ALEXANDRE DUMAS

ÜÇ SİLAHŞOR

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN:
VOLKAN YALÇINTOKLU

TÜRKİYE İŞ BANKASI
Kültür Yayınları

HASAN ÂLİ YÜCEL KLASİKLER DİZİSİ

ÜÇ SİLAHŞOR

ALEXANDRE DUMAS

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN:

VOLKAN YALÇINTOKLU

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

Üç Silahşor
ALEXANDRE DUMAS
özgün adı:
LES TROIS MOUSQUETAIRES
fransızca aslından çeviren:
VOLKAN YALÇINTOKLU
editör:
ALİ ALKAN İNAL
görsel yönetmen:
BİROL BAYRAM
düzelti:
ALEV ÖZGÜNER
grafik tasarım ve uygulama:
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI
istiklal caddesi, no: 144/4 beyoğlu 34430 istanbul
Tel. (0212) 252 39 91
Fax. (0212) 252 39 95
www.iskultur.com.tr

Genel Yayın: 1701

Hümanizma ruhunun ilk anlayış ve duyuş merhalesi, insan varlığının en müşahhas şekilde ifadesi olan sanat eserlerinin benimsenmesiyle başlar. Sanat şubeleri içinde edebiyat, bu ifadenin zihin unsurları en zengin olanıdır. Bunun içindir ki bir milletin, diğer milletler edebiyatını kendi dilinde, daha doğrusu kendi idrakinde tekrar etmesi; zekâ ve anlama kudretini o eserler nispetinde artırması, canlandırması ve yeniden yaratmasıdır. İşte tercüme faaliyetini, biz, bu bakımdan ehemmiyetli ve medeniyet dâvamız için müessir bellemekteyiz. Zekâsının her cephesini bu türlü eserlerin her türlüsüne tevcih edebilmiş milletlerde düşüncenin en silinmez vasıtası olan yazı ve onun mimarisi demek olan edebiyat, bütün kütlenin ruhuna kadar işliyen ve sinen bir tesire sahiptir. Bu tesirdeki fert ve cemiyet ittisali, zamanda ve mekânda bütün hudutları delip aşacak bir sağlamlık ve yaygınlığı gösterir. Hangi milletin kütüpanesi bu yönden zenginse o millet, medeniyet âleminde daha yüksek bir idrak seviyesinde demektir. Bu itibarla tercüme hareketini sistemli ve dikkatli bir surette idare etmek, Türk irfanının en önemli bir cephesini kuvvetlendirmek, onun genişlemesine, ilerlemesine hizmet etmektir. Bu yolda bilgi ve emeklerini esirgemiyen Türk münevverlerine şükranla duyguluyum. Onların himmetleri ile beş sene içinde, hiç değilse, devlet eli ile yüz ciltlik, hususi teşebbüslerin gayreti ve gene devletin yardımı ile, onun dört beş misli fazla olmak üzere zengin bir tercüme kütüpanemiz olacaktır. Bilhassa Türk dilinin, bu emeklerden elde edeceği büyük faydayı düşünüp de şimdiden tercüme faaliyetine yakın ilgi ve sevgi duymamak, hiçbir Türk okuru için mümkün olamıyacaktır.

23 Haziran 1941

Maarif Vekili

Hasan Âli Yücel

I

Baba d'Artagnan'ın Üç Armağanı

1625 yılı Nisan ayının ilk pazartesi günü, *Roman de la Rose*'un yazarının doğduğu Meung kenti Huguenot'lar sanki ikinci bir Rochelle vakası için geri gelmişlercesine, yeniden bir devrimci kalkışmaya sahne oluyor gibiydi. Kadınların Grande-Rue'ye doğru kaçtığını, çocukların kapı önlerinde bağrıştıklarını gören birçok kentli, zırhlarını aceleyle üzerlerine geçirip, bir işe yarayıp yaramayacağı belli olmayan alaybozan tüfeklerini ve baltalı mızraklarını yanlarına alarak, sayısı her geçen dakika daha da artan gürültücü ve meraklı bir kalabalığın toplandığı Franc Meunier hanına koşturuyorlardı.

Bu tür toplumsal çalkantıların sık sık yaşandığı o dönemde, böyle olayların kayıtlara geçmediği günlere nadir rastlanıyordu. Senyörler kendi aralarında çarpışıyor, kral kardinale savaş açıyor, İspanyollar krala karşı savaşıyorlardı. Bu açık ya da sinsi, aleni ya da gizli savaşların dışında, herkesle savaş halinde olan hırsızlar, dilenciler, Huguenot'lar ve ip kaçkınları vardı. Kentliler, hırsızlarla, ayaktakımıyla, senyörlerle, Huguenot'larla, hatta bazen kralla çatışsalar da, kardinal ve İspanyollara asla karşı çıkmazlardı. İşte bu alışkanlığın etkisiyle, sözü geçen pazartesi günü, sarı kırmızı flamayı ve Richelieu dükünün muhafızlarını göremedikleri için gürültüyü duyar duymaz Franc Meunier hanına doğru koşuyorlardı.

Oraya geldiklerinde, her biri bu kargaşanın nedenini anlayabilmişti.

Orta yerde genç bir adam vardı... –birkaç kalem oynatışla portresini çizelim: Kafanızda zırhlı gömleği ve kalça zırhı olmayan, üzerinde mavisi, mor-kırmızı ile gök mavisi arasında bir renge dönüşmüş yün bir hırka bulunan bir Don Kişot canlandırın. Yüzü uzun ve esmer, elmacık kemikleri kurnazlığını belli edercesine çıkıktı, aşırı gelişkin çene kasları beresi olmasa da bir Gaskonyalıyı tanımanın şaşmaz ipuçlarındandı, üstelik bu genç adam başına tüylerle süslenmiş bir bere de takmıştı; canlı gözleri zekâ kıvılcımları saçıyordu; burnu eğri olsa da hoş görünüyordu; bedeni bir yeniyetme için fazla iri, bir yetişkin içinse fazla çelimsizdi ve deri omuz kayışından sarkan uzun kılıcının ayaktayken baldırlarına, atın üzerindeyken ise, hayvanın diken diken olmuş tüylerine çarptığını fark edemeyen dikkatsiz bir gözlemci onu yolculuğa çıkmış bir çiftçi çocuğu sanabilirdi.

Genç adamın herkes tarafından dikkatle izlenen dikkat çekici bir atı vardı: Bu, on iki, on dört yaşlarında, sarı donlu, kısa kuyruklu, bacaklarından şişlikler eksik olmayan bodur bir Béarn atıydı; başı dizlerinden aşağıda yürüdüğü için kelepser takmaya gerek kalmıyor ve bu haliyle saatte sekiz fersah yol alıyordu. Ne yazık ki bu kaliteli atın özellikleri garip tüylerinin ve uygunsuz yürüyüşünün arkasında öylesine iyi gizlenmişti ki, herkesin atlardan iyi anlar geçindiği o dönemde, daha Beaugency kapısından içeri gireli on beş dakika olmadan, Meung halkından süvarisinin kulaklarına dek ulaşan küçümseme dolu bir uğultu yükselmeye başlamıştı.

Ve bu uğultu, hayvanın gülünç göründüğünü kabul eden d'Artagnan'ı (bu farklı Rossinante'nin Don Kişot'unun adı buydu) daha da üzüyordu, ne kadar iyi bir süvari olursa olsun baba d'Artagnan'ın kendisine hediye ettiği bu atı kabul ederken derin derin iç geçirmişti. Böyle bir atın en az yirmi lira ettiğini biliyordu ve doğrusu bu ya armağana eşlik eden sözcüklere paha biçilemezdi.

"Oğlum," demişti Gaskonyalı beyefendi, IV. Henri'nin asla kurtulamadığı saf taşralı ağzıyla, "bu at on üç yıl önce babanızın evinde dünyaya geldi ve o zamandan beri burada olması sizin ona yakınlık

duymanıza neden olmuştur. Onu asla satmayıp, yaşlılığında huzurlu ve onurlu bir şekilde ölmesine izin verin ve onunla sefere çıkarsanız, ona tıpkı yaşlı bir hizmetkâr gibi davranın. Bir gün saraya girerseniz, kaldı ki soylu geçmişinizle buna hakkınız olabilir, atalarınızın beş yüz yıldan beri onurla taşıdığı soylu isminizi gururla temsil edin. Kendiniz, ebeveynleriniz ve dostlarınızın iyiliği için kardinal ve kraldan başka kimseden destek beklemeyin. Günümüzde bir beyefendinin yükselmesi yalnızca cesaretine, anlıyor musunuz, yalnızca cesaretine bağlıdır. Bir an için paniğe kapılan kişi, kaderin ona o an için sunduğu fırsatı tepebilir. Gençsiniz, iki nedenden dolayı yürekli olmanız gerekir: İlki bir Gaskon, ikincisi ise benim oğlum olmanız. Fırsatları kaçırmayın ve maceralara atılmaktan korkmayın. Size kılıç kullanmayı öğrettim, demir gibi bacaklarınız, çelik gibi bilekleriniz var; her fırsatta dövüşün, düellolar yasaklanırsa daha fazla dövüşün, bunun için iki kat daha cesur olmak gerek. Oğlum size yalnızca on beş ekü, bir at ve dinleyeceğiniz tavsiyelerimi verebileceğim. Anneniz de bunlara, bir çingene kadından öğrendiği, kalbe ulaşmayan her yarayı iyi eden bir merhemin tarifini ekleyecek. Bunların hepsinden yararlanın, mutlu ve uzun yaşayın. Söyleyeceğim tek bir şey daha var. Yalnızca gönüllü olarak din savaşlarına katıldığım ve saraya asla girmediğim için size kendimden değil, bir zamanlar yakın arkadaşım olan ve Tanrı'nın korumasını dilediğim kralın çocukluğunda oyun arkadaşı olmak onurunu taşıyan Mösyö de Tréville'den söz etmek istiyorum. Bazen oyunları bir savaşa dönüşür ve bu savaşlardan galip çıkan hep kral olmazdı. Aldığı darbeler kralın ona olan saygısını ve dostluğunu daha da artırıyordu. Daha sonraları Mösyö de Tréville başkalarıyla da dövüştü, ilk Paris yolculuğunda beş kere, eski kralın ölümünden yeni kralın tahta çıkışına kadar geçen sürede, savaşları ve kuşatmaları saymazsak yedi kere ve o tarihten günümüze kadar da belki de yüz kere dövüştü! Böylece fermanlara ve kararnamelere rağmen, kralın çok değer verdiği, hiçbir şeyden çekinmeyen kardinalin ise çok çekindiği silahşorlar birliğinin başına geçti. Dahası Mösyö de Tréville yılda on bin ekü kazanıyor, yani çok güçlü bir senyör. O da her şeye tıpkı sizin gibi başladı, bu mektubu ona iletin ve onun gibi olabilmek için kendisini örnek alın."

Baba d'Artagnan oğlunun beline kendi kılıcını taktıktan sonra, yanaklarından şefkatle öperek hakkını helal etti.

Babasının odasından çıkan genç adam, elinde yukarıdaki tavsiyelere göre sık sık kullanması gerekecek olan ünlü merhemle bekleyen annesini gördü. Bu vedalaşma diğerinden daha uzun ve duygu yüklüydü, ama bunun nedeni baba d'Artagnan'ın tek oğlunu sevmemesi değil, kendini duygulara kaptırmanın bir erkeğe yakışmayacağını düşünmesiydi, oysa Madam d'Artagnan bir kadın, dahası bir anneydi. Gözyaşlarına boğuldu, oğul d'Artagnan ise geleceğin şövalyesinin yapması gerektiği gibi duygularına hâkim olmaya çalışsa da, insan doğasının ağır basmasıyla, bir yarısını güçlükle gizleyebildiği yaşlar döktü.

Genç adam aynı gün on beş ekü, bir at ve Mösyö de Tréville'e yazılan mektuptan oluşan üç armağanla birlikte yola çıktı; tahmin edileceği gibi tavsiyeler armağanlara dahil değildi.

D'Artagnan böyle bir cep kılavuzuyla, moral ve fizik açıdan, tarihçilik görevimizi yerine getirmek için portresini çizerken kendisini karşılaştırmak zorunda kaldığımız Cervantes'in kahramanının tam bir kopyasıydı. Don Kişot yel değirmenlerini devler, koyunları ise ordular olarak hedef alırken, d'Artagnan her gülümsemeyi bir hakaret, her bakışı bir tahrik olarak görüyordu. Bu yüzden Meung'den Tarbes'a gidene dek yumrukları hep sıkılı kaldı, yine de her iki şehirde de yumruğunu kimsenin çenesine indirmedi, kılıcını da kınından hiç çıkarmadı.

Bu garip görünümlü sarı bodur at yolcuların gülüşmelerine neden oluyordu, ama bodur atın

üzerinde boyu hiç de hafife alınamayacak kadar uzun bir kılıcın parlaması ve bu kılıcın üzerinde de mağrur olmaktan öte acımasızca parlayan gözlerin bulunması, yolcuların kahkahalarını bastırıyor, kendilerine hâkim olamayanlar ise ancak antik maskeler gibi yüzlerinin yarısıyla gülüyorlardı. Böylece d'Artagnan bu bahtsız Meung şehrine kadar, alınganlığını hep koruyarak, görkemli ve dokunulmaz bir şekilde yol aldı.

Ama ne hancının, ne bir hizmetkârın, ne de bir seyisin üzengisini bir binek taşının üzerine koymak için gelmediği Franc Meunier hanının kapısının önünde atından inerken, giriş katındaki yarı açık bir pencereden, uzun boylu, soylu görünümlü, yüzü hafifçe asılmış bir adamın kendisini saygıyla dinleyen iki kişiyle konuştuğunu gördü. Her zamanki kuşkuculuğuyla kendinden söz edildiğini düşünen d'Artagnan dinledi. Bu kez yarı yarıya yanılmıştı: Söz konusu olan kendisi değil atıydı. Beyefendi dinleyicilerine bodur atın bütün özelliklerini sıralıyordu, önceden de söylediğim gibi dinleyiciler anlatıcıyı büyük bir saygıyla izledikleri için sürekli olarak kahkaha atıyorlardı. Oysa hafif bir gülümsemenin bile genç adamı ne kadar öfkelendirdiği düşünülürse, bu alaycı tavırların onu ne hale getirdiği kolayca anlaşılabilirdi.

Yine de d'Artagnan önce kendisiyle alay eden bu küstahın yüzünü incelemek istedi. Gururlu bakışlarını yabancıya yönelttiğinde, kırk, kırk beş yaşlarında gösteren bu adamın siyah ve delici bakışlara sahip gözleri, soluk bir teni, dikkati çeken bir burnu ve düzgün ve siyah bıyıkları olduğunu gördü. Üzerinde bir hırka ve aynı renkten kordonlarla süslenmiş mor, kısa bir pantolon vardı. Bu hırka ve kısa pantolon yeni gibi görünse de, uzun süre bir portmantoda kapalı kalmış yolculuk giysileri gibi kırışıktı. D'Artagnan bütün bu saptamaları titiz bir gözlemcinin çabukluğuyla yapmıştı, içinden gelen bir ses bu yabancının gelecekteki yaşamında fazlasıyla etkili olacağını söylüyordu.

D'Artagnan onu dik bakışlarla incelerken, bu beyefendi bilgiç bir ifadeyle bodur Béarn atı hakkında en detaylı saptamalarını yapıyor ve dinleyicilerini kahkahalara boğuyordu, öyle ki hiç âdeti olmasa da, kendi yüzüne bile hafif bir gülümseme yayılmıştı. Artık d'Artagnan'ın hakarete uğradığından hiç şüphesi yoktu. Bu düşünceyle beresini gözlerine kadar indirip, Gaskonya'da yolculuk eden senyörlerden kaptığı saraylı havasını taklit etmeye çalışarak, bir eli kalçasında, diğer eli kılıcının kabzasında yürümeye başladı. Ne yazık ki adama yaklaştıkça artan kızgınlığı nedeniyle, hakaretini dile getirmeyi planladığı soylu ve oturaklı söylevin yerini öfkeli jestlere eşlik eden kaba sözler almıştı.

Beyefendi bu garip yakınmaların kendisine yöneltildiğini anlamak için belli bir süre geçmesi gerekir gibi gözlerini yavaşça atın süvarisine çevirdi; sonra bundan kuşkusu kalmayınca, kaşlarını hafifçe çattı ve uzun bir sessizlikten sonra, tasvir edilmesi imkânsız bir alaycılık ve küstahlıkla yanıt verdi:

"Ben sizinle konuşmuyorum, mösyö."

"Ama ben sizinle konuşuyorum!" diye haykırdı, bu küstahlık, nezaket, küçümseme ve özgüven karşısında öfkeden çılgına dönen genç adam.

Yabancı, dudaklarındaki hafif gülümseme ile bir an daha ona baktı ve pencereden ayrılıp, handan yavaşça çıkarak d'Artagnan'ın iki adım yanında, atın önünde durdu. Tavırları öyle rahat, yüz ifadesi öyle alaycıydı ki, biraz önce pencerede sohbet ettiği iki adamın kahkahaları daha da şiddetleniyordu.

Onun geldiğini gören d'Artagnan, kılıcını kınından bir karış kadar çıkarttı.

"Bu at, sarı bir düğünçiçeğini andırıyor, daha doğrusu gençliğinde öyleymiş," dedi, kendisiyle penceredekiler arasında duran d'Artagnan'ın öfkesine aldırmazmış gibi görünen yabancı az önceki gözlemlerine devam ederek. "Bu botanikte iyi bilinen bir renktir, ama şu ana dek atlarda çok nadir görülmüştür."

"Sahibiyle alay etmeye cesareti olmayan kişi atına güler!" dedi Tréville'in öğrencisi, öfkeyle.

"Ben sık sık gülmem, mösyö," diye karşılık verdi yabancı, "bunu yüz ifademe bakarak kendiniz de anlayabilirsiniz; yine de istediğim zaman gülebilme ayrıcalığını kendime saklamak isterim."

"Ve ben," diye haykırdı d'Artagnan, "istemediğim zaman gülünmesinden hoşlanmam!"

"Gerçekten de öyle mi mösyö?" diye devam etti yabancı her zamankinden daha sakin bir ifadeyle, "Bu çok doğru." Ve sırtını dönerek, d'Artagnan'ın biraz önce eyerlenmiş bir at gördüğü büyük kapıdan hana girmek için ilerlemeye başladı.

Ama d'Artagnan kendisiyle alay etme küstahlığını göstermiş bir adamı böyle kolay bırakacak bir kişiliğe sahip değildi. Kılıcını kınından çıkarıp, peşine düşerken bağırdı:

"Dönün, geri dönün, alaycı beyefendi, sizi sırtınızdan vurmak istemem."

"Beni vurmak mı!" dedi arkasını dönüp genç adama şaşkınlık ve küçümsemeyle bakan yabancı. "Hadi, hadi dostum, çıldırmış olmalısınız!"

Sonra kendi kendine konuşurmuş gibi alçak sesle devam etti:

"Bu çok can sıkıcı, silahşorlarının arasına katmak için her yandan yürekli adamları toplamaya çalışan majesteleri için ne büyük bir buluş!"

Daha sözünü henüz bitirmişti ki, d'Artagnan'ın şiddetli kılıç darbesi karşısında hızla geri sıçramasa, bu, hayatının son şakası olacaktı. O zaman, bu işin şakalaşmaktan çıktığını anlayan yabancı kılıcını çekip rakibini selamladıktan sonra büyük bir ciddiyetle gardını aldı. Ama aynı anda iki dinleyicisi ve hancı, sopa, kürek ve maşa darbeleriyle d'Artagnan'a saldırdılar. Bu öyle hızlı ve şiddetli bir saldırıydı ki, d'Artagnan bu darbe yağmurunu geri püskürtmek için onlara döndüğünde, az önce dövüşün başaktörü olan rakibi kılıcını kınına sokmuş, her zamanki soğukkanlılığıyla mücadelenin izleyicisi durumuna gelmişti, yine de kendi kendine homurdanıyordu:

"Ah, şu Gaskonyalılara lanet olsun! Onu turuncu atının üzerine oturtun, çekip gitsin!"

"Seni öldürmeden asla, alçak!" diye bağırıyordu, kendisine darbeler indirmeye çalışan üç rakibi karşısında geri basmadan kendini elinden geldiğince savunmaya çalışan d'Artagnan.

"İşte bir Gaskonyalı zırvası daha," diye mırıldandı beyefendi. "Onurum üzerine yemin ederim ki, bu Gaskonyalılar iflah olmaz! Madem istiyor, dansınıza devam edin. Gücü tükenince pes edecek."

Ama yabancı henüz nasıl bir dik başlıyla karşı karşıya olduğunu bilmiyordu; d'Artagnan asla aman dileyecek bir adam değildi. Dövüş birkaç saniye daha devam etti, sonunda yorgun düşen d'Artagnan bir sopa darbesiyle ikiye ayrılan kılıcını elinden bıraktı. Alnına isabet eden bir başka darbeyle kanlar içinde kalarak, baygın bir halde yere yığıldı.

İşte o sırada insanlar dört bir yandan olay yerine koşuyorlardı. Bir rezalet çıkmasından korkan

hancı, uşaklarının yardımıyla d'Artagnan'ı mutfağa götürüp yaralarını tedavi etmeye çalıştı.

Yeniden pencerenin önündeki yerini alan beyefendiye gelince, canını sıkmışa benzeyen bu kalabalığı sabırsızlıkla izliyordu.

"O kudurganın durumu nasıl?" diye sordu açılan kapının gürültüsüyle geri dönerek, kendisine sağlığıyla ilgili bilgi vermek için gelen hancıya.

"Ekselanslarının sağlığı yerinde mi?" diye sordu hancı.

"Evet, fazlasıyla, sevgili dostum, ama ben size delikanlının durumunu soruyorum."

"İyiye gidiyor," dedi hancı, "sadece bayılmış."

"Gerçekten mi?" diye sordu beyefendi.

"Ama bayılmadan önce bütün gücünü toplayıp size meydan okudu."

"Ama bu yaman adam insan kılığına girmiş bir şeytan olmalı," diye haykırdı yabancı.

"Ah! Hayır ekselansları, o bir şeytan değil," diye devam etti hancı yüzünü küçümsemeyle buruştურarak, "çünkü o baygınken eşyalarını karıştırdık, çantasında bir gömlek, kesesinde on iki eküden başka bir şey yok, yine de bayılırken böyle bir şey Paris'te yaşansaydı, yaptığınızdan derhal pişmanlık duyacağınızı, oysa burada bu pişmanlığı daha sonra yaşayacağınızı söyledi."

"O zaman," dedi yabancı soğuk bir ifadeyle, "bu kılık değiştirmiş bir prens olmalı."

"Beyefendi, bunları size kendinize dikkat etmeniz için söylüyorum," dedi hancı.

"O öfkeyle birinin adını andı mı?"

"Evet, cebine vurarak, ‘Bakalım, Mösyö de Tréville, himayesindeki birine yapılan bu hakarete ne diyecek,' diyordu."

"Mösyö de Tréville mi?" dedi dikkat kesilen yabancı, "Cebine vururken Mösyö de Tréville'in ismini mi telaffuz ediyordu?.. Söylesenize sevgili dostum hancı, delikanlı baygınken, eminim o cepte ne olduğuna bakmışınızdır. İçinde ne vardı?"

"Silahşorların komutanı Mösyö de Tréville'e yazılmış bir mektup."

"Gerçekten mi?"

"Tıpkı ekselanslarına söyleme onuruna eriştiğim gibi."

Büyük bir kavrama yeteneğine sahip olmayan hancı, bu sözlerin yabancının yüz ifadesini nasıl değiştirdiğini fark edemedi. Beyefendi bir süre için dirseklerini yasladığı pencerenin yanından ayrılıp endişeli bir ifadeyle kaşlarını çattı.

"Lanet olsun!" diye mırıldandı dişlerinin arasından, "Tréville bana bu Gaskonyalıyı mı gönderdi? Çok genç! Ama indirenin yaşı ne olursa olsun, kılıç darbesi kılıç darbesidir, hem bir çocuğa diğerlerinden daha az dikkat edilir; bazen küçük bir engel büyük bir hedefe ulaşmayı önleyebilir."

Ve yabancı birkaç dakika boyunca derin düşüncelere daldı.

"Söylesenize hancı," dedi, "beni bu çılgından kurtarabilir misiniz? Vicdanım onu öldürmeme izin vermez, yine de canımı sıkıyor, o şimdi nerede?" diye ekledi soğuk ve tehdit edici bir ifadeyle.

"İlk katta, karımın odasında, kendisine pansuman yapılıyor."

"Eşyaları ve çantası yanında mı? Hırkasını çıkardı mı?"

"Bunların hepsi aşağıda mutfakta. Ama bu genç çılgın canınızı sıkıyorsa..."

"Kuşkusuz. Hanınızda onurlu insanların kaldıramayacağı bir skandala neden oluyor. Neyse, hesabımı çıkarın ve uşağıma haber verin."

"Nasıl! Beyefendi bizi terk mi ediyor?"

"Biliyorsunuz, size atımı eyerleme talimatını vermiştim. Söylediklerimi yerine getirmediniz mi?"

"Elbette, ekselanslarının görebileceği gibi atı harekete hazır halde büyük kapının altında bekliyor."

"Tamam, o zaman söylediklerimi yapın."

"Vay canına!" dedi hancı kendi kendine, "Yoksa küçük bir çocuktan korkuyor mu?"

Ama yabancının buyurgan bakışları üzerine saygıyla selam vererek dışarı çıktı.

"Milady'nin bu tuhaf adamı görmemesi gerek," diye devam etti yabancı, "gelmekte gecikmeyecek, hatta şimdiden geç bile kaldı. En iyisi atıma atlayıp onu karşılamak... Tréville'e gönderilen o mektupta ne yazdığını öğrenebilseydim!"

Ve yabancı mırıldanarak mutfağa yöneldi.

Bu arada, yabancının genç adamın varlığı yüzünden hanından ayrılmadığından kuşkusu olmayan hancı karısının yanına çıkmış ve d'Artagnan'ın nihayet kendine geldiğini görmüştü. Bunun üzerine, ona büyük bir senyörle –çünkü hancıya göre yabancı büyük bir senyördü– olay çıkarttığı için başının polisle belaya gireceğini ve halsiz olsa da ayağa kalkıp yoluna devam etmesi gerektiğini anlatmaya çalıştı. Yarı sersem, kafası sargılarla kaplı bir halde, üzerinde hırkası olmaksızın ayağa kalkan d'Artagnan hancının desteğiyle aşağı inmeye başladı, ama mutfağa girdiğinde, gördüğü ilk şey kendisine hakaret eden adamın, iki iri Normandiya atı koşulmuş büyük bir arabanın basamağında sakince sohbet ettiğiydi.

Arabanın kapısında beliren baştan, konuştuğu kişinin yirmi, yirmi iki yaşlarında bir kadın olduğu anlaşılıyordu, Şimdiye dek yaşadığı güney bölgelerinde gördüklerinden çok farklı olan bu güzellik onu derinden etkiledi. Daha önce de, d'Artagnan'ın yüzleri ne büyük bir çabuklukla gözlemlediğini söylemiştik, bu yüzden daha ilk bakışta soluk teni, omuzlarına kadar buklelerle inen sarı saçları, baygın bakan iri mavi gözleri, pembemsi dudakları ve kuğuyu andıran elleriyle bu kadının ne kadar genç ve güzel olduğunu fark etmişti. Yabancıyla hızlı hızlı konuşuyordu.

"Yani, kardinal bana..."

"Hemen şimdi İngiltere'ye dönmenizi ve dükün Londra'dan ayrılıp ayrılmadığını kendisine bildirmenizi emretti."

"Ya diğer bilgiler?" diye sordu güzel yolcu.

"Manş'ın öte yanına geçmeden önce açmayacağınız bu kutunun içinde."

"Çok güzel; ya siz, siz ne yapacaksınız?"

"Ben Paris'e dönüyorum."

"Bu küstah çocuğu cezalandırmadan mı?"

Yabancı yanıt vermek üzere ağzını açtığı sırada, her şeyi duymuş olan d'Artagnan kapının eşiğine doğru atıldı.

"Asıl bu küstah çocuk başkalarını cezalandıracak," diye haykırdı, "ve umarım bu kez cezalandıracağı kişi ilk seferki gibi kurtulamayacak."

"Kurtulamayacak mı?" diye karşılık verdi yabancı, kaşlarını çatarak.

"Hayır, sanırım, bir kadının yanında kaçmaya cesaret edemeyeceksiniz."

"Düşünün bir kere," diye haykırdı Milady, beyefendinin elini kılıcına götürdüğünü görerek, "en küçük bir gecikmenin her şeyi berbat edeceğini düşünün."

"Haklısınız," dedi beyefendi yüksek sesle, "siz kendi yolunuza, ben de kendi yoluma gideyim."

Ve kadını başıyla selamlayıp atına atlarken, arabanın sürücüsü atlarını bütün gücüyle kırbaçlıyordu. Böylece iki konuşmacı her biri yolun farklı bir yönüne doğru dörtnala uzaklaştılar.

"Hey! Hesabınız," diye haykırdı, hesabı ödemeden gittiği için yolcuya duyduğu saygı bir anda derin bir tiksintiye dönüşen hancı.

"Sen öde," diye haykırdı dörtnala giden yolcu uşağına, o da hancının ayağının dibine birkaç gümüş lira attıktan sonra hızla efendisinin peşinden gitti.

"Ah alçak, ah! Ah sefil, sahte beyefendi!" diye bağırdı uşağın ardından atına atlamaya çalışan d'Artagnan.

Ama yaralı henüz böyle bir sarsıntıyı kaldıramayacak kadar zayıftı. Daha on adım gider gitmez, kulakları çınladı, başı döndü, gözlerini bir kan gölü kaplarken, yere düştü, ama hâlâ bağırıyordu:

"Alçak! Alçak! Alçak!"

"Gerçekten de bir alçak," diye mırıldandı d'Artagnan'a yaklaşıp, bu dalkavuklukla fabldaki balıkçıl kuşunun salyangoza yaptığı gibi zavallı delikanlının gönlünü alacağını uman hancı.

"Evet, çok alçak," diye mırıldandı d'Artagnan, "ama o çok güzel."

"O kim?" diye sordu hancı.

"Milady," diye kekeledi d'Artagnan.

Ve bir kez daha bayıldı.

"Hiçbir şey değişmiş sayılmaz," dedi hancı, iki müşteri kaybettim, ama bu bana kaldı, en az birkaç gün buradan ayrılamayacak, bu da kazanılmış on iki ekü anlamına geliyor."

Bilindiği gibi d'Artagnan'ın kesesinde yalnızca on iki ekü kalmıştı.

Hancı hastalığının on iki gün süreceğini ve günlüğü bir eküden bütün parasının kendine kalacağını hesaplamış, ama konuğunu hesaba katmamıştı. D'Artagnan ertesi sabah beşte kendi başına mutfağa inip, listesi elimize ulaşmayan bazı otların yanı sıra, şarap, zeytinyağı ve biberiye istedi ve annesinin tarifi üzerine hazırladığı merhemi yaralarına sürdü, bir doktorun müdahalesine gerek duymadan pansumanlarını kendi yaptı. Çingenenin merheminin etkili olması ve belki de işin içine bir doktorun karışmaması sayesinde, d'Artagnan o akşam ayağa kalktı, ertesi gün ise hemen hemen iyileşmişti.

D'Artagnan sıkı bir perhiz uyguladığı için yalnızca biberiye, zeytinyağı ve şarabın, ayrıca hancının dediğine göre yiyebileceğinin üç katı kadar arpa tüketen atının yeminin ücretini ödemek istediğinde, cebinde on iki ekünün bulunduğu yıpranmış kadife kesesinden başka bir şey olmadığını fark etti, Mösyö de Tréville'e gönderilen mektup ortadan kaybolmuştu.

Genç adam büyük bir sabırla ceplerini defalarca karıştırdı, çantasını didik didik aradı, kesesini açıp kapadı; ama mektubunu bulamayacağını anlayınca, yeniden bir öfke nöbetine tutuldu ve az kalsın bir kez daha şarap ve zeytinyağı tüketmek zorunda kalacaktı; çünkü delikanlının zıvanadan çıktığını ve mektubu bulunmazsa her şeyi kırıp dökeceğini anlayan hancı şimdiden eline bir mızrak almış, karısı süpürgenin sapını, uşaklar da daha önce kullandıkları sopaları kapmışlardı.

"Tavsiye mektubum!" diye haykırdı d'Artagnan, "Tavsiye mektubumu bulun lanet olasıcalar! Yoksa sizi yelvekuşları gibi şişlerim!"

Ne yazık ki, genç adamın tehditlerini yerine getirmesinin önünde bir engel vardı: İlk dövüşte kılıcı iki parçaya ayrılmış ve o bunu tamamıyla unutmuştu. Bu yüzden kılıcını çektiğinde, elinde yalnızca sekiz, on parmaklık bir parça olduğunu fark etti. Aşçıbaşı kılıcın geri kalanını ustalıkla bir şiş haline getirmişti.

Yine de hancının aklına müşterisinin talebinde tamamıyla haklı olduğu gelmese, gözü dönmüş genç adamın öfkesi yatışmayacaktı.

"Ama gerçekten de," dedi mızrağını indirerek, "bu mektup nerede?"

"Evet, bu mektup nerede?" diye bağırdı d'Artagnan. "Öncelikle belirtmek isterim ki, bu mektup Mösyö de Tréville'e yazılmıştır ve bulunması gerekir, aksi takdirde kendisi nasıl bulunması gerektiğini öğretecektir!"

Bu tehdit hancının gözünü korkutmaya yetmişti. Mösyö de Tréville, kral ve kardinalden sonra, ismi askerler, hatta kentliler tarafından en çok anılan kişiydi. Bir de Peder Joseph vardı, ama yakınları tarafından Gizli El olarak anılan kardinalin estirdiği terör öyle ürkütücüydü ki, onun adı ancak alçak sesle telaffuz ediliyordu.

Bunun üzerine mızrağını uzağa fırlatan hancı, karısına ve uşaklarına da ellerindeki sopaları ve süpürge sapını bırakmalarını söyledikten sonra, onlara örnek olmak için mektubu aramaya başladı.

"Bu mektup çok değerli miydi?" diye sordu hiçbir işe yaramayan aramalardan sonra.

"Elbette!" diye haykırdı sarayda yükselebilmek için bu mektuba güvenen Gaskonyalı, "Geleceğim bu mektuba bağlıydı."

"Tasarruf bonoları mıydı?" diye sordu hancı endişeyle.

"Majestelerinin özel hazinesinin bonoları," diye karşılık verdi, bu tavsiye mektubu sayesinde kralın hizmetine girdiğinde, biraz aşırıya kaçan bu yanıtının gereklerini yerine getireceğine inandığı için yalan söylemediğini düşünen d'Artagnan.

"Lanet olsun!" dedi umutsuzluğa kapılan hancı.

"Para olsa önemli değildi," diye devam etti d'Artagnan her zamanki gibi kendinden emin bir halde, "oysa bu mektup her şeyimdi. Onun yerine bin altın kaybetmeyi tercih ederdim."

Yirmi bin altın da diyebilirdi, ama gençlere özgü bir utançla kendini tuttu.

Hiçbir şey bulamayınca lanet okumaya başlayan hancının birden zihninde bir şimşek çaktı.

"Bu mektup kaybolmadı," diye haykırdı.

"Ah!" dedi d'Artagnan.

"Hayır, kaybolmadı, çalındı."

"Çalındı mı? Ama bunu kim yapabilir?"

"Dünkü beyefendi. Hırkanızın bulunduğu mutfağa inmişti, orada yalnızdı. Bahse girerim ki mektubu o çaldı."

"Böyle mi düşünüyorsunuz?" diye karşılık verdi pek de inanmış gibi görünmeyen d'Artagnan; çünkü bu mektubun kişisel önemini herkesten daha iyi biliyor, bunun çalınmasına bir anlam veremiyordu. Gerçekten de, uşaklar ve yolcular bu mektubu ele geçirmekle hiçbir şey kazanamayacaklardı.

"Yani o küstah beyefendiden şüphelendiğinizi söylüyorsunuz, öyle mi?"

"Bundan emin olduğumu söylüyorum," diye devam etti hancı, "ona sizin Mösyö de Tréville'in himayesinde olduğunuzu, hatta o ünlü beyefendiye bir mektup götürdüğünüzü söylemiştim, bunu duyduğunda çok kaygılanıp bana mektubun nerede olduğunu sordu ve hemen hırkanızın bulunduğu mutfağa indi."

"Yani mektubu o çaldı," diye yanıtladı d'Artagnan, "bunu Mösyö de Tréville'e bildireceğim ve o da krala bildirecek."

Sonra heybetli bir ifadeyle cebinden çıkardığı iki eküyü, elindeki şapkasıyla kendine kapıya kadar eşlik eden hancıya verdi. Sarı atına binerek, hiçbir aksilik yaşanmadan Paris'in Saint-Antoine kapısına geldi. Burada, son etapta çok yorduğu atını iyi bir fiyata, üç eküye sattı. D'Artagnan'ın atını alan at cambazı bu yüksek fiyatı atın renginden dolayı verdiğini gizlemedi.

Böylece küçük çantasını koltuğunun altına alan d'Artagnan Paris'e yaya olarak girdi ve dar bütçesine uygun bir oda bulana kadar yürüdü. Odası Luxembourg yakınlarındaki bir çatı katındaydı.

İlk kirasını öder ödemez odasına geçti, günün geri kalanını annesinin baba d'Artagnan'ın yepyeni hırkasından söküp kendisine gizlice verdiği şeritleri hırkasına ve tozluklarına dikmekle geçirdi, sonra Ferraille rıhtımına gidip kılıcını yaptırdı, ardından önüne çıkan ilk silahşora Mösyö de Tréville'in konağını sormak üzere yeniden Louvre'a döndü. Konağın tuttuğu odanın hemen yakınında olduğunu

öğrendiğinde, bunun başarılı yolculuğu için mutlu bir başlangıç olduğunu düşündü.

Akşam olduğunda, Meung'de sergilediği tavırlardan memnun, geçmişten pişmanlık duymayan, bugüne güvenen ve gelecek için umut besleyen bir yiğidin uykusuna daldı.

Sabah dokuza kadar süren taşraya özgü bu uykudan uyandığında, giyinip babasına göre, krallığın en önemli üçüncü şahsiyeti olan Mösyö de Tréville'i görmeye gitti.

II

Mösyö de Tréville'in Bekleme Odası

Gaskonya'daki ailesinin adıyla Mösyö de Troisvilles ya da daha sonraları Paris'te benimsediği adıyla Mösyö de Tréville, bu işe tıpkı d'Artagnan gibi meteliksiz başlamıştı, yine de elinde baba mirası olarak kalan ve bu konuda en yoksul Gaskonyalıyı, en zengin Périgourd'lu ya da Berry'liden daha umutlu kılan yüreklilik, zekâ ve kavrayıştan ibaret bir sermayesi vardı. Benzersiz yürekliliği, daha da benzersiz başarıları darbelerin dolu gibi yağdığı bir dönemde onu sarayın nimetleri denen ve basamaklarını dörder dörder çıktığı o zorlu merdivenin zirvesine yükseltmişti.

Babası IV. Henri'nin hatırasını onurla anan kralın dostuydu. Mösyö de Tréville'in babası Birlik Savaşları'nda Kral IV. Henri'ye öyle sadakatle hizmet etmişti ki, Paris'in ele geçirilmesinden sonra, parasız kaldığında –borçlarını hiçbir zaman borç almak zorunda kalmadığı zekâsıyla ödeyen Béarn'lı hayatı boyunca para sıkıntısı çekmişti– evet parasız kaldığında, kral ona arma olarak ağzında *Fidelis et fortis* yazısı bulunan altın bir aslanı almasına izin vermişti. Bu onurlu bir yaşam için çok önemli olsa da, varlıklı bir hayat sürdürmek için yeterli değildi. Bu yüzden IV. Henri'nin ünlü arkadaşı öldüğünde, oğluna kılıcı ve armasından başka bir şey bırakmamıştı. Mösyö de Tréville bu çifte miras ve lekesiz isim sayesinde, genç prensin maiyetine girmiş ve orada armasına sadık kalarak, kılıcını öyle ustalıkla kullanmıştı ki, krallığın en iyi kılıç kullanan kişilerinden biri olan XIII. Louis yanında dövüşecek birini arayan dostlarına önce kendisini, sonra Tréville'i, hatta belki de önce Tréville'i tavsiye etmeyi alışkanlık haline getirmişti.

XIII. Louis, Tréville'e karşı gerçek bir bağlılık duyuyordu, krala özgü, bencil bir bağlılık olsa da, bağlılıktı. O zorlu günlerde, herkes etrafında Tréville gibi insanların olmasını istiyordu. Birçokları armalarına Tréville'in ikinci ibaresi gibi *güçlü*'yü koysalar da, ilk ibare olan *sadık*'a yer verenlerin sayısı çok azdı. Bu azınlığa dahil olan Tréville, bir buldog gibi itaatkâr zekâsı, değerlerine körü körüne bağlı oluşu, hızlı kavrayışı ve eli çabukluğu ile pek çok önemli niteliği birlikte barındırıyordu; gözleri sanki yalnızca kralı huzursuz eden kişileri görmek, elleri ise yalnızca bu huzursuzluğu yaratan Besme, Maurevers, Poltrot de Méré, Vitry gibi kişileri cezalandırmak için yaratılmıştı. Tréville şu ana dek ele geçiremediği fırsatı dört gözle bekliyor, kendi kendine onu saçlarından yakalarsa, bir daha bırakmayacağına söz veriyordu. Sonunda XIII Louis onu, fedakârlıkları bakımından III. Henri'nin her zaman maiyetinde olan askerlerinin ve XI. Louis'nin İskoç muhafız birliğini andıran silahşorlarının komutanı yaptı. Kardinal de bu konuda kraldan geri kalmıyordu XIII. Louis'nin etrafını saran seçkin şövalyeler topluluğunu gördüğünde, Fransa'nın bu ikinci ya da daha doğrusu birinci kralı kendine ait bir muhafız birliği olmasını istemişti. Bunun üzerine, o da tıpkı kral gibi etrafına silahşorlar topladı. Bu iki rakip güç, Fransa'nın her yanında, hatta yabancı ülkelerde kılıcını ustalıkla kullanmakla nam salmış silahşorları bir araya getirmeye çalışıyordu. Richelieu ve XIII. Louis akşamları satranç oynarlarken, birbirlerine hizmetkârlarının ne kadar değerli olduklarından söz ediyorlardı. Her biri kendi adamlarının sergilediği tavırlarla ve cesaretleriyle övünüyor, kavgaya ve düelloya karşı olduklarını söylerken, onları gizli gizli dövüşe teşvik ediyorlardı. Kazandıklarında tarifsiz bir sevinç yaşıyor, kaybettiklerinde derin bir kedere gömülüyorlardı. En azından bu yenilgilerin bazılarına, zaferlerin de birçoğuna tanık olmuş biri böyle söylüyordu.

Efendisinin bu zayıf yanını kavramış olan Tréville, bu sayede, dostlarına sadık kalmak konusunda iyi bir ünü olmayan kralın kendisini sürekli olarak desteklemesini başarmıştı. Silahşorlarını alaycı

bir ifadeyle Kardinal Armand Duplessis'in önünden geçiriyor, Gizli El'in gri bıyıklarını diken diken ediyordu. Tréville düşmanın sırtından geçinilemezse, yurttaşların sırtından geçinildiği bu dönemin savaş taktiklerini iyi biliyordu; kendisi dışında kimseye saygı göstermeyen silahşorları ise düzensiz bir yaşam sürdürüyorlardı.

Kralın ya da daha doğrusu Mösyö de Tréville'in hırpani, ayyaş, derbeder silahşorları meyhanelerde, parklarda, caddelerde boy gösteriyor, bıyıklarını burarak, bağıra çağıra kılıçlarını şakırdatıyor, kardinalin muhafızlarıyla karşılaştıklarında büyük bir zevkle çarpışıyorlardı. Çoğu zaman sokak ortasında, şakalar yaparak kılıçlarını çekiyorlardı; bazen arkalarından ağlanacağından ve öçlerinin alınacağından emin bir halde ölseler de, çoğu zaman Mösyö de Tréville'in hapiste çürümelerine izin vermeyeceğinden emin bir halde öldürüyorlardı. Mösyö de Tréville kendisine hayranlık duyan adamlarını çok iyi çekip çeviriyordu; kelleleri koltukta dövüşen bu yiğit silahşorlar, onun yanında öğretmenlerinin karşısındaki öğrenciler gibi titriyor, her sözüne itaat ederek, en ufak bir eleştiride temize çıkmak için ölümü göze alıyorlardı.

Mösyö de Tréville bu güçlü kaldıraçtan önce kral ve dostları, sonra da kendisi ve dostları için yararlanmıştı. Zaten hafızalarda birçok iz bırakan o dönemin hiçbir hatırasında bu saygıdeğer beyefendinin düşmanları –ki eli kalem tutanlar arasında olduğu kadar eli kılıç tutanlar arasında da sayıları fazlaydı– tarafından bile suçlandığına rastlanmamış, bu saygıdeğer beyefendinin kendisine inanan insanlardan para sızdırdığı hiçbir yerde görülmemişti. Kendisini en güçlü entrikacılarla eşit kılan ve nadir rastlanan entrika dehasına rağmen dürüst bir insan olarak kalmıştı. Dahası kendini yoran sert kılıç darbelerine ve ağır egzersizlere rağmen, sokakların en kibar çapkınlarından biri olmuş, şık giyimi ve ince sohbetleri ile dikkati çekmişti. Artık yirmi yıl öncesinin Bassompierre'i gibi başarıları konuşuluyordu, silahşorların hayranlık uyandıran komutanı hem sevilen hem de korkulan bir adam olarak insani değerlerin en yücesini elinde tutuyordu.

XIV. Louis sarayının bütün küçük yıldızlarını kendi parıltısında soğurmuştu; ama babası, benzersiz güneş, gözdelerinin kişisel ihtişamlarını sergilemelerine, dalkavuklarının şahsi değerlerini ortaya koymalarına göz yummuştu. O zamanlar Paris'te kral ve kardinalinkiler dışında iki yüz küçük güneş daha doğuyordu. Bu iki yüz küçük güneş arasında doğması en çok beklenenlerden biri ise Tréville'inkiydi.

Vieux-Colombier caddesindeki konağının avlusu, yazın sabah altıdan, kışın sabah sekizden itibaren bir ordugâhı andırıyordu. Sanki her an hatırı sayılır miktarda silahşorun bulunması gerekirmiş gibi özenle nöbet değiştiren elli, altmış silahşor savaş giysilerinin içinde her şeye hazır bir halde gidip geliyorlardı. Günümüz uygarlığının, yerine büyük bir ev inşa edeceği merdivenlerde, işlerinin halledilmesi için ricada bulunmaya gelmiş Parisliler, silahaltına alınmayı dört gözle bekleyen taşralı beyefendiler ve efendilerinin mesajlarını Mösyö de Tréville'e iletmeye gelmiş rengârenk giysili uşaklar inip çıkıyorlardı. Bekleme odasının yuvarlak, arkalıksız kanepelerinde seçilmiş, yani davet edilmiş kişiler oturuyordu. Mösyö de Tréville, sabahtan akşama kadar uğultuların yükseldiği bekleme odasının hemen bitişiğindeki çalışma odasında ziyaretçileri kabul ederek şikâyetleri dinliyor, talimatlar veriyordu, silahlı adamlarını görebilmesi için Louvre'un balkonundaki kral gibi, pencereden bakması yeterli oluyordu.

D'Artagnan'ın geldiği gün avluda, özellikle taşradan gelmiş bir taşralı için hatırı sayılır bir kalabalık vardı; yine de bu taşralı bir Gaskonyalıydı ve o dönemde d'Artagnan'ın hemşerileri kolay kolay pes etmeyen kişiler olarak nam salmışlardı. Gerçekten de, dörtgen uzun çivilerle takozlanmış

büyük kapı aşıldığında, avluda gezinen, birbirlerine laf atan, şakalaşan, kılıçlarını şakırdatan bir silahşorlar topluluğunun arasına karışılıyordu. Bu hareketli kalabalığın ortasında yol açabilmek için, insanın bir subay, büyük bir senyör ya da güzel bir kadın olması gerekiyordu.

İşte yüreği heyecanla çarpan genç adam, uzun kılıcını ince bacaklarının hizasında tutmaya çalışıp, bir eliyle şapkasının kenarını tutarak, huzursuz olsa da bunu belli etmemek için hafifçe gülümseyen bir taşralının ifadesiyle bu uğultu ve kargaşanın ortasında ilerliyordu. Bir grubu geride bıraktığında, rahat bir soluk alıyor, ama kendisine bakmak üzere geri dönüldüğünü anlıyordu. O güne dek kendisiyle ilgili olarak hep olumlu düşüncelere sahip olan d'Artagnan, kendisini ilk kez gülünç bir duruma düşmüş gibi hissediyordu.

Merdivene vardığında durum daha da kötüleşti: İlk basamaklarda dört silahşor kılıçlarını şakırdatıyor, sahanlıkta on, on iki kadar silahşor da dövüşe katılmak için sıralarını bekliyorlardı.

İçlerinden biri elindeki kılıcıyla üst basamağa çıkmış, diğer üçünün yukarı çıkmasını engelliyor ya da en azından engellemeye çalışıyordu.

Diğer üçü de kılıçlarını en az onun kadar ustalıkla kullanıyorlardı. D'Artagnan önce bu kılıçların uçları düğmelenmiş eskrim flöreleri olduğunu sandı, ama sonra sıyrıkları fark ettiğinde, bunların iyice bilenmiş, sivriltilmiş kılıçlar olduğunu anladı; her sıyrığa yalnızca izleyicilerin değil, silahşorların çılgın kahkahaları da eşlik ediyordu.

Üst basamaktaki silahşor kılıcını öyle ustalıkla kullanıyordu ki, rakipleri adeta yerlerinden kımıldayamıyorlardı. İzleyiciler etraflarında bir halka oluşturmuşlardı, kurallara göre darbe alan kişi oyundan ayrılıyordu. Beş dakika içinde üst basamağı savunan silahşora hiçbir şey olmasa da, alt basamaktakilerden biri bileği, biri çenesi, biri de kulağından olmak üzere üç darbe almışlardı. Bu maharetiyle kurallara göre üç oyun kazanıyordu.

Çok tehlikeli olmasa da, sanki insanları şaşırtmak amacıyla yapılan bu gösteri genç yolcumuzu şaşırtmıştı, yaşadığı taşrada, insanların tepelerinin pek çabuk attığı o topraklarda, birçok düello hazırlığına tanık olmuştu, yine de bu dört silahşorun gösterisi ona Gaskonya'da gördüklerinden daha etkileyici gelmişti. Kendisini Gulliver'in ünlü devler ülkesine getirilmiş gibi hissederek içi ürperdi, dahası henüz yolun sonuna gelmemişti, daha önünde sahanlık ve bekleme odası vardı.

Sahanlıkta düello yapılmıyor, kadınlarla ilgili hikâyeler anlatılıyordu. Bekleme odasında ise sarayla ilgili konular konuşuluyordu. D'Artagnan sahanlıkta kızarıp, bekleme odasında ürperdi. Gaskonya'da odacı kadınları, hatta bazen de genç matmazelleri ürküten o uçarı hayal gücü, en çılgın düşlerinde bile bu mucizevi aşkların yarısını, en tanınmış kişilerin, en gizli ayrıntılarla dolu öykülerinin dörtte birini tahayyül edememişti. Sahanlıkta geleneksel aşklarla ilgili değerleri altüst olmuş, bekleme odasında ise kardinale karşı duyduğu saygı zedelenmişti. D'Artagnan orada büyük bir şaşkınlıkla, Avrupa'yı titreten politikanın ve kardinalin, güçlü senyörlerin bile burunlarını soktukları için cezalandırıldıkları özel yaşamının yüksek sesle eleştirildiğine tanık olmuştu: Baba d'Artagnan'ın göklere çıkardığı bu büyük adam çarpık bacakları ve kamburuyla dalga geçen Mösyö de Tréville'in silahşorlarının alay konusu oluyordu; bazıları metresi Madam d'Aiguillon ve yeğeni Madam de Combalet ile ilgili şarkılar söylerken, bazıları da kardinalin muhafızlarına karşı ne dolaplar çevireceklerini konuşuyorlardı, bütün bunlar d'Artagnan'a gerçekleşmesi imkânsız şeylermiş gibi gözüküyordu.

Yine de kardinalle ilgili bu alaylı sözlerin arasında ansızın kralın ismi telaffuz edildiğinde, bu alaycı ağızların hepsi bir tıkaçla kapanıyordu; herkes tereddütle çevresine bakıyor, Mösyö de Tréville'in duvarının boşboğazlık edip etmeyeceğinden kaygılanılıyordu; ama kısa süre sonra içlerinden birinin kardinalle ilgili bir iması üzerine kahkahalar yeniden yükseliyordu.

"İşte Bastille'e tıkılıp asılacak adamlar," diye düşündü d'Artagnan korkuyla, "ve onları duyduğum için suç ortakları sayılacağımdan, ben de onlarla aynı kaderi paylaşacağım. Böyle inançsız insanların arasına düştüğümü öğrense, kardinale saygı göstermemi tavsiye eden babam ne derdi?"

Bu yüzden, tahmin edileceği gibi d'Artagnan sohbetlere katılmaya cesaret edemiyor, yalnızca gözlerini dört açmış, kulak kesilmiş bir halde, tek bir sözü bile kaçırmamak için beş duyusunu en hassas bir şekilde kullanıyordu. Babasının tavsiyelerine güven duymasına rağmen, içgüdülerinin eğilimiyle, burada söylenen daha önce hiç duymadığı şeyleri eleştirmekten çok desteklemeye başladığını hissediyordu.

Bu arada, Mösyö de Tréville'in dalkavuklar topluluğuna tamamıyla yabancı olduğu ve bu mekânda ilk kez görüldüğü için yanına gelip ne istediğini sordular. D'Artagnan bu soruyu mütevazı bir şekilde ismini söyleyerek yanıtladı; bu soruyu yönelten uşaktan, hemşerisi olduğunu belirttiği Mösyö de Tréville ile kendisini görüştürmesini rica etti. Uşak babacan bir tavırla talebini ileteceğini söyledi.

İlk şaşkınlığını atlatan d'Artagnan etrafındaki giysileri ve yüz ifadelerini incelemeye koyuldu.

Bu hareketli topluluğun ortasında, uzun boyu, soylu ifadeli yüzü ve giysilerinin garipliğiyle dikkatleri üzerine çeken bir silahşor vardı. Özgürlüğün az, bağımsızlığın bol olduğu bu dönemde, o an için, üzerinde giyilmesi zorunlu olmayan üniforma kazağı yoktu, bunun yerine gök mavisi rengi biraz solmuş, dizlerine dek inen ve vücuduna yapışmış gibi görünen eski bir giysi vardı, bunun üzerinde ise, su yüzeyine vuran güneş ışığında parıldayan balık pulları gibi altın işlemeleri ışıldayan bir omuz kayışı vardı. Kırmızı kadifeden uzun pelerini zarif bir şekilde omuzlarından aşağı dökülüyor, ön tarafından, ucunda devasa bir kılıcın sarktığı görkemli omuz kayışının görülmesine izin veriyordu.

Nöbetten henüz dönen bu silahşor nezle olduğundan şikâyet ediyor, ara sıra göstermelik bir şekilde öksürüyordu. Etrafındakilere pelerini bu yüzden üzerine geçirdiğini söylüyor ve başını dik tutarak konuşurken, küçümseyici bakışlarla bıyığını buruyordu. Herkes ve özellikle d'Artagnan bu işlemeli omuz kayışını hayranlıkla izliyordu.

"Ne yaparsınız," diyordu silahşor, "moda gelip geçici bir çılgınlık, bunu iyi biliyorum, ama ne de olsa moda. Zaten babadan kalan parayı iyi değerlendirmek gerek."

"Ah! Porthos!" diye haykırdı yanındakilerden biri, "Bizi bu omuz kayışını babanın cömertliği sayesinde aldığına inandırmaya çalışma: Onu sana geçen pazar Sainte-Honoré kapısında rastladığım sırada yanında bulunan peçeli kadın vermiş olmalı."

"Hayır, onurum ve soyluluğum üzerine yemin ederim, onu kendi paramla satın aldım," diye yanıtladı Porthos adıyla anılan silahşor.

"Evet," dedi diğer bir silahşor, "tıpkı metresimin eskisinin içine koyduklarıyla bu yeni keseyi satın aldığım gibi."

"Doğru," dedi Porthos, "bunun en iyi kanıtı ona on iki altın ödemiş olmam."

Kuşkular sürse de, hayranlık artmaya devam ediyordu.

"Öyle değil mi, Aramis?" dedi Porthos, başka bir silahşora dönerek.

Aramis adıyla anılan bu silahşor kendisine soru yönelten kişiyle tam bir tezat oluşturuyordu. Bu, saf ve tatlı yüz ifadesi, yumuşak bakışlı siyah gözleri, sonbahar şeftalisini andıran pembe ve yumuşacık yanakları, üst dudaklarının üzerinde düz bir hat şeklinde uzanan ince bıyıkları; toplardamarlarının şişmesi korkusuyla aşağıya indirmiyormuş gibi görünen elleri ile yirmi iki, yirmi üç yaşlarında bir adamdı ve ara sıra kulak memelerini çimdikleyerek, onlara kiraz pembesi bir renk kazandırıyordu. Çoğunlukla az ve yavaş konuşuyor, çevresindekileri selamlıyor, sessizce ve bedeninin geri kalanı gibi bakımlı, güzel dişlerini göstererek gülüyordu. Dostunun sorusuna olumlayan bir ifadeyle karşılık verdi.

Bu olumlama omuz kayışıyla ilgili şüpheleri sona erdirdi. Herkes onu hayranlıkla izlemeye devam etse de, bir daha kimse bu konuyu açmadı ve düşüncelerin hızla yön değiştirmesiyle, sohbet başka bir konuya kaydı.

"Chalais'nin binicilik öğretmeninin anlattıkları hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu, sorusunu doğrudan bir kişiye değil de herkese yönelten bir başka silahşor.

"Ne anlatmış ki?" diye sordu Porthos kendini beğenmiş bir ifadeyle.

"Kardinalin uğursuz adamı Rochefort'u, Brüksel'de Ermiş Francesco tarikatının mensubu bir papaz kılığında gördüğünü ve o lanet olasıcanın bu sayede Mösyö de Laigues ahmağıyla alay ettiğini anlatmış."

"Tam bir ahmak," dedi Porthos. "Ama bu haber doğru mu?"

"Ben de Aramis'ten öğrendim."

"Gerçekten mi?"

"Siz de biliyorsunuz Porthos," dedi Aramis, "size dün anlatmıştım, artık bundan söz etmeyelim."

"Artık bundan söz etmeyelim, demek böyle düşünüyorsunuz," diye karşılık verdi Porthos. "Artık bundan söz etmeyelim!"

"Yok canım, her şeyi ne kadar çabuk kesip atıyorsunuz. Bu nasıl olur! Kardinal hain, aşağılık bir soyguncuya, izlettirdiği bir beyefendinin mektubunu çaldırtıyor, sonra bu mektup sayesinde Chalais'yi kralı öldürüp, beyefendiyi kraliçeyle evlendirmek istediği gibi ahmakça bir bahaneyle giyotine gönderiyor! Bu gizemli gelişme hakkında kimse hiçbir şey bilmiyordu, çok şükür hepimiz bunu dün sizden öğrendik ve daha bu haberin şaşkınlığını üzerimizden atmadan, artık bundan söz etmeyelim diyorsunuz."

"Madem istiyorsunuz, tamam, konuşalım öyleyse," dedi Aramis sabırlı bir ifadeyle.

"Ah o Rochefort," diye haykırdı Porthos, "Chalais'nin binicilik öğretmeninin yerinde olsam ona bir anda dünyanın kaç bucak olduğunu gösterirdim."

"Ve siz de Kızıl Dük ile hiç de hoş olmayan bir çeyrek saat geçirirdiniz."

"Ah! Kızıl Dük! Bravo, bravo, Kızıl Dük!" diye yanıtladı Porthos, ellerini çırpıp, başıyla onaylayarak, "'Kızıl Dük' çok harika. İçiniz rahat olsun dostum, bunu herkese yayacağım. Bu Aramis çok akıllı bir adam! İlahi çağrıya kulak vermemeniz, ne büyük bir bahtsızlık! Sizden mükemmel bir papaz olurdu!"

"Ah! Bu yalnızca geçici bir gecikme," diye karşılık verdi Aramis, "bir gün papaz olacağım. Bildiğiniz gibi, bu yüzden dinbilimi çalışmalarımı sürdürmekteyim."

"Dediğini yapacak," diye yanıtladı Porthos, "bunu er geç yapacak."

"Geç kalmayacağım," dedi Aramis.

"Buna karar vermek ve üniformasının altında duran cüppesini yeniden ortaya çıkarmak için tek bir şeyi bekliyor," dedi bir silahşor.

"Neymiş o beklediği?" diye sordu bir başka silahşor.

"Kraliçenin Fransa tahtına bir mirasçı bırakması."

"Böyle şakalar yapmayın, beyler," dedi Porthos, "Tanrı'ya şükür ki, kraliçe henüz çocuk doğuracak yaşta."

"Mösyö de Buckingham'ın Fransa'da olduğu söyleniyor," dedi Aramis, bu görünüşte sıradan cümleye oldukça skandalvari bir anlam katan alaycı bir gülümsemeyle.

"Dostum Aramis, bu kez yanılıyorsunuz," diye araya girdi Porthos. "Zihninizin uçarılığı sizi hep sınırların ötesine götürüyor; Mösyö de Tréville sizi duysa böyle konuşmakla iyi etmediğinizi anlardınız."

"Bana ders mi veriyorsunuz Porthos?" diye haykırdı, yumuşak bakışlarında şimşekler çakan Aramis.

"Dostum, ya silahşor olun ya da papaz. Birinden biri olun, ama her ikisi birden değil," diye karşılık verdi Porthos. "Athos, size geçen gün her tarakta beziniz olduğunu söyledi. Ah! Birbirimize kızmayalım, bunun bir yararı olmayacak, Athos, siz ve ben, üçümüzün ne kararlaştırdığını iyi biliyorsunuz. Madam d'Aiguillon'a kur yapıyorsunuz, sonra Madam de Chevreuse'ün kuzeni Madam de Bois-Tracy'ye gidip hanımefendinin teveccühlerini kazanmaktan geri kalmıyorsunuz. Tanrım! Mutluluğunuzu itiraf etmeyin, sizden sırrınızı açmanız istenmiyor, ağzınızın ne kadar sıkı olduğunu herkes bilir. Ama böyle bir erdeminiz olduğuna göre, bunu majesteleri için kullansanıza! Kral ve kardinalle kim uğraşırsa uğraşsın; ama kraliçe kutsaldır ve ondan söz edilecekse, iyi sözcükler seçilmelidir."

"Porthos, Narsis kadar kendinizi beğenmiş olduğunuzu belirtmek isterim," dedi Aramis. Biliyorsunuz Athos dışında kimseden ahlak dersi almayı sevmem, size gelince dostum, bu konuda benden aşağı kalmadığınızı gösteren görkemli bir omuz kayışınız var. Uygun görürsem papaz olurum, ama şimdilik bir silahşorum ve bu niteliğimle hoşuma gideni söyleyebilirim, şu anda da size sabrımı taşırdığınızı söylemek istiyorum."

"Aramis!"

"Porthos!"

"Hey! Beyler!" diye haykırdı etraflarındakiler.

"Mösyö de Tréville Mösyö d'Artagnan'ı bekliyorlar," diye araya girdi çalışma odasının kapısını açan uşak.

Çalışma odasının kapısının açık kaldığı bu çağrı sırasında herkes sustu ve genç Gaskonyalı bu garip tartışmadan tam zamanında kurtulmanın sevinciyle salona hâkim olan sessizliğin ortasında bekleme odası boyunca ilerleyerek silahşorların komutanının odasına girdi.

III

Görüşme

Mösyö de Tréville o an çok sıkıntılı görünüyordu; yine de kendini yerlere kadar eğilerek selamlayan genç adama kibarca karşılık verip, övgülerini gülümseyerek yanıtladı, çünkü Béarn şivesi ona her yaştaki insanı gülümsetecek şekilde hem gençliğini hem de ülkesini hatırlatmıştı. Ama neredeyse aynı anda bekleme odasının kapısına yaklaşıp, d'Artagnan'a önce diğerleriyle işini bitirmek istermiş gibi bir işaret yaparak, buyurgan bir tondan öfkeli bir tona doğru yükselen sesiyle üç kez bağırdı:

"Athos! Porthos! Aramis!"

Bu çağrının son iki ismine yanıt veren ve önceden tanıdığımız iki silahşor hemen bulundukları gruptan ayrılarak çalışma odasına yöneldiler. İçeri girer girmez kapı arkalarından kapandı. Çok huzurlu olmasalar da vakur ve itaatkâr görünümleri, bu adamları yarı-tanrı, komutanlarınıysa Olimpos'un yıldırımlarla donanmış Jüpiteri gibi gören d'Artagnan'ın hayranlığını daha da artırdı.

İki silahşor içeri girip kapıyı arkalarından kapattıktan ve bekleme odasından gelen uğultu, çağrının etkisiyle yeni bir tartışma konusuna dönüşerek yeniden başladıktan sonra; Mösyö de Tréville, sessiz ve kaskatı bekleyen Aramis ve Porthos'un önünden geçerek, çatılmış kaşlarla çalışma odasını üç dört kez arşınlayıp silahşorların tam karşısında durdu ve öfkeli bir bakışla onları tepeden tırnağa inceledi.

"Kralın bana ne söylediğini biliyor musunuz," diye haykırdı, "hem de daha dün akşam, bunu biliyor musunuz beyler?"

"Hayır," diye yanıt verdi iki silahşor, bir anlık bir sessizlikten sonra, "hayır efendim, bilmiyoruz."

"Ama umarım bize bunu söylemenizin onurunu yaşatacaksınız," dedi zarif bir reverans yaparken, kibar bir ses tonuyla Aramis.

"Artık silahşorlarını kardinalin muhafızları arasından seçeceğini söyledi."

"Kardinalin muhafızları arasından! Ama neden?" diye sordu Porthos aceleyle.

"Çünkü sirkeye benzeyen şarabını kaliteli bir şarapla dengelemek istiyor."

İki silahşor kıpkırmızı kesildiler. Nerede olduğunu unutan d'Artagnan yerin dibinde olmayı yeğliyordu.

"Evet, evet," diye devam etti Mösyö de Tréville, daha da öfkelenerek, "evet, majesteleri haklı, çünkü onurum üzerine söylemeliyim ki, sarayda silahşorlara iyi gözle bakılmıyor. Dün kardinal kralla satranç oynarken, sanki taziyelerini bildiriyormuş gibi, önceki gün o eşkıya kılıklı, lanet silahşorların –bu sözleri bana bir yabankedisinin bakışlarını fırlatarak, alaycı bir ifadeyle dile getirmesi canımı daha da sıktı– o palavracıların Férou caddesindeki bir meyhanede taşkınlık yaptıklarını gören bir grup muhafızı tarafından –yüzüme güleceğini sandım– tutuklandığını söyledi. Lanet olsun! Bu konuyla ilgili bir şeyler biliyor olmalısınız! Silahşorları tutuklamak! Sakın kendinizi savunmaya kalkmayın, sözü edilen kişiler sizdiniz, kardinal isimlerinizi söyledi. İşte bu benim hatam, evet benim hatam, çünkü adamlarımı ben seçiyorum. Söylesenize Aramis cüppenizin altında mutluyken, neden benden üniforma istediniz? Ya siz Porthos, altın işlemeli omuz kayışınıza neden hasırdan bir kamış

takmadınız? Ya Athos! Athos'u göremiyorum. Nerede acaba?"

"Efendim," diye karşılık verdi Aramis, hüzünlü bir ifadeyle, "hasta, çok hasta."

"Hasta, çok hasta, öyle mi? Hastalığı neymiş?"

"Çiçek olmasından endişeleniyor, efendim," diye yanıtladı kendi payına sohbete katılmak isteyen Porthos, "ve yüzünde izler kalacağı için bu çok can sıkıcı."

"Çiçek mi? İşte Porthos'tan muhteşem bir hikâye daha!.. Bu yaşta çiçek hastalığı mı olur?.. Hayır!.. Ama hiç kuşkusuz yaralandı, hatta belki de öldü... Ah! Bunu bir bilebilseydim!.. Tanrı'nın cezası! Beyler, batakhanelere gidilmesini, sokaklarda düello yapılmasını, kavşaklarda kılıç şakırdatılmasını istemiyorum. Ayrıca, kardinalin tutuklanmalarını gerektirecek işlere asla kalkışmayan yürekli, sakin ve becerikli muhafizları karşısında gülünç durumlara düşülmesini de istemiyorum. Zaten tutuklanmalarına izin vermeyeceklerinden eminim. Bir adım geri atmaktansa, orada ölmeyi tercih edeceklerdir... Kaçmak, sıvışmak ancak kralın silahşorlarına yaraşır!"

Porthos ve Aramis öfkeyle titriyorlardı. Böyle konuşmasının nedeninin kendilerine karşı duyduğu büyük sevgi olduğunu bilmeseler, Mösyö de Tréville'i hemen orada boğazlayacaklardı. Ayaklarını halıya vuruyor, dudaklarını kanatıncaya kadar ısırıyor, kılıçlarının kabzalarını var güçleriyle sıkıyorlardı. Bekleme salonunda Athos, Porthos ve Aramis'in çağırıldığını duyanlar, Mösyö de Tréville'in ses tonundan ne kadar öfkeli olduğunu anlamışlardı. Kapıya yaslanan kafalar öfkeyle soluyor, kulaklar içeride konuşulanların tek bir sözcüğünü bile kaçırmazken, ağızlar komutanın hakaret dolu sözlerini bekleme salonuna yayıyordu. Aniden çalışma odasının kapısından sokak kapısına doğru bir hareketlilik yaşandı.

"Ah! Kralın silahşorları kardinalin muhafizları tarafından tutuklanıyor," diye devam etti, içinden en az askerleri kadar öfke duyan, kesik kesik ve uzatarak sıraladığı sözcükleri dinleyicilerin göğsüne hançer gibi saplanan Mösyö de Tréville. "Ah! Kardinalin altı muhafızı, majestelerinin altı silahşorunu tutukluyor! Lanet olsun! Ben kararımı verdim, hemen Louvre'a gidip silahşorların komutanlığından istifa edeceğim ve kraldan beni kardinalin muhafiz birliğinde bir göreve atamasını isteyeceğim, beni reddederse, gidip papaz olacağım."

Bu sözler üzerine, dışarıdaki uğultu bir patlamaya dönüştü: Her yandan küfürler, beddualar yükseliyor, "Alçaklar! Uğursuzlar! Lanet olasıcalar!" sözcükleri havada uçuşuyordu. Saklanacak bir delik arayan d'Artagnan, masanın altına girmek için büyük bir istek duyuyordu.

"Komutanım," dedi Porthos, kendine hâkim olamayarak, "evet altıya karşı altıydık, ama kalleşçe bir saldırıya uğradık ve daha kılıçlarımızı çekecek zamanı bulamadan iki arkadaşımız öldü, Athos ise ağır bir şekilde yaralandı. Ama Athos'u tanırsınız, iki kere karşı koymak için ayağa kalksa da ikisinde de yere yığıldı. Yine de teslim olmadık, hayır! Bizi güç kullanarak götürmek istediler, ama yolda ellerinden kurtulduk. Athos'a gelince, öldüğünü sandıkları için onu orada bıraktılar. İşte olan biten bu. Ne yaparsınız komutanım, bütün savaşlar kazanılmıyor. Büyük Pompeius Pharsalos'ta, I. François Pavie'de kaybetmediler mi?"

"Ve size, kılıcım ilk çatışmada kırıldığı için, onlardan birini kendi kılıcıyla öldürmekten onur duyduğumu söylemek isterim," dedi Aramis. "Öldü ya da hançerlendi, hangisi kulağa hoş gelirse."

"Bunları bilmiyordum," dedi Mösyö de Tréville, daha sakinleşmiş bir ses tonuyla. "Anladığım

kadarıyla kardinal meseleyi biraz abartmış."

"Ama lütfen efendim," diye devam etti komutanının yatışmasından cesaret alan Aramis, "sizden rica ediyorum, Athos'un yaralandığını söylemeyin. Kralın kulağına gitmesi umutsuzluk yaratabilir, omzundan göğsüne kadar uzandığı için yarası çok ağır, bu beni endişelendiriyor."

Aynı anda kapı perdesi aralandı ve püsküllerin arasından güzel, soylu ama ürkütücü derecede solgun bir yüz belirdi.

"Athos!" diye haykırdı iki silahşor.

"Athos!" diye tekrarladı Mösyö de Tréville.

"Beni çağırtmışsınız, efendim," dedi Athos, yorgun olsa da oldukça sakin bir ses tonuyla, "arkadaşlarım benimle görüşmek istediğinizi söylediler, ben de emirlerinizi yerine getirmek için hemen buraya geldim, beni neden çağırtmıştınız?"

Ve silahşor bu sözlerin ardından, her zamanki gibi üniformasını ve kılıcını kuşanmış bir halde, kararlı adımlarla çalışma odasına girdi. Bu cesaret gösterisinden çok etkilenen Mösyö de Tréville ona doğru koştu.

"Beylere, silahşorlarıma hayatlarını yok yere tehlikeye atmalarını yasakladığımı söylüyordum," dedi, "çünkü bu yürekli insanlar kral için çok önemli ve kral silahşorlarının dünyanın en yürekli insanları olduğunu bilir. Elinizi verin, Athos."

Ve Mösyö de Tréville bu sevgi gösterisine karşılık vermesini beklemeden içeri yeni girmiş silahşorun sağ elini bütün gücüyle sıktı. Kendine hâkim olmaya çalışsa da acı çektiği anlaşılan Athos'un yüzünün daha da solduğunu fark etmemişti.

Athos içeri girdiğinden beri kapı açık kalmıştı ve ne kadar gizlemeye çalışsa da, herkes tarafından bilinen yarası büyük bir heyecan yaratmıştı. Komutanının bu son sözleri üzerine bekleme odasını bir uğultu kapladı ve kapı aralığında coşkuyla kendinden geçen iki, üç kafa belirdi. Mösyö de Tréville kurallara aykırı olan bu davranışı sert sözcüklerle cezalandıracaktı ki, aniden Athos'un avucundaki elinin gerilmeye başladığını hissetti, bakışlarını yüzüne yönelttiğinde silahşorunun bayılmak üzere olduğunu fark etti. Acısını belli etmemek için bütün gücünü kullanan Athos sonunda ölü gibi döşemenin üzerine yığıldı.

"Bir cerrah!" diye bağırdı Mösyö de Tréville. "Benimki, kralınki, hangisi en iyiyse! Bir cerrah! Yoksa Athos'u kaybedeceğiz!"

Mösyö de Tréville'in haykırışı üzerine, herkes çalışma odasına koşup yaralının etrafında toplandı. Ama istenen doktor o sırada konakta olmasa, bu hareketlilik hiçbir işe yaramayacaktı. Kalabalığı yarıp hâlâ baygın olan Athos'a yaklaşan doktor gürültü ve kargaşadan çok rahatsız olduğu için, ilk iş olarak silahşorun yan odaya taşınmasını istedi. Mösyö de Tréville hemen bir kapı açarak arkadaşlarını kucaklarına alan Porthos ve Aramis'e yol gösterdi. Bu grubun arkasından cerrah geliyordu, içeri girmelerinin ardından kapı kapandı.

Mösyö de Tréville'in her zaman saygıyla girilen çalışma odası o sırada geçici olarak bekleme salonunun bir uzantısı halini almıştı. Herkes bağırıp çağırıyor, nutuklar atıyor, küfürler savuruyor, kardinal ve adamlarına lanet okuyordu.

Biraz sonra Porthos ve Aramis geri döndüler; yaralının yanında yalnızca cerrah ve Mösyö de Tréville kalmışlardı.

Nihayet Mösyö de Tréville de odadan çıktı. Yaralının bilinci yerine gelmişti, cerrah endişelenecek bir şey olmadığını, bu güçsüzlüğün yalnızca çok kan kaybetmiş olmasından kaynaklandığını söylüyordu.

Sonra Mösyö de Tréville'in bir işaretiyle herkes çekildi, çalışma odasında, burada görüşme için bulunduğunu unutmayan ve Gaskonyalı inadıyla olduğu yerde hiç kımıldamadan bekleyen d'Artagnan dışında kimse kalmamıştı.

Herkes dışarı çıkıp kapı yeniden kapandığında Mösyö de Tréville arkasına döndü ve karşısında d'Artagnan'ı buldu. Az önce yaşanan olay kafasını biraz karıştırmıştı. İnatçı talepkârın kendisinden ne istediğini sordu. Genç adam ismini söylediğinde, bir anda bugünün ve geçmişin anılarına daldı, durumu anlamıştı.

"Özür dilerim, sevgili hemşerim," dedi gülümseyerek, "sizi tamamıyla unutmuşum, ama ne yaparsınız bir komutan sıradan bir aile babasından daha ağır sorumluluklar taşıyan bir babadan başka bir şey değildir. Askerler kocaman çocuklar gibidir, ama kralın ve özellikle kardinalin emirlerini yerine getirmekle görevli olduğum için..."

D'Artagnan gülümsemesini gizleyemedi. Bu gülümseme üzerine Mösyö de Tréville karşısında bir ahmak olmadığına karar verdi ve sohbetin gidişatını değiştirerek doğrudan konuya girdi.

"Babanızı çok severdim," dedi. "Oğlu için ne yapabilirim? Biraz acele edin, fazla zamanım yok."

"Tarbes'dan ayrılıp buraya gelirken," dedi d'Artagnan, "sizden hafızanızdan silinmemiş bu dostluk adına bir silahşor üniforması istemeyi düşünüyordum; ama son iki saatten beri gördüklerimden sonra, bunun büyük bir lütuf olacağını anlıyor ve bu görevi hak edip etmeyeceğim düşüncesiyle titriyorum."

"Gerçekten de bu bir lütuf genç adam," diye yanıtladı Mösyö de Tréville, "ama büyüttüğünüz ya da büyütmüş göründüğünüz kadar zor bir iş değil. Yine de majestelerinin bu konuyla ilgili bir kararnamesi var ve size üzülerek bildirmem gerekir ki, kimse birkaç sefere katılmadan, parlak başarılar göstermeden ya da bizimki kadar gözde olmayan bir birlikte iki yıl görev yapmadan silahşor olarak alınmayacak."

D'Artagnan yanıt vermeden öne doğru eğildi. Şimdi ulaşılmasının önünde bunca engel bulunan silahşor üniformasını sırtına geçirmek için daha büyük bir istek duyuyordu.

"Ama," diye devam etti, delici bakışlarını yüreğinin derinliklerini okumak istermişçesine hemşerisine diken Mösyö de Tréville, "ama eski dostum babanızın hatırına sizin için bir şeyler yapmak isterim. Béarn'lı delikanlılarımız çoğunlukla zengin değillerdir ve taşradan ayrıldığımdan beri durumun değiştiğini sanmıyorum. Bu yüzden yanınızda geçiminizi sağlamak için yeterli paranın bulunduğunu düşünmüyorum."

D'Artagnan kimseden sadaka istemediğini belirtircesine, gururlu bir ifadeyle başını kaldırdı.

"Tamam genç adam, anlıyorum," diye devam etti Tréville, "bu havaları iyi bilirim, Paris'e geldiğimde cebimde dört ekü vardı ve Louvre'u satın alacak durumda olmadığımı söyleyenlerle dövüşmeye hazırdım."

D'Artagnan daha da kibirlendi; atını satması sayesinde işe Mösyö de Tréville'den dört ekü fazla bir sermaye ile başlıyordu.

"Bu yüzden paranız ne kadar çok olursa olsun, onu tutumlu kullanmalısınız, ayrıca bir beyefendiye yaraşır tavırlar geliştirmeye ihtiyacınız var. Bugün kraliyet akademisi müdürüne bir mektup yazacağım ve sizi hiçbir bedel ödemeden kabul edecekler. Bu küçük yardımı reddetmeyin. Daha soylu, daha zengin beyefendiler bile bazen başvurularına olumlu yanıt alamıyorlar. Orada binicilik, eskrim ve dans öğreneceksiniz; önemli şahsiyetlerle tanışacaksınız ve ara sıra ne durumda olduğunuzu görmem, sizin için yapabileceğim bir şey olup olmadığını öğrenmem için bana geleceksiniz."

Sarayın kurallarına oldukça yabancı olan d'Artagnan, bu davette bir soğukluk hissetti.

"Efendim, ne yazık ki babamın size yazmış olduğu tavsiye mektubunun eksikliğini hissediyorum!"

"Gerçekten de," diye yanıtladı Mösyö de Tréville, "böylesine uzun bir yolculuğa Béarn'lılar için tek geçer akçe olan o mektubu almadan çıkmanız beni çok şaşırtıyor."

"Mektup yanımdaydı ve Tanrı'ya şükür ki, her şey yolundaydı; ama onu benden sinsice çaldılar."

Ve Meung'de başından geçenleri, soylu yabancının eşkalini bütün ayrıntılarıyla anlattı, öyle içten, öyle gerçekçi konuşuyordu ki, Mösyö de Tréville hayranlığını gizleyemedi.

"İşte bu garip," dedi düşünceli bir ifadeyle, "demek benden söz ettiniz?"

"Evet efendim, tedbirsizlik ettim, ama ne yaparsınız, isminiz bana yolda kalkan olacaktı. Kendimi ne kadar güvende hissettiğimi anlarsınız."

Övgüler amacına ulaşmıştı, Mösyö de Tréville bir kral ya da kardinal gibi göklere çıkarılmaktan hoşlanırdı. Kendini büyük bir memnuniyetle gülümsemekten alamadı, ama kısa süre sonra gülümsemenin kaybolmasıyla, yeniden Meung'de yaşananlara döndü:

"Söylesenize," diye devam etti, "bu beyefendinin şakağında hafif bir iz var mıydı?"

"Evet, bir mermi sıyrığına benziyordu."

"Yakışıklı mıydı?"

"Evet."

"Uzun boylu?"

"Evet."

"Soluk tenli ve siyah saçlı?"

"Evet, evet, öyle. Ama bu adamı nereden tanıyorsunuz? Ah! Onu bir bulabilsem; sizi temin ederim ki cehennemde de olsa, onu bulacağım."

"Bir kadını mı bekliyordu?" diye devam etti Tréville.

"Beklediği kadınla kısa süre görüştükten sonra gitti."

"Sohbetlerinin konusunu biliyor musunuz?"

"Ona talimatların içinde olduğunu söylediği bir kutu verip, Londra'ya varmadan açmamasını tembihledi."

"Bu kadın İngiliz miydi?"

"Ona Milady diye hitap ediyordu."

"Bu o!" diye mırıldandı Tréville, "Bu o! Onu hâlâ Brüksel'de sanıyordum!"

"Aman efendim," diye haykırdı d'Artagnan, bu adamı tanıyorsanız, bana kim olduğunu ve onu nerede bulacağımı söyleyin, artık sizden hiçbir şey istemeyeceğim, hatta beni ileride silahşor olarak kabul etmek konusunda sözünüzü yerine getirmekten bile vazgeçebilirsiniz, çünkü her şeyden önce öcümü almam gerekir."

"Kendinize dikkat edin delikanlı," diye haykırdı Tréville, "tam tersine onu gördüğünüzde yolunuzu değiştirin! Onun gibi sert bir kayaya çarpmayın, yoksa tuzla buz olursunuz."

"Bu beni durduramaz," dedi d'Artagnan, "onu bir elime geçirirsem..."

"Size bir nasihat vermemi isterseniz, onu bulmaya çalışmayın," diye ekledi Tréville.

Bu sözlerin ardından Tréville bir şüpheyle irkildi. Bu genç yolcunun pek de alışılmadık bir şekilde babasının mektubunu çalan bu adama karşı beslediği bu büyük kinin ardında bir ihanet yatıyor olamaz mıydı? Yoksa bu genç adam kardinal tarafından mı gönderilmişti? Niyeti kendisine bir oyun oynamak mıydı? Bu sözde d'Artagnan kardinalin birliğine sokmak istediği adamlardan biri olamaz mıydı? Daha önce bin kez yaptığı gibi evvela güvenini kazanıp, sonra gözden düşmesine çalışacak bir casus mu göndermişti? D'Artagnan'ı ilkinden daha dikkatli bir şekilde inceledi. Cin gibi bakışları ve sahte alçakgönüllülüğü ona hiç de güven vermedi.

"Onun bir Gaskonyalı olduğunu biliyorum," dedi kendi kendine, "yine de hem kardinal hem de benim için çalışabilir. Bakalım, anlayacağız."

"Dostum," dedi yavaşça, "kayıp mektup hikâyenizi doğru olarak kabul ediyorum ve eski bir dostumun oğlu olarak, size karşı takındığım soğuk tavırları telafi etmek için politikamızın sırlarını açıklamak istiyorum. Kral ve kardinal çok iyi dostturlar. Görünürdeki tartışmaları yalnızca ahmakları kandırmak içindir. Gelecek vaat eden bir hemşerim, değerli bir süvari, yürekli bir gencin bu uydurma hikâyelere kanıp, bir sersem gibi, daha önce nicelerinin düştüğü tuzaklarda yok olup gitmesini istemem. Bu her şeye kadir iki efendime sadakatle bağlı olduğumu ve önemli girişimlerimin Fransa'nın yetiştirdiği en büyük dehalardan kral ve kardinale hizmet etmekten başka bir amacı olmadığını iyi anlayın. Şimdi delikanlı sizinle bir konuda iyi anlaşalım, ailevi, çevresel ya da içgüdüsel eğilimlerden dolayı, birçokları gibi kardinale karşı bir düşmanlık besliyorsanız, el sıkışıp vedalaşalım. Sizi kendi birliğime almasam da, her koşulda destekleyeceğim. Umarım bu içten yaklaşımım dost olmamızı sağlar, çünkü şimdiye kadar bu şekilde konuştuğum tek genç adam sizsiniz."

Tréville içinden de şöyle söylüyordu:

"Bu genç tilkiyi kendisinden ne kadar nefret ettiğimi bilen kardinal gönderdiyse, casusuna gözüme girmesi için en iyi yöntemin kardinal hakkında en ağza alınmaz sözler söylemek olduğunu anlatmıştır, bu yüzden bu dalavereci bütün karşı çıkmalarıma rağmen, kardinalden tiksindiğini söyleyecektir."

Ama Tréville'in beklediği olmadı, d'Artagnan çok sade bir dille karşılık verdi:

"Efendim ben de Paris'e bu niyetle geldim. Babam bana yalnızca Fransa'nın en önemli üç şahsiyeti olarak gördüğü krala, kardinale ve size bağlı kalmamı öğütledi."

D'Artagnan fark edileceği gibi, diğer ikisine Mösyö de Tréville'i ekliyor ama bu eklemenin işleri bozacağını düşünmüyordu.

"Bu yüzden, kardinale ve yaptığı işlere büyük bir saygı duyuyorum," diye ekledi, "benimle az önce söylediğiniz gibi açık yüreklilikle konuşarak bana da aynı içtenlikle konuşma onurunu bahşetmiş oluyorsunuz; ama bazı endişeleriniz varsa ki bu çok doğaldır, gerçekleri söyleyerek kendi ipimi çektiğimi biliyorum; ama olsun, böylece hayatta en önem verdiğim şeyi, yani kendime olan saygımı kaybetmemiş olacağım."

Bu son sözler Mösyö de Tréville'i çok şaşırtmıştı. Böyle bir zekâ, böyle bir açıksözlülük onda derin bir hayranlık uyandırsa da, henüz şüpheleri ortadan kalkmamıştı: Bu delikanlı diğerlerinden ne kadar üstünse de, onun niyetini iyi anlayamazsa, onlardan daha tehlikeli olabilirdi. Yine de elini sıkarken ona:

"Siz dürüst bir gençsiniz," dedi, "ama şimdilik sizin için ancak az önce söylediklerimi yapabilirim. Konağımın kapısı size her zaman açık olacaktır. İleride, elinize geçen fırsatları iyi değerlendirip, büyük bir ihtimalle ulaşmak istediğiniz yere geleceksiniz."

"Efendim, demek benim silahşorluğun hakkını vereceğim günü bekliyorsunuz," diye karşılık verdi d'Artagnan, Gaskonyalı içtenliğiyle. "Tamam o zaman, içiniz rahat olsun, çok fazla beklemeyeceksiniz."

Ve ardından bundan sonrası kendisine kalmış gibi selam vererek çıkmaya hazırlandı.

"Ama beklesenize," dedi Mösyö de Tréville onu durdurarak, "size akademi müdürüne mektup yazacağımı söylemiştim. Genç beyefendi, yoksa onu kabul etmeyecek kadar gururlu musunuz?"

"Hayır efendim," dedi d'Artagnan "ve sizi temin ederim ki diğerinin kaderini paylaşmayacak. Adresine ulaşana dek onu saklayacağımdan emin olun ve onu benden çalmak isteyene dünyayı dar edeceğim!"

Mösyö de Tréville bu şatafatlı sözler karşısında gülümsedi ve genç hemşerisini sohbet ettikleri pencerenin önünde bırakarak, masasında vaat ettiği mektubu yazmaya başladı. Bu arada yapacak başka bir işi olmayan d'Artagnan pencereden, teker teker dağılmaya başlayan ve dönemeçte gözden kaybolan silahşorları izlemeye başladı.

Mektubu yazdıktan sonra mühürleyen Mösyö de Tréville ayağa kalkıp genç adama yaklaştı, ama d'Artagnan mektubu almak için elini uzattığında, Mösyö de Tréville büyük bir şaşkınlıkla, onun öfkeden kıpkırmızı kesilmiş bir halde çalışma odasının kapısına doğru fırlayarak bağırdığını gördü:

"Ah alçak! Bu kez elimden kurtulamayacak!"

"Ama o da kim?" diye sordu Tréville.

"Mektubumu çalan hırsız!" diye yanıtladı d'Artagnan. "Ah hain!"

Ve gözden kayboldu.

"Çılgın şeytan!" diye mırıldandı Mösyö de Tréville, "Tabii bu, hedefine ulaşamadığını görüp beceriksizce sıvışmak anlamına gelmiyorsa."

IV

Athos'un Omzu, Porthos'un Omuz Kayışı ve Aramis'in Mendili

Öfkeden deliye dönen d'Artagnan, bekleme odasını üç adımda aşarak, basamaklarını dörder dörder inmeyi hesapladığı merdivene ulaştığında, Mösyö de Tréville'in konağından çıkmak üzere kapıya yönelen bir silahşorun omzuna alnıyla çarptı ve adamın acıyla bağırmasına, daha doğrusu ulumayı andıran bir ses çıkarmasına neden oldu.

"Affedersiniz," dedi d'Artagnan yoluna devam etmeye çalışarak, "affedersiniz, ama çok acelem var."

Merdivenden aşağı inmek üzereydi ki, çelik bir bilek onu atkısından yakalayıp durdurdu.

"Demek aceleniz var!" diye haykırdı yüzü kefen gibi soluk olan silahşor, "Bu bahaneyle bana çarpıp özür diliyorsunuz ve bunun yeterli olacağını mı sanıyorsunuz? Hiç de öyle değil delikanlı. Mösyö de Tréville'in bugün bize sert çıktığına tanık oldunuz diye, aynı şekilde davranabileceğinizi mi düşündünüz? Kendinizi bu yanılgıdan kurtarın dostum, siz Mösyö de Tréville değilsiniz."

"İnanın ki bunu isteyerek yapmadım," dedi, doktorun pansumanından sonra, evine dönmek için dışarı çıkmaya hazırlanan Athos'u tanıyan d'Artagnan, "size beni bağışlamanızı söyledim. Bunun yeterli olacağını sanıyorum. Yine de sizi şerefim üzerine temin ederim ki, çok acelem var. Yalvarırım bırakın gidip işimi halledeyim."

"Mösyö," dedi Athos atkısını bırakarak, "hiç kibar değilsiniz. Uzaktan geldiğiniz anlaşılıyor."

Şimdiden üç dört basamak inmiş olan d'Artagnan, Athos'un bu sözleri üzerine durdu.

"Bakın mösyö!" dedi, "Ne kadar uzaktan gelirsem geleyim, bana nasıl davranacağım konusunda ders vermek size düşmez."

"Belki de öyledir," dedi Athos.

"Ah, bu kadar acelem olmasa ve birisinin arkasından koşuyor olmasam..."

"Acelesi olan beyefendi, beni bulmanız için koşmanız gerekmeyecek, anlıyor musunuz?"

"Nerede söyler misiniz lütfen?"

"Carmes-Deschaux çayırında."

"Saat kaçta?"

"Öğleye doğru."

"Tamam, öğleye doğru orada olacağım."

"Beni fazla bekletmeyin, çünkü on ikiyi çeyrek geçe, arkanızdan koşan ve kulaklarınızı kesen ben olacağım."

"Tamam," diye bağırdı d'Artagnan, "on ikiye on kala oradayım."

Ve şeytanın nefesi ensesindeymiş gibi koşarken, ağır adımlarıyla hâlâ fazla uzaklaşmış olmaması gereken yabancıya yetişmeyi umuyordu.

Ama cadde kapısında Porthos nöbetçilerden biriyle konuşuyordu. İkisinin arasında ancak bir insanın geçebileceği kadar bir boşluk vardı. Bu aralığın kendisine yeteceğini düşünen d'Artagnan, ikisinin arasından ok gibi geçmek için ileriye atıldı. Ama rüzgârı hesaba katmamıştı. Tam geçeceği sırada Porthos'un rüzgârla dolan pelerininin içine daldı. Hiç kuşku yok ki, kıyafetinin bu önemli parçasını kaçırmamak için Porthos'un haklı gerekçeleri vardı, tuttuğu ucunu bırakacağı yerde, kendine doğru çekti, d'Artagnan bu hamleyle inatçı Porthos'un direnişini belli eden bir dönüş hareketinin eşliğinde kadife kumaşın içinde dönmeye başladı.

Silahşorun küfürler yağdırdığını duyan d'Artagnan, etrafını görmesini engelleyen pelerinin dışına çıkmak için kıvrımların arasında yolunu arıyordu, özellikle o muhteşem omuz kayışına zarar vermekten korkuyordu, ama gözlerini çekingen bir ifadeyle açtığında, burnunun ucunda Porthos'un sırtının tam ortasında duran kayışı gördü.

Ne yazık ki, göründüğü gibi olmayan birçok şey gibi omuz kayışının yalnızca ön bölümü altın kaplı, arkası ise sıradan bir manda derisiydi. Fiyaka yapmayı çok seven Porthos, tamamıyla altından bir omuz kayışına sahip olamamıştı: Şimdi nezle olmasının nedeni ve pelerinin önemi anlaşılıyordu.

"Lanet olsun!" diye haykırdı, sırtında kıpırdayıp duran d'Artagnan'dan kurtulmaya çalışan Porthos, "Demek gözünüz insanların üzerine bu şekilde atılacak kadar dönmüş!"

"Beni bağışlayın," dedi devin omzunun altından beliren d'Artagnan, "ama çok acelem var, birinin peşinden koşuyorum ve..."

"Yoksa koşarken gözlerinizi mi yumuyorsunuz?" diye sordu Porthos.

"Hayır," diye yanıtladı kendini iğnelenmiş gibi hisseden d'Artagnan, "hayır ve gözlerim sayesinde diğerlerinin göremediklerini de görürüm."

Porthos'un, d'Artagnan'ın ne demek istediğini anlayıp anlamadığı belli olmasa da, öfkesine hâkim olamadığı kesindi:

"Mösyö," dedi, "sizi uyarmak isterim ki, silahşorlara bu şekilde toslarsanız, postu deldirmeniz uzun sürmez."

"Postu deldirmek!" dedi d'Artagnan, "Mösyö bu oldukça ağır bir söz."

"Düşmanlarının gözünün içine dik dik bakanların hak ettiği de budur."

"Ah! Şuraya bakın! Sırtınızı düşmanlarınıza dönmediğinizden eminim."

Ve lafı gediğine koymanın coşkusunu yaşayan genç adam kahkahalarla gülerek uzaklaştı.

Öfkeden çılgına dönen Porthos, d'Artagnan'a doğru bir hamle yaptı.

"Daha sonra, daha sonra," diye karşılık verdi d'Artagnan, "üzerinizde pelerininiz olmadığında."

"O zaman saat birde, Luxembourg sarayının arkasında."

"Çok güzel, saat birde," diye yanıtladı d'Artagnan, köşeyi dönerken.

Ama caddenin ne yürüdüğü tarafında ne de bakışlarıyla taradığı karşı tarafında kimseyi görebildi. Yabancı ne kadar yavaş yürüse de epeyce bir mesafeyi kat etmiş olmalıydı, belki de evlerden birine girmişti. D'Artagnan önüne çıkan herkese yabancıyı sorarak iskeleye kadar indikten sonra Seine ve Croix-Rouge caddeleri boyunca ilerledi, ama görünürlerde kimse yoktu. Yine de bu koşu onun için faydalı olmuştu, çünkü alnından terler boşandıkça yüreği serinliyordu.

O zaman başından geçenleri düşündü; hiç de hoş olmayan bir yığın şey yaşanmıştı: Daha sabah on birdi ve şimdiden yanından biraz kaba bir şekilde ayrıldığı Mösyö de Tréville'in gözünden düşmüştü.

Ayrıca her biri üç d'Artagnan'ı öldürecek güçte iki silahşora, yani yüreğinde ve zihninde her şeyin üzerinde tutacak şekilde saygı duyduğu iki mükemmel insana düello sözü vermişti.

Durum hiç de iç açıcı değildi. Athos tarafından öldürüleceğinden emin olsa da, Porthos onu pek endişelendirmiyordu. Yine de insan yüreğinde sönen en son şey umut olduğu için, korkunç yaralarla da olsa, bu iki düellodan sağ çıkacağını umdu ve o zaman söyleyeceği pişmanlık dolu sözleri düşündü:

"Ne kafasızlık ettim, ne büyük bir ahmağım ben! O yürekli ve bahtsız Athos'un tam da yaralanmış olduğu omzuna çarpıyor, üstelik bir de üstüne gidip kafa tutuyorum. Beni şaşırtan tek şey beni neden hemen oracıkta öldürmediği, buna hakkı vardı, çarpmamın neden olduğu acı korkunç olmalıydı. Porthos'a gelince! Ah! Porthos'a gelince, bu daha da gülünç."

Ve genç adam kendine hâkim olamayarak gülmeye başladı, bir yandan da bu tek kişilik gülüşün gelip geçenleri rahatsız etmesine meydan vermemek için çevresini kolluyordu.

"Porthos'a gelince, bu daha da gülünç; ama ben şaşkın bir sefilden başka bir şey değilim: Böyle haber vermeden insanların üzerine atılınır mı? Hayır! Peki ya içinde ne var ne yok görmek için pelerinin içine dalınır mı? O lanet omuz kayışını ima etmeseydim, hiç kuşku yok ki beni bağışlayacaktı, doğrusu bu ya lafı da iyi sokuşturdum! Ah ben lanet olası bir Gaskonyalıyım, tavada kızarırken bile espri yapacağım. Hadi dostum d'Artagnan," diye devam etti kendi kendine, olması gerektiği gibi tatlı tatlı konuşurken, "pek mümkün görünmese de, bu işten sıyrılırsan gelecekte çok kibar davranman gerek. Bundan böyle insanlar sana hayran olup, seni örnek göstermeliler. Kibar ve anlayışlı olmak korkaklık anlamına gelmiyor ki. Aramis'e bir baksanıza: Bir incelik, bir zarafet örneği. Ama şimdiye kadar onu korkaklıkla suçlayan biri çıktı mı? Kesinlikle hayır ve artık kendime onu örnek almak istiyorum. Ah! İşte orada."

Kendi kendine konuşarak yürüyen d'Artagnan, Aiguillon konağına yaklaşmış, konağın önünde kralın üç muhafızıyla neşe içinde sohbet eden Aramis'i görmüştü. Aramis de d'Artagnan'ı fark etmişti, ama o sabah Mösyö de Tréville'in kendilerine bu genç adamın önünde yüklendiğini ve silahşorlara edilen sitemlerin hiç de hoş olmadığını unutmadığı için onu görmezden gelmişti. Artık uzlaşmadan yana olan ve kibar görünmek isteyen d'Artagnan ise tam tersine dört genç adama yaklaşarak, onları içten bir gülümseme ile selamladı. Aramis hafifçe başını eğse de, hiç gülümsemedi. Zaten dört gencin sohbeti bir anda kesilmişti.

D'Artagnan fazla ileri gittiğini anlamayacak kadar ahmak olmasa bile, pek de tanımadığı kişilerin kendisini hiç ilgilendirmeyen sohbetlerine dalmak gibi uygunsuz bir davranıştan incelikle sıyrılacak kadar yontulmuş biri de değildi. Bunun üzerine daha zor bir duruma düşmeden oradan uzaklaşmanın bir yolunu ararken, Aramis'in mendilini yere düşürdüğünü ve farkında olmadan üzerine bastığını

gördü, hatasını telafi etmenin zamanı geldiğini düşünüyordu, yere eğilip elinden geldiğince nazik bir tavırla, silahşorun inatla üzerine basmaya devam ettiği mendili çekti ve ona doğru uzattı.

"Sanırım, kaybederse üzüleceği bu mendil beyefendiye ait."

Üzeri işlemelerle kaplı olan mendilin köşelerinden birinde bir taç ve armalar vardı. Kıpkırmızı kesilen Aramis, mendili Gaskonyalının elinden adeta söküp aldı.

"Ah! Ah!" diye haykırdı muhafızlardan biri, "Ağzı sıkı Aramis, bu zarif hanımefendinin kendisine mendilini verme inceliğini göstermesine rağmen, hâlâ Madam de Bois-Tracy ile arasının açık olduğunu söylemeye devam edecek mi acaba?"

D'Artagnan'a ölümcül bir düşman kazandığını belli eden bakışlar yönelten Aramis biraz sonra her zamanki sevimli yüz ifadesiyle sözlerine devam etti:

"Yanılıyorsunuz beyler," dedi, "bu benim değil ve beyefendinin hangi akla hizmet ederek onu sizlerden biri yerine bana vermiş olduğunu anlamış değilim, işte söylediklerimin kanıtı olarak kendi mendilimi çıkarıyorum."

Bu sözlerin ardından, cebinden oldukça zarif görünen ve o devirde moda olan patiskadan bir mendil çıkardı, ama üzerinde ne işlemeler, ne de armalar bulunan bu mendilde yalnızca sahibinin imzası vardı.

Bu kez d'Artagnan hiç konuşmadı, kırdığı potu anlamıştı. Aramis'in dostları bu karşı çıkmalara rağmen ikna olmuş gibi görünmüyorlardı, içlerinden biri yapmacık bir ciddiyetle şunları söyledi:

"Sevgili dostum Aramis, söylediğin gibi olsa da, onu senden geri istemek zorunda kalacağım, çünkü bildiğin gibi Bois-Tracy benim en iyi dostumdur ve karısının eşyalarının bir ganimet olarak kullanılmasını istemem."

"İsteme tarzın hiç de hoş değil," diye karşılık verdi Aramis, "ve talebinin yerinde olduğunu kabul etsem bile, söyleme biçiminden dolayı onu geri çevireceğim."

"Doğrusu bu ya," dedi d'Artagnan çekinerek, "mendilin Mösyö Aramis'in cebinden düştüğünü görmedim. Mendil ayağının altında olduğu için ona ait olduğunu sandım, hepsi bu."

"Ve yanıldınız sevgili mösyö," diye yanıtladı Aramis, d'Artagnan'ın durumu düzeltmeye çalışmasıyla pek ilgilenmezmiş gibi soğuk bir ifadeyle.

Sonra Bois-Tracy'nin dostu olduğunu söyleyen muhafıza dönerek:

"Bois-Tracy'nin yakın dostu," diye devam etti, "zaten ben de onun en az senin kadar iyi dostuyum, dolayısıyla bu mendil benim cebimden olduğu kadar senin cebinden de çıkmış olabilir."

"Hayır, şerefim üzerine yemin ederim!" diye haykırdı majestelerinin muhafızı.

"Sen şerefinin üzerine yemin ederken, ben de sözümün arkasında duracağım ve o zaman ikimizden biri kesinlikle yalan söylüyor olacak. Bak, Montaran, her ikimiz de birer yarısını alalım."

"Mendilin mi?"

"Evet."

"Harika," diye haykırdı diğer iki muhafız. "Kral Süleyman'ın adaleti. Aramis aklınla bin yaşa."

Gençlerin kahkaha atmalarıyla olay burada kapanmıştı. Biraz sonar sohbetin sona ermesiyle, silahşorun elini içtenlikle sıkan üç muhafız kendi yollarına gittiler.

"İşte bu kibar adamla barışmanın zamanı geldi," dedi kendi kendine, konuşmaların son bölümünde biraz uzak duran d'Artagnan. Ve kendisine hiç aldırmadan uzaklaşan Aramis'e bütün iyi niyetiyle yaklaşarak:

"Mösyö," dedi, "umarım beni bağışlarsınız."

"Ah mösyö," diye karşılık verdi Aramis, "izin verirseniz, az önce kibar bir beyefendiye hiç de yakışmayacak bir şekilde davrandığınızı söylemek isterim."

"Ne yani mösyö!" diye haykırdı d'Artagnan, "Söylemek istediğiniz..."

"Söylemek istediğim, bir ahmak olmadığınız mösyö ve Gaskonya'dan gelmiş olsanız bile, bir mendilin üzerine nedensiz yere basılmayacağını biliyorsunuzdur. Lanet olsun! Paris'in kaldırımları patiskayla kaplı değil ya."

"Mösyö, beni aşağılamakla haksızlık ediyorsunuz," dedi zihnindeki barışçıl dönüşümlere ağır basan kavgacı eğilimlerini yüksek sesle ifade etmeye başlayan d'Artagnan, "Gaskonyalı olduğum doğru ve madem bunu biliyorsunuz, öyleyse size onların fazla sabırlı insanlar olmadıklarını söylememe gerek yok, öyle ki aptalca bir davranıştan dolayı da olsa, bir kez özür dilediler mi, yapmaları gerekenin yarısını yapmış olduklarına inanırlar."

"Mösyö, size bunları söylememin nedeni bir tartışma yaratmak değil," diye karşılık verdi Aramis. "Tanrı'ya şükür ki, kavga çıkarmak için bahane arayan biri değilim ve silahşorluğu geçici olarak yaptığım için yalnızca mecbur kaldığım zamanlarda ve büyük bir tiksintiyle dövüşürüm; ama bu kez iş ciddi, çünkü sizin yüzünüzden bir hanımefendinin ismi lekelendi."

"Yani ikimiz yüzünden," diye haykırdı d'Artagnan.

"Siz hangi akla hizmet edip de bana mendili geri verdiniz?"

"Ya siz neden mendili beceriksizce cebinizden düşürdünüz?"

"Söyledim ve yeniden tekrarlıyorum, bu mendil benim cebimden düşmedi."

"O zaman iki kere yalan söylüyorsunuz mösyö, çünkü bunu gözlerimle gördüm."

"Ah! Demek Gaskonyalı beyefendi ses tonunu yükseltiyor öyle mi! Tamam o zaman size haddinizi bildireceğim."

"Ve ben de sizi ayininize göndereceğim papaz efendi! Hadi, lütfen kılıcınızı çekin, hemen, şimdi."

"Hayır sevgili dostum, lütfen, en azından burada değil. Kardinalin sefil adamlarıyla dolu Aiguillon konağının tam karşısında olduğumuzu görmüyor musunuz? Kardinalin sizi kellemi kendisine götürmeniz için göndermediğini nereden bileyim? Omuzlarımın üzerinde muntazam bir şekilde yükselen kelleme gülünç bir şekilde düşkünümdür. İçiniz rahat olsun, sizi öldürmek istiyorum, ama ölümünüzle kimseye şişinemeyeceğiniz ıssız ve sakin bir yerde."

"Tamam, ama kendinize çok güvenmeyin ve size ait olsun olmasın mendilinizi de yanınıza alın, belki kullanmanız gerekebilir."

"Beyefendi Gaskonyalı, değil mi?"

"Evet. Beyefendi ihtiyatlı davranarak bir randevu vermiyor herhalde?"

"İhtiyat, mösyö, silahşor için gereksiz bir erdemdir, bunu biliyorum, ama kilise mensupları için kaçınılmaz bir gerekliliktir ve geçici bir silahşor olduğum için, ihtiyatlı davranıyorum. Saat ikide sizi Mösyö de Tréville'in konağında bekleme onurunu yaşayacağım. Orada size düello için elverişli yerleri göstereceğim."

İki genç birbirlerini selamladılar, Aramis Luxembourg'a çıkan yolu izlerken, saatin ilerlediğini gören d'Artagnan, Carmes-Deschaux yolunu tutuyor ve içinden şunları söylüyordu:

"Hiç kuşku yok ki bu işin üstesinden gelemeyeceğim; ama olsun, ölürsem en azından bir silahşor tarafından öldürülmüş olacağım."

V

Kralın Silahşorları ve Kardinalin Muhafızları

D'Artagnan Paris'te kimseyi tanımıyordu. Bu yüzden rakibinin getireceği tanıklarla yetinmeye karar vererek, Athos'la olan randevusuna yalnız gitti. Zaten niyeti, alttan aldığını belli etmeden yürekli silahşordan özür dilemekti, bir yandan da bu tür düelloların her zamanki can sıkıcı sonuçlarından kaygılanıyordu, çünkü genç ve güçlü bir adam, yaralı ve güçten düşmüş bir rakiple karşılaştığında, mağlup olursa rakibinin zaferini ikiye katlar, galip gelirse, fırsatçı ve ucuz kahraman olarak suçlanırdı.

Zaten, ya maceracı kahramanımızı iyi tanıtamadık ya da okuyucu şimdiden d'Artagnan'ın sıradan bir adam olmadığını anladı. Kendi kendine ölümünün kaçınılmaz olduğunu tekrarlarken, ondan daha yüreksiz olan birinin yapacağı gibi kolay kolay teslim olmayacağını söylüyordu. Dövüşeceği kişilerin farklı kişiliklerini düşündüğünde, içinde bulunduğu durumu daha net bir şekilde kavradı. İçtenlikle özür dilediğinde, soylu tavırlarına ve ağırbaşlılığına hayranlık duyduğu Athos'un dostluğunu kazanacağını umuyordu. Düellonun hemen başında ölmezse, Porthos'u, omuz kayışı hikâyesini herkese anlatıp, komik duruma düşüreceği tehdidiyle korkutacağını düşünerek kendisiyle övünüyordu. Sinsi Aramis'e gelince, ondan fazla korkmuyordu, karşısına çıkana kadar sağ kalırsa, onunla başa çıkacağını düşünüyor ya da en azından Sezar'ın Pompei'li askerlere emrettiği gibi, bunu yüzüne vurarak büyük gurur duyduğu fiyakasını bozmak istiyordu.

Bunların yanı sıra, d'Artagnan'da babasının "Kral, kardinal ve Mösyö de Tréville'den başkasından aman dileme" nasihatlerinden kaynaklanan sarsılmaz bir kararlılık vardı. Bu yüzden Carmes-Déchaussés ya da o zamanki adıyla Deschaux manastırına adeta uçarak gitti. Düellonun önünde yapılacağı bu manastır, Pré-aux-Clerc'in bitişiğindeki çorak toprakların çevrelediği ve kaybedecek zamanı olmayan kişilerin randevulaştığı penceresiz bir binaydı.

D'Artagnan bu manastırın dibinde uzanan bu küçük araziye yaklaştığında, inanılmaz dakikliğine en titiz ahlakçının bile söyleyecek bir şeyi olmayan Athos oraya geleli yalnızca beş dakika olmuştu ve şu an saatler on ikiyi çalıyordu.

Mösyö de Tréville'in cerrahı tarafından pansumanı henüz yeni yapılmış olsa da, yarasından dolayı büyük acılar çeken Athos bir taşın üzerine oturmuş, her zamanki ağırbaşlı ve soylu tavırlarıyla rakibini bekliyordu. D'Artagnan'ı gördüğünde ayağa kalktı ve onu karşılamak için kibar adımlarla ilerledi. Rakibi de şapkasının tüylerini yere değdirecek kadar indirip selam vererek yaklaşıyordu.

"Mösyö," dedi Athos, "tanık olarak iki dostumu çağırdım, ama henüz gelmediler. Gecikmeleri beni çok şaşırttı, çünkü hiç böyle yapmazlardı."

"Benim tanığım yok, mösyö," dedi d'Artagnan, "Paris'e dün geldiğim için Mösyö de Tréville'den başka kimseyi tanımıyorum. Beni onun yanına, zamanında dostu olma onuruna erişmiş olan babam gönderdi."

Athos bir an düşündü.

"Mösyö de Tréville'den başka kimseyi tanımıyor musunuz?" diye sordu.

"Evet mösyö, yalnızca onu tanıyorum."

"Ah, şuraya bak, ama sizi öldürürsem adım çocuk katiline çıkar!" diye devam etti Athos, hem kendi kendiyle, hem de d'Artagnan'la konuşurmuş gibi...

"O kadar da değil mösyö," diye karşılık verdi d'Artagnan saygılı bir selamlamayla, "o kadar da değil, çünkü çok acı veren yaranızla bana kılıç çekme onurunu verdiniz."

"Hem de çok acı veren ve doğruyu söylemek gerekirse, siz bu acıyı daha da arttırdınız; ama böyle durumlarda her zaman yaptığım gibi sol elimi kullanacağım. Size merhamet ettiğimi düşünmeyin, her iki elimi de aynı ustalıkla kullanırım, hatta bu sizin için dezavantaj olacak, çünkü bir solak, daha önce bir solakla dövüşmemiş biri için çok tehlikelidir. Size bu durumu daha önce bildirmediğim için üzgünüm."

"Gerçekten de çok nazik davranıyorsunuz mösyö," dedi d'Artagnan yeniden öne doğru eğilerek, "sizi minnetle selamlıyorum."

"Kafamı karıştırıyorsunuz," diye yanıtladı Athos, soylu bir ifadeyle, "sizi rahatsız etmezse, başka şeylerden konuşalım. Ah! Lanet olsun! Omzum sızlıyor, canımı nasıl da yaktınız."

"Müsaade ederseniz..." dedi d'Artagnan çekingen bir tavırla.

"Neye mösyö?"

"Yaralara iyi gelen mucizevi bir merhemim var, tarifini annem verdi ve bizzat denedim."

"Yani?"

"Yani bu merhemin sizi en fazla üç gün içinde iyileştireceğinden eminim ve üç gün sonra iyileştiğinizde, yeniden sizin karşınızda olmak bana büyük bir onur verecek."

D'Artagnan bu sözleri cesareti üzerinde hiçbir kuşku uyandırmadan büyük bir içtenlikle söylemişti.

"Bak sen," dedi Athos, "işte hoşuma giden bir öneri, kabul ettiğimi söylemiyorum, ama soylu bir beyefendiden geldiği hemen anlaşılıyor. Charlemagne döneminin her askerin örnek alması gereken yürekli insanları aynen böyle yaparlardı. Ne yazık ki artık o büyük imparatorun değil, kardinalin döneminde yaşıyoruz, ne kadar gizli tutarsak tutalım, üç gün içinde dövüşeceğimiz ortaya çıkacak ve düellomuz engellenecektir. Ah, ama şuraya bakın, yoksa bu aylaklar gelmeyecekler mi?"

"Bu kadar aceleniz varsa ve işimi bir an önce bitirmek istiyorsanız, canınızı sıkmayın, işte buradayım," dedi d'Artagnan az önce düelloyu üç gün ertelemeyi önerirken kullandığı içtenlikli ses tonuyla.

"İşte yine hoşuma giden sözler," dedi Athos, d'Artagnan'ı başıyla kibarca selamlayarak, "bu sözler kafası çalışmayan ve yüreği olmayan birinin ağzından çıkmaz. Mösyö sizin kişiliğinizdeki insanları severim ve sanırım bu düellodan sağ çıkarsak, gelecekte sizinle sohbet etmekten çok zevk alacağım. Lütfen beyleri bekleyelim, zamanım var, zaten böylesi daha doğru olacak. Ah! İşte biri geliyor."

Gerçekten de dev Porthos, Vaugirard caddesinin başında görünmüştü.

"Ne!" diye haykırdı d'Artagnan, "İlk tanığınız Mösyö Porthos mu?"

"Evet, bunun sizin için bir sakıncası var mı?"

"Hayır, kesinlikle."

"Ve işte ikincisi."

D'Artagnan, Athos'un işaret ettiği yöne baktığında, Aramis'i gördü.

"Ne!" diye haykırdı ilkinden daha şaşkın bir ifadeyle, "İkinci tanığınız da Mösyö Aramis mi?"

"Kuşkusuz, hep birlikte olduğumuzu, silahşorlarla muhafızlar arasında, sarayda ve şehirde, Athos, Porthos, Aramis, ayrılmaz üçlü diye anıldığımızı bilmiyorsunuz değil mi? Ama doğru ya, Dax'dan ya da Pau'dan geldiğiniz için..."

"Tarbes'dan," dedi d'Artagnan.

"... bu ayrıntıyı bilmiyor olabilirsiniz."

"İnanın size uygun bir ad takmışlar," dedi d'Artagnan, "ve bu maceram kulaktan kulağa yayılırsa, en azından birlikteliğinizin karşıtlıklar üzerine kurulmadığı anlaşılacaktır."

Bu sırada yanlarına yaklaşan Porthos, eliyle Aramis'i selamlamıştı, sonra d'Artagnan'a döndüğünde şaşkınlığını gizleyemedi.

Omuz kayışını değiştirmiş, pelerinini çıkarmıştı.

"Ah! Bu da ne demek oluyor?"

"Dövüşeceğim kişi bu beyefendi," dedi Athos, eliyle d'Artagnan'ı gösterip, selamına karşılık vererek.

"Benim dövüşeceğim kişi de o," dedi Porthos.

"Ben de bu beyefendi ile dövüşeceğim," dedi Aramis.

"Ama saat ikide," dedi d'Artagnan aynı sükûnetle.

"Onunla dövüşmenin nedeni nedir?" diye sordu Aramis.

"İnan ben de pek bilmiyorum, omzumu acıttı, ya sen Porthos?"

"Dövüşmüş olmak için dövüşüyorum," dedi Porthos kızararak.

Hiçbir şeyi gözden kaçırmayan Athos, Gaskonyalının dudaklarında hafif bir gülümsemenin belirdiğini fark etti.

"Tuvalette bir tartışma yaşadık," dedi genç adam.

"Ya sen Aramis?" diye sordu Athos.

"Ben dinbilim konusundaki görüş ayrılıkları yüzünden dövüşüyorum," diye karşılık verdi Aramis, düellonun nedenini açıklamaması için yalvaran bakışlarını d'Artagnan'a yönelterek.

Athos, d'Artagnan'ın dudaklarındaki ikinci gülümsemeyi de fark etti.

"Gerçekten mi?" diye sordu.

"Evet, Aziz Augustinus konusunda anlaşmaya varamadık," dedi Gaskonyalı.

"Hiç kuşku yok ki, akıllı bir adam," diye mırıldandı Athos.

"Ve şimdi beyler, hepiniz bir araya geldiğinize göre," dedi d'Artagnan, beni bağışlamanızı istiyorum."

Bağışlama sözcüğü üzerine Athos'un kaşları çatıldı, Por-thos'un dudaklarında mağrur bir gülümseme belirirken, Aramis olumsuz bir ifadeyle yüzünü buruşturdu.

"Beni yanlış anladınız beyler," dedi d'Artagnan başını kaldırarak, o sırada yüzündeki cesareti dışa vuran ince hatları güneş ışınlarıyla parlıyordu, "sizden her üçünüze de borcumu ödeyemeyebileceğim için özür diledim, çünkü beni öldürme önceliği Mösyö Athos'a ait, bu durumda alacağınızın değeri düşebilir Mösyö Porthos ve size de hiçbir şey kalmayabilir Mösyö Aramis. Ve şimdi beyler, sizden özür dilerim, ama yalnızca bu yüzden, gardınızı alın!"

Bu sözler üzerine sert bir hareketle kılıcını çekti.

D'Artagnan'ın tepesi atmıştı ve o anda kılıcını yalnızca Athos, Porthos ve Aramis'e değil, krallığın bütün silahşorlarına karşı çekebilirdi.

Saat on ikiyi çeyrek geçiyordu. Tam tepeye yükselmiş olan güneş düello için seçilen alanı kavuruyordu.

"Hava çok sıcak," dedi kılıcını çeken Athos, "yine de hırkamı çıkarmayacağım, çünkü daha az önce yaramın kanadığını hissettim ve kendi akıtamayacağı kanı göstererek, beyefendinin canını sıkmak istemem."

"Bu doğru mösyö," dedi d'Artagnan, "ben ya da başkası neden olsa da, her zaman için yürekli bir beyefendinin kanının akmasını üzüntüyle izleyeceğim, ben de sizin gibi hırkayla dövüşeceğim."

"Hadi, hadi," dedi Porthos, "bu kadar iltifat yeter, sıramızı beklediğimizi unutmayın."

"Böyle densizlikler yapacağınız zaman, kendi adınıza konuşun, Porthos," diye araya girdi Aramis. "Bana gelince, bu beylerin söylediklerinin soylu insanlara yaraşır sözler olduğunu düşünüyorum."

"Ne zaman isterseniz mösyö," dedi Athos gardını alarak.

"Talimatlarınızı bekliyorum," dedi d'Artagnan kılıcını kaldırarak.

Ama iki kılıcın şakırtısı henüz yankılanmıştı ki, kardinalin Mösyö de Jussac komutasındaki muhafız mangası manastırın köşesinde belirdi.

"Kardinalin muhafızları!" diye haykırdı Porthos ve Aramis aynı anda, "Kılıçlar kınlara beyler! Kılıçlar kınlara!"

Ama artık çok geçti. İki dövüşçü niyetlerinden kuşku duyulamayacak bir durumda yakalanmışlardı.

"Hey! Durun bakalım!" diye bağırdı onlara doğru ilerleyen ve adamlarına kendisini izlemelerini işaret eden Jussac, "Demek silahşorlar burada düello yapıyorlar? Ya talimatlar ne olacak?"

"Ne kadar sık karşılaşıyoruz, muhafız beyler," dedi Athos büyük bir kinle, çünkü Jussac önceki

günkü saldırının elebaşılarındandı. "İnanın dövüştüğünüzü görsek sizi engellemeye kalkmazdık. Bırakın kozlarımızı paylaşalım, siz de hiç zahmete girmeden bunun keyfini çıkarın."

"Beyler," dedi Jussac, "büyük bir üzüntüyle bunun mümkün olmadığını belirtmek isterim. Görevimiz her şeyden önce gelir. Kılıçlarınızı kınlarına sokup bizi izleyin."

"Mösyö," dedi Aramis, Jussac'ı taklit edercesine, "elimizde olsa bu nazik davetinizi büyük bir memnuniyetle kabul ederdik, ama ne yazık ki bu imkânsız: Mösyö de Tréville bunu yasakladı. En iyisi siz yolunuza gidin."

Bu alaycı yaklaşım Jussac'ı öfkelendirdi.

"İtaat etmezseniz, güç kullanmak zorunda kalacağız."

"Onlar beş kişi," dedi Athos alçak sesle, "ve biz yalnızca üç kişiyiz, yine kaybedeceğiz ve burada ölmemiz gerekecek, çünkü komutanın önüne bir kez daha mağlup olmuş bir halde çıkamam."

Porthos ve Aramis birbirlerine yaklaşırken, Jussac da askerlerini hizaya sokuyordu.

İşte bu birkaç saniye d'Artagnan'ın karar vermesi için yeterli olmuştu, bu, insanın hayatını değiştiren olaylardan biriydi, kral ve kardinal arasında bir seçim yapıp bu kararına sadık kalacaktı. Dövüşmek yasalara karşı gelmek, kellesini tehlikeye atmak ve bir anda kraldan bile güçlü bir yöneticinin düşmanlığını kazanmak anlamına geliyordu: İşte birkaç saniye boyunca genç adamın aklından geçenler bunlardı ve övgüyle belirtelim ki, bir an bile tereddüt etmeden Athos ve arkadaşlarına döndü:

"Beyler," dedi, "izin verirseniz az önceki sözlerinize bir şeyler eklemek istiyorum, demin yalnızca üç kişiyiz demiştiniz, ama bana kalırsa dört kişiyiz."

"Ama siz bizden değilsiniz," dedi Porthos.

"Bu doğru mösyö," diye yanıtladı d'Artagnan, "silahşor giysilerim yok, ama yüreğimdeki silahşor sizin yanınızda yer almamı söylüyor."

"Uzaklaşın delikanlı," diye bağırdı, hareketleri ve yüz ifadesinden d'Artagnan'ın niyetini anlamış olan Jussac. "Çekilebilirsiniz, size dokunmayacağız. Çabuk gidin, canınızı kurtarın."

D'Artagnan hiç kımıldamadı.

"Hiç kuşku yok ki yiğit bir gençsiniz," dedi Athos, d'Artagnan'ın elini sıkarken.

"Hadi! Hadi! Bir karar verin artık," diye araya girdi Jussac.

"Hadi," dediler Porthos ve Aramis, "bir şeyler yapalım."

"Beyefendi çok yürekli," dedi Athos.

Ama her üçü de d'Artagnan'ın çok genç olduğunu düşünüyor, deneyimsizliğinden endişeleniyordu.

"Biri yaralı üç kişi ve bir çocuk," dedi Athos, "ama yine de dört kişi olduğumuz söylenecek."

"Evet, ama geri çekilmek!" dedi Porthos.

"Bu olacak iş değil," dedi Athos.

"Bu imkânsız," dedi Aramis.

D'Artagnan kararsız kalmalarının nedenini anlamıştı.

"Beyler, yine de beni deneyin," dedi, "sizi şerefimle temin ederim ki, yenilirsek buradan sağ çıkmayacağım."

"Yiğit dostum, adınız nedir?" diye sordu Athos.

"D'Artagnan, mösyö."

"Tamam o zaman, Athos, Porthos, Aramis ve d'Artagnan, ileri!" diye haykırdı Athos.

"Evet beyler, bir karar vermeye karar verdiniz mi?" diye bağırdı üçüncü kez Jussac.

"Verdik beyler," dedi Athos.

"Kararınız nedir?" diye sordu Jussac.

"Size karşı kılıç kullanma onurunu yaşayacağız," diye karşılık verdi bir eliyle şapkasını çıkarıp, diğer eliyle kılıcını çeken Aramis.

"Ah! Demek karşı koyuyorsunuz!" diye haykırdı Jussac.

"Elbette! Bu sizi şaşırttı mı?"

Athos kardinalin gözdesi Cahusac'ı karşısına alırken, Porthos gözüne Biscarat'yı kestirmişti, Aramis ise iki rakiple dövüşüyordu.

Genç Gaskonyalının yüreği yerinden fırlayacakmış gibi çarpıyordu, ama Tanrı'ya şükür ki bu durum korkudan değil, kendini kanıtlama isteğinden kaynaklanıyordu. Rakibinin etrafında on kez dönerek, gardını ve konumunu yirmi kez değiştirerek öfkeli bir kaplan gibi dövüşüyordu. O sıralarda kılıç ustası olarak anılan Jussac, her an beklenmedik hamleler yapan, her yandan saldıran ve derisine düşkün bir adam gibi darbeleri savuşturan bu çevik ve hareketli rakip karşısında kendini bin bir güçlükle savunuyordu.

Bu düello, sonunda Jussac'ın sabrını tüketmişti. Çocuk olarak gördüğü kişi karşısında başarısızlığa uğradığını düşünüp öfkeleniyor, bu da daha çok hata yapmasına neden oluyordu. Tecrübesi yeterli olmasa da, teorik bilgisi çok derin olan d'Artagnan bu durumu fark ederek daha çevik hareketlerle dövüşmeye başladı. Rakibinin işini bitirmek isteyen Jussac, şiddetli bir darbe savurdu ama d'Artagnan'ın yana çekilmesiyle dengesini kaybetti, kılıcının üzerinde yılan gibi kıvrılarak doğrulurken d'Artagnan'ın kılıç darbesiyle külçe gibi yere yığıldı.

O zaman d'Artagnan savaş alanını hızlı ve endişeli bakışlarla taradı.

Aramis rakiplerinden birini öldürmüş olsa da, diğeri kendisini fena sıkıştırıyordu. Yine de durumu iyiydi ve hâlâ kendini savunabiliyordu.

Biscarat ve Porthos birbirlerini beklenmedik hamlelerle yokluyorlardı: Kılıç darbeleri Porthos'un koluna, Biscarat'nın da kalçasına isabet etmişti ama yaraları ağır değildi, ikisi de büyük bir şevkle

dövüşüyorlardı.

Cahusac tarafından yeniden yaralanan Athos'un rengi hissedilir bir şekilde solmuş bile olsa, bir adım bile geri atmıyor, kılıcını sol eliyle kullanıyordu.

D'Artagnan dönemin düello kurallarına göre istediği kişinin yardımına koşabilirdi; yardıma ihtiyacı olan arkadaşlarının bakışlarını ararken, aniden Athos'la göz göze geldi. Bu bakışlar derin bir anlam yüklüydü. Athos yardım isteyeceğine ölmeyi tercih ederdi, ama hâlâ bakabiliyor ve bakışlarıyla desteğe gereksinimi olduğunu belli ediyordu. Bunu anlayan d'Artagnan müthiş bir sıçrayışla Cahusac'a yanına gelerek haykırdı:

"Muhafiz bey, bana bakın, işinizi bitireceğim!"

Tam zamanıydı, Cahusac geri döndüğünde, yalnızca olağanüstü cesareti sayesinde ayakta durabilen Athos dizüstü çöktü.

"Lanet olsun!" diye bağırdı d'Artagnan'a, "Genç adam onu öldürmeyin, iyileştiğimde onunla görecek eski bir hesabım var, yalnızca kılıcını alın. İşte böyle, çok güzel."

Bu son sözler Cahusac'ın kılıcının yirmi adım öteye fırlamasının ardından Athos tarafından söylenmişti. D'Artagnan ve Cahusac kılıcı ele geçirmek için birlikte atıldılar, ama daha hızlı davranan d'Artagnan önce vararak ayağıyla kılıcın üzerine bastı.

Cahusac, Aramis'in öldürdüğü muhafızın yanına koşup kılıcını kaptı ve yeniden d'Artagnan'a doğru yönelirken, bir an için soluklanan ve d'Artagnan'ın düşmanını öldürmesinden korktuğu için dövüşe devam etmek isteyen Athos'la karşılaştı.

Araya girmenin saygısızlık olacağını anlayan d'Artagnan, Athos'un kendi işini kendi görmesi için kenara çekildi.

Aynı anda Aramis, kılıcını yere yığılan rakibinin göğsüne yaslayarak aman dilemesi için zorluyordu.

Geriye Porthos ve Biscarat kalıyordu. Porthos komiklikler yapıyor, Biscarat'ya saatin kaç olduğunu soruyor, Navarre alayında görev yapan kardeşine iltifatlar yağdırıyordu, ama bütün bu alaylar bir sonuç vermiyordu. Biscarat ölmeden pes etmeyen o çelik bilekli adamlardandı.

Yine de artık bitirmek gerekiyordu. Devriyeler gelirse, yaralı, kralcı, kardinalci olup olmadığına bakmaksızın hepsini götürebilirlerdi. Athos, Aramis ve d'Artagnan, Biscarat'nın etrafını çevirip onu teslim olmaya zorladılar. Herkese karşı tek başına kalan ve kalçasından yaralı olan Biscarat direnmek istiyordu; ama dirseğinin üzerinde doğrulan Jussac teslim olması için ona bağırıyordu. D'Artagnan gibi Gaskonyalı olan Biscarat, duymazlıktan gelerek, gülmekle yetindi ve iki parad arasında, kılıcının ucuyla bir noktayı göstererek Kutsal Kitap'tan bir ayet okudu:

"İşte Biscarat burada tek başına öldü."

"Ama karşında dört kişi var, teslim olmanı emrediyorum sana."

"Ah! Emrediyorsan o başka, üstüm olduğuna göre sana itaat etmek zorundayım."

Ve geriye doğru bir adım atarak, teslim etmemek istediği kılıcını dizinde kırdı ve parçalarını

manastırın duvarının öte yanına fırlattı ve ıslıkla kardinalci bir ezgiyi çalmaya başladı.

Bir düşman da olsa, yüreklilik her zaman saygıyla karşılanırdı. Silahşorlar, Biscarat'yı selamladıkları kılıçlarını kınlarına soktular. D'Artagnan da aynısını yaptıktan sonra, ayakta kalan tek muhafız olan Biscarat'nın yardımıyla Jussac'ı, Cahusac'ı ve Aramis'le dövüşen diğer yaralıyı manastır sundurmasının altına taşıdı. Dördüncü önceden de söylediğimiz gibi ölmüştü. Silahşorlar, kapının çanını çalıp, beş kılıçtan dördünü aldıktan sonra, zafer sarhoşluğu içinde Mösyö de Tréville'in konağına yöneldiler.

Yol boyunca, böyle sarmaş dolaş yürüdüklerini gören silahşorlar da onlara katıldılar, öyle ki biraz sonra bu yürüyüş bir geçit törenine dönüştü. Athos ve Porthos'a sevgiyle sarılan d'Artagnan mutluluktan uçuyordu.

"Henüz silahşor değilsem bile," dedi yeni dostlarına Mösyö de Tréville'in kapısından girerken, "en azından çıraklığa kabul edildim, öyle değil mi?"

VI

Majesteleri Kral XIII. Louis

Olay büyük bir yankı uyandırmıştı. Mösyö de Tréville silahşorlarını yüksek sesle paylarken, alçak sesle kutluyordu, ama kralı durumdan bir an önce haberdar etmek amacıyla Louvre'a varmakta acele ediyordu. Yine de geç kalmıştı. Kral, kardinalle birlikte çalışma odasına kapanmıştı. Mösyö de Tréville'e kralın şu an çalışmakta olduğu ve kendisini kabul edemeyeceği söylendi. Akşam oyun saatinde yeniden kralın yanına gitti. Kral kazanıyordu ve majesteleri cimriliğiyle ün saldığı için bu durumdan çok memnundu, bu yüzden daha uzaktan Mösyö de Tréville'i fark etti.

"Komutan, buraya gelin," dedi, "gelin de sizi azarlayayım, kardinal hazretlerinin silahşorlarınızdan şikâyetçi olduğunu ve bu durumun olumsuz etkisiyle bu akşam hastalandığını biliyor muydunuz? Ah şuraya bakın, bu şeytanın silahşorlarını asmak gerek!"

"Hayır, efendim," diye karşılık verdi, daha ilk bakışta işlerin nereye vardığını anlayan Tréville, "hayır, tam tersine, onların kılıçlarını kınlarından yalnızca majestelerine hizmet etmek için çekmekten başka istekleri olmayan kuzu gibi insanlar olduklarına kefilim. Ama ne yaparsınız ki, mösyö kardinalin muhafızları hiç durmadan onları tahrik ediyorlar ve o zavallı genç insanlar kendilerini savunmak zorunda kalıyorlar."

"Mösyö de Tréville, beni dinleyin," dedi kral, "gören dini bir topluluktan söz ettiğinizi sanacak! Aslında sevgili komutanım, unvanınızı alıp, onu bir manastır bulacağıma dair söz verdiğim Matmazel de Chemerault'ya vermeyi düşünüyorum. Her sözünüze inanacağımı sanmayın. Bana Adil Louis derler Mösyö de Tréville, birazdan görüşürüz."

"Ah efendim, işte bu adaletinize güvendiğim için sizi sabırla ve huzur içinde bekleyeceğim."

"Bekleyin mösyö, bekleyin," dedi kral, "sizi uzun süre bekletmeyeceğim."

Gerçekten de, şansı dönen kral kazandıklarını kaybetmeye başladığında –kökeninin nereden geldiğini bilmediğimizi itiraf edeceğimiz bir kumar deyimiyle– masadan kaçmak için bir bahane bulmanın sıkıntısını yaşamayacaktı. Kral biraz sonra ayağa kalkarak büyük bir bölümü kazancı olan önündeki parayı cebine koydu.

"Vieuville," dedi, "yerime otur, Mösyö de Tréville ile önemli bir görüşme yapmam lazım. Hah! Önümde seksen altın vardı, aynı miktarı önünüze koyun, sonra kaybedenler şikâyet etmesin. Her şeyden önce adalet."

Sonra Mösyö de Tréville'e döndü, birlikte pencereye doğru yürürlerken:

"Evet mösyö," diye devam etti, "demek silahşorlarınızı dövüşe kışkırtanların kardinalin muhafızları olduğunu söylüyorsunuz."

"Evet efendim, her zamanki gibi."

"Peki anlatın bakalım, olaylar nasıl gelişmiş? Çünkü bilirsiniz sevgili komutanım, bir yargıcın her iki tarafı da dinlemesi gerek."

"Ah! Tanrım! Çok sıradan ve doğal bir olay. Majestelerinin ismen tanıdıkları, fedakârlıklarını

defalarca takdir ettikleri ve yürekten hizmetlerine tanık olduğum en iyi askerlerimden üçü Athos, Porthos ve Aramis, dün sabah kendileriyle tanıştırdığım genç bir Gaskonyalıyla zevk için bir kılıç partisi çevirmeye karar vermişler. Sanırım Saint-Germain'deki Carmes-Deschaux'da randevulaşmışlar, ama fermanlara karşı kötü niyet besledikleri oraya böyle kalabalık gelmelerinden anlaşılan Mösyö de Jussac, Cahusac, Biscarat ve diğer iki muhafız tarafından taciz edilmişler."

"Ah! Ah! Olayları daha net bir şekilde görmemi sağlıyorsunuz, hiç şüphesiz oraya kendi aralarında dövüşmek için gelmişlerdir."

"Onları suçlamıyorum efendim, ama kılıçlarını kuşanmış beş kişinin Carmes-Deschaux yakınlarındaki böyle ıssız bir yerde ne aradıklarının takdirini majestelerine bırakıyorum."

"Evet, haklısınız Tréville, haklısınız."

"Oraya varıp benim silahşorlarımı gördüklerinde, kendi aralarındaki hesaplaşmayı unutup fikir değiştirdiler, çünkü majesteleri yalnızca kendisine bağlı olan silahşorlarının kardinalin muhafizlarının doğal düşmanları olduklarını bilirler."

"Evet, Tréville," dedi kral hüzünlü bir ifadeyle, "ve Fransa'da krallığın böyle iki başlı olduğunu görmek çok üzücü, ama hepsi sona erecek Tréville, hepsi sona erecek. Demek muhafızların silahşorları dövüşmek için kışkırttıklarını söylüyorsunuz?"

"Ben olayların böyle gelişmesinin mümkün olduğunu söylüyorum, ama bunun kesinlikle doğru olduğunu iddia edemem. Adınızın Adil Louis olarak anılmasını sağlayan o olağanüstü sezgileriniz olmadan gerçeği ortaya çıkarmanın ne kadar güç olduğunu bilirsiniz."

"Haklısınız Tréville, ama silahşorlarınız yalnız değillermiş, sanırım yanlarında bir de çocuk varmış?"

"Evet efendim ve bir de yaralı bir adam, kralın biri yaralı, diğeri de çocuk olan dört silahşoru, kardinal hazretlerinin en sıkı beş muhafızına kafa tuttu ve dahası dördünü yere serdi."

"Ama bu bir zafer," diye haykırdı yüzü parlayan kral, "hem de gerçek bir zafer."

"Evet, efendim, tıpkı Cé köprüsünde olduğu gibi gerçek bir zafer."

"Biri yaralı, biri de çocuk dört silahşordan söz ediyorsunuz öyle mi?"

"Bu vesileyle kendisini mükemmel bir şekilde gösteren bir delikanlı, onu hiç çekinmeden majestelerine tavsiye edebilirim."

"Adı ne?"

"D'Artagnan efendim, babanızla zafer dolu anları paylaşmış ve ona çete savaşlarında eşlik etmiş eski bir dostumun oğlu."

"Ve bu gencin kılıcını iyi kullandığını söylüyorsunuz? Bana anlatsanıza Tréville, bilirsiniz savaş ve düello hikâyelerini çok severim."

Ve Kral XIII. Louis elini beline koyarak gururla bıyıklarını burdu.

"Efendim, size söylediğim gibi," diye devam etti Tréville, "Mösyö d'Artagnan neredeyse çocuk

denilecek yaşta ve silahşor olmanın onurunu yaşayamadığı için üzerinde kentli giysileri varmış, onun yaşının ve silahşor olmadığının farkına varan muhafızlar, saldırıya geçmeden önce ona uzaklaşmasını söylemişler."

"İşte gördüğünüz gibi Tréville," diye araya girdi kral, "demek saldıran onlarmış."

"Bu doğru efendim, buna hiç şüphe yok; onu uzaklaşması konusunda uyarmışlar, ama o yüreğinde yatan silahşorun majestelerine bağlı olduğunu ve silahşorların yanından ayrılmayacağını söylemiş."

"Yürekli delikanlı," diye mırıldandı kral.

"Gerçekten de, onların yanında kalmış ve bundan böyle majestelerinin sıkı bir şampiyonu olduğunu söyleyebilirim, Jussac'a kardinal hazretlerini öfkelendiren kılıç darbesini o indirmiş."

"Jussac'ı yaralayan o mu?" diye haykırdı kral, "O çocuk ha! Bu imkânsız Tréville."

"Her şey majestelerine anlatma onuruna eriştiğim şekilde gelişmiş."

"Jussac krallığın en değerli kılıç ustalarından biridir."

"Evet efendim! O da üstadını buldu."

"Bu delikanlıyı görmek istiyorum Tréville, evet onu görmek istiyorum ve bir şeyler yapılabilecekse, bunu deneyelim."

"Majesteleri onu ne zaman kabul etme lütfunda bulunacaklar?"

"Yarın, on ikide."

"Peki efendim, onu yalnız mı getireyim?"

"Hayır, dördünü birlikte getirin. Hepsine tek tek teşekkür etmek istiyorum, sadık adamlara nadir rastlanıyor Tréville, fedakârlıkları ödüllendirmek lazım."

"Saat on ikide Louvre'da olacağız efendim."

"Ha! Küçük merdivenden gelin Tréville, küçük merdivenden, kardinalin bilmesi gerekmiyor."

"Peki efendim."

"Anlarsınız Tréville, bir buyruk her zaman için bir buyruktur, ne de olsa dövüş yasak."

"Ama bu olağan dövüş kurallarına uymayan bir durum, kardinalin beş muhafızı majestelerinin üç silahşoruna saldırıyor."

"Doğru," dedi kral, "ama bu önemli değil, Tréville siz yine de küçük merdivenden gelin."

Tréville gülümsedi. Ama efendisine karşı ayaklandırdığı bu çocuktan elde ettiklerinin yeterli olduğunu düşünerek kralı saygıyla selamladı ve kibarca izin istedi.

Üç silahşor daha o akşam, kendilerine bahşedilen bu onurdan haberdar edildiler. Üçlü kralı uzun zamandır tanıdıkları için bundan fazla etkilenmiş gibi görünmese de, Gaskonyalı hayal gücüyle kaderinin değişmeye başladığını düşünen d'Artagnan geceyi tatlı düşlerle geçirdi.

Sabah sekizde Athos'un evindeydi. Kralla randevuları saat on ikide olduğu için, silahşor, Aramis ve Porthos'la Luxembourg ahırlarının hemen yakınındaki bir kumarhanede bir el topu partisi çevirmeyi planlamıştı. Athos, d'Artagnan'ı da oyuna davet etti, şimdiye kadar hiç oynamadığı bu oyun hakkında hiçbir bilgisi olmasa da, sabahın dokuzundan öğlene kadar ne yapacağını bilemediği için bu öneriyi kabul etti.

Oraya vardıklarında iki silahşor ısınmaya başlamışlardı bile. Bütün sporlarda çok başarılı olan Athos, d'Artagnan'ı yanına alıp filenin karşı tarafına geçti. Ama sol elini kullansa da, yaptığı ilk hamlede yarasının henüz oyuna devam edecek kadar iyileşmediğini anladı. Tek başına kalan d'Artagnan ciddi bir partiyi sürdürecek kadar usta olmadığını söyleyince, skora aldırmadan topları birbirlerine göndermeye başladılar. Ama çelik bilekli Porthos'un gönderdiği bu toplardan biri d'Artagnan'ın yüzünün o kadar yakınından geçti ki, genç adam topun yanından geçmek yerine yüzüne isabet etmesi halinde, kralın huzuruna çıkmasının olanaksız hale geleceğini düşündü. Oysa Gaskonyalı hayal gücüyle, geleceğinin bu görüşmeye bağlı olduğuna inandığı için Porthos ve Aramis'i kibarca selamlayıp onlara kafa tutacak hale gelinceye kadar oynamaya devam etmeyeceğini söyleyerek filenin yanına oturdu.

Ne yazık ki, seyirciler arasında kardinalin muhafızlarından arkadaşlarının dünkü yenilgisini hazmedemeyen biri de vardı. Kendi kendine ilk fırsatta onların öcünü alacağına söz vermişti. Bu yüzden fırsatın eline geçtiğini düşünerek yanındaki arkadaşına seslendi:

"Şu genç adamın toptan korkmasına hiç şaşırmamak gerek," dedi, "bir silahşor çırağı olduğu her halinden belli."

D'Artagnan bir yılan tarafından sokulmuş gibi geri dönüp gözlerini bu hakaret dolu sözleri yönelten kişiye dikti.

"Bana dilediğiniz gibi bakabilirsiniz küçük bey, ama söyleyeceğimi söyledim," dedi küstahça bıyıklarını buran muhafız.

"Sözleriniz bir açıklama gerektirmeyecek kadar net olduğuna göre, beni izlemenizi isteyeceğim," dedi d'Artagnan alçak sesle.

"Ne zaman" diye sordu muhafız aynı alaycı ifadeyle.

"Hemen lütfen."

"Kuşkusuz kim olduğumu biliyorsunuz."

"Bunu hiç bilmiyorum ve hiç kaygılanmıyorum."

"Ama iyi yapmıyorsunuz, belki ismimi bilseydiniz, bu kadar acele etmezdiniz."

"İsminiz nedir?"

"Bernajoux."

"Tamam Mösyö Bernajoux," dedi d'Artagnan sakin bir ifadeyle, "sizi kapıda bekleyeceğim."

"Gidelim mösyö, sizi izliyorum."

"Çok acele etmeyin mösyö, birlikte çıktığımız fark edilmesin, anlayacağınız gibi yapacağımız şey birçok kişinin canını sıkacaktır."

"Tamam," diye karşılık verdi, isminin genç adamı hiç etkilememesine şaşıran muhafız.

Gerçekten de, Bernajoux ismi belki de d'Artagnan dışında herkes tarafından bilinirdi, çünkü kralın ve kardinalin buyruklarına rağmen bir türlü önlenemeyen günlük düellolarda adına en sık rastlanan kişilerdendi.

Porthos ve Aramis kendilerini oyuna kaptırmışlardı, Athos da kendilerini büyük bir dikkatle izliyordu, bu yüzden kapının önünde durup, hemen ardından aşağı inen muhafızı bekleyen genç arkadaşlarının dışarı çıktığını görmemişlerdi. Kralın daveti saat on ikide olduğu için kaybedecek zamanı olmayan d'Artagnan bakışlarını çevrede gezdirdi ve etrafta kimsenin olmadığını anlayınca:

"Adınız Bernajoux olsa da," dedi, "sizin için ne büyük bir mutluluk ki, yalnızca bir silahşor çırağıyla dövüşeceksiniz, yine de içiniz rahat olsun, elimden geleni yapacağım. Gardınızı alın!"

"Ama," dedi d'Artagnan'ın bu şekilde tahrik ettiği muhafız, "burası düello için hiç de uygun bir yer değil, Saint-Germain manastırının arkasına ya da Pré-aux-Clerc'e gitsek daha iyi olacak."

"Söylediğiniz çok makul," diye yanıtladı d'Artagnan, "ama ne yazık ki saat on ikide bir randevum olduğu için zamanım yok. Gardınızı alın mösyö, gardınızı alın!"

Bernajoux böyle bir lafı iki kere tekrar ettirecek bir adam değildi. Aynı anda kılıcı elinde parıldadı ve çok genç olması nedeniyle gözünü korkutacağını umduğu rakibinin üzerine yürüdü.

Ama d'Artagnan çıraklık dönemini dün atlatmıştı, henüz yeni kazandığı zaferin heyecanı ve parlak geleceğinin gururuyla bir adım bile geri atmamaya karar vermişti. Bir anda iki kılıç kabzalarına kadar birbirlerine değdiklerinde, d'Artagnan'ın yerden sağlam bir destek almasıyla, rakibi bir adım geri gitti. Ama d'Artagnan bu geri çekilişte Bernajoux'nun kılıcının hattından saptığı anı gözlemleyip hamle yaparak rakibini omzundan yaraladı. Yarasının önemli olmadığını haykırarak gözü dönmüş bir halde saldıran Bernajoux, d'Artagnan'ın bir adım geri atarak kaldırdığı kılıcına kendiliğinden saplandı. Yine de yere düşmeyip yenildiğini kabul etmeden, bir akrabasının hizmetinde olduğu Mösyö de La Trémouille'un konağına yöneldiğinde, rakibinin yarasının ne kadar ağır olduğunu bilmeyen d'Artagnan onu sıkıştırıp işini bitirecek üçüncü darbeyi indirmeye niyetleniyordu, ancak sokaktan yükselen gürültü kumarhaneye ulaştığından, muhafızın d'Artagnan'la konuştuğuna tanık olan iki arkadaşı ellerinde kılıçlarıyla dışarı fırlayıp dövüşün galibinin üzerine atıldılar. Neredeyse aynı anda dışarı çıkan Athos, Porthos ve Aramis, iki muhafızın genç arkadaşlarına saldırdıkları sırada araya girerek onları geri püskürttüler. Biraz sonra Bernajoux'nun yere yığılmasıyla, dörde karşı iki kişi kaldıklarını gören muhafızlar, "Trémouille konağı, yardıma koşun!" diye haykırdılar. Bu çığlıklar üzerine, konaktakilerin hepsi sokağa dökülüp, bulundukları yerden "Silahşorlar yardıma koşun!" diye bağıran dört arkadaşın üzerine yürüdüler.

Bu çağrıya çoğunlukla kulak verilirdi, çünkü kardinalin düşmanları olarak bilinen silahşorlar Gizli El'e duydukları kinden dolayı sevilirlerdi. Bu yüzden, Aramis'in Kızıl Dük'ünün birlikleri dışındaki muhafızlar, bu tür çatışmalarda kralın silahşorlarının yanında yer alırlardı. Mösyö des Essarts'ın o sırada oradan geçmekte olan üç muhafızından ikisi, dört arkadaşın yardımına gelirken, diğeri, "Silahşorlar yardıma koşun!" çığlıklarıyla Mösyö de Tréville'in konağına koştu. Mösyö de Tréville'in

konağı her zaman olduğu gibi arkadaşlarının yardımına koşmak için hazır bekleyen askerlerle doluydu; ortalık bir anda karıştı, ama üstünlük silahşorlardaydı: Kardinalin muhafızları ve Mösyö de La Trémouille'un adamları konağa doğru geri çekilip, silahşorların içeri girmesini engellemek için tam zamanında kapıyı kapattılar. Önceden söylediğimiz gibi durumu oldukça ağır olan yaralı da içeri taşınmıştı.

Artık zıvanadan çıkmış olan silahşorlar ve müttefikleri, şimdiden Mösyö de La Trémouille'un uşaklarının kralın silahşorlarına saldırma küstahlığını göstermelerini cezalandırmak için konağın ateşe verilip verilmemesini tartışıyorlardı. Öneri büyük bir coşkuyla karşılanmıştı, ama çok şükür saat on biri çaldığında, d'Artagnan ve arkadaşları randevularını hatırladılar ve böylesine muhteşem bir eğlenceye katılamayacak olmaktan büyük bir üzüntü duyarak arkadaşlarını sakinleştirmeye çalıştılar. Bunun üzerine yalnızca kapılara kaldırım taşları atmakla yetindiler ve sonunda bundan da bıktılar; zaten bu harekatın önderleri olarak görülen kişiler gruptan ayrılıp, olaylardan haberdar olan Mösyö de Tréville'in kendilerini beklediği konağına yönelmişlerdi.

"Çabuk, hiç vakit kaybetmeden Louvre'a gidiyoruz," dedi, "kralı kardinalden önce görmemiz gerek, ona olayları dünün devamı olarak anlatacağız."

Böylece Mösyö de Tréville kendisine eşlik eden dört genç adamla birlikte Louvre'un yolunu tuttu, ama orada kralın geyik avı için Saint-Germain ormanlarına gittiğini öğrendiğinde şaşkınlığını gizleyemedi. İki kez tekrarlattığı bu haber karşısında arkadaşları Mösyö de Tréville'in yüzünün her yanıtta daha da morardığını fark ettiler.

"Dün majestelerinin programında bu av partisi var mıydı?" diye sordu.

"Hayır ekselansları," diye yanıtladı uşak, "bu sabah avcıbaşı gelip, gece boyunca izini sürdükleri bir geyiği kıstırdıklarını haber verdi. Önce gitmeyeceğini söyledi, ama sonra bu av partisinden alacağı keyfe karşı koyamayarak öğle yemeğinin ardından yola koyuldu."

"Peki kral kardinali gördü mü?" diye sordu Mösyö de Tréville.

"Büyük bir ihtimalle," diye yanıtladı uşak, "çünkü bu sabah kardinal hazretlerinin arabasına atların koşulduğunu görüp, nereye gittiğini sorduğumda, bana ‘Saint-Germain'e' yanıtı verildi."

"Beyler," dedi Mösyö de Tréville, "ben kralı görmeye gideceğim, ama sizlere ortalıkta fazla görünmemenizi tavsiye ederim."

Dört genç adam, kralı çok iyi tanıyan birinin öne sürdüğü bu fikre karşı koyamadılar. Mösyö de Tréville onlara evlerine dönüp kendisinden haber beklemelerini söyledi.

Konağına dönen Mösyö de Tréville bir randevu alıp, ilk şikâyette bulunanın kendisi olması gerektiğini düşündü. Uşaklarından birini bir mektupla Mösyö de La Trémouille'a gönderip, ondan kardinalin muhafızını kapı dışarı etmesini ve silahşorlarına saldırma cüretini gösteren adamlarını cezalandırmasını istedi. Ama Bernajoux'nun akrabası olan seyisi tarafından durumdan haberdar edilmiş olan Mösyö de La Trémouille, ona ne Mösyö de Tréville'in ne de silahşorlarının yakınmaya hakları olduğunu, durumdan asıl şikâyet etmesi gerekenin adamları saldırıya uğrayan, konağı yakılmak istenen kendisi olduğu yanıtını gönderdi. Bunun üzerine, herkes kendi düşüncesinde ısrar edeceği için, iki senyör arasındaki tartışmanın uzun süreceğini anlayan Mösyö de Tréville her şeyi açıkça ortaya çıkaracak bir girişimde bulunmaya karar verdi; Mösyö de La Trémouille'la görüşmeye bizzat

gidecekti.

Konağa gidip, geldiğinin haber verilmesini istedi.

İki senyör kibarca selamlaştılar, çünkü aralarında bir dostluk bulunmasa da, en azından birbirlerine saygı gösterirlerdi. Protestan olan ve kralı nadiren gören Mösyö de La Trémouille hiçbir tarafı tutmadığı için toplumsal ilişkilerinde önyargılı davranmazdı. Yine de bu seferki karşılaması nazik olsa bile her zamankinden daha soğuktu.

"Mösyö," dedi de Tréville, "her ikimiz de şikâyet etmekte haklı olduğumuzu düşünüyoruz, bu tartışmanın nedenini birlikte ortaya çıkarmamız için, buraya bizzat geldim."

"Seve seve," diye karşılık verdi Mösyö de La Trémouille, "ama önceden belirteyim ki, yeterince bilgi aldım ve bütün kabahatin silahşorlarınızda olduğuna inanıyorum."

"Size yapacağım teklifi kabul edecek kadar adil ve makul bir insansınız mösyö," dedi de Tréville.

"Sizi dinliyorum."

"Seyisinizin akrabası olan Mösyö Bernajoux nasıl?"

"Oldukça kötü mösyö. Koluna aldığı ve tek başına hiç de tehlikeli olmayan kılıç darbesinin yanı sıra, bir diğer darbe doktorun hiç de iyi şeyler söylemediği şekilde ciğerlerine isabet etmiş."

"Bilinci yerinde mi?"

"Tamamıyla."

"Konuşuyor mu?"

"Güçlükle olsa da konuşuyor."

"Tamam o zaman mösyö, onun yanına gidelim; belki de kısa süre sonra huzuruna çıkacağı Tanrı adına yemin ettirip doğruyu söylemesini isteyelim. Mösyö, söyleyeceklerine inanacağımı belirtiyorum."

Bir an için düşünen Mösyö de La Trémouille önerecek daha makul bir fikir bulmanın zor olduğunu anlayınca kabul etti.

Birlikte yaralının bulunduğu odaya indiler. İki soylu beyefendinin kendisini ziyarete geldiklerini gören Bernajoux yatağında doğrulmaya çalıştı, ama çok güçsüz olduğu için bu hamlenin etkisiyle neredeyse bilincini kaybetmiş bir şekilde yığıldı.

Mösyö de La Trémouille yanına giderek, kendine gelmesi için amonyak ruhu koklattı. O zaman, yaralıyı etkilemekle suçlanmak istemeyen Mösyö de Tréville, sorgulama işini Mösyö de La Trémouille'a bıraktı.

Mösyö de Tréville'in tahminleri doğru çıkmıştı. Yaşamla ölüm arasında gidip gelen Bernajoux, gerçeği söylemekte bir an bile tereddüt etmemiş, iki senyöre olayların nasıl geliştiğini olduğu gibi anlatmıştı.

İstediğini elde etmiş olan Mösyö de Tréville, Bernajoux'ya acil şifalar dileyip, Mösyö de La

Trémouille'dan izin istedikten sonra konağına döndü ve hemen dört genç arkadaşını akşam yemeğine çağırdı.

Mösyö de Tréville hepsi de kardinal karşıtı olan konuklarını çok iyi ağırlardı. Tahmin edileceği gibi yemek boyunca sohbetin konusu kardinalin muhafızlarının aldığı iki yenilgi oldu. Bütün tebrikler, son iki günün kahramanı olan d'Artagnan üzerinde yoğunlaşıyordu. Böyle durumlarla sık karşılaşan Athos, Porthos ve Aramis, yalnızca iyi dostları olduğu için değil, hak ettiği için de övülme sıralarını ona bırakmışlardı.

Saat altıya doğru Mösyö de Tréville, Louvre'a gitmesi gerektiğini söyledi; ama majesteleri tarafından verilen randevunun saati geçtiğinden, küçük merdiveni kullanmak yerine, dört genç arkadaşıyla birlikte bekleme salonuna girdi. Kral henüz avdan dönmemişti. Dört genç silahşor saray dalkavuklarından oluşan kalabalığın arasında yarım saat kadar beklemişlerdi ki, bütün kapıların açılmasıyla majestelerinin geldiği bildirildi.

D'Artagnan bu haberle içinin titrediğini hissetti. Birazdan yaşanacaklar büyük bir ihtimalle hayatının yönünü belirleyecekti. Bu yüzden gözlerini kralın gireceği kapıya dikti.

Biraz sonra maiyetinin önünde yürüyen XIII. Louis belirdi. Üzerinde hâlâ tozlu av kıyafeti, ayağında ise uzun çizmeler vardı, bir elinde bir kamçı tutuyordu. D'Artagnan daha ilk bakışta kralın çok öfkeli olduğunu anlamıştı.

Majestelerinin bu sinirli görünümü dalkavukların geçtiği yolun iki yanına dizilmelerine engel olamadı; krallığın bekleme salonlarında, hiç görünmemektense, öfkeli bir bakışa hedef olmak tercih edilirdi. Bu yüzden üç silahşor hiç tereddüt etmeden bir adım öne çıktılar, d'Artagnan ise onların arkalarına gizlenmişti; ama kral, Athos, Porthos ve Aramis'i kişisel olarak tanısa da, önlerinden kendilerini hiç tanımazmış gibi, bakmadan, konuşmadan geçti. Mösyö de Tréville'e gelince, kral gözlerini bir an için üzerine diktiğinde, onu öyle kararlı bakışlarla süzdü ki, kafasını çevirmek zorunda kalan kral oldu, sonra majesteleri homurdanarak dairesine girdi.

"İşler kötü gidiyor," dedi Athos gülerek, "sanırım bu kez de şövalye unvanını alamayacağız."

"Beni burada on dakika bekleyin," dedi Mösyö de Tréville, "on dakika sonra gelmezsem, konağıma geri dönün, çünkü daha uzun süre beklemenizin bir anlamı olmayacak."

Dört genç silahşor on dakika, on beş dakika, yirmi dakika beklediler ve Mösyö de Tréville'in gelmediğini görerek, neler olup bittiğinden endişe duyarak dışarı çıktılar.

Tüm cesaretini toplayarak kralın çalışma odasına giren Mösyö de Tréville, onu bir koltuğa keyifsiz bir şekilde oturmuş, kamçısıyla çizmelerini döver bir halde bulsa da, soğukkanlılığını kaybetmeden sağlığının nasıl olduğunu sormuştu.

"Kötü mösyö, kötü," diye karşılık verdi kral, "canım sıkılıyor."

Gerçekten de, bu sık sık dalkavuklarından birini bir pencerenin kenarına çağırıp, ona: "Mösyö, gelin birlikte sıkılalım," diyen XIII. Louis'nin en büyük rahatsızlığıydı.

"Nasıl! Majestelerinin canı mı sıkılıyor?" dedi Mösyö de Tréville. "Ama bugün bir av partisinin keyfini yaşamadınız mı?"

"Hem de ne keyif, mösyö! Her şey ruhumu daraltıyor, av hayvanları mı yollarını şaşırıyor, yoksa köpekler mi koku alamıyor, anlamıyorum. Altı saat boyunca, boynuzu on çatallı bir geyiğin peşinden koşuyorsunuz ve tam SaintSimon'un zafer borusu eşliğinde onu ele geçirecekken, köpekler yön değiştirip boynuzları yeni çıkmış yavru bir geyiğe yöneliyorlar. Göreceksiniz, tıpkı kuş avından vazgeçtiğim gibi sürek avından da vazgeçmek zorunda kalacağım. Ah! Mösyö de Tréville, ben ne bahtsız bir kralım! Elimde bir akdoğan kalmıştı, o da önceki gün öldü."

"Gerçekten de efendim, umutsuzluğunuzu anlıyorum ve bu büyük bir felaket, ama bildiğim kadarıyla elinizde çok sayıda şahin ve atmaca var."

"Ama onları yetiştirecek kimse yok; doğancılar çekip gidiyorlar, köpekli sürek avı sanatını benden başka bilen yok. Benden sonra bu gelenek tarihe karışacak, insanlar artık kapanla, tuzakla avlanacaklar. Keşke öğrenci yetiştirecek zamanım olsaydı! Ama evet, kardinal hep orada ve İspanya'dan, Avusturya'dan, İngiltere'den söz ederek beni bir an olsun rahat bırakmıyor. Ah! Yeri gelmişken Mösyö de Tréville, sizden hiç memnun olmadığımı söylemek isterim."

Kralı uzun süreden beri tanıyan Mösyö de Tréville lafı buraya getireceğini tahmin ediyordu. Bu yakınmaların lafa giriş olduğunu ve kendini cesaretlendirmek için bir ısınma turu anlamına geldiğini biliyordu, şimdi nihayet varmak istediği yere gelmişti.

"Ama nasıl bir bahtsızlıkla majestelerinin canını sıkmış olabilirim ki?" diye sordu, çok büyük bir şaşkınlık yaşıyormuş gibi yaparak.

"Görevinizi böyle mi yapıyorsunuz mösyö?" diye devam etti Mösyö de Tréville'in sorusunu doğrudan yanıtlamayan kral. "Sizi, tek bir söz bile etmenize fırsat bırakmadan insanları öldüren, bütün mahalleyi ayağa kaldıran, Paris'i yakmak isteyen silahşorların komutanlığına bunun için mi getirdim? Ama hiç kuşku yok ki, sizi suçlamakta acele ediyorum, hiç kuşku yok ki bu bozguncular şimdi hapsi boylamış olmalılar, siz de bana adaletin yerini bulduğunu bildirmeye geldiniz."

"Efendim," dedi Mösyö de Tréville sakin bir ifadeyle, "ben sizden tam tersini istemeye geldim."

"Ama kime karşı?"

"İftiracılara karşı."

"Ah! İşte bir de bu çıktı," diye karşılık verdi kral. "Lanet olasıca üç silahşorunuz Athos, Porthos, Aramis ve Béarn'lı delikanlının öfkeden gözleri dönmüş bir halde zavallı Bernajoux'nun üzerine saldırdıklarından, onu şu anda ölüm döşeğinde can verecek kadar ağır yaraladıklarından söz etmeyecek misiniz? Sonra Dük de La Trémouille'un konağını kuşatıp, orayı yakmaya kalkışmalarından bahsetmeyecek misiniz? Savaş zamanında olsa, Huguenot'ların yuvası olduğu için mazur görülebilirdi, ama barış zamanında çok can sıkıcı bir davranış. Söylesenize, bütün bunları inkâr mı edeceksiniz?"

"Bu güzel hikâyeyi size kim anlattı efendim?" diye sordu Mösyö de Tréville sakince.

"Bu güzel hikâyeyi bana kim anlattı mösyö! Ben uyurken nöbet tutan, ben eğlenirken çalışan, krallığı içeride ve dışarıda, Fransa'da ve Avrupa'da yöneten kişiden başka kimin olmasını bekliyorsunuz?"

"Majesteleri hiç kuşkusuz Tanrı'dan söz ediyor olmalı," dedi Mösyö de Tréville, "çünkü majestelerinin üzerinde yalnızca Tanrı'nın olduğunu düşünüyorum."

"Hayır mösyö; devlet desteğinden, tek hizmetkârımdan, tek dostumdan, kardinal hazretlerinden söz ediyorum."

"Kardinal hazretleri papa değildir efendim."

"Neyi ima etmek istiyorsunuz mösyö?"

"Yanılmazlık yalnızca papaya ait bir vasıftır ve bu vasıf kardinallere özgü değildir."

"Beni yanılttığını, bana ihanet ettiğini mi söylüyorsunuz? Demek onu suçluyorsunuz. Hadi onu suçladığınızı açıkça itiraf etsenize."

"Hayır efendim, ama kendi kendini yanılttığını söylüyorum; yanlış bilgilendiğini, majestelerinin silahşorlarını suçlamakta acele ettiğini ve bilgilerini daha güvenilir kaynaklardan edinmesi gerektiğini iddia ediyorum."

"Suçlama Dük de La Trémouille'dan geliyor. Buna ne diyeceksiniz?"

"Efendim, dükün tarafsız bir tanık olmak için konuyla yeterince ilgilendiğini söyleyeceğim, bunun da ötesinde, onun saygıdeğer bir beyefendi olduğunu biliyorum ve söylediklerine tek bir şartla inanacağım."

"Neymiş o?"

"Majesteleri onu buraya çağırtıp, yanlarında kimse olmadan bizzat sorgulayacak ve dükü kabul etmesinin hemen ardından majesteleriyle yeniden görüşeceğim."

"Kabul!" dedi kral, "Mösyö de La Trémouille'un söylediklerine inanacak mısınız?"

"Evet, efendim."

"Tanıklığına güveniyor musunuz?"

"Kesinlikle."

"Sizden isteyeceği tazminatı ödeyecek misiniz?"

"Tamamıyla."

"La Chesnaye!" dedi kral. "La Chesnaye!"

XIII. Louis'nin her an kapıda bekleyen en güvendiği uşağı içeri girdi.

"La Chesnaye," dedi kral, "bana hemen Mösyö de La Trémouille'u bulun; bu akşam onunla görüşmek istiyorum."

"Majesteleri Mösyö de La Trémouille'dan sonra benden başka kimseyle görüşmeyeceklerine söz veriyorlar mı?"

"Kimseyi görmeyeceğim."

"O zaman yarın görüşmek üzere efendim."

"Yarın görüşürüz mösyö."

"Majesteleri için saat kaç uygundur?"

"Ne zaman isterseniz."

"Ama sabah erkenden gelerek majestelerini uyandırmak istemem."

"Uyandırmak mı? Uyuduğumu mu sanıyorsunuz? Artık hiç uyumuyorum, bazen rüya görüyorum hepsi bu. Sabah erkenden gelin, saat yedide, ama silahşorlarınız suçluysa vay halinize!"

"Silahşorlarım suçluysa, efendim, suçlular kendileri hakkında dilediği kararı verecek majestelerinin huzurunda olacaklar. Majesteleri başka bir şey istiyorsa söylesin, itaat etmeye hazırım."

"Hayır, mösyö, hayır, bana boşuna Adil Louis demiyorlar. Yarın sabah mösyö, yarın sabah."

"O zamana dek Tanrı majestelerini korusun!"

Kral ne kadar az uyuduysa da, Mösyö de Tréville ondan daha da az uyumuştu. Silahşorlarını ve Béarn'lı delikanlıyı akşamdan haberdar etmiş, saat altı buçukta konakta olmalarını bildirmişti. Sabah kendisine eşlik eden adamlarına hiçbir şey söylememiş, onlara hiçbir vaatte bulunmamış, ama kendisininki de dahil olmak üzere kaderlerinin pamuk ipliğine bağlı olduğunu gizlememişti.

Küçük merdivenin dibine geldiklerinde, silahşorlarına kendisini orada beklemelerini söyledi. Kral hâlâ öfkeliyse, kendilerini göstermeden uzaklaşacaklardı, eğer onları kabul etmeye razı olursa, çağırtılmaları yetecekti.

Kralın özel bekleme odasına giren Mösyö de Tréville, La Chesnaye'den dün gece konağında bulunmayan Mösyö de La Trémouille'un geç saatte dönüğünü, bu yüzden saraya ancak bu sabah gelebildiğini ve şu anda kralla görüşmekte olduğunu öğrendi.

Bu durum Mösyö de Tréville'in çok hoşuna gitti, çünkü böylece Mösyö de La Trémouille'un ifadesi ile kendisininki arasında kimse dışarıdan müdahale edemeyecekti.

Gerçekten de, henüz on dakika geçmemişti ki, Mösyö de Tréville çalışma odasının kapısından Mösyö de La Trémouille'un çıktığını gördü, dük ona doğru ilerleyerek:

"Mösyö de Tréville," dedi, "majesteleri dün sabah konağımda yaşanan olayların nasıl geliştiğini öğrenmek için beni çağırttı. Ona gerçeği, yani tartışmanın benim adamlarımın hatasından kaynaklandığını ve sizden özür dilemeye hazır olduğumu anlattım. Sizinle karşılaştığıma göre, özürlerimi kabul etmenizi ve beni dostlarınız arasında görmenizi isteyeceğim."

"Sayın dük," dedi Mösyö de Tréville, "sizin dürüstlüğünüze o kadar güveniyordum ki, majestelerinin karşısına sizden başka bir tanığın çıkmasını istemedim. Yanılmadığımı görüyorum ve Fransa'da hâlâ hakkında yanılmadan söz edilebilecek bir insan bulunduğunu kanıtladığınız için size teşekkür ediyorum."

"Tamam, tamam!" dedi bütün bu iltifatları iki kapı arasından dinlemiş olan kral, "Tréville, dostlarınızdan biri olduğunu iddia ettiğine göre, düke benim de dostları arasında yer almak istediğimi ama beni ihmal ettiğini, üç yıldan beri kendisini göremediğimi ve ancak ben çağırtırsam geldiğini iletin. Ona bunları benim ağzımdan söyleyin, çünkü bir kralın bizzat dile getireceği sözler değil."

"Teşekkürler efendim, teşekkürler," dedi dük, "ama Mösyö de Tréville'i tenzih ederek söylüyorum

ki, majesteleri kendisine en bağlı kişilerin yalnızca günün her saatinde gördüğü kişiler olmadığına inanmalı."

"Ah! Demek söylediklerimi duydunuz; daha iyi dük, daha iyi," dedi kral kapıya doğru ilerleyerek. "Ah! Siz Tréville! Silahşorlarınız nerede? Önceki gün onları da getirmenizi söylemiştim, bunu neden yapmadınız?"

"Aşağıdalar efendim, izin verirseniz La Chesnaye onlara yukarı gelmelerini söyleyecek."

"Evet, evet, hemen gelsinler; saat sekize geliyor, dokuzda bir görüşmem var. Sayın dük, artık gidin ama yeniden gelmenizi bekliyorum. Tréville içeri gelin."

Dük selam verip çıkarken, merdivenin başında La Chesnaye'in yukarı davet ettiği üç silahşor ve d'Artagnan belirdi.

"Gelin, yürekli silahşorlarım," dedi kral, "gelin, sizi paylamam gerekecek."

Silahşorlar eğilerek yaklaşırlarken, d'Artagnan onları geriden izliyordu.

"Bu nasıl iştir!" diye devam etti kral, "Dördünüz iki gün içinde kardinal hazretlerinin yedi adamını saf dışı bıraktınız! Çok ileri gittiniz beyler, çok ileri gittiniz. Böyle giderse, kardinal üç hafta içinde birliğini yenilemek zorunda kalacak ve ben de çok daha acımasız buyruklar çıkartacağım. Bir kişi olsa anlarım, ama iki günde yedi kişi, bu kadar fazla, bu kadarı çok fazla."

"Efendim, işte bu yüzden, majestelerinin de gördüğü gibi üzgün ve pişman bir halde özür dilemeye geldiler."

"Öyle ya, üzgün ve pişman!" dedi kral, "O riyakâr yüzlerine hiç güvenmiyorum; hele şu Gaskonyalı çehresine bakın. Buraya gelin mösyö."

Bu iltifatın kendisine yöneltildiğini anlayan d'Artagnan en umutsuz ifadesine bürünerek yaklaştı.

"Şuraya bakın, bana onun bir delikanlı olduğunu söylüyordunuz, değil mi? Bu bir çocuk Mösyö de Tréville, bu tam anlamıyla bir çocuk! Jussac'a o sıkı darbeyi bu mu indirdi?"

"Ve Bernajoux'ya o iki darbeyi de."

"Gerçekten mi?"

"Beni Biscarat'nın elinden almasa, şu an majestelerinin karşısında saygıyla eğilme onurunu yaşayamayacağımı söylememe gerek yok," diye ekledi Athos.

"Ama, demek bu, kral babamın dediği gibi gerçek bir iblis, Mösyö de Tréville! Bu meslekte hırkaların delinmesine, kılıçların kırılmasına çok sık rastlanır. Oysa Gaskonyalılar her zamanki gibi yoksullar, öyle değil mi?"

"Efendim, babanız kralın her zaman yanında olmalarından dolayı Tanrı'nın onları böyle bir mucizeyle ödüllendirmesi gerekse de, henüz dağlarında altın madeni bulunamadı."

"Ben de babamın oğlu olduğuma göre, kral olmamı Gaskonyalılar sağlamış demektir, öyle değil mi Tréville? Ben de aksini söylemiyorum. La Chesnaye ceplerimi bir karıştırın bakalım, kırk altınım olmalı, bulursanız bana getirin. Ve şimdi genç adam, elinizi vicdanınıza koyup, olayların nasıl

geliştiğini anlatın bakalım."

D'Artagnan, majestelerini göreceği için heyecandan nasıl uyuyamadığını, görüşmeden üç saat önce arkadaşlarının yanına geldiğini, hep birlikte gittikleri kumarhanede yüzüne bir top isabet edeceği kaygısıyla kenara çekildiğinde, alaylarına maruz kaldığı Bernajoux'nun bunun bedelini az kalsın hayatıyla ödeyeceğini, hiç ilgisi olmamasına rağmen Mösyö de La Trémouille'un da konağından olacağını en ince ayrıntılarına kadar anlattı.

"Bu iyi," diye mırıldandı kral, "dük de bana aynısını anlattı. Zavallı kardinal, iki günde en değerli adamlarından yedisi; ama bu kadarı yeter beyler, anlıyor musunuz? Bu kadarı yeter, Férou caddesinin rövanşını aldınız ve dahası fazlasıyla tatmin olmuş olmalısınız."

"Majesteleri tatmin olduysa," dedi Tréville, "biz de olmuşuzdur."

"Evet, oldum," diye ekledi kral, La Chesnaye'in elinden aldığı bir avuç altını d'Artagnan'a uzatırken. "İşte bunun kanıtı."

O dönemde günümüzdeki görgü kuralları geçerli değildi. Bir beyefendi kralın elinden para alabilir ve kendisini aşağılanmış hissetmezdi. Bu yüzden d'Artagnan hiç tekrarlatmadan, hatta tam tersine teşekkürler ederek aldığı kırk altını cebine koydu.

"Saat sekiz buçuk," dedi kral, "artık çekilebilirsiniz, çünkü söylediğim gibi, saat dokuzda bir konuğum gelecek, fedakârlıklarınız için teşekkürler beyler, size güvenebilir miyim?"

"Ah! Efendimiz," diye haykırdı dört silahşor, "majesteleri için bin parça olmaya hazırız."

"Tamam, tamam; ama tek parça kalmanızı tercih ederim, böylece bana yararlı olabileceksiniz. Tréville," diye ekledi kral alçak sesle, diğerleri çıkarken, "birliğinizde yer olmadığına, zaten olsa da kabul edilmek için bir acemilik dönemi geçirilmesi kararı aldığımıza göre, bu genç adamı kayınbiraderiniz olan Mösyö des Essarts'ın muhafız birliğine yerleştirin. Ah! Kardinalin yüzünün buruştuğunu görmek beni nasıl da sevindiriyor, öfkeden deliye dönecek, ama umurumda değil, kabahat kendi adamlarında."

Ve kralın eliyle selamladığı Tréville dışarı çıkarak, kırk altını aralarında paylaşan silahşorlarının yanına geldi.

Ve kardinal, majestelerinin de söylediği gibi öylesine öfkeliydi ki, sekiz gün boyunca kralın oyun partilerine katılmadı, yine de kral onunla her karşılaştığında dünyanın en tatlı gülümsemesi ve teselli edici bir ses tonuyla şu soruyu sormaktan geri durmadı:

"Evet, kardinal hazretleri, muhafızlarınızdan Bernajoux ve Jussac'ın sağlık durumları nasıl?"

VII

Silahşorların Yaşamları

D'Artagnan, Louvre'dan çıkıp, dostlarına kırk altından kendi payına düşenle ne yapması gerektiğini sorduğunda, Athos kendisine muhteşem bir ziyafet çekmesini, Porthos bir uşak tutmasını, Aramis de uygun bir metres bulmasını önermişti.

Aynı gün yenen yemekte, yeni bir uşak vardı. Yemeği Athos önermiş, uşak da Porthos sayesinde bulunmuştu. Gösterişi seven silahşor hemen o gün, Tournelle köprüsünde suya tükürerek halkalar oluşturan bir Picardie'liyi işe almıştı.

Böyle bir meşguliyetin iç dünyası zengin, aklı başında bir adamın işi olacağına karar vererek, başka bir tavsiyeye gerek duymamıştı. Hizmetinde çalışacağını sandığı bu beyefendinin soylu yüz ifadesi Planchet'yi çok etkilemişti, ama yerinin Mousqueton adlı bir meslektaşı tarafından doldurulmuş olduğunu görmesi ve Porthos'un kendisine evi büyük olsa da, ikinci bir uşağa ihtiyacı olmadığını ve d'Artagnan'ın hizmetinde çalışması gerektiğini söylemesiyle hafif bir hayal kırıklığı yaşamıştı. Yine de, verdiği akşam yemeğinde efendisinin cebinden avuçla altın çıkardığını gördüğünde, geleceğini garantiye aldığını düşünüp, Karun gibi zengin bir adamın himayesine girdiği için Tanrı'ya şükretti ve artıklarıyla uzun süren açlığını bastırdığı şölenin sonuna kadar bu düşünceye bağlı kaldı. Ama akşam efendisinin yatağını hazırlarken büyü bozuldu. Bir salon ve bir yatak odasından oluşan evde yalnızca bir yatak vardı. Bunun üzerine Planchet, d'Artagnan'ın yatağından, delikanlının o günden beri hiç kullanmadığı bir örtüyü alarak salonda yattı.

Athos'un da kendi payına, özel olarak yetiştirdiği Gri-maud adında bir uşağı vardı. Bu saygıdeğer beyefendi oldukça suskundu. Elbette Athos'tan söz ediyoruz. Beş altı yıldır derin bir dostluğu paylaştığı arkadaşları Porthos ve Aramis onun sık sık gülümsediğini görseler de, güldüğüne hiç rastlamamışlardı. Kendisini ifade etmek için kullandığı sözler kısa ve anlamlıydı, konuşmalarında süslemelere, yılışıklığa, şatafatlı sözcüklere yer yoktu.

Henüz otuz yaşlarındaki Athos yakışıklı ve zeki olmasına rağmen, kimse bir metresinin varlığına tanık olmamıştı. İğneleyici sözcükler ve ilgisiz bir tavırla eşlik ettiği bu tür sohbetlerden hiç hoşlanmasa da, yanında aşk konularının açılmasına engel olmazdı. Suskunluğu, ilgisizliği ve içine kapanıklığı onu neredeyse yaşlı bir adam gibi gösteriyordu; işte bu alışkanlıklarına aykırı davranmaması için Grimaud'yu kendisinin sade bir el hareketiyle ya da dudaklarının kımıldamasıyla hizmet etmeye alıştırmıştı.

Kişiliğine büyük bir sadakatle bağlansa ve dehasına hayranlık duysa da, efendisinden çok korkan Grimaud bazen kendisinden isteneni çok iyi anladığını zannederek, istenilenin tam tersini yapıyordu. O zaman omuz silken Athos, hiç öfkelenmeden Grimaud'yu pataklıyordu. Böyle günlerde biraz konuştuğuna da tanık olunuyordu.

Fark edileceği gibi, Athos'tan tamamıyla farklı bir kişiliğe sahip olan Porthos yalnızca çok konuşmakla kalmıyor, aynı zamanda yüksek sesle konuşuyordu, zaten hakkını vermek gerekirse, ona kulak verilip verilmemesi onun için çok da önemli değildi, o konuşma ve dinlenme zevkini tatmin etmek için konuşuyordu, her şeyden konuşsa da, söz bilimden açıldığında, bilimadamlarına karşı duyduğu çocukluktan kalma karşı konulmaz kin nedeniyle susuyordu. Athos kadar havalı değildi ve aşağılık duygusu, ilişkilerinin başından beri bu beyefendiye haksızlık etmesine neden oluyor, onu

gölgede bırakmak için gösterişli giysiler giymek zorunda kalıyordu. Ama üzerinde sıradan bir silahşor kazağı olsa da, başını geriye atıp emin adımlarla yürüyen Athos, gösteriş düşkünü Porthos'u hemen arka plana atıyordu. Porthos, Mösyö de Tréville'in bekleme salonunda, Athos'un hiç katılmadığı sohbetlerde, kralın muhafızlarına aşk hikâyelerini anlatmakla teselli buluyordu ve cüppe soyluluğundan kılıç soyluluğuna geçildiği o dönemlerde, kendisine büyük bir tutkuyla bağlı olduğunu iddia ettiği yabancı bir prensesin öyküsünü dile getirmeyi hiç ihmal etmiyordu.

Eski bir atasözünde belirtildiği gibi, "öyle efendiye böyle uşak" uygundu. Şimdi Athos'un uşağı Grimaud'dan, Porthos'un uşağı Mousqueton'a geçelim.

Mousqueton Normandiyalıydı ve Boniface olan gerçek adı efendisi tarafından fazla barışçı bulunarak, savaşçı vurgusuyla kulağa daha hoş geldiğini iddia ettiği Mousqueton'la değiştirilmişti. Giyim kuşam ve barınacak bir yer sağlaması koşuluyla Porthos'un hizmetine giren Mousqueton, diğer ihtiyaçlarını karşılamak için günde iki saat başka bir işte çalışıyordu. Porthos işine gelen bu pazarlığı kabul etmişti. Ona eski giysilerinden, pelerinlerinden hırkalar diktiriyor, yırtık pırtık kıyafetlerini ters yüz ederek yepyeni yapan hünerli bir terzi ile Porthos'u aristokratik alışkanlıklarından vazgeçirmeyi istediğinden kuşkulanılan karısı sayesinde, Mousqueton efendisine yaraşır bir dış görünüm sergiliyordu.

Kişiliğinin ana hatlarını yeterince tanıttığımızı sandığımız ve zaten ileriki bölümlerde arkadaşlarıyla birlikte daha ayrıntılı olarak tanıtacağımız Aramis'in ise uşağının adı Bazin'di. Efendisinin bir gün kiliseye geri döneceğini umut ederek, tıpkı bir kilise mensubunun hizmetkârıymış gibi hep siyah giyiyordu. Otuz beş, kırk yaşlarındaki bu Berry'li, uysal, kendi halinde bir adamdı, efendisinin hizmetinde olmadığı boş zamanlarında din kitapları okuyor, gerektiğinde yalnızca iki kişiye yetecek leziz yemekler yapıyordu. Dili, gözü, kulağı olmayan Bazin, efendisine her fırsatta kanıtladığı bir sadakatle bağlıydı.

Şimdi, yüzeysel de olsa, efendileri ve uşakları tanıdığımıza göre, her birinin oturduğu evlere geçelim.

Athos, Luxembourg yakınlarındaki Férou caddesinde, kendisini boşuna bir çabayla tatlı bakışlarla süzen, hâlâ genç ve güzel bir ev sahibesine ait mobilyalarla döşenmiş iki odalı bir dairede oturuyordu. Bu mütevazı dairenin duvarlarını görkemli bir geçmişe ait bazı eşyalar süslüyordu. Örneğin, I. François üslubu, kakma gümüşler ve altın tellerle süslü kılıcın yalnızca değerli taşlarla kaplı kabzası en azından iki yüz altın değerindeydi, yine de Athos en sıkıntılı günlerinde bile, onu rehine vermeyi ya da satmayı aklından geçirmemişti. Uzun zamandan beri gözünü bu kılıçtan alamayan Porthos ona sahip olabilmek için hayatının on yılını verebilirdi.

Hatta bir gün, bir düşesle olan randevusuna giderken, onu Athos'tan ödünç istemişti. Hiçbir şey söylemeden ceplerini boşaltıp, mücevherlerini, değerli taşlarını, altın zincirlerini Porthos'a uzatan Athos, kılıcın duvara çakılmış olduğunu ve orayı ancak sahibi evden ayrılırsa terk edeceğini belirtmişti. Kılıcın dışında, III. Henri döneminin şık giyimli bir senyörünün portresi vardı, Saint-Esprit nişanı taşıyan ve kralın değerli süvarileri arasında yer alan bu soylu beyefendinin yüz hatlarındaki bazı benzerlikler onun Athos'un atalarından biri olduğunu belirtiyordu.

Nihayet kılıç ve portreyle aynı armaları taşıyan kuyumcu işlemeleriyle süslü bir kutu, bu değerli eşyalarla korkunç bir tezat oluşturan şöminenin üzerinde duruyordu. Athos bu kutunun anahtarını hep yanında taşırdı. Bir gün onu önünde açtığında, Porthos içinde mektuplar ve kâğıtlardan başka bir şey

olmadığını görmüştü; bunlar hiç şüphesiz aşk mektupları ve aile evraklarıydı.

Porthos, Vieux-Colombier caddesinde, çok geniş ve gösterişli bir dairede oturuyordu. Ne zaman bir dostuyla birlikte, pencerelerinden birinde uşak giysileri içindeki Mousqueton'un oturduğu evinin önünden geçse, kafasını kaldırıp eliyle işaret ederek: "İşte benim evim!" derdi. Ama onu evde bulmak asla mümkün olmaz, evine hiçbir dostunu davet etmezdi, işte bu yüzden kimse bu görkemli evin içinin de dışı gibi gerçek zenginlikleri barındırıp barındırmadığı konusunda bir fikir sahibi olamamıştı.

Aramis'e gelince, zemin katında bir elbise odası bulunan, bir yemek salonu ve komşuların bakışlarından uzak, serin, yeşil, gölgelikli bir bahçeye açılan bir yatak odasından oluşan küçük bir evde oturuyordu.

Uşağı Planchet ile önceden tanıştığınız d'Artagnan'a gelince, onun evine nasıl yerleştiğini biliyoruz.

Yapısı itibariyle, entrika dehasına sahip diğer insanlar gibi meraklı olan d'Artagnan, Athos, Porthos ve Aramis'in kim olduklarını öğrenebilmek için elinden gelen bütün çabayı gösteriyordu, çünkü o savaşçı isimlerin ardında, her birisi ve özellikle de büyük bir senyör olduğu her halinden anlaşılan Athos, soylu bir beyefendinin ismini gizliyordu. Bu yüzden, Athos ve Aramis hakkında bilgi toplamak için Porthos'a ve Porthos'u tanımak için Aramis'e başvuruyordu.

Ne yazık ki, Porthos da suskun arkadaşının hayatı hakkında, ancak nüfuz edebildiği oranda bir şeyler biliyordu. Aşk yaşamında büyük acılar yaşadığı ve korkunç bir ihanetin bu sevgi dolu gencin hayatını cehenneme çevirdiği söyleniyor, ama kimse bu ihanet hakkında hiçbir şey bilmiyordu.

Porthos'a gelince, tıpkı diğer iki dostunun ismi gibi yalnızca Mösyö de Tréville'in bildiği gerçek ismi dışında, hayatını öğrenmek çok kolaydı. Kurumlu ve patavatsız haliyle, içinden geçenleri bir kristalin içindeymiş gibi görmek mümkündü. Gözlemciyi yanıltabilecek tek şey kendi hakkında söylediği her şeyi doğru sanması olabilirdi.

Saklayacak hiçbir şeyi yokmuş gibi görünen Aramis ise, başkaları hakkındaki sorulara pek yanıt vermeyen, kendisiyle ilgili soruları da kaçamak cevaplarla atlatan bir sır küpüydü. Bir gün ona uzun uzun Porthos'u anlattıran ve silahşorun bir prensesle yaşadığı aşk hakkında birçok şey öğrenen d'Artagnan, konuştuğu kişinin aşk hayatının nasıl gittiğini de merak etmişti:

"Ya siz sevgili dostum," dedi ona, "baroneslerden, konteslerden, prenseslerden söz eden sizin hayatınızda kimler var?"

"Sanırım yanlış anladınız," diye karşılık verdi Aramis, "size bunlardan söz etmemin nedeni, Porthos'un bu güzel hikâyeleri bana kendisinin anlatmasıdır. Ama şunu iyi bilin ki, sevgili dostum d'Artagnan, bunları bir başkasından duysaydım ya da onları sır olarak saklamamı isteseydi, benden daha ağzı sıkı birine rastlayamazdınız."

"Bundan eminim," diye yanıtladı d'Artagnan, "ama sizin armalara pek yabancı olmadığınızı da biliyorum, sizinle tanışma onuruna işlemeli bir mendil sayesinde erişmiştim."

Aramis bu kez hiç öfkelenmedi, ama en mütevazı ifadesini takınarak, içtenlikle yanıtladı:

"Sevgili dostum, kiliseye geri dönmek istediğimi ve dünya nimetlerinden uzak durmaya çalıştığımı unutuyorsunuz. Gördüğünüz o mendil bana verilmemiş, yalnızca dostlarımın biri tarafından benim evimde unutulmuştu. Onu ve sevdiği hanımefendiyi tehlikeye atmamak için mendili yanıma almam

gerekti. Bana gelince, tıpkı benim gibi hiçbir kadınla ilişkiye girmeyen Athos'un yolunu izleyerek, hayatıma kimseyi sokmayı düşünmüyorum."

"Ama lanet olsun! Siz papaz değil silahşorsunuz."

"Geçici silahşor, sevgili dostum, tıpkı kardinalin dediği gibi, istemememe rağmen silahşorum, ama yüreğimde bir din adamı yatıyor, inanın ki Athos ve Porthos bu üniformayı sırtıma oyalanmam için geçirdiler; papaz olmak üzereyken küçük bir aksilik yaşadım... Ama bu sizi hiç ilgilendirmez, boş yere değerli vaktinizi almak istemem."

"Hiç de öyle değil, bu beni çok ilgilendiriyor," dedi heyecanla d'Artagnan, "şu an için yapacak hiçbir işim yok."

"Evet, ama benim dua kitabını okumam ve Madam d'Aiguillon için birkaç satır yazmam gerek," diye yanıtladı Aramis, "sonra Saint-Honoré caddesine gidip Madam de Chevreuse'e ruj alacağım. Gördüğünüz gibi sevgili dostum, sizin aceleniz olmasa da benim hiç vaktim yok."

Ve Aramis elini sevgiyle uzatıp, arkadaşından izin istedi.

D'Artagnan elinden geleni yapsa da, üç yeni arkadaşı hakkında daha fazla bilgi toplayamadı. Bunun üzerine, gelecekte daha kesin ve detaylı bilgiler elde etmeyi umarak, şu an için yalnızca geçmişte yaptıklarıyla yetinmeye karar verdi. O zamana kadar Athos'u Akhilleus, Porthos'u Aias, Aramis'i de Joseph gibi görecekti.

Zaten dört genç adam oldukça keyifli bir yaşam sürdürüyorlardı: Athos ne yazık ki sürekli kumar oynuyordu. Yine de kesesi dostlarına her an için açıktı, kimseye bir kuruş borçlu kalmak istemiyordu ve borca oynadığında, kaybettiği parayı ödemek için alacaklısını sabahın köründe uyandırıyordu.

Porthos duygusal anlamda gelgitler yaşıyordu; kazanırsa küstah ve kibirli tavırlar sergiliyor, kaybederse birkaç gün ortalıkta gözükmüyor, sonra asık ve soluk bir yüzle, ama parayı yeniden bulmuş bir halde ortaya çıkıyordu.

Aramis'e gelince, o asla kumar oynamıyordu. Silahşorların en durgunu, sofra arkadaşlarının en kötüsüydü. Her zaman yapacak bir işi vardı. Bazen, bir akşam yemeğinde, herkesin şarabın çakırkeyifliği ve sohbetin sıcaklığı nedeniyle muhabbetin iki üç saat daha süreceğini düşündüğü bir sırada, Aramis saatine bakıp ayağa kalkıyor ve kibar bir gülümseme ile bir ahlakçı ile randevusu olduğunu söyleyerek izin istiyordu. Çoğu kere, bir tez yazmak için evine dönerken, arkadaşlarından kendisini rahatsız etmemelerini istiyordu.

Böyle zamanlarda, Athos'un dudaklarında soylu yüzüne çok yakışan o melankolik gülümseme beliriyor, Porthos ise içkisini yudumlamaya devam ederek, Aramis'in ancak bir köy papazı olabileceğine dair yeminler ediyordu.

D'Artagnan'ın günde otuz kuruş alan uşağı Planchet, bu mutlu yazgısından memnun görünüyor, bir ay boyunca eve hep şen şakrak dönerken, efendisine karşı çok nazik davranıyordu. Fossoyeurs caddesindeki evde rüzgâr ters yönden esmeye, yani kralın kırk altını suyunu çekmeye başladığında, Athos'un iğrenç, Porthos'un densiz, Aramis'in ise gülünç olarak nitelendirdiği yakınmalar baş gösterdi. Bunun üzerine Athos, d'Artagnan'a bu soytarı uşağı kovmasını, Porthos bunu yapmadan önce onu iyice bir pataklamasını önerdiler, Aramis ise bir efendinin uşağından ancak iltifatlar duyması

gerektiğini söylüyordu.

"Bunu söylemek sizin için kolay," diye karşılık verdi d'Artagnan, "siz Athos, konuşmayı yasakladığınız Grimaud ile birlikte sessiz bir yaşam sürdürüyorsunuz, bu yüzden kötü bir söz işitmeniz mümkün değil; siz Porthos, Mousqueton sizi bir Tanrı gibi görüyor, ve siz Aramis, sürekli olarak dinbilimle ilgilenmeniz, ağırbaşlı ve dindar bir adam olan Bazin'de derin bir saygı uyandırıyor; ama henüz bir silahşor, hatta bir muhafız bile olamayan ben bu itibarsızlığım ve parasızlığımla, Planchet'nin gözünü korkutup, onun sevgi ve saygısını nasıl kazanacağım?"

"Durum gerçekten de ciddi," diye karşılık verdi üç dostu, "bu bir iç mesele, kadınlara benzeyen uşaklar vardır, onların yanınızda kalmasını istiyorsanız, işleri bir an önce yoluna koymanız gerek, biraz düşünün."

D'Artagnan düşündü ve Planchet'yi geçici bir çare olarak pataklamaya karar verdi ve bu işi her zamanki kararlılığı ile yaptı, onu iyice sopaladıktan sonra, kendisinin izni olmadan hizmetinden ayrılamayacağını söyledi: "Çünkü," diye ekledi, "gelecekte her şeyin daha güzel olacağına inanıyorum. Yanımda kalırsan, sen de geleceğini garanti altına almış olacaksın, istediğin izni vermeyerek seni bu gelecekten mahrum etmeyecek kadar iyi bir efendiyim."

Bu davranış tarzı, üç silahşorun d'Artagnan'ın politikasına olan saygılarını daha da artırdı. Efendisine daha fazla hayranlık duymaya başlayan Planchet de bir daha çekip gitmekten söz etmedi.

Dört delikanlının hayatları neredeyse hep birlikte geçiyordu; taşradan geldiği için hiçbir alışkanlığı olmayan d'Artagnan hiç tanımadığı bu yeni dünyada arkadaşlarının alışkanlıklarını benimsiyordu.

Kışın sekizde, yazın altıda kalkılıyor, Mösyö de Tréville'in konağına gidilip günlük talimatlar alınıyordu. Henüz silahşor olmasa da, d'Artagnan görevlerini büyük bir dakiklikle yerine getiriyordu: Nöbetlerinde her üç arkadaşına da eşlik ettiğinden, her an için nöbetteydi. Silahşorların konağında tanınıyor ve herkes onu iyi bir dost olarak görüyordu; onu ilk gördüğü günden beri takdir eden ve kendisine karşı büyük bir sevgi besleyen Mösyö de Tréville, d'Artagnan'ı krala tavsiye etmeyi sürdürüyordu.

Üç silahşor de genç dostlarını çok seviyorlardı. Kâh bir düello, kâh bir nöbet, kâh bir eğlence için günde üç dört kez buluşan bu dört genç arasındaki dostluk, onların bir gölge gibi birbirlerinin peşlerinden koşmalarına neden oluyordu ve bu ayrılmaz dörtlünün, Luxembourg'dan Saint-Sulpice meydanına, Vieux-Colombier caddesinden Luxembourg'a mekik dokuduklarına tanık olunuyordu.

Bu arada Mösyö de Tréville'in vaatleri de gerçekleşmeye başlıyordu. Bir gün kral, Mösyö des Essarts'a d'Artagnan'ı acemi asker olarak muhafız birliğine alması talimatını verdi. Bu giysiyi iç çekerek sırtına geçiren d'Artagnan, onu bir silahşor üniforması ile değiştirmek için hayatının on yılını vermeye razıydı. Ama Mösyö de Tréville bunun için iki yıllık bir acemilik dönemi gerektiğini söylemişti, yine de bu acemilik süresi, krala verilen önemli bir hizmet ya da parlak bir başarıyla kısalabilirdi. Bunun üzerine, d'Artagnan bu söze güvenerek hemen ertesi gün görevine başladı.

Bu sefer, nöbetçi olduğu zamanlarda d'Artagnan'a eşlik etmek sırası Athos, Porthos ve Aramis'e gelmişti. Böylece d'Artagnan'ın katılımıyla, Mösyö des Essarts'ın birliğine bir değil, dört kişi dahil olmuştu.

VIII

Sarayda Bir Entrika

Bu arada, Kral XIII. Louis'nin kırk altını, dünyada bir başlangıcı ve sonu olan her şey gibi tükenmişti, o andan itibaren dostlarımızı çok sıkıntılı günler bekliyordu. Önce Athos elinde kalan birkaç kuruşla arkadaşlarına destek verdi. Onu Porthos izledi ve alışıldık kaçamaklarından biri sayesinde, neredeyse on beş gün boyunca herkesin ihtiyaçlarını karşıladı ve nihayet sıra kendisine gelen Aramis, din kitaplarını satarak elde ettiğini söylediği birkaç altınla iyi yürekliliğini kanıtladı.

En sonunda her zaman olduğu gibi, avans istemek üzere Mösyö de Tréville'e başvuruldu, ama bu avanslar da üç silahşorla, henüz silahşor olamamış muhafızı uzun süre idare etmedi.

Nihayet yolun sonuna geldiklerini anladıklarında, son bir çabayla toplanan sekiz on altın kumar oynaması için Porthos'a verildi. Ama ne yazık ki, silahşor şanslı gününde değildi, her şeyi kaybetmenin yanı sıra yirmi beş altın da borçlandı.

O zaman mali sıkıntı daha da katlanılmaz bir hal aldı. Mideleri guruldayan ayrılmaz dörtlü, uşaklarıyla birlikte, rıhtımlardaki muhafız birliği üyelerini ziyaret edip yemek davetleri almaya çalıştılar, çünkü Aramis'e göre, refah döneminde eşe dosta verilen yemek davetleri, yoksulluk günlerinde karşılığını bulabilirdi.

Dört yemek daveti alan Athos, her yemeğe dostlarını ve uşaklarını da beraberinde götürdü. Porthos da arkadaşlarının midelerini bayram ettiren altı davet almıştı. Aramis ise sekiz kişi tarafından davet edilmişti. Önceden de anlaşılacağı gibi, o az konuşup çok iş gören bir adamdı.

D'Artagnan'a gelince, henüz başkentte kimseyi tanımadığı için, yalnızca hemşerisi bir rahipten çikolatadan ibaret bir öğle yemeği ve muhafız birliğinin sancaktarından bir akşam yemeği daveti alabilmişti. Papazın evine ordusuyla birlikte gittiğinde, adamın iki aylık erzakı tüketildi, harika bir sofra hazırlayan sancaktarın masasında da karınlar tıka basa doyuruldu, ama Planchet'nin de söylediği gibi, ne kadar yenilirse yenilsin, ancak bir öğün yenilebiliyordu.

D'Artagnan, Athos, Porthos ve Aramis'in bu sayısız şölenlerine karşı, onlara yalnızca bir buçuk yemek sunabildiği için kendini çok aşağılanmış hissediyordu, çünkü papazın evindeki yemek ancak yarım öğün sayılabilirdi. Gençlere özgü bir iyi niyetle kendini onlara yük olmuş gibi hissediyor, bu topluluğun bir ay boyunca onun sayesinde geçinmiş olduğunu unutuyordu; bu yüzden meşgul zihnini daha fazla çalıştırması gerektiğine inanıyordu. Yürekli, girişimci gençlerden oluşan bu dört kişilik topluluğun anlamsız gezintilerden, eskrim derslerinden, kimi gülünç kimi soğuk espriler yapmaktan daha büyük hedefleri olması gerektiğini düşündü.

Gerçekten de onlar gibi keselerini paylaşan, birbirlerine canlarını verecek kadar bağlı olan, her zaman birbirlerini destekleyen, toplu olarak aldıkları kararları hep birlikte ya da tek başlarına uygulayan, hiç geri adım atmayan, her yöne dağılarak ya da tek bir hedefe kilitlenerek tehditler savuran dört adamın, kâh dolaplar çevirip gizli kapaklı oyunlarla, kâh meşru, kâh gayrimeşru yollarla, kâh kaba kuvvet kullanarak, ne kadar uzak ya da yasaklanmış olursa olsun, istedikleri hedefe ulaşmaları gerekiyordu. D'Artagnan için asıl şaşırtıcı olan arkadaşlarının bunu hiç akıllarına getirmemiş olmalarıydı.

Hatta ciddi ciddi kafa patlatıp, tıpkı Arşimet'in kaldıracı gibi dünyayı yerinden oynatacağına hiç şüphe duymadığı bu yekpare gücü nasıl yönlendireceğini düşünüyordu ki, yavaşça kapı çalındı. D'Artagnan, Planchet'yi uyandırıp, kapıyı açmasını söyledi.

Okuyucu, d'Artagnan Planchet'yi uyandırdı cümlesine bakıp, vaktin gece olduğu ya da güneşin henüz doğmadığı sonucunu çıkarmasın. Hayır! Saat öğleden sonra dörttü. İki saat önce efendisinden karnını doyurmak için bir şeyler isteyen Planchet, yanıtını "uyuyan yer" deyişiyle aldığında, söyleneni yapmış, yemek yemek için uykuya dalmıştı.

İçeri yüzü özel bir anlam taşımayan, kentli görünümlü bir adam girdi.

Planchet yemek sonrası tatlı olarak bu sohbete kulak misafiri olmak istese de, kentli, d'Artagnan'a önemli ve sır olarak kalması gereken bir şeyler söyleyeceğini ve kendisiyle baş başa görüşmek istediğini söyledi.

D'Artagnan, Planchet'yi dışarıya yollayıp, ziyaretçisine yer gösterdi.

İki adamın karşılarındaki kişiyi tanımak istermiş gibi birbirlerini süzdükleri bir sessizlik anından sonra, d'Artagnan kendisini dinlemeye hazır olduğunu belirtircesine kafasını eğdi.

"Mösyö d'Artagnan'dan çok yürekli bir delikanlı olarak söz edildiğini duydum ve hak ettiği bu ünden dolayı kendisine bir sırrımı açmaya karar verdim."

"Konuşun mösyö, konuşun," dedi, bunun sonunda kârlı bir iş olduğunu sezinleyen d'Artagnan.

Kentli bir an için durdu, sonra devam etti.

"Karım kraliçenin çamaşırcısıdır mösyö, aklı başında, güzel bir kadındır. Büyük bir mal varlığı olmasa da, kraliçenin sırdaşı olan Mösyö de La Porte kendisinin vaftiz babası ve koruyucusu olduğu için üç yıl önce onunla evlendirildim..."

"Sonra mösyö?" diye sordu d'Artagnan.

"Sonra," diye devam etti kentli, "sonra mösyö, karım dün sabah kaçırıldı."

"Karınız kimin tarafından kaçırıldı?"

"Bu konu hakkında hiçbir şey bilmiyorum mösyö, ama şüphelendiğim biri var."

"Şüphelendiğiniz bu kişi kim?"

"Onu uzun süreden beri takip eden biri."

"Vay canına!"

"Ama doğrusunu söylememi isterseniz mösyö, bu işin içinde aşktan çok politika var."

"Aşktan çok politika," diye tekrarladı d'Artagnan, "ama kimden şüpheleniyorsunuz?"

"Bunun size söylemem gerekir mi bilemiyorum..."

"Mösyö, size hatırlatmak isterim ki, ben sizden hiçbir şey talep etmedim. Siz kendiniz gelip, bana açmak istediğiniz bir sırrınız olduğunu söylediniz. Dilediğiniz gibi yapın, hâlâ vazgeçecek zamanınız

var."

"Hayır mösyö, hayır, çok dürüst bir görünümünüz var ve size güveniyorum. Sanırım, karım bir aşk meselesi yüzünden değil, kendisinden çok daha güçlü bir kadın yüzünden kaçırıldı."

"Ah! Ah! Madam de Bois-Tracy'nin aşkları yüzünden olmasın?" dedi, kentli karşısında sarayda olup bitenlerden haberdarmış gibi görünmek isteyen d'Artagnan.

"Daha yukarılardan biri mösyö, daha yukarılardan."

"Madam d'Aiguillon olmasın?"

"Daha da yukarılardan."

"Madam de Chevreuse?"

"Çok daha yukarılardan!"

"Yoksa..." dedi d'Artagnan duraksayarak.

"Evet mösyö," diye yanıtladı duyulmayacak kadar alçak bir sesle, ürkmüş görünen kentli.

"Ve kiminle?"

"Ondan başka kiminle olabilir ki? Dük de..."

"Dük de..."

"Evet mösyö!" diye yanıtladı kentli, sesine daha boğuk bir tonlama vererek.

"Ama siz bütün bunları nereden biliyorsunuz?"

"Ah! Nasıl mı biliyorum?"

"Evet, nasıl biliyorsunuz? Anlarsınız, bu işler yarım yamalak anlatmakla olmaz."

"Bunu karımdan biliyorum mösyö, kendisinden."

"Ama o nereden biliyor?"

"Mösyö de La Porte'tan. Size onun kraliçenin en güvendiği kişilerden biri olan Mösyö de La Porte'un vaftiz evladı olduğunu söylememiş miydim? Mösyö de La Porte, kral tarafından terk edilen, kardinal tarafından sürekli ispiyonlanan, herkes tarafından ihanete uğrayan kraliçenin yanında güvenebileceği biri olması için onu majestelerinin hizmetine sokmuştu."

"Ah! Ah! İşte parçalar birleşiyor."

"Size söylemekle onur duyacağım gibi, karım beni çok sevdiği için haftada iki kez ziyaretime gelir mösyö, dört gün önce geldiğinde, bana kraliçenin çok kaygılı olduğunu söylemişti."

"Gerçekten mi?"

"Evet, fark ettiği kadarıyla, kardinal hazretleri kendisini her zamankinden daha fazla izletip sıkıştırıyormuş. Sarabande olayını affedemiyormuş. Sarabande olayını biliyorsunuz değil mi?"

"Elbette, biliyorum!" diye karşılık verdi, bu olaydan hiç haberi olmasa da her şeyi biliyormuş gibi görünmek isteyen d'Artagnan.

"Öyle ki artık, kin duygusunun yerini intikam hırsı almış."

"Demek öyle?"

"Ve kraliçe sanıyor ki..."

"Evet, ne sanıyor?"

"Buckingham düküne kendi adına mektup yazıldığını sanıyor."

"Kraliçe adına mı?"

"Evet, onu Paris'e çağırmak ve bir kez Paris'e geldi mi onu tuzağa düşürmek için."

"Vay canına! Ama karınız, sevgili dostum, karınızın bu işle ne ilgisi var?"

"Onun kraliçeye ne kadar bağlı olduğu biliniyor ve onu efendisinden uzaklaştırmak, majestelerinin sırlarını öğrenmek için gözünü korkutmak ya da onu casusluğa teşvik etmek için."

"Bu mümkün," dedi d'Artagnan, "ama onu kaçıran adamı tanıyor musunuz?"

"Onu tanıdığımı sandığımı söylemiştim."

"Adını biliyor musunuz?"

"Hayır, bildiğim tek şey onun kardinalin en güvenilir adamlarından biri olduğu."

"Ama onu gördünüz mü?"

"Evet, karım bir gün göstermişti."

"Dikkati çeken bir özelliği var mıydı?"

"Ah, elbette! Soylu bir yüz ifadesine sahip, siyah saçlı, esmer tenli, keskin bakışlı, beyaz dişli bir adamdı, şakağında bir yara izi vardı."

"Şakağında yara izi!" diye haykırdı d'Artagnan, "ve dişleri beyaz, bakışları keskin, saçları siyah, teni esmer, soylu bir yüz ifadesi; bu Meung'deki adamımdan başkası değil!"

"Sizin adamınız mı dediniz?"

"Evet, evet; ama bir şey fark etmez. Yok, yok, yanılıyorum, tam tersine bu işimi daha da kolaylaştıracak: Aynı adamdan söz ediyorsak, bir darbede iki intikam almış olacağım, hepsi bu; ama bu adamı nerede bulabiliriz?"

"Bunu bilemiyorum."

"Nerede oturduğu hakkında herhangi bir bilginiz var mı?"

"Hayır; bir gün karımı Louvre'a götürürken, o dışarı çıkıyordu, o sırada karım onu bana gösterdi."

"Lanet olsun!" diye mırıldandı d'Artagnan, "Her şey çok belirsiz; karınızın kaçırıldığını kimden öğrendiniz?"

"Mösyö de La Porte'tan."

"Size bazı ayrıntılardan söz etti mi?"

"Hayır."

"Başka bir kanaldan bir şeyler öğrenebildiniz mi?"

"Evet, aldığım bir..."

"Ne aldınız?"

"Ama bilemiyorum, yoksa büyük bir tedbirsizlik mi yapıyorum?"

"Yine aynı şeyi yapıyorsunuz; yine de size hatırlatmak isterim ki, artık geri adım atmanız için çok geç."

"Geri adım atmıyorum, lanet olsun!" diye haykırdı kentli, hiçbir şeyden çekinmediğini göstermek için küfrederek. "Bonacieux sözü..."

"Adınız Bonacieux mü?" diye araya girdi d'Artagnan.

"Evet, adım Bonacieux."

"Sözünüzü kestimse beni bağışlayın, Bonacieux sözü diyordunuz; ama sanırım bu isim bana yabancı değil."

"Bu mümkündür mösyö, ben ev sahibinizim."

"Ah! Ah!" dedi d'Artagnan hafifçe ayağa kalkıp selam vererek, "demek ev sahibimsiniz?"

"Evet mösyö, evet. Üç aydan beri benim evimde oturuyorsunuz ve hiç kuşkusuz önemli işlerle uğraştığınızdan kiramı ödemeyi unuttunuz, sizi bir an için bile olsa sıkıştırmadım, bu davranışımı dikkate alacağınızı düşündüm."

"Ne demek, değerli dostum Bonacieux!" diye karşılık verdi d'Artagnan, "Bu davranışınız karşısında size minnettarım ve size söylediğim gibi bir yardımım dokunacaksa..."

"Size inanıyorum mösyö, size inanıyorum, Bonacieux sözü, size güveniyorum."

"O zaman başladığınız hikâyenin sonunu getirin."

Kentli cebinden çıkardığı kağıdı d'Artagnan'a uzattı.

"Bir mektup!" dedi genç adam.

"Evet, bu sabah aldım."

D'Artagnan mektubu açtı ve hava kararmaya başladığı için pencereye yaklaştı. Bonacieux de onu izledi.

"Karınızı boşuna aramayın," diye okudu d'Artagnan, "kendisine ihtiyaç kalmadığında size geri verilecek. Onu aramaya kalkışırsanız, işiniz bitiktir."

"İşte somut bir kanıt," diye devam etti d'Artagnan, "yine de bir tehditten başka bir şey değil."

"Evet, ama bu tehdit beni ürkütüyor mösyö, ben bir silahşor değilim ve Bastille beni korkutuyor."

"Hımm!" dedi d'Artagnan, "Ama Bastille'den ben de sizin kadar korkarım. İş kılıçla halledilebilecek gibi olsaydı, sorun değildi."

"Yine de mösyö, bu işte size güveniyorum."

"Evet?"

"Sizi sürekli olarak güçlü silahşorlarla görüyorum ve Mösyö de Tréville'in birliğine mensup olan bu silahşorların kardinalin düşmanları olduğunu öğrendiğimden, siz ve dostlarınızın kraliçenin hakkını korumak için kardinale kötü bir oyun oynamaktan zevk alacağınızı düşünmüştüm."

"Kuşkusuz."

"Ve size hiç söz etmediğim üç aylık borcunuzu..."

"Evet, evet, bunu daha önce de söylemiştiniz, harika bir fikir."

"Dahası, evimde kaldığınız sürece, size gelecekte de kira borcunuzdan söz etmeyeceğim..."

"Mükemmel."

"Buna ilaveten, her ihtimale karşı, şu an için elinizin darda olduğu düşünerek size elli altın sunmak isterim."

"Muhteşem; ama azizim Bonacieux, demek zenginsiniz."

"Rahatım yerinde mösyö, tuhafiyecilik işinden iki üç bin ekü biriktirmiştim ve özellikle ünlü denizci Jean Mocquet'nin son seyahati için biraz para yatırmıştım, anlarsınız mösyö... Ah! Ama..." diye haykırdı Bonacieux.

"Ne oldu?" diye sordu d'Artagnan.

"Orada kimi görüyorum?"

"Nerede?"

"Caddede, pencerenin karşısında, şu kapının eşiğinde: Pelerine sarınmış bir adam."

"Bu o!" diye haykırdılar aynı anda d'Artagnan ve Bonacieux, ikisi de adamı tanımışlardı.

"Ah! Bu kez elimden kurtulamayacak," diye haykırdı kılıcına doğru hamle yapan d'Artagnan.

Kılıcını kınından çekip dışarı fırladı.

Merdivende kendisini ziyarete gelen Athos ve Porthos'la karşılaştı. Kenara çekildiklerinde d'Artagnan aralarından bir ok gibi geçti.

"Ah, şu işe bak, böyle nereye koşuyorsun?" diye bağırdı iki silahşor.

"Meung'deki adam!" diye karşılık verdi d'Artagnan ve gözden kayboldu.

D'Artagnan dostlarına birçok kez bu yabancıyla karşılaşmasını ve adamın o güzel yolcuya çok önemli bir belgeyi emanet edişini anlatmıştı.

Athos, d'Artagnan'ın mektubu dövüş sırasında kaybettiğini düşünüyordu. Bir beyefendi –çünkü d'Artagnan'ın çizdiği portreye göre yabancı, bir beyefendiden başkası olamazdı– bir mektubu çalmak gibi alçakça bir davranışta bulunamazdı.

Porthos bu buluşmada bir hanımefendinin bir beyefendiye ya da bir beyefendinin bir hanımefendiye verdiği, d'Artagnan'ın ve sarı atının belirmesiyle tadı kaçan bir randevudan başka bir şey görememişti.

Bu tür işleri gizemli bulan Aramis ise, en iyisinin onlara hiç bulaşmamak olduğunu düşünüyordu.

Bu yüzden, d'Artagnan'ın ağzından çıkan birkaç sözcükten onun nereye gittiğini anlayan ve adamı bulduktan ya da gözden kaybettikten sonra geri döneceğini düşünen dostları, d'Artagnan'ın sonunda evine döneceğinden emin bir halde yollarına devam ettiler.

D'Artagnan'ın odasına girdiklerinde içerde kimse yoktu: Genç adamla yabancı arasındaki kaçınılmaz çatışmanın sonuçlarından kaygılanan ev sahibi, biraz önce çizdiği karakterinin gerektirdiği gibi davranarak, ortalıkta görünmemenin en iyisi olduğuna karar vermişti.

IX

D'Artagnan Kendini Gösteriyor

D'Artagnan, Athos ve Porthos'un tahmin ettikleri gibi yarım saat sonra geri döndü. Adam bu kez de sanki sihirli bir değnekle dokunulmuş gibi ortadan kaybolmuştu. D'Artagnan elinde kılıcıyla çevre sokakların tamamını dolaşmış, ama aradığı adama benzer birine rastlamamıştı, ardından belki de en başta yapması gerekeni yapmıştı. Yabancının yaslandığı kapının tokmağını on, on iki kere çınlatsa da, kimse yanıt vermemişti, gürültüyle kapı eşiklerine ve pencerelere üşüşen komşular, ona zaten bütün girişleri kapalı olan bu evde altı aydan beri kimsenin oturmadığını söylemişlerdi.

D'Artagnan caddelerde koşuşturup, kapıları çalarken, Aramis de iki dostunun yanına gelmişti, d'Artagnan geri döndüğünde üçlünün tam mevcuduyla kendisini beklediklerini gördü.

"Neler oldu?" diye sordu, d'Artagnan'ı alnını ter basmış, yüzü öfkeyle asılmış bir halde gördüklerinde üç silahşor.

"Neler mi oldu?" diye haykırdı d'Artagnan kılıcını yatağın üzerine fırlatarak. "Bu adam şeytanın ta kendisi; bir hayalet, bir gölge, bir hortlak gibi ortadan kayboldu."

"Hayaletlere inanır mısınız?" diye sordu Athos, Porthos'a.

"Ben yalnızca gördüklerime inanırım ve hiç görmediğim için hayaletlere inanmam."

"Kutsal Kitap buna inanmamızı söyler," dedi Aramis. "Saul'da Samuel'in gölgesi görülmüştür; bu şüpheli yaklaşım canımı sıkan bir inanç meselesidir Porthos."

"İnsan ya da şeytan, beden ya da gölge, gerçek ya da yanılsama, her ne olursa olsun, bu adam bana azap vermek üzere yaratılmış, çünkü beyler, kaçarak, bizi ucunda yüz altın, belki de daha fazlası olan bir işten etti."

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Porthos ve Aramis aynı anda, sessizliğine sadık kalan Athos ise d'Artagnan'ı bakışlarıyla sorguluyordu.

"Planchet," dedi d'Artagnan, o sırada konuşmalardan bir şeyler kapmak için kafasını yarı aralık duran kapıdan uzatmış olan uşağına, "ev sahibim Mösyö Bonacieux'ye inip, bize en sevdiğim şarap olan Beaugency'den yarım düzine göndermesini söyleyin."

"Şuraya bakın, demek ev sahibinizden açık krediniz var öyle mi?" diye sordu Porthos.

"Evet," diye yanıtladı d'Artagnan, "bugünden itibaren öyle, içiniz rahat olsun, şarap iyi değilse ondan başka bir marka göndermesini isteyeceğim."

"Yararlanmalı ama suiistimal etmemeli," dedi Aramis ciddi bir ifadeyle.

"Hep söyledim, dördümüz arasında kafası en iyi çalışan d'Artagnan'dır," dedi, d'Artagnan'ın bu düşüncesine bir selamla karşılık verdiği Athos ve sonra her zamanki sessizliğine gömüldü.

"Ama hadi, neler olduğunu anlatsanıza," dedi Porthos.

"Evet, sevgili dostum," dedi Aramis, "bize sırrınızı açın, tabi söz konusu olan bir hanımefendinin

onuru değilse, hal böyleyse, en iyisi sırrınızı kendinize saklamanızdır."

"Sakin olun," diye yanıtladı d'Artagnan, "size söyleyeceklerimle kimsenin onuru lekelenmeyecek."

Bunun üzerine, dostlarına ev sahibi ile arasında geçenleri ve saygıdeğer adamın karısını kaçıran adamın Franc Meunier hanında karşısına çıkan kişiden başkası olmadığını bir bir anlattı.

"Bu iş hiç de fena değilmiş," dedi bir eksper gibi şarabını yudumladıktan sonra bir işaretle nefis bulduğunu belirten Athos, "ve bu adamın elli altmış altınını sızdırabiliriz. Ama şimdi öğrenmemiz gereken, bu elli altmış altının dört kişinin kellesine değip değmeyeceği."

"Ama şuna dikkat edin," diye haykırdı d'Artagnan, "bu işin içinde kaçırılmış, efendisine bağlı olduğu için tehdit edilen, belki de işkence gören bir kadın var."

"Dikkatli olun d'Artagnan, dikkatli olun," dedi Aramis, "bana kalırsa, Madam Bonacieux'nün kaderiyle fazla ilgileniyorsunuz, kadınlar bizim felaketimiz için yaratılmıştır ve yaşadığımız sefaletlerin tek kaynağı onlardır."

Athos, Aramis'in bu bilgiç ifadesi karşısında kaşlarını çatıp, dudaklarını ısırdı.

"Beni endişelendiren Madam Bonacieux değil," diye haykırdı d'Artagnan, "kralın terk ettiği, kardinalin sıkıştırdığı ve bütün dostlarının başının teker teker vurulduğunu gören kraliçe için kaygılanıyorum."

"Ama neden dünyada en çok nefret ettiğimiz İspanyolları ve İngilizleri seviyor?"

"İspanya onun doğduğu ülke," diye yanıtladı d'Artagnan, "ve aynı vatanın evlatları olduğu İspanyolları bu yüzden seviyor. İkinci şikâyetinize gelince, İngilizleri değil, bir İngilizi sevdiğini duydum."

"Hey, inanın ki, bu İngilizin sevilmeyi hak ettiğini itiraf etmek gerek," dedi Athos. "Onun kadar havalı birini görmedim."

"Ne kadar iyi giyindiğini söylemeye bile gerek yok," dedi Porthos. "İnciler saçtığı gün Louvre'daydım, iki tanesini de ben topladım, tanesini on altına satmıştım. Ya sen Aramis, onu tanıyor musun?"

"En az sizin kadar beyler, kraliçenin seyisi Mösyö de Putange sayesinde girdiğim Amiens bahçelerinde onu yakalayanlar arasındaydım. O zamanlar ilahiyat öğrencisiydim ve bu olayın krala çok acı verdiğini düşünmüştüm."

"Bu anlattıklarınız önemli değil," dedi d'Artagnan, "Buckingham dükünün nerede olduğunu bilseydim, sırf kardinali öfkeden çılgına çevirmek için , onu elinden tutup kraliçenin yanına götürebilirdim; çünkü beyler bizim yegâne ve ebedi düşmanımız kardinaldir ve ona acımasız bir oyun oynamanın yolunu bulursak, kellemi seve seve vermeye hazırım."

"D'Artagnan, tuhafiyeci size kraliçenin Buckingham'ın sahte bir mektupla davet edildiğini düşündüğünü söyledi öyle mi?" diye sordu Athos.

"Kraliçe bundan endişeleniyormuş."

"O zaman bekleyin," dedi Aramis.

"Ne oldu?" diye sordu Porthos.

"Siz devam edin, ben bir şeyler hatırlamaya çalışıyorum."

"Şimdi anlamaya başladım," dedi d'Artagnan, "bu kadının kaçırılışı sözünü ettiğimiz olaylara ve belki de Mösyö de Buckingham'ın Paris'te olmasıyla ilintili."

"Gaskonyalının kafası iyi çalışıyor," dedi Porthos hayranlıkla.

"Söylediklerini dinlemek çok hoşuma gidiyor," dedi Athos, "şivesi beni eğlendiriyor."

"Beyler," dedi Aramis, "dinleyin."

"Aramis'i dinleyelim," dedi üç arkadaş.

"Dün, ara sıra araştırmalarım için danıştığım bir dinbilimcinin evindeydim..."

Athos gülümsedi.

"Tenha bir mahallede oturuyor," diye devam etti Aramis, "ilkeleri, mesleği böyle olmasını gerektiriyor. Tam evinden çıkıyordum ki..." Aramis burada durdu.

"Sonra?" diye sordu dinleyicileri, "tam evden çıkıyordunuz ki?"

Aramis, yalanlarla dolu bir hikâyeyi anlatırken önüne beklenmedik bir engel çıkan biri gibi zorlandı; ama üç arkadaşı kulak kesilmiş bir halde, gözlerini ona dikmişlerdi, artık geri adım atması mümkün değildi.

"Bu dinbilimcinin bir yeğeni vardı," diye devam etti Aramis.

"Ah! Demek bir yeğeni vardı!" diye araya girdi Porthos.

"Çok saygıdeğer bir hanımefendi," dedi Aramis.

Üç arkadaş gülmeye başladılar.

"Ah! Böyle gülüp, iğnelemeye devam ederseniz," dedi Aramis, "hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz"

"Tıpkı Muhammed'in müminleri gibi inançlı, katafalk kadar sessiziz," dedi Athos.

"Tamam, devam ediyorum," dedi Aramis. "Yeğeni bazen amcasını görmeye gelir; dün de tesadüfen ben gittiğimde oradaydı, onu arabasına kadar bırakmayı teklif ettim."

"Ah! Dinbilimcinin yeğeninin arabası mı vardı?" diye sözünü kesti, en büyük kusurlarından biri dilini tutamaması olan Porthos, "Ne güzel bir tanışma, dostum."

"Porthos," diye karşılık verdi Aramis, "size defalarca ne kadar patavatsız olduğunuzu ve bunun kadınların yanında itibarınızı zedelediğini söyledim."

"Beyler, beyler," diye haykırdı işin sonunun nereye varacağını anlayan d'Artagnan, "bu ciddi bir mesele, şakalaşmaktan vazgeçelim. Hadi Aramis, devam edin."

"Aniden uzun boylu, esmer tenli, soylu tavırlarıyla dikkat çeken... hey şuraya bakın, tıpkı sizin tarif ettiğiniz adam gibi, d'Artagnan."

"Belki de aynısı," diye karşılık verdi delikanlı.

"Bu mümkün," diye devam etti Aramis... "Kendisini on adım geriden izleyen beş, altı adamıyla yanıma yaklaştı ve çok kibar bir ses tonuyla, ‘Sayın dük,' dedi bana, ‘ve siz madam,' diye devam etti koluma girmiş olan kadına hitap ederek..."

"Dinbilimcinin yeğenine mi?"

"Susun Porthos," dedi Athos, "hiç çekilmiyorsunuz."

"'Hiç direnmeden, gürültü yapmadan arabaya biner misiniz?' dedi."

"Sizi Buckingham sandı!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Sanırım öyle," diye yanıtladı Aramis.

"Ama ya o kadını?" diye sordu Porthos.

"Onu da kraliçe sandı!" dedi d'Artagnan.

"Tam da öyle," dedi Aramis.

"Bu Gaskonyalı şeytan gibi zeki!" diye haykırdı Athos, "Gözünden hiçbir şey kaçmıyor."

"Doğrusu, Aramis'in boyu ve tavırları yakışıklı dükü andırıyor," dedi Porthos, "ama sanırım silahşor üniforması..."

"Üzerimde geniş bir pelerin vardı," dedi Aramis.

"Tanrım, temmuz ayında geniş bir pelerin!" dedi Porthos, "Dinbilimci kimliğinin bilinmesinden mi çekiniyordu?"

"Anlıyorum," dedi Athos, "şüpheli şahsın görünümü dükü andırıyordu, ama yüzü..."

"Kafamda büyük bir şapka vardı," dedi Aramis.

"Aman Tanrım!" diye haykırdı Porthos, "Dinbilim araştırmaları için ne geniş önlemler!"

"Beyler, beyler," dedi d'Artagnan, "dalga geçerek zaman kaybetmeyelim; hepimiz bir yana dağılıp, tuhafiyecinin karısını araştıralım, entrikanın anahtarı onda."

"Böyle alt sınıftan bir kadını ha! Buna inanıyor musunuz d'Artagnan?" diye sordu Porthos, küçümseyen bir ifadeyle dudaklarını bükerek.

"O, kraliçenin en güvendiği uşağı Mösyö de La Porte'un vaftiz evladı. Bunu size söylememiş miydim beyler? Ve belki de majesteleri bu kez alt sınıftan birilerinden destek almayı hesaplamıştır. Soylu kafalar kendilerini çok uzaktan belli ederler ve kardinalin gözleri iyi görür."

"Tamam o zaman," dedi Porthos, "önce tuhafiyeciyle anlaşın, iyi bir fiyat önerin."

"Buna gerek yok," dedi d'Artagnan, "çünkü sanırım bize istediğimizi ödemezse, ona başka türlü

ödeteceğimizi iyi biliyor."

O sırada, merdivenlerde ayak sesleri yankılandı, kapının gürültüyle açılmasıyla bahtsız tuhafiyeci silahşorların toplantı yaptığı odaya daldı.

"Ah! Beyler," diye haykırdı, "Tanrı aşkına beni kurtarın! Dört adam beni götürmek için geldi, kurtarın beni, kurtarın beni!"

Porthos ve Aramis ayağa kalktılar.

"Bir saniye," diye haykırdı, onlara yarısına kadar çektikleri kılıçlarını yeniden kınlarına sokmalarını işaret eden d'Artagnan, "bir saniye, cesur değil tedbirli davranmalıyız."

"Yine de bu adamı böyle bırakamayız," diye haykırdı Porthos.

"D'Artagnan'ın söylediğini yapacaksınız, "dedi Athos, "yine tekrar ediyorum, içimizde en aklı başında olan o, ben kendi payıma ona itaat edeceğim. Nasıl istiyorsan öyle yap d'Artagnan."

O sırada odanın kapısında dört muhafız belirdi, kılıçları belinde olan dört silahşoru gördüklerinde içeri girmeye tereddüt ettiler.

"Girin beyler, girin," dedi d'Artagnan, "burası benim evim ve bizler de kral ve kardinalin sadık hizmetkârlarıyız."

"O zaman beyler, aldığımız emirleri yerine getirmemize karşı çıkmayacaksınız, öyle mi?" diye sordu manganın komutanı gibi görünen muhafız.

"Tam tersine beyler ve gerekirse size destek olacağız."

"Ama bu neler söylüyor," diye homurdandı Porthos.

"Sen bir ahmaksın," dedi Athos, "biraz sus!"

"Ama bana söz vermiştiniz..." dedi alçak sesle zavallı tuhafiyeci.

"Sizi ancak serbest kalarak kurtarabiliriz," dedi d'Artagnan, alçak sesle hızlı bir şekilde, "ve sizi savunursak, bizi de sizinle birlikte götürürler."

"Yine de bana öyle geliyor ki..."

"Gelin beyler, gelin," dedi d'Artagnan yüksek sesle, "bu beyi savunmak için hiçbir gerekçem yok. Onu ilk kez bugün, kirayı ödememi istemeye geldiğinde gördüm. Bu doğru değil mi Mösyö Bonacieux? Yanıt verin!"

"Bu gerçekten de doğru," diye haykırdı tuhafiyeci, "ama beyefendi size..."

"Benim, dostlarımın ve özellikle kraliçenin hakkında hiçbir şey söylemeyin, yoksa kendinizi kurtarmak bir yana, herkesin başını yakarsınız. Haydi beyler, alın götürün bu adamı!"

Ve d'Artagnan şaşakalmış tuhafiyeciyi muhafızlara doğru iterken ona şöyle seslendi:

"Siz rezil bir adamsınız, bana, bir silahşora gelip para istiyorsunuz! Beyler, bu adamı hapse tıkın ve onu orada mümkün olduğunca uzun süre tutun, bu bana kiramı ödemem için zaman kazandıracak."

Muhafızlar teşekkür ederek, kurbanlarını götürdüler.

Merdivenlerden inerlerken, d'Artagnan şeflerinin omzuna dokundu:

"Sağlığımıza içmeyecek miyiz?" dedi, Mösyö Bonacieux'nün cömertliği sayesinde elinde tuttuğu Beaugency şarabını iki kadehe boşaltırken.

"Bu benim için bir şereftir," dedi muhafızların komutanı, "bunu minnetle kabul ediyorum."

"O zaman, sağlığınıza mösyö... isminiz?"

"Boisrenard."

"Mösyö Boisrenard!"

"Sağlığınıza beyefendi, siz de isminizi lütfeder misiniz?"

"D'Artagnan."

"Sağlığınıza Mösyö d'Artagnan!"

"Ve her şeyin ötesinde," diye haykırdı coşkuyla kendini kaybeden d'Artagnan, "kralın ve kardinalin sağlığına."

Muhafızların şefi, şarap kötü olsa belki de d'Artagnan'ın içtenliğinden şüphe edecekti; ama şarap iyi çıktığından ikna olmuş gibi göründü.

"Ama bu yaptığınız nasıl bir alçaklık böyle?" dedi Porthos, muhafızların şefi arkadaşlarının yanına gidince, baş başa kaldıklarında. "Yazıklar olsun bize! Dört silahşor, kendilerinden yardım isteyen bir zavallının götürülmesine göz yumuyorlar! Bir beyefendi, mübaşir yardımcısına benzeyen bir adamla kadeh tokuşturuyor!"

"Porthos," dedi Aramis, "Athos sana bir ahmak olduğunu söylemişti, ben de ona katılıyorum. D'Artagnan sen muhteşem bir adamsın ve Mösyö de Tréville'in yerini aldığında, beni bir manastıra göndermen için himayene gireceğim."

"Ah! Bunu aklım almıyor," dedi Porthos, "d'Artagnan'ın yaptıklarını onaylıyor musunuz?"

"Yaptığını yalnızca onaylamakla kalmıyorum," dedi Athos, "ayrıca onu kutluyorum da."

"Ve şimdi beyler," dedi, Porthos'a neden böyle davrandığını açıklamaya gerek duymayan d'Artagnan, "hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için, bu bizim parolamız öyle değil mi?"

"Yine de..." dedi Porthos.

"Elini uzat ve ant iç!" diye haykırdılar aynı anda Athos ve Aramis.

Yenildiğini kabul edip, alçak sesle homurdanan Porthos elini uzattığında, dört arkadaş bir ağızdan d'Artagnan'ın sözlerini tekrarladılar:

"Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için."

"Güzel, şimdi herkes evine dönsün," dedi d'Artagnan, sanki ömrü boyunca emir vermekten başka

bir şey yapmamış gibi, "ve dikkat edin, çünkü bu andan itibaren kardinali karşımıza almış bulunuyoruz."

X

On Yedinci Yüzyılda Bir Fare Kapanı

Fare kapanı günümüzde icat edilmemiştir. Toplumlar geliştikçe bir polis teşkilatına ihtiyaç duyulmuş ve bu teşkilat da fare kapanını icat etmiştir.

Okuyucularımız, Jerusalem caddesinin argosuna aşina olmadıklarından ve yazmaya başladığımızdan beri –on beş yıl oluyor– bu sözcüğü ilk kez kullandığımız için, fare kapanının ne anlama geldiğini açıklayalım.

Herhangi bir suçtan aranan şüpheli bir şahsın tutuklandığı evde, bu tutuklama gizlenerek, dört, beş kişilik bir karakol kurulur ve kapıyı çalanlar içeri alınarak aynı şekilde tutuklanır; böylece iki, üç gün içinde eve gelip gidenlerin neredeyse tamamı yakalanmış olur.

İşte fare kapanı budur.

Mösyö de Bonacieux'nün dairesi de bu uygulamadan payını almıştı ve oraya gelen herkes kardinalin adamları tarafından gözaltına alınıp sorgulanmıştı. D'Artagnan'ın oturduğu birinci katın özel bir girişi olduğu için kendisine gelenler bu denetimlerden muaf tutuluyorlardı.

Zaten tek ziyaretçileri üç silahşordu, her biri kendi payına araştırmalarda bulunmuş ve hiçbir sonuç elde edememişlerdi. Hatta Athos her zamanki sessizliğini bozarak, işi Mösyö de Tréville'i sorgulayacak kadar ileri götürmüş, bu durum silahşorların komutanını çok şaşırtmıştı. Ama Mösyö de Tréville de hiçbir şey bilmiyordu, en son gördüğünde kardinal kuşkulu, kral kaygılıydı, kraliçenin gözleri ise sanki sabahlamış ya da ağlamış gibi kıpkırmızıydı. Yine de evlendiğinden beri çok sabahlamış, çok ağlamış olan kraliçe bu durumdan çok fazla etkilenmiş gibi görünmüyordu.

Mösyö de Tréville, Athos'a kralın ve özellikle kraliçenin hizmeti için elinden geleni yapmasını ve arkadaşlarına da aynı şeyi söylemesini tavsiye etti.

D'Artagnan'a gelince, evinden hiç çıkmıyordu. Odasını bir gözlemevine çevirmişti. Pencerelerden gözaltına alınmak üzere gelenleri görüyor, sonra döşemenin parkelerini kaldırıp, sorgulamanın yapıldığı alt katla odasını ayıran tavandan suçlular ve sorgucuları arasında geçen konuşmaları dinliyordu.

İçeri giren kişinin üstü titizlikle arandıktan sonra, sorgular neredeyse hep aynı sorularla devam ediyordu:

"Madam Bonacieux, size kocasına ya da bir başkasına iletilmek üzere bir şey emanet etti mi?"

"Mösyö Bonacieux size karısına ya da bir başkasına iletilmek üzere bir şey emanet etti mi?"

"İkisinden biri size bir sırrını açtı mı?"

"Bir şeyler bilselerdi, böyle sorular sormazlardı," dedi d'Artagnan kendi kendine. "Dük Paris'te değilse ve kraliçeyle görüşmemiş ya da görüşmeyecekse, ne öğrenmek istiyor olabilirler ki?"

D'Artagnan duyduklarından sonra hiç de ihtimal dışı olmayan bu düşüncenin üzerinde durdu.

Bu arada fare kapanı hep faaliyette, d'Artagnan da hep tetikteydi.

Zavallı Bonacieux'nün tutuklanışının ertesi akşamı, saat dokuzda, Athos, Mösyö de Tréville'in yanına gitmek üzere d'Artagnan'ın evinden ayrıldıktan sonra, Planchet efendisinin yatağını hazırlarken, sokak kapısının vurulduğu işitildi; kapı hemen açılıp kapandı: Biri daha fare kapanına girmişti.

D'Artagnan parkelerini kaldırdığı döşemenin üzerine yüzükoyun uzanıp dinlemeye başladı.

Biraz sonra çığlıklar ve susturulmaya çalışılan inlemeler yankılandı. Adamların niyeti sorgulamak değildi.

"Vay canına!" dedi d'Artagnan kendi kendine, "Sanırım bu bir kadın, üstünü arıyorlar, o da direniyor, ona şiddet uyguluyorlar, sefiller!"

D'Artagnan bütün ihtiyatlılığına rağmen, alt katta yaşananlara müdahale etmemek için kendini güç tutuyordu.

"Ama size burasının benim evim olduğunu söylüyorum, beyler ben Madam Bonacieux'yüm; kraliçenin hizmetindeyim!" diye haykırıyordu bahtsız kadın.

"Madam Bonacieux!" diye mırıldandı d'Artagnan, "Herkesin aradığı kişiyi bulmanın mutluluğunu yaşayacak mıydım?"

"Biz de sizi bekliyorduk," dedi sorguculardan biri.

Ses giderek daha boğuk gelmeye başlıyordu. Gürültülü bir debelenme evin doğramalarını titretti. Kurban, bir kadının dört adama direnebileceği kadar direniyordu.

"Pardon beyler, par..." diye mırıldandı kadın, ardından anlamsız kekelemelerden başka bir şey duyulmadı.

"Ağzını bağladılar, onu götürecekler," diye haykırdı d'Artagnan, bir yay gibi doğrularak. "Kılıcım; tamam, yanımda. Planchet!"

"Efendim?"

"Çabuk git, Athos, Porthos ve Aramis'i bul. İçlerinden biri mutlak evdedir, belki hepsi dönmüşlerdir. Silahlarını alıp hemen buraya koşsunlar. Ah! Şimdi hatırladım, Athos, Mösyö de Tréville'e gidiyordu."

"Ama nereye gidiyorsunuz efendim, nereye gidiyorsunuz?"

"Bir an önce ulaşmak için pencereden ineceğim," diye haykırdı d'Artagnan, "sen parkeleri yerlerine yerleştirip döşemeyi süpür, sonra kapıdan çıkıp söylediğim yere koş."

"Aman! Efendim, efendim, kendinizi öldürteceksiniz," diye haykırdı Planchet.

"Sussana ahmak," dedi d'Artagnan. Ve eliyle pencerenin kenarına tutunup kendini aşağıya bıraktı, çok şükür, alt katla aradaki mesafe çok değildi, tek bir sıyrık bile almadan aşağı indi.

Sonra hemen kapıyı çalarken mırıldandı:

"Fare kapanına girme sırası bana geldi, böyle bir farenin karşısına çıkacak kedilerin vay haline."

Genç adam kapının tokmağını vurur vurmaz, içerdeki gürültüler sona erdi, adımlar yaklaşıp kapıyı açtı ve d'Artagnan elinde kılıcıyla üstat Bonacieux'nün dairesine daldı, hiç kuşku yok ki, bir yaya bağlı olan kapı kendiliğinden kapandı.

O zaman, hâlâ Bonacieux'nün talihsiz evinde oturanlar ve yakın komşular, çığlıklar, tepinmeler, kılıç şakırtıları ve kırılan eşyaların gürültülerini duydular. Biraz sonra gürültüye uyanıp, neler olup bittiğini anlamak için pencerelerine çıkanlar, kapının açıldığını ve siyahlar giymiş dört adamın, kanat tüylerini yani giysilerinin ve pelerinlerinin parçalarını döşemenin üzerinde ya da masanın köşelerine bırakmış ürkek kargalar gibi uçarcasına dışarı çıktıklarını gördüler.

D'Artagnan'ın hiç de zorlanmadığı söylenebilirdi, çünkü sorgucülardan yalnızca biri kılıç taşıyordu, o da iş olsun diye kendini savunmuştu. Doğrusu bu ya, diğer üçü de iskemleler, tabureler ve kap kacakla genç adamı yıldırmak istemişlerdi, ama Gaskonyalının kılıcından aldıkları birkaç sıyrık onları ürkütmeye yetmişti, on dakika içinde bozguna uğradıklarında, d'Artagnan savaş alanının galibi olmuştu.

Pencerelerini ayaklanmaların ve düelloların günlük yaşamın bir parçası haline gelmiş olduğu bu dönemin Parislilerine özgü bir soğukkanlılıkla açan komşular, siyah giysili dört adamın kaçtığını görünce, şimdilik her şeyin bittiğini anlayarak içeri çekildiler.

Zaten saat geç olmuştu ve Luxembourg mahallesinde o zamanlarda da, tıpkı günümüzdeki gibi erken yatılıyordu.

Madam Bonacieux ile baş başa kalan d'Artagnan ona doğru döndü: Zavallı kadın yarı baygın halde bir koltuğun üzerine yığılmıştı. D'Artagnan onu hızla inceledi.

Bu, hafifçe kalkık burnu, inci gibi dişleri, mermeri andıran pembemsi teniyle, yirmi beş, yirmi altı yaşlarında, esmer, mavi gözlü, çekici bir kadındı. Yine de burada onun soylu bir hanımefendiyle karıştırılmasına neden olabilecek özellikler son buluyordu. Beyaz elleri hiç de zarif değildi, ayakları da soylu bir hanımınkilere benzemiyordu, çok şükür d'Artagnan henüz bu ayrıntılardan sonuç çıkartacak durumda değildi. Madam Bonacieux'nün incelenmesinde sıra ayaklara gelmişken, d'Artagnan yerde zarif bir patiska mendil gördü, her zamanki alışkanlığıyla onu yerden aldığında bir köşesinde, Aramis'le boğaz boğaza gelmesine neden olan mendilin üzerindeki aynı armayı fark etti.

D'Artagnan o zamandan beri, armalı mendillerden uzak duruyordu; hiçbir şey söylemeden mendili Madam Bonacieux'nün cebine koydu.

O sırada Madam Bonacieux kendine geliyordu. Gözlerini açıp, korkuyla etrafına baktığında, dairesinin boş olduğunu ve kurtarıcısıyla baş başa kaldığını gördü. Hemen gülümseyerek elini uzattı. Madam Bonacieux dünyanın en çekici gülümsemesine sahipti.

"Ah mösyö!" dedi, "Beni siz kurtardınız, size teşekkür etmeme izin verin."

"Madam," dedi d'Artagnan, "benim yerimde kim olsa aynısını yapardı, bana teşekkür etmenize gerek yok."

"Peki mösyö, peki, umarım yardım ettiğiniz kişinin bir nankör olmadığını kanıtlayabilirim size. Ama önce hırsız sandığım bu adamlar benden ne istiyorlardı ve Mösyö Bonacieux neden burada değil?"

"Madam, bu adamlar kardinalin ajanları olduklarından hırsızlardan daha tehlikeliydi, kocanız

Mösyö Bonacieux'ye gelince, burada değil, çünkü dün onu Bastille'e götürdüler."

"Kocam Bastille'de!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Aman Tanrım! O ne yaptı ki? Zavallı adam! O dünyanın en masum adamıdır!"

Ve o an genç kadının hâlâ korku izleri taşıyan yüzünde gülümsemeyi andıran bir ifade belirdi.

"Ne mi yaptı, madam?" dedi d'Artagnan. "Sanırım tek suçu kocanız olma mutluğuna ve bahtsızlığına sahip olmasıydı."

"Ama mösyö, o halde siz..."

"Kaçırılmış olduğunuzu biliyorum madam."

"Kim tarafından? Bunu biliyor musunuz? Ah! Biliyorsanız bana söyleyin."

"Kırk, kırk beş yaşlarında, siyah saçlı, esmer tenli, şakağında yara izi olan bir adam tarafından."

"Evet, öyle, ama ismi ne?"

"Ah! Bunu ben de bilmiyorum."

"Kocam kaçırılmış olduğumu biliyor muydu?"

"Bunu olayın failinin bizzat yazdığı bir mektuptan öğrendi."

"Bu olayın arkasında bir şeyler yattığından şüpheleniyor muydu?" diye sordu Madam Bonacieux.

"Bunu bazı politik gerekçelere bağlıyordu."

"Önce bundan kuşkudaydım, ama şimdi onun gibi düşünüyorum. Yani sevgili Mösyö Bonacieux benden bir an olsun bile şüphelenmedi mi?"

"Ah! Tam tersine madam, sizin ağırbaşlılığınız ve özellikle kendisine karşı duyduğunuz sevgiden gurur duyuyordu."

Güzel genç kadının pembe dudaklarında güçlükle algılanabilen ikinci bir gülümseme belirdi.

"Ama," diye devam etti d'Artagnan, "nasıl kaçtınız?"

"Yalnız kaldığım bir andan istifade ettim ve bu sabahtan beri ne yapmam gerektiğine karar vermiş olduğumdan, çarşafların yardımıyla aşağıya indim, sonra kocamın evde olacağını düşünüp buraya koştum."

"Sizi koruması altına alması için mi?"

"Ah, hayır! Zavallı kocacığım, onun beni savunacak durumda olmadığını biliyordum; ama başka bir işe yarayabileceğini düşünerek ona haber vermek istedim."

"Hangi konuda?"

"Ah! Bu benim sırrım olmadığı için size söyleyemem."

"Zaten madam, koruyucunuz olsam da, tedbirli davranmanızı öneririm, sanırım burası birbirimize

sırlarımızı açacak kadar güvenli bir yer değil. Kovaladığım adamlar destek alarak geri gelebilirler; bizi burada bulurlarsa, işimiz bitiktir. Üç arkadaşıma haber gönderdim, ama acaba evlerinde miydiler?"

"Evet, evet, haklısınız," diye haykırdı Madam Bonacieux, ürkmüş bir halde, "hemen kaçalım."

Bu sözlerin ardından, d'Artagnan'ın koluna girip onu hızla çekiştirdi.

"Ama nereye kaçacağız?" dedi d'Artagnan.

"Önce bu evden uzaklaşalım, sonra ne yapacağımıza karar veririz."

Ve genç adamla genç kadın, kapıyı çekmeye bile gerek duymadan, Fossoyeurs caddesi boyunca koşmaya başladılar, Fossés-Monsieur-le-Prince caddesine girip Saint-Sulpice meydanına kadar hiç durmadılar.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu d'Artagnan, "Sizi nereye götürmemi istersiniz?"

"İtiraf ediyorum ki, size bunu söylemek çok zor," dedi Madam Bonacieux; "niyetim kocamı Mösyö de La Porte'un yanına gönderip ondan son üç gün içinde Louvre'da olup bitenleri ve saraya dönmemin tehlikeli olup olmayacağını öğrenmekti."

"Ama ben Mösyö de La Porte'u durumdan haberdar edebilirim."

"Kuşkusuz, ancak bir sorun var: Mösyö Bonacieux, Louvre'da tanındığı için içeri girebilirdi, oysa sizi tanımadıkları için içeri girmenize izin vermeyeceklerdir."

"Ah! Louvre'un girişlerinin birinde size sadık bir kapıcı vardır elbette ve parola sayesinde..."

Madam Bonacieux bakışlarını genç adama dikti.

"Bu parolayı size söylersem," dedi, "onu kullandıktan sonra hemen unutacak mısınız?"

"Şeref sözü!" dedi d'Artagnan, inanılırlığından kuşku duyulmayacak bir ifadeyle.

"Tamam, size inanıyorum; yürekli bir delikanlıya benziyorsunuz, zaten belki de kaderiniz bu fedakârlığa bağlı."

"Krala hizmet vermek ve kraliçeyi mutlu etmek için elimden geleni yapacağım," dedi d'Artagnan, "beni bir dost olarak görebilirsiniz."

"Ama bu arada ben nerede bekleyeceğim?"

"Mösyö de La Porte'un sizi almaya geleceği bir kişinin evine gidemez misiniz?"

"Hayır, kimseye güvenemiyorum."

"Bekleyin," dedi d'Artagnan, "Athos'un evine yaklaşıyoruz."

"Athos kim?"

"Dostlarımdan biri."

"Ama ya evdeyse ve beni görürse?"

"Evde değil, sizi eve bıraktıktan sonra anahtarı alacağım."

"Ama ya geri gelirse?"

"Gelmeyecek. Zaten kendisine evine bir hanım götürdüğüm iletilecek."

"Ama biliyor musunuz, bu beni çok zor bir duruma düşürecek!"

"Önemli değil! Sizi kimse tanımıyor, zaten çok seçici davranacak bir durumda değiliz!"

"O zaman dostunuza gidelim. Nerede oturuyor?"

"Férou caddesinde, hemen şurada."

"Gidelim."

Ve birlikte yollarına devam ettiler. D'Artagnan'ın tahmin ettiği gibi Athos evde değildi: Bir ev arkadaşı gibi kendisine emanet edilen anahtarı aldı, merdiveni çıkıp Madam Bonacieux'yü daha önce tasvir ettiğimiz daireye götürdü.

"Burada evinizdeymişsiniz gibi davranın, kapıyı içerden kapatın ve şu üç tıkırtıyı duymadan kimseye açmayın: Bakın..." ve parmağını iki kez peş peşe sert bir şekilde, sonra da biraz ara verdikten sonra bir kez de hafifçe vurdu.

"Tamam," dedi Madam Bonacieux, "şimdi bilgi aktarma sırası bende."

"Dinliyorum."

"Louvre'un l'Echelle caddesi tarafındaki girişine gidip, Germain'i sorun."

"Tamam, sonra?"

"Size ne istediğinizi sorduğunda, ona şu iki sözcüğü söyleyin: Tours ve Bruxelles. Hemen istediğinizi yapacaktır."

"Ondan ne isteyeceğim?"

"Kraliçenin oda hizmetçisi Mösyö de La Porte'u çağırmasını."

"Peki Mösyö de La Porte geldiğinde?"

"Onu bana göndereceksiniz."

"Tamam, sizi bir daha nerede ve nasıl göreceğim?"

"Beni yeniden görmeyi çok mu istiyorsunuz?"

"Kesinlikle."

"O zaman bu işi bana bırakın, içiniz rahat olsun."

"Sözünüze güveniyorum."

"Güvenin."

D'Artagnan, tutku dolu bakışlarını Madam Bonacieux'nün küçük, çekici yüzüne yönelterek onu selamladı ve merdivenlerden inerken, kapının iki kere kilitlendiğini duydu. Hızlı adımlarla Louvre'a ulaşıp l'Echelle kapısından girdiğinde saat onu çalıyordu. Anlattığımız bütün bu olaylar yarım saat içinde yaşanmıştı.

İşler Madam Bonacieux'nün söylediği gibi yürüyordu. Parolayı duyan Germain talimatları yerine getirmiş, La Porte on dakika sonra kapıcı odasına gelmişti. D'Artagnan olan bitenleri kısaca özetledikten sonra, Madam Bonacieux'nün nerede olduğunu söyledi. Adresi iki kere tekrarlatan La Porte, hemen koşarak yola koyuldu. Ama henüz on adım atmıştı ki geri döndü.

"Delikanlı," dedi d'Artagnan'a, "size bir tavsiyem var."

"Nedir?"

"Bu olanlar başınıza iş açabilir."

"Böyle mi düşünüyorsunuz?"

"Evet, saati geri kalan bir dostunuz var mı?"

"Ama neden?"

"Saat dokuz buçukta onun yanında olduğunuza tanıklık etmesi gerek. Hukukta buna suç işlendiği saatte başka bir yerde olmak denir."

D'Artagnan bu tavsiyenin oldukça makul olduğunu düşündü, var gücüyle koşarak Mösyö de Tréville'in konağına gitti, herkes gibi salonda beklemek yerine, doğrudan çalışma odasına girmek istedi. Konağın müdavimlerinden olduğu için kendisine hiçbir zorluk çıkarılmadı ve Mösyö de Tréville'e, kendisine söyleyecek önemli şeyleri olan genç hemşerisinin özel bir görüşme talep ettiği bildirildi. Beş dakika sonra, Mösyö de Tréville, d'Artagnan'a kendisi için ne yapabileceğini ve bu geç saatteki ziyaretini neye borçlu olduğunu soruyordu.

Yalnız kaldığı sırada saati kırk beş dakika geri almış olan d'Artagnan, "Pardon, efendim!" dedi, "saat dokuzu yirmi beş geçtiği için, hâlâ sizinle görüşebileceğimi düşünmüştüm."

"Dokuzu yirmi beş mi geçiyor?" dedi Mösyö de Tréville saate bakarak, "ama bu imkânsız!"

"Benimkine de bakın, efendim," dedi d'Artagnan.

"Doğru," dedi Mösyö de Tréville, "daha geç olduğunu sanmıştım. Evet, söyleyin, benden ne istiyordunuz?"

O zaman d'Artagnan, Mösyö de Tréville'e kraliçeyle ilgili uzun bir hikâye anlattı. Majesteleri ile ilgili endişelerini dile getirip, kardinalin Buckingham hakkındaki planlarından söz etti ve bütün bunları öylesine sakin bir ifadeyle söyledi ki, Mösyö de Tréville hepsine inanmış gibi göründü, hatta kendisi bile kardinal, kral ve kraliçe arasında yeni gelişmeler sezinlemiş olduğunu düşündü.

Saat onu çaldığında d'Artagnan bu bilgileri aktardığı için kendisine teşekkür eden, kral ve kraliçeye yürekten bağlı kalarak hizmetlerine devam etmesini öğütleyen Mösyö de Tréville'in yanından ayrıldı. Ama merdivenleri indiğinde, bastonunu yukarıda unuttuğunu hatırlayıp yeniden yukarı çıktı, çalışma odasına yeniden girdiğinde, ertesi sabah saatle oynanmış olduğu anlaşılmasın diye parmağıyla saati

ileri aldı. Artık suç işlendiği saatte olay yerinde olmadığını kanıtlayacak bir şahidi vardı, merdivenleri inip caddeye çıktı.

XI

Entrika Gelişiyor

Mösyö de Tréville'e yaptığı ziyareti tamamlayan d'Artagnan, düşünceli bir ifadeyle evine giden en uzun yolu kat etmeye başladı.

Böyle yolunu uzatıp yıldızlara bakarken, kâh içini çekip, kâh gülümseyerek acaba neler düşünüyordu?

Düşündüğü Madam Bonacieux'den başkası değildi. Acemi bir silahşor için genç kadın neredeyse ideal bir âşıktı. Güzeldi, gizemliydi, sarayın bütün sırlarından haberdar olması zarif hatlarına çekici bir ciddiyet katıyordu, duygularını belli belirsiz dışa vurması yeni âşıklar için karşı konulmaz bir cazibeydi, üstelik onu üzerini aramak ve götürmek isteyen alçakların elinden kurtarmıştı ve bu önemli hizmet kendisine karşı kolayca sevgiye dönüşebilen bir minnet duygusu beslemesine neden olmuştu.

D'Artagnan hayal gücünün kanatlarında uçuşan düşlerde, daha şimdiden genç kadının gönderdiği bir aracının kendisine bir buluşma mektubu, bir altın zincir, bir elmas parçası uzattığını görüyordu. Daha önceden de söylediğimiz gibi, erdemli olmanın gerektirdiği değerlerin çok fazla ciddiye alınmadığı o dönemde, genç silahşorlar krallarından olduğu gibi metreslerinden de hiç sıkılmadan hediye kabul ederlerdi ve bu sevgililer, adeta duygularının kırılganlığını bağışlarının sağlamlığıyla kapatmak istermişçesine, neredeyse her zaman kalıcı ve değerli hediyeler verirlerdi.

O sıralarda, gençler hiç yüzleri kızarmadan, kadınlar sayesinde yükselebiliyorlardı. Yalnızca güzel olanlar, güzelliklerini veriyorlardı, hiç kuşku yok ki, dünyanın en güzel kızı yalnızca sahip olduğunu verir deyişi buradan geliyordu. Zengin olanlar ayrıca servetlerinin bir bölümünü de onlara aktarırlardı ve bu hafif meşrep dönemde metreslerinin eyer çatılarına iliştirdiği az ya da çok dolu kese olmasa, donanımlarını ve sonraki savaşlarını kazanamayacak pek çok kahraman vardı.

D'Artagnan'ın hiçbir şeyi yoktu; hafif bir cilayı, bir günlük çiçeği, şeftali tüyünü andıran taşralı kararsızlığı, üç silahşorun geleneklere pek de uygun olmayan tavsiyelerinin rüzgârında buhar olup uçmuştu. D'Artagnan o dönemin garip alışkanlığına uyarak Paris'e bir savaş alanı gözüyle bakıyordu, Flandres cephesindeki İspanyolun yerini burada kadın almıştı. Her yanda savaşılması gereken bir düşman, kazanılması gereken bir ganimet vardı.

Ama şunu da söyleyelim ki, d'Artagnan şu an için daha soylu, daha diğerkâm duygularla doluydu. Tuhafiyeci ona zengin olduğunu söylemişti, genç adam Bonacieux gibi bir ahmağın kasasının anahtarının karısında olacağını düşünüyordu. Ama bütün bunların Madam Bonacieux'yü gördüğünde hissettikleri üzerinde hiçbir etkisi yoktu ve ardından gelen aşk başlangıcı döneminde çıkar gözetmek fikri aklına neredeyse hiç gelmemişti. Neredeyse diyoruz, çünkü genç, güzel, sevecen ve zeki bir kadının aynı zamanda zengin olduğu düşüncesi, aşkın kalbe gömülmesine izin vermez, tam tersine onu daha da alevlendirirdi.

Refah dolu bir yaşamda, güzellik bir yığın özen gerektirirdi. İnce ve beyaz çoraplar, ipekten bir elbise, dantel bir başörtüsü, şık ayakkabılar, saçlara iliştirilen zarif bir kurdele, çirkin bir kadını güzel göstermese de, güzel bir kadını daha da çekici kılardı, bunların hepsinden önemli olan ellerden bahsetmiyoruz bile, özellikle kadınlar söz konusu olduğunda ellerin güzel kalabilmesi için hiç yıpranmaması gerekirdi.

Sonra mali durumunu gizlemediğimiz d'Artagnan, okuyucularımızın da bildiği gibi bir milyoner değildi, bir gün öyle olmayı umsa da, bu mutlu değişim için biçtiği süre hiç de kısa değildi. Bu arada kadınları mutlu eden binlerce şeyi arzulayan bir kadınla tanışıp ona âşık olmak ve onun bu arzularını gerçekleştirememek ne büyük bir umutsuzluktu! Yine de kadın zengin, âşık değilse, âşığın ona sunamadığını kadın kendisi verebilirdi ve kadın bu mutluluğu genellikle kocasının parasıyla yaşasa da, ona karşı minnet duyguları beslemesine nadir rastlanırdı.

Ayrıca, çok seven bir âşık olmaya hazırlanan d'Artagnan aynı zamanda çok sadık bir dosttu. Tuhafiyecinin karısına olan aşkını aklından çıkaramasa da, dostlarını unutmuyordu. Güzel Madam Bonacieux, Saint-Denis parkında, Saint-Germain fuarında birlikte gezindiklerinde, Athos, Porthos ve Aramis'e gururla tanıtabileceği bir kadındı. D'Artagnan'ın bir süreden beri fark etmeye başladığı gibi, uzun bir yürüyüşün ardından insan acıkabilirdi. O zaman, bir yandan bir dostun eline dokunurken, bir ayağın metresin ayağına değdiği o akşam yemeklerinden yenecekti. Nihayet d'Artagnan sıkıntılı anlarında, başları dara düştüğünde dostlarının yardımına koşabilecekti.

Peki ya, d'Artagnan'ın yüksek sesle kendisini tanıdığını inkâr ederken alçak sesle kendisini kurtaracağını vaat edip muhafızların ellerine ittiği Mösyö Bonacieux ne olacaktı? Okuyucumuza d'Artagnan'ın bunu hiç düşünmediğini ya da düşünse bile, kendi kendine, nerede olursa olsun iyi durumda olduğunu söylediğini itiraf etmeliyiz. Aşk dünyadaki tutkuların en benciliydi.

Yine de okuyucularımızın içinin rahat etmesi için söyleyelim ki, d'Artagnan ev sahibinin nereye götürüldüğünü bilmediği bahanesiyle onu unutmuşsa ya da unutmuş gibi görünse de, biz onun nerede olduğunu biliyor ve unutmuyoruz. Ama şu an için âşık Gaskonyalı gibi yapıp onu bir kenara bırakıyoruz. Saygıdeğer tuhafiyeciye daha sonra döneceğiz.

Gece karanlığında kendi kendine konuşup yıldızlara gülümseyen d'Artagnan, gelecekteki aşklarını düşünerek Cherche-Midi ya da o zamanki adıyla Chasse-Midi caddesinde ilerliyordu. Aramis'in mahallesinde olduğu için, aklına dostuna uğrayarak Planchet'yi kendisine gönderip neden hemen fare kapanına gelmesini istediği konusunda açıklama yapmak gelmişti. Aramis, Planchet geldiğinde, evindeyse hiç kuşkusuz Fossoyeurs caddesine koşmuş olmalıydı, ama orada belki de iki arkadaşından başkasını göremeyince, hiçbiri buna bir anlam veremeyecekti. Bu zahmetleri bir açıklamayı hak ediyordu, işte d'Artagnan'ın oraya gitmesinin asıl nedeni bu gibi görünüyordu.

Oysa daha derinlerde, bunun, aklından hiç çıkaramadığı güzel Madam Bonacieux hakkında konuşma fırsatı olacağını düşünüyordu. İlk aşk söz konusu olduğunda insanların ketum davranması beklenemezdi. Bu ilk aşka eşlik eden büyük coşku içinden taşmazsa, insanı boğabilirdi.

Havanın iki saatten beri kararmış olduğu Paris sokakları giderek tenhalaşıyordu. Saint-Germain mahallesinin saatleri on biri çaldığında, hava oldukça yumuşaktı. D'Artagnan, bugün Assas caddesinin bulunduğu dar bir sokaktan geçerken, Vaugirard caddesinin akşam çiyiyle ve gece rüzgârıyla serinlemiş bahçelerinden gelen hoş kokuları içine çekiyordu. Uzaklardan, ovanın derinliklerinde kaybolmuş bir meyhanenin pencerelerinin ardından sarhoşların şarkıları duyuluyordu. D'Artagnan sokağın sonuna vardığında sola döndü. Aramis'in evi Cassette ve Servandoni caddeleri arasında yer alıyordu.

Cassette caddesini geride bırakan d'Artagnan, dostunun tahta kapısı firavuninciri ve filbaharlarla kaplı evini tanımıştı ki, Servandoni caddesinden çıkan bir gölgeyi fark etti. D'Artagnan bir pelerine sarınmış bu gölgeyi önce erkek zannetti, ama boyunun kısalığını, yürüyüşündeki tereddüdü,

adımlarındaki kararsızlığı görünce, onun bir kadın olduğunu anladı. Üstelik bu kadın, aradığı evin hangisi olduğundan emin değilmişçesine etrafına bakınıyor, duruyor, geri dönüyor, sonra yeniden geliyordu. D'Artagnan'ın kafası karışmıştı.

"Ona yardım etsem mi acaba?" diye düşündü. "Görünüşünden genç olduğu anlaşılıyor, belki de güzeldir. Ah! Evet. Ama bu saatte sokaklarda dolaşan bir kadın evinden ancak âşığıyla buluşmak için çıkmış olabilir. Lanet olsun! Randevuyu berbat edersem, ilişkiyi daha baştan bozmuş olurum."

Bu arada genç kadın evleri ve pencereleri sayarak yürümeye devam ediyordu. Zaten işi çok da zor değildi. Caddenin bu yanında yalnızca üç konak vardı ve caddeye sadece iki pencere bakıyordu; bunlardan biri Aramis'inkine paralel bir binaya diğeri ise Aramis'inkine aitti.

"Vay canına!" dedi kendi kendine, aklına dinbilimcinin yeğeni gelen d'Artagnan, "Vay canına! İster misin, bu geç kalmış güvercin dostumuzun evini arasın. İçimden gelen bir ses bunun muhtemel olduğunu söylüyor. Ah sevgili dostum Aramis, bu kez emin olmak istiyorum."

Ve mümkün olduğunca büzülen d'Artagnan, caddenin en karanlık köşesinde bir duvar girintisinin dibindeki taş bankın yanına gizlendi.

Genç kadın ilerlemeye devam etti, yürüyüşündeki narinliğin yanı sıra şimdi de çok ince bir sesle öksürmesi, onun bir kadın olduğunu bir kez daha kanıtlıyordu. D'Artagnan bunun bir işaret olduğunu düşündü.

Yine de, ya karanlıkta hedefini bulmaya çalışan kadının öksürmesine içerden bir yanıt gelmiş ya da herhangi bir işaret gelmeksizin, kadın yolun sonuna varmış olduğuna karar vermişti, çünkü hiç tereddüt etmeden Aramis'in penceresine doğru ilerleyip, kıvrık parmaklarıyla cama düzenli aralıklarla üç kez vurdu.

"Aramis'in penceresi," diye mırıldandı d'Artagnan. "Ah ikiyüzlü beyefendi! İlahiyat dersleri böyle oluyor demek!"

Kadın cama henüz vurmuştu ki, iç pencerenin açılmasıyla camların ardında bir ışık belirdi.

"Ah! Ah!" dedi , "Kapıdan değil pencereden. Ah! Bu beklenmedik bir ziyaret değil. Şimdi pencere açılacak ve kadın yukarı tırmanacak. Çok güzel."

Ama d'Artagnan'ın şaşkın bakışları arasında panjur kapalı kaldı. Üstelik bir an için pencereyi aydınlatan ışığın kaybolmasıyla her şey yeniden karanlığa gömüldü.

Bunun böyle devam etmeyeceğini düşünen d'Artagnan gözlerini dört açıp, kulak kesildi.

Haklıydı, birkaç saniye sonra içerden iki tok vuruş sesi duyuldu. Genç kadın buna tek bir vuruşla yanıt verdi ve pencere aralandı.

D'Artagnan'ın ne büyük bir merakla baktığı ve dinlediği tahmin edilebilirdi.

Ne yazık ki, ışık başka bir odaya geçmişti. Ama delikanlının gözleri de gece karanlığına alışmıştı. Zaten Gaskonyalıların gözlerinin kediler gibi geceleri de görme özelliğine sahip olduğu söylenirdi.

D'Artagnan genç kadının cebinden çıkarıp hızla açtığı beyaz nesnenin bir mendil şeklini aldığını görmüştü. Sonra kadın konuştuğu kişiye o beyaz mendilin köşesini gösterdi.

Bu durum, d'Artagnan'a Madam Bonacieux'nün ayaklarının dibinde bulduğu mendili, ardından da Aramis'in ayağının altından çekip aldığı mendili hatırlattı.

Bu mendilin anlamı ne olabilirdi?

D'Artagnan bulunduğu yerden Aramis'in yüzünü göremiyordu, Aramis'in diyoruz, çünkü delikanlı kadınla konuşan içerideki kişinin dostu Aramis olduğuna emindi; merak ihtiyatlılığa üstün gelince, pencerenin önündeki iki kişinin mendille meşgul olmalarından istifade ederek gizlendiği yerden çıktı, şimşek gibi fırlayıp adımlarının gürültüsünü bastırarak, duvarın Aramis'in evinin içini rahatça görebileceği bir köşesine yerleşti.

Oraya vardığında, d'Artagnan hayretten neredeyse bir çığlık atacaktı: Gece ziyaretçisiyle konuşan Aramis değil bir kadındı. D'Artagnan bulunduğu yerden kadının giysilerinin şeklini görebilse de, yüz hatlarını seçemiyordu.

Aynı anda penceredeki kadın cebinden ikinci bir mendil çıkardı ve bunu kendisine gösterilen mendille değiştirdi. İki kadın arasındaki kısa konuşmanın ardından panjur kapandı; pencerenin dışındaki kadın geri döndü ve d'Artagnan'ın üç dört adım yanından geçerken, pelerinin başlığını taktı, ama bu önlemi almakta gecikmiş, d'Artagnan Madam Bonacieux'yü tanımıştı.

Madam Bonacieux! Daha mendili cebinden çıkarırken bundan şüphelenmişti ama Louvre'da neler olup bittiğini anlamak için kendisini Mösyö de La Porte'a gönderen Madam Bonacieux'nün gecenin on bir buçuğunda, yeniden kaçırılmayı göze alarak tek başına dolaşması mümkün müydü?

Bunun mümkün olması için önemli bir gerekçesi olmalıydı, ama yirmi beş yaşında bir kadının aşk dışında nasıl bir gerekçesi olabilirdi?

Acaba böyle tehlikeli bir işe kendisi için mi, yoksa bir başkası için mi atılıyordu? Şimdi yüreği kıskançlık ateşiyle kavrulan genç adam kendi kendine bunu soruyordu.

Bu durumda, Madam Bonacieux'nün nereye gittiğini anlamak için çok basit bir yol vardı: Onu izlemek. Bu öyle sıradan bir işti ki, d'Artagnan içgüdüsel olarak arkasından gitmeye başladı.

Ama duvardaki girintide bir heykel gibi duran genç adamın görüntüsü ve arkasında yankılanan ayak sesleri üzerine Madam Bonacieux hafif bir çığlık atarak kaçmaya başladı.

D'Artagnan da arkasından koştu. Pelerinle rahat hareket edemeyen bir kadına yetişmek zor bir iş değildi. Girdiği yolun üçte birini kat etmeden ona ulaştı. Bahtsız kadın yorgunluktan olmasa da, korkudan tükenmişti ve d'Artagnan elini omzuna koyduğunda, dizlerinin üzerine yığılarak boğuk bir sesle bağırdı:

"İsterseniz beni öldürün, ama benden hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz."

D'Artagnan onu kollarını beline dolayarak kaldırırken, bedeninin ağırlaşmasından kadının kendini kaybetmek üzere olduğunu anladı ve içini rahatlatmak için kendisine onun iyiliğinden başka bir şey istemediğini söyledi. Ama bu sözlerin Madam Bonacieux için hiçbir anlamı yoktu, dünyanın en kötü niyetli kişisi bile böyle laflar edebilirdi; yine de ses yabancı değildi. Genç kadın bu sesi bir yerden tanıdığını düşünüp gözlerini açtı, kendisini bu derece korkutan adama baktığında, d'Artagnan'ı tanıyıp bir sevinç çığlığı attı.

"Ah! Sizsiniz, sizsiniz!" dedi, "Çok şükür Tanrım!"

"Evet, benim," dedi d'Artagnan, "Tanrı size göz kulak olmam için beni gönderdi."

"Beni bu amaçla mı takip ediyordunuz?" diye sordu, düşmanı sandığı kişinin dost olduğunu anladığı anda, korkunun kaybolduğu yüzünde hafif alaycı bir ifade beliren genç kadın, şuh bir gülümsemeyle.

"Hayır," dedi d'Artagnan, "itiraf edeyim ki hayır, yolunuza çıkmam tamamen bir tesadüf, bir kadının dostlarımdan birinin camına vurduğunu gördüm..."

"Dostlarınızdan biri mi?" diye araya girdi Madam Bonacieux.

"Kuşkusuz, Aramis en iyi dostlarımdan biridir."

"Aramis de kim?"

"Haydi ama! Aramis'i tanımadığınızı mı söylüyorsunuz?"

"Bu ismi ilk kez duyuyorum."

"O zaman, bu eve ilk kez geliyorsunuz, öyle mi?"

"Kesinlikle."

"Burada genç bir adamın oturduğunu bilmiyor muydunuz?"

"Hayır."

"Bir silahşorun?"

"Hiç haberim yoktu."

"O zaman, aradığınız kişi o değildi?"

"Kesinlikle hayır. Zaten konuştuğum kişinin bir kadın olduğunu siz de görmüşünüzdür."

"Bu doğru, ama o kadın Aramis'in dostuydu."

"Bunu bilmiyorum."

"Onda kaldığına göre."

"Bu beni hiç ilgilendirmiyor."

"Ama o kadın kimdi?"

"Ah! Bu bana ait bir sır değil."

"Sevgili Madam Bonacieux, hoş olduğunuz kadar çok gizemli bir kadınsınız."

"Bu kötü mü?"

"Hayır, tam tersine, bu özelliğiniz sizi daha da çekici kılıyor."

"O zaman, kolunuzu verin."

"Seve seve. Peki şimdi ne yapıyoruz?"

"Şimdi beni götürün."

"Nereye?"

"Gideceğim yere."

"Ama nereye gidiyorsunuz?"

"Beni kapıda bıraktığınızda bunu anlayacaksınız."

"Sizi beklemem gerekecek mi?"

"Hayır, buna gerek yok."

"Yani tek başınıza mı geri döneceksiniz?"

"Belki evet, belki hayır."

"Peki size eşlik edecek kişi, bir erkek mi, yoksa bir kadın mı olacak?"

"Henüz hiçbir şey bilmiyorum."

"Bunu bizzat öğreneceğim!"

"Bu nasıl olacak?"

"Çıkışınızı bekleyeceğim."

"O zaman, elveda!"

"Ama neden?"

"Size ihtiyacım yok."

"Ama benden..."

"Bir beyefendinin yardımını istemiştim, bir casusun gözetimini değil."

"Bu biraz ağır bir sözcük."

"İstememelerine rağmen birilerini takip edene ne denir?"

"Patavatsız."

"Bu çok hafif bir sözcük."

"Tamam madam, sizin dediğinizi yapmam gerektiğini anlıyorum."

"Bunu neden ilk başta yapmadınız?"

"İnsan pişmanlık duyamaz mı?"

"Gerçekten pişman mısınız?"

"Bunu hiç bilemiyorum. Ama bildiğim tek şey, gideceğiniz yere kadar size eşlik etmeme izin verirseniz, istediğiniz her şeyi yapacağıma söz veriyorum."

"Sonra benden ayrılacak mısınız?"

"Evet."

"Çıkışımı beklemeden?"

"Evet."

"Şeref sözü mü?"

"Şeref sözü."

"O zaman kolunuza gireyim ve yola devam edelim."

Biraz gülüp, biraz titreyen Madam Bonacieux'nün d'Artagnan'ın kendisine uzattığı koluna girmesiyle La Harpe caddesinin yukarısına doğru yürüdüler. Oraya vardıklarında genç kadın tıpkı Vaugirard caddesinde olduğu gibi duraksadı. Yine de bazı işaretlerden aradığı kapıyı buldu ve kapıya yaklaşırken:

"Ve şimdi mösyö, girmem gereken kapı burası; beni atıldığım onca tehlikeden koruyan onurlu refakatiniz için bin kez teşekkürler. Ama sözünüzü tutmanın zamanı geldi. Geleceğim yere geldim."

"Dönüşte korkmanızı gerektirecek hiçbir şey yok mu?"

"Hırsızlardan başka."

"Bundan korkmuyor musunuz?"

"Neyimi alacaklar ki? Üzerimde hiç para yok."

"İşlemeli, armalı o güzel mendili unutuyorsunuz."

"Ne mendili?"

"Ayaklarınızın dibinde bulup, yeniden cebinize koyduğum mendil."

"Susun, susun, başımıza iş mi açmak istiyorsunuz!" diye haykırdı genç kadın, "Niyetiniz beni mahvetmek mi?"

"Tek bir sözcük bile sizi böyle titrettiğine göre, hâlâ tehlikedesiniz demektir, dahası bu sözcük duyulursa, mahvolacağınızı itiraf ediyorsunuz. Ah! Bakın madam," diye haykırdı d'Artagnan elini kavrayıp ateşli bakışlarını genç kadına yönelterek, "bakın, biraz daha içten davranıp bana güvenin; gözlerimden yüreğimde size karşı bağlılık ve sevgiden başka bir şey olmadığını okumuyor musunuz?"

"Anlaşıldı," diye yanıtladı Madam Bonacieux, "tamam, istediğinizi sorun, size sırlarımı açacağım, ama başkalarınınkiler için aynı şey geçerli değil."

"Tamam," dedi d'Artagnan, "sırlarınız yaşamınızda önemli bir yer tuttuğu için onları öğreneceğim, o sırların benim sırlarım olmasını istiyorum."

"Dikkatli olun," diye haykırdı genç kadın, elinde olmadan d'Artagnan'ın içini titreten bir ciddiyetle. "Ah! Benimle ilgisi olan hiçbir şeye karışmayın, görevimi yerine getirirken bana yardım etmeye çalışmayın ve bunu sizden üzerinizde yarattığım etkinin ve hayatım boyunca unutamayacağım yardımınızın hatırı için istiyorum. Asıl söylediklerime inanın. Benimle ilgilenmeyin, bundan böyle beni yaşamınızdan sanki hiç görmemişsiniz gibi çıkarın."

"Aramis de mi benim gibi davranmalı?" diye sordu kalbi kırılan d'Artagnan.

"Bu ismi iki üç keredir telaffuz ediyorsunuz mösyö, ama size onu daha önce hiç duymadığımı söylemiştim."

"Penceresine vurduğunuz adamı tanımıyorsunuz. Yapmayın madam! Beni bu kadar saf mı sanıyorsunuz?"

"Bu hikâyeyi ve bu ismi beni konuşturmak için uydurduğunuzu itiraf edin."

"Hiçbir şey uydurmuyorum, madam tamamıyla gerçeği söylüyorum."

"Yani dostlarınızdan birinin bu evde oturduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Evet ve üçüncü kez tekrarlıyorum, o evde dostum Aramis oturuyor."

"Tüm bunlar daha ilerde aydınlanacak," diye mırıldandı genç kadın, "şimdi mösyö, artık susun."

"Yüreğimin içinden geçenleri görebilseydiniz," dedi d'Artagnan, "ne kadar merakla dolu olduğunu görüp bana acıyacak, ne büyük bir aşkla dolu olduğunu görüp hemen merakımı giderecektiniz. Sizi sevenlerden korkmanıza gerek yok."

"Ne çabuk da aşktan söz ediyorsunuz mösyö," dedi genç kadın başını sallayarak.

"Çünkü aşkın ateşi beni çabucak sardı ve bu başıma ilk kez geliyor, daha yirmi yaşındayım."

Genç kadın kaçamak bir bakış yöneltti.

"Dinleyin, bir iz üstündeyim," diye devam etti d'Artagnan. "Üç ay önce, o kadına gösterdiğinizin aynısı olan ve üzerinde aynı arma bulunan bir mendil yüzünden Aramis'le dövüşmeme ramak kalmıştı, bundan eminim."

"Mösyö," dedi genç kadın, "inanın bu sorularınızla beni çok yoruyorsunuz."

"Ama siz ki bu kadar temkinlisiniz madam, bu mendille yakalanırsanız, kendinizi ne büyük bir tehlikeye atacağınızı düşünsenize."

"Ama neden, ilk harfler bana ait değil mi: C. B., Constance Bonacieux?"

"Ya da Camille de Bois-Tracy."

"Sessiz olun mösyö, bir kez daha söylüyorum, sessiz olun! Ah! Benim başıma gelecekler sizi engellemiyorsa, en azından kendinizi attığınız tehlikeleri düşünün!"

"Kendimi mi?"

"Evet, kendinizi. Beni tanıdığınız için hapse girme, hayatınızı kaybetme tehlikesiyle karşı

karşıyasınız."

"O zaman yanınızdan hiç ayrılmayacağım."

"Mösyö," dedi ellerini kavuşturan genç kadın, yalvaran bir ifadeyle, "mösyö, Tanrı aşkına, bir askerin onuru adına, bir beyefendinin soyluluğu adına, buradan gidin; bakın saat gece yarısını çalıyor, beni bekliyorlar."

"Madam," dedi genç adam eğilerek, "böyle bir talebi asla geri çeviremem, içiniz rahat olsun, gidiyorum."

"Beni izleyip gözetlemeyeceksiniz, değil mi?"

"Hemen evime dönüyorum."

"Ah! Sizin yürekli bir delikanlı olduğunuzu biliyordum!" diye haykırdı, bir elini ona doğru uzatırken, diğeriyle duvarın içinde neredeyse kaybolmuş gibi görünen küçük kapının tokmağını tutan Madam Bonacieux.

D'Artagnan kendisine uzatılan eli kavrayarak hararetle öptü.

"Ah! Sizi hiç görmemiş olmayı tercih ederdim," diye haykırdı d'Artagnan, içinden geçenleri açığa çıkardığı ve duyguların akla üstün geldiğini kanıtladığı için kadınların yapmacık bir kibarlığa tercih ettikleri saf bir kabalıkla.

"Evet, ama," dedi Madam Bonacieux, d'Artagnan'ın hâlâ bırakmadığı elini sıkarken okşayıcı bir ses tonuyla, "ben aynı şeyi söyleyemeyeceğim: Bugün kaçırılmış olan bir fırsat gelecekte de kaçırılacak anlamına gelmez. Kim bilir bir gün kendimi özgür hissedersem, belki de merakınızı giderebilirim."

"Aşkım için de aynı vaatte bulunabilir misiniz?" diye haykırdı d'Artagnan büyük bir coşkuyla.

"Ah! Bunun için söz veremem, bu bende uyandıracağınız duygulara bağlı."

"Yani, bugün için madam..."

"Bugün için mösyö, size yalnızca minnet duyuyorum."

"Ah! Çok hoşsunuz," dedi d'Artagnan hüzünlü bir ifadeyle, "aşkımı suiistimal ediyorsunuz."

"Hayır, cömertliğinizden yararlanıyorum, hepsi bu. Ama şuna inanın ki, bazı insanlarda aradığınız her şeyi bulabilirsiniz."

"Ah! Beni dünyanın en bahtiyar erkeği yapıyorsunuz. Bu akşamı, bu sözünüzü unutmayın."

"İçiniz rahat olsun, yeri ve zamanı geldiğinde bunu hatırlayacağım. Tamam, şimdi gidin, Tanrı aşkına gidin! Beni saat on ikide bekliyorlardı, geç kaldım."

"Yalnızca beş dakika."

"Evet, ama bazı durumlarda, beş dakika beş asra bedeldir."

"Hele âşık olunduğunda."

"Peki size âşığımla buluşmayacağımı kim söyledi?"

"Sizi bekleyen bir erkek mi?" diye haykırdı d'Artagnan.

"İşte, bir tartışma daha başlıyor," dedi Madam Bonacieux, sabırsızlığını gizleyemeyen hafif bir gülümsemeyle.

"Hayır, hayır, gidiyorum; size inanıyorum, sadakatimin karşılığını görmek istiyorum, bu sadakat bir aptallık olsa da. Elveda madam, elveda!"

Ve elini ancak sıkı bir hamleyle kurtarabileceğini hissettiği için koşarak uzaklaşırken, Madam Bonacieux pencereyi tıkladığı gibi kapıya üç kez düzenli aralıklarla yavaşça vurdu. Yolun köşesine ulaşan d'Artagnan geri döndüğünde kapının açılıp kapandığını ve güzel tuhafiyecinin gözden kaybolduğunu gördü.

D'Artagnan yoluna devam etti, Madam Bonacieux'nün çıkışını beklemeyecekti ve hayatı genç kadının nereye gittiğini ve ona kimin eşlik ettiğini öğrenmeye bağlı olsa bile, evine döneceğine söz verdiği için evine dönecekti. Beş dakika sonra Fossoyeurs caddesine varmıştı.

"Zavallı Athos," diyordu kendi kendine, "bunun ne anlama geldiğini bilemeyecek. Beni beklerken uykuya dalmış ya da evine dönerken, oraya bir kadın getirildiğini öğrenmiş olmalı. Athos'un evinde bir kadın! Her şeye rağmen, Aramis'in evinde de bir tane vardı. Bütün bunlar çok garip, bu işin sonunun nereye varacağını çok merak ediyorum."

"Kötü, efendim, kötü," dedi Planchet'nin tanıdık sesi, çok dalgın insanlar gibi yüksek sesle kendi kendine konuşurken. Odasına çıkan merdivenin başına ulaşmış olan delikanlı onu duymuştu.

"Kötü olan ne? Ne demek istiyorsun, ahmak?" diye sordu d'Artagnan, "neler oldu?"

"Başımıza birçok felaket geldi."

"Ne gibi?"

"Öncelikle Mösyö Athos tutuklandı."

"Athos tutuklandı mı, ama neden?"

"Sizin evinizde bulunduğu için siz zannettiler."

"Kim tarafından tutuklandı?"

"Kovaladığınız adamların haber verdikleri muhafızlar."

"İsmini, bu olayla ilgisi olmadığını neden söylemedi?"

"Bunu hiç düşünmedi efendim; tam tersine bana yaklaşarak, ‘Şu an için ben değil, benim bilmediklerimi bilen efendin serbest kalmalı. Onun tutuklandığını sandıkları için zaman kazanacak, üç gün sonra kim olduğumu söylediğimde beni bırakmak zorunda kalacaklar dedi.'"

"Bravo Athos! Soylu yürek," diye mırıldandı d'Artagnan, "şimdi onu daha iyi tanıyorum! Peki muhafızlar ne yaptı?"

"Dördü onu ya Bastille'e ya da For-l'Evêque'e götürdü, ikisi her yanı araştırıp, bütün evrakları götüren siyah giysili adamlarla burada kaldı, diğer ikisi de kapıda nöbet tuttu; sonra işleri bittiğinde evi boş, kapıyı açık bırakarak çekip gittiler."

"Ya Porthos ve Aramis?"

"Onları evlerinde bulamadığım için buraya gelmediler."

"Ama her an gelebilirler, çünkü kendilerini beklediğimi söyledin, öyle değil mi?"

"Evet efendim."

"Tamam, buradan hiçbir yere ayrılma; gelirlerse, başımdan geçenleri anlat ve onları Pomme de pin meyhanesinde beklediğimi söyle, burası gözetlendiği için tehlikeli olabilir. Ben durumu anlatmak için Mösyö de Tréville'e gidiyorum, oradan yanlarına geçeceğim."

"Tamam efendim," dedi Planchet.

"Ama burada kalıp korkmayacaksın!" dedi uşağına cesaret vermek için geri dönen d'Artagnan.

"İçiniz rahat olsun, efendim," dedi Planchet, "henüz beni tanımıyorsunuz; kendimden emin olduğumda çok yürekliyimdir, zaten ben bir Picardie'liyim."

"Tamam anlaştık," dedi d'Artagnan, "görev yerini terk etmektense, ölmeyi tercih et."

"Evet efendim, size bağlılığımı kanıtlamak için yapamayacağım hiçbir şey yok."

"Güzel," dedi d'Artagnan içinden, "sanırım bu çocuğa karşı uyguladığım yöntem iyi sonuçlar verdi, fırsat olursa aynısını yapacağım."

Bacakları günün koşuşturmacasıyla biraz yorulmuş olsa da, var gücüyle koşan d'Artagnan, Vieux-Colombier caddesine yöneldi.

O sırada konakta bulunmayan Mösyö de Tréville, Lou-vre'da nöbette olan birliğinin başına gitmişti.

Mösyö de Tréville'in olan bitenlerden haberdar olması önemliydi, bu yüzden ona ulaşması gerekliydi. Bunun üzerine d'Artagnan Louvre'a gitmeyi düşündü. Mösyö des Essarts'ın birliğinin muhafız üniforması, onun için bir geçiş belgesi olacaktı.

Petits-Augustins caddesini inip, Pont-Neuf'e gitmek için rıhtımda ilerledi. Bir an, aklına sala binmek geldi, ama iskeleye gidip elini cebine attığında salcıya verecek parası olmadığını fark etti.

Guénégaud caddesine gelince, Dauphin caddesinden çıkan ve görünümleriyle dikkatini çeken iki kişi gördü.

İki kişilik bu grup bir erkek ve bir kadından oluşuyordu.

Kadının yürüyüşü Madam Bonacieux'ninkine benziyor, adam da tıpkı Aramis'i andırıyordu.

Ayrıca kadının üzerinde d'Artagnan'ın daha önce Vaugirard caddesindeki pencerede ve La Harpe caddesindeki kapıda görmüş olduğu siyah pelerin vardı.

Üstelik adam da bir silahşor üniforması giymişti.

Kadın başlığını takmıştı, adamsa yüzüne bir mendil tutuyordu, bu iki önlem onların tanınmak istemediklerini gösteriyordu.

Köprüye girdiler, d'Artagnan da Louvre'a gittiği için onların ardından gitti.

Henüz yirmi adım atmamıştı ki, bu kadının Madam Bonacieux, bu adamın ise Aramis olduğunu düşündü.

Aynı anda kıskançlık ateşinin yüreğini yaktığını hissetti.

Dostu ve şimdiden metresi gibi sevdiği kadın tarafından çifte ihanete uğramıştı. Madam Bonacieux, Aramis'i tanımadığına dair, kutsal bildiği her şey üzerine yeminler etmiş ve aradan bir çeyrek saat geçmeden Aramis'in koluna girmişti.

D'Artagnan güzel tuhafiyeciyi yalnızca üç saatten beri tanıdığını, kadının kendisini kaçırmak isteyen siyah giysili adamların elinden kurtardığı için ona minnet duygusundan fazlasını borçlu olmadığını ve hiçbir vaatte bulunmadığını aklından bile geçirmiyordu. Kendisini hakarete, ihanete uğramış, küçük düşürülmüş gibi hissediyordu, öfkeden kan beynine sıçrayınca, her şeyi aydınlatmaya karar verdi.

İzlendiklerini fark eden ikili adımlarını sıklaştırmışlardı. D'Artagnan koşarak onları geçtikten sonra geri dönüp ışığını köprünün tamamına yansıtan sokak lambasının aydınlattığı La Samaritaine'in önünde bulunan genç çifte doğru yürüdü.

Önlerinde durduğunda, onlar da durmak zorunda kaldılar.

"Ne istiyorsunuz mösyö?" diye sordu silahşor bir adım gerileyerek, yabancı aksanı d'Artagnan'ın tahminlerinden bir bölümünde yanıldığını kanıtlıyordu.

"Bu Aramis değil," diye haykırdı.

"Hayır mösyö, Aramis değilim, şaşkınlığınızdan beni bir başkasıyla karıştırdığınızı anlıyor ve sizi bağışlıyorum."

"Demek beni bağışlıyorsunuz!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Evet," diye yanıtladı yabancı. "Benimle işiniz olmadığına göre, bırakın geçeyim."

"Haklısınız, mösyö," dedi d'Artagnan, "ama benim işim madamla."

"Madamla! Onu tanımıyorsunuz ki," dedi yabancı.

"Yanılıyorsunuz mösyö, onu tanıyorum."

"Ah!" dedi Madam Bonacieux, sitemkâr bir ses tonuyla, "Ah, mösyö! Bana verdiğiniz asker ve şeref sözüne güvenebileceğimi umuyordum."

"Ve ben madam," dedi d'Artagnan sıkıntılı bir ifadeyle, "bana söz vermiştiniz..."

"Koluma girin madam," dedi yabancı, "yolumuza devam edelim."

Bununla birlikte, başına gelenlerle şaşırmış, aşağılanmış, yıkılmış bir halde bulunan d'Artagnan, kollarını kavuşturmuş bir halde silahşorun ve Madam Bonacieux'nün önünde dikiliyordu.

Silahşor öne doğru iki adım atarak, d'Artagnan'ı eliyle itti.

D'Artagnan geriye doğru sıçrayarak kılıcını çekti.

Aynı anda yabancı da kendi kılıcını şimşek hızıyla çekti.

"Tanrı aşkına Milord!" diye haykırdı dövüşçülerin arasına atılarak kılıçları elleriyle yakalayan Madam Bonacieux.

"Milord!" diye haykırdı yüzü ani bir düşünceyle aydınlanan d'Artagnan. "Milord! Bağışlayın, mösyö, ama siz..."

"Milord, Buckingham dükü," dedi Madam Bonacieux alçak bir sesle, "şimdi hepimizi mahvedebilirsiniz."

"Milord, madam, pardon, yüz kere pardon; ama onu seviyordum Milord ve kıskançlığıma engel olamadım; sevmenin ne demek olduğunu bilirsiniz Milord, beni bağışlayın ve kendimi affettirmek için ne yapmam gerektiğini söyleyin."

"Siz yürekli bir delikanlısınız," dedi Buckingham, d'Artagnan'ın uzattığı elini saygıyla sıkarken, "bana hizmetlerinizi sunmak istiyorsunuz, bunu kabul ediyorum; Louvre'a kadar bizi yirmi adım geriden izleyin ve bize yaklaşan biri olursa, onu öldürün!"

Kılıcını koltuğunun altına yerleştiren d'Artagnan, I. Charles'ın soylu ve kibar bakanının emirlerini harfiyen yerine getirmeye hazır bir halde yirmi adım gerilerinden yürümeye başladı.

Ama çok şükür, sadık gencin bağlılığını kanıtlamasına yarayacak bir fırsat çıkmadı. Genç kadın ve yakışıklı silahşor Louvre'un l'Echelle kapısından hiçbir sorguya maruz kalmadan rahatça girdiler.

D'Artagnan'a gelince, hemen arkadaşlarının kendisini bekledikleri Pomme de pin meyhanesine gitti.

Ama onları neden çağırttığının ayrıntısına fazla girmeden, ilk başta yardımlarına ihtiyacı olduğu bir meseleyi kendi başına hallettiğini söyledi.

Ve şimdi üç dostumuzu evlerine dönerken bırakıp, Lou-vre'un dolambaçlarında ilerleyen Buckingham dükü ve rehberini izleyelim.

XII

Buckingham Dükü George Villiers

Kraliçenin hizmetinde olduğu bilinen Madam Bonacieux ve o gece nöbette bulunan Mösyö de Tréville'in birliğinin üniformasını taşıyan dük Louvre'a girmişlerdi. Zaten Germain de kraliçenin destekçileri arasındaydı ve bir aksilik olursa, Madam Bonacieux âşığını Louvre'a sokmakla suçlanacak, o da bunu kabul edecekti: Doğrusu bu ya, ismi lekelenecekti, ama bu dünyada sıradan bir kadının isminin lekelenmesinin ne önemi olabilirdi?

Saraya girdiklerinde, yirmi beş adım boyunca bir duvarın dibinden ilerledikten sonra, Madam Bonacieux'nün gündüzleri açık, ama geceleri genellikle kapalı olan küçük bir servis kapısını itmesiyle kendilerini karanlık bir bölmede buldular. Louvre'un, kraliçenin maiyetine ait bu bölümünün bütün detaylarını ve dolambaçlarını iyi bilen Madam Bonacieux kapıyı arkalarından kapadı; dükü elinden tutup el yordamıyla birkaç adım attıktan sonra tırabzanı kavradı, ayağıyla ilk basamağı yoklayarak merdivenleri çıkmaya başladı, dük iki kat çıktıklarını saymıştı. O zaman sağa dönüp uzun bir koridor boyunca ilerlediler, yeniden bir kat aşağı inerek birkaç adım daha attılar, sonra Madam Bonacieux elindeki anahtarı kilide sokarak bir kapıyı açtı ve dükü yalnızca bir gece lambasıyla aydınlanan odaya sokarken, "Burada bekleyin Milord, sizi ziyarete gelecekler," dedi. Ardından, dışarı çıkıp dükü sözcüğün tam anlamıyla tutsak edecek şekilde kapıyı kilitledi.

Yine de söylemek gerekir ki, tek başına kalsa da Buckingham dükü bir an için bile olsa endişe duymamıştı, kişiliğinin baskın özelliklerinden biri maceralara atılmak ve düşlerle yaşamaktı. Yürekli, mert, gözü kara bir kişi olarak, bu tür girişimlerle hayatını ilk kez tehlikeye atıyor değildi. Anne d'Autriche'in, Paris'e gelmesine neden olan sahte mektubunun bir tuzak olduğunu öğrenmiş ve İngiltere'ye dönmek yerine, bu durumdan istifade ederek kraliçeyi görmeden Paris'ten ayrılmayacağını bildirmişti. Bu öneriyi kesinlikle reddeden kraliçe daha sonra dükün öfkelenerek bir çılgınlık yapabileceğini düşünüp onu kabul etmeye ve bir an önce Fransa'dan ayrılması için ona yalvarmaya karar vermişti. Ama o gece dükü alıp Louvre'a getirmekle görevlendirilen Madam Bonacieux'nün kaçırılmasıyla iki gün boyunca kadından haber alınamamış, her şey bir sır perdesinin ardında kalmıştı. Yine de Madam Bonacieux'nün kendisini kaçıranların elinden kurtulup La Porte'la görüşmesinden sonra işler doğal gidişatında yürümeye başlamış ve kaçırılmasa üç gün önce yerine getirmiş olacağı görevini bu gece tamamlamıştı.

Tek başına kaldığında bir aynaya yaklaşan Buckingham, bu silahşor üniformasının kendisine çok yakıştığını fark etti.

Otuz beş yaşında olduğu o günlerde, Fransa ve İngiltere'nin en yakışıklı beyefendisi ve en kibar kavalyesi olarak anılıyordu.

Her iki kralın gözdesi, milyonlar tutan bir servetin sahibi olması gibi nitelikleriyle, bütün gücüyle elinde tuttuğu krallığı keyfine göre altüst ediyor ya da çarşafı andıran bir deniz gibi dinginleştiriyordu.

Buckingham dükü George Villiers, gelecek yüzyıllarda hayretle anılacak görkemli bir yaşam sürdürmüştü.

Gücünden ve başkalarını yöneten yasaların kendisi için geçerli olmadığından emin bir halde, tek

başına göze almanın birçokları için çılgınlık anlamına geleceği o ulaşılmaz, göz kamaştırıcı hedefinin üzerine doğrudan gidiyordu. İşte bu, akıllara durgunluk veren nitelikleri sayesinde, birçok kez kraliçeye yaklaşmayı ve ona kendini sevdirmeyi başarmıştı.

Söylediğimiz gibi, aynanın karşısına geçen George Villiers, şapkasının ağırlığıyla bozulmuş olan güzel, sarı saçlarını dalgalandırıp bıyığını burduktan sonra, yüreği sevinçten kabarmış bir halde, uzun süredir beklediği anın yaklaşmış olmasının mutluluğu ve gururuyla kendisine bakarak kibirli ve umutlu bir ifadeyle gülümsedi.

O sırada duvar halısının gizlediği bir kapının açılmasıyla bir kadın belirdi. Bu silueti aynadan gören Buckingham bir çığlık attı, bu kraliçeden başkası değildi!

Anne d'Autriche o sıralarda yirmi altı, yirmi yedi yaşlarında, yani güzelliğinin doruklarındaydı.

Yürüyüşü bir kraliçeyi olduğu kadar bir tanrıçayı andırıyordu, zümrüt gibi ışıltılar saçarken içindeki yumuşaklığı ve yüceliği yansıtan gözleri muhteşemdi.

Küçük ağzı lal rengindeydi, alt dudağı Avusturya hanedanı prenslerininkiler gibi üst dudağının üzerine yerleşmişse de, gülümsemesi çok zarifti, iş aşağılamaya geldiğindeyse, bu dudaklar müthiş bir küçümsemeyle kıvrılıyordu.

Kadife gibi yumuşak teni dillere destandı, dönemin şairlerinin mukayese edilemez diye tasvir ettikleri elleri ve kolları olağanüstü bir güzelliğe sahipti.

Gençliğinde sarıyken, şimdi kestane rengine dönüşmüş, kıvır kıvır, bol pudralanmış saçları, en titiz eleştirmenin biraz daha kırmızılık, en seçici heykeltıraşın da burnunun biraz daha ince olmasından başka bir şey isteyemeyeceği kadar benzersiz yüzünü harika bir şekilde çevreliyordu.

Buckingham bir an için gözleri kamaşmış bir halde kalakaldı, şu an üzerindeki sıradan beyaz saten elbisesiyle, kralın kıskançlığı ve Richelieu'nün dayatmalarına karşı saraydan uzaklaştırılmamış tek İspanyol nedime olan Dona Estefania ile birlikte karşısında duran Anne d'Autriche, ona balolarda, şölenlerde, geçit törenlerinde bile bu kadar güzel görünmemişti.

Kraliçenin kendisine doğru iki adım atmasıyla dizlerine kapanan Buckingham, onun kendisini engellemesine fırsat bırakmadan elbisesinin eteğini öptü.

"Dük, sizin de bildiğiniz gibi o mektubu ben yazdırmadım."

"Ah! Evet madam, evet," diye haykırdı dük, "karın canlanacağını, mermerin ısınıp eriyeceğini düşünecek kadar çılgın olduğumu biliyorum, ama elden ne gelir, insan sevince aşka kolayca inanıyor; yine de bu yolculuk sırasında her şey kötü gitmedi, bakın sizinle görüşebiliyorum."

"Evet," diye yanıtladı Anne, "ama sizinle neden ve nasıl görüştüğümü biliyorsunuz Milord. Sizinle görüşmemin nedeni size karşı beslediğim acıma duygusudur; sizinle görüşmemin nedeni, endişelerime hiç aldırmadan hayatınızı tehlikeye attığınız ve ismimi lekelenme riskiyle karşı karşıya bıraktığınız bu şehirde kalmakta ısrarlı olmanızdır. Sizinle, denizlerin derinlikleri, krallıkların düşmanlıkları, yeminlerin kutsallığı da dahil olmak üzere, her şeyin bize karşı olduğunu söylemek için görüşüyorum. Bunca şeye karşı koymak büyük günahtır Milord. Nihayet sizinle birbirimizi bir daha hiç görmememiz gerektiğini söylemek için görüşüyorum."

"Konuşun madam, konuşun kraliçe," dedi Buckingham, "sesinizin yumuşaklığı sözlerinizin keskinliğini örtüyor. Günahlardan söz ediyorsunuz! Ama asıl günah Tanrı'nın birbirleri için yarattığı iki yüreği ayırmaktır."

"Milord," diye haykırdı kraliçe, "sizi sevdiğimi asla söylemediğimi unutuyorsunuz."

"Ama beni sevmediğinizi de asla söylemediniz, gerçekten de bana bu tür sözler söylemeniz majesteleri adına büyük bir nankörlük olacaktı. Çünkü söylesenize, ne zamanın, ne yoksunlukların, ne de umutsuzlukların söndürebildiği, kaybolmuş bir kurdele, baygın bir bakış, ağızdan kaçan bir sözle yetinen böyle bir aşkı nereden bulacaktınız?

Sizi ilk kez üç yıl önce gördüm, madam ve o günden beri sizi seviyorum.

Sizi ilk gördüğümde, üzerinizde hangi giysiler olduğunu, tuvaletinizdeki süslemelerin ayrıntılarını söylememi ister misiniz? İşte, sizi o günkü halinizle görüyorum: İspanyol usulü döşenmiş karo taşlarının üzerine oturmuştunuz; altın ve gümüş süslemeli, yeşil saten bir elbise giymiştiniz, elbisenizin bağlanmış yenleri, iri elmaslarla kaplı güzel, hayran olunası kollarınızdan sarkıyordu, kırmalı bir yakalığınız vardı, elbisenizle aynı renkte olan küçük başlığınızın üzerine balıkçıl kuşu tüyü yerleştirilmişti.

Ah! Bakın, gözlerimi kapıyorum ve sizi o günkü halinizle görüyorum, onları yeniden açıyorum, sizi şu anki, o günden yüz kat daha güzel halinizle görüyorum!"

"Ne çılgınlık!" diye mırıldandı, portresini hafizasına bu derece kazımış olan düke kızmaya cesaret edemeyen Anne d'Autriche, "Boş bir tutkuyu böyle anılarla beslemek ne büyük bir çılgınlık!"

"Ama neyle yaşamamı bekliyordunuz? Elimde sadece anılar var. Onlar benim mutluluğum, hazinem, umudum. Sizi her gördüğümde, yüreğimdeki mücevher kutusuna bir elmas daha koyuyorum. İşte bu da dördüncüsü oluyor; çünkü madam, sizi üç yıl boyunca yalnızca dört kez gördüm: İlkini demin size anlattım, ikincisi Madam de Chevreuse'deydi, üçüncüsüyse Amiens bahçelerinde."

"Dük," dedi kraliçe kızararak, "o akşamdan söz etmeyin."

"Ah! Tam tersine madam, söz edelim: Hayatımın en mutlu, en parıltılı gecesiydi. O tatlı geceyi hatırlıyor musunuz? Hava nasıl yumuşak ve mis kokuluydu, mavi gökyüzü nasıl da yıldızlarla süslenmişti! Ah! O gece sizinle bir an için baş başa kalabilme fırsatını bulmuştum; o gece bana her şeyi, yalnızlığınızı, yüreğinizdeki kederleri açmaya hazırdınız. Şunu hatırlasanıza, koluma yaslanmıştınız. Başımı size doğru eğdiğimde, saçlarınız hafifçe yüzümü okşuyordu ve her okşayışta tepeden tırnağa titriyordum. Ah kraliçem, ah! Cennetin bütün mutluluklarının böyle bir anda nasıl bir araya geldiğini bilemezsiniz. Buna benzer bir geceyi yeniden yaşamak için, bütün mal varlığımı, hazinelerimi, ünümü, hayatımı vermeye hazırım! Çünkü madam, o gece, size yemin ederim ki beni seviyordunuz."

"Milord, ortamın etkisi, o güzel gecenin çekiciliği, bakışlarınızın büyüleyiciliği ve nihayet bunlara benzer yüzlerce etmenin bir araya gelmesi bazen bir kadının kendinden geçmesine neden olabilir; ama sizin de gördüğünüz gibi Milord, kraliçe zaaf göstermeye başlayan o kadının yardımına koştu: Söylemeye cesaret ettiğiniz ilk sözcüğe, ilk yakınlaşmanıza gerekli yanıtı verdim."

"Ah! Evet, evet, bu doğru, bu tutum karşısında benim dışımda hangi âşık olsa umudunu

kaybedebilirdi, ama benim aşkım bu sınavdan daha ateşli, daha ölümsüz çıktı. Paris'e dönerek benden kaçacağınızı, efendimin başından ayrılmamakla görevlendirdiği hazineyi terk etme cesaretini gösteremeyeceğimi sanmıştınız. Ah! Dünyanın bütün hazineleri ve kralları umurumda değil! Sekiz gün sonra geri döndüm madam. Bu kez bana söyleyeceğiniz bir şey yoktu: Sizi bir an olsun görebilmek için her şeyimi, hayatımı riske atmıştım, hatta elinize bile dokunamadım ve siz böylesine bağlı, böylesine pişman olduğumu görüp beni bağışlamıştınız."

"Evet Milord, ama sizin de bildiğiniz gibi, hiçbir sahnesinde rol almadığım bu çılgınlıklar sayesinde iftiralar yağmaya başladı. Kardinal tarafından doldurulan kral korkunç bir öfkeye kapıldı: Madam de Vernet kovuldu, Madam de Chevreuse saygınlığını kaybetti ve hatırlayın Milord, elçi olarak Fransa'ya gelmek isteğiniz de bizzat kral tarafından geri çevrildi."

"Evet, Fransa, kralının bu davranışını bir savaşla ödeyecek. Artık sizi göremeyeceğim madam, tamam o zaman, her gün benden söz edildiğini duyacaksınız.

Ré seferinin ve La Rochelle'de Protestanlarla kurduğum birliğin, sizi görmek zevkini yaşamaktan başka ne gibi bir amacı olduğunu sanıyorsunuz?

Ordumla Paris'e kadar gelmeyi ummuyorum, ama bu savaşın sonunda bir barış gelecek ve bu barış da görüşmeleri gerektirecek, o görüşmeci ben olacağım. Bu kez beni geri çevirmeleri mümkün olmadığı için Paris'e geleceğim ve bir anlığına da olsa sizi görme mutluğunu yaşayacağım. Evet, doğru, binlerce insan bu mutluluğu canıyla ödeyecek, ama umurumda değil, yeter ki sizi yeniden görebileyim! Bütün bunlar çılgınca gelebilir, ama söyleyin bana hangi kadın daha âşık bir erkeğe, hangi kraliçe daha ateşli bir hizmetkâra sahip olabilir?"

"Milord, Milord, kendinizi savunmaya çalışırken, suçlu durumuna düşecek sözler ediyorsunuz, aşkınızın bana göstermek istediğiniz kanıtları cinayetten farklı değil."

"Çünkü beni sevmiyorsunuz madam, sevseydiniz her şeye daha farklı bir açıdan bakacaktınız. Ah! Ama beni sevseydiniz, mutluluktan çıldıracaktım. Ah! Madam de Chevreuse, az önce sözünü ettiğiniz Madam de Chevreuse sizin kadar acımasız değildi, kendisini Hollanda'nın aşkına karşılık verdi."

"Madam de Chevreuse kraliçe değildi," diye mırıldandı Anne d'Autriche, böyle derin bir aşkın dışavurumu karşısında kendini tutamayarak.

"Demek kraliçe olmasaydınız beni sevecektiniz madam, öyle mi? Bu durumda, sizi bana karşı böyle acımasız kılanın konumunuzun saygınlığı olduğuna inanabilirim, demek Madam de Chevreuse olsaydınız, zavallı Buckingham ümit besleyebilirdi? Ah! Güzel majesteleri, bu tatlı sözler için yüzlerce teşekkürler."

"Ah! Milord, beni yanlış anladınız; demek istediğim..."

"Susun! Susun!" dedi dük, "Bir yanlış anlamadan dolayı mutluysam, o mutluluğu elimden alma acımasızlığını göstermeyin. Kendiniz de söylediniz, beni bir tuzağa düşürdüler, belki de ölebilirdim, çünkü ne gariptir ki bir süredir öleceğimi hissediyorum."

Ve dükün dudaklarında hem hüzünlü, hem de çekici bir gülümseme belirdi.

"Aman Tanrım!" diye haykırdı Anne d'Autriche, dük için ne kadar endişelendiğini belli etmemeye çalışarak.

"Bunu sizi ürkütmek için söylemedim madam, hatta bunu size söylemem çok gülünç ve inanın bana bu tür düşlerle hiç ilgilenmiyorum. Ama bana söylediğiniz o söz, bana verdiğiniz o umut hayatım da dahil olmak üzere her şeye değer."

"Evet dük," dedi Anne d'Autriche, "benim de bazı önsezilerim, rüyalarım var. Bir keresinde sizin yaralandığınızı gördüm, kanlar içinde yerde yatıyordunuz."

"Sol yanda, değil mi, bir bıçak yarası?" diye araya girdi Buckingham.

"Evet, aynen öyle, sol tarafta bir bıçakla. Ama dualarımda Tanrı'dan başka kimseye anlatmadığım bu rüyayı nereden biliyorsunuz?"

"Daha fazlasını duymak istemiyorum madam, beni seviyorsunuz, bu çok güzel."

"Sizi seviyor muyum?"

"Evet. Beni sevmeseydiniz, Tanrı size benim gördüğüm rüyayı gönderir miydi? Birbirlerine yürekten bağlı iki insan aynı önsezileri paylaşabilir miydi? Ah! Kraliçem, beni seviyorsunuz, beni ağlatacaksınız!"

"Aman Tanrım! Tanrım!" diye haykırdı Anne d'Autriche, "Buna daha fazla katlanamayacağım. Bakın dük, Tanrı aşkına gidin artık, sizi sevip sevmediğimi bilmiyorum, bildiğim tek şey boşuna söz vermemem gerektiği. Bana merhamet edin ve gidin. Ah! Fransa'da ölürseniz, ölümünüzün nedeninin bana olan aşkınız olduğunu düşünüp kendimi asla affetmeyeceğim, bu yüzden aklımı kaybedeceğim. Gidin artık, yalvarırım gidin."

"Ah! Bu halinizle ne güzelsiniz! Ah! Sizi ne kadar seviyorum!" dedi Buckingham.

"Gidin! Gidin! Size yalvarırım ve daha sonra geri dönün; elçi olarak, bakan olarak etrafınızda sizi savunacak muhafızlarla, size göz kulak olacak hizmetkârlarla geri gelin, o zaman hayatınız için endişelenmeyeceğim ve sizi yeniden görmekten mutlu olacağım."

"Ah! Bu söyledikleriniz doğru mu?"

"Evet."

"O zaman, hoşgörünüzün kanıtı olarak bana düş görmediğimi hatırlatacak bir şey verin, taktığınız, benim de takabileceğim bir şey, bir yüzük, bir kolye, bir zincir."

"Size istediğinizi verirsem gidecek misiniz?"

"Evet."

"Hemen mi?"

"Evet."

"Fransa'dan ayrılıp, İngiltere'ye dönecek misiniz?"

"Evet, size söz veriyorum!"

"O zaman bekleyin."

Ve odasına dönen Anne d'Autriche, birkaç saniye içinde elinde gül ağacından altın kakmalı, küçük bir kutu ile geri geldi.

"Alın Milord, alın, bunu benim için saklayın."

Kutuyu alan Buckingham ikinci kez diz çöktü.

"Bana gideceğinize dair söz vermiştiniz," dedi kraliçe.

"Ve sözümü tutuyorum. Eliniz madam, eliniz, ardından gidiyorum."

Anne d'Autriche gözlerini kapayarak elini uzatırken, gücünün tükendiğini hissederek diğer eliyle Estefania'dan destek aldı.

Dudaklarını tutkuyla bu güzel ele dokunduran Buckingham ayağa kalkarken:

"Eğer ölmezsem madam, dünya altüst olsa da altı ay içinde sizi yeniden göreceğim," dedi

Ve verdiği söze sadık kalarak odadan dışarı çıktı.

Koridorda kendisini bekleyen Madam Bonacieux onu aynı önlemlerle Louvre'un dışına çıkardı.

XIII

Mösyö Bonacieux

Fark edilmiş olacağı gibi bütün bu olaylar gelişirken, geçici konumuna rağmen hakkında çok fazla endişe duyulmayan biri vardı; bu kişi kadınlara övgülerin düzüldüğü şövalyelik döneminde iç içe geçmiş olan siyaset ve aşk entrikalarının saygıdeğer kurbanı Mösyö Bonacieux idi.

Okuyucu belki hatırlar, belki hatırlamaz, onu gözden kaybetmemeye söz vermiştik.

Kendisini yakalayan muhafızlar onu doğrudan Bastille'e götürmüş, korkudan tir tir titrerken, tüfeklerini dolduran bir manga askerin önünden geçirmişlerdi.

Orada bir yeraltı dehlizine indirilmiş, kendisine refakat edenler tarafından ağır hakaretlere ve kaba muamelelere maruz kalmıştı. Karşılarında soylu bir beyefendi olmadığını anlayan muhafızlar ona sıradan bir köylü gibi davranmışlardı.

Yarım saat sonra, kaygılarına olmasa da gördüğü işkencelere son veren bir zabıt kâtibi gelerek, onu sorgu odasına götürmeleri talimatını vermişti. Genellikle mahkûmları muhafızlar sorguya çekerdi, ama Mösyö Bonacieux'ye farklı davranılmıştı.

Tuhafiyeciye eşlik eden iki muhafız onu bir avludan geçirip, üç nöbetçinin beklediği bir koridora getirdiler, bir kapıyı açtıktan sonra, mobilyaları bir masa, bir sandalyeden ibaret olan ve bir sorgu yargıcının bulunduğu alçak tavanlı bir odanın içine ittiler. Masanın arkasındaki iskemleye oturmuş olan sorgu yargıcı bir şeyler yazıyordu.

Mahkûmu masanın karşısına getiren iki muhafız, sorgu yargıcının bir işareti üzerine konuşulanları duyamayacakları bir köşeye çekildiler.

O ana dek başını önündeki kâğıtlara eğmiş olan yargıç sorgulayacağı kişiyi görmek için kafasını kaldırdı. Bu, yüz ifadesi aksi, burnu sivri, elmacık kemikleri sarı ve çıkık, küçük gözleri sorgulayıcı ve parlak, suratı hem tilkiye hem de sansara benzeyen bir adamdı. Uzun ve hareketli boynunun üzerinde duran başı, bol siyah giysisinden bir kaplumbağa kabuğundan çıkar gibi bir salınımla yükseliyordu.

Mösyö Bonacieux'ye önce adını, soyadını, yaşını, işini ve ikametgâhını sordu.

Suçlu, adının Jacques Michel Bonacieux ve yaşının elli bir olduğunu, eskiden tuhafiyecilik yaptığını ve Fossoyeurs caddesi 11 numarada oturduğunu söyledi.

Bunun üzerine yargıç sorgulamaya ara vererek, ona uzun uzun hiç tanınmamış bir kişinin politik konulara burnunu sokmasının ne kadar tehlikeli olduğunu anlattı.

Bu giriş konuşmasını, kardinal hazretlerinin gücünden ve uygulamalarından söz ederek sürdürdü. O kimseyle mukayese edilemeyecek bir din adamıydı, geçmişteki kardinalleri gölgede bırakacak, gelecektekilere de örnek teşkil edecek biriydi; gücüne ve uygulamalarına karşı çıkanların cezasız kalması düşünülemezdi.

Söylevinin bu ikinci bölümünden sonra, atmacayı andıran bakışlarını zavallı Bonacieux'ye dikerek onu durumunun ciddiyetini düşünmeye davet etti.

Tuhafiyecinin düşünceleri netti: Mösyö de La Porte'un kendisini vaftiz evladıyla evlendirmeyi düşündüğü ve özellikle bu vaftiz evladının kraliçenin çamaşırcısı olarak işe başladığı ana lanet okuyordu.

Üstat Bonacieux'nün karakterinin en belirgin özellikleri iğrenç bir paragözlük ve buna eşlik eden korkunç bir bencillikti ve bütün bunlara çeşni olarak müthiş bir ödleklik eklenmişti. Karısına olan aşkı onun için ancak ikincil bir duygu olduğundan yukarıda saydığımız temel özelliklerle baş edemezdi.

Bonacieux gerçekten de kendisine söyleneni düşünüyordu.

"Ama sayın yargıç," dedi çekingen bir ifadeyle, "inanın ki, bizi yönetmesinden onur duyduğumuz, eşsiz kardinali herkesten daha çok takdir ederim."

"Gerçekten mi?" diye sordu sorgu yargıcı, kuşkulu bir ifadeyle, "Ama bu doğruysa, neden Bastille'e getirildiniz ki?"

"Neden buraya getirildim," diye karşılık verdi Mösyö Bonacieux, "işte bunu size söylemem kesinlikle imkânsız, çünkü bunu ben de bilmiyorum; ama kesin olan bir şey varsa, kardinal hazretlerine karşı bilerek bir saygısızlıkta bulunmadığımdır."

"Yine de bir suç işlemiş olmalısınız, çünkü vatan hainliğiyle suçlanıyorsunuz."

"Vatan hainliği!" diye haykırdı Bonacieux, ürkmüş bir halde, "Vatan hainliği! Ama Huguenot'lardan nefret eden, İspanyollardan tiksinen zavallı bir tuhafiyecinin bir vatan haini olacağına nasıl inanırsınız? Düşünsenize efendim, bu gerçekten imkânsız."

"Mösyö Bonacieux," dedi sorgu yargıcı, küçük gözlerini yüreğinin derinliklerini okuyacakmışçasına suçluya yönelterek, "Mösyö de Bonacieux, karınız var mı?"

"Evet efendim," diye yanıtladı, işlerin burada karışacağını hissedip titreyen tuhafiyeci, "yani bir karım vardı."

"Nasıl, bir karınız mı vardı? Artık yoksa onu ne yaptınız?"

"Kaçırıldı efendim."

"Kaçırıldı mı?" dedi sorgu yargıcı. "Ah!"

Bonacieux bu "Ah!" sözcüğünden işlerin daha da karışacağını hissetti.

"Demek kaçırıldı," diye devam etti sorgu yargıcı, "peki bunu kimin yaptığını biliyor musunuz?"

"Sanırım biliyorum."

"Kimdi?"

"Kesin olarak emin değilim efendim, yalnızca kuşkulanıyorum."

"Kimden kuşkulanıyorsunuz? Haydi açıkça yanıt verin."

Mösyö Bonacieux'nün kafası çok karışıktı: Her şeyi söylemeli mi, yoksa inkâr mı etmeliydi? Her

şeyi inkâr ederse, itiraf edecek çok şeyi olduğu düşünülebilirdi; her şeyi anlatırsa, iyi niyetli olduğunu kanıtlayabilirdi. Bunun üzerine her şeyi anlatmaya karar verdi.

"Uzun boylu, esmer, soylu bir yüz ifadesine sahip, her haliyle büyük bir senyöre benzeyen birinden kuşkulanıyorum; karımı Louvre'dan eve götürürken bizi defalarca izlemişti."

Sorgu yargıcı biraz endişelenmiş gibi görünüyordu.

"Ya ismi ne?"

"Ah! Bu konuda hiçbir şey bilmiyorum, ama görürsem tanırım, sizi temin ederim ki, onu bin kişi arasında bile olsa hemen tanırım."

Sorgu yargıcının kaşları çatıldı.

"Demek onu bin kişinin içinde tanıyacağınızı söylüyorsunuz?"

"Yani," diye karşılık verdi hata yaptığını anlayan Bonacieux, "yani..."

"Onu tanıyacağınızı söylediniz," dedi sorgu yargıcı, "bu iyi, bugünlük bu kadar yeter; soruşturmayı derinleştirmeden önce, birilerinin karınızı kaçıran kişiyi tanıdığınızdan haberdar olması gerek."

"Ama size onu tanıdığımı söylemedim!" diye haykırdı Bonacieux ümitsizce. "Tam tersine size..."

"Mahkûmu götürün," dedi sorgu yargıcı muhafızlara.

"Onu nereye götürelim?" diye sordu zabıt kâtibi.

"Bir hücreye."

"Hangisine?"

"Tanrım! Önünüze ilk çıkana, yeter ki kapısı sağlam olsun," diye yanıtladı sorgu yargıcı zavallı Bonacieux'nün içini titreten bir kayıtsızlıkla.

"Yazık! Çok yazık!" dedi Bonacieux kendi kendine, "Başıma gelenlere bak, karım büyük bir suç işlemiş olmalı, benim de onun suç ortağı olduğumu sanıyorlar, beni de onunla birlikte cezalandıracaklar: Konuşmuş, bana her şeyi anlattığını itiraf etmiş olmalı, kadınlar zaaflıdır! Önünüze ilk çıkan hücreye! Gece uzun sürmeyecek ve yarın çark işkencesine, idam sehpasına! Aman Tanrım! Tanrım! Bana merhamet et!"

Bu tür sızlanmalara alışkın olan muhafızlar, Bonacieux'nün yakınmalarına hiç aldırmadan koluna girip onu götürürken, sorgu yargıcı aceleyle zabıt kâtibinin beklediği mektubu yazıyordu.

Bonacieux'nün gece boyunca gözünü kırpmaması hücresinin kötülüğünden değil, duyduğu derin endişelerden kaynaklanıyordu, bütün geceyi en ufak bir gürültüden ürpererek taburesinin üzerinde geçirdi, günün ilk ışıkları hücresine süzülürken, şafağın rengi ona bir cenaze törenini çağrıştırdı.

Aniden sürgülerin açıldığını duyup yerinden sıçradı. Onu idam sehpasına götürmek için geldiklerini sanmıştı, ama karşısında cellat yerine yalnızca dünkü sorgu yargıcı ve zabıt kâtibini görünce, neredeyse boyunlarına sarılacaktı.

"Dün akşamdan beri işler daha da karıştı mösyö," dedi sorgu yargıcı, "size bütün gerçeği anlatmanızı tavsiye ederim, çünkü kardinalin öfkesini yalnızca pişmanlığınızı dile getirmeniz dindirebilir."

"Ama ben her şeyi söylemeye hazırım," diye haykırdı Bonacieux, "en azından bildiğim her şeyi. Yalvarırım sorun."

"Öncelikle karınız nerede?"

"Ama size kaçırıldığını söylemiştim."

"Evet, ama dün saat beşte, sizin sayenizde kaçtı."

"Karım kaçtı ha!" diye haykırdı Bonacieux. "Ah bahtsız! Efendim o kaçtıysa, inanın bu benim hatam değil."

"Gündüz uzun süre görüştüğünüz komşunuz d'Artagnan'ın evinde ne arıyordunuz?"

"Ah! Evet, efendim, evet, bu doğru ve hata yaptığımı kabul ediyorum. D'Artagnan'la görüştüm."

"Bu ziyaretinizin amacı neydi?"

"Ondan karımı bulması için bana yardım etmesini istedim. Bunu ondan talep etmeye hakkım olduğunu sanıyordum; ama yanıldığımı anladım, bunun için beni bağışlamanızı diliyorum."

"D'Artagnan ne yanıt verdi?"

"Mösyö d'Artagnan bana yardım edeceğini söyledi, ama kısa süre sonra bana ihanet ettiğini gördüm."

"Adaleti yanıltmaya çalışıyorsunuz! Mösyö d'Artagnan sizinle bir anlaşma yaptı ve anlaşma nedeniyle, karınızı götürmeye gelen muhafızları kovalayıp, onu bütün araştırmalara rağmen bulunamayan bir yere sakladı."

"D'Artagnan karımı kaçırdı öyle mi? Ah! Şuraya bakın, neler söylüyorsunuz?"

"Çok şükür d'Artagnan elimizde, sizi onunla yüzleştireceğiz."

"Ah! İyi olur," diye haykırdı Bonacieux, "tanıdık bir yüz görmek canımı sıkmayacak."

"Mösyö d'Artagnan'ı getirin," dedi sorgu yargıcı iki muhafıza.

İki muhafız Athos'u getirdiler.

"Mösyö d'Artagnan," dedi sorgu yargıcı Athos'a, "bu beyefendiyle aranızda neler geçtiğini anlatın."

"Ama!" diye haykırdı Bonacieux, "bana gösterdiğiniz kişi Mösyö d'Artagnan değil!"

"Nasıl, Mösyö d'Artagnan değil mi?" diye haykırdı sorgu yargıcı.

"Kesinlikle," diye yanıtladı Bonacieux.

"Bu beyefendinin adı ne?" diye sordu sorgu yargıcı.

"Bunu bilmediğim için size söyleyemem."

"Nasıl! Onu tanımıyor musunuz?"

"Hayır."

"Onu hiç görmediniz mi?"

"Gördüm, ama adını bilmiyorum."

"Adınız?" diye sordu sorgu yargıcı.

"Athos," diye yanıtladı silahşor.

"Ama bu bir insan adı değil ki, bir dağın adı!" diye haykırdı kafası karışmaya başlayan zavallı sorgucu.

"Adım bu," dedi Athos sakin bir ifadeyle.

"Ama adınızın d'Artagnan olduğunu söylemişsiniz."

"Ben mi?"

"Evet, siz."

"Bana Mösyö d'Artagnan olup olmadığım soruldu, ben de ‘Öyle mi sanıyorsunuz?' diye karşılık verdim. Muhafızlar bundan emin olduklarını söylediklerinde onlara karşı çıkmak istemedim. Zaten yanılmış olabilirim."

"Mösyö, adaletle alay ediyorsunuz."

"Kesinlikle hayır," dedi Athos sakince.

"Siz Mösyö d'Artagnan'sınız."

"Bakın hâlâ aynı şeyi söylüyorsunuz."

"Ama," diye haykırdı Mösyö Bonacieux, "efendim, size hiç şüphe olmadığını söylüyorum. Mösyö d'Artagnan kiracımdır, dolayısıyla kiralarımı ödememesine rağmen ve tam da bu nedenle onu tanıyorum. Mösyö d'Artagnan on dokuz, yirmi yaşlarında bir gençtir, oysa beyefendi en azından otuzunda. Mösyö d'Artagnan, Mösyö des Essarts'ın muhafiz birliğinde görev yapıyor, ama beyefendi Mösyö de Tréville'in silahşor birliğine mensup, üniformasına baksanıza efendim, üniformasına baksanıza."

"Bu doğru," diye mırıldandı sorgu yargıcı, "vay canına bu doğru."

O sırada kapı hızla açıldı ve Bastille'in kapı görevlilerinden birinin eşlik ettiği bir haberci sorgu yargıcına bir mektup uzattı.

"Ah zavallı kadın!" diye haykırdı sorgu yargıcı.

"Nasıl? Ne diyorsunuz? Neden söz ediyorsunuz? Umarım karımla ilgili değildir."

"Tam tersine, onunla ilgili. İşiniz zorlaşıyor."

"Ah!" diye haykırdı öfkelenen tuhafiyeci, "Ben hapisteyken karımın yaptıkları benim işimi nasıl zorlaştırıyor efendim, bana bunu açıklama mutluluğunu bahşeder misiniz?"

"Çünkü birlikte yapmış olduğunuz iğrenç planı hayata geçiriyor."

"Büyük bir yanılgı içindesiniz efendim, karımın ne yapmış olduğunu kesinlikle bilmiyorum ve eğer bir ahmaklık yaptıysa, bunu kabul etmiyorum, onaylamıyorum, reddediyorum."

"Ah, şuraya bakın," dedi Athos sorgu yargıcına, "soracak bir şeyiniz yoksa, beni buradan götürün, bu Mösyö Bonacieux'nüz çok can sıkıcı."

"Mahkûmları hücrelerine götürün," dedi sorgu yargıcı, Athos ve Bonacieux'yü işaret ederek, "her zamankinden daha sıkı gözetilsinler."

"Ama," dedi Athos her zamanki sükûnetiyle, "sorgulayacağınız kişi d'Artagnan'sa, onun yerini tutabileceğimi sanmıyorum."

"Dediğimi yapın," diye haykırdı sorgu yargıcı, "ve ağzınızı açmayın! Duyuyor musunuz?"

Athos omuzlarını silkerek muhafızları izlerken, Bonacieux bir kaplanın bile yüreğini parçalayacak sızlanmalarda bulunuyordu.

Geceyi geçirdiği hücreye geri götürülen tuhafiyeci gün boyunca orada kaldı. Bir silahşor olmadığını kendi de söyleyen Bonacieux bütün gün tam bir tuhafiyeci gibi ağladı.

Akşam dokuza doğru yatmaya hazırlanırken, koridorda ayak sesleri duydu. Adımlar hücresine yaklaştı, kapının açılmasıyla muhafızlar içeri girdiler.

"Beni izleyin," dedi muhafızların ardından gelen bir subay.

"Sizi izlemek mi?" diye haykırdı Bonacieux, "Tanrım! Bu saatte sizi nereye kadar izleyeceğim?"

"Sizi götürme emri aldığımız yere kadar."

"Ama bu sorumun yanıtı değil."

"Yine de bu size verebileceğimiz tek yanıt."

"Aman Tanrım, Tanrım," diye mırıldandı zavallı tuhafiyeci, "bu kez işim bitik!"

Ve hiç direnmeden kendisini almaya gelen muhafızları izledi.

Daha önce geçtiği koridordan sonra bir avluyu, ardından da ana binanın bulunduğu ikinci bir avluyu aştı, sonunda avlunun kapısının önünde dört atlı muhafızın çevrelediği bir araba gördü. Arabaya bindirildiğinde, subay yanına yerleşti, kapının kilitlenmesiyle her ikisi de kendilerini hareket eden bir hapishanenin içinde buldular.

Araba bir cenaze arabası gibi yavaşça ilerliyordu. Mahkûm kilitli parmaklıkların arasından yalnızca evleri ve kaldırımları görüyordu, ama gerçek bir Parisli olarak, tabelalardan, sokak lambalarından hangi caddeden geçtiklerini anlıyordu. Bastille mahkûmlarının idam edildiği Saint-Paul'e geldiklerinde bayılacak gibi olup iki kere haç çıkarttı. Orada duracaklarını sandıysa da, araba yoluna devam etti.

Daha ileride, suçluların gömüldüğü Saint-Jean mezarlığının yanından geçerlerken içini daha büyük bir korku kapladı. İçini rahatlatan tek şey, onları gömmeden önce kafalarını kesmeleriydi, oysa kafası hâlâ omuzlarının üzerinde duruyordu. Ama araba Grève yoluna sapıp, belediye sarayının sivri çatıları göründüğünde, bu kez işinin bittiğini düşünerek, subaya günah çıkartmak istedi, geri çevrilmesi üzerine öyle acıklı çığlıklar attı ki, subay böyle bağırmaya devam ederse, ağzını bağlatacağını söyledi.

Bu tehdit Bonacieux'nün içini biraz rahatlattı: Onu Grève'de öldüreceklerse, idam alanına neredeyse varmak üzere olduklarından ağzını bağlamalarına gerek yoktu. Gerçekten de araba hiç durmadan bu uğursuz meydanı geride bıraktı. Artık korkulacak tek şey arabanın yöneldiği Croix-du-Trahoir'dı. Bu kez hiç şüphe yoktu, adi suçlular Croix-du-Trahoir'da idam ediliyordu. Bonacieux Saint-Paul'e ya da Grève meydanına layık olduğunu düşünerek övünmüştü, ama son yolculuğunu Croix-du-Trahoir'da tamamlayacaktı! O uğursuz haçı henüz göremese de, bir şekilde onu karşısında bulacağını hissediyordu. Yirmi adım daha gidildiğinde, bir uğultunun duyulmasıyla araba durdu. Bu, peş peşe yaşadığı korkularla yıkılmış zavallı Bonacieux için çok fazlaydı, sanki son nefesini verirmiş gibi hafifçe inleyerek bayıldı.

XIV

Meung'deki Adam

Bu kalabalık asılacak bir adamı değil, asılmış bir adamı izlemek için toplanmıştı.

Bir an için duran araba kalabalığın arasından yoluna devam etti, Saint-Honoré caddesine girip, oradan Bons-Enfants caddesine döndü ve alçak bir kapının önünde durdu.

Kapının açılmasıyla muhafızlar subayın tuttuğu Bonacieux'nün koluna girdiler, onu bir koridordan geçirip, merdivenlerden çıkardılar ve bir bekleme odasına bıraktılar.

Bütün bu hareketleri tamamıyla mekanik bir şekilde yapmış, sanki bir rüyada gibi yürümüştü; çevresindeki nesneleri bir sis perdesinin arasından görüyor, kulakları anlamadığı sesleri algılıyordu; o sırada idam etseler, kendini savunmak için tek bir hareket yapamayacak, aman dileyecek tek bir çığlık bile atamayacaktı.

Sırtını duvara yaslayıp, kolları sarkmış bir halde, muhafızların kendisini bıraktıkları bankın üzerinde kalakalmıştı.

Bununla birlikte, etrafına baktığında kendisini tehdit eden hiçbir şey göremeyip, ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya kalmadığını anladı, kanepesinin yumuşacık, duvarların güzel bir Cordoba derisiyle kaplı, pencerelerin altın kordonlarla tutturulmuş kırmızı damalı perdelerle süslenmiş olduğunu fark edince, yavaş yavaş korkusunun biraz abartılı olduğunu düşünüp, kafasını sağa sola, yukarıya aşağıya hareket ettirmeye başladı.

Bu hareketlerine kimsenin karşı çıkmaması üzerine biraz daha cesaretlenerek önce bir bacağını, sonra diğerini oynattı ve iki elinden destek alarak kanepede doğrulup ayağa kalktı.

O sırada temiz yüzlü bir subay kapıyı açıp, yan odadaki bir kişiyle konuşmaya devam etti, sonra mahkûma dönerek:

"İsminiz Bonacieux mü?" diye sordu.

"Evet efendim," diye kekeledi, canlıdan çok ölüye benzeyen Bonacieux.

"Girin," dedi subay.

Ve tuhafiyecinin geçmesi için geri çekildi. Bonacieux hiç yanıt vermeden itaat ederek beklendiğini sandığı odaya girdi.

Burası büyük, her yanı kapalı, boğucu bir çalışma odasıydı, duvarları savunma ve saldırı silahlarıyla kaplıydı, henüz eylül ayının sonlarında olunmasına rağmen şömine yanıyordu. Odanın ortasında, üzerinde Rochelle şehrinin kocaman bir haritasının bulunduğu kitaplar ve kâğıtlarla dolu, kare şeklinde bir masa vardı.

Şöminenin önünde orta boylu, yüz ifadesi soylu ve gururlu, bakışları delici, alnı geniş ve keçi sakalı ile bıyıkları zaten zayıf olan yüzünü daha ince, uzun gösteren bir adam duruyordu. Otuz altı, otuz yedi yaşlarında olsa da, saçları, bıyıkları ve keçi sakalı kırlaşmıştı. Kılıcı olmasa da, tam bir savaşçıyı andıran bu adamın manda derisinden çizmelerinin hâlâ hafifçe tozla kaplı olmasından o gün

ata binmiş olduğu anlaşılıyordu.

Armand-Jean Duplessis'i, yani kardinal de Richelieu'yü bize anlatıldığı gibi, yaşamını yalnızca dehasının gücüyle sürdürebilen, Avrupa'yla verdiği savaşı ancak engin düşünce yeteneği sayesinde devam ettirebilen, büyük acılar çeken, sesi soluğu kesilmiş, vücudu iki büklüm olmuş, mezarı andıran geniş koltuğuna gömülmüş bir ihtiyar olarak değil, o günkü haliyle, yani bedeni çok güçlü olmasa da, kendisini yaşayan en olağanüstü insanlardan biri yapan moral gücüyle ayakta duran ve Mantova dükalığında Nevers düküne destek verdikten, Nîmes'i, Castres'ı ve Uzes'i aldıktan sonra, şimdi İngilizleri Ré adasından kovup La Rochelle'i kuşatmaya hazırlanan yiğit ve yaman bir kişi olarak tasvir edeceğiz.

İlk bakışta hiçbir şey onun kardinal olduğunu belli etmiyordu, daha önceden yüzünü görmemiş olanların, karşılarında kim olduğunu tahmin etmeleri mümkün değildi.

Zavallı tuhafiyeci dışarıda ayakta dururken, tasvir ettiğimiz kişi gözlerini adeta geçmişini okumak istercesine ona dikmişti.

"Bonacieux bu mu?"

"Evet, monsenyör," diye karşılık verdi subay.

"Peki, şu belgeleri verin ve bizi yalnız bırakın."

Subay masanın üzerindeki belgeleri kardinale uzattıktan sonra, yerlere kadar eğilerek dışarı çıktı.

Bonacieux bu belgelerin Bastille'deki sorgucularının elinden çıktığını anlamıştı. Ara sıra, şöminenin önündeki kişi yazılanlardan uzaklaştırdığı bakışlarını tıpkı iki hançer gibi zavallı tuhafiyecinin ta kalbine kadar saplıyordu.

On dakikalık bir okuma, on saniyelik bir gözlemden sonra, kardinal kararını vermişti.

"Bu kafa asla dalaverelere girişmemiştir, ama önemi yok, bir bakalım hele," diye mırıldandıktan sonra yavaşça, "vatan hainliğiyle suçlanıyorsunuz," dedi.

"Bunu daha önce de söylediler monsenyör," diye haykırdı konuştuğu kişiye subaydan duyduğu gibi hitap eden Bonacieux, "ama sizi temin ederim ki bu konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyorum."

Kardinal gülümsemesini bastırdı.

"Karınızla, Madam de Chevreuse'le ve Buckingham dükü ile komplolar çeviriyormuşsunuz."

"Doğrusu, monsenyör, bu isimleri karımın telaffuz ettiğini duymuştum."

"Hangi vesileyle?"

"Kardinal de Richelieu'nün Buckingham dükünü Paris'e çağırdığını ve kraliçe ile birlikte her ikisinin de defterlerini dürmek istediğini söylemişti."

"Böyle mi söylüyordu?" diye haykırdı kardinal öfkeyle.

"Evet monsenyör; ama ben ona böyle söylentilere aldırmamasını söyledim, kardinal hazretlerinin böyle bir şey yapacak durumda..."

"Kesin sesinizi, siz bir ahmaktan başka bir şey değilsiniz!" diye araya girdi kardinal.

"Karımın söyledikleri aynen böyleydi, monsenyör."

"Karınızı kimin kaçırdığını biliyor musunuz?"

"Hayır monsenyör."

"Yine de bazı kuşkularınız var?"

"Evet monsenyör; ama sayın sorgu yargıcının canını sıktığı için bu kuşkularımdan vazgeçtim."

"Karınızın kaçıp kurtulduğunu biliyor muydunuz?"

"Hayır monsenyör, bunu hapiste, oldukça sevimli bir adam olan sayın sorgu yargıcından öğrendim."

Kardinal bir kez daha gülmemek için kendini zor tuttu.

"Yani kaçtığından beri karınızın başına neler geldiğini bilmiyorsunuz?"

"Kesinlikle monsenyör; ama Louvre'a dönmüş olmalı."

"Gece yarısı birde henüz dönmemişti."

"Ah! Tanrım! Ama o zaman başına bir şey mi geldi?"

"İçiniz rahat olsun, bunu öğreneceğiz; kardinalden hiçbir şey gizlenemez, o her şeyi bilir."

"Öyleyse monsenyör, kardinalin bana karımın başına neler geldiğini söyleyeceğini düşünüyor musunuz?"

"Belki, ama önce karınızla Madam de Chevreuse arasındaki ilişkileri anlatmanız gerek."

"Ama monsenyör, ben hiçbir şey bilmiyorum, onu hiç görmedim."

"Karınızı almak için Louvre'a gittiğinizde, doğrudan eve mi dönüyordunuz?"

"Hayır, çoğunlukla onu kumaş tüccarlarına götürüyordum."

"Kaç kumaş tüccarı vardı?"

"İki monsenyör."

"Yerleri neredeydi?"

"Biri Vaugirard, diğeri de La Harpe caddelerinde."

"Onunla içeri giriyor muydunuz?"

"Hayır monsenyör, onu kapıda bekliyordum."

"Böyle tek başına içeri girmek için nasıl bir bahane buluyordu?"

"Bahane bulmuyordu; bana beklememi söylüyordu, ben de bekliyordum."

"Çok hoşgörülü bir kocasınız, sevgili mösyö!" dedi kardinal.

"Bana sevgili mösyö diyor!" dedi tuhafiyeci içinden. "Çok güzel, işler yolunda gidecek gibi görünüyor!"

"O mekânları hatırlıyor musunuz?"

"Evet."

"Kapı numaralarını biliyor musunuz?"

"Evet."

"Söyler misiniz?"

"Vaugirard caddesi 25 numara, La Harpe caddesi 75 numara."

"Bu güzel," dedi kardinal.

Ardından gümüş çanı çalmasıyla subay içeri girdi.

"Gidip Rochefort'u bulun, geri döndüyse, hemen yanıma gelsin," dedi alçak sesle.

"Kont döndü," dedi subay, "bir an önce kardinal hazretleriyle görüşmek istiyor."

"Kardinal hazretleri," diye mırıldandı Bonacieux.

"O zaman gelsin," dedi Richelieu aceleyle.

Subay kardinalin hizmetkârlarının her zamanki çabukluğuyla dışarı çıktı.

"Kardinal hazretleri," diye mırıldandı şaşkın gözleri fıldır fıldır dönen Bonacieux.

Subayın odadan çıkmasının üzerinden daha beş saniye bile geçmemişti ki, kapının açılmasıyla içeri bir başkası girdi.

"Bu o," diye haykırdı Bonacieux.

"Kim?" diye sordu kardinal.

"Karımı kaçıran adam."

Kardinalin çanı bir kez daha çalmasıyla subay içeri girdi.

"Bu adamı muhafızlarının yanına götürün, ben çağırana kadar orada beklesin."

"Hayır monsenyör! Hayır, bu o değil!" diye haykırdı Bonacieux, "Hayır, yanılmışım. Bu o değildi, ona benzemiyor bile! O onurlu bir beyefendi."

"Götürün bu ahmağı!" dedi kardinal.

Subay koluna girerek, onu iki muhafızın beklediği odaya götürdü.

Kardinalin yanına gelen kişi Bonacieux'nün çıkışını sabırsızlıkla izledi, ardından kapı kapanır kapanmaz:

"Görüştüler," dedi aceleyle kardinale yaklaşarak.

"Kim?" diye sordu kardinal.

"Kraliçe ve dük."

"Öyle mi?" diye haykırdı kardinal.

"Evet."

"Nerede?"

"Louvre'da."

"Emin misiniz?"

"Kesinlikle."

"Bunu size kim söyledi?"

"Madam de Lannoy, kardinal hazretlerine bağlılığını siz de biliyorsunuz."

"Neden daha önce haber vermedi?"

"Ya tesadüf ya da güvensizlikten dolayı kraliçe Madam de Fargis'yi odasında yatırıp, bütün gün yanında tutmuş."

"Tamam, kaybettik. Rövanşı almaya bakalım."

"Tüm yüreğimle yanınızda olacağım monsenyör, içiniz rahat olsun."

"Olaylar nasıl gelişmiş."

"Gece on iki buçukta kraliçe nedimeleriyle birlikte..."

"Nerede?"

"Yatak odasında..."

"Peki."

"Çamaşırcı kadın tarafından kendisine bir mendil getirilmiş..."

"Sonra?"

"Kraliçe bir anda çok heyecanlanmış, öyle ki allıkla kaplı yüzü kireç gibi solmuş."

"Sonra! Sonra!"

"Yine de ayağa kalkıp, soğuk bir ses tonuyla: ‘Hanımlar, beni on dakika bekleyin, geri geleceğim,' demiş. Yüklüğün kapısını açıp dışarı çıkmış."

"Madam de Lannoy, neden bizi hemen haberdar etmemiş?"

"O sırada hiçbir şey kesin değilmiş; hem kraliçe, ‘Hanımlar beni bekleyin' dediği için ona

itaatsizlik etmeyi göze alamamış."

"Kraliçe dışarıda ne kadar kalmış?"

"Kırk beş dakika kadar."

"Yanında hiç nedimesi var mıymış?"

"Yalnızca Dona Estefania."

"Sonra geri dönmüş mü?"

"Evet, ama gül ağacından küçük bir kutuyu almak için, sonra hemen çıkmış."

"Yeniden geri döndüğünde, bu kutu yanında mıymış?"

"Hayır."

"Madam de Lannoy, bu kutuda ne olduğunu biliyor muymuş?"

"Evet, majestelerinin kraliçeye hediye ettiği elmaslar."

"Yani geri döndüğünde yanında bu kutu yokmuş?"

"Evet."

"Madam de Lannoy, kraliçenin elmasları Buckingham'a verdiğini mi düşünüyor?"

"Bundan emin."

"Nasıl yani?"

"Kraliçenin oda hizmetkârı olan Madam de Lannoy ertesi gün o kutuyu aramış, onu bulamayınca endişelenirmiş gibi görünüp kraliçeye sormuş."

"Ve kraliçe?.."

"Kraliçe kıpkırmızı kesilmiş ve önceki gün elmaslardan birinin kırıldığını ve tamir edilmesi için kuyumcusuna gönderdiğini söylemiş."

"Bunun doğru olup olmadığını öğrendiniz mi?"

"Evet."

"Kuyumcu ne demiş?"

"Kuyumcunun böyle bir şeyden haberi yokmuş."

"Güzel! Güzel! Rochefort, henüz her şey bitmedi, hatta bu olup bitenlerden yararlanabiliriz."

"Kardinal hazretlerinin dehasından eminim..."

"Casusunun ahmaklığını telafi edeceğinden de, öyle değil mi?"

"Kardinal hazretleri cümlemi bitirmeme izin verseydi ben de bunu söyleyecektim."

"Şimdi Chevreuse düşesinin ve Buckingham dükünün nerede saklandıklarını biliyor musunuz?"

"Hayır monsenyör, adamlarım bu konuyla ilgili olumlu bir haber getiremediler."

"Ama ben biliyorum."

"Siz mi monsenyör?"

"Evet, en azından birinin Vaugirard caddesi 25 numarada, diğerinin de La Harpe caddesi 75 numarada kaldıklarından şüpheleniyorum."

"Kardinal hazretleri her ikisini de tutuklatmamı isterler mi?"

"Artık çok geç, gitmiş olmalılar."

"Olsun, yine de bundan emin olmalıyız."

"On muhafız alıp, evleri arayın."

"Gidiyorum monsenyör."

Ve Rochefort odadan çıktı.

Yalnız kalan kardinal biraz düşündükten sonra, çanı üçüncü kez çaldı.

Aynı subay yeniden içeri girdi.

"Mahkûmu getirin," dedi kardinal.

Bonacieux bir kez daha getirildi ve kardinalin işareti üzerine subay dışarı çıktı.

"Beni yanılttınız," dedi kardinal sert bir ifadeyle.

"Ben," diye haykırdı Bonacieux, "kardinal hazretlerini ben mi yanılttım?"

"Karınızın Vaugirard ve La Harpe caddelerine gitmesinin nedeni kumaş tüccarlarıyla görüşmek değilmiş."

"Ama Tanrı aşkına, kime gidiyormuş ki?"

"Chevreuse düşesine ve Buckingham düküne."

"Evet," dedi anılarını yeniden gözden geçiren Bonacieux, "bu doğru, kardinal hazretleri haklı. Karıma birçok kez kumaş tüccarlarının tabelası bile olmayan böyle evlerde oturmasının şaşırtıcı olduğunu söylediğimde o hep gülmeye başlardı. Ah monsenyör," diye devam etti Bonacieux, kardinalin ayaklarına kapanarak, "Ah! Ne kadar iyi, ne kadar yücesiniz, bütün dünya dehanızın önünde eğiliyor."

Bonacieux gibi sıradan bir adam karşısındaki zaferi onun için ne kadar önemsizse de, bir an için bunun tadını çıkardı, sonra aniden aklına yeni bir şey gelmişçesine, dudakları bir gülümsemeyle kıvrıldı ve elini tuhafiyeciye uzatarak:

"Ayağa kalkın dostum," dedi "siz mert bir adamsınız."

"Kardinal bana eliyle dokundu! Ben de bu büyük adamın eline dokundum!" diye haykırdı Bonacieux. "Bu soylu adam bana dostum diye seslendi."

"Evet dostum, evet!" dedi kardinal, ara sıra kullandığı ve yalnızca kendisini tanımayanları kandırmaya yarayan babacan bir ses tonuyla, "ve haksız yere suçlandığınız için, size bir tazminat ödemek gerekir. Alın, bu kesede üç yüz altın var, ve beni bağışlayın."

"Sizi bağışlamak mı monsenyör!" dedi, bu sözde bağışın kendisiyle alay edilmek amacıyla yapıldığından kaygılandığı için keseyi almakta tereddüt eden Bonacieux. "Ama beni tutuklatmakta, işkence ettirmekte, asmakta özgürdünüz; siz her şeye kadirsiniz ve size tek bir söz bile edemem. Sizi bağışlamak monsenyör! Böyle bir şey düşünemezsiniz!"

"Ah! Sevgili dostum Bonacieux! Bana karşı çok cömert davranıyorsunuz, size teşekkür ederim. Yine de bu keseyi alıyor ve buradan hoşnutsuzluğunuzu belli etmeyen bir ifadeyle gidiyorsunuz, öyle değil mi?"

"Monsenyör, buradan büyülenmiş bir halde ayrılıyorum."

"O zaman, elveda ya da daha doğrusu, yeniden görüşmek üzere, çünkü yeniden görüşeceğimizi umuyorum."

"Kardinal hazretleri ne zaman isterse, emirlerine amade olacağım."

"İçiniz rahat olsun, sık sık görüşeceğiz, çünkü sohbetinizden büyük bir keyif aldım."

"Monsenyör!"

"Yeniden görüşmek üzere Mösyö Bonacieux, yeniden görüşmek üzere."

Ve kardinalin el işaretine yerlere kadar eğilerek karşılık veren Bonacieux geri geri giderek dışarı çıktı, bekleme odasına geçtiğinde, kardinal onun büyük bir coşkuyla, "Yaşasın kardinal! Yaşasın kardinal hazretleri! Yaşasın büyük kardinal!" diye avazı çıktığı kadar bağırdığını duydu. Bonacieux'nün duygularını parlak bir şekilde dışa vurmasını gülerek dinleyen kardinal, çığlıkların uzaklaşmaya başlamasıyla:

"İşte," dedi kendi kendine, "artık benim için ölüme gidecek bir adam oldu."

Ve kardinal büyük bir dikkatle çalışma masasının üzerinde duran La Rochelle haritasını incelerken, kalemiyle on sekiz ay sonraki kuşatmada, limana denizden destek gelmesini imkânsız kılacak o meşhur bendin geçeceği hattı çizdi.

Derin stratejik düşüncelere dalmış bir haldeyken, kapı açıldı ve Rochefort içeri girdi.

"Neler oldu?" diye sordu kardinal aceleyle, ayağa kalkarken gösterdiği çabukluk konta verdiği görevi ne kadar önemsediğini belli ediyordu.

"Yirmi yedi, yirmi sekiz yaşlarında bir kadın ve otuz beş, kırk yaşlarında bir adam, biri dört, diğeri beş gün boyunca kardinal hazretlerinin saptadığı evlerde ikamet etmişler, ama kadın bu gece, adam da bu sabah ayrılmışlar."

"Onlardı!" diye haykırdı kardinal saate bakarak, "ve şimdi artlarından koşmak için çok geç," diye

devam etti, "düşes Tours'a, dük de Boulogne'a ulaşmışlardır. Onları Londra'da bulacağız."

"Kardinal hazretlerinin talimatları nelerdir?"

"Geçmişten söz etmek yok, kraliçe sırrını bildiğimizden haberdar olmayıp, emniyette olduğunu düşünsün, bizim başka oyunlar çevirdiğimizi sansın. Bana adalet bakanı Séguier'yi gönderin."

"Kardinal hazretleri o adama ne yaptı?"

"Hangi adama?" diye sordu kardinal.

"Bonacieux'ye?"

"Ona yapılması gerekeni yaptım. Onu karısının ajanı yaptım."

Rochefort kontu efendisinin gücünü bildiğini belli eden bir adamın ifadesiyle eğilerek dışarı çıktı.

Yalnız kalan kardinal yeniden masasının başına oturdu, bir mektup yazarak özel mührüyle damgaladıktan sonra çanı yeniden çaldı, subay dördüncü kez içeri girdi.

"Bana Vitray'yi çağırın," dedi, "ve yola çıkmak üzere hazırlanmasını söyleyin."

Biraz sonra çağırttığı adam, çizmelerini giymiş, mahmuzlarını takmış bir halde karşısında duruyordu.

"Vitray," dedi, "son süratle Londra'ya gideceksiniz. Yolda bir an bile durmayacaksınız. Bu mektubu Milady'e vereceksiniz. İşte iki yüz altınlık bir makbuz, veznedarıma gidip parayı alın. Altı gün içinde görevinizi başarıyla tamamlayıp buraya dönerseniz bir bu kadar daha alacaksınız."

Ulak hiç yanıt vermeden öne eğildi, mektubu ve iki yüz altınlık makbuzu alarak dışarı çıktı.

Mektubun içeriği şöyleydi:

"Milady,

Buckingham dükünün katılacağı ilk baloda siz de hazır bulunun. Hırkasında on iki parça elmas olacak, yanına yaklaşıp iki tanesini alın.

Elmaslar elinize geçer geçmez beni durumdan haberdar edin."

XV

Kanun Adamları ve Kılıç Adamları

Bu olayların ertesi günü, Athos hâlâ ortalıkta görünmediği için, d'Artagnan ve Porthos, Mösyö de Tréville'i ortadan kayboluşunun nedenlerinden haberdar ettiler.

Aramis'e gelince, söylendiği kadarıyla ailevi meseleleri halletmek için beş günlüğüne Rouen'a gitmişti.

Mösyö de Tréville askerlerinin babasıydı. İçlerinde en az tanınmış olanlar bile birliğin üniformasını giyer giymez, onun bir ağabeyden aşağı kalmayan yardım ve desteğinden emin olabilirlerdi.

Bu yüzden haberi alır almaz ceza yargıcına gitti. Kızılhaç görevini yürüten subay çağırtıldığında, verdiği bilgilerden Athos'un geçici olarak For-l'Evêque'te tutulduğu anlaşıldı.

Athos, Bonacieux'nün yaşadığı sınavların hepsinden geçmişti. İki mahkûmun yüzleştirildikleri sahneye eşlik etmiştik. D'Artagnan'ın yeterli zamanı kazanamadığından endişe duyan Athos o ana kadar hiçbir şey söylememiş olsa da, yüzleştirme sırasında isminin d'Artagnan değil Athos olduğunu açıklamıştı.

Buna ilaveten kendileriyle daha önce hiç konuşmadığı Madam ve Mösyö Bonacieux'yü tanımadığını, saat onda dostu d'Artagnan'ı ziyarete geldiğini, ama o saate kadar, aralarında kendisine tanıklık edecek olan La Trémouille dükünün de bulunduğu birçok seçkin kişiyle Mösyö de Tréville'in sofrasında konuk olduğunu söylemişti.

İkinci sorgu yargıcı da, kanun adamlarının kılıç adamlarına duyduğu kinin etkisiyle, öç almak istediği bu silahşorun sade ve kararlı ifadesi karşısında ilk sorgu yargıcı gibi şaşkına dönmüştü; yine de Mösyö de Tréville ve La Trémouille dükünün isimleri haklı olarak durup bir düşünmeyi gerektiriyordu.

Bunun üzerine Athos kardinalin yanına gönderilmişti, ama ne yazık ki kardinal Louvre'da kralın yanındaydı.

İşte tam bu sırada, Athos'u bulamadığı için For-l'Evêque müdürünün yanından ayrılan Mösyö de Tréville majestelerinin huzuruna çıkıyordu.

Mösyö de Tréville silahşorların komutanı olarak kralla her saatte görüşebiliyordu.

Kralın entrikalar konusunda erkeklerden çok kadınlara güvenmeyen kardinal tarafından ustaca kraliçeye karşı yönlendirilen önyargıları biliniyordu. Bu önyargının en önemli nedenlerinden biri Anne d'Autriche'in Madam de Chevreuse ile olan dostluğuydu. Bu iki kadın, kardinali İspanyollarla yapılan savaşlardan, İngilizlerle olan zıtlaşmalardan, mali sıkıntılardan daha çok kaygılandırıyordu. Ona göre, Madam de Chevreuse kraliçeye yalnızca siyasi entrikalarda değil, gönül maceralarında da yardımcı oluyordu ve bu durum kardinalin canını daha da sıkıyordu.

Kardinalin Tours'da sürgünde olduğu sanılan Madam de Chevreuse'ün polisi atlatarak Paris'e geldiğini ve beş gün boyunca burada kaldığını söylemesi üzerine kral korkunç bir öfkeye kapılmıştı. İlişkilerinde kaprisli ve sadakatsiz olan kral, *Adil Louis* ve *Dürüst Louis* olarak anılmak istiyordu.

Gelecek kuşaklar, tarihin akıl yürütmeleriyle değil eylemleriyle açıkladığı bu kişiliği anlamakta güçlük çekeceklerdi.

Ama kardinal, Madam de Chevreuse'ün yalnız Paris'e gelmekle kalmayıp, o dönemde kabala olarak bilinen gizli bir haberleşme yöntemiyle kraliçeyle de ilişki kurduğunu, kendisi bu entrikanın en karanlık ayrıntılarını aydınlığa çıkartmak için, kraliçenin sürgünün yanına gönderdiği özel haberciyi bütün kanıtlarla suçüstü yakalamak üzereyken, elinde kılıcıyla ortaya çıkan bir silahşorun olayı tarafsızlıkla kralın gözleri önüne sermeye çalışan dürüst kanun adamlarına müdahale ettiğini söylediğinde kendini kaybeden XIII. Louis, kabardığı zaman bu prensi çok acımasız davranmaya yönelten o soluk ve sessiz öfkesiyle kraliçenin dairesine doğru ilerledi.

Yine de kardinal henüz Buckingham dükü hakkında hiçbir şey söylememişti.

Tam o sırada, kusursuz üniforması, soğuk ve kibar ifadesiyle Mösyö de Tréville içeri girdi. Kardinalin orada bulunmasından ve kralın allak bullak olmuş yüzünden, neler yaşandığını anlayan Mösyö de Tréville kendisini Filistinlilerin karşısındaki Samson kadar güçlü hissetti.

XIII. Louis elini kapının düğmesine koymuştu ki, içeri giren Mösyö de Tréville'in gürültüsüyle geri döndü.

"Tam zamanında geldiniz Mösyö de Tréville," dedi, bir noktaya ulaştıklarında duygularını gizleyemeyen kral soğuk bir ifadeyle, "silahşorlarınız hakkında çok güzel şeyler öğrendim."

"Ve ben de," dedi Mösyö de Tréville aynı soğuk ifadeyle, "Majestelerine kanun adamlarıyla ilgili güzel şeyler anlatacağım."

"Anlayamadım?" dedi kral mağrur bir şekilde.

"Majestelerine, çok saygıdeğer olmalarına rağmen, üniformaya karşı öfkeli oldukları anlaşılan bazı savcı, komiser ve polislerin benzersiz tavırları ve büyük şöhreti ile majestelerinin de olumlu bir şekilde tanıdığı silahşorlarımdan ya da daha doğrusu silahşorlarından biri olan Mösyö Athos'un bulunduğu evi basıp, onu tutuklayıp, sokak ortasından For-l'Evêque'e götürdüklerini ve bütün bunları benim dahi silahşoru görmeme izin vermeyen bir emir silsilesi içinde yaptıklarını anlatmak isterim."

"Athos," dedi kral, "bu ismi hatırlıyorum."

"Majesteleri, Mösyö Athos'un, kendisinin de haberdar olduğu o can sıkıcı düelloda, Mösyö de Cahusac'ı ağır bir şekilde yaralama bahtsızlığını yaşayan silahşor olduğunu hatırlayacaklardır," dedi Mösyö de Tréville, "bu arada monsenyör," diye devam etti kardinale dönerek, "Mösyö de Cahusac tamamıyla iyileşti, değil mi?"

"İlginize teşekkürler!" dedi kardinal dudaklarını öfkeyle ısırarak.

"Mösyö Athos o sırada evinde bulunmayan ve majestelerinin, Mösyö des Essarts kumandasındaki muhafız birliğinde acemi olarak görev yapan Béarn'lı genç bir dostunu ziyarete gitmiş," diye devam etti Mösyö de Tréville, "ama daha eve girip, vakit geçirmek için eline bir kitap aldığı sırada, tutuklama işlemini gerçekleştirecek görevliler ve askerlerden oluşan bir grup evi kuşatarak kapıları kırmışlar."

Kardinal krala, "size bahsettiğim olay" anlamında bir işaret yaptı.

"Bunları biliyoruz," diye karşılık verdi kral, "çünkü bunların hepsi bize hizmet etmek için yapılmış."

"O zaman," dedi Tréville, "suçsuz bir silahşorun yakalanması, bir hırsız gibi iki muhafızın arasında götürülmesi, majesteleri için defalarca kanını akıtan ve her an için de akıtmaya hazır olan bu onurlu adamın kendisine hakaretler eden bir topluluğun önünden geçirilmesi de majestelerine hizmet etmek için yapılmıştır."

"Bak sen!" dedi hayretler içinde kalan kral, "Olaylar bu şekilde mi gelişmiş?"

"Mösyö de Tréville, bu masum silahşorun, bu onurlu adamın, bir saat öncesinde, çok önemli bir soruşturma için görevlendirdiğim dört görevliye kılıçla saldırdığını söylemiyor," dedi kardinal soğuk bir ses tonuyla.

"Kardinal hazretlerinin bunu kanıtlayabileceğinden kuşku duyuyorum," diye haykırdı Mösyö de Tréville, Gaskonyalılara özgü bir içtenlik, askerlere özgü bir sertlikle, "çünkü majestelerine üstün niteliklerini takdir ettiğim Mösyö Athos'un, bu olayın bir saat öncesinde, benimle akşam yemeği yedikten sonra, konağımın salonunda La Trémouille dükü ve Chalus kontu ile sohbet ettiğini belirtmek isterim."

Kral kardinale baktı.

"Geçerli olan tek şey tutanaktır," diye karşılık verdi kardinal, majestelerinin bu sessiz sorusuna yüksek sesle, "ve silahşorun kovaladığı kişiler, majestelerine takdim etme onurunu yaşadığım bu tutanağı hazırlamışlar."

"Kanun adamlarının tutanakları, kılıç adamlarının şeref sözlerinden daha mı değerli?" diye yanıtladı Tréville gururla.

"Hadi Tréville, hadi, susun," dedi kral.

"Kardinal hazretleri silahşorlarımdan birinden şüpheleniyorsa," dedi Tréville, "kendisinin bilinen adaleti, benim de kendi payıma bir soruşturma talep etmeme izin verir."

"Sanırım, baskının yapıldığı evde silahşorun dostu olan bir Béarn'lı oturuyor," diye devam etti kardinal soğukkanlılıkla.

"Kardinal hazretleri d'Artagnan'dan mı söz ediyor?"

"Himayenizdeki genç adamdan söz ediyorum, Mösyö de Tréville."

"Evet, kardinal hazretleri, o kişi."

"Bu delikanlının kötü öğütler verebileceğinden şüphelenmiyor musunuz?"

"Babası yaşındaki Mösyö Athos'a mı?" diye araya girdi Mösyö de Tréville, "Hayır monsenyör. Zaten Mösyö d'Artagnan geceyi bende geçirdi."

"Ah, şuraya bakın," dedi kardinal, "herkes geceyi sizde mi geçirdi?"

"Kardinal hazretleri sözüme güvenmiyorlar mı?" dedi öfkeden kanı beynine sıçrayan Mösyö de Tréville.

"Tanrı korusun!" dedi kardinal, "ama saat kaça kadar sizdeydi?"

"Ah! Bunu size tam olarak söyleyebilirim, kardinal hazretleri, çünkü geldiğinde, daha geç olduğunu düşünsem de, saatim dokuz buçuktu."

"Peki konağınızdan ayrıldığında saat kaçtı?"

"On buçuktu, yani olaydan bir saat sonra."

"Ama neticede," diye karşılık verdi Tréville'in dürüstlüğünden bir an bile şüphelenmeyen ve zaferin elinden kaçtığını hisseden kardinal, "neticede Athos, Fossoyeurs caddesindeki bu evde yakalanmadı mı?"

"Benim birliğimden bir silahşorun, Mösyö des Essarts'ın birliğinden bir muhafızla dostluk etmesi, onun evini ziyaret etmesi yasak mı?"

"Ziyaret ettiği dostunun evi şüpheliyse, evet."

"Bu evin şüpheli olduğu doğru, Tréville," dedi kral, "belki de bunu bilmiyordunuz?"

"Gerçekten de efendim, bilmiyordum. Ne de olsa her yer şüpheli olabilir; ama evin Mösyö d'Artagnan'ın oturduğu bölümünün şüpheli olduğunu inkâr ediyorum, çünkü efendim, söylediği kadarıyla majestelerine onun kadar sadık, kardinal hazretlerine onun kadar hayran birini tanımıyorum."

"Carmes-Dechaussés manastırı yakınlarındaki o talihsiz karşılaşmada Jussac'ı yaralayan d'Artagnan değil mi bu?" diye sordu kral, utançtan kıpkırmızı kesilen kardinale bakarak.

"Ve ertesi gün de Bernajoux'yu. Evet efendim, majestelerinin hafızası çok güçlü."

"Tamam o zaman, neye karar veriyoruz?"

"Bu benden çok majestelerine bağlı," dedi kardinal, "bana kalsa, bir suçun varlığını doğrulardım."

"Ben de bunu kabul etmiyorum," dedi Tréville, "ama majestelerinin yargıçları var, kararı onlar verecekler."

"Bu doğru," dedi kral, "davayı yargıçlara havale edelim, yargılamak onların işi."

"Yalnızca," diye devam etti Tréville, "yaşadığımız bu kötü dönemde, onurlu bir hayat sürdürmek, tartışılmaz bir erdeme sahip olmak, bir insanı hakaretlerden, işkencelerden muaf tutmuyor. Ve sizi temin ederim ki, kralın silahşorları polisiye vakalarda kötü muamelelere maruz kalmaktan pek hoşnut değil."

Bu sözlerin temkinli olduğu söylenemezdi, ama Tréville bunu sonucunu bilerek yapmıştı. Bir patlama olmasını istiyordu, böylece her yanı alevler saracak, mesele aydınlığa kavuşacaktı.

"Polisiye vakalar!" diye haykırdı, Mösyö de Tréville'in sözlerini tekrarlayan kral, "Polisiye vakalar! Siz ne biliyorsunuz ki mösyö? Silahşorlarınızla ilgilenin ve kafamı şişirmeyin. Sizi dinleyen de bir silahşorun tutuklanmasıyla Fransa'nın tehlikeye girdiğini zanneder. Şuraya bakın, bir silahşor için ne büyük yaygaralar koparılıyor! Lanet olsun, onunu, yüzünü, hatta tamamını tutuklatırım! Artık tek bir söz bile işitmek istemiyorum."

"Majesteleri şüpheleniyorsa," dedi Tréville, "silahşorlar suçludur, bakın efendim, size kılıcımı geri vermeye hazırım, çünkü kardinal hazretleri askerlerimi suçlayacaksa, sonunda beni de suçlayacaktır, en iyisi tutuklanmış Athos ve tutuklanacak olan d'Artagnan ile birlikte adalete teslim olmak."

"Gaskonyalı kafası; sözlerinizi tamamladınız mı?" dedi kral.

"Efendim," diye yanıtladı Tréville, sesini hiç alçaltmadan, "silahşorumun geri verilmesini ya da yargılanmasını emredin."

"Yargılanacak," dedi kardinal.

"O zaman daha iyi, çünkü bu durumda majestelerinden davada onu savunma izni isteyeceğim."

Kral bir tartışmadan kaygılandı.

"Kardinal hazretlerinin şahsi gerekçeleri yoksa..."

Kralın kendisine doğru geldiğini gören kardinal, ona doğru ilerledi.

"Pardon," dedi, "ama majesteleri beni peşin hükümlü bir yargıç olarak gördüğü an davadan çekilirim."

"O zaman söyleyin bakalım," dedi kral, "Mösyö Athos'un o sırada konağınızda olduğuna ve bu olaya katılmadığına dair babamın anısı için yemin eder misiniz?"

"Muzaffer babanız ve dünyada herkesten çok sevip, herkesten üstün tuttuğum kişi olan sizin üzerinize yemin ederim."

"Ama düşünsenize efendim," dedi kardinal. "Mahkûmu bu şekilde serbest bırakırsak, gerçeği hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz."

"Mösyö Athos, hep burada olacak," diye karşılık verdi Mösyö de Tréville, "yargıçlar diledikleri zaman onu sorgulayabilecekler. İçiniz rahat olsun sayın kardinal, hiçbir yere gitmeyecek, buna ben kefilim."

"Gerçekten de öyle," dedi kral, "Mösyö de Tréville'in dediği gibi her zaman ifade vermeye hazır olacak. Zaten," diye ekledi sesini alçaltıp, kardinale yalvaran gözlerle bakarak, "politik davranıp onlara güvendiğimizi gösterelim."

XIII. Louis'nin bu politikası Richelieu'yü gülümsetti.

"Emir verin efendim," dedi, "bağışlama hakkınız var."

"Bağışlama hakkı suçlular için geçerlidir," dedi, son sözü kendisi söylemek isteyen Tréville, "silahşorum suçsuzdur. Bu durumda onu bağışlamayacak, yalnızca adaleti yerine getirmiş olacaksınız."

"Şu an For-l'Evêque'de mi?" dedi kral.

"Evet efendim, ve tıpkı caniler gibi bir hücrede tutuluyor."

"Lanet olsun, lanet olsun," diye mırıldandı kral, "ne yapmak lazım?"

"Salıverilmesi için bir şeyler yazacaksınız, hepsi bu," dedi kardinal, "tıpkı majesteleri gibi, ben de Mösyö de Tréville'in güvencesinin fazlasıyla yeterli olduğunu düşünüyorum."

Tréville saygıyla eğilirken, korkuyla karışık bir sevinç yaşıyordu, kardinalin böyle yumuşak davranması yerine, karşı çıkmasını tercih edecekti.

Kral salıverilme emrini imzaladığında, Tréville evrakı hemen aldı.

Çıkacağı sırada dostça gülümseyen kardinal krala dönerek:

"Silahşorlarınız ve komutanları arasında muhteşem bir uyum var efendim, herkesin bundan örnek alması ve gurur duyması gerek."

"Çok geçmeden, bana kötü bir oyun oynayacak," dedi Tréville içinden, "böyle bir adam karşısında son sözü söylemek asla mümkün değil. Ama acele edelim, kral her an fikrini değiştirebilir, ne de olsa, oradan yeni çıkmış bir mahkûmu Bastille'e ya da For-l'Evêque'e tıkmak, orada bulunan bir mahkûmu elde tutmaktan daha zordur."

Tréville, For-l'Evêque'e zafer kazanmış bir edayla girerek, sakin kayıtsızlığından hiçbir şey kaybetmemiş olan silahşorunun salıverilmesini sağladı.

Sonra d'Artagnan'ı gördüğünde:

"Paçayı iyi sıyırdınız," dedi, "işte Jussac'a indirdiğiniz darbenin bedeli. Sıra Bernajoux'nunkinde, ama buna fazla bel bağlamamalısınız."

Mösyö de Tréville kardinale güvenmemekte ve her şeyin bittiğine inanmamakta haklıydı, çünkü silahşorların komutanı dışarı çıkar çıkmaz, kardinal krala şunları söylemişti:

"Şimdi baş başa kaldığımıza göre, majesteleri dilerse, artık ciddi meselelerden söz edebiliriz. Efendim, Buckingham dükü beş gündür Paris'teydi ve buradan ancak bu sabah ayrıldı."

XVI

Adalet Bakanı Seguier Eskiden Yaptığı Gibi Çalmak Üzere Çanını Çok Aradı

Bu birkaç sözcüğün XIII. Louis'yi nasıl etkilediğini tahmin edebilmek imkansızdı. Kralın rengi bir kızarıp bir soluyordu. Kardinal bir hamlede kaybettiği bütün toprakları geri aldığını anlamıştı.

"Mösyö de Buckingham Paris'te!" diye haykırdı, "Buraya ne yapmaya gelmiş?"

"Hiç kuşku yok ki düşmanlarımız Huguenot'lar ve İspanyollarla birlikte bir şeyler çevirmeye."

"Hayır, bu olamaz, hayır! Madam de Chevreuse, Madam de Longueville ve Condé sülalesiyle birlikte bana karşı entrikalar çeviriyor."

"Aman efendim, bu nasıl düşünce! Kraliçe aklı başında bir kadındır, özellikle de majestelerini çok sever."

"Kadınlar zaaflıdır kardinal," dedi kral, "beni çok sevmesine gelince, bu konuyla ilgili kararımı çoktan verdim."

"Buckingham dükünün Paris'e tamamıyla politik bir amaçla geldiğini düşünüyorum."

"Bense başka bir amaçla geldiğinden eminim, sayın kardinal; ama kraliçe suçluysa, karşımda titreyecek!"

"Aslında böyle bir ihanet üzerinde durmaktan büyük bir tiksinti duysam da, majestelerinin sözleri üzerine aklımdan bazı şeyler geçmedi değil. Majestelerinin emriyle birçok kez sorguladığım Madam de Lannoy, bu sabah bana kraliçenin önceki gece çok geç yattığını, sabah çok ağladığını ve bütün gün mektup yazdığını söyledi."

"İşte bu," dedi kral, "kuşkusuz ona yazıyordu. Kardinal, kraliçenin kâğıtlarını ele geçirmem gerek."

"Ama onları nasıl alabiliriz ki, efendim? Sanırım ne ben, ne de majesteleri böyle bir görevi üstlenemeyiz."

"Mareşalin eşi Madam d'Ancre'dan nasıl alınmıştı?" diye haykırdı kral büyük bir öfkeyle, "çekmeceleri karıştırılmış, sonra da üstü aranmıştı."

"Ama Madam d'Ancre, maceracı bir Floransalıdan başka bir şey değildi, oysa majestelerinin yüce eşi Anne d'Autriche, Fransa kraliçesi, yani dünyanın en büyük prenseslerinden biri."

"O prenseslerin en suçlusu, sayın kardinal! Bulunduğu yüksek mevkii unuttukça, alçalmaya başladı. Zaten uzun zamandır, bu küçük siyaset ve aşk entrikalarını bitirmeye karar vermiştim. Yanında bir de La Porte var."

"İtiraf etmek isterim ki, bu işlerin elebaşı o," dedi kardinal.

"Demek siz de benim gibi beni aldattığını düşünüyorsunuz?" dedi kral.

"Bir kez daha tekrarlayım ki, ben kraliçenin majestelerinin onuruna karşı değil, gücüne karşı bazı

dolaplar çevirdiğini düşünüyorum."

"Ve ben de size her ikisini de yaptığını söylüyorum; size kraliçenin beni sevmediğini, o alçak Buckingham dükünü sevdiğini söylüyorum! Paris'teyken onu neden tutuklatmadınız?"

"Dükü tutuklatmak! Efendim, I. Charles'ın başbakanını tutuklatmaktan mı söz ediyorsunuz? Ne büyük bir yaygara kopardı! Hele majestelerinin hâlâ kuşkuyla karşıladığım şüphelerinin doğruluk payı olduğu anlaşılsa, ne korkunç bir skandal yaşanırdı!"

"Ama bir serseri, bir hırsız gibi gezdiğinde göre, onu..."

XIII. Louis söyleyeceklerinden kendisi de korkarak sözünü yarıda keserken, boynunu uzatan Richelieu boşuna bir çabayla kralın dudaklarında yarım kalan sözü bekliyordu.

"Onu?"

"Hiç," dedi kral. "Ama Paris'te kaldığı süre boyunca gözetim altında mıydı?"

"Evet, efendim."

"Nerede kalıyordu?"

"La Harpe sokağı 75 numarada."

"Neresi bu?"

"Luxembourg yakınlarında."

"Kraliçeyle görüşmediğinden emin misiniz?"

"Kraliçenin bulunduğu konumun gerektirdiklerini yerine getirdiğine inanıyorum efendim."

"Ama haberleştiler, kraliçe bütün gün ona mektup yazdı, kardinal, o kâğıtları istiyorum!"

"Ama majesteleri..."

"Sayın kardinal, ne pahasına olursa olsun, o kâğıtları istiyorum."

"Yine de majestelerine belirtmek isterim ki..."

"Sayın kardinal, yoksa siz de her söylediğime karşı çıkarak bana ihanet mi ediyorsunuz? Siz de İspanyollar ve İngilizlerle, Madam de Chevreuse ve kraliçeyle işbirliği mi yapıyorsunuz?"

"Majesteleri," dedi kardinal içini çekerek, "ben bu tür şüphelerden muaf olduğumu sanıyordum."

"Sayın kardinal, beni duydunuz, o mektupları istiyorum."

"Bunun tek bir yolu var."

"Nedir?"

"Bu görevi adalet bakanı Séguier'ye vermek gerekir. Bu konu onun alanına giriyor."

"Hemen haber verin buraya gelsin!"

"Benim evimde olmalı efendim. Kendisinden bana uğramasını rica etmiştim ve Louvre'a gelirken de, gelirse beni beklemesini söylemeleri için emir verdim."

"Hemen gelmesi için haber gönderin."

"Majestelerinin emirleri yerine getirilecek, ama..."

"Aması ne?"

"Ama kraliçe belki de buna karşı çıkacak."

"Emirlerime mi?"

"Evet, bu emirlerin kral tarafından verildiğini bilmiyorsa."

"Tamam o zaman, bundan şüphesi olmaması için, onu kendim haberdar edeceğim."

"Majesteleri aranızın bozulmaması için elimden geleni yaptığımı unutmayacaklardır."

"Evet, kraliçeye hoşgörüyle, belki de gereğinden fazla bir hoşgörüyle yaklaştığınızı biliyorum ve bunu sizinle daha sonra konuşacağım."

"Majesteleri ne zaman isterse; ama siz ve Fransa kraliçesinin uyumlu bir beraberlik yürütmeleri için kendimi feda etmekten her zaman mutluluk ve gurur duyacağım."

"Peki kardinal, peki, ama siz bu arada bana adalet bakanını gönderin, ben kraliçenin yanına gidiyorum."

Ve kapıyı açan XIII. Louis kendi odasından kraliçeninkine giden koridora girdi.

Kraliçe, nedimeleri Madam de Guitaut, Madam de Sablé, Madam de Montbazon ve Madam de Guéménée ile birlikteydi. Bir köşede Madrid'den beri yanında olan oda hizmetçisi Dona Estefania vardı. Madam de Guéménée kitap okuyor ve kraliçe dışında herkes onu dikkatle dinliyordu, Anne d'Aurtich ise tam tersine dinlermiş gibi yaptığı bu okumadan kendi düşüncelerine dalmak için yararlanıyordu.

Son bir aşk yansımasıyla parıldasalar da bu düşünceler hüzün veriyordu. Kocasının güvenini kaybetmiş olan, daha yakın davranmadığı için kendisini asla affetmeyen kardinalin kiniyle köşeye sıkışan, Richelieu'nün nefretiyle hayatı cehenneme dönen ana kraliçenin örneği –o dönemin anılarına göre, Marie de Medicis, kardinale Anne d'Autriche'in her zaman için reddettiği duyguları beslemeye başlamış olmasına rağmen– gözlerinin önünden gitmeyen Anne d'Autriche en sadık hizmetkârlarının, en yakın sırdaşlarının, en sevdiği gözdelerinin birer birer çevresinden uzaklaştığını görmüştü. Bu bahtsızlar ne uğursuz bir mükâfatla ödüllendirilmişlerdi, kraliçe dokunduğu herkesi felakete sürüklüyordu, dostluğu kötü bir kaderin habercisi gibiydi. Madam de Chevreuse ve Madam de Vernet sürgüne gönderilmişlerdi, La Porte her an için tutuklanabileceğini efendisinden gizlemiyordu.

İşte bu en derin, en hüzünlü düşüncelere dalmış olduğu sırada, oda kapısının açılmasıyla kral içeri girdi.

Okuma hemen sona erdi, bütün kadınlar ayağa kalktıklarında etrafı derin bir sessizlik kapladı.

Hiç de kibar davranmayan krala gelince, kraliçenin önünde durarak:

"Madam," dedi soğuk bir ses tonuyla, "görevlendirdiğim adalet bakanı bazı işlemler için sizi ziyaret edecek."

Hiç durmadan boşanma, sürgün, hatta yargılanma tehditleri yaşayan bahtsız kraliçe, allığına rağmen rengi solarak:

"Ama bu ziyaretin sebebi nedir?" diye sordu, "adalet bakanı, bana majestelerinin söyleyemediği bir şeyi mi söyleyecek?"

Kral yanıt vermeden geri dönerken, neredeyse aynı anda muhafiz birliği komutanı Mösyö de Guitaut adalet bakanının gelişini haber verdi.

Adalet bakanı kapıda belirdiğinde, kral başka bir kapıdan dışarı çıkmıştı.

Adalet bakanı yarı gülümseyip, yarı kızararak içeri girdi. Muhtemelen bu hikâyenin akışı içinde yeniden karşılaşacağımız için, okuyucularımızın onu tanımasında bir mahzur görmüyoruz.

Adalet bakanı garip bir adamdı. Onu kardinale sadık bir adam olarak tavsiye eden, bir zamanlar kardinalin oda hizmetçiliğini yapmış olan ve Notre Dame piskoposluk kurulu üyesi olan Des Roches Le Masle'dı. Kardinal ona güvenmiş, tavırlarından memnun kalmıştı.

Hakkında anlatılan çeşitli öykülerden biri de şöyleydi:

Fırtınalı bir gençlik döneminden sonra, en azından bir süre için delikanlılığında yapıklarının kefaretini ödemek amacıyla bir manastıra çekilmişti.

Ama zavallı tövbekâr, bu kutsal mekâna ilk adımını attığında, kapıyı tutkularının da kendisiyle birlikte girmesini engelleyecek kadar hızlı kapatmamıştı. Aklına hiç durmadan takıntılı düşünceler geliyordu; bu bahtsızlığını açtığı başrahip, o kışkırtıcı iblise karşı koyabilmesi için her geldiğinde çanın ipine koşup var gücüyle asılmasını öğütlemişti. Çanın gürültüsüyle, keşişler bir kardeşlerinin günaha meylettiğini anlayarak hep birlikte dua edeceklerdi.

Bu nasihat geleceğin adalet bakanına oldukça makul görünmüştü. Keşişlerin duaları sayesinde, baştan çıkartıcı düşüncelere karşı koyabiliyordu, ama ne yazık ki şeytan karargâh kurduğu yerden kolay kolay ayrılmıyordu, onu kovmak için edilen dualar arttıkça, o da kışkırtıcılığın dozunu artırıyordu, öyle ki tövbekârın nefsini köreltmek için duyduğu büyük isteği bildiren çan gece gündüz çalmaya başlamıştı.

Bir an bile dinlenme fırsatı bulamayan keşişler, gündüzleri kiliseye giden merdivenleri inip çıkıyor, geceleri de akşam duasından sonra, en az yirmi kere yataklarından fırlayıp, odalarının döşemelerine kapanarak dua ediyorlardı.

Bu işten şeytanın mı, yoksa keşişlerin mi bıktığı bilinmese de, tövbekâr üç ay sonra gelmiş geçmiş en cinli perili kişi unvanıyla dünyevi hayatına geri dönmüştü.

Manastırdan ayrıldıktan sonra yargıçlık görevine başlamış, amcasının yerine yargıtay başkanı olmuştu. Kardinalin yanında yer almasıyla ne kadar öngörülü olduğunu kanıtlamış, sonra adalet bakanlığına getirilmişti. Kardinale ana kraliçeye duyduğu kini gidermekte, Anne d'Autriche'e karşı hazırladığı intikam planlarını uygulamakta yardımcı olmuştu; Chalais davasında yargıçları yönlendirmiş, Fransa'nın büyük vurguncularından Laffemas'nın girişimlerini desteklemişti; nihayet

kardinalin güvenini tamamıyla kazandığında, bu ilginç görevi yerine getirmek için kraliçenin huzuruna çıkmıştı.

İçeri girdiğinde, kraliçe ayaktaydı, ama onu görür görmez yerine oturarak, nedimelerine emredici bir tavırla yastıklarına ve taburelerine yerleşmelerini işaret etti.

"Ne istiyorsunuz mösyö?" diye sordu Anne d'Autriche, "Burada ne amaçla bulunduğunuzu öğrenebilir miyim?"

"Majestelerine duyduğum saygıya rağmen, kral adına kağıtlarınızı incelemeye geldim."

"Nasıl, mösyö! Kağıtlarımı incelemek mi? Ama bu çok iğrenç bir uygulama!"

"Beni bağışlayın, madam, ben yalnızca kralın emirlerini yerine getiren bir aracıyım. Majesteleri demin buradan çıkmıyor muydu, sizi bu ziyaretten haberdar etmedi mi?"

"İnceleyin o zaman, görünen o ki bir suç işlemişim. Estefania, yazı masamın ve diğer çekmecelerin anahtarlarını getirin."

Adalet bakanı çekmecelerde göstermelik bir arama yaptı, ama kraliçenin o gün yazdığı önemli mektubu çekmecelerde saklamayacağını iyi biliyordu.

Adalet bakanı yazı masasının çekmecelerini en az yirmi kez açıp kapadıktan sonra, işini tamamlamaya, yani kraliçenin üstünü aramaya karar vererek, kararsız ve sıkıntılı bir ifadeyle Anne d'Autriche'e doğru ilerledi.

"Ve şimdi sıra asıl aramada," dedi.

"O da nesi?" diye sordu, ne demek istediğini anlayamayan ya da daha doğrusu anlamak istemeyen kraliçe.

"Majesteleri bugün sizin tarafınızdan bir mektup yazıldığından ve henüz gönderilmediğinden haberdar. Bu mektup yazı masanızda da, çekmecelerde de yok, yine de bir yerlerde olmalı."

"Kraliçenize dokunmaya cesaret edebilecek misiniz?" dedi ayağa fırlayan ve tehditkâr bir hal alan bakışlarını adalet bakanına diken kraliçe.

"Ben kralın sadık bir hizmetkârıyım madam, majestelerinin emrettiği her şeyi yapacağım."

"Öyle ya," dedi Anne d'Autriche, "kardinal hazretlerinin casusları iyi çalışmışlar. Bugün henüz göndermediğim bir mektup yazdım. Mektup burada."

Ve güzel elini göğsüne götürdü.

"O mektubu bana verin madam," dedi adalet bakanı.

"Onu yalnızca krala vereceğim mösyö," dedi Anne.

"Öyle olsa, kral bunu kendisi isterdi. Ve size tekrarlamak isterim ki, onu sizden istemek için beni görevlendirdi ve eğer vermezseniz..."

"Devam edin."

"Onu sizden almak benim görevim."

"Nasıl, ne demek istiyorsunuz?"

"Emirler böyle, madam, şüpheli kağıdı bulmak için üzerinizi aramakla görevlendirildim."

"Ne korkunç!" diye haykırdı kraliçe.

"Madam, lütfen işimi zorlaştırmayın."

"Bunun alçakça bir uygulama olduğunu biliyorsunuz değil mi mösyö?"

"Bağışlayın madam, ama kralın emri bu."

"Hayır, hayır, buna katlanmaktansa ölmeyi tercih ederim!" diye haykırdı, buyurgan İspanyol ve Avusturyalı kanı beynine sıçrayan kraliçe.

Adalet bakanı derin bir saygıyla reverans yaptıktan sonra, üstlendiği görevi yerine getirmek için bir adım bile geri atmayacağını gösteren bir kararlılıkla, sorgu odasındaki bir cellat yardımcısı gibi, gözlerinden öfke dolu yaşlar boşalan Anne d'Autriche'e yaklaştı.

Daha önce de söylediğimiz gibi, kraliçe çok çekici bir kadındı.

Görev bazı incelikleri gerektiriyordu ve kral Buckingham düküne olan kıskançlığından dolayı, başka kimseyi kıskanmıyordu.

Hiç kuşku yok ki, Adalet bakanı o an gözleriyle ünlü çanın ipini aramıştı ama bulamayınca, kararını vererek, elini kraliçenin mektubun bulunduğunu itiraf ettiği noktaya doğru uzattı.

Benzi ölü gibi solan Anne d'Autriche bir adım geriledi, düşmemek için sol eliyle arkasındaki masadan destek alırken, sağ eliyle göğsünden bir kâğıt çıkararak adalet bakanına uzattı.

"Alın mösyö, işte o mektup!" diye haykırdı kraliçe kesik ve titreyen bir sesle, "Alın ve beni tiksinti veren mevcudiyetinizden kurtarın."

Kendi payına tahmin edilmesi hiç de güç olmayan duygularla sarsılan adalet bakanı kağıdı alıp, yerlere kadar eğildikten sonra dışarı çıktı.

Daha kapı kapanır kapanmaz, kraliçe yarı baygın bir halde nedimelerinin kolları arasına yığıldı.

Adalet bakanı tek bir satır bile okumadan mektubu krala götürdü. Titreyen ellerle aldığı mektubun üzerinde adres bulamayan kralın rengi soldu, sonra zarfı yavaşça açıp ilk sözcüklerden İspanya kralına yazıldığını anlayınca, hızla okumaya başladı.

Bu kardinale karşı bir saldırı planıydı. Kraliçe, kardeşini ve Avusturya imparatorunu, Avusturya hanedanını çökertmekten başka bir şey düşünmeyen kardinalin politikalarından rahatsız oldukları için Fransa'ya göstermelik bir savaş açmaya ve barış koşulu olarak da kardinalin görevden uzaklaştırılmasını öne sürmeye davet ediyordu, ama mektupta aşkla ilgili tek bir sözcük yoktu.

Çok neşelenen kral, kardinalin hâlâ Louvre'da olup olmadığını öğrenmek istediğinde, kendisine onun çalışma odasında majestelerinin emirlerini beklediği bildirildi.

Kral hemen kardinalin yanına gitti.

"Bakın kardinal," dedi, "siz haklı çıktınız, ben yanılmışım, entrika tamamıyla politikmiş, bu mektupta aşktan hiç söz edilmiyor, buna karşılık sizinle ilgili çok şey var."

Kardinal mektubu alıp büyük bir dikkatle okudu, bitirdikten sonra bir kez daha okudu.

"İşte görüyorsunuz majesteleri, düşmanlarım işi nerelere vardırıyorlar; beni görevden almanız için sizi iki savaşla tehdit ediyorlar. Yerinizde olsam bu ısrarlı talepleri kabul ederdim ve bir köşeye çekilmek benim açımdan da hayırlı olurdu."

"Siz neler söylüyorsunuz kardinal?"

"Bu bitmek bilmez zıtlaşmalarla sağlığımı kaybettiğimi söylüyorum. Büyük bir ihtimalle La Rochelle kuşatmasının yorgunluğuna dayanamayacağım, benim gibi sürekli olarak yetenekli olmadığı alanlara yönlendirildiği için asli görevini yerine getiremeyen bir kilise adamının yerine, bu kuşatma için Mösyö de Condé'yi, Mösyö de Bassompierre'i ya da savaşı sürdürebilecek başka bir yiğit kumandanı görevlendirin. İçeride daha huzurlu, dışarıda daha başarılı olacağınızdan hiç kuşkum yok."

"Sayın kardinal, sizi anlıyorum, içiniz rahat olsun," dedi kral, "burada ismi geçenler kraliçe de dahil olmak üzere hak ettikleri cezayı çekecekler."

"Ne diyorsunuz siz? Tanrı korusun, kraliçenin benim yüzümden en ufak bir baskı görmesini istemem! Sizin de tanıklık edeceğiniz gibi, size karşı çıksa bile, her zaman bütün içtenliğimle onun yanında oldum, ama o beni hep bir düşman olarak gördü. Ah! Majestelerinin onuru lekelenseydi, size, ‘Merhamet yok, suçluya merhamet yok!' diyen ilk ben olacaktım. İyi ki durum böyle değil ve majestelerinin elinde yeni bir kanıt daha var."

"Bu doğru, sayın kardinal," dedi kral "ve siz her zamanki gibi haklıydınız, yine de kraliçe öfkemin boşuna olmadığını gösterdi."

"Ama siz de onun öfkesini üzerinize çektiniz ve gerçekten de majestelerinin size surat asmasını anlayışla karşılayacağım; majesteleri kraliçeye çok sert davrandılar."

"Ne kadar yüksek mevkide olursa olsunlar, sert davranmamın bedeli ne kadar ağır olursa olsun, düşmanlarıma ve sizin düşmanlarınıza hep böyle davranacağım."

"Kraliçe benim düşmanım olabilir ama sizin değil efendim, tam tersine o sadık, bağlı ve benzersiz bir eş; izin verin majestelerine onun için aracılık edeyim."

"O zaman utansın ve önce o gelsin."

"Tam tersine efendim, siz örnek olun; kraliçeden şüphelendiğiniz için ilk hatayı siz yaptınız."

"Ben onun yanına gideceğim, öyle mi?" dedi kral, "Asla!"

"Majesteleri, size yalvarıyorum."

"Zaten yanına ne amaçla gideceğim ki?"

"Onun hoşuna gidecek bir şeyler yapabilirsiniz."

"Ne gibi?"

"Bir balo tertipleyin, kraliçenin dansı ne kadar sevdiğini bilirsiniz; sizi temin ederim ki böyle bir incelik karşısında öfkesinden eser kalmayacaktır."

"Sayın kardinal, bu sosyete eğlencelerinden hoşlanmadığımı bilirsiniz."

"Bundan hoşlanmadığınızı bildiği için kraliçe size daha büyük bir minnet duyacaktır, zaten bu doğum gününde hediye ettiğiniz ve şimdiye dek takmaya fırsat bulamadığı elmaslarını sergilemek için de bir vesile olacak."

"Göreceğiz sayın kardinal, göreceğiz," dedi, kraliçenin pek önemsemediği bir konuda suçlu, çok kuşku duyduğu bir konuda suçsuz çıkmasına sevinirken, onunla barışmaya hazır olan kral, "göreceğiz ama onurum üzerine yemin ederim ki, çok hoşgörülüsünüz."

"Majesteleri, sert tutumları bakanlarınıza bırakın, hoşgörü ulvi bir erdemdir; ondan yararlanın ve göreceksiniz her şey daha güzel olacak."

Bunun üzerine saatin on biri çaldığını duyan kardinal saygıyla eğilip izin istedi ve kraldan kraliçeyle barışmasını bir kez daha rica etti.

Mektubunun ele geçirilmesinden sonra bazı kınamalara maruz kalacağını düşünen Anne d'Autriche, ertesi gün kralın yanına gelip yakınlaşma girişimlerinde bulunmasına çok şaşırdı. Kraliçenin ilk tepkisi olumsuzdu, kadınlık gururu ve kraliçe saygınlığı ilk görüşmede onu bağışlamayacak kadar acımasız bir saldırıya uğramıştı, ama nedimelerinin tavsiyesine uyarak yavaş yavaş olanları unutmaya başlamış gibi göründü. Bu yumuşama anından yararlanan kral ona bir şölen düzenlemek istediğini söyledi.

Zavallı Anne d'Autriche için bir şölen o kadar nadir bir şeydi ki, kardinalin düşünmüş olduğu gibi bu sözler üzerine, yüreğindekiler olmasa da yüzündeki son öfke izleri kayboldu. Şölenin hangi gün yapılacağını sorduğunda, kral bu konuda kardinalle bir karara varmaları gerektiğini söyledi.

Gerçekten de kral, kardinale her gün şölenin hangi tarihte yapılacağını soruyor, kardinal de herhangi bir bahaneyle bu soruyu geçiştiriyordu.

On gün böyle geçti.

Anlattığımız sahnenin üzerinden sekiz gün geçtikten sonra, kardinal Londra'dan gelen birkaç satırlık bir mektup aldı.

"İstediğinizi aldım, ama param bittiği için Londra'dan ayrılamıyorum, bana beş yüz altın gönderin, parayı aldıktan dört beş gün sonra Paris'te olacağım."

Kardinalin bu mektubu aldığı gün, kral her zamanki sorusunu yineledi.

Parmak hesabı yapan Richelieu kendi kendine şunları söylüyordu:

"Parayı aldıktan dört, beş gün sonra gelecek, paranın eline geçmesi için dört beş gün, geri gelmesi için de yine dört beş gün lazım, on gün eder, aksilikleri, kötü tesadüfleri, kadınlık zaaflarını da hesaba katıp on iki gün diyelim."

"Evet sayın kardinal," dedi kral, "hesabınızı yaptınız mı?"

"Evet efendim, bugün 20 Eylül; belediye meclisi 3 Ekim'de bir gece düzenliyor. Bu çok uygun bir zaman, hem böylece tekrar kraliçeden yana çark ediyor izlenimi de vermeyeceksiniz."

Sonra ekledi:

"Bu arada, efendim, şölenden bir gün önce, majestelerine elmasların kendisine yakışıp yakışmadığını görmek istediğinizi söylemeyi unutmayın."

XVII

Bonacieux Ailesi

Kardinal elmas konusunu krala ikinci kez hatırlatıyordu. Bu ısrarcı yaklaşım karşısında huylanan kral bu tavsiyenin altında bir şeyler yattığını düşündü.

Kardinal, modern polisin mükemmelliğine erişemese de, çok iyi çalışan güvenlik teşkilatı sayesinde çevrede olup bitenler konusunda kraldan daha fazla bilgi topluyordu. Bu durum kralın kardinal karşısında birçok kez küçük düşmesine neden olmuştu. Bu yüzden Anne d'Autriche ile sohbet edip ağzından bir şeyler almayı umdu, sonra kardinal tarafından bilinen ya da bilinmeyen bir sırla onun yanına gelecek ve her iki durumda da onun gözünde itibarı yükselecekti.

Kraliçenin yanına gidip, önce her zamanki gibi çevresindekilere tehditler savurdu. Başını öne eğen Anne d'Autriche hiç yanıt vermeden bu sövgü selinin akıp gitmesini bekledi, sonunda kralın duracağını umuyordu; ama XIII. Louis'nin istediği bu değildi, kardinalin aklından bir şeyler geçtiğini ve kendisine kardinale yakışır, korkunç bir sürpriz hazırladığını düşünen XIII. Louis tartışma yaratarak, kraliçenin ağzından bir ipucu almak istiyordu. Nihayet ısrarlı suçlamalarının sonucunda hedefine ulaştı.

"Ama," diye haykırdı bu imalı saldırılardan yorulan Anne d'Autriche, "ama bana içinizden geçenlerin hepsini söylemiyorsunuz. Ben ne yaptım? Ne suç işledim? Majestelerinin bunca yaygarayı koparmasının nedeni kardeşime yazdığım mektup olamaz."

Böylesine doğrudan bir karşı saldırı beklemeyen kral ne yanıt vereceğini bilemedi, bunun üzerine şölen arifesinde yapması gereken uyarının zamanının geldiğini düşündü.

"Madam," dedi haşmetle, "kısa süre sonra belediye sarayında bir balo düzenlenecek, yiğit belediye görevlilerini onurlandırmak için oraya tören giysilerinizle gelmenizi ve özellikle size doğum gününüzde hediye ettiğim elmasları takmanızı istiyorum."

Yanıt korkunçtu. Anne d'Autriche, XIII. Louis'nin her şeyi bildiğini ve bunu yedi sekiz gün gizlemesini kardinalin istediğini sandı. Rengi kireç gibi soldu, balmumunu andıran eliyle bir konsola yaslanarak ürkmüş gözlerle krala bakarken, ağzından tek bir sözcük bile çıkmadı.

"Anladınız değil mi, madam?" dedi kral, sebebini tahmin edemediği bu sıkıntılı yüz ifadesine neden olduğu için keyiflenerek, "Anladınız değil mi?"

"Evet efendim, anlıyorum," diye kekeledi kraliçe.

"Baloya geleceksiniz değil mi?"

"Evet."

"Elmaslarınızı takarak?"

"Evet."

Kraliçenin benzi daha da soldu, bunu fark eden kral, kişiliğinin en kötü yanlarından biri olan o soğuk acımasızlığıyla keyiflendi.

"O zaman anlaştık," dedi kral, "size söyleyeceklerim bundan ibaretti."

"Ama balo ne zaman düzenleniyor?" diye sordu Anne d'Autriche.

Kral kraliçenin neredeyse can çekişirmişçesine sorduğu bu soruya içgüdüsel olarak yanıt vermemesi gerektiğini hissetti.

"Çok yakında madam," dedi, "ama tarihi tam olarak hatırlayamıyorum, kardinale soracağım."

"Bu şöleni size kardinal mi bildirdi?" diye haykırdı kraliçe.

"Evet madam," diye yanıtladı kral şaşkın bir ifadeyle, "ama neden bunu soruyorsunuz ki?"

"Davet ettiğiniz baloya elmaslarımı takarak gelmemi o mu söyledi?"

"Yani madam..."

"O değil mi, efendim, o."

"O ya da ben, ne fark eder? Bu davette kötü bir niyet mi var?"

"Hayır efendim."

"O zaman geliyorsunuz?"

"Evet efendim."

"Bu güzel," dedi kral çıkarken, "bu güzel, sözünüze güveniyorum."

Kraliçe saygıdan çok dizleri tutmadığı için bir reverans yaptı.

Kral coşkuyla dışarı çıktı.

"İşim bitti," diye mırıldandı kraliçe, "işim bitti, çünkü kardinal her şeyi biliyor ve henüz hiçbir şey bilmese de yakında her şeyi öğrenecek olan kralı o yönlendiriyor. İşim bitti! Tanrım! Tanrım! Tanrım!"

Başını titreyen kollarının arasına alarak bir yastığın üzerine diz çöküp dua etti.

Gerçekten de durum çok korkunçtu. Buckingham Londra'ya dönmüştü, Madam de Chevreuse Tours'daydı. Her zamankinden daha çok gözlenen kraliçe hangisi olduğunu bilmese de, nedimelerinden birinden gizli gizli şüpheleniyordu. La Porte, Louvre'dan ayrılamıyordu. Dünyada güvenebileceği tek kişi bile yoktu.

Onu tehdit eden felaketi ve terk edilmişliğini düşünerek gözyaşlarına boğuldu.

"Majesteleri için yapabileceğim bir şey var mı?" diye sordu tatlı bir ses merhametle.

Kraliçe hemen geri döndü, çünkü ses tonundan bu konuşanın bir dost olduğuna şüphe yoktu.

Gerçekten de kraliçenin dairesine açılan kapılardan birinde Madam Bonacieux duruyordu; elbiseleri ve çamaşırları dolaba yerleştirirken kral içeri girmiş, o da dışarı çıkamadığı için her şeyi duymuştu.

Kraliçe bu halde görülmekten şaşırmış bir halde tiz bir çığlık attı, ilk başta gözleri yaşlarla dolu olduğu için La Porte'un kendisine tavsiye ettiği genç kadını tanıyamamıştı.

"Ah! Hiç endişelenmeyin madam," dedi genç kadın ellerini birleştirip, kraliçenin sıkıntıları için gözyaşı dökerken, "ben majestelerine yürekten bağlıyım ve ondan ne kadar uzak, ondan ne kadar aşağılarda olsam da, sanırım majestelerinin acısını dindirecek bir yol biliyorum."

"Siz! Tanrım! Siz!" diye haykırdı kraliçe, "Ama bir yüzüme bakın hele. Herkes tarafından ihanete uğruyorum, size güvenebilir miyim?"

"Ah madam!" diye haykırdı genç kadın dizlerinin üzerine çökerek, "her şeyim üzerine yemin ederim ki, majesteleri için ölmeye hazırım."

İlki gibi yüreğinin derinliklerinden gelen bu çığlığın içtenliğine güvenilebilirdi.

"Evet," diye devam etti Madam Bonacieux, "evet, burada hainler var; ama kutsal bakire adına yemin ederim ki, majestelerinin benden daha sadık bir hizmetkârı olamaz. Kralın takmanızı istediği o elmasları Buckingham düküne verdiniz, değil mi? Elmaslar dükün koltuğunun altında tuttuğu gül ağacından bir kutunun içindeydi, yanılmıyorum değil mi?"

"Aman Tanrım! Tanrım!" diye mırıldandı, korkudan dişleri takırdayan kraliçe.

"Tamam o zaman," diye devam etti Madam Bonacieux, "onları geri almak gerek."

"Elbette, geri almak gerek," diye haykırdı kraliçe, "ama bunu nasıl yapacağız?"

"Düke birisini göndermek gerek."

"Ama kimi?.. Kime güvenebilirim ki?"

"Bana güvenin madam, bu onuru bana bahşedin kraliçem, ben ulağı bulacağım!"

"Ama yazmak gerekecek!"

"Ah! Evet, bu kesinlikle gerekli. Majestelerinin elinden iki sözcük, bir de özel mührü."

"Ama o iki sözcük beni mahkûm etmelerine yeter. Bu benim için boşanma, sürgün demektir."

"Evet, alçakların eline geçerse! Ama sizi temin ederim ki o iki sözcük adreslerine ulaşacaklar."

"Aman Tanrım! Demek hayatımı, onurumu, şöhretimi sizin ellerinize teslim edeceğim!"

"Evet madam, evet, böyle olması gerekiyor ve bunların hepsini ben kurtaracağım!"

"Ama nasıl? En azından bunu söyleyin."

"İki üç gün önce serbest bırakılan kocamı henüz göremedim. Kimseye kin tutmayan, kimseye sempati beslemeyen yürekli ve dürüst bir adamdır. İstediğimi yapacaktır, içinde ne yazdığını bilmeden, hatta majestelerinin mektubunu taşıdığından haberi olmadan, belirtilen adrese ulaştıracaktır."

Genç kadının ellerini tutkulu bir hamleyle tutan kraliçe, ona yüreğinin derinliklerini okumak istercesine baktı ve güzel gözlerindeki içtenliğin parıltısından başka bir şey göremeyince, ona

şefkatle sarıldı.

"Tamam," diye haykırdı, "hayatımı, onurumu kurtaracaksın."

"Ah! Yerine getirmekten mutluluk duyacağım bu görevi abartmayın, benim aşağılık komploların kurbanı olan majestelerini kurtaracak bir şeyim yok."

"Doğru, doğru yavrum, haklısın."

"Bana bu mektubu verin madam, zamanımız daralıyor."

Kraliçe hemen üzerinde kâğıt, kalem bulunan küçük bir masaya koştu, iki satır bir şeyler yazdıktan sonra zarfı mühürleyip Madam Bonacieux'ye uzattı.

"Önemli bir şeyi unuttuk," dedi kraliçe.

"Nedir?"

"Para."

Madam Bonacieux'nün yüzü kızardı.

"Ah! Bu doğru," dedi, "majestelerine itiraf etmek isterim ki kocam..."

"Kocanın parası yok, demek istediğin bu değil mi?"

"Hayır var, ama kendisi çok cimridir, bu onun tek kusuru. Yine de majesteleri endişelenmesin, bir yolunu..."

"Bende de fazla para yok," dedi kraliçe (Madam de Motteville'in anılarını okuyanlar, bu yanıta şaşırmayacaklardır), "ama bekle."

Anne d'Autriche mücevher çekmecesine koştu.

"Şunu al," dedi, "söylendiğine göre pahalı bir yüzükmüş, İspanya kralı kardeşimden geldi, bana ait olduğu için kullanabilirim. Onu paraya çevir ve kocan yola çıksın."

"Bir saat içinde emirleriniz yerine getirilecek."

"Adresi görüyorsun," diye ekledi kraliçe neredeyse işitilemeyecek kadar alçak bir sesle, "Buckingham dükü, Londra."

"Mektup kendisine iletilecektir."

"İyiliksever çocuk!" diye haykırdı Anne d'Autriche.

Kraliçenin elini öpen Madam Bonacieux mektubu korsesinin içine yerleştirip, bir kuşun hafifliğiyle gözden kayboldu.

Kraliçeye dediği gibi on dakika sonra evindeydi, serbest bırakıldıktan sonra kocasını görmemişti, bu yüzden kardinal hazretlerinin tatlı sözleri ve parasının, buna ilaveten yaptığı iki üç ziyaretten sonra, Bonacieux'nün en iyi dostu haline gelen Rochefort kontunun, onu karısının suçlu olduğu için değil, politik bir tedbir nedeniyle kaçırıldığına kolayca inandırmasının onda ne gibi değişikliklere yol

açtığını bilmiyordu.

Mösyö Bonacieux'yü evde yalnız buldu: Zavallı adam büyük bir güçlükle, mobilyaları neredeyse tamamıyla kırılmış, çekmeceleri boşaltılmış evine çekidüzen vermeye çalışıyordu, adalet Kral Süleyman'ın belirttiği gibi, geçişinde iz bırakmayan üç şeyden biri değildi. Hizmetçi kız ise efendisi tutuklandığı sırada kaçmıştı. Zavallı öyle korkmuştu ki, Paris'ten memleketi olan Bourgogne'a kadar hiç durmadan yürümüştü.

Saygıdeğer tuhafiyeci evine döner dönmez karısını durumdan haberdar etmişti, Madam Bonacieux de ona memnuniyetini ve işlerden ilk fırsat bulduğunda kendisini ziyarete geleceğini bildirmişti.

Bu fırsat beş gün sonra çıkmıştı, bu süre farklı koşullarda üstat Bonacieux'ye uzun gelebilirdi ama kardinalle yaptığı görüşme, Rochefort'un ziyaretleri onu bol bol düşündürüyordu; bilindiği gibi düşünen insan zamanın nasıl geçtiğini anlamazdı.

Dahası Bonacieux'nün düşleri pespembeydi. Rochefort ona sevgili dostum Bonacieux diye hitap ediyor, hiç durmadan kardinalin kendisine çok değer verdiğini söylüyordu. Tuhafiyeci şimdiden gelecekteki soylu ve zengin yaşantısına giden yolun taşlarının döşendiğini hayal ediyordu.

Madam Bonacieux de kendi payına düşünüyordu, ama onun aklından geçenler yükselme tutkusuyla ilgili değildi, istemese de kendisine tutkulu bir aşkla bağlanmış gibi görünen o yürekli, yakışıklı, genç adamı düşünüyordu. On sekiz yaşında Mösyö Bonacieux ile evlendirilmiş, kocasının kendisinde herhangi bir duygu uyandırmaktan uzak olan dostları arasında yaşamış, iç dünyası bulunduğu sosyal mevkidekilere oranla daha geniş olduğundan, sıradan baştan çıkarma numaralarına ilgi göstermemişti, ama özellikle o dönemde soyluluk unvanının kentliler üzerinde büyük bir etkisi vardı, d'Artagnan da bir soyluydu, dahası silahşor üniformasından sonra kadınlar arasında en çok revaçta olan muhafız üniformasını taşıyordu. Tekrarlayalım ki, yakışıklı, maceracı bir gençti, aşktan seven ve sevmeye susamış biri gibi söz ediyordu, onda yirmi üç yaşında bir kadının başını döndürecek birçok özellik vardı ve Madam Bonacieux hayatının tam da bu mutlu çağındaydı.

Sekiz günden beri birbirlerini görmemelerine rağmen, o hafta boyunca başlarından geçen olayların etkisiyle, karı koca birbirlerine hafif kaygılı bir ifadeyle yaklaştılar. Yine de Mösyö Bonacieux yaşadığı sevinci belli ederek kollarını açtı ve karısına doğru ilerledi.

Madam Bonacieux ona alnını uzattı.

"Biraz konuşalım," dedi.

"Nasıl?" dedi Bonacieux şaşırmış bir halde.

"Evet, size açmam gereken önemli bir konu var."

"Aslında benim de öyle, size soracak önemli sorularım var. Bana biraz kaçırılışınızdan söz eder misiniz lütfen."

"Şu an için söz konusu olan bu değil," dedi Madam Bonacieux.

"Peki söz konusu olan nedir? Tutsaklığım mı?"

"Yakalanıp götürüldüğünüzü daha ilk günden öğrendim, ama hiçbir suç işlemediğiniz, hiçbir

entrikaya bulaşmadığınız ve ne kendinizi, ne de bir başkasını tehlikeye atacak bir şey bilmediğiniz için, bu olaya ancak gereken ilgiyi gösterdim."

"Sizin için söylemesi çok kolay madam!" diye karşılık verdi, karısının ilgisizliğinden incinmiş olan Bonacieux, "Bir gün, bir gece Bastille'de bir hücrede kaldığımı biliyor musunuz?"

"Bir gün, bir gece geçip gitmiş; şimdi tutsaklığınızı bırakalım da, buraya gelmeme neden olan meseleyi konuşalım."

"Nasıl? Buraya gelmenize neden olan mesele mi? Buraya sekiz günden beri ayrı olduğunuz kocanızı görmenin mutluluğunu yaşamak için gelmediniz mi?" diye sordu kalbi iyice kırılan tuhafiyeci.

"Önce bunun, sonra da başka bir şey için."

"Anlatın!"

"Çok önemli bir konu, geleceğimiz belki de buna bağlı."

"Sizi son gördüğümden beri, geleceğimizle ilgili büyük değişiklikler oldu Madam Bonacieux ve birkaç ay sonra, birçok kişi tarafından imrenilecek bir yaşantımız olursa, hiç şaşırmayacağım."

"Evet, özellikle size vereceğim talimatları yerine getirirseniz."

"Bana mı?"

"Evet, size. Yerine getirilecek hayırlı ve kutsal bir görev ve kazanılacak çok para var."

Madam Bonacieux paradan söz ederek kocasını zayıf noktasından vurmak istiyordu.

Ama bir kişi tuhafiyeci de olsa, kardinal Richelieu ile on dakika sohbet etmişse, artık aynı kişi değildi.

"Kazanılacak çok para!" dedi Bonacieux dudaklarını bükerek.

"Evet, çok para."

"Yaklaşık ne kadar?"

"Belki de bin altın."

"Demek yerine getirmemi istediğiniz görev çok ciddi?"

"Evet."

"Ne yapılması gerek?"

"Hemen yola çıkıp, hiçbir şekilde kimseye vermeyeceğiniz bir kağıdı yerine ulaştırmak."

"Nereye gideceğim?"

"Londra'ya."

"Ben, Londra'ya! Hadi canım, alay ediyorsunuz, Londra'da işim yok."

"Ama birilerinin oraya gitmenize ihtiyaçları var."

"Sözünü ettiğiniz bu birileri de kim? Sizi uyarıyorum, bir işe körü körüne girmem, yalnızca hangi tehlikeye atıldığımı değil, kimin için tehlikeye atıldığımı da bilmek isterim."

"Önemli bir şahsiyet sizi gönderiyor, önemli bir şahsiyet de sizi bekliyor; ödül arzularınızı fazlasıyla tatmin edecek, size vaat edebileceklerim bunlar."

"Yine entrikalar, hep entrikalar! Teşekkürler, artık hiçbir şeye güvenmiyorum. Kardinal hazretleri beni bu konuda aydınlattılar."

"Kardinal!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Kardinali mi gördünüz?"

"Beni çağırttı," diye karşılık verdi tuhafiyeci gururla.

"Ve siz de bu davete gittiniz, ne kadar tedbirsizsiniz."

"Tercih yapma şansımın olmadığını söylemem gerek, çünkü iki muhafızın arasındaydım. Ve söylemem gerekir ki, o sırada kardinal hazretlerini tanımadığım için bu davete icabet etmemek beni sevindirecekti."

"Yani size kötü mü davrandı? Size tehditler mi savurdu?"

"Bana elini uzatıp, dostum diye seslendi, –dostu! Anlıyor musunuz, madam?– ben büyük kardinalin dostuyum!"

"Büyük kardinal!"

"Onu bu şekilde anmama karşı mı çıkıyorsunuz yoksa madam?"

"Hiçbir şeye karşı çıktığım yok, ama size bir kardinalin dostluğunun geçici olduğunu ve bir kardinale bağlılık duymak için çılgın olmak gerektiğini söylüyorum, onun üzerinde, bir kişinin kaprislerine ya da bir olayın sonuçlarına dayanmayan güçler var, asıl o güçlerle birlikte hareket etmek gerek."

"Üzgünüm madam, ama hizmet etmekten onur duyduğum büyük adamdan başka bir güç tanımıyorum."

"Kardinale hizmet mi ediyorsunuz?"

"Evet madam ve onun bir hizmetkârı olarak devletin güvenliğine karşı komplolar hazırlamanıza ve Fransız olmayan, İspanyol kanı taşıyan bir kadının entrikalarına alet olmanıza izin vermeyeceğim. Çok şükür, kartal gibi bakışlarıyla her şeyi gözetleyen ve yürekleri okuyan büyük kardinal orada."

Bonacieux, Rochefort kontundan duyduğu bir cümleyi kelimesi kelimesine tekrarlıyordu; ama kocasına güvenen ve bu umutla onun adına kraliçeye söz veren zavallı kadın, kendini atmak üzere olduğu tehlikeyi ve içinde bulunduğu çaresizliği düşünerek titredi. Yine de kocasının zaaflarını ve özellikle açgözlülüğünü bildiği için, onu kendi amaçları doğrultusunda yönlendireceği konusunda umutsuz değildi.

"Ah! Demek kardinalci oldunuz mösyö," diye haykırdı. "Ah! Demek karınıza kötü davranan, kraliçenize küfredenlerin yanındasınız!"

"Kişisel çıkarların, toplumsal çıkarlar karşısında hiç önemi yoktur. Ben devleti kurtaranların yanındayım," dedi Bonacieux coşkuyla.

Bu da Rochefort kontunun, aklında tuttuğu ve taşı gediğine koymak için kullandığı bir diğer cümlesiydi.

"Peki sözünü ettiğiniz devletin ne olduğunu biliyor musunuz?" dedi Madam Bonacieux omuzlarını silkerek. "Hiçbir inceliği olmayan bir kentli olmakla yetiniyor, kim size daha fazla olanak sunarsa onun tarafını mı tutuyorsunuz?"

"Hey! Hey! Şuraya bakın," dedi Bonacieux, vurduğu şişkin karınlı, yuvarlak bir keseden para şıkırtıları gelirken, "buna ne dersiniz, öğütçü madam?"

"Bu para nereden geliyor?"

"Tahmin edemiyor musunuz?"

"Kardinalden mi?"

"Ondan ve dostum Rochefort kontundan."

"Rochefort kontu! Ama beni kaçıran kişi o."

"Bu mümkün madam."

"O adamın parasını mı alıyorsunuz?"

"Bana bu kaçırma olayının tamamıyla politikayla ilgili olduğunu söylememiş miydiniz?"

"Evet, bu kaçırma olayının amacı, yüce efendime ihanet etmemi sağlamak, işkenceler sayesinde, ağzımdan alacakları itiraflarla onun onurunu hatta belki de hayatını tehlikeye sokmaktı."

"Madam," diye karşılık verdi Bonacieux, "yüce efendiniz alçak bir İspanyol ve kardinalin yaptığı her şey doğrudur."

"Mösyö," dedi genç kadın, "korkak, cimri ve ahmak olduğunuzu biliyordum, ama aşağılık bir adam olduğunuzu şimdi öğrendim."

"Madam," dedi, karısının daha önce hiç tanık olmadığı bu büyük öfkesi karşısında gerileyen Bonacieux, "madam, siz ne diyorsunuz?"

"Sizin bir sefil olduğunuzu söylüyorum!" diye devam etti, kocasını etkilemeye başladığını hisseden Madam Bonacieux. "Ah! Demek politika yapıyorsunuz! Hem de kardinalci politika! Ah! Para için ruhunuzu şeytana satıyorsunuz."

"Hayır, kardinale."

"Aynı şey!" diye haykırdı genç kadın. "Ha Richelieu, ha şeytan."

"Susun madam, susun, sizi duyabilirler."

"Evet, haklısınız, ve bu korkaklığınızdan utanıyorum."

"Ama benden ne istiyorsunuz ki, söyleyin?"

"Size söyledim: Hemen yola çıkıp, size verdiğim görevi hakkıyla yerine getiriyorsunuz, ancak bu koşulla her şeyi unutup sizi bağışlarım ve dahası –elini ona uzattı– size dostluğumu geri veririm."

Bonacieux ödlek ve cimriydi, ama karısını severdi, bu yüzden duygulandı. Elli yaşında bir adam, yirmi üç yaşındaki bir kadına uzun süre öfke duyamazdı.

Tereddüt ettiğini gören Madam Bonacieux:

"Evet, karar verdiniz mi?" diye sordu.

"Ama sevgili dostum, benden ne istediğinizi bir düşünsenize. Londra, Paris'ten uzak, hem de çok uzak ve belki de bana verdiğiniz görev tehlikeler barındırıyor."

"Ne önemi var, onları atlatacaksınız!"

"Bakın Madam Bonacieux," dedi tuhafiyeci, "bunu kesinlikle reddediyorum: Entrikalar beni ürkütüyor. Bastille'i gördüm, bırrrrrr! Bastille korkunçtu! Aklıma geldikçe tüylerim diken diken oluyor. Beni işkenceyle tehdit ettiler. İşkence nedir bilir misiniz? Bacaklarınızın arasına tahta parçaları sokup, kemikleriniz kırılana dek yükleniyorlar! Hayır, kesinlikle gitmeyeceğim. Lanet olsun! Hem siz kendiniz neden gitmiyorsunuz? Çünkü şimdiye kadar sizin hakkınızda yanılmışım, siz bir erkeği, hem de öfkeden gözü dönmüş bir erkeği andırıyorsunuz!"

"Ve siz de sefil, ahmak, alık bir kadından farksızsınız. Ah! Korkuyorsunuz! Tamam o zaman, hemen yola çıkmazsanız, sizi kraliçenin emriyle tutuklatıp, bu kadar korktuğunuz Bastille'e tıktıracağım."

Birden derin düşüncelere dalan Bonacieux, zihninde kardinalin ve kraliçenin öfkelerinin değerini tarttı: Kardinalinki fazlasıyla ağır basmıştı.

"Beni kraliçenin emriyle tutuklatın," dedi, "ben de kardinal hazretlerine başvuracağım."

Aniden ne kadar ileri gittiğini anlayan Madam Bonacieux'nün içi titredi. Bir an için dehşetle, korkan ahmakların sarsılmaz kararlılığını yansıtan o yüze baktı.

"Tamam o zaman!" dedi. "Belki de siz haklısınız, hem erkekler kadınlara göre politikadan daha iyi anlarlar, özellikle de sizin gibi kardinalle sohbet etmiş olanlar. Yine de, sevgisine güvenebileceğimi sandığım kocamın beni böyle kaba bir şekilde geri çevirmesini ve arzularımı yerine getirmemesini kabul etmek çok zor."

"Arzularınızın boyutları tatmin edilemeyecek noktalara ulaşıyor," diye karşılık verdi Bonacieux, zafer kazanmışçasına, "başıma iş açabilir."

"O zaman ben de vazgeçiyorum," dedi genç kadın içini çekerek, "tamam bir daha bundan söz etmeyelim."

"En azından Londra'ya ne yapmak için gideceğimi söyleseydiniz," dedi, biraz geç de olsa, Rochefort'un kendisine karısının sırlarını öğrenmesi konusundaki tavsiyelerini hatırlayarak.

"Bilmeniz gerekmez," dedi içgüdüsel bir güvensizlikle geri çekilen genç kadın, "kadınların hoşuna gidecek incik boncuk türünden bir şeyler satın alınıp para kazanılacaktı."

Ama genç kadın kendini savunmaya çalıştıkça, Bonacieux, bu sırrın oldukça önemli olduğunu düşünmeye başlamıştı. Bunun üzerine, hemen Rochefort kontunun yanına koşup, kraliçenin İngiltere'ye bir ulak yollayacağını bildirmeye karar verdi.

"Yanınızdan ayrılacağım için beni bağışlayın, sevgili Madam Bonacieux," dedi, "ama geleceğinizi tahmin etmediğim için arkadaşlarımdan birine söz vermiştim; hemen geri geleceğim, beni azıcık beklerseniz, arkadaşımla işimi halledip döneceğim ve saat geç olmaya başladığı için sizi Louvre'a bırakacağım."

"Teşekkürler mösyö," diye karşılık verdi Madam Bonacieux: "bana herhangi bir yardımda bulunacak kadar yürekli değilsiniz, Louvre'a tek başıma gidebilirim."

"Nasıl isterseniz madam," dedi tuhafiyeci. "Sizi yakında yeniden görebilecek miyim?"

"Kuşkusuz, gelecek hafta umarım işlerimden vakit bulacağım ve buraya gelip hasar görmüş eşyalarımıza çekidüzen vereceğim."

"Güzel, sizi bekleyeceğim. Bana kızmadınız değil mi?"

"Ben mi, kesinlikle hayır."

"O zaman görüşmek üzere."

"Görüşmek üzere."

Bonacieux karısının elini öpüp hızla uzaklaştı.

"Şuraya bak," dedi Madam Bonacieux kendi kendine, kocası sokak kapısını kapattığında, "bu ahmağın bir de kardinalci olması eksik kalmıştı! Ya ben kraliçeye, zavallı efendime ne cevap vereceğim? Aman Tanrım, Tanrım! Beni de saraya kendisini gözlemek için yerleştirilmiş o sefillerden biri sanacak! Ah Mösyö Bonacieux! Sizi hiçbir zaman çok sevmemiştim, şimdiyse sizden nefret ediyorum! Bunu ödeyeceksiniz!"

Kendi kendine bunları söylerken, tavandan gelen bir sesle başını yukarı kaldırdı ve döşemenin aralığından gelen bir ses duydu:

"Sevgili Madam Bonacieux, bana küçük giriş kapısını açın, yanınıza geleceğim."

XVIII

Âşık ve Koca

"Ah madam!" dedi d'Artagnan genç kadının açtığı kapıdan içeri girerken, "Söylememe izin verin, ama berbat bir kocanız var."

"Konuşmalarımızı mı dinlediniz?" diye sordu, d'Artagnan'a endişeyle bakan Madam Bonacieux.

"Hem de hepsini."

"Tanrım! Ama bu nasıl oldu?"

"Bana özgü bir yöntemle, aynı şekilde kardinalin muhafızlarıyla olan konuşmalarınızı da dinlemiştim."

"Peki konuştuklarımızdan nasıl bir sonuç çıkardınız?"

"Birçok şey: Öncelikle ve iyi ki kocanız bir ahmak, sonra siz sıkıntılı bir durumla karşı karşıyasınız, ben de size hizmet edebilme fırsatı çıktığı için çok keyifliyim, Tanrı şahidimdir ki, sizin için kendimi alevlerin ortasına atabilirim; çıkardığım son sonuç da, kraliçenin, kendisi için Londra'ya gidecek yürekli, zeki ve sadık birine ihtiyacı olduğu. Size gereken üç özellikten en az ikisi bende var, işte buradayım."

Madam Bonacieux yanıt vermedi, yüreği sevinçle çarparken, gözleri gizli bir umutla parladı.

"Ama size bu sırrı açmam için bana nasıl bir güvence vereceksiniz?"

"Size olan aşkımı. Haydi, söyleyin ne yapmam gerektiğini, emredin."

"Tanrım! Tanrım!" diye mırıldandı genç kadın, "Böyle bir sırrı size açmalı mıyım mösyö? Daha neredeyse bir çocuksunuz!"

"Tamam, bana kefil olacak birine ihtiyaç duyduğunuzu anlıyorum."

"İtiraf edeyim ki, bu içimi çok rahatlatacak."

"Athos'u tanıyor musunuz?"

"Hayır."

"Porthos'u?"

"Hayır."

"Aramis'i?"

"Hayır. Kim bu beyler?"

"Kralın silahşorları. Peki komutanları Mösyö de Tréville'i tanıyor musunuz?"

"Ah! Evet, bu ismi biliyorum, şahsen tanımasam da, kraliçenin ondan birçok kez yürekli ve dürüst bir adam olarak söz ettiğini duymuştum."

"Onun size ihanet edip kardinale haber vereceğini düşünüyor musunuz?"

"Hayır, kesinlikle."

"Tamam o zaman, sırrınızı ona açın ve sırrınız ne kadar önemli, ne kadar değerli, ne kadar tehlikeli olursa olsun, bana güvenip güvenemeyeceğinizi sorun."

"Ama bu benim sırrım değil ki, onu bu şekilde açıklayamam."

"Mösyö Bonacieux'ye açıklayacaktınız ama," dedi d'Artagnan küskün bir ifadeyle.

"Tıpkı bir ağacın kovuğuna, bir güvercinin kanadına, bir köpeğin tasmasına bırakılan bir mektup gibi."

"Yine de sizi sevdiğimi görüyorsunuz."

"Öyle söylüyorsunuz."

"Mert bir insanım!"

"Sanırım öyle."

"Yürekliyim!"

"Ah! Bundan eminim."

"O zaman bunu bana kanıtlayın."

Madam Bonacieux son bir tereddütle genç adama baktı. Ama gözleri öyle ateşli, sesi öyle ikna ediciydi ki, ona güvenmek üzere olduğunu hissetti. Zaten ya hep ya hiç denebilecek bir durumdaydı. Çok tedbirli davranmak da çok tedbirsiz davranmak kadar kraliçeye zarar verebilirdi. Sonra, bu koruyucu genç adama karşı hissettiği istemdışı duygularla konuşmaya karar verdi.

"Dinleyin," dedi, "karşı çıkışlarınızı haklı buluyor, verdiğiniz güvencelere inanıyorum. Ama bizi dinleyen Tanrı'nın önünde yemin ediyorum ki, bana ihanet ederseniz ve düşmanlarım beni bağışlarlarsa, ölümümden sizi sorumlu tutarak intihar ederim."

"Ve ben de size Tanrı'nın huzurunda yemin ediyorum ki, bana verdiğiniz emirleri yerine getirirken yakalanırsam, kimseyi tehlikeye atacak tek bir söz bile söylemeden öleceğim."

O zaman genç kadın, kaderin d'Artagnan'a bir bölümünü Samaritaine'in önünde dinlettiği korkunç sırrı açtı. Bu onların sessiz aşk ilanlarıydı.

D'Artagnan'ın yüzü sevinç ve gururla parlıyordu. Bildiği bu sır, sevdiği bu kadın, güven ve aşk onu bir dev gibi yüceltiyordu.

"Gidiyorum," dedi, "hemen gidiyorum."

"Nasıl! Gidiyor musunuz?" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Ya birliğiniz, ya komutanınız?"

"İnanın bana bütün bunları unutturdunuz, sevgili Constance! Evet, haklısınız, izin almam gerek."

"Bir engel daha," diye mırıldandı Madam Bonacieux kederle.

"Ah!" dedi d'Artagnan biraz düşündükten sonra, "İçiniz rahat olsun bunu hallederim."

"Nasıl?"

"Bu akşam Mösyö de Tréville'e gidip, kayınbiraderi Mösyö des Essarts'dan benim için bu izni almasını isteyeceğim."

"Bir şey daha var."

"Nedir?" diye sordu, Madam Bonacieux'nün tereddüt etmeyi sürdürdüğünü gören d'Artagnan.

"Belki paranız yoktur?"

"Belkisi biraz fazla oldu," dedi d'Artagnan gülümseyerek.

"O zaman," dedi bir dolabı açıp, içinden kocasının yarım saat önce büyük bir aşkla okşadığı o keseyi çıkaran Madam Bonacieux, "bunu alın."

"Kardinalin parası!" dedi kahkahalar atmaya başlayan d'Artagnan, hatırlanacağı gibi, kaldırdığı parkeler sayesinde, tuhafiyeci ve karısı arasında geçen konuşmaların tek bir hecesini bile atlamamıştı.

"Kardinalin parası," diye yanıtladı Madam Bonacieux, "gördüğünüz gibi oldukça saygın bir şekilde sunuluyor."

"Vay canına!" diye haykırdı d'Artagnan, "kraliçeyi kardinal hazretlerinin parasıyla kurtarmak iki kere daha eğlenceli olacak!"

"Sevimli ve çekici bir delikanlısınız," dedi Madam Bonacieux. "Kraliçenin değerbilmezlik etmeyeceğine inanabilirsiniz."

"Ah! Ben şimdiden fazlasıyla ödüllendirildim!" diye haykırdı d'Artagnan. "Sizi seviyorum ve bunu söylememe izin veriyorsunuz; bu ummayı cesaret edebildiğimden çok daha fazlası."

"Susun!" dedi Madam Bonacieux titreyerek.

"Ne var?"

"Caddeden konuşma sesleri geliyor."

"Bu ses..."

"Kocamınki. Evet, onu tanıdım!"

D'Artagnan kapıya koşup, sürgüyü itti.

"Ben gitmeden girmeyecek," dedi, "ve gittiğimde kapıyı açarsınız."

"Ama benim de gitmem gerek. Burada olursam, paranın ortadan kayboluşunu nasıl açıklayabilirim?"

"Haklısınız, çıkmak gerek."

"Çıkmak, ama nasıl? Bizi çıkarken görecek."

"O zaman yukarı çıkalım."

"Ah!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Bunu bana korku veren bir ses tonuyla söylüyorsunuz."

Bu sözleri söylerken, Madam Bonacieux'nün gözlerinde bir damla yaş belirdi. Bu gözyaşını fark eden d'Artagnan, şaşkın ve hüzünlü bir halde dizlerine kapandı.

"Bana çıkalım," dedi, "orada bir tapınaktaymış gibi güvenlikte olacaksınız, size şeref sözü veriyorum."

"Çıkalım dostum, size güveniyorum."

D'Artagnan'ın sürgüyü özenle açtı, ikisi birlikte iç kapıdan bir gölge gibi süzüldüler, merdivenleri sessizce çıkarak d'Artagnan'ın odasına girdiler.

İçeri girdikten sonra, genç adam odanın daha güvenli olması için kapının arkasına mobilyalar yerleştirdi. Pencereye yaklaşıp, panjurun aralığından aşağı baktıklarında, Mösyö Bonacieux'nün pelerinli bir adamla sohbet ettiğini gördüler.

Pelerinli adamı gören d'Artagnan yerinden sıçradı ve kılıcını çekerek kapıya yöneldi.

Bu Meung'deki adamdı.

"Ne yapıyorsunuz?" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Bizi mahvedeceksiniz."

"Ama bu adamı öldürmeye yemin ettim!" dedi d'Artagnan.

"Şu anda hayatınız bir başkasına adanmış durumda. Kraliçe adına, size yolculuk dışında herhangi bir tehlikeye atılmanızı yasaklıyorum."

"Ya kendi adınıza, bana herhangi bir talimat vermiyor musunuz?"

"Kendi adıma," dedi Madam Bonacieux heyecanlanarak, "kendi adıma size yalvarıyorum. Ama dinleyelim, sanırım benden söz ediyorlar."

D'Artagnan pencereye yaklaşıp kulak kabarttı.

Kapısını açıp, içerisinin boş olduğunu gören Mösyö Bonacieux, yeniden bir an için yalnız bıraktığı adamın yanına gelmişti.

"Çıkmış," dedi, "Louvre'a dönecekti."

"Evden hangi niyetle ayrıldığınızdan kuşkulanmadığına emin misiniz?"

"Evet," diye yanıtladı Bonacieux güvenli bir ifadeyle, "o kadar zeki değildir."

"Acemi muhafız evde mi?"

"Sanmıyorum; gördüğünüz gibi panjuru kapalı ve içeriden hiç ışık sızmıyor."

"Yine de emin olmak gerek."

"Ama nasıl?"

"Kapısını çalarak."

"Uşağına soracağım."

"Haydi gidin."

Evine geri dönen Bonacieux, iki kaçağın geçtiği kapıdan girerek, d'Artagnan'ın sahanlığına çıktı ve kapıyı çaldı.

İçerden hiç ses gelmedi. Porthos, gösteriş yapmak için o gece Planchet'yi ödünç almıştı. D'Artagnan'a gelince, orada olduğunu belli etmeye niyetli değildi.

Bonacieux kapıyı tıklattığında iki gencin yürekleri yerinden fırlayacaktı.

"Evde kimse yok," dedi, Bonacieux.

"Tamam, size gidelim, bir kapının eşiğinde durmaktan daha güvenlidir."

"Ah! Tanrım!" diye mırıldandı Madam Bonacieux, "artık hiçbir şey duyamayacağız."

"Tam tersine," dedi d'Artagnan, "daha iyi duyacağız."

D'Artagnan odasını Dionysos'un kulağı haline dönüştürmek için üç dört parkeyi kaldırdı, yere bir halı serip, dizlerinin üzerine çöktü ve Madam Bonacieux'ye de kendisi gibi kulağını açıklığa dayamasını işaret etti.

"Yukarıda kimse olmadığından emin misiniz?" dedi yabancı.

"Elbette," dedi Bonacieux.

"Karınız..."

"Louvre'a dönmüştür."

"Sizin dışınızda kimseyle görüşmeden mi?"

"Bundan eminim."

"Bu önemli bir husus anlıyor musunuz?"

"Yani size getirdiğim haber oldukça değerli, değil mi?"

"Oldukça değerli, sevgili dostum Bonacieux, bunu sizden gizlemeyeceğim."

"Demek kardinal benden memnun kalacak öyle mi?"

"Buna hiç şüphe yok."

"Büyük kardinal!"

"Sizinle konuşurken karınızın özel isimler kullanmadığından emin misiniz?"

"Sanmıyorum."

"Madam de Chevreuse, Mösyö de Buckingham ya da Madam de Vernet isimlerini telaffuz etmedi

mi?"

"Hayır, yalnızca beni Londra'ya önemli bir şahsiyete hizmet vermek için gönderdiğini söyledi."

"Hain," diye mırıldandı Madam Bonacieux.

"Susun!" dedi d'Artagnan, genç kadının hiç düşünmeden kendisine bıraktığı elini tutarak.

"Görevi yerine getirmeyi geri çevirmekle ahmaklık etmişsiniz," dedi pelerinli adam, "şu anda mektup elinizde olacaktı, devlet de tehditlerden kurtulacaktı ve siz..."

"Ve ben?"

"Kardinal size soyluluk belgesi verecekti."

"Bunu size söyledi mi?"

"Evet, size böyle bir sürpriz hazırladığını biliyorum."

"İçiniz rahat olsun," diye devam etti Bonacieux, "karım bana tapar ve hâlâ zaman var."

"Ahmak!" diye mırıldandı Madam Bonacieux.

"Susun," dedi d'Artagnan, elini daha sıkı bir şekilde sıkarak.

"Hâlâ zaman var mı?" diye sordu pelerinli adam.

"Louvre'a gidip, Madam Bonacieux'ye düşünüp görevi kabul ettiğimi söylerim, mektubu ele geçirdikten sonra, hemen kardinalin yanına koşarım."

"O zaman çabuk olun, sonucu öğrenmek için kısa süre sonra buraya geri döneceğim."

Yabancı çıktı.

"Alçak!" dedi kocasına bu sıfatı da yakıştıran Madam Bonacieux.

"Susun," diye tekrarladı, elini daha kuvvetlice sıkan d'Artagnan.

D'Artagnan ve Madam Bonacieux'nün daldıkları düşünceler korkunç bir haykırışla yarıda kesildi. Bu, kesesinin kaybolduğunu fark eden kocasının sesiydi, "Hırsız var!" diye bağırıyordu.

"Aman Tanrım!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Tüm mahalleyi ayağa kaldıracak."

Bonacieux uzun süre bağırdı, ama sık sık duyulan bu çığlıklar, Fossoyeurs caddesinde kimsenin ilgisini çekmedi, zaten bir süreden beri tuhafiyecinin evi hiç de iyi bir üne sahip değildi, kimsenin gelmediğini görünce, bağırmaya devam ederek dışarı çıktı, sesi Bac caddesine doğru uzaklaşıyordu.

"Şimdi, gittiğine göre, biz de buradan uzaklaşabiliriz," dedi Madam Bonacieux, "hayatınızı kraliçeye adadığınızı unutmayın."

"Ona ve size!" diye haykırdı d'Artagnan. "İçiniz rahat olsun, güzel Constance, kraliçenin minnetini hak etmiş olarak geri geleceğim, ama o zaman sizin aşkınızı da hak etmiş olacak mıyım?"

Genç kadının tek yanıtı kızaran yanaklarıydı. Birkaç saniye sonra, üzerinde uzun kılıcının kınının

kenarlarını havalandırdığı geniş bir pelerin bulunan d'Artagnan dışarı çıktı. Madam Bonacieux onu aşk dolu bakışları sevdiğini hissettiği erkeğe eşlik eden bir kadının gözleriyle izledi; ama caddenin köşesinde gözden kaybolduğunda, dizlerinin üzerine çöküp, ellerini kavuşturarak:

"Aman Tanrım!" diye haykırdı, "kraliçeyi koru, beni koru."

XIX

Sefer Planı

D'Artagnan doğrudan Mösyö de Tréville'in konağına gitti. Birkaç dakika içinde kardinalin durumdan haberdar olacağını ve haklı olarak kaybedecek bir anı bile olmadığını düşünmüştü.

Genç adamın yüreği sevinçle kabarıyordu. Karşısına hem şan hem de para getirecek bir fırsat çıkmış, bu fırsat hayran olduğu kadını kendisine yaklaştırmıştı. Bu tesadüf, ona bir hamlede Tanrı'dan istemeye cesaret edemeyeceği birçok şey vermişti.

Mösyö de Tréville her zamanki maiyetiyle birlikte salonundaydı. Konağın müdavimlerinden biri olarak tanınan d'Artagnan doğrudan çalışma odasına giderek, ona önemli bir şeyden söz etmek için kendisiyle görüşmek istediğini iletti.

D'Artagnan henüz beş dakika bile beklememişti ki, Mösyö de Tréville içeri girdi. Saygıdeğer komutan daha ilk bakışta genç adamın yüzünü kaplayan mutluluğu fark ederek bazı yeni gelişmeler yaşandığını anlamıştı.

D'Artagnan yol boyunca kendi kendisine, Mösyö de Tréville'e sırrını açmanın doğru olup olmayacağını sordu, belki de en doğrusu ondan gizli bir görev için bir izin belgesi istemek olacaktı. Ama Mösyö de Tréville ona her zaman için çok iyi yaklaşmıştı, kral ve kraliçeye son derece bağlı olan bu adamın kardinale karşı ne büyük bir nefret beslediğini düşünerek, ona her şeyi anlatmaya karar verdi.

"Benimle görüşmek istemişsiniz genç dostum," dedi Mösyö de Tréville.

"Evet efendim," dedi d'Artagnan, "ama söz edeceğim konunun ne kadar önemli olduğunu anladığınızda, sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayacağınızı umuyorum."

"Anlatın o zaman sizi dinliyorum."

"Söz konusu olan kraliçenin onuru ve belki de hayatından başka bir şey değil," dedi d'Artagnan sesini alçaltarak.

"Siz ne diyorsunuz?" diye sordu, yalnız olup olmadıklarını iyice anlamak için etrafı taradığı sorgulayıcı bakışlarını yeniden d'Artagnan'a yönelten Mösyö de Tréville.

"Efendim, tesadüfen bir sırra ortak oldum..."

"Bu sırrı yaşamınız pahasına da olsa saklayacağınızı umuyorum, delikanlı."

"Ama bu sırrı size açmalıyım efendim, çünkü majestelerinin bana verdiği bu görevi yerine getirmem için bana ancak siz yardım edebilirsiniz."

"Bu sizin sırrınız mı?"

"Hayır efendim, kraliçenin."

"Majesteleri bu sırrı bana açmanıza izin verdi mi?"

"Hayır efendim, tam tersine benden bunun çok gizli tutulması istendi."

"O zaman neden bana bu sırrı açmak istiyorsunuz?"

"Çünkü söylediğim gibi, siz olmadan hiçbir şey yapamayacağımı ve hangi amaca hizmet edeceğimi bilmezseniz, bana dilediğim izni vermeyeceğinizi düşünüyorum."

"Sırrınızı kendinize saklayın delikanlı ve benden ne istediğinizi söyleyin."

"Sizden benim için Mösyö des Essarts'dan on beş günlük bir izin almanızı istiyorum."

"Ne zaman?"

"Hemen bu gece."

"Paris'ten ayrılıyor musunuz?"

"Göreve gidiyorum."

"Nereye gittiğinizi söyleyebilir misiniz?"

"Londra'ya."

"Görevinizi yerine getirememenizde çıkarı olabilecek biri var mı?"

"Sanırım kardinal başarılı olamamam için her şeyi yapacaktır."

"Tek başınıza mı gidiyorsunuz?"

"Evet."

"Bu durumda, size belirtmek isterim ki, Bondy'yi bile geçemeyeceksiniz."

"Ama nasıl?"

"Sizi öldürecekler."

"O zaman görevimin başında ölmüş olacağım."

"Ama görevinizi yerine getirmiş olmayacaksınız."

"Bu doğru," dedi d'Artagnan.

"Bana inanın, bu tür görevlerde, hedefe ulaşmak için dört kişi olmak gerekir."

"Ah! Haklısınız efendim," dedi d'Artagnan, "ama Athos, Porthos ve Aramis'i tanıyorsunuz, onları da yanımda götürüp götüremeyeceğime size karar vereceksiniz."

"Ama benim öğrenmek istemediğim sırrı onlara da açmamanız koşuluyla."

"Bir keresinde birbirimize körü körüne güveneceğimize ve her koşulda birbirimize bağlı kalacağımıza yemin etmiştik, zaten onlara bana güvendiğinizi söylerseniz, bu sırra en sizin kadar ilgisiz kalacaklardır."

"Her birini on beş gün izne göndereceğim hepsi bu: Athos, yaraları hâlâ acı verdiği için Forges kaplıcalarına gidecek, arkadaşlarını bu zor günlerinde yalnız bırakmak istemeyen Porthos ve Aramis

de ona eşlik edecekler."

"Teşekkürler efendim, çok iyisiniz."

"Hemen gidip onları bulun, ve bu gece her işinizi halledin. Ah! Önce bana Mösyö des Essarts'a iletilmek üzere bir izin talebi yazın. Belki de ardınızda sizi izleyen bir casus vardı, böylece ziyaretinizi meşru hale getirmiş olacağız."

D'Artagnan'ın talebini yazıya döktüğü kâğıdı alan Mösyö de Tréville, izin belgelerinin saat ikiden önce yolcuların evlerine ulaşacağını söyledi.

"Benim belgemi Athos'a gönderebilir misiniz?" dedi d'Artagnan, "Başıma kötü bir şeyler geleceğinden kaygılandığım için eve gitmek istemiyorum."

"İçiniz rahat olsun, güle güle ve iyi yolculuklar! Bu arada..." dedi aklına bir şey gelen Mösyö de Tréville.

D'Artagnan geri döndü.

"Paranız var mı?"

D'Artagnan cebindeki keseyi şıkırdattı.

"Yeterli mi?" diye sordu Mösyö de Tréville.

"Üç yüz altın."

"Bu iyi, bu parayla dünyanın öbür ucuna gidilir."

D'Artagnan, Mösyö de Tréville'in kendisine uzattığı eli minnetle karışık bir saygı duygusuyla sıktı. Paris'e geldiğinden beri, her zaman için saygıdeğer, dürüst ve soylu bulduğu bu mükemmel adamdan hep iyilik görmüştü.

İlk önce Aramis'in yanına gitti; ona Madam Bonacieux'yü takip ettiği o meşhur geceden beri bir daha uğramamıştı. Genç silahşoru görür görmez, her seferinde olduğu gibi yüzünün derin bir kederle kaplı olduğu duygusuna kapıldı.

Aramis bu akşam da dalgın ve hüzünlü görünüyordu. D'Artagnan bu derin melankolinin nedenini sorduğunda, Aramis, Saint-Augustin'in on sekizinci bölümündeki bir yorum üzerinde çalıştığını, onu Latince yazılmış bir halde haftaya yetiştirmesi gerektiğini ve bu yüzden çok meşgul olduğunu söyledi.

İki arkadaşın birkaç saniye bu şekilde sohbet etmelerinin ardından, içeriye elinde mühürlü bir zarf tutan Mösyö de Tréville'in hizmetkârı girdi.

"O da nesi?" diye sordu Aramis.

"Beyefendinin istediği izin belgesi," diye karşılık verdi uşak.

"Ben izin belgesi istemedim ki."

"Susun ve alın," dedi d'Artagnan. "Ve siz dostum, zahmetiniz karşılığında şu yarım altını alın ve Mösyö de Tréville'e Mösyö Aramis'in içten teşekkürlerini iletin."

Uşak yerlere kadar eğilip dışarı çıktı.

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu Aramis.

"Yanınıza on beş günlük bir yolculuk için gerekenleri alıp beni izleyin."

"Ama şu sırada Paris'ten ayrılamam, öğrenmem gereken..."

"... onun başına neler geldiği, değil mi?"

"Kimin?" diye sordu Aramis.

"Buradaki mendili nakışlı kadın."

"Burada bir kadın olduğunu size kim söyledi?" dedi yüzü ölü gibi solan Aramis.

"Onu gördüm."

"Peki kim olduğunu biliyor musunuz?"

"En azından tahmin ediyorum."

"Dinleyin," dedi Aramis, "madem bu kadar çok şey biliyorsunuz, onun şu an nerede olduğundan haberdar mısınız?"

"Sanırım, Tours'a geri döndü."

"Tours'a mı? Bu güzel, onu tanıyorsunuz. Ama bana hiçbir şey söylemeden Tours'a nasıl gitti?"

"Çünkü yakalanmaktan korkuyordu."

"Ama bana neden yazmadı?"

"Çünkü sizi tehlikeye atmaktan endişeleniyordu."

"D'Artagnan bana hayat verdiniz!" diye haykırdı Aramis. "Kendimi aşağılanmış ve ihanete uğramış gibi hissediyordum. Onu yeniden görebilecek olmak ne büyük bir mutluluk! Özgürlüğünü benim için tehlikeye atacağına inanamıyordum, yine de Paris'e hangi gerekçeyle geri dönecek?"

"Bugün İngiltere'ye gitmemizi gerektiren gerekçeyle."

"Peki bu gerekçe nedir?"

"Bunu bir gün öğreneceksiniz Aramis, ama şu an için dinbilimcinin yeğenini taklit edip, ketum davranacağım."

Aramis bazı akşamlar dostlarına anlattığı o hikâyeyi hatırlayıp gülümsedi.

"Tamam o zaman, Paris'ten ayrıldığından emin olduğunuza göre, beni burada tutacak hiçbir şey yok, sizi izlemeye hazırım. Nereye gideceğimizi söylemiştiniz?.."

"Şimdilik Athos'a, benimle gelmek istiyorsanız, acele etmenizi isteyeceğim, çünkü şimdiden çok zaman kaybettik. Bu arada, Bazin'e de haber verin."

"Bazin de mi bizimle geliyor?" diye sordu Aramis.

"Belki de, her halükârda bizi Athos'a kadar izlemesi iyi olacak."

Bazin'i çağıran Aramis, ardından Athos'a gelmesini söyledi.

"Gidelim," dedi, pelerinini, kılıcını ve üç altınını yanına alıp, sağda solda birkaç altın kalıp kalmadığını anlamak için boşuna bir çabayla çekmeceleri açtıktan sonra. Ardından bu araştırmanın anlamsız olduğuna karar verdi, kendi kendine bu acemi muhafızın, misafir ettiği kadının kim olduğunu ve şimdi nerede bulunduğunu nasıl olup da kendisinden daha iyi bildiğini sorarak d'Artagnan'ı izledi.

Yalnızca, dışarı çıkarken eliyle d'Artagnan'ın kolunu tutup, gözlerini gözlerine dikerek:

"Bu kadından kimseye söz ettiniz mi?" diye sordu.

"Hiç kimseye."

"Athos ve Porthos'a bile mi?"

"Onlara tek bir söz bile etmedim."

"İyi yapmışsınız."

Ve içi rahatlayan Aramis, d'Artagnan'la birlikte yürümeye devam etti. Kısa süre sonra Athos'un evine vardıklarında, onu bir elinde izin belgesini diğer elinde de Mösyö de Tréville'in mektubunu tutarken buldular.

"Almış olduğum bu izin belgesinin ve bu mektubun ne anlama geldiğini bana açıklayabilir misiniz?" diye sordu Athos şaşkın bir ifadeyle.

> "Sevgili Athos, sağlık durumunuz nedeniyle on beş gün istirahat etmenizi istiyorum. Forges kaplıcalarına ya da uygun gördüğünüz başka bir yere gidin ve hızla iyileşin.

Sevgilerle

Tréville"

"Bu mektup ve izin belgesi beni izlemeniz gerektiği anlamına geliyor, Athos."

"Forges kaplıcalarına mı?"

"Oraya ya da başka bir yere."

"Krala hizmet etmek için mi?"

"Krala ya da kraliçeye. Majestelerinin hizmetinde değil miyiz?"

O sırada içeri Porthos girdi.

"Vay canına," dedi, "bu iş çok garip: Ne zamandan beri izin istemeden silahşorlara izin veriliyor?"

"Kendilerine ihtiyaç duyan dostları olduğundan beri," dedi d'Artagnan.

"Ah! Ah!" dedi Porthos, "Burada yeni bir şeyler dönüyor."

"Evet, yola çıkıyoruz," dedi Aramis.

"Nereye?" diye sordu Porthos.

"Bunu ben de bilmiyorum," dedi Athos, "d'Artagnan'a sormak gerek."

"Londra'ya beyler," dedi d'Artagnan.

"Londra'ya!" diye haykırdı Porthos, "Londra'da ne yapacağız?"

"İşte size bunu söyleyemem beyler, bana güvenmeniz gerek."

"Ama Londra'ya gitmek için para lazım, ben de hiç yok," dedi Porthos.

"Bende de," dedi Aramis.

"Bende de," dedi Athos.

"Bende var," dedi d'Artagnan, cebinden hazinesini çıkarıp masanın üzerine koyarken. "Bu kesede üç yüz altın var, her birimiz yetmiş beşer altın alalım, Londra'ya gidip gelmek için yeterli olacak. Zaten içiniz rahat olsun, Londra'ya hepimiz varamayacağız."

"Ama neden?"

"Çünkü büyük bir ihtimalle bazılarımız yolda kalacak."

"Yoksa bir sefere mi çıkıyoruz?"

"Evet, ve sizi uyarmak isterim ki en tehlikelilerinden birine."

"Şuraya bakın hele, ama ölümü göze alacaksak, en azından bunun nedenini bilmek isterim," dedi Porthos.

"Sanki bilsen çok şey kazanacaksın!" dedi Athos.

"Yine de," dedi Aramis, "ben de Porthos'la aynı düşüncedeyim."

"Kralın size hesap vermek gibi bir alışkanlığı mı var? Hayır, size yalnızca, ‘Beyler Gaskonya'ya ya da Flandres'a savaşa gidiliyor,' der ve siz de gidersiniz. Bunun nedenini düşünmezsiniz bile."

"D'Artagnan haklı," dedi Athos," işte önümüzde nereden geldiğini bilemediğim üç yüz altın var. Gitmemiz gereken yere gidip ölelim. Hayat bu kadar soru sormaya değer mi? D'Artagnan seni izlemeye hazırım."

"Ben de," dedi Porthos.

"Ben de," dedi Aramis. "Hem Paris'ten ayrıldığıma hiç üzülmüyorum. Biraz eğlenceye ihtiyacım var."

"Tamam o zaman, içiniz rahat olsun, yolculuk fazlasıyla eğlenceli olacak," dedi d'Artagnan.

"Peki ne zaman yola çıkıyoruz?" dedi Athos.

"Hemen," diye yanıtladı d'Artagnan, "kaybedecek bir dakikamız bile yok."

"Hey! Grimaud, Planchet, Mousqueton, Bazin!" diye bağırdı dört genç uşaklarını çağırmak için, "Yola çıkmaya hazırlanın, konaktan atları getirin."

Gerçekten de her silahşor atını ve uşağının atını bir kışlaymış gibi Mösyö de Tréville'in konağında bırakıyordu.

Planchet, Grimaud, Mousqueton ve Bazin aceleyle denileni yapmak üzere çıktılar.

"Şimdi sefer planını yapalım," dedi Porthos. "Önce nereye gideceğiz?"

"Calais'ye," dedi d'Artagnan, "Londra'ya varmak için en kestirme yol bu."

"Tamam o zaman," dedi Porthos, "bir fikrim var."

"Söyle."

"Birlikte yolculuk eden dört adam dikkat çekebilir: D'Artagnan her birimize talimatlar verecek, ben öncü olarak Boulogne yolundan gideceğim, Athos iki saat sonra Amiens yolundan gelecek, Aramis bizi Noyon yolundan izleyecek, d'Artagnan'a gelince, o Planchet'nin giysileriyle dilediği yoldan gelecek, Planchet de bizi muhafız üniformasıyla d'Artagnan olarak izleyecek."

"Beyler," dedi Athos, "bence böyle bir işe uşakları karıştırmak hiç doğru değil: Soylular bir sırrı istemeden ağızlarından kaçırabilirler, ama uşaklar neredeyse her zaman sırları satarlar."

"Porthos'un planının uygulanabilir olduğunu sanmıyorum," dedi d'Artagnan, "çünkü size vereceğim talimatları ben de bilmiyorum. Yanımda bir mektup var, hepsi bu. Mühürlü olduğu için üç nüshasını çıkartmam mümkün değil; bu durumda bana göre hep birlikte yolculuk etmemiz gerekecek. O mektup cebimde." Ve eliyle mektubun bulunduğu cebini gösterdi. "Ölürsem, sizlerden biri onu alacak ve yolunuza devam edeceksiniz; o da ölürse bir diğeri alacak ve sonunda bir kişi hedefe ulaşana kadar bu böyle devam edecek, yapılması gereken bu."

"Bravo, d'Artagnan! Ben de aynı fikirdeyim," dedi Athos. "Akılcı davranmalıyız; ben kaplıcalara gideceğim, siz de bana eşlik edeceksiniz; nereye gideceğimi seçmek konusunda özgür olduğum için, Forges kaplıcaları yerine denize gideceğim. Bizi durdurmak isterlerse, ben Mösyö de Tréville'in mektubunu, sizler de izin belgelerinizi göstereceksiniz; bize saldırırlarsa, kendimizi savunacağız; yargılanırsak, inatla birkaç kez denize dalmaktan başka bir amacımız olmadığını söyleyeceğiz; ayrı ayrı gitmektense, birlikte yolculuk etmemiz daha hayırlı olacak. Dört uşağı da tabancalar ve alaybozan tüfekleriyle donatırsak, üzerimize bir ordu gönderseler savaşırız ve sağ kalan, d'Artagnan'ın da söylediği gibi mektubu götürecek."

"Güzel," diye haykırdı Aramis, "çok konuşmuyorsun Athos, ama konuştuğunda sanki ağzından bal damlıyor. Athos'un planını kabul ediyorum. Ya sen Porthos?"

"Ben de," dedi Porthos, "tabii d'Artagnan uygun bulursa. D'Artagnan mektubu taşıdığı için doğal olarak bu seferin lideri olacak, karar versin, biz uyacağız."

"Tamam o zaman," dedi d'Artagnan, "Athos'un planını kabul ediyorum, yarım saat içinde yola çıkıyoruz."

"Kabul edildi!" dedi üç silahşor bir ağızdan.

Ve her biri keseye ellerini uzatarak yetmiş beş altın aldıktan sonra, kararlaştırılan saatte yola çıkmak üzere hazırlanmaya başladılar.

XX

Yolculuk

Sabahın ikisinde dört maceracı Paris'in Saint-Denis kapısından çıkıyorlardı. Gece olduğu için istemeseler de sessiz kalmayı tercih ettiler, çünkü karanlıktaki gölge oyunları nedeniyle her yanda pusu kurulmuş olduğunu sanıyorlardı.

Günün ilk ışıklarıyla çeneleri çözüldü, güneşin doğuşuyla neşeleri yerine geldi: Sanki bir çatışmanın arifesindeymişler gibi yürekleri çarpıyor, gözleri gülüyordu; belki de kaybedecek oldukları yaşamları her şeye rağmen onlara güzel görünüyordu.

Zaten kafilenin görüntüsü olağanüstüydü: Silahşorların yağız atları, kararlı görünümleri, bu soylu askerlerin bir süvari birliği gibi düzenli ilerleyişleri en gizli sırları bile ortaya çıkaracak nitelikteydi.

Tepeden tırnağa silahlı uşakları arkalarından geliyorlardı.

Sabahın sekizinde kahvaltı için mola verilen Chantilly'ye kadar her şey yolunda gitti. Tabelasında Saint-Martin'in pelerininin yarısını bir yoksula verirken resmedildiği bir hanın önünde atlardan inildi. Uşaklara atların eyerlerinin çıkarılmaması ve her an harekete hazır olunması söylendi.

Salona girilip bir masaya oturuldu.

Dammartin yolundan gelmiş olan bir beyefendi de aynı masada yemeğini yiyordu. Yolcularla havadan sudan şeyler üzerine sohbet ettikten sonra, kadehini sağlıklarına kaldırdı, silahşorlar da aynı nezaketle kendisine karşılık verdiler.

Ama Mousqueton'un atların harekete hazır olduğunu söylemesiyle ayağa kalkıldığı sırada, yabancı Porthos'a kardinalin sıhhatine içmeyi önerdi. Porthos yabancıya, onun da kralın sıhhatine içmesi halinde bunu seve seve yapacağını söyledi. Yabancı kardinal hazretlerinden başka kral tanımadığını söyleyince, Porthos ona sarhoş diye hitap etti, bunun üzerine adam kılıcını çekti.

"Aptallık ettiniz," dedi Athos, "neyse artık geri adım atamazsınız: Bu adamın işini bitirip, bize mümkün olduğunca çabuk yetişin."

Ve üçü birlikte atlarına binip son hızla uzaklaşırlarken, Porthos rakibine, eskrimin bilinen bütün hamleleriyle onu delik deşik edeceğini söylüyordu.

"Şimdiden bir kişi!" dedi Athos beş yüz adım sonra.

"Ama bu adam neden bir başkasına değil de Porthos'a saldırdı?" diye sordu Aramis.

"Çünkü hepimizden daha yüksek sesle konuşan Porthos'u şefimiz sandı," dedi d'Artagnan.

"Bu genç Gaskonyalının ne kadar akıllı olduğunu hep söylemişimdir," diye mırıldandı Athos.

Ve yolcular yollarına devam ettiler.

Beauvais'de hem atları dinlendirmek, hem de Porthos'u beklemek üzere iki saat mola verildi. İki saatin sonunda, ne Porthos, ne de bir haber geldiği için tekrar yola koyuldular.

Beauvais'den bir mil ötede, yolun iki bayır arasında daraldığı bir noktada, kaldırım taşlarının

kaldırılmış olmasından istifade eden sekiz on kişi hendekler kazar gibi görünüyorlardı.

Çizmelerinin bu çamur birikintisiyle kirlenmesinden kaygılanan Aramis, onları sert bir şekilde payladı. Athos onu engellemek istese de artık çok geçti. Yolcularla alay etmeye başlayan işçiler hakaretleri silahşorların en soğukkanlısı olan Athos'un bile tepesini attırıp atını üstlerine sürmesine yol açacak dereceye vardırdılar.

O zaman adamlar bir hendeğe kadar geri çekilerek oraya gizledikleri tüfekleri aldılar, biraz sonra yedi yolcumuz tam bir kurşun yağmuru altında kalmıştı. Kurşunlardan biri Aramis'in omzunu delip geçerken, bir diğeri Mousqueton'un kaba etine saplandı. Bununla birlikte atından düşen sadece Mousqueton oldu, bunun nedeni yarasının ağır olması değil, yarasını göremediği için tehlikeli bir durum olduğunu sanmasıydı.

"Bu bir tuzak," dedi d'Artagnan, "hiç karşılık vermeden yola devam edelim."

Yaralanan Aramis yelesini kavradığı atıyla birlikte diğerlerinin yanında ilerliyordu, onlara yetişmiş olan Mousqueton'un atı ise kendi sırasında dörtnala gidiyordu.

"Bu yedek atımız olacak," dedi Athos.

"Bir şapkam olmasını tercih ederdim," dedi d'Artagnan, "benimki bir mermiyle uçup gitti. İyi ki mektubu onun içine yerleştirmemiştim."

"Lanet olsun, buradan geçtiğinde bu adamlar Porthos'u öldürecekler," dedi Aramis.

"Porthos hâlâ bacaklarının üzerinde dursaydı, şimdiye kadar bize yetişmiş olacaktı," dedi Athos. "Bence sarhoş ayağa kalkar kalkmaz ayıldı."

Atları yorulmuş olsa ve daha ileri gitmeyi reddedecek hale gelse de iki saat boyunca bu şekilde doludizgin yol aldılar.

Yolcular daha güvenli olacağını umarak kestirmeden gitmişlerdi, ama Crevecoeur'de Aramis daha fazla devam edemeyeceğini söyledi. Gerçekten de, kibar görünümünün ve nazik tavırlarının altında gizlediği cesareti sayesinde buraya kadar gelebilmişti. Rengi her an daha da soluyordu. Ve atının üzerinde durabilmesi için ona destek olunması gerekiyordu; onu bir meyhane kapısının önünde atından indirerek, bir çatışma çıksa faydasından çok zararı dokunacak olan Bazin'e emanet ettiler ve geceyi Amiens'de geçirmek umuduyla yeniden yola koyuldular.

"Lanet olsun!" dedi Athos yolda, "Grimaud ve Planchet ile ikimiz kaldık, lanet olsun! Bir daha asla oyuna gelmeyeceğim ve sizi temin ederim ki Calais'ye kadar kimse bana ne ağzımı açtırabilecek, ne de kılıcımı çektirebilecek. Yemin ederim..."

"Yemin etmeyelim," dedi d'Artagnan, "dörtnala gitmeye devam edelim, tabii atlarımız buna razı olurlarsa."

Ve yolcuların mahmuzlarını atların böğürlerine daldırmalarıyla sıkı bir şekilde uyarılan hayvanlar yeniden eski güçlerine kavuştular. Gece yarısı Amiens'e vardıklarında, Lis d'or hanının önünde atlarından indiler.

Dünyanın en dürüst insanına benzeyen hancı, yolcuları bir elinde şamdan, diğer elinde pamuklu

beresi ile karşıladı. Yolcuların her birini en konforlu odalarına yerleştirmek istedi, ama ne yazık ki odalar hanın iki farklı köşesinde yer alıyordu. D'Artagnan ve Athos bunu kabul etmeseler de, hancı ekselanslarına uygun başka bir odası bulunmadığını söyledi, bunun üzerine yolcular yere serecekleri şiltelerin üzerinde aynı odada yatacaklarını bildirdiler. Hancının ısrarları karşısında fikir değiştirmeyerek sonunda istediklerini yaptırdılar.

Yataklarını hazırlamış, kapılarının önüne engeller koymuşlardı ki, avlunun penceresine vuruldu, kim olduğunu sorduklarında, uşaklarının sesini duyup camı açtılar.

Gerçekten de bunlar Grimaud ile Plachet'ydi.

"Grimaud'nun atların başında durması yeterli," dedi Planchet, "beyler isterlerse, kapılarının önüne yatarım, böylece kimsenin onları rahatsız edemeyeceğinden emin olurlar."

"Ama neyin üzerinde yatacaksın ki?" diye sordu d'Artagnan.

"İşte yatağım," diye karşılık verdi Planchet.

Ve bir saman yığınını gösterdi.

"Gel o zaman," dedi d'Artagnan, "haklısın, hancının yüzü hiç hoşuma gitmedi, haddinden fazla kibar gözüküyordu."

"Ben de aynı fikirdeyim," dedi Athos.

Pencereden tırmanan Planchet kapının önüne yerleşirken, sabah beşte kendisiyle birlikte dört atın da harekete hazır olacağını söyleyen Grimaud ahıra gidiyordu.

Gece oldukça sakindi, sabah ikiye doğru birileri kapıyı açmaya çalıştı, ama sıçrayarak uyanan Planchet'nin bağırarak orada kim olduğunu sorması üzerine, bir yanlışlık olduğu söylendi.

Sabah dörtte ahırdan gelen büyük bir gürültü duyuldu. Grimaud uyandırmaya çalıştığı seyis yardımcılarından dayak yiyordu. Pencereyi açtıklarında, kafası bir diren sapıyla yarılmış zavallı delikanlının bilincini kaybetmiş bir halde yerde yattığını gördüler.

Planchet atları eyerlemek için avluya indiğinde, hayvanların çok bitkin olduklarını gördü. Yalnızca dün beş altı saat boyunca üzerinde binicisi olmadan koşan Mousqueton'un atı yola devam edebilirdi, ama çağırılan veteriner inanılmaz bir hata yapmış, hancının atı yerine Mousqueton'un atından kan almıştı.

Durum endişe verici bir hal almaya başlamıştı. Art arda yaşanan bu aksilikler tesadüf eseri olduğu kadar bir komplonun ürünü de olabilirdi. Athos ve d'Artagnan dışarı çıktıklarında, Planchet yakınlarda satın alınabilecek üç at olup olmadığını öğrenmeye çalışıyordu. Kapıda eyerli, güçlü ve dinlenmiş iki at vardı. Bunlar işini görebilirdi. Sahiplerinin kim olduğunu sorduğunda, kendisine adamların geceyi handa geçirdikleri ve o sırada hancıya hesabı ödedikleri söylendi.

Athos hesabı ödemek için aşağı indiğinde, d'Artagnan ve Planchet kapının önünde duruyorlardı, hancı arka tarafta basık tavanlı bir odada bekliyordu, Athos'u içeri buyur etti.

Athos kendinden emin bir halde, cebinden iki altın çıkardı, çekmecelerinden bir yarı açık duran masasının önünde oturan hancı yalnızdı. Athos'un verdiği parayı alıp önünü, arkasını kontrol etti ve

aniden paranın sahte olduğunu haykırarak onu ve arkadaşını kalpazan olarak tutuklatacağını söyledi.

"Bu çok komik!" dedi hancının üzerine yürüyen Athos, "Kulaklarını keseceğim."

O sırada tepeden tırnağa silahlı dört kişi yan kapılardan içeri girip Athos'un üzerine atıldı.

"Yakalandım," diye bağırdı Athos var gücüyle, "kaç d'Artagnan, kaç!" Ve silahını iki kez ateşledi.

Onu ikinci kez tekrarlattırmayan d'Artagnan ve Planchet, kapıda bekleyen iki atı çözüp üzerlerine atladılar, mahmuzlarını hayvanların böğrüne daldırıp, dörtnala yola koyuldular.

"Athos'un başına neler geldiğini biliyor musun?" diye sordu d'Artagnan, Planchet'ye dolu dizgin giderken.

"Ah! Efendim," dedi Planchet, "iki kurşunla ikisini yere devirdiğini gördüm, camlı kapının ardından elinde kılıcı diğerleriyle dövüşüyordu."

"Yürekli Athos!" diye mırıldandı d'Artagnan, "Ah! Onu tek başına bırakmak zorunda kaldığımızı düşününce! Belki de iki adım ötede aynı son bizi bekliyor. İleri Planchet, ileri! Sen yürekli bir adamsın."

"Size söylemiştim efendim," dedi Planchet, "Picardie'lilerin değeri olaylarla karşılaşınca anlaşılır, zaten burada kendi ülkemde olmak beni heyecanlandırıyor."

Ve birlikte hızla uzaklaşarak, kısa süre sonra Saint-Omer'e vardılar. Orada atların çatlamasından korkarak, hayvanları dizginlerinden tutup biraz soluk almalarına izin verdiler, kendileri de ayaküstü bir şeyler yedikten sonra yeniden yola koyuldular.

Calais kapılarına yüz adım kala, d'Artagnan'ın burnundan ve gözlerinden kanlar boşalan atı bir daha kalkmamak üzere yere yığıldı, geriye Planchet'ninki kalıyordu, ama o da durmuştu ve onu yeniden koşturmak mümkün değildi.

Çok şükür, söylediğimiz gibi şehrin yüz adım ötesindeydiler; iki atı yolun ortasında bırakarak limana koştular. Planchet, efendisine, uşağıyla birlikte gelen bir beyefendinin elli adım önlerinden gittiğini bildirdi.

Bir hayli acelesi varmış gibi görünen ve çizmeleri tozlarla kaplı olan bu beyefendi bir an önce İngiltere'ye geçip geçemeyeceğini soruyordu.

"Bu çok kolay," diye karşılık verdi yelken açmaya hazır olan teknenin kaptanı, "ama bu sabah, kardinalin özel izni olmadan kimsenin karşıya geçmesine müsaade edilmemesi emri geldi."

"İznim var," dedi beyefendi cebinden bir kâğıt çıkararak, "işte burada."

"Onu liman müdürüne onaylatıp bana getirin," dedi kaptan.

"Müdürü nasıl bulacağım?"

"Köyüne giderek."

"Köy nerede?"

"Şehirden yaklaşık bir kilometre uzakta, bakın şu küçük tepenin eteğinde, gri mavi çatılı ev."

"Çok güzel!" dedi beyefendi.

Ve uşağıyla birlikte liman müdürünün köyüne yöneldi.

D'Artagnan ve Planchet adamı beş yüz adım geriden izlediler.

Şehrin dışına çıktıklarında, adımlarını sıklaştıran d'Artagnan küçük bir koruya girmek üzere olan adama yetişti.

"Mösyö," dedi d'Artagnan, "çok aceleniz varmış gibi görünüyorsunuz."

"Kimsenin benim kadar acelesi olamaz mösyö."

"Buna çok üzüldüm," dedi d'Artagnan, "çünkü benim de acelem var, sizden bir şey isteyecektim."

"Nedir?"

"Önce benim geçmeme izin vermeniz."

"Mümkün değil," dedi beyefendi, "kırk dört saatte altmış mil yol aldım ve yarın öğleyin Londra'da olmam gerek."

"Ben de aynı yolu kırk saatte aldım ve yarın sabah onda Londra'da olmalıyım."

"Üzgünüm mösyö, ama önce ben geldim ve ikinci olarak geçmeye niyetim yok."

"Üzgünüm mösyö, ikinci olarak gelmeme rağmen, önce ben geçeceğim."

"Ben kral için çalışıyorum!" dedi beyefendi.

"Ben de kendim için!" dedi d'Artagnan.

"Ama bana öyle geliyor ki, siz hır çıkarmaya çalışıyorsunuz mösyö."

"Lanet olsun! Başka ne olmasını bekliyordunuz ki?"

"Benden ne istiyorsunuz?"

"Bunu öğrenmek istiyor musunuz?"

"Elbette."

"Tamam o zaman, taşıdığınız izin belgesini istiyorum, bu belge bende yok ve ona ihtiyacım var."

"Sanırım şaka yapıyorsunuz."

"Asla şaka yapmam."

"Bırakın geçeyim!"

"Geçemeyeceksiniz."

"Yürekli delikanlı, şimdi beyninizi dağıtacağım. Hey, Lubin! Tabancalarım."

"Planchet," dedi d'Artagnan, "sen uşakla ilgilen, ben efendisini haklayacağım."

Bu ilk davetle yüreklenen Planchet, Lubin'in üzerine atıldı ve güçlü kuvvetli olduğu için rakibini yere serip dizini göğsüne bastırdı.

"Şimdi sıra sizde efendim," dedi Planchet, "ben işimi bitirdim."

Bunu gören adam kılıcını çekip, d'Artagnan'ın üzerine yürüdü, ama işinin ne kadar zor olduğunu bilmiyordu.

Rakibine üç saniye içinde üç darbe indiren d'Artagnan her seferinde şöyle diyordu:

"Bu Athos için, bu Porthos için, bu Aramis için."

Adam üçüncü darbede külçe gibi yere yığıldı.

Öldüğünü ya da en azından bayıldığını düşünen d'Artagnan, izin belgesini almak için adama yaklaştı; ama cebini karıştırmak için kolunu uzattığında, kılıcını elinden bırakmamış olan yaralı, onun göğsüne bir darbe indirerek şöyle dedi:

"Bu da sizin için."

"Ve bu da benim için! Son gülen iyi güler!" diye haykırdı, adamı dördüncü kılıç darbesiyle karnından yere çivileyen d'Artagnan öfkeyle.

Bu kez adam gözlerini kapayarak kendinden geçti.

Cebini yoklayarak izin belgesini aldı. Wardes kontu adına düzenlenmişti.

Sonra henüz yirmi beş yaşlarında olan yakışıklı genç adama bir kez daha baktı ve onu bilincini kaybetmiş, belki de ölmüş olarak orada bırakıp, hiç tanımadıkları, hatta sıklıkla yaşadıklarından bile emin olmadıkları kişilerin çıkarları için insanlara birbirlerini öldürten bu garip kader karşısında içini çekti.

Ama kısa süre sonra, inleyen ve var gücüyle yardım çağıran Lubin'in sesiyle dalmış olduğu bu düşüncelerden sıyrıldı.

Planchet elini boğazına dayamış olanca gücüyle sıkıyordu.

"Efendim," dedi, "onu bu şekilde tuttukça bağıramayacak, ama onu serbest bırakır bırakmaz yeniden bağıracağından eminim. Onun Normandiyalı olduğunu anladım ve bu adamlar çok inatçıdırlar."

Gerçekten de, ne kadar kıstırılmış olursa olsun, Lubin hâlâ sesler çıkarmaya çalışıyordu.

"Bekle!" dedi d'Artagnan.

Ve mendilini alarak ağzını bağladı.

"Şimdi," dedi Planchet, "onu bir ağaca bağlayalım."

Bu işi de hakkıyla yerine getirdikten sonra, Wardes kontunu da uşağının yanına çektiler; hava kararmaya başladığı için, korunun bu iç tarafında bulunan yaralı ve bağlı uşağı muhtemelen ertesi güne kadar orada kalacaklardı. "Ve şimdi," dedi d'Artagnan, "liman müdürüne."

"Ama sanırım yaralanmışsınız?" dedi Planchet.

"Önemli değil, önce işimizi halledelim, sonra yarama bakarız, zaten pek de tehlikeli görünmüyor."

Ve hızlı adımlarla saygıdeğer görevlinin köyüne yöneldiler.

Wardes kontu içeri davet edildi.

D'Artagnan içeri girdi.

"Kardinalin imzaladığı bir izin belgeniz var mı?" diye sordu liman müdürü.

"Evet mösyö," dedi d'Artagnan, "işte burada."

"A, evet! Her şey kurallara uygun," dedi liman müdürü.

"Bu çok doğal," diye karşılık verdi d'Artagnan, "onun en sadık hizmetkârlarındanım."

"Sanırım kardinal hazretleri birinin İngiltere'ye geçmesini engellemek istiyor."

"Evet, d'Artagnan adında biri, Londra'ya gitmek için üç arkadaşıyla birlikte Paris'ten yola çıkmış Béarn'lı bir beyefendi."

"Onu şahsen tanıyor musunuz?" diye sordu liman müdürü.

"Kimi?"

"Bu d'Artagnan'ı?"

"Hem de yakından."

"O zaman bana eşkalini verin."

"Çok kolay."

Ve d'Artagnan, Wardes kontunun yüz hatlarını tarif etti.

"Yanında biri var mı?"

"Evet, Lubin adında bir uşak var."

"Onlara dikkat edeceğim, elime geçerlerse, kardinal hazretlerinin içi rahat olabilir, Paris'e bir muhafız birliğinin eşliğinde geri gönderilecekler."

"Sayın liman müdürü, böyle davranarak kardinal hazretlerinin takdirini kazanacaksınız."

"Sayın kont, döndüğünüzde kendisini görecek misiniz?"

"Hiç şüphesiz."

"Sizden onun sadık bir hizmetkârı olduğumu söylemenizi rica edeceğim."

"Bunu ihmal etmeyeceğim."

Ve bu güvenceyi almanın sevincini yaşayan liman müdürü izin belgesini onaylayıp d'Artagnan'a

uzattı.

Zamanını gereksiz iltifatlarla kaybetmek istemeyen d'Artagnan liman müdürünü selamlayıp, teşekkür ettikten sonra dışarı çıktı.

Planchet ile birlikte yeniden yola koyulduklarında, korudan geçmemek için yolu uzatarak, limana başka bir kapıdan girdiler.

Kalkmaya hazır bekleyen teknenin kaptanı oradaydı.

"Neler oldu?" dedi d'Artagnan'ı fark ederek.

"İşte geçiş belgem."

"Ya diğer beyefendi?"

"O bugün yola çıkmayacak," dedi d'Artagnan, "ama içiniz rahat olsun, ben iki kişi için ödeyeceğim."

"Öyleyse yola çıkalım," dedi kaptan.

"Çıkalım!" dedi d'Artagnan.

Planchet ile birlikte kayığa atladılar, beş dakika sonra teknedeydiler.

Tam zamanıydı: Yarım fersah açıldıklarında, d'Artagnan, parıldayan bir ışığa eşlik eden bir patlama duydu.

Bu, limanın kapatıldığını bildiren bir top sesiydi.

Şimdi yarasıyla ilgilenebilirdi, çok şükür, tahmin ettiği gibi pek de tehlikeli değildi, kılıcın ucu kaburgalardan birine isabet etmiş, kemik boyunca biraz kaymıştı, üstelik gömlek hemen yaranın üzerine yapışmış, birkaç damla kan yayılmıştı.

Yorgunluktan tükenmiş olan d'Artagnan güverteye serilen döşeğin üzerine uzanıp uykuya daldı.

Ertesi sabah güneşin ilk ışıklarıyla uyandığında İngiltere'nin üç dört fersah açıklarında olduklarını gördü; rüzgâr gece boyunca hafif estiği için hızlı ilerleyememişlerdi.

Saat onda tekne Douvres limanına demir attı.

Saat on buçukta İngiltere'ye ayak basan d'Artagnan, "İşte nihayet buradayım!" diye haykırıyordu.

Ama hepsi bu değildi: Londra'ya gitmek gerekiyordu. İngiltere'de posta arabaları düzenli işliyordu. İki bodur at satın alan D'Artagnan ve Planchet kendilerine rehberlik eden bir posta arabacısı ile dört saatte başkentin kapılarına vardılar.

D'Artagnan Londra'yı tanımıyor, tek kelime bile İngilizce bilmiyordu, ama Buckingham'ın ismini bir kâğıda yazdığında, herkes ona dükün konağını tarif etmişti.

Dük, Windsor'da kralla ava çıkmıştı.

D'Artagnan dükün, her yolculukta kendisine eşlik ettiği için Fransızcayı kusursuz konuşan, en güvendiği oda hizmetçisiyle görüşmek istedi, ona Paris'ten geldiğini ve bir ölüm kalım meselesini

bildirmek için hemen efendisiyle konuşması gerektiğini söyledi.

D'Artagnan'ın kendinden emin konuşması karşısında ikna olan bu görevlinin adı Patrice'ti. Genç muhafızı götürmek için iki at eyerletti. Gücü tükenmiş olan Planchet'ye gelince zavallı delikanlı atından indirildiğinde bir baston gibi katılaşmıştı, d'Artagnan ise demir gibiydi.

Şatoya varıldığında, kral ve Buckingham'ın oradan iki, üç fersah uzaktaki bir bataklıkta kuş avına çıktıkları bildirildi.

Yirmi dakika sonra, söylenen yere ulaşıldı. Patrice biraz sonra şahinine seslenen efendisini duydu.

"Düke kimin geldiğini bildireyim?" diye sordu Partice.

"Bir akşam Pont-Neuf'te, Samaritaine'in karşısında kendisiyle düello etmeye kalkışan genç adamın."

"İlginç bir tanıtım!"

"Diğerlerinden daha işe yarar olduğunu göreceksiniz."

Patrice atıyla dörtnala giderek dükün yanına vardı ve kendisiyle görüşmek isteyen haberciyi aynı sözlerle tanıttı.

D'Artagnan'ı hemen hatırlayan dük, Fransa'da kendisine haberi iletilecek bir gelişme yaşandığından kaygılanarak hemen habercinin nerede olduğunu sordu ve uzaktan muhafiz üniformasını fark ederek atıyla d'Artagnan'ın yanına geldi. Patrick, konuşulanları duymamak için uzakta duruyordu.

"Kraliçenin başına bir felaket mi geldi?" diye haykırdı, bütün aşkı ve düşünceleri bu soruda yoğunlaşan Buckingham.

"Sanmıyorum, yine de ancak sizin sayenizde kurtulacağı bir tehlikeyle karşı karşıya."

"Benim mi?" diye haykırdı Buckingham. "Ama nasıl? Onun için bir şeyler yapmak beni çok mutlu edecek! Anlatın! Anlatın!"

"Şu mektubu alın," dedi d'Artagnan.

"Bu mektup kimden geliyor?"

"Sanırım majestelerinden."

"Majestelerinden!" dedi, d'Artagnan'ı bayılacağından endişelendirecek kadar beti benzi solan Buckingham.

Ve mührü söktü.

"Bu yırtık da nesi?" dedi, d'Artagnan'a zarfın bir köşesindeki deliği göstererek.

"Ha!" dedi d'Artagnan, "bunu fark etmemiştim, güzel bir darbeyle göğsümde bir delik açan Wardes kontunun kılıcının izi."

"Yaralı mısınız?" diye sordu zarfı açan Buckingham.

"Önemli değil, yalnızca bir sıyrık."

"Aman Tanrım! Neler okuyorum!" diye haykırdı dük. "Patrice burada kal, daha doğrusu kralın yanına git ve majestelerine beni bağışlamasını, ama çok önemli bir iş için Londra'ya dönmem gerektiğini bildir. Gelin mösyö, gelin."

Ve birlikte dörtnala başkente giden yola koyuldular.

XXI

Winter Kontesi

Dük, yol boyunca, olup bitenlerin tamamından değil, yalnızca d'Artagnan'ın bildiklerinden haberdar oldu. Yine de genç adamın ağzından çıkanları kendi anılarıyla birleştirip, kraliçenin kısa ama özlü mektubunu da hesaba katınca, kafasında durumun ciddiyetiyle ilgili kesin fikirler şekillenmeye başladı. Ama onu asıl şaşırtan, genç adamın İngiltere'ye ayak basmasını engellemekte büyük çıkarları olan kardinalin onu yolda durduramamasıydı. Yüzündeki bu şaşkın ifadeyi fark eden d'Artagnan, ona aldıkları önlemleri, kanlar içinde yerlere yığılan arkadaşlarının fedakârlıklarını, kraliçenin pusulasını delen kılıç darbesine hedef olduktan sonra Mösyö de Wardes'a bunun bedelini nasıl ödettiğini anlattı. Dük, çok sıradan bir maceraymış gibi dile getirilen bu öyküyü dinlerken, zaman zaman, henüz yirmi yaşında bile göstermeyen bu yüzde, bunca sakınımlılığın, bunca cesaretin, bunca kahramanlığın nasıl bir araya geldiğini anlayamazmış gibi şaşkın şaşkın bakıyordu.

Rüzgâr gibi giden atlarıyla birkaç dakika içinde Londra kapılarına vardılar. Şehrin içine girdiklerinde, d'Artagnan dükün atını yavaşlatacağını sanmıştı, ama hiç de böyle olmadı: Buckingham yoluna çıkanlara çarpmaktan pek endişelenmeksizin doludizgin ilerlemeye devam etti. Gerçekten de, biraz sonra bu türde iki üç kaza yaşandı, ama dük devrilip düşenlere neler olduğunu anlamak için dönüp bakmadı bile. D'Artagnan küfürleri, lanet okumaları andıran bu haykırışlar arasında onu izliyordu.

Konağın avlusuna giren Buckingham, dizginlerini ne olacağına aldırmadan boynuna fırlattığı atından inip basamaklı sekiye yöneldi. D'Artagnan da aynısını yaptıysa bile değerlerini takdir ettiği bu soylu hayvanlar için biraz endişelendi, ama mutfaklardan ve ahırlardan koşan üç dört uşağın hayvanları zapt etmesiyle içi biraz olsun rahatladı.

Dük öyle hızlı yürüyordu ki, d'Artagnan onu izlemekte güçlük çekiyordu. Fransa'nın en büyük senyörlerinin bile akıl edemeyeceği bir zarafetle döşenmiş birçok salondan peş peşe geçtikten sonra, nihayet bir zevk ve zenginlik mucizesi olan bir yatak odasına girdiler. Dük, bu odada duvarları kaplayan halılarla gizlenmiş bir yüklük kapısını boynuna altın bir zincirle asılmış olan altın bir anahtarla açtı. D'Artagnan sakınımlı davranarak geride kalmıştı, ama kapının eşiğini aşan Buckingham geri dönüp genç adamın tereddüdünü görünce:

"Gelin," dedi, "ve majesteleri tarafından kabul edilme mutluluğunu yaşadığınızda gördüklerinizi kendisine anlatın."

Bu davetle cesaret bulan d'Artagnan, onu izledi, dük kapıyı arkasından kapadı.

Burası İran ipeklileri ve altın nakışlı dokumalarla süslenmiş, çok sayıda mumla aydınlatılmış bir bölmeydi. Sunağı andıran bir masanın üzerinde, üzeri beyaz ve kırmızı tüylerle kaplı mavi kadifeden bir gölgeliğin altında Anne d'Autri-che'in doğal boyutlarda bir portresi vardı, resim kraliçeye öylesine benziyordu ki, kendini tutamayan d'Artagnan şaşkınlıktan bir çığlık attı, Anne d'Autriche adeta konuşacaktı.

Sunağı andıran masanın üzerinde ve portrenin önünde elmasların bulunduğu kutu vardı.

Sunağa yaklaşan dük, İsa'nın önündeki bir rahip gibi diz çöktükten sonra kutuyu açtı.

"Alın," dedi, üzerinde elmasların parıldadığı uzun mavi bir kurdeleyi çıkarırken, "alın, işte birlikte gömülmeye yemin ettiğim değerli elmaslar. Onları kraliçe vermişti, şimdi geri alıyor: Onun isteği tıpkı Tanrı'nınkiler gibi her şeyden önce yerine getirilmelidir."

Sonra ayrılması gereken elmasları tek tek öpmeye başladı. Aniden korkunç bir çığlık attı.

"Ne var?" diye sordu d'Artagnan kaygılı bir ifadeyle. "Neler oluyor Milord?"

"Her şey bitti," diye haykırdı yüzü bir ölününki gibi solan Buckingham, "elmaslardan ikisi yok, yalnızca on tane var."

"Milord onları kaybetmiş olabilir mi, yoksa çalındıklarını mı düşünüyor?"

"Onları çaldılar," diye karşılık verdi dük, "ve bu kardinalin işi. Bakın, elmasların bağlı olduğu kurdele makasla kesilmiş."

"Milord bunu yapan kişiyi tahmin edebiliyorsa... belki de elmaslar hâlâ ondadır."

"Durun biraz," diye haykırdı dük. "Bu elmasları son kez kralın sekiz gün önce Windsor'da verdiği baloda takmıştım. Aramızın açık olduğu Winter kontesi o akşam bana yakınlık göstermişti. Bu barışma kıskanç bir kadının intikamından başka bir şey değildi. O günden beri elmasları bir daha hiç görmedim. Bu kadın kardinalin casusu olmalı."

"Ama, demek kardinalin dünyanın her yerinde casusları var!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Ah! Evet, evet," dedi Buckingham, dişlerini öfkeyle sıkarak, "evet, o korkunç bir savaşçıdır. Peki, bu balo ne zaman düzenlenecek?"

"Haftaya pazartesi."

"Haftaya pazartesi! Daha beş gün var, yeterince zamanımız var. Patrice!" diye haykırdı kapıyı açan dük, "Patrice!"

Oda hizmetçisi belirdi.

"Kuyumcum ve sekreterim!"

Oda hizmetçisi körü körüne bir itaatin verdiği alışkanlıkla, hiç konuşmadan hızla dışarı çıktı.

İlk çağırılan kuyumcu olsa da, önce gelen sekreteri oldu. Bunun nedeni sekreterin konakta oturmasıydı. Buckingham'ı yatak odasındaki bir masanın üzerinde, kendi eliyle emirler yazarken buldu.

"Mr. Jackson, buradan hemen lord şansölyeye gidecek ve onu bu emirlerin yerine getirilmesiyle görevlendirdiğimi söyleyeceksiniz. Bu emirlerin bir an önce uygulamaya konmasını istiyorum."

"Ama efendim, lord şansölye böylesine olağanüstü bir önlem almaya dük hazretlerini iten nedenleri sorarsa, ona ne yanıt vereceğim?"

"Keyfi öyle istemiş dersiniz, kararlarım hakkında kimseye hesap verecek değilim."

"Majesteleri tesadüfen merak edip, Büyük Britanya kıyılarından hiçbir geminin ayrılamamasının

nedenini öğrenmek isterse, ona da mı aynı yanıtı verecek?" dedi sekreter gülümseyerek.

"Haklısınız bayım," diye karşılık verdi Buckingham, "bu durumda krala savaşa karar verdiğimi ve bunun Fransa'ya karşı ilk gözdağı olduğunu söyleyecek."

Sekreter eğilerek dışarı çıktı.

"İşte bu bakımdan artık kafamız rahat," dedi Buckingham, d'Artagnan'a dönerek. "Elmaslar Fransa'ya hareket etmemişse, oraya ancak sizden sonra varacaklar."

"Ama nasıl?"

"Şu andan itibaren, majestelerinin limanlarında bulunan bütün gemilerin yola çıkmasını yasakladım, özel izin olmadan hiçbiri demir almaya cesaret edemeyecek."

D'Artagnan, kralın güveni sayesinde elinde bulundurduğu sınırsız gücü aşkı için kullanan bu adama hayretle baktı. Genç adamın yüz ifadesinden aklından neler geçtiğini anlayan Buckingham güldü.

"Evet," dedi, "evet, benim gerçek kraliçem Anne d'Autriche; onun tek bir sözü üzerine, ülkeme, kralıma, Tanrı'ma ihanet edebilirim. Benden, La Rochelle'deki Protestanlara vaat ettiğim desteği göndermememi istemişti, söylediğini yaptım. Sözümü tutmadım ama ne önemi var! Ona itaat ederek fazlasıyla ödüllendirilmedim mi? Çünkü onun port-resini bu itaate borçluyum."

D'Artagnan bir toplumun ve insanlarının hayatlarının bazen nasıl pamuk ipliğine bağlı olduğunu şaşkınlıkla izliyordu.

Derin düşüncelere dalmışken, kuyumcu içeri girdi: Bu, işinin ustası olan ve Buckingham dükünden yılda yüz bin sterlin kazandığını itiraf eden bir İrlandalıydı.

"Mr. O'Reilly," dedi onu bölmesine götüren dük, "bu elmaslara bakın ve bana her birinin değerini söyleyin."

Kuyumcu tek bakışta elmasların nasıl özenle hazırlanmış olduğunu fark etti, tek tek değerlerini hesapladıktan sonra hiç tereddüt etmeden:

"Tanesi bin beş yüz altın, Milord," diye yanıtladı.

"Bunlar gibi iki elmas hazırlamanız kaç gün alır? Gördüğünüz gibi iki tanesi eksik."

"Sekiz gün, Milord."

"Tanesine üç bin altın ödeyeceğim, öbür gün hazır olmaları gerekiyor."

"Milord'un isteği yerine getirilecek."

"Siz değerli bir insansınız, O'Reilly, ama hepsi bu değil: Bu elmasları kimseye emanet edemem, onları bu konakta yapmanız gerek."

"Bu mümkün değil, Milord, yenilerle eskiler arasındaki farkın anlaşılmaması için onları yalnızca benim yapmam gerek."

"İşte bu yüzden, sevgili O'Reilly, artık benim tutsağımsınız, şu andan itibaren buradan

çıkamayacaksınız, kararınızı verin. Bana, ihtiyacınız olan yardımcıları ve kullanacağınız aletleri söyleyin."

Dükü iyi tanıyan kuyumcu, karşı çıkmanın yararı olmayacağını bildiği için, hemen kararını verdi.

"Karıma haber vermeme müsaade edilecek mi?"

"Ah! Onu görmenize de izin verilecek sevgili O'Reilly: İçiniz rahat olsun, kolay bir tutsaklık dönemi geçireceksiniz ve her sıkıntının bir bedeli olduğu için, iki elmasın ücretinin dışında size bin altın daha vereceğim."

D'Artagnan insanlarla ve milyonlarla oynayan dükü hayretle izlemekten kendini alamıyordu.

Kuyumcuya gelince, bin altınlık makbuzu karısına yollayıp, kendisine en usta çırağını, ağırlığını ve ayarlarını bildirdiği elmasları ve gerekli aletleri göndermesini yazdı.

Buckingham kuyumcuyu yarım saat içinde bir atölyeye dönüşen çalışma odasına götürdü. Sonra her kapıya birer nöbetçi dikip, oda hizmetçisi Patrice dışında kim olursa olsun içeri sokulmaması talimatını verdi. Söylemeye gerek yok ki, kuyumcu ve yardımcısına da herhangi bir bahaneyle dışarı çıkmaları yasaklanmıştı.

Dük bu işleri hallettikten sonra, d'Artagnan'ın yanına döndü.

"Şimdi, genç dostum," dedi, "İngiltere ikimize ait, ne istersiniz?"

"İtiraf edeyim ki, şu an en çok ihtiyacım olan şey bir yatak," diye karşılık verdi d'Artagnan.

Buckingham, d'Artagnan'a kendi odasının hemen bitişiğindeki odayı verdi. Bunu genç adama güvenmediğinden yapmıyordu, istediği her an için kraliçeden söz edebileceği kişinin elinin altında olmasıydı.

Bir saat sonra, posta gemileri de dahil olmak üzere, Fransa'ya hareket edecek olan bütün gemilerin limandan çıkışlarının yasaklandığı haberi yayılmıştı. Bu karar herkes için iki krallık arasında bir savaş ilanı anlamına geliyordu.

İki gün sonra saat on birde elmaslar hazırlanmıştı, öylesine mükemmel taklit edilmişlerdi ki, Buckingham yenileri eskilerinden ayıramadı, en deneyimli mücevher uzmanları bile elmaslar arasında bir fark bulamayacaklardı.

Dük hemen d'Artagnan'ı çağırttı.

"İşte almaya geldiğiniz elmaslar ve şahidim olun ki bir insanın elinden gelebilecek her şeyi yaptım."

"İçiniz rahat olsun Milord, gördüklerimi anlatacağım, ama elmasları kutuya koymayacak mısınız?"

"Kutu işinizi zorlaştırabilir. Zaten kutu benim için daha değerli. O bende kalsın. Sakladığımı söylersiniz."

"Her sözünüzü tek tek ileteceğim."

"Ve şimdi," dedi Buckingham gözlerini genç adama dikerek. "Size olan borcumu nasıl

ödeyeceğim?"

D'Artagnan kıpkırmızı kesildi. Dükün kendisine bir şeyler vermek istediğini anladı ve arkadaşlarının ve kendi kanının bedelinin İngiliz altınıyla ödenmesi düşüncesi ona tiksinti verici geldi.

"Bir konuda anlaşalım Milord," diye karşılık verdi, "ve aramızda herhangi bir tatsızlık yaşanmaması için her şeyi doğru bir şekilde ortaya koyalım. Ben Fransa kralı ve kraliçesinin hizmetindeyim ve tıpkı eniştesi Mösyö de Tréville gibi majestelerine yürekten bağlı olan Mösyö des Essarts'ın muhafiz birliğine mensubum. Anlayacağınız, yaptığım her şeyi sizin için değil, kraliçe için yaptım. Dahası, aynen sizin kraliçeye duyduğunuz bağlılıkla sevdiğim kadının gönlüne girmek söz konusu olmasaydı hiçbir şey yapmayacaktım."

"Evet," dedi dük gülümseyerek, "sanırım bu kişiyi tanıyorum, bu..."

"Milord, ismini vermedim," diye hemen araya girdi genç adam.

"Doğru," dedi dük, "demek fedakârlıklarınızdan dolayı minnet duyacağım kişi o."

"Söylediğiniz doğru Milord, çünkü savaş ilan edildiği şu andan itibaren, sizi Windsor parkı ya da Louvre'un koridorları yerine savaş alanında görmekten keyif alacağım bir İngiliz, yani bir düşman olarak görüyorum, ama bu durum, görevimi yerine getirmek için gerekirse canımı vereceğim gerçeğini değiştirmez; ilk görüşmemizde olduğu gibi ikinci görüşmemizde de size yeniden tekrarlıyorum ki, kendim için yaptığım şeylerden dolayı teşekküre gerek yok."

"Biz, ‘İskoç gibi gururlu' deriz," diye mırıldandı Buckingham.

"Ve biz de, ‘Gaskonyalı gibi gururlu' deriz," diye karşılık verdi d'Artagnan. "Gaskonyalılar, Fransa'nın İskoçlarıdır."

Dükü selamlayan d'Artagnan çıkmaya hazırlanıyordu.

"Ama böyle nereye gidiyorsunuz?"

"Bu doğru."

"Şuraya bakın, bu Fransızlar hiçbir şeyden endişelenmiyorlar!"

"İngiltere'nin bir ada olduğunu ve sizin de buranın kralı olduğunuzu unutmuştum."

"Limana gidip, Sund uskunasını sorun, bu mektubu kaptana iletin, sizi beklenmediğiniz ve genellikle yalnızca balıkçı teknelerinin yanaştığı bir limana götürecek."

"Bu limanın ismi nedir?"

"Saint-Valery; ama daha bitmedi, oraya vardığınızda, ne ismi, ne tabelası olan berbat bir hana gireceksiniz, tam bir tayfa meyhanesidir, bir başkası daha olmadığından yanılma ihtimaliniz yok."

"Sonra?"

"Hancıyı bulup ona *Forward* diyeceksiniz."

"Bu ne anlama geliyor."

"Parola bu, 'İleri' demek. Size eyerlenmiş bir at verip, izlemeniz gereken yolu tarif edecek; yolunuzun üzerinde dört menzil olacak: Dilerseniz her birine Paris'teki adresinizi bırakın, dört at sizi izleyecek; geçen gün bindiğimiz ilk ikisini zaten biliyorsunuz, bir at meraklısı olarak onları beğendiğinizi fark ettim, bana güvenin, diğer ikisinin de onlardan aşağı kalır yanı yoktur. Bu dört at sefer için donatıldılar. Ne kadar gururlu olursanız olun reddetmeyip, birini kendiniz kabul edecek, diğerlerini de arkadaşlarınıza kabul ettireceksiniz; zaten bu, savaşta gerekli olacak. Tıpkı Fransızların söylediği gibi, amaç araçları meşrulaştırır, öyle değil mi?"

"Evet Milord, kabul ediyorum," dedi d'Artagnan "ve Tanrı'nın da yardımıyla, hediyelerinizin hakkını vereceğiz."

"Şimdi elinizi verin genç adam; belki kısa süre sonra cephede karşılaşacağız, ama o ana kadar umarım iyi dostlar olarak kalacağız."

"Evet Milord, ama kısa süre sonra düşman olma umuduyla."

"İçiniz rahat olsun, size söz veriyorum."

"Sözünüze güveniyorum Milord."

Dükü selamlayan d'Artagnan hızla limana doğru ilerledi.

Londra kulesinin karşısında, söz edilen gemiyi buldu, mektubu kaptana verip, liman müdürünün onayını aldı, biraz sonra gemi hareket etmişti.

Limanda yola çıkmak üzere bekleyen elli kadar gemi vardı.

Bu gemilerden birinin hemen yanından geçerken, Meung'deki adamın "Milady" diye hitap ettiği ve d'Artagnan'ın da oldukça çekici bulduğu kadını görür gibi oldu, ama nehrin akıntısının hızı ve yaman esen rüzgâr sayesinde, gemisi tam yol ilerlediği için kısa süre sonra onu gözden kaybetti.

Ertesi sabah dokuzda, uskuna Saint-Valery'ye yanaştı.

D'Artagnan tarif edilen hana yaklaştığında, içerden gelen haykırışlardan doğru adrese geldiğini anladı: İngiltere ile Fransa arasında yakın zamanda çıkacak olan kaçınılmaz savaştan söz eden neşeli tayfalar bol bol yiyip içiyorlardı.

Kalabalığı yaran d'Artagnan, hancıya doğru ilerleyip *Forward* sözcüğünü telaffuz etti. Hemen kendisini izlemesini işaret eden hancı, avluya açılan bir kapıdan çıkarak, onu eyerlenmiş bir atın bulunduğu ahıra götürdü ve bir ihtiyacı olup olmadığını sordu.

"İzlemek zorunda olduğum güzergâhı bilmek istiyorum," dedi d'Artagnan.

"Buradan Blangy'ye, Blangy'den de Neufchâtel'e gidin. Neufchâtel'de Herse d'Or hanına girin, hancıya parolayı söylediğinizde, size burada olduğu gibi eyerlenmiş bir at verilecek."

"Borcum ne kadar?"

"Hepsi ödendi," dedi hancı, "hem de fazlasıyla. Haydi gidin, Tanrı yolunuzu açık etsin."

"Amin," diye yanıtladı dörtnala yola koyulan d'Artagnan.

Dört saat sonra, Neufchâtel'deydi.

Neufchâtel'de de, Saint-Valery'de olduğu gibi aldığı talimatları harfiyen yerine getirdiğinde, kendisini bekleyen eyerli bir at buldu; üzerinden indiği atın eyerindeki tabancaları diğer ata nakletmek isterken, eyer kuburluklarının aynı tabancalarla dolu olduğunu fark etti.

"Paris'teki adresiniz?"

"Muhafiz Konağı, Essarts bölüğü."

"Tamam," dedi hancı.

"Hangi yolu izlemem gerek?" diye sordu d'Artagnan.

"Rouen yolunu; ama şehri sağınıza alacaksınız. Küçük Ecouis köyünde durup, oranın tek hanı olan Ecu de France'a gireceksiniz, görünüşüne bakıp da yanılmayın, ahırlarında en az bunun kadar değerli bir at olacak."

"Parola aynı mı?"

"Kesinlikle."

"Hoşça kalın üstat!"

"İyi yolculuklar, beyefendi! Bir şeye ihtiyacınız var mı?"

Başını hayır anlamında sallayan d'Artagnan dörtnala yoluna devam etti. Ecouis'de de aynı sahne tekrarlandı: Önceden durumdan haberdar edilmiş olan bir hancı ile güçlü ve dinlenmiş bir at vardı, adresini bırakıp son hızla Pontoise'a doğru yola çıktı. Pontoise'da son kez atını değiştirdikten sonra, saat dokuzda Mösyö de Tréville'in konağının avlusuna girdi.

On iki saatte yaklaşık altmış fersahlık bir yolu kat etmişti.

Onu daha bu sabah görüşmüşler gibi karşılayan Mösyö de Tréville, bu kez elini her zamankinden daha içten bir ifadeyle sıkarak, kendisine Mösyö des Essarts'ın birliğinin Louvre'da nöbette olduğunu ve görevinin başına gidebileceğini söyledi.

XXII

Merlaison Balesi

Ertesi gün bütün Paris, belediye meclisi üyelerinin kral ve kraliçe için vereceği baloyu konuşuyordu, XIII. Louis ve Anne d'Autriche kralın en gözde bestesi olan Merlaison balesini sergileyeceklerdi.

Gerçekten de, belediye sarayında sekiz günden beri bu tören gecesinin hazırlıkları yapılıyordu. Kentin marangozu davetli hanımların yer alacakları bir tribün inşa etmiş, bakkal da salonları o dönem için fazlasıyla lüks sayılabilecek bir şekilde, iki yüz beyaz mumla donatmıştı. Nihayet yirmi kemancı tutulmuş, bütün gece boyunca çalacakları için kendilerine her zamankinden iki kat fazla ücret ödenmişti.

Sabah onda kralın muhafız birliğinde görev yapan Mösyö de La Coste, beraberindeki iki subay ve çok sayıda muhafızla birlikte gelip, belediye evrak memuru Clément'dan belediye sarayının bütün oda ve bürolarının anahtarlarını istedi. Derhal kendisine teslim edilen bu anahtarların üzerinde hangi odaya ait olduklarını belirten bir not vardı. Mösyö de La Coste, o andan itibaren bütün odaların ve koridorların güvenliğinden sorumluydu.

Saat on birde muhafız yüzbaşısı Duhallier, beraberindeki elli adamını görev yapacakları kapılara yerleştirdi.

Saat üçte, biri Fransız, diğeri İsviçre askerlerinden oluşan iki muhafız birliği daha geldi. Fransız muhafız birliğinin askerlerinin yarısı Mösyö Duhallier, yarısı da Mösyö des Essarts'ın adamlarından oluşuyordu.

Akşam altıda davetliler içeri girip, büyük salonda kendileri için hazırlanmış tribünlere yerleşmeye başladılar.

Saat dokuzda, belediye başkanının eşi geldi. Protokolde kraliçenin ardından geldiği için, belediye meclisi üyelerince, kraliçenin karşısındaki locaya alındı.

Saat onda, şehrin dört okçu tarafından korunan hazine dairesine ve onun hemen karşısındaki Saint-Jean kilisesine bakan küçük salonunun ziyafet masasının üzerinde kral için hazırlanan reçeller sergilendi.

Saatler gece yarısını vurduğunda, haykırışlar ve alkış sesleri duyuldu. Kral, Louvre'dan belediye sarayına giden, rengârenk fenerlerle ışıl ışıl aydınlatılmış caddede ilerliyordu.

Çuhadan cüppeler giymiş olan belediye meclisi üyeleri, önlerinde ellerindeki şamdanlarla yürüyen zabıta memurlarıyla birlikte merdivenlere çıkmak üzere olan kralı karşıladılar. Tüccarbaşının hoş geldiniz konuşması sırasındaki iltifatlarına, kral bu kadar geç kaldığı için üzgün olduğunu belirterek karşılık verirken, suçu kendisine saat on bire kadar devlet meselelerinden söz eden kardinale attı.

Tören giysileri içindeki majestelerine belediye başkanı, Soissons kontu, başrahip, Longueville dükü, Elbeuf dükü, Harcourt kontu, La Roche-Guyon kontu, Mösyö de Lian-court, Mösyö de Baradas, Cramail kontu ve Şövalye Souverat eşlik ediyordu.

Herkes kralın hüzünlü ve düşünceli olduğunu fark etmişti.

Kral, belediye başkanı, kraliçe ve belediye başkanının eşi için içlerinde maskeli balo giysileri bulunan birer bölme hazırlanmıştı. Senyörler ve majestelerinin nedimeleri de bu amaçla kendileri için hazırlanmış odalarda giyineceklerdi.

Kral, bölmesine girmeden önce, kardinal gelir gelmez kendisine haber verilmesini emretti. Kralın girişinden yarım saat sonra, kraliçenin gelişini haber veren yeni alkış sesleri duyuldu. Belediye meclisi üyeleri daha önce yaptıkları gibi, önlerinden giden zabıta memurlarıyla birlikte bu değerli konuklarını karşılamaya gittiler.

Salona girdiğinde, kraliçenin de tıpkı kral gibi üzüntülü ve yorgun olduğu dikkatleri çekti.

O sırada, küçük bir bölmenin o ana dek hep kapalı duran perdesinin aralanmasıyla, İspanyol süvarisi giysileri içindeki kardinalin solgun yüzü belirdi. Gözlerini kraliçenin gözlerine diken kardinalin, dudaklarına sevincini belli eden korkunç bir gülümseme yayıldı; kraliçe elmaslarını takmamıştı.

Kraliçe bir süre için, kentin saygıdeğer kişilerinin iltifatlarını kabul ederek, hanımefendilerin selamlarına karşılık verdi.

Aniden salonun kapılarından birinde kral ve kardinal belirdi. Kardinalin alçak sesle bir şeyler anlattığı kralın yüzü çok solgundu.

Maskesini takmamış, hırkasının düğmelerini tam olarak iliklememiş olan kral kalabalığı yararak kraliçeye yaklaştı ve kırgın bir ses tonuyla:

"Madam," dedi, "taktığınızı görmekten mutluluk duyacağımı bildiğiniz elmaslarınız neden üzerinizde değil?"

Kraliçe bakışlarını etrafındakiler üzerinde gezdirirken, kardinalin şeytani bir gülümsemeyle sırıttığını fark etti.

"Çünkü bu kalabalığın ortasında onları kaybetmekten endişeleniyordum," diye yanıtladı kraliçe.

"Ama hiç iyi yapmamışsınız, madam! Size onları takmanız için hediye etmiştim. Size hiç iyi yapmadığınızı söylüyorum."

Ve kralın sesi öfkeyle titrerken, herkes neler olup bittiğini anlamdan şaşkınlıkla onlara bakıyordu.

"Onları Louvre'dan getirtebilirim," dedi kraliçe, "böylece majestelerinin istekleri yerine gelmiş olacak."

"Getirtin madam, hem de bir an önce getirtin, çünkü bir saat sonra bale başlayacak."

Kraliçe itaatkâr bir ifadeyle kralı selamladıktan sonra, kendisini bölmesine götürecek olan nedimelerini izledi.

Kral da kendi bölmesine çekildi.

Salonda bir an için bir şaşkınlık yaşanmıştı.

Herkes kral ve kraliçe arasında bir şeyler geçtiğini fark etmişse de, her ikisi de çok alçak sesle konuştukları için, çevrelerindekiler saygıyla gerilemişler ve dolayısıyla kimse bir şey duymamıştı.

Kemancılar var güçleriyle çalsalar da, kimse onları dinlemiyordu.

Bölmesinden ilk çıkan kral oldu; üzerinde çok zarif bir av giysisi vardı, belediye başkanı ve diğer senyörler de onun gibi giyinmişlerdi. Bu kıyafet en çok krala yakışmıştı ve bu haliyle gerçekten de kraliyetinin en soylu beyefendisi gibi görünüyordu.

Kral yanına gelen kardinalin kendisine uzattığı kutuyu açtı ve içinde iki elmas bulunduğunu gördü.

"Bu ne anlama geliyor?" diye sordu.

"Hiçbir anlamı yok, kraliçenin elmaslarını taktığından emin değilim, ama eğer takmışsa onları sayın ve yalnızca on tane olduklarını gördüğünüzde, majestelerine bu iki elması ondan kimin çalmış olabileceğini sorun."

Kral, ne demek istediğini anlamaya çalışırcasına kardinale baktı, ama ona soru sormanın zamanı değildi, salonu hayranlık dolu bir uğultu kapladı. Kral, kraliyetinin en soylu beyefendisi gibi görünse de, kraliçe Fransa'nın kuşkusuz en güzel kadınıydı.

Doğrusu bu ya, av kıyafeti ona çok yakışmıştı; başında mavi tüylerle süslenmiş bir şapka, üzerinde ise elmaslarla kopçalanmış gri bir kadife üstlük ve gümüşlerle bezenmiş gri kadife bir etek vardı. Sol omzunun üzerinde, eteği ve şapkasının tüyleriyle aynı renkte bir kurdeleyle tutturulmuş elmaslar parıldıyordu.

Kralın içi sevinçten kıpır kıpır kaynarken, kardinal öfkeyle titriyordu; yine de aradaki mesafe nedeniyle elmasların kaç tane olduğu kestiremiyorlardı, kraliçe onları takmıştı, ama sayıları on mu, yoksa o iki miydi?

O sırada kemanlar balenin başlamak üzere olduğunu haber verdi. Kral, belediye başkanının hanımıyla dans edeceği için ona doğru yöneldi, belediye başkanı, kraliçeye eşlik etmeye hazırlanıyordu. Herkesin yerini almasıyla dans başladı.

Kral, dans sırasında kraliçenin yanından her geçişinde, bakışlarını büyük bir hırsla sayısını bilemediği elmaslara yöneltiyordu. Kardinalin alnından soğuk terler dökülüyordu.

Bir saat süren balenin salondan yükselen alkışlarla sona ermesinin ardından, herkes eşlerini yerlerine götürdü, kendi eşini olduğu yerde bırakma ayrıcalığına sahip olan kral hemen kraliçeye yöneldi.

"İsteklerimi yerine getirme inceliğini gösterdiğiniz için size teşekkür ederim madam," dedi, "ama sanırım iki elmasınız eksik, size onları getirdim."

Bu sözlerden sonra, kraliçeye kardinalden aldığı elmasları uzattı.

"Ama nasıl olur!" diye haykırdı şaşırmış gibi davranan genç kraliçe, "Bana iki elmas daha mı veriyorsunuz? O zaman on dört elmasım olacak."

Gerçekten de kral majestelerinin omzunun üzerinde on iki elmas olduğunu gördü.

Bunun üzerine kral kardinali çağırdı.

"Evet sayın kardinal, bunun ne anlama geldiğini açıklar mısınız?"

"Bunun anlamı efendim," diye yanıtladı kardinal, "Majestelerine bu iki elması kendim sunmaya cesaret edemediğim için bu yolu denedim."

"Kardinal hazretlerine çok minnettarım," diye karşılık verdi Anne d'Autriche, bu yapmacık nezaket gösterisinin ne anlama geldiğini bildiğini hissettiren bir gülümsemeyle, "ve eminim bu iki elmas, majestelerinin on iki elmasından daha pahalıya mal olmuştur."

Sonra kralı ve kardinali selamlayan kraliçe elbiselerini değiştireceği odaya yöneldi.

Bu bölümün başından beri yer vermek zorunda kaldığımız önemli şahsiyetlerin varlığı, bir an için, Anne d'Autriche'in kardinale karşı kazandığı bu olağanüstü zaferi borçlu olduğu kişiyi, yani kapılardan birinin önüne yığılmış kalabalığın arasına karışmış bir halde, yalnızca kral, kraliçe, kardinal ve kendisi tarafından anlaşılabilen bu sahneyi izleyen o meçhul kişiyi, d'Artagnan'ı unutmamıza neden oldu.

Kraliçe odasına döndüğü sırada, d'Artagnan da salondan ayrılmak üzereydi ki, omzuna hafifçe dokunulduğunu hissetti, arkasını döndüğünde, kendisini izlemesini işaret eden bir kadın gördü. Kadının yüzü siyah kadifeden bir maskeyle kaplıydı, ama d'Artagnan kendisi için değil, başkaları için alınmış bu önleme rağmen, her zamanki rehberi, narin ve muhteşem Madam Bonacieux'yü tanımıştı.

Bir önceki gün İsviçreli Germain'in kapıcı odasına çağırttığında onu biraz olsun görebilmişti. Genç kadının kraliçeye habercisinin geri dönüşüyle ilgili bu harika haberi bir an önce iletmek istemesi nedeniyle, onunla ancak birkaç kelime konuşabilmişlerdi. Aşk ve merak duygularıyla heyecanlanan d'Artagnan, Madam Bonacieux'yü izlemeye başladı. Geçtikleri koridorlar tenhalaştıkça, d'Artagnan genç kadını durdurmak, onu kolları arasına almak ve bir an için de olsa hayranlıkla izlemek istiyordu, ama bir kuş gibi hareketli olan Madam Bonacieux, hep ellerinin arasından sıyrılıyordu, konuşmak istediğinde ise, parmağını sevecen bir buyurganlıkla ağzının üzerine koyarak, körü körüne itaat etmek zorunda olduğu ve kendisine en ufak bir iniltiyi dahi yasaklayan olağanüstü bir gücün emirlerini yerine getirmeye çalıştığını hatırlatıyordu, nihayet bir iki dakika boyunca birkaç dönemeci geride bıraktıktan sonra, Madam Bonacieux bir kapıyı açarak, genç adamı tamamıyla karanlık bir odaya soktu. Orada yeniden sessiz olmasını işaret ederek, duvar halısının içine gizlenmiş ikinci bir kapıyı açtı, odanın içine doğru canlı bir ışık yayılırken, kapının arkasında gözden kayboldu.

Bir an için hareketsiz kalan d'Artagnan, kendi kendine nerede olduğunu soruyordu, ama kısa süre sonra, yan odadan yayılan ışık huzmelerine eşlik eden sıcak ve parfümlü havadan, iki üç kadının saygılı ve nazik konuşmalarından, sık sık tekrarlanan majesteleri sözcüğünden, kraliçeninkine bitişik bir odada olduğunu anlamaya başlıyordu.

Genç adam karanlıkta beklemeye devam etti.

Neşeli ve mutlu görünen kraliçe, bu haliyle, kendisini neredeyse her zaman kaygılı görmeye alışık olan çevresindekileri şaşırtıyordu. Bu neşesini şölenin çok muhteşem geçmesine, baleden aldığı keyfe bağlıyordu ve ister ağlasın, ister gülsün, bir kraliçenin sözlerine karşı çıkmak mümkün olmadığı için herkes Paris belediye meclisi üyelerinin kibarlıklarından söz ediyordu.

D'Artagnan, kraliçeyi tanımasa da, yabancı aksanından ve hükmetmeye alışık şahsiyetlere özgü o doğal üstünlük duygusundan, sesini ayırt edebiliyordu. Açık duran kapıya yaklaşıp uzaklaştığını duyabiliyordu, hatta iki üç kez ışıkla arasına giren bir bedenin gölgesini fark etmişti.

Nihayet hayranlık verici bir güzellik ve beyazlıktaki bir el ve bir kol duvar halısının arasından içeri uzandı, bunun ödülü olduğunu anlayan d'Artagnan, dizlerinin üzerine çökerek kavradığı bu eli saygıyla öptü, sonra bu el avucuna yüzük sandığı bir nesneyi bırakarak geri çekildi, hemen ardından kapı kapandı ve d'Artagnan kendini yeniden koyu karanlığın içinde buldu.

Yüzüğü parmağına takan d'Artagnan yeniden beklemeye başladı, henüz her şeyin bitmediği ortadaydı. Fedakârlığının ödülünden sonra, aşkının ödülü gelecekti. Zaten bale bitse de, gece henüz yeni başlıyordu: Saat üçte yemek yenecekti, ve Saint-Jean'ın çanı biraz önce çalmış, saatin iki kırk beş olduğunu belirtmişti.

Gerçekten de, bitişikteki odadan gelen sesler yavaş yavaş azalmaya, sonra da uzaklaşmaya başladı, ardından d'Artagnan'ın bulunduğu odanın kapısının yeniden açılmasıyla içeri Madam Bonacieux girdi.

"Nihayet geldiniz!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Susun!" dedi genç kadın parmağını genç adamın dudaklarının üzerine koyarak: "Susun! Ve geldiğiniz yerden geri dönün."

"Ama sizi nerede ve ne zaman yeniden göreceğim?"

"Eve döndüğünüzde bulacağınız bir pusula bunu size bildirecek."

Ve bu sözlerden sonra, koridorun kapısını açıp, d'Artagnan'ı dışarı itti.

D'Artagnan gerçekten âşık olduğunu belli eden çocuksu bir ifadeyle hiç karşı koyup itiraz etmeden dışarı çıktı.

XXIII

Randevu

Koşarak eve dönen d'Artagnan, sabahın üçü olmasına ve Paris'in en tehlikeli mahallelerinden geçmesine rağmen, hiçbir aksilik yaşamadı. Bilindiği gibi sarhoşları ve âşıkları koruyan bir Tanrı vardı.

Giriş kapısını yarı açık buldu, merdivenleri çıkıp, kapıyı uşağıyla arasındaki parolaya göre yavaşça çaldı. İki saat önce, kendisini beklemesi talimatıyla belediye sarayından gönderdiği Planchet kapıyı açtı.

"Biri benim için bir mektup bıraktı mı?" diye sordu d'Artagnan aceleyle.

"Kimse bir mektup getirmedi efendim," diye yanıtladı Planchet, "ama kendi kendine gelmiş bir mektup var."

"Ahmak seni, ne demeye çalışıyorsun?"

"Eve döndüğümde, dairenizin anahtarını cebimden hiç çıkarmamama rağmen, yatak odanızdaki masanın yeşil çuhası üzerinde bir mektup buldum."

"O mektup nerede?"

"Olduğu yerde bıraktım. Mektupların insanların evlerine bu şekilde girmeleri normal değil. Pencere açık ya da aralık olsaydı, bir şey demeyecektim, ama hayır, her yer sımsıkı kapalıydı. Efendim, dikkatli olun, hiç şüphe yok ki, bu işin içinde bir büyü var."

O sırada odasına yönelmiş olan d'Artagnan, mektubu açıp Madam Bonacieux'den gelen şu satırları okudu:

> "Size kendi adıma ve başkaları tarafından iletilen en içten teşekkürlerimi sunacağım. Yarın akşam saat onda, Saint-Cloud'a, Mösyö d'Estrées'nin evinin köşesindeki konağın karşısına gelin.
>
> *C. B."*

D'Artagnan, bu mektubu okurken, âşıklara kâh işkence eden, kâh yüreklerini okşayan o tatlı spazmın göğsünü bir sıkıştırıp, bir rahatlattığını hissetti.

Bu aldığı ilk pusulaydı, kendisine ilk kez bir randevu veriliyordu. Sevinç sarhoşluğuna kapılan yüreği aşk diye anılan bu dünya cennetinin eşiğinde yere yığılmak üzereydi.

"Söylesenize efendim," dedi, d'Artagnan'ın bir kızarıp bir solduğunu gören Planchet, "söylesenize, bu işin içinde bir gariplik olduğu doğruymuş değil mi?"

"Yanılıyorsun Planchet," diye karşılık verdi d'Artagnan, "ve bunun kanıtı olarak, sıhhatime içmen için sana bir ekü veriyorum."

"Verdiği ekü için efendime teşekkür ediyorum, ve ona talimatlarına harfiyen uyacağıma dair söz veriyorum; ama mektupların kapıları, pencereleri kapalı bir eve bu şekilde girmesini

anlayamıyorum."

"Gökten düşüyorlar dostum, gökten düşüyorlar."

"Yani beyefendi memnunlar mı?" diye sordu Planchet.

"Sevgili Planchet, karşında dünyanın en mutlu erkeği var."

"O zaman beyefendinin mutluluğundan yararlanarak yatmaya gidebilir miyim?"

"Evet, yatabilirsin."

"Tanrı'nın bütün lütufları efendimin üstüne olsun, ama bu mektuba bir anlam veremiyorum..."

Planchet, d'Artagnan'ın bu yakınlığının dahi yüzünden silemediği kuşkulu bir ifadeyle başını sallayarak yatağına çekildi.

Tek başına kalan d'Artagnan, mektubu birkaç kere daha okuduktan sonra, güzel metresinin elinden çıkmış olan bu satırları defalarca öptü. Sonra yatıp, pembe düşler göreceği derin bir uykuya daldı.

Sabah yedide uyanıp Planchet'ye seslendi, ikinci seslenişinde kapıyı açan uşağının yüzünde hâlâ dün geceki kaygılı ifadenin izleri vardı.

"Planchet," dedi d'Artagnan, "ben çıkıyorum, gün boyunca eve dönmeyeceğim; yani akşam yediye kadar serbestsin; ama akşam yedide iki atla birlikte hazır ol."

"Şuraya bakın!" dedi Planchet, "Öyle görünüyor ki yeniden postu deldirmeye gideceğiz."

"Tabancalarını ve tüfeğini de yanına alacaksın."

"Tamam işte, ne demiştim?" diye haykırdı Planchet. "Bunun başımıza o lanet mektuptan geldiğine eminim."

"Ama için rahat olsun, ahmak, bu sadece bir keyif partisi."

"Evet, her yandan kurşunların yağdığı, her adımda tuzakların belirdiği geçen günkü keyif gezisi gibi."

"Zaten Mösyö Planchet," diye karşılık verdi d'Artagnan, "korkuyorsanız sizi götürmeyeceğim, yanımda titreyen bir yol arkadaşı olması yerine yalnız gitmeyi tercih ederim."

"Beyefendi bana hakaret ediyor," dedi Planchet, "kendimi kanıtladığımı sanıyordum."

"Evet, ama sanırım, bütün cesaretini bir kerede kullanmışsın."

"Beyefendi ilk fırsatta hâlâ cesaretimin olduğunu görecek, yalnızca ondan uzun süre yararlanmam için, beyefendiden onu müsrifçe harcamamasını diliyorum."

"Bu akşam harcayacak bir miktar cesaretin olduğunu düşünüyor musun?"

"Umarım."

"Tamam o zaman, sana güveniyorum."

"Söylediğiniz saatte hazır olacağım; muhafiz ahırında beyefendinin tek bir atı olduğunu sanıyordum."

"Belki şu an için öyledir, ama akşam dört tane olacak."

"Öyle görünüyor ki, son gezimiz at satın almak bakımından oldukça bereketli geçmiş?"

"Tam da öyle," dedi d'Artagnan.

Ve Plachet'ye talimatlarını yerine getirmesi için son bir işaret daha yaparak dışarı çıktı.

Mösyö Bonacieux kapısının eşiğindeydi. D'Artagnan'ın niyeti onu görmezden gelerek, hiç konuşmadan çıkmaktı, ama saygıdeğer tuhafiyeci öyle tatlı, öyle içten bir selam verdi ki, kiracısı yalnızca karşılık vermek değil, sohbet etmek zorunda kaldı.

Zaten karısı size o akşam saat onda Saint-Cloud'da Mösyö d'Estrées'nin konağının karşısında randevu vermiş bir kocaya biraz alçakgönüllü davranmak gerekmez miydi? D'Artagnan takınabileceği en sevimli tavrıyla ona yaklaştı.

Sohbet doğal olarak zavallı adamın tutuklanması üzerinde yoğunlaştı. D'Artagnan'ın, Meung'deki adamla konuşmalarını dinlediğinden haberdar olmayan Mösyö Bonacieux, genç kiracısına, bütün öyküsü boyunca kardinalin celladı olarak andığı o canavar Mösyö de Laffemas'ın işkencelerini ve Bastille'in sürgülerini, demir parmaklıklı küçük pencerelerini, hava deliklerini, işkence aletlerini uzun uzun anlattı.

Onu büyük bir kibarlıkla dinleyen d'Artagnan, sözünü bitirince:

"Ya Madam Bonacieux," diye sordu, "onu kimin kaçırdığını öğrendiniz mi? Çünkü sizinle tanışma mutluluğunu o can sıkıcı olay nedeniyle yaşadığımı unutmuyorum."

"Ah!" dedi Mösyö Bonacieux, "bunu bana söylememeye özen gösterdiler ve karım da bana onun kim olduğunu bilmediği üzerine büyük yeminler etti. Ama, ya siz," diye devam etti Mösyö Bonacieux çok saf bir ifadeyle, "geçtiğimiz günlerde nerelerdeydiniz? Ne sizi, ne de dostlarınızı hiç görmedim ve dün Planchet'nin fırçaladığı tozların çizmelerinize Paris kaldırımlarından bulaşmadığını düşünüyorum."

"Haklısınız sevgili dostum Bonacieux, dostlarımla birlikte küçük bir yolculuğa çıktık."

"Uzaklara mı gittiniz?"

"Ah! Hayır, canım, yalnızca kırk fersah öteye; Mösyö Athos'u Forges kaplıcalarına götürdük, arkadaşlarım hâlâ oradalar."

"Ve siz geri döndünüz değil mi?" diye sordu Mösyö Bonacieux yüzüne verdiği kurnaz bir ifadeyle. "Sizin gibi yakışıklı bir genç, metresinden uzun izinler koparamaz, Paris'te sabırsızlıkla bekleniyorduk, değil mi?"

"Vay canına," dedi d'Artagnan gülerek, "sevgili dostum Bonacieux, itiraf edeyim ki, sizden de hiçbir şey saklanmıyor. Evet bekleniyordum ve sizi temin ederim ki büyük bir sabırsızlıkla."

Bonacieux'nün kaşları hafifçe çatıldı, ama o kadar hafifçeydi ki, d'Artagnan bunu fark etmedi.

"Ve bu aceleciliğimizin ödülünü alacağız değil mi?" diye devam etti sesi hafifçe değişen tuhafiyeci, d'Artagnan birkaç saniye önce yüzünün buruşmasına neden olan kaşlarının çatılmasını fark edemediği gibi, bu değişimi de hissetmemişti.

"Ah! Siz de az değilsiniz!" dedi d'Artagnan gülerek.

"Hayır, hayır, bunu söylemekteki amacım geç dönüp dönmeyeceğinizi öğrenmekti," dedi Bonacieux.

"Sevgili ev sahibim bunu neden merak ediyor?" diye sordu d'Artagnan, "Yoksa beni beklemeyi mi düşünüyorsunuz?"

"Hayır, tutuklanmamdan ve evdeki hırsızlık olayından sonra, özellikle geceleri kapının her açılışında ürküyorum. Ama ne yaparsınız, ben bir silahşor değilim ki!"

"Tamam o zaman, gece birde, ikide, üçte dönersem korkmayın, hatta hiç geri dönmezsem de korkmayın."

Bu kez Bonacieux'nün rengi o kadar soldu ki, d'Artagnan'ın fark etmemesi mümkün değildi, bunun üzerine neyinin olduğunu sordu.

"Hiçbir şeyim yok," dedi Bonacieux, "hiçbir şeyim yok. Başıma gelen felaketlerden sonra, bazen aniden kendimi çok güçsüz hissediyorum. Siz aldırmayın bana, sizin mutlu olmaktan başka işiniz olmamalı."

"O zaman işim var demektir, çünkü mutluyum."

"Henüz değil, bekleyin hele, bu akşam demiştiniz."

"Tamam, ama Tanrı'ya şükür ki bu akşam gelecek ve belki siz de akşam olmasını benim gibi sabırsızlıkla bekliyorsunuzdur, bu akşam Madam Bonacieux evini ziyaret edecek mi?"

"Madam Bonacieux bu akşam izinli değil," diye yanıtladı kocası ciddi bir ifadeyle, "görevi nedeniyle Louvre'da olacak."

"Sizin için üzüldüm sevgili ev sahibim, sizin için üzüldüm; mutlu olduğumda, herkesin mutlu olmasını isterim, ama öyle görünüyor ki bu mümkün değil."

Ve genç adam yalnızca kendisinin anlayacağı bu şakaya kahkahalarla gülerek uzaklaştı.

"İyi eğlenceler!" diye karşılık verdi Bonacieux boğuk bir sesle.

Ama d'Artagnan şimdiden onu duymayacak kadar uzaklaşmıştı, zaten içinde bulunduğu ruh haliyle, onu duysa bile dikkate almayacaktı.

Hemen Mösyö de Tréville'in konağına yöneldi, hatırlanacağı gibi dünkü ziyareti çok kısa ve değerlendirme yapmak için yetersiz olmuştu.

Mösyö de Tréville'i çok neşeli bir halde buldu. Kral ve kraliçe balo sırasında kendisine çok yakın davranmışlardı. Doğrusu bu ya kardinalin yüzü çok asıktı.

Gece birde yorgun olduğunu ileri sürerek salondan ayrılmıştı. Majestelerine gelince, Louvre'a sabahın altısında dönmüşlerdi.

"Şimdi," dedi Mösyö de Tréville, sesini alçaltıp, yalnız olup olmadıklarını anlamak için odasının dört bir yanını gözleriyle taradıktan sonra, "şimdi sizden konuşalım, genç dostum, mutlu dönüşünüzün, kralın sevinci, kraliçenin zaferi ve kardinalin aşağılanması ile ilişkisi olduğu ortada. Artık dikkatli olmanız gerek."

"Majestelerinin lütuflarını sunmalarının mutluluğunu yaşadıkça neden korkacakmışım ki?" diye karşılık verdi d'Artagnan.

"İnanın bana her şeyden korkmanız gerek. Kardinal kendisine oyun oynayan birinden intikamını almadıkça bu oyunu unutacak türden bir adam değildir ve bu oyunu oynayan kişi de bana tanıdığım bir Gaskonyalıymış gibi geliyor."

"Kardinalin elinde de sizin sahip olduğunuz bilgilerin bulunduğunu düşünüyor musunuz, Londra'ya giden kişinin ben olduğumu biliyor mudur?"

"Lanet olsun! Londra'daydınız demek. Parmağınızda parıldayan o güzel elması da Londra'dan mı getirdiniz? Kendinize dikkat edin sevgili d'Artagnan, düşmanın hediyesi hiç de hoş bir şey değildir, bununla ilgili Latince bir söz vardı... Durun bakayım..."

"Evet, kuşkusuz vardır," diye karşılık verdi, bilge olmanın ilk kuralını kafasına asla yerleştirememiş olan ve cehaletiyle hocasını daima hayal kırıklığına uğratan d'Artagnan, "evet, kuşkusuz bununla ilgili bir söz olmalı."

"Elbette ki var," dedi Mösyö de Tréville, edebiyatla biraz ilgili olduğunu belli edercesine, "önceki gün Mösyö de Benserade söylemişti... Durun bakayım... Hah! İşte hatırladım: *... timeo Danaos et dona ferentes.* ‘Size hediye veren düşmana güvenmeyin,' anlamına geliyor."

"Bu elmas bir düşmanın hediyesi değil efendim, onu bana kraliçe verdi."

"Kraliçe ha! Oh! Oh!" dedi Mösyö de Tréville. "Gerçekten de, bu bin altın edecek hakiki bir kraliyet mücevheri. Kraliçe bu hediyeyi size kimin aracılığıyla iletti?"

"Bana kendisi verdi."

"Nerede?"

"Tuvaletini değiştirdiği odanın bitişiğindeki bölmede."

"Nasıl?"

"Öpmem için elini bana uzatırken."

"Kraliçenin elini mi öptünüz?" diye haykırdı Tréville, d'Artagnan'a bakarak.

"Majesteleri bana bu mutluluğu yaşama lütfunu bahşetti."

"Hem de tanıkların önünde öyle mi? Tedbirsizlik, tam bir tedbirsizlik."

"Hayır efendim, içiniz rahat olsun, kimse görmedi," diye karşılık verdi d'Artagnan. Ve Mösyö de Tréville'e olayların nasıl geliştiğini anlattı.

"Ah! Kadınlar, kadınlar!" diye haykırdı deneyimli asker, "Ne kadar hayalperest olduklarını iyi

bilirim, gizemli olduğuna inandıkları her şeye hayranlık duyarlar; demek yalnızca kolunu gördünüz, hepsi bu, kraliçeye rastlarsanız onu tanımayacaksınız; o sizinle karşılaşırsa, kim olduğunuzu bilmeyecek."

"Hayır, ama bu elmas sayesinde..."

"Dinleyin," dedi Mösyö de Tréville, "Size iyi bir dost nasihati vermemi ister misiniz?"

"Bundan şeref duyarım efendim," dedi d'Artagnan.

"Tamam o zaman, önünüze ilk çıkan kuyumcuya girin ve size vereceği fiyata bu elması satın, ne kadar cimri olursa olsun, en az sekiz yüz altın alırsınız. Altınların, bu yüzük gibi kendisini takanları ele verecek tehlikeli bir isimleri yoktur."

"Bu yüzüğü, bir hükümdarın verdiği bu yüzüğü satmak mı? Asla," dedi d'Artagnan.

"En azından taşını parmağınızın iç tarafına çevirin, zavallı çılgın, Gaskonyalı acemi bir muhafızın böyle bir mücevheri annesinin mücevher çekmecesinde bulamayacağını herkes bilir."

"Demek kaygılanmam gereken bir şeyler olduğunu düşünüyorsunuz?" diye sordu d'Artagnan.

"Söylemek istediğim şu, genç adam, fitili tutuşturulmuş bir barut fıçısının üzerinde oturan bir kişi bile kendisini sizden daha güvenlikte hissedebilir."

"Lanet olsun!" dedi Mösyö de Tréville'in kendinden emin ses tonu karşısında endişelenmeye başlayan d'Artagnan: "Ne yapmak gerek?"

"Her şeyden önce her an için tetikte olmalısınız. Kardinalin hafızası kuvvetli, elleri uzundur; inanın bana size kötü bir oyun oynayacaktır."

"Ama nasıl bir oyun?"

"Nereden bilebilirim ki? Kafasında şeytanın bütün kurnazlıkları mevcut değil mi? Başınıza gelecek en hafif felaket tutuklanmanızdır."

"Ama nasıl olur! Majestelerinin hizmetinde olan bir kişiyi tutuklamaya cesaret edebilirler mi?"

"Athos için ne kadar uğraştığımızı bilmiyor musunuz? Her halükârda genç adam, sarayda otuz yılını geçirmiş bu adama inanın: Güvenlikte olduğunuzu sanıp gevşemeyin, yoksa işiniz bitiktir. Tam tersine, ve bunu size ben söylüyorum, herkese düşmanınızmış gözüyle bakın. Sizi düelloya teşvik eden on yaşında bir çocuk bile olsa, ondan uzak durun; size saldırılırsa, dövüşerek geri çekilin ve bundan hiç utanmayın; bir köprüden geçiyorsanız, ayağınızın altında bir tahtanın eksik olması kaygısıyla yere bakın, inşaat halindeki bir binanın önünden geçiyorsanız, kafanıza bir taş düşmesi korkusuyla yukarıya bakın; eve geç dönüyorsanız, yanınıza tepeden tırnağa silahlandıracağınız uşağınızı alın, tabii uşağınıza güveniyorsanız. Herkesten kuşkulanın, dostunuzdan, kardeşinizden, özellikle de metresinizden."

D'Artagnan kızardı.

"Metresimden," diye tekrarladı, "ama neden ondan da, bir başkasından değil?"

"Metresler kardinalin en sık kullandığı kişilerdir, işlerini kimse onlardan çabuk göremez: Bir kadın

sizi on altına satar, kanıtı da Dalila. İncil'i okudunuz mu?"

D'Artagnan o akşam Madam Bonacieux ile olan randevusunu düşündü, ama kahramanımızı överek söylemeliyiz ki, Mösyö de Tréville'in kadınlarla ilgili olumsuz düşünceleri, güzel ev sahibesi hakkında en ufak bir şüphe duymasına bile neden olmadı.

"Bu arada, üç arkadaşınızın başına neler geldi?" diye sordu Mösyö de Tréville.

"Ben de onlardan haber alıp almadığınızı soracaktım."

"Hiçbir haber alamadım mösyö."

"Onları yolda bıraktım: Porthos'u Chantilly'de bir düelloda, Aramis'i Crevecoeur'de omzundan bir mermiyle yaralanmış bir halde, Athos'u da Amiens'de kalpazanlık suçlamasıyla karşı karşıyayken."

"Şuraya bakın!" dedi Mösyö de Tréville, "Peki ya siz nasıl kurtuldunuz?"

"Mucize eseri efendim, bunu söylemem gerekir, göğsüme bir kılıç darbesi indiren Wardes kontunu tıpkı duvar halısına çivilenen bir kelebek gibi Calais yoluna mıhladım."

"Görüyorsunuz değil mi! Kardinalin adamı Wardes kontu, Rochefort'un kuzenidir. Bakın sevgili dostum, aklıma bir fikir geldi."

"Söyleyin efendim."

"Yerinizde olsam şunu yapardım."

"Neyi?"

"Yerinizde olsam, kardinal hazretleri sizi Paris'te aratırken, Picardie yolunu tutar, üç arkadaşımın başına neler geldiğini öğrenmeye çalışırdım. Sizin bu inceliği göstermenizi hak ediyorlar."

"Bu çok yerinde bir nasihat efendim, yarın yola çıkacağım."

"Yarın mı? Ama neden bu gece değil?"

"Bu gece, efendim, Paris'te yerine getirmem gereken önemli bir görev var."

"Ah genç adam! Genç adam! Bir aşk macerası değil mi? Dikkatli olun, yine tekrarlıyorum: Başımıza ne geliyorsa, kadınlardan geliyor. Bana inanın ve bu gece yola çıkın."

"Bu imkânsız! Efendim."

"Demek söz verdiniz!"

"Evet efendim."

"O zaman iş başka; ama bana bu gece ölmezseniz, yarın yola çıkacağınıza dair söz verin."

"Söz veriyorum."

"Paraya ihtiyacınız var mı?"

"Hâlâ elli altınım var. Sanırım yeterli olacak."

"Ya arkadaşlarınızın?"

"Onların da paralarının olduğunu düşünüyorum. Paris'ten ayrıldığımızda her birimizin cebinde yetmiş beş altın vardı."

"Yola çıkmadan önce sizi tekrar görecek miyim?"

"Yeni bir gelişme olmadıkça, sanırım hayır efendim."

"Tamam o zaman, iyi yolculuklar!"

"Teşekkürler efendim."

Ve d'Artagnan, Mösyö de Tréville'in silahşorlarına gösterdiği babacan yaklaşımdan duygulanmış bir halde izin istedi.

Önce Athos'a, sonra Porthos'a, ardından da Aramis'e uğrasa da, hiçbirinin evlerine dönmediklerini gördü. Uşaklar da kendileri gibi yoktu, hiçbirinden haber alınamamıştı.

Metreslerine bilgi verse iyi olacaktı, ama ne Porthos'un, ne de Aramis'in sevgililerini tanıyordu, Athos'a gelince, zaten onun metresi yoktu.

Muhafız konağının önünden geçerken, ahıra bir göz attı: Dört attan üçü şimdiden gelmişti. Şaşkın bir ifadeyle hayvanları kaşağılayan Planchet, iki atın işini şimdiden bitirmişti.

"Ah! Efendim," dedi, d'Artagnan'ı fark eden Planchet, "sizi gördüğüme ne kadar sevindim!"

"Bunun sebebi nedir?" diye sordu genç adam.

"Ev sahibimiz Mösyö Bonacieux'ye güveniyor musunuz?"

"Ben mi? Asla."

"Ah! İyi yapıyorsunuz efendim."

"Ama bu sorunun anlamı nedir?"

"Kendisiyle sohbet ettiğiniz sırada, ne konuştuğunuzu dinlemeden, sizi gözlemliyordum; iki üç kez yüzünün rengi değişti."

"Bak sen!"

"Aldığı mektubu düşündüğü için dalgın olan efendim bunu fark etmedi; ama ben bu mektubun eve geliş tarzından şüphelendiğim için yüz ifadesindeki değişimleri hiç gözden kaçırmadım."

"Ve fark ettiğin neydi?"

"O bir hain efendim."

"Gerçekten de!"

"Dahası, efendim yanından ayrılıp köşeyi döndükten sonra, şapkasını alıp kapısını kapatan Mösyö Bonacieux karşı yola doğru koşmaya başladı."

"Gerçekten de haklısın Planchet, anlattıkların oldukça şüpheli görünüyor, ama için rahat olsun, her şey açığa çıkana kadar ona kirasını ödemeyeceğiz."

"Efendim şaka yapıyor, ama sonunda anlayacak."

"Ne yaparsın Planchet, kaderimize ne yazılmışsa o olur."

"Demek, efendim bu akşamki gezintisinden vazgeçmiyor?"

"Tam tersine, Planchet, Mösyö Bonacieux'ye kızdıkça, seni onca endişelendiren bu mektubun belirttiği randevuya gitmek isteğim daha da artıyor."

"Yani beyefendinin kararı..."

"Kesin dostum; saat dokuzda burada, konakta ol, seni almaya geleceğim."

Efendisini kararından vazgeçirmenin mümkün olmadığını anlayan Planchet, derin derin iç çekerek, üçüncü atı kaşağılamaya başladı.

D'Artagnan'a gelince, özünde temkinli bir genç olduğu için evine dönmek yerine, dört dostun para sıkıntısı çektiği günlerde kendilerine çikolatalı bir yemek sunan Gaskonyalı papazın yanına gitti.

XXIV

Konak

Saat dokuzda, muhafız konağına gelen d'Artagnan, Planchet'yi silahlarını kuşanmış bir halde buldu. Dördüncü at da gelmişti.

Planchet'nin yanında tüfeği ve tabancası vardı.

Kılıcını kuşanmış olan d'Artagnan, kemerine iki tabanca yerleştirdikten sonra ikisi birlikte atlarına binerek sessizce uzaklaştılar. Bu karanlık gecede çıktıklarını kimse görmemişti. Efendisinin peşinden giden Planchet onu on adım geriden izliyordu.

Rıhtımları geride bırakıp, Conférence kapısından çıkan d'Artagnan, o zamanlar şimdikinden daha güzel olan Saint-Cloud yoluna girdi.

Planchet şehirde olduğu gibi, aradaki mesafeyi saygıyla korudu, ama yol giderek karanlık olmaya başladığında, yavaşça efendisine yaklaştı, öyle ki Boulogne ormanına girdiklerinde, d'Artagnan'ın yanında ilerliyordu. Gerçekten de, iri gövdeli ağaçların salınışlarının, ayın karanlık koruluklara yansımasının onun içini titrettiğini gizlememek gerekirdi. D'Artagnan uşağındaki bu olağanüstü değişiklikleri fark etmişti.

"Söylesenize Mösyö Planchet, neyiniz var?" diye sordu.

"Bu ormanın kiliseye benzediğini siz de fark ediyor musunuz?"

"Ama neden Planchet?"

"Çünkü orada da, burada olduğu gibi yüksek sesle konuşmaktan çekinilir."

"Neden yüksek sesle konuşmaktan çekiniyorsun ki? Yoksa korkuyor musun?"

"Belki de duyulmaktan korkuyorumdur efendim."

"Duyulmaktan mı korkuyorsun? Ama sevgili Planchet, konuşmalarımızda ahlak dışı bir şey yok ki, bize kim ne söyleyebilir?"

"Ah efendim!" diye karşılık verdi Planchet, kafasını asıl meşgul eden o düşünceye dönerek, "Şu Mösyö Bonacieux'nün kaşları çok sinsice inip kalkıyordu ve dudaklarının hareketlerinden bir dolap çevirdiği belliydi."

"Bonacieux de nereden aklına geldi?"

"Efendim, istenileni değil, olabilecek olanı düşünmek gerek."

"Çünkü sen bir ödleksin Planchet."

"Efendim, temkinli olmakla ödlekliği birbirine karıştırmayalım. Temkinli olmak bir erdemdir."

"Sen erdemlisin, öyle değil mi Planchet?"

"Efendim, şurada parıldayan bir tüfeğin namlusu değil mi? Başımızı eğsek mi?"

"Gerçekten de," diye mırıldandı, aklına Mösyö de Tréville'in tavsiyeleri gelen d'Artagnan, "bu hayvan sonunda beni de korkutacak."

Ve atını tırısa kaldırdı.

Efendisini izleyen Plachet de atını tırısa kaldırarak gölgesi gibi peşinden gitti.

"Bütün gece bu şekilde ilerleyecek miyiz, efendim?" diye sordu.

"Hayır Plancet, çünkü sen geleceğin yere geldin."

"Nasıl, geldim mi? Ya siz?"

"Ben biraz daha gideceğim."

"Yani efendim beni burada yalnız mı bırakıyor?"

"Korkuyor musun Planchet?"

"Hayır, ama yalnızca efendime gecenin çok soğuk olacağını hatırlatıyorum, soğuk romatizmaya neden olur ve romatizmalı bir uşak sizin gibi hep acelesi olan bir efendiye hakkıyla hizmet edemez."

"Tamam o zaman Planchet, üşürsen, şurada gördüğün meyhanelerden birine girersin, sabah altıda beni kapının önünde bekleyeceksin."

"Bu sabah bana verdiğiniz bir eküyle fazlasıyla yiyip içtim, bu yüzden üşürsem meyhaneye gitmek için cebimde bir kuruş bile kalmadı."

"İşte yarım altın. Yarın görüşürüz."

Atından inip dizgini Planchet'ye fırlatan d'Artagnan pelerinine sarınarak hızla uzaklaştı.

"Tanrım, ne kadar üşüdüm!" diye haykırdı Planchet, efendisi gözden kaybolur kaybolmaz ve bir an önce ısınmak istediği için bir banliyö meyhanesinin bütün özelliklerini taşıyan bir evin kapısını aceleyle çaldı.

Bu arada kestirme bir yola dalmış olan d'Artagnan, ilerlemeye devam ederek, Saint-Cloud'ya vardı; ama anacaddeyi izlemek yerine, şatonun arkasından dolaşıp oldukça ıssız bir yola girdi, biraz sonra mektupta belirtilen konağın karşısındaydı. Burası oldukça tenha bir yerdi. Köşesinde konağın bulunduğu büyük bir duvar, bu küçük sokağın bir yanını kaplıyordu, karşı tarafta ise, yoldan geçenlerin bakımsız bir kulübenin bulunduğu küçük bir bahçeye girmesini engelleyen bir çit vardı.

Randevu yerine gelmişti, kendisine varlığını belirtecek bir işaret yollaması söylenmediği için bekledi.

Sanki başkentten yüz fersah uzak bir yermiş gibi hiçbir gürültü duyulmuyordu. D'Artagnan arkasına bir göz attıktan sonra sırtını çite yasladı. Karanlık bir sis bulutunun kıvrımları, bu çitin, bu bahçenin, bu kulübenin ötesinde, birkaç ışıklı noktası bu cehennemin uğursuz ışıkları gibi parıldayan o sonsuz enginlikte uyuyan Paris'i sarıyordu.

Ama d'Artagnan için bütün bu görüntüler mutluluğun yansıması gibi görünüyordu, bütün düşünceler onu gülümsetiyor, bütün karanlıklar ona ışıl ışıl parıldayan manzaralar gibi geliyordu. Randevu saati

gelmişti.

Gerçekten de birkaç saniye sonra Saint-Cloud'nun çan kulesinin uğuldayan geniş ağzından yavaşça on çan sesi yankılandı.

Gecenin ortasında acı acı inleyen bu bronz sesinden iç karartıcı bir nağme yayılıyordu.

Ama beklenen saati duyuran bu çan seslerinden her biri, genç adamın yüreğini ahenkle titretiyordu.

Gözlerini sokağın köşesindeki, birinci katı dışında bütün pencereleri panjurlarla kapalı olan bu küçük konağa dikmişti.

Panjurları açık olan bu pencereden yayılan tatlı bir ışık, parkın dışında kümeler oluşturan birkaç ıhlamur ağacına gümüşsü bir parlaklık yansıtıyordu. Hiç kuşku yok ki, hoş bir şekilde aydınlanmış bu pencerenin ardında güzel Madam Bonacieux kendisini bekliyordu.

Yarım saat boyunca hiçbir sabırsızlık belirtisi göstermeyen d'Artagnan, bu tatlı düşüncenin etkisiyle gözlerini evin geri kalanının zarafetini belli eden yaldızlı tavan silmelerinin göründüğü bu küçük aralıktan hiç ayırmadı.

Saint-Cloud'nun çan kulesi saat on buçuğu vuruyordu.

Bu kez d'Artagnan'ın içini nedenini anlayamadığı bir titreme kaplamıştı. Belki de soğuk etkisini göstermeye başlamıştı ve bu tamamıyla fiziki olayı, iç dünyasının yansıması olarak algılıyordu.

Sonra aklına mektubu iyi okumadığı, randevunun saat on birde olduğu fikri geldi.

Pencereye yaklaşıp, bir ışık huzmesinin aydınlığında, cebinden çıkarttığı mektubu yeniden okudu; ama yanılmamıştı: Randevu gerçekten de saat ondaydı.

Bu sessizlik ve ıssızlıktan endişelenmeye başlayarak yerine döndü.

Saat on biri vuruyordu.

D'Artagnan, Madam Bonacieux'nün başına bir şeyler geldiğinden derin bir kaygı duymaya başlamıştı.

Elini âşıkların her zamanki parolasını belirtecek şekilde üç kere şıklattı, ama kendisine bir yankı bile yanıt vermedi.

O zaman biraz gücenerek, genç kadının kendisini beklerken uyuyakalmış olabileceğini düşündü.

Duvara yaklaşarak tırmanmayı denedi, ama duvar yeni sıvanmış olduğu için d'Artagnan'ın çabası boşunaydı.

O sırada, yaprakları gümüş renkte parıldayan ve içlerinden biri yola doğru çıkıntı yapan ağaçlar dikkatini çekti, dalların arasından konağın içini daha iyi görebileceğini düşündü.

Çıkılması kolay bir ağaçtı, zaten henüz yirmi yaşında olan d'Artagnan, okula gittiği sıralarda icra ettiği bu mesleği iyi hatırlıyordu. Bir an sonra dalların arasındaydı ve bakışları saydam camların arasından konağın içine süzüldü.

O zaman, karşılaştığı manzaranın garipliğiyle, ayaklarının tabanından, saçlarının diplerine kadar ürperdi, lambadan yayılan bu tatlı ışık korkunç bir kargaşa sahnesini aydınlatıyordu: Pencerenin camlarından biri kırılmıştı, zorlandığı için hasar görmüş olan oda kapısının menteşeleri sarkıyordu, muhteşem bir akşam yemeğiyle süslenmiş olması gereken masa yerdeydi; şişeler kırılmış, ezilmiş meyveler döşemenin üzerine yayılmıştı, her şey bu odada şiddetli bir çatışma yaşandığını kanıtlıyordu, hatta d'Artagnan, bu büyük kargaşanın ortasında, yırtılmış giysi parçaları ve masa örtüsü ile perdelere bulaşmış kan lekeleri görür gibi oldu.

Yüreği yerinden fırlayacakmışçasına çarparken, hemen caddeye indi, başka çatışma izleri olup olmadığını görmek istiyordu.

O hafif, tatlı ışık gece karanlığında parıldamaya devam ediyordu. O zaman, kendisini böyle bir incelemeye yöneltecek bir neden olmadığı için daha önce hiç dikkatini çekmemiş olan bir şeyi fark etti; sağda solda ezilmiş zeminin üzerinde insan ve at izleri vardı. Ayrıca Paris yönünden gelmiş gibi görünen ve tekerleklerinin yumuşak toprak üzerinde bıraktığı derin izleri konağın ötesine geçmeyen bir arabanın yeniden Paris istikametine döndüğü anlaşılıyordu.

Araştırmalarına devam eden d'Artagnan, sonunda duvarın dibinde parçalanmış bir kadın eldiveni buldu. Yine de bu eldivenin çamurlu zemine temas etmemiş olan bölümleri benzersiz bir beyazlıktaydı. Bu, âşıkların güzel bir elden çıkarmaktan çok hoşlandıkları parfümlü eldivenlerden biriydi.

Araştırmalarını sürdürdükçe, d'Artagnan'ın alnında boncuk boncuk soğuk ter damlaları beliriyor, yüreği derin bir endişeyle sıkışıyor, soluk soluğa kalıyordu, yine de içini rahatlatmak için kendi kendine, bu konağın Madam Bonacieux ile ilgisi olmadığını, genç kadının randevuyu bu konakta değil, konağın önünde verdiğini, görevi ya da kocasının kıskançlığı nedeniyle Paris'te kalmış olduğunu söylüyordu.

Ama bütün bu akıl yürütmeler, bazı durumlarda insanın bütün benliğini kaplayarak, duygularımızın algılayacağı her yolu deneyerek, başımıza büyük bir felaket geleceğini haykıran o iç sesin etkisiyle yıkılıp alt üst oluyorlardı.

Bunun üzerine, kendisini kaybeden d'Artagnan anacaddeye koştuktan sonra, geldiği yoldan geri dönerek, iskeleye inip salcıyı sorguladı.

Salcı akşam yediye doğru, tanınmak istemediği için sarındığı siyah pelerinin ardında gizlenir gibi görünen genç bir kadını karşıya geçirmişti; ama tam da aldığı bu önlemler nedeniyle, salcı onu daha büyük bir dikkatle gözlemlemiş ve kadının genç ve güzel olduğunu fark etmişti.

O zamanlar da, tıpkı günümüzde olduğu gibi SaintCloud'ya gelen birçok genç ve güzel kadın tanınmak istemiyorlardı, yine de d'Artagnan salcının karşıya geçirdiği kadının Madam Bonacieux olduğundan bir için bile kuşku duymadı.

Salcının kulübesinden yayılan ışıktan yararlanarak yeniden Madam Bonacieux'nün mektubunu okuyan d'Artagnan, bir kez daha yanılmadığını, randevunun başka bir yerde değil, Saint-Cloud'da, başka bir caddede değil, Mösyö d'Estrées'nin konağının önünde verildiğini anladı.

Her şey d'Artagnan'ın önsezilerinde yanılmadığını haklı çıkarıyordu, büyük bir felaket yaşanmıştı.

Koşarak aynı yoldan geri döndü, onun yokluğunda konakta bir şeyler olduğunu ve yeni bilgilerin orada kendisini beklediğini düşüyordu.

Yol aynı şekilde ıssızdı ve pencereden hâlâ o hafif ve tatlı ışık yayılmaya devam ediyordu.

O zaman, d'Artagnan, kör ve dilsiz gibi görünmesine rağmen, belki de bir şeyler görmüş ve bir şeyler söyleyecek olan o viraneyi düşündü.

Kapı kapalı olduğu için çitin üzerinden atladı ve zincire bağlı köpeğin havlamasına rağmen kulübeye yaklaştı.

Kapıyı ilk vuruşunda kimse yanıt vermedi.

Kulübeye de konağa olduğu gibi bir ölüm sessizliği yayılmıştı, yine de bu kulübe son çaresi olduğu için inatla direndi.

Kısa süre sonra, içerden duyulduğu korkusuyla titreyen birinden kaynaklanan ürkek ve hafif bir gürültü geldi.

O zaman kapıyı çalmaktan vazgeçen d'Artagnan kaygılı ve vaatlerde bulunan, ürkmüş ve yaltaklanan bir ifadeyle, en korkaklara bile güven verecek bir ses tonuyla yalvarmaya başladı. Sonunda çürümüş eski panjur hafifçe aralandı, ama bir köşede yanan sefil bir lambanın ışığının d'Artagnan'ın omuz kayışını, kılıcının ve tabancasının kabzasını aydınlatmasıyla hemen kapandı. Panjur ne kadar hızlı açılıp kapansa da, d'Artagnan bir ihtiyarın başını seçebilecek zamanı bulabildi.

"Tanrı aşkına beni dinleyin," dedi, "beklediğim kişi gelmedi, çok endişeliyim. Bu yakınlarda bir felaket yaşandı mı? Konuşun."

Pencerenin hafifçe yeniden aralanmasıyla, aynı yüz yeniden belirdi, yalnızca ilk seferkinden çok daha solgun görünüyordu.

D'Artagnan başından geçenleri isim vermeden olduğu gibi anlattı; bu konağın önünde genç bir kadınla randevusu olduğundan ve o gelmeyince, ıhlamur ağacına çıkıp, lambanın ışığında odadaki kargaşayı gördüğünden söz etti. Kendisini dikkatle dinleyen ihtiyar, onu onaylayan bir işaret yaptı; sonra d'Artagnan sözünü bitirdiğinde, başını hiç de iyi şeyler olmadığını belirtircesine salladı.

"Ne demek istiyorsunuz?" diye haykırdı d'Artagnan. "Tanrı aşkına! Anlatın."

"Ah mösyö," dedi ihtiyar, "bana bir şey sormayın; size gördüklerimi anlatırsam, hiç kuşku yok ki başıma kötü şeyler gelecek."

"Demek bir şeyler gördünüz?" dedi d'Artagnan. "Öyleyse, Tanrı aşkına," diye devam etti ihtiyara bir altın fırlatarak, "neler gördüğünüzü söyleyin, size şerefim üzerine yemin ediyorum ki anlattıklarınızı benden başka kimse duymayacak."

D'Artagnan'ın yüzündeki içtenliği ve acıyı fark eden ihtiyar, kendisini dinlemesini işaret ederek, alçak sesle konuşmaya başladı:

"Saat dokuz civarında, caddede bazı gürültüler duyup, neler olup bittiğini öğrenmek istediğimde, kapıma yaklaşan birkaç kişinin içeri girmeye çalıştıklarını fark ettim. Yoksul olduğum için hırsızlardan korkmadığımdan, kapıyı açtım ve birkaç adım ötede üç adam gördüm. Karanlıkta atlar

koşulmuş bir araba ve binek atları gördüm. Bu atlar hiç kuşkusuz süvari giysileri içindeki üç adama aitti.

'Ah, beyefendiler!' diye haykırdım, 'benden ne istiyorsunuz?'

'Merdivenin var mı?' diye sordu grubun şefi gibi görünen adam.

'Evet, efendim; meyvelerimi onunla toplarım.'

'Onu bize getir ve evine dön, al sana verdiğimiz rahatsızlığın karşılığı olarak bir ekü. Yalnızca sana şunu hatırlatayım ki, göreceklerinden ve duyacaklarından kimseye söz edersen –çünkü ne kadar tehdit edersek edelim, bakacağından ve dinleyeceğinden eminim– işin bitiktir.'

Bu sözlerden sonra bana bir ekü attı ve merdiveni aldı.

Gerçekten de, çitin kapısını arkalarından kapattıktan sonra, eve dönermiş gibi yaptım; ama hemen arka kapıdan çıkıp karanlıkta fark edilmeden her şeyi görebileceğim şu mürver kümesine doğru süzüldüm.

Üç adam sessizce çektikleri arabadan kır saçlı, kısa boylu, şişman birini çıkarttılar, koyu renkli sıradan giysileri olan bu adam dikkatle merdivene çıkıp, sinsice odanın içine baktı, sonra sessizce aşağı inip, alçak sesle mırıldandı:

'Bu o!'

Benimle konuşan adam hemen kapıya yaklaşıp, yanında bulunan bir anahtarla kilidi açtı ve gözden kayboldu; aynı anda diğer ikisi merdivene çıktılar. Kır saçlı, ufak tefek adam arabanın kapısında beklerken, arabacı koşulmuş atları, uşak da eyerli atları tutuyordu.

Aniden konaktan çığlık seslerinin duyulmasıyla pencereye doğru koşan bir kadın dışarı atlamak istedi. Ama iki adamı fark eder etmez geri çekildi, iki adam hemen ardından odaya daldılar.

Ondan sonra hiçbir şey görmedim, ama kırılan mobilyaların seslerini duydum. Kadın haykırıyor ve yardım istiyordu. Ama biraz sonra bu çığlıklar daha boğuk gelmeye başladı, üç adamın pencereye yaklaşmasının ardından, kollarında kadını taşıyan ikisi merdivenden inerek kadını arabaya götürdüler, kır saçlı, ufak tefek adam da onların ardından arabaya bindi. Konakta kalan adam pencereyi kapattıktan biraz sonra kapıdan çıktı ve kadının arabaya bindirildiğinden emin olduktan sonra, kendisini bekleyen iki arkadaşı gibi atına atladı; uşağın arabacının yanına yerleşmesiyle üç atlının eşlik ettiği araba dörtnala uzaklaştı, her şey bitmişti. O andan sonra hiçbir şey görmedim, hiçbir şey duymadım."

Bu korkunç haberle sarsılan d'Artagnan, içinde öfkenin ve kıskançlığın ifritleri uğuldarken, bir an için sessiz ve hareketsiz kaldı.

"Ama beyefendiciğim," dedi, bu sessiz umutsuzluktan çığlıklar ve gözyaşlarından daha çok etkilenen ihtiyar, "üzülmeyin, sizi öldürmediler ya, önemli olan bu."

"Bu iğrenç baskını kimin düzenlediğini biliyor musunuz?"

"Onu tanımıyorum."

"Ama sizinle konuştuğuna göre onu görmüş olmalısınız."

"Ah, eşkalini mi soruyorsunuz?"

"Evet."

"Uzun, ince, yağız, siyah bıyıklı, siyah gözlü bir beyefendi."

"Şuraya bak," diye haykırdı d'Artagnan, "yine o! Hep o! Bu adam başımın belası! Ya diğeri?"

"Hangisi?"

"Ufak tefek olanı."

"Ah! O soylu biri gibi görünmüyordu; zaten kılıcı da yoktu ve diğerleri onu pek önemsemiyorlardı."

"Bir uşak," diye mırıldandı d'Artagnan. "Ah! Zavallı kadın! Zavallı kadın! Ona ne yaptılar acaba?"

"Sır tutacağınıza dair bana söz vermiştiniz," dedi ihtiyar.

"Ve sözümü tekrarlıyorum, içiniz rahat olsun, ben bir beyefendiyim. Bir beyefendinin sözü çok önemlidir ve size bu sözü verdim."

D'Artagnan yıkılmış bir halde iskele yolunda ilerledi. Kâh o kadının Madam Bonacieux olduğuna inanamayıp, ertesi gün onu Louvre'da bulacağını ümit ediyor, kâh bir entrikaya kurban gidip kıskançlık yüzünden kaçırıldığından kaygılanıyordu. Yüreği kabarıyor, üzülüyor, ümitsizliğe kapılıyordu.

"Ah! Keşke dostlarım burada olsalardı!" diye haykırıyordu, "en azından onu bulabilme umudunu taşıyabilecektim, ama kim bilir onların başına da neler geldi!"

Saat neredeyse gece yarısına geliyordu; önce Planchet'yi bulmak gerekiyordu. D'Artagnan içerden hafif bir ışık sızan meyhanelerin kapısını peş peşe açtırsa da, hiçbirinde Planchet'ye rastlayamadı.

Altıncı meyhanede, bu araştırmanın biraz tesadüflere bağlı olduğunu düşünmeye başladı. D'Artagnan uşağına sabah altıda randevu vermişti ve dilediği yere gitmeye hakkı vardı.

Zaten genç adamın aklına kaçırılma mahallinin yakınlarında kalarak bu esrarengiz olay hakkında bazı bilgilere ulaşabileceği fikri gelmişti. D'Artagnan, söylediğimiz gibi altıncı meyhanede araştırmasına ara verip, en kaliteli şaraptan bir şişe söyledi, en loş köşelerden birine çekilip, güneşin doğmasını beklemeye karar verdi; ama umudu bir kez daha boşa çıkmıştı ve kulak kesilmesine rağmen, içinde bulunduğu saygıdeğer topluluğu oluşturan işçilerin, uşakların, arabacıların küfürlerinden, takılmalarından ve şakalaşmalarından başka bir şey duyamadı, zavallı kadının kaçırılışı ile ilgili tek bir söz bile işitmedi. Bunun üzerine, yapacak başka bir şeyi olmadığı için, şüpheleri üzerine çekmemek amacıyla şarabını içti ve bulunduğu köşeye mümkün olabildiğince rahat bir şekilde kıvrılarak, iyi kötü uyumaya karar verdi. Hatırlanacağı gibi d'Artagnan yirmi yaşındaydı ve bu yaşta uyku, en umutsuz yüreklerde bile buyurgan bir şekilde talep ettiği ayrıcalıklı haklara sahipti.

Sabah altıya doğru, genellikle kötü bir gecenin ardından gelen bir halsizlikle uyandı. Hazırlanması uzun sürmedi; uyuduğu sırada soyulup soyulmadığını aceleyle kontrol etti, yüzüğünün parmağında,

kesesinin cebinde, tabancalarının da belinde olduğunu anlayınca, ayağa kalkıp şarabın parasını ödedi ve uşağını bulmakta akşama göre daha şanslı olup olmayacağını görmek için dışarı çıktı. Gerçekten de, nemli ve grimtırak sisin ortasında ilk gördüğü kişi eliyle iki atın dizginlerini tutarak, akşam hiç fark etmeden geçtiği küçük bir meyhanenin kapısında bekleyen Planchet oldu.

XXV

Porthos

D'Artagnan doğruca evine gitmek yerine, Mösyö de Tréville'in konağında atından inip, hızla merdivenleri çıktı. Bu kez ona olan biten her şeyi anlatmaya karar vermişti. Hiç kuşku yok ki kendisine bu olayla ilgili akılcı tavsiyeler verecekti; hem Mösyö de Tréville kraliçeyle neredeyse her gün görüşüyordu, belki de majestelerinden efendisine olan bağlılığının bedelini ödeyen zavallı kadın hakkında bazı bilgiler alabilirdi.

Bu macerada bir aşk entrikasından başka şeyler olduğunu anlayan Mösyö de Tréville onu büyük bir ciddiyetle dinliyordu; sonra d'Artagnan sözlerini bitirdiğinde:

"Hımm!" dedi, "Bu işte kardinal hazretlerinin parmağı olduğu belli."

"Ama ne yapmalı?" dedi d'Artagnan.

"Hiçbir şey, yalnızca size söylediğim gibi Paris'i, hem de mümkün olduğunca çabuk terk etmelisiniz. Kraliçeyi görüp, ona zavallı kadının hiç kuşkusuz haberdar olmadığı kaçırılışının bütün ayrıntılarını anlatacağım, o da kendi payına bu detaylardan bir sonuç çıkaracak ve dönüşünüzde belki de size ileteceğim iyi bir haberim olacak. Bu konuda bana güvenin."

D'Artagnan, Gaskonyalı olmasına karşın, Mösyö de Tréville'in söz vermek gibi bir alışkanlığı olmadığını biliyordu ve tesadüfen söz verirse, onu yerine getirmek için elinden geleni yapardı. Bunun üzerine geçmişte yaptıkları ve gelecekte yapacakları için kendisini minnetle selamladı, bu yürekli ve kararlı genç adama karşı derin bir ilgi besleyen saygıdeğer komutan da, ona iyi yolculuklar dileyerek elini şefkatle sıktı.

Mösyö de Tréville'in tavsiyelerini bir an önce yerine getirmeye karar veren d'Artagnan, portmantosundaki giysilere bir göz atmak için Fossoyeurs caddesine yöneldi. Evine yaklaşırken, kapının eşiğinde sabah giysileri içindeki Mösyö Bonacieux'yü gördü. Temkinli Planchet'nin dün kendisine ev sahibinin iğrenç kişiliği hakkında söyledikleri aklına gelince, ona daha dikkatli baktı. Gerçekten de, kanına safra karıştığını belli eden sarımtırak ve hastalıklı solgunluğu dışında, d'Artagnan adamın yüzünün iğrenç bir sinsiliği yansıtan kırışıklıklarını fark etti. Bir dalavereci dürüst bir adam gibi gülemezdi, bir ikiyüzlü iyi niyetli bir insan gibi gözyaşı dökemezdi. Bütün düzenbazlıklar bir maskenin ardında gizliydi, yine de biraz dikkatle bu maskeyi yüzden ayırmak her zaman mümkündü.

D'Artagnan, Mösyö Bonacieux'nün yüzündeki maskeyi görür gibi oldu, hem de bu maske en çirkinlerindendi.

Bu adama karşı duyduğu büyük tiksintiden dolayı onunla konuşmadan geçmeye karar vermişti ki, Mösyö Bonacieux önceki gün olduğu gibi kendisine seslendi.

"Genç adam keyifli bir gece geçirmiş gibi görünüyorsunuz? Sabahın yedisi, pes doğrusu! Sanırım, herkesin alışkanlıklarıyla pek ilgilenmiyorsunuz, diğerleri evden çıkarken siz eve dönüyorsunuz."

"Sizin için aynı şey söylenemez üstat Bonacieux," diye karşılık verdi genç adam, "siz sıradan insanlara bir örnek oluşturuyorsunuz. Doğrusu bu ya, insanın genç ve güzel bir karısı varsa, mutluğun

peşinden koşmasına gerek kalmıyor: Mutluluk gelip sizi buluyor, öyle değil mi Mösyö Bonacieux."

Ölü gibi benzi solan Bonacieux yüzünü ekşiterek gülümseye çalıştı.

"Ah! Ah!" dedi Bonacieux, "çok şakacı bir arkadaşsınız. Ama genç dostum, geceyi nerede geçirdiniz? Geçtiğiniz yollar pek de güzel değilmiş gibi görünüyor."

D'Artagnan gözlerini çamurla kaplı çizmelerine indirdi, ama o sırada bakışları tuhafiyecinin ayakkabılarına ve çoraplarına kaydı; sanki ikisi de aynı çamura dalmışlardı, ikisinin çizmeleri de tamamıyla aynı lekelerle kirlenmişlerdi.

Aniden d'Artagnan'ın zihninde bir şimşek çaktı. Koyu renkli elbise giymiş, birliği oluşturan silahşorların önemsemediği o kır saçlı, kısa boylu, şişman uşak Bonacieux'den başkası değildi. Koca karısının kaçırılması için yol göstermişti.

D'Artagnan içinde, tuhafiyecinin boğazına sarılıp, onu boğmak için korkunç bir istek hissetti; ama söylemiş olduğumuz gibi çok temkinli bir genç olduğu için kendine hâkim olmayı başardı. Yine de yüz ifadesindeki değişim öyle belirgindi ki, bir an için ürken Bonacieux geri adım atmaya çalıştı, ama tam da kapalı olan kapının önünde durduğu için, karşılaştığı bu engel onu olduğu yerde kalmaya zorladı.

"Ah şuraya bakın! Bir de benimle dalga geçmeye çalışıyorsunuz," dedi d'Artagnan, "sanırım benim çizmelerime bir sünger darbesi yetecekken, sizin çoraplarınızı ve ayakkabılarınızı fırçalamanız gerekecek. Üstat Bonacieux, demek siz de çapkınlık peşinde koşuyorsunuz! Ah! Şu işe bak, sizin yaşınızda, genç ve güzel bir karısı olan bir adam için bu bağışlanmaz bir suç."

"Aman Tanrım, hayır," dedi Bonacieux, "dün hizmetinden memnun kaldığım bir hizmetkâr hakkında bilgi almak için Saint-Mandé'ye gitmiştim, yollar berbattı, bu yüzden henüz temizleme fırsatı bulamadığım bu çamuru da beraberimde getirdim."

Bonacieux'nün gittiğini söylediği yer, d'Artagnan'ın şüphelerine destek olur nitelikteydi. Bonacieux'nün bahsettiği Saint-Mandé, Saint-Cloud'nun tam aksi istikametindeydi.

Bu olasılık kendisi için ilk avuntuydu. Bonacieux karısının nerede olduğunu biliyorsa, uygun yöntemler kullanıp dilini çözmesi ve sırrını öğrenmesi mümkün olabilirdi. Yapması gereken bu olasılığı kesinliğe dönüştürmekti.

"Sevgili dostum Bonacieux, böyle teklifsiz davrandığım için beni bağışlayın," dedi d'Artagnan, "hiçbir şey insanı uykusuzluk kadar susatmıyor, çok susadım; sizden bir bardak su almama izin verin, bilirsiniz komşular arasında böyle şeyler olur."

Ve d'Artagnan ev sahibinin iznini beklemeden hızla eve girip yatağa bir göz attı. Yatak bozulmadığına göre Bonacieux yatmamıştı. En fazla bir iki saat önce dönmüş, karısına götürüldüğü yere ya da en azından ilk mola yerine kadar eşlik etmişti.

"Teşekkürler üstat Bonacieux," dedi bardağını boşaltan d'Artagnan, "sizden istediğim tek şey buydu. Şimdi eve dönüp, çizmelerimi Planchet'ye fırçalattıracağım, ayakkabılarınızı fırçalatmak isterseniz, işi bitince size gönderirim."

Ve bu ilginç vedalaşmadan şaşırmış, ağzından bir şey kaçırıp kaçırmadığını kendi kendine soran

tuhafiyecinin yanından ayrıldı.

Merdivenin başında ürkmüş bir halde bekleyen Planchet'yi gördü.

"Ah efendim," diye haykırdı Planchet, d'Artagnan'ı görür görmez, "işte bu da oldu, dönmenizi nasıl sabırsızlıkla bekledim."

"Ne oldu?" diye sordu d'Artagnan.

"Ah! Efendim, bire yüz, hatta bire bin veririm ki, siz yokken buraya kimin geldiğini bilemezsiniz."

"Ne zaman oldu bu?"

"Yarım saat önce, siz Mösyö de Tréville'in yanındayken."

"Peki ama kim geldi söylesene?"

"Mösyö de Cavois."

"Mösyö de Cavois?"

"Ta kendisi."

"Kardinal hazretlerinin muhafız birliğinin komutanı?"

"Evet."

"Beni tutuklamaya mı gelmiş?"

"Bundan şüpheliyim efendim, yüzündeki yapmacık gülümsemeye rağmen."

"Yüzünde yapmacık bir gülümseme mi vardı?"

"Yani çok kibar görünüyordu."

"Gerçekten mi?"

"Kardinal hazretlerinin sizin için iyi şeyler düşündüğünü, sizden onu Palais-Royal'e kadar izlemenizi rica etmeye geldiğini söylüyordu."

"Peki sen ne karşılık verdin?"

"Gördüğü gibi evde bulunmadığınız için bunun mümkün olmadığını söyledim."

"O ne dedi?"

"Döndüğünüzde, ona uğramayı ihmal etmemenizi söyledi, sonra alçak sesle ekledi: ‘Efendine kardinal hazretlerinin kendisini beklediğini ve geleceğinin bu görüşmeye bağlı olduğunu söyle.'"

"Kardinal beceriksiz bir tuzak hazırlamış," dedi genç adam gülerek.

"Bu tuzağı anladığımda, kendisine döndüğünüzde bu habere çok üzüleceğinizi söyledim.

‘Nereye gitti?' diye sordu Mösyö de Cavois.

‘Champagne bölgesindeki Troyes'a,' diye yanıtladım.

‘Ne zaman yola çıktı?'

‘Dün akşam.'"

"Planchet, dostum," diye araya girdi d'Artagnan, "sen gerçekten de çok değerli bir adamsın."

"Anlarsınız efendim, arzu ederseniz, beni yalancı çıkararak, henüz yola çıkmadığınızı söyleyip, Mösyö de Cavois'yı görebilirsiniz, bu durumda yalan söyleyen ben olacağım, soylu bir beyefendi olmadığım için yalan söyleyebilirim."

"İçin rahat olsun Planchet, doğrucu bir adam olma ününü taşımaya devam edeceksin: On beş dakika sonra yola çıkıyoruz."

"Ben de beyefendiye bunu tavsiye edecektim, çok fazla merak etmesem de nereye gittiğimizi öğrenebilir miyim?"

"Elbette! Gittiğimi söylediğin yerin tam aksi yönüne. Zaten tıpkı benim Athos, Porthos ve Aramis'in başına neler geldiğini öğrenmek istediğim gibi, sen de Grimaud, Mousqueton ve Bazin'den bir an önce haber almak istemiyor musun?"

"Evet efendim," dedi Planchet, "ne zaman isterseniz yola çıkmaya hazırım, şu an için taşra havası bize Paris'inkinden daha iyi gelecek. Öyleyse..."

"Öyleyse yanımıza almamız gereken şeyleri hazırla Planchet ve yola koyulalım, şüphe çekmemek için, ellerim ceplerimde önden gideceğim. Beni muhafız konağında bulacaksın. Bu arada Planchet, sanırım, ev sahibimizin lanet olası aşağılık bir herif olduğunda haklısın."

"Ah! İnanın bana efendim, size onları bir yüz bilimci olarak söylemiştim!"

D'Artagnan kararlaştırdıkları gibi önce çıktı, sonra hiçbir suçluluk duymamak için son kez üç dostunun evlerine gitti: Onlardan hiç haber alınamamıştı; yalnızca Aramis'e ince, zarif bir el yazısıyla yazılmış parfümlü bir mektup gelmişti. D'Artagnan onu yanına aldı. Planchet, on dakika sonra muhafız konağının ahırındaydı. Vakit kaybetmek istemeyen d'Artagnan şimdiden atını eyerlemişti.

"Tamam," dedi Planchet'ye, giysileri de diğer gereksinimlerin yanına yerleştirdiğinde, "şimdi üç atı eyerle ve yola çıkalım."

"Her birimizin iki atı varken, daha hızlı gideceğimizi mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Planchet alaycı bir ifadeyle.

"Hayır, Mösyö Kötü Şakacı," diye yanıtladı d'Artagnan, "ama dört atımızla üç dostumuzu geri getirebiliriz, tabii hâlâ yaşıyorlarsa."

"Onları bulmamız büyük şans olacak," dedi Planchet, "yine de Tanrı'nın merhametinden ümit kesmemek gerek."

"Amin," dedi d'Artagnan atına binerken.

Ve muhafız konağından çıkıp, her biri caddenin ayrı köşelerine doğru ilerlediler, biri Paris'i Villette kapısından, diğeri de Montmartre kapısından terk edecek, sonra SaintDenis'nin ilerisinde

buluşacaklardı, bu, eşzamanlı yürütülürse, mutlu sonuçlara yol açacak stratejik bir manevraydı. D'Artagnan ve Planchet, Pierrefitte'e birlikte girdiler.

Söylemek gerekir ki, Planchet, gündüzleri geceye oranla daha cesurdu.

Yine de her zamanki temkinliliğinden bir an olsun vazgeçmiyordu, ilk yolculuk sırasında yaşadıkları olayların hiçbirini unutmamıştı ve yoluna çıkan herkesi bir düşman olarak görüyordu. Bu yüzden, şapkasını her an için elinde tutuyor ve bu aşırı nezaket gösterisinin kendisini sıradan biriymiş gibi göstereceğinden kaygılanan d'Artagnan'ın paylamalarına maruz kalıyordu.

Bununla birlikte, kâh yoldan geçenlerin Planchet'nin nezaketinden etkilenmesinden, kâh genç adamın karşısına kiralık katillerin çıkmamasından dolayı, iki yolcu bir aksilik yaşanmadan Chantilly'ye varıp, ilk yolculukları sırasında mola verdikleri Grand Saint Martin hanının önünde atlarından indiler.

Beraberinde bir uşak ve iki eyerli atla gelen genç adamı gören hancı saygıyla kapının önüne çıktı. Şimdiden on bir fersahlık bir yol kat etmiş olan d'Artagnan, Porthos orada olsun olmasın bu handa mola vermeye kararlıydı. Daha söze başlarken, silahşorun başına neler geldiğini sormak temkinli bir davranış olmayacaktı. D'Artagnan bu düşünceler doğrultusunda kimse hakkında herhangi bir şey sormadan atından inip, hayvanı uşağına emanet etti, sonra yalnız kalmak isteyen yolculara ayrılmış küçük bir odaya girerek, hancıdan en iyi şarabını ve en leziz yemeklerini istedi, bu talepler hancının yolcusu hakkındaki ilk izlenimlerini destekliyordu.

Bunun üzerine kendisine mucizevi bir hızla hizmet edildi.

Muhafız alayı, bayrağı altında krallığın en seçkin soylularını topluyordu, bir uşak ve dört güçlü atla yolculuk eden d'Artagnan üniformasının sadeliğine rağmen, dikkatleri üzerine çekiyordu. D'Artagnan'ın iki kadeh alıp sohbete başlaması üzerine, hancı ona bizzat servis yapmak istedi.

"Sevgili dostum hancı," dedi d'Artagnan kadehleri doldururken, "sizden en iyi şarabınızı istedim, beni hafife alırsanız, bu suçunuzdan dolayı cezalandırılacaksınız, ayrıca yalnız içmekten nefret ettiğim için siz de benimle içeceksiniz. Şu kadehi alın ve birlikte içelim. Şimdi herhangi bir alınganlığa sebep olmadan neyin şerefine içeceğimizi düşünelim. Tamam, hanınızın bereketine içelim."

"Beyefendi beni onurlandırıyorlar," dedi hancı, "bu güzel dileklerinden dolayı kendilerine içtenlikle teşekkür ediyorum."

"Ama yanılgıya düşmeyin," dedi d'Artagnan, "bu kadeh tokuşturmanın altında düşünemediğiniz bir bencillik yatıyor olabilir: İşleri yolunda giden hanlarda, insanlar iyi ağırlanırlar; oysa batmak üzere olanlarda her şey karmakarışıktır ve yolcular hancının sıkıntılarının kurbanı olur, çok yolculuk ettiğim ve bu yoldan sık geçtiğim için bütün hancıların refah içinde olmalarını isterim."

"Aslında," dedi hancı, "sanırım beyefendiyle görüşme onurunu daha önce de yaşadım."

"Chantilly'den belki on kez geçtim ve burada en az üç dört kez mola verdim. On, on iki gün önce, silahşor dostlarımla burada durmuştuk, hiç tanımadığımız bir yabancı sudan bir gerekçeyle tartışma çıkarıp, yol arkadaşlarımdan biriyle düello etmeye kalkışmıştı."

"Ah! Evet, gerçekten de öyle olmuştu!" dedi hancı, "çok iyi hatırlıyorum. Beyefendinin söz etmek istediği kişi Mösyö Porthos olmalı, öyle değil mi?"

"Evet, birlikte yolculuk ettiğim dostumun adı bu. Tanrım! Sevgili dostum, söyleyin bana, yoksa başına bir şey mi geldi?"

"Ama beyefendi, arkadaşının yola devam edemediğini fark etmiş olmalı."

"Gerçekten de, bize yetişeceğini söylemişti, ama onu bir daha göremedik."

"Bize burada kalma onurunu bahşetti."

"Nasıl! Size burada kalma onurunu mu bahşetti?"

"Evet efendim, bu handa, hatta onunla ilgili bazı endişelerimiz var."

"Ne gibi?"

"Yaptığı bazı harcamalarla ilgili."

"Ama bu harcamaları ödeyecektir."

"Ah beyefendi, içimi ferahlatıyorsunuz! Kendisine fazlasıyla kredi açtık ve bu sabah gelen cerrah, Mösyö Porthos parayı ödemiyorsa, kendisini ben çağırttığım için parayı benden alacağını söyledi."

"Ama Porthos yaralandı mı?"

"Bunu nasıl söyleyeceğimi bilemiyorum mösyö."

"Nasıl söyleyeceğinizi bilemiyor musunuz? Ama bu konuda herkesten çok bilgi sahibi olmalısınız."

"Evet, ama bizler bildiğimiz her şeyi söyleyemeyiz, özellikle de kulaklarımızın dilimizden sorumlu olduğu söylenmişse."

"Peki, Porthos'u görebilir miyim?"

"Elbette efendim. Merdivenden birinci kata çıkın ve 1 numaralı odanın kapısını çalın. Kim olduğunuzu bildirmeyi ihmal etmeyin."

"Nasıl! Kim olduğumu mu bildireyim?"

"Evet, çünkü başınıza bir felaket gelebilir."

"Başıma nasıl bir felaket gelebileceğini düşünüyorsunuz?"

"Mösyö Porthos sizi handan biri sanabilir ve sinirli bir anındaysa, sizi kılıçtan geçirebilir ya da beyninizi dağıtabilir."

"Ama ona ne yaptınız?"

"Ondan para istedik."

"Ah! Şimdi anlıyorum, böyle bir talep, parası olmadığı zaman Porthos'un canını sıkabilir; ama yanında parası olduğunu iyi biliyorum."

"Biz de böyle düşünmüştük efendim, düzenli çalıştığımız için her hafta hesap çıkarırız, sekiz gün sonra kendisine faturasını verdik, ama sanırım zamanı iyi hesaplayamamışız, çünkü daha ağzımızdan

ilk çıkan söz üzerine bize lanetler yağdırmaya başladı, doğrusu bu ya bir gün önce kumar oynamıştı."

"Nasıl, bir gün önce kumar mı oynamıştı? Peki ama kiminle?"

"Ah! Tanrım, nereden bilebilirim ki? Burada mola veren ve kendisine bir parti teklif ettiği bir beyefendiyle."

"İşte bu, zavallı her şeyini kaybetmiş olmalı."

"Atına kadar, efendim, çünkü yola çıkmaya hazırlanan yabancının Mösyö Porthos'un atını eyerlediğini gördük. Kendisine ne yaptığını sorduğumuzda, bizi ilgilendirmeyen konulara burnumuzu sokmamamız gerektiği ve atın kendisine ait olduğu yanıtını aldık. Olan biteni hemen Mösyö Porthos'a bildirdik, ama bize bir beyefendinin sözünden şüphe eden alçaklar olduğumuzu, o beyefendi atın kendisine ait olduğunu söylediyse, bunun doğru olduğunu söyledi."

"Onu iyi tanıyorum," diye mırıldandı d'Artagnan.

"Bunun üzerine, kendisine ödeme konusunda anlaşmaya varamayacağımızı düşündüğümü, yine de en azından meslektaşım olan Aigle d'or hanının sahibinin konuğu olma lütfunu göstermesini ilettim; ama Mösyö Porthos bana hanımın hanların en iyisi olduğunu ve burada kalmak istediğini bildirdi.

Bu yanıt, gitmesinde ısrarlı davranmamı engelleyecek kadar gurur okşayıcıydı. Bunun üzerine hanımın en güzel odasını boşaltıp, üçüncü kattaki, küçük, şirin bir odaya yerleşmesini rica ettim. Ama Mösyö Porthos'un yanıtı, her an için sarayın en saygıdeğer hanımefendilerinden biri olan metresini beklediği ve bana içinde kalma onurunu bahşettiği bu odanın bile böyle bir şahsiyet için bir hayli vasat olduğuydu.

Söylediklerinin gerçek olduğuna inanmama rağmen, ısrar etmem gerektiğini düşündüm; ama benimle konuşma zahmetine bile girmeden, tabancasını alıp komodinin üzerine koydu ve kendisini ilgilendirmeyen bir işe kalkışma tedbirsizliğini gösterip, ona içeriye ya da dışarıya taşınmakla ilgili ilk sözü edecek kişinin beynini dağıtacağını söyledi. Bu yüzden o günden beri, uşağının dışında kimse odasına giremiyor."

"Demek Mousqueton da burada?"

"Evet efendim, hareketinden beş gün sonra, o da keyifsiz bir halde geri geldi; sanırım yolculuğu sırasında işleri yolunda gitmemişti. Ne yazık ki, o efendisinden daha atak, bu yüzden efendisi için ortalığı altüst ediyor, istediklerinin kendisine verilmeyeceğini düşünerek, ihtiyacı olan her şeyi alıyor."

"Doğrusu bu ya, Mousqueton'un her zaman için üstün bir zekâ ve sadakate sahip olduğunu gözlemlemişimdir."

"Bu mümkündür efendim, ama tahmin edebileceğiniz gibi, böyle zeki ve sadık biriyle yılda dört kez karşılaşsam, battım demektir."

"Hayır, hayır, Porthos borcunu ödeyecektir."

"Hımm!" dedi hancı kuşkulu bir ifadeyle.

"O böyle bir borç için kendisini zor durumda bırakmayacak saygıdeğer bir hanımefendinin

gözdesidir."

"Bu konuyla ilgili düşüncelerimi söylemeye cesaret edebilsem..."

"Ne düşünüyorsunuz?"

"Bildiklerimi."

"Bildikleriniz nedir?"

"Hatta emin olduklarımı."

"Söylesenize, emin olduğunuz şeyler nedir?"

"Bu saygıdeğer kadını tanıyorum."

"Siz mi?"

"Evet, ben."

"Ama onu nereden tanıyorsunuz?"

"Ah efendim, ağzınızı sıkı tutacağınıza inanabilseydim..."

"Anlatın, size şeref sözü veriyorum, bana güvendiğiniz için pişman olmayacaksınız."

"Tamam o zaman, efendim, bilirsiniz kaygı insana birçok şey yaptırabiliyor."

"Ne yaptınız ki?"

"Ah! Zaten bir alacaklının hakkı olandan fazlasını değil."

"Yani?"

"Mösyö Porthos, bize postayla iletilmek üzere bir düşese yazılmış bir pusula verdi. Uşağı henüz geri dönmemişti. Odasından çıkamadığı için, bu görevi bizim yerine getirmemizi istedi."

"Sonra?"

"Mektubu asla güvenli olmayan postaya vermek yerine, Paris'e giden bizim çocuklardan birine, doğrudan düşese teslim edilmek üzere verdim. Bunun amacı, mektubu bize emanet eden Mösyö Porthos'un isteklerini yerine getirmekti, haklı değil miyim?"

"Hemen hemen."

"Evet efendim, ama bu saygıdeğer kadının kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, yalnızca Porthos'un ondan söz ettiğini duymuştum."

"Bu sözde düşesin kim olduğunu biliyor musunuz?"

"Size onu tanımadığımı tekrarlıyorum."

"Châtelet'li yaşlı bir davavekilinin karısı, ismi Madam Coquenard, en az elli yaşında ve hâlâ kıskançlık gösterileri yapıyor. Zaten Ours caddesinde oturan bir prenses bana çok garip gelmişti."

"Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Çünkü mektubu aldığında büyük bir öfkeye kapılarak, Mösyö Porthos'un bir şıpsevdi olduğunu, bu kılıç darbesini de yine bir kadın için aldığını söylemiş."

"Ama kılıç darbesi mi aldı?"

"Aman Tanrım! Ben neler söyledim?"

"Porthos'un bir kılıç darbesi aldığını söylediniz."

"Evet ama bunu söylemem sıkı bir şekilde yasaklanmıştı."

"Neden?"

"Lanet olsun, çünkü düello ettiği o yabancıyı delik deşik etmiş olmakla övünüyordu, oysa tam aksine bütün palavralarına rağmen, adam onu yere serdi. Düşes dışında herkesi küçümseyen Mösyö Porthos, macerasının öyküsünün onu etkileyeceğini sanmıştı, kimseye aldığı kılıç darbesinden söz etmek istemiyordu."

"Yani onu yatağında tutan bu kılıç darbesi mi?"

"Hem de ustalıkla indirilen bir kılıç darbesi. Arkadaşınız yedi canlı olmalı."

"Demek oradaydınız?"

"Efendim, onları meraktan izledim, ben dövüşü görsem de, dövüşçüler beni görmedi."

"Nasıl oldu?"

"Sizi temin ederim ki düello fazla uzun sürmedi. Gardlarını aldılar, yabancı akılcı bir hamleyle rakibinin gardını düşürdü, bütün bunlar o kadar çabuk oldu ki, Mösyö Porthos parad yapana kadar, kılıç göğsüne üç parmak kadar girdi. Sırtüstü yere düştüğünde, yabancı kılıcının ucunu boğazına dayadı, hayatının rakibinin elinde olduğunu anlayan Mösyö Porthos da yenilgiyi kabul etti. Bunun üzerine, yabancı ismini sordu ve adının Mösyö d'Artagnan değil de, Mösyö Por-thos olduğunu öğrenince, koluna girip onu hana getirdi, sonra atına binerek gözden kayboldu."

"Demek yabancının hedefi Mösyö d'Artagnan'dı?"

"Öyle görünüyor."

"O yabancının nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, onu o güne kadar hiç görmemiştim ve o günden sonra da bir daha görmedim."

"Çok iyi, öğrenmek istediğimi öğrendim. Porthos'un odasının birinci kat, 1 numara olduğunu söylemiştiniz değil mi?"

"Evet, efendim, hanın en güzel odası, onu şimdiye kadar on kere kiralayabilirdim."

"Hadi, hadi, sakin olun," dedi d'Artagnan gülerek, "Por-thos, Düşes Coquenard'ın parasıyla borcunu ödeyecek."

"Ah! Efendim, davavekilinin karısı ya da düşes, kesesinin ağzını açsaydı, sorun kalmayacaktı; ama Mösyö Porthos'un ihtiyaçlarından ve sadakatsizliklerinden bıktığını ve ona tek kuruş bile göndermeyeceğini söylemiş."

"Bu yanıtı konuğunuza iletiniz mi?"

"Bunu ondan sakladık, yoksa mektubunu nasıl ilettiğimizi anlayacaktı."

"Yani hâlâ para bekliyor öyle mi?"

"Ah! Tanrım, evet! Dün yine yazdı, ama bu kez mektubu uşağı postaya attı."

"Ve davavekilinin karısının yaşlı ve çirkin olduğunu söylüyorsunuz!"

"En az elli yaşında efendim ve Pathaud'nun dediğine göre hiç de güzel değilmiş."

"Bu durumda, içiniz rahat olsun, sonunda yüreği yumuşayacaktır; zaten Porthos'un size büyük bir borcu olmamalı."

"Nasıl, büyük bir borcu olmamalı mı? Doktoru saymazsak, şimdiden yirmi altın oldu. Ah! Hiçbir şeye hayır demiyor! Rahat yaşamaya alışmış."

"Tamam o zaman, metresi onu terk ederse, sizi temin ederim ki, dostları yanında olacak. Sevgili dostum hancı, hiç endişelenmeyin ve ona gereken özeni göstermeye devam edin."

"Efendim, bana davavekilinin karısından ve yaralanma olayından söz etmeyeceğinize dair söz vermiştiniz."

"Bu konuda anlaşmıştık, size söz verdim."

"Ah! Yoksa beni öldürebilir."

"Korkmayın, göründüğü kadar şeytan değildir."

D'Artagnan bu sözlerden sonra, hancıyı çok önem verdiği iki şey olan alacağı ve hayatı konusunda biraz daha rahatlamış bir halde bırakarak merdivenleri çıktı.

Birinci katta koridorun en çok dikkati çeken kapısının üzerine siyah mürekkeple kocaman "1" yazılmıştı, kapıyı vuran d'Artagnan içerden gelen davet üzerine odaya girdi.

Yatağına uzanmış olan Porthos, oyalanmak için Mousqueton ile kâğıt oynarken, şişe geçirilmiş bir keklik ateşin önünde dönüyordu ve büyük şöminenin iki köşesindeki ocakların üzerinde kaynayan iki tencereden, balık ve et yahnilerinin birbirlerine karışarak daha ağız sulandırıcı hale gelen kokuları yayılıyordu. Ayrıca yazı masasının üzeri ve konsolun mermeri boş şişelerle kaplıydı.

Dostunu gören Porthos bir sevinç çığlığı attı ve saygıyla ayağa kalkan Mousqueton yerini d'Artagnan'a bırakarak özel bir itina gösteriyor gibi göründüğü iki tencereye göz atmaya gitti.

"Ah şuraya bakın! Demek sizsiniz," dedi Porthos d'Artagnan'a, "hoş geldiniz ve ayağa kalkamadığım için beni bağışlayınız. Ama," diye ekledi, belirgin bir kuşkuyla d'Artagnan'a bakarak, "başıma neler geldiğini biliyor musunuz?"

"Hayır."

"Hancı bir şey söylemedi mi?"

"Sizi sorup, hemen yukarı çıktım."

Porthos daha rahat nefes almaya başladı.

"Sevgili dostum Porthos, anlatsanıza başınıza neler geldi?"

"Kılıcımı üç kez sapladığım ve dördüncüyle işini bitireceğimi düşündüğüm rakibime doğru hamle yaparken, ayağımın taşa çarpmasıyla dizim burkuldu."

"Gerçekten mi?"

"Şerefim üzerine yemin ederim! O serseri için büyük bir şans, çünkü sizi temin ederim ki, onu öldürmeden bırakmayacaktım."

"Adama ne oldu?"

"Ah! Bunu hiç bilmiyorum, yeterince darbe almıştı, daha fazlası gerekmediği için çekip gitti; ama ya siz sevgili dostum, siz neler yaptınız?"

"Yani sevgili Porthos, bu burkulma sizi yatağa bağladı öyle mi?"

"Ah! Tanrım, evet, öyle oldu, zaten birkaç gün içinde ayağa kalkmış olacağım."

"Peki ama neden Paris'e dönmediniz? Burada canınız çok sıkılmış olmalı."

"Benim de niyetim buydu; ama sevgili dostum, size bir şeyi itiraf etmem lazım."

"Nedir?"

"Sizin de söylediğiniz gibi, canım çok sıkılıyordu ve cebimde sizden aldığım yetmiş beş altın vardı, oyalanmak için handa mola vermiş olan bir beyefendiyi yukarı çağırtıp, ona zar atmayı önerdim. O da kabul etti ve benim yetmiş beş altın onun cebine geçti, üstelik atımı da kaybettim. Ama ya siz sevgili d'Artagnan, siz ne yaptınız?"

"Sevgili Porthos, ne bekliyordunuz ki? İnsan her konuda şanslı olamaz, özdeyişi bilirsiniz: ‘Kumarda kaybeden aşkta kazanır.' Aşkta kumarın intikam alamayacağı kadar mutlusunuz, kaderin cilvelerinin ne önemi var, düşesiniz olduğu için ne mutlu size, nasıl olsa yardımınıza koşmayacak mı?"

"Ah sevgili dostum d'Artagnan, söylemem gerekir ki bu aralar şanssızım," dedi Porthos son derece rahat bir ifadeyle. "Ona içinde bulunduğum durumu anlatarak, elli altına ihtiyacım olduğunu yazdım."

"Sonra?"

"Sonrası, bir seyahate çıkmış olmalı, çünkü bana cevap yazmadı."

"Gerçekten mi?"

"Evet. Bunun üzerine dün ilkinden daha acil bir ikinci mektup yazdım; ama ya siz sevgili dostum,

sizden söz edelim. İtiraf edeyim ki, sizin adınıza endişelenmeye başlamıştım."

"Sevgili Porthos, göründüğü kadarıyla hancınız size iyi bakıyor olmalı," dedi d'Artagnan dolu tencereleri ve boş şişeleri hastaya göstererek.

"Şöyle böyle!" diye karşılık verdi Porthos. "Densiz herif, üç dört gün önce bana hesabı getirdi, onu da, hesabını da kapı dışarı ettim, öyle ki burada zafer kazanmış bir işgalci durumundayım. Bu yüzden, bu avantajlı konumumu kaybetmek kaygısıyla, gördüğünüz gibi tepeden tırnağa silahlanmış vaziyetteyim."

"Yine de," dedi d'Artagnan, "bana öyle geliyor ki, ara sıra sefere çıkıyorsunuz."

Ve parmağıyla şişeleri ve tencereleri gösterdi.

"Hayır, ne yazık ki ben değil!" dedi Porthos. "Bu sefil burkulma beni yatağa bağlıyor, ama benim yerime Mousqueton sefere çıkıp, ganimetleri getiriyor. Mousqueton dostum," diye devam etti Porthos, "gördüğünüz gibi takviye kuvvet geldi, bize yeni erzak gerekecek."

"Mousqueton," dedi d'Artagnan, "bana bir hizmet vermeniz gerekecek."

"Nedir efendim?"

"Bu reçetenizi Planchet'ye de verin; bir gün ben de kuşatma altında kalabilirim ve efendinizi ödüllendirdiğiniz avantajlardan ben de yararlanmak isterim."

"Hey Tanrım!" dedi Mousqueton mütevazı bir tavırla, "Hiçbir şey bundan daha kolay olamaz. Becerikli olmak gerekiyor, hepsi bu. Ben taşrada yetiştim, babam boş zamanlarında kaçak avcılık yapardı."

"Peki geri kalan zamanlarda ne yapardı?"

"Çok sevdiğim bir işi vardı efendim."

"Neymiş?"

"Katoliklerle Huguenot'lar arasındaki din savaşları döneminde, Katoliklerin Huguenot'ları, Huguenot'ların da Katolikleri yok ettiklerini ve bütün bunları da din adına yaptıklarını görünce, bazen Katolik, bazen de Huguenot olmasını sağlayan karma bir inanca bağlanmıştı. Yolları çevreleyen çitlerin arkasında, omzundaki horozlu karabinasıyla gezinirken, yalnız bir Katolik gördüğünde yüreğine Protestan dini hâkim oluyordu. On adım kala tüfeğini yolcuya doğrultup, neredeyse her zaman, karşısındakinin hayatını kurtarmak için kesesini bırakmasıyla sonuçlanan bir sohbete başlıyordu. Söylemeye gerek yok ki, bir Huguenot'ya rastladığında, Katolik yanı öyle ağır basıyordu ki, bir çeyrek saat önce, kutsal dinimizin üstünlüklerinden nasıl şüphe ettiğini anlayamıyordu. Ben Katolik inancı taşıyorum efendim, ilkelerine bağlı olan babam beni Katolik, ağabeyimi de Huguenot olarak yetiştirdi."

"Peki bu saygıdeğer adamın sonu nasıl oldu?"

"Ah! Çok acı efendim. Bir gün tenha bir yolda, daha önce soymuş olduğu ve kendisini tanıyan bir Katolik ile bir Huguenot'ya rastlamış, bunun üzerine ikisi birlik olup onu bir ağaca asmışlar. Sonra ağabeyimle birlikte içmekte olduğumuz, köyün ilk meyhanesine gelip yaptıklarını övüne övüne

anlatmaya başladılar."

"Ya siz ne yaptınız?"

"Konuşmalarına izin verdik," diye yanıtladı Mousqueton. "Sonra meyhaneden çıkıp her biri ayrı yöne gittiklerinde, ağabeyim Katolik yabancının gittiği yola, ben de Huguenot'nun gittiği yola pusu kurduk. İki saat sonra her şey hallolmuştu, zavallı babamın her ikimizi de ayrı dinlerde yetiştirmek konusundaki öngörüsünün hayranlığıyla ikisinin de işini bitirmiştik."

"Gerçekten de Mosuqueton, sanırım babanız söylediğiniz gibi yaman ve zeki bir adammış. Ve bu yürekli adamın boş zamanlarında kaçak avlandığını söylemiştiniz."

"Evet efendim, bana tuzak kurmayı ve dip oltası atmayı o öğretti. Öyle ki, bu sefil hancının bizi hassas midelerimize göre değil, köylülere yaraşır şekilde, ağır, yağlı etlerle beslediğini görünce, bir süreliğine eski mesleğime geri dönmeye karar verdim. Prensin ormanlarında gezerken, geçitlerde tuzaklar kurdum; alteslerinin sularının kıyısında yatarken, oltalarımı göle attım. Tanrı'ya şükür ki, beyefendinin de görebileceği gibi, ne kekliğimiz, ne tavşanımız, ne sazan, ne yılanbalığımız eksik, hepsi de hastalar için gerekli olan hafif ve sağlıklı besinler."

"Peki ya şarap," dedi d'Artagnan, "şarabı kim veriyor? Hancı mı?"

"Hem evet, hem hayır."

"Nasıl hem evet, hem hayır?"

"Şarabı o temin ediyor, bu doğru, ama bu onuru yaşadığını bilmiyor."

"Anlatın Mousqueton, sohbetiniz eğitici bilgilerle dolu."

"Uzak ülke gezilerimde tesadüfen, aralarında Yeni Dünya'nın da bulunduğu birçok ülkeyi gezmiş olan bir İspanyolla tanışmıştım."

"Yazı masasının ve konsolun üzerindeki şişelerle Yeni Dünya'nın nasıl bir bağlantısı olabilir ki?"

"Biraz sabredin efendim, her şeyin sırası gelecek."

"Doğru Mousqueton, size güveniyorum ve sizi dinliyorum."

"Bu İspanyolun, Meksika gezisi sırasında kendisine eşlik etmiş bir uşağı vardı. Bu uşak hemşerimdi, kişiliklerimiz birbirine çok benzediği için çabucak dost olduk. Her ikimiz de avı her şeyden çok sevdiğimiz için, bana pampalarda yaşayan yerli halkın kaplanların ve boğaların boynuna fırlattıkları sıradan bir kementle bu korkunç hayvanları nasıl avladıklarını anlattı. Önceleri, bir ipin ucunu yirmi otuz adım ötede istenilen yere atacak kadar becerikli olunacağına inanmak istemedim; ama gözlerimle gördüğümde hikâyenin gerçek olduğuna inanmak zorunda kaldım. Dostum otuz adım ötesine yerleştirdiği bir şişeyi ipi her atışında ağzından yakalıyordu. Ben de denemeye başladım ve doğa bana bazı yetenekler verdiği için, bugün kemendi herkesten daha iyi atıyorum. Hancımızın anahtarını hiç yanından ayırmadığı çok zengin bir mahzeni var, ama bu mahzende bir hava deliği bulunuyor. Artık en bereketli köşeyi bildiğim için, kemendimi atıp, şişeyi çekiyorum. İşte efendim, Yeni Dünya ile yazı masası ve konsolun üzerinde duran şişelerin böyle bir bağlantısı var. Şimdi şarabımızdan tatmak ister misiniz? Hiçbir şeyin etkisi altında kalmadan bize ne düşündüğünüzü

söyleyeceksiniz."

"Teşekkürler dostum, teşekkürler, ne yazık ki az önce yemek yedim."

"Tamam o zaman," dedi Porthos, "Mousqueton, sofrayı hazırla, yemek yerken, d'Artagnan bize on gün önce buradan ayrıldığından beri başından geçenleri anlatacak."

"Seve seve," dedi d'Artagnan.

Porthos ve Mousqueton yemeklerini felaketin birleştirdiği insanların samimiyetiyle ve nekahet dönemindeki hastaların iştahıyla yedikleri sırada, d'Artagnan, Aramis'in Crevecoeur'de yaralanıp yolculuğa orada son verdiğini, Athos'u Amiens'de, kendisini kalpazanlıkla suçlayan dört adamla dövüşürken bıraktığını ve İngiltere'ye ulaşmak için Wardes kontunu nasıl saf dışı ettiğini anlattı.

Ama burada hikâyesine son verip, Büyük Britanya'dan dönüşünde beraberinde dört muhteşem at getirdiğini ve birini kendisine, diğerlerini dostlarına ayırdığı bu atlardan Porthos'a ait olanının şimdiden hanın ahırına bağlanmış olduğunu söylemekle yetindi.

O sırada içeri giren Planchet efendisine atların yeterince dinlenmiş olduğunu ve geceyi geçirmek için Clermont'a hareket edebileceklerini haber verdi.

Porthos konusunda içi rahatlamış olan ve diğer iki dostundan haber almakta gecikmek istemeyen d'Artagnan elini hastaya uzatıp, araştırmalarına devam etmek için yola koyulması gerektiğini söyledi. Zaten aynı yoldan geri dönmeyi hesapladığı için, Porthos yedi sekiz gün içinde hâlâ handa olursa, geçerken onu alabilecekti.

Porthos, büyük bir ihtimalle dizindeki burkulmanın buradan ayrılmasına izin vermeyeceğini söyledi. Ayrıca Chantilly'de kalıp düşesten haber beklemesi gerekiyordu.

Ona hızlı ve hayırlı bir yanıt almasını dileyen d'Artagnan, Porthos'u yeniden Mousqueton'a emanet edip, hesabını ödedikten sonra, atların birinden şimdiden kurtulmuş olan Planchet ile birlikte yola koyuldu.

XXVI

Aramis'in Tezi

D'Artagnan, Porthos'a yarasından ve davavekilinin karısından hiç söz etmemişti. Ne kadar genç olursa olsun, Béarn'lı delikanlımız oldukça aklı başında bir çocuktu. Bu yüzden, bir sırrı, hele gururla ilgili bir sırrı ortaya çıkararak dostluğun bozulmasını önlemek için kibirli silahşorun anlattığı her şeye inanmış gibi göründü; dahası bu durum hayatının gizli yönleri bilinen bir kişiye karşı her zaman için şahsi bir üstünlük sağlardı.

Gelecekteki entrika projelerinde arkadaşlarının bilgilerinden yararlanmaya kararlı olan d'Artagnan elinde şimdiden onları yönlendirecek görünmez ipleri tuttuğuna seviniyordu.

Bununla birlikte, yol boyunca derin bir keder yüreğini sıkıştırıyordu: Kendisine sadakatinin bedelini ödemesi gereken genç ve güzel Madam Bonacieux'yü düşünüyordu; ama hemen şunu da belirtelim ki, bu zavallı kadının başına bir felaket gelmiş olmasından duyduğu kaygı, mutluluğu elinden kaçırmanın verdiği üzüntüye ağır basıyordu. Ona göre, genç kadın kardinalin intikamının kurbanı olmuştu ve bilindiği gibi kardinal hazretlerinin intikamları çok korkunç olurdu. Onun gözüne nasıl girebildiğini kendisi de bilmiyordu, hiç kuşku yok ki, o geldiği sırada evinde olsa, bunun cevabını muhafızların komutanı Mösyö de Cavois'dan alacaktı.

Akli melekelerin tamamını etkisi altına almış bir düşünceyle zihni meşgul bir insan için, zaman olağandan daha hızlı geçer, yol her zamankinden daha kısa görünürdü. Dış dünya, rüyası bu düşünceden ibaret olan bir uykuyu andırırdı. Böyle durumlarda, insan zamanın nasıl geçtiğini anlamaz, yolun uzunluğunu fark etmezdi. Bir yerden bir yere gidilirdi, hepsi bu. Kat edilen mesafeden zihinde kalan, ağaçların, dağların, manzaraların birbirine karışmış imgelerinin içinde silinip gittiği belli belirsiz bir sis bulutundan başka bir şey değildir. İşte d'Artagnan, Chantilly ile Crevecoeur arasındaki yedi sekiz fersahlık yolu, atının belirlediği bir hızla alırken, böyle bir sis bulutunun arasından geçmiş, bu köye vardığında, hafızasında yolculuğuyla ilgili tek bir anı bile kalmamıştı.

Köyün girişinde kendini topladıktan sonra, kafasını salladı, Aramis'i bıraktığı meyhaneyi fark edince atını tırısa kaldırarak kapının önünde durdu.

Onu karşılayan hancı bu kez erkek değil, bir kadındı; d'Artagnan insanların yüzlerinden ruh hallerini anlayabiliyordu. Bir bakışta hancı kadının tombul yüzündeki neşeli ifadeyi fark ederek, böylesine sevinçli bir yüzün karşısında kaygılanacak bir şey olmadığına ve ondan bir şeyler gizlemek gerekmediğine karar verdi.

"Hanımefendi, on gün kadar önce burada bırakmak zorunda kaldığımız arkadaşımıza neler olduğunu söyleyebilir misiniz?" diye sordu.

"Yirmi üç, yirmi dört yaşlarında, yakışıklı, hoş, sevimli bir genç miydi?"

"Dahası omzundan yaralanmıştı."

"Evet o!"

"Ta kendisi."

"Evet mösyö, kendisi hâlâ burada."

"Ah! Şuraya bakın sevgili hanımefendi," dedi atından inip, dizgini Planchet'ye fırlatan d'Artagnan, "yüreğime su serpiyorsunuz; sevgili Aramis nerede? İtiraf edeyim ki onu bir an önce görüp kucaklamak istiyorum."

"Bağışlayın, mösyö, ama sanırım şu sırada sizi kabul edemez."

"Ama neden? Yanında bir hanım mı var?"

"İsa aşkına! Siz ne diyorsunuz, zavallı çocuk! Hayır mösyö, bir hanımla birlikte değil."

"Peki o zaman kiminle birlikte?"

"Montdidier papazı ve Amiens Cizvitlerinin başrahibiyle birlikte."

"Tanrım!" diye haykırdı d'Artagnan, "Zavallı, durumu o kadar kötü mü?"

"Hayır mösyö, tam tersine, nekahet dönemi sırasında Tanrı'nın sesinden etkilenip, kiliseye girmeye karar verdi."

"Doğru ya," dedi d'Artagnan, "onun geçici bir silahşor olduğunu unutmuştum."

"Beyefendi hâlâ onu görmekte ısrar ediyorlar mı?"

"Her zamankinden daha fazla."

"O zaman, beyefendi avlunun sağından ikinci kata çıkıp, 5 numaraya girecek."

İşaret edilen istikamete yönelen d'Artagnan, bugün hâlâ eski hanlarda rastladığımız o dış merdivenin başına geldi. Ama müstakbel rahibe bu şekilde ulaşmak mümkün değildi, Aramis'in odasına giden koridorlar en az Armida bahçeleri kadar iyi korunuyordu, uzun zamandır beklediği sonuca nihayet ulaşmak üzere olduğunu anlayan Bazin yılların verdiği deneyimin getirdiği bir gözü peklikle yolunu kesti.

Gerçekten de, düşlerinde bir kilise mensubuna hizmet etmek yatan zavallı Bazin, büyük bir sabırsızlıkla, Aramis'in üniformasını çıkarıp, cübbesini giyeceği anı bekliyordu. Bir silahşora hizmet ederek sonunda ruhunu kaybedeceğini söylediği bu göreve devam etmesini sağlayan tek şey, genç adamın sürekli olarak bu anın gelmesinin gecikmeyeceğini tekrarlamasıydı.

Bu yüzden Bazin büyük bir mutluluk yaşıyordu. Bu kez efendisi büyük bir ihtimalle sözünden dönmeyecekti. Bedeni acıya ruhani acının eklenmesi, uzun süredir beklediği etkiyi yaratmıştı: Hem bedeninin, hem de ruhunun çektiği çile, nihayet gözlerini ve düşüncelerini dine yöneltmesine neden olmuş, başına gelen çifte felaketin, yani metresinin ortadan kayboluşunun ve omzundan yaralanmasının Tanrı'nın bir uyarısı olduğuna inanmıştı.

Anlaşılacağı gibi hiçbir şey, efendisini zihnini uzun süre meşgul eden dünyevi düşüncelerin batağına yeniden çekebilecek olan d'Artagnan'ı görmek kadar Bazin'in keyfini kaçıramazdı. Bu yüzden bütün cesaretiyle kapıyı savunmaya karar verdi. Hancı kadının kendilerini ele verdiğini bildiğinden, Aramis'in burada olmadığını söyleyemeyeceği için, d'Artagnan'a içerde sabah başlayan ve ancak akşama sona erecek olan dini bir toplantı yapıldığını ve bu görüşmeyi bölmenin büyük bir saygısızlık olacağını söylemeye çalıştı.

Ama üstat Bazin'in bu etkileyici söylevine hiç aldırmayan d'Artagnan, dostunun uşağıyla bir söz dalaşına girmek istemediği için, bir eliyle onu kenara iterken, diğer eliyle 5 numaralı kapının tokmağını çevirdi.

Kapının açılmasıyla d'Artagnan içeri girdi.

Üzerinde siyah bir üstlük, başında takkeyi andıran yuvarlak, sade bir başlık bulunan Aramis, üzeri kâğıt yığınları ve iki yapraklı geniş formalarla kaplı, dikdörtgen bir masaya oturmuştu, sağında Cizvitlerin başrahibi, solunda ise Montdidier papazı vardı. Yarı kapalı olan perdelerden içeri sızan gizemli ışık, derin düşüncelere dalınan bu hülyalar âlemiyle tam bir uyum sağlıyordu. Bir genç adamın, özellikle de bu genç adam silahşorsa, odasına girildiğinde göze çarpacak bütün dünyevi eşyaları adeta sihirli bir şekilde ortadan kaybolmuştu. Hiç kuşku yok ki, bu eşyaların görüntülerinin efendisinin aklını çelecek olmasından kaygılanan Bazin, kılıcını, tabancalarını, tüylü şapkasını, her çeşit işleme ve dantelleri kaldırmıştı.

Ama d'Artagnan bunların yerine loş bir köşede duvara çiviyle asılmış bir tür kırbaç görür gibi oldu.

D'Artagnan'ın kapıyı açarken çıkardığı gürültüye kafasını kaldıran Aramis dostunu tanıdı. Ama genç adam büyük bir şaşkınlıkla, zihnini dünyevi işlerden uzaklaştırmış olan silahşorun kendisini gördüğünde fazla etkilenmediğini fark etti.

"Merhaba sevgili d'Artagnan," dedi Aramis, "inanın sizi gördüğüme çok sevindim."

"Ben de öyle," dedi d'Artagnan, "yine de konuştuğum kişinin Aramis olduğundan tam olarak emin değilim."

"Ta kendisi dostum, ta kendisi; ama böyle düşünmenize neden olan nedir?"

"Odaları karıştırdığımdan endişelendim. Önce bir kilise mensubunun odasına girdiğimi sandım, sonra sizi bu beylerin yanında görünce, aklıma ağır bir hastalığın pençesinde olduğunuz geldi."

Karalar giymiş iki adam, niyetini anladıkları d'Artagnan'ı tehdit edici bakışlarla süzseler de, o bunlara hiç aldırmadı.

"Galiba işinizi böldüm sevgili dostum Aramis," diye devam etti d'Artagnan, "çünkü gördüğüm kadarıyla bu beyefendilere günah çıkartıyorsunuz."

Aramis hafifçe kızardı.

"İşimizi mi böldünüz? Ah! Tam tersine sevgili dostum, söylediklerimin kanıtı olarak sizi sağ salim gördüğüme ne kadar sevindiğimi belirtmeme izin verin."

"Ah! Nihayet aklı başına geliyor!" diye düşündü d'Artagnan, "Sandığım kadar kötü değilmiş."

İki din adamına eliyle d'Artagnan'ı gösterirken, "Çünkü dostum olan beyefendi büyük bir tehlike atlattı," diye Aramis dokunaklı bir ses tonuyla devam etti,

"Tanrı'ya şükredin mösyö," diye karşılık verdi siyah cüppeliler aynı anda eğilerek.

"Bunu ihmal etmedim saygıdeğer beyefendiler," diye yanıtladı genç adam selamlarına karşılık vererek.

"Tam zamanında geldiniz sevgili d'Artagnan," dedi Aramis, "ve bize katılarak tartışmaya yön vereceksiniz. Amiens başrahibi, Montdidier papazı ve ben uzun zamandır zihnimizi meşgul eden bazı teolojik meseleleri konuşuyorduk, sizin fikrinizi almak beni çok sevindirecek."

"Bir silahşorun fikirlerinin ne önemi olabilir," diye karşılık verdi olayların gidişatından endişelenmeye başlayan d'Artagnan, "bu beyefendilerin birikimlerine güvenebilirsiniz."

Siyah cüppeli iki adam d'Artagnan'ı bir kez daha selamladılar.

"Tam tersine," dedi Aramis, "sizin düşünceniz bizim için çok değerli, sayın başrahip tezimin dogmatik ve didaktik olmasını istiyor."

"Teziniz mi? Yani tez mi hazırlıyorsunuz?"

"Elbette," dedi Cizvit rahibi, "papazlığa kabul töreninden önce tez hazırlamak zorunludur."

"Papazlığa kabul töreni!" diye haykırdı, hancı kadının ve Bazin'in peş peşe söylediklerine inanmamış olan d'Artagnan... "Papazlığa kabul töreni!"

Ve şaşkın bakışlarını önünde duran üç kişinin üzerinde gezdirdi.

"Duyduğunuz gibi d'Artagnan," diye devam etti koltuğunda, kanının aşağı çekilmesi için havada tuttuğu kadın eli gibi beyaz ve tombul elini keyifle seyreden Aramis, "sayın başrahip tezimin dogmatik olmasını istiyor, oysa ben daha analitik bir tez hazırlamayı düşünüyorum. İşte bu yüzden sayın başrahip bana daha önce hiç incelenmemiş, gelişmelere açık bir konuyu araştırmamı önerdi: *Utraque manus in benedicendo clericis inferioribus necessaria est*. "

Derin bilgisini yakından tanıdığımız d'Artagnan, tıpkı Mösyö de Buckingham'ın hediye ettiği atlardan söz ettiğinde, Mösyö de Tréville'in verdiği yanıtta olduğu gibi bu sözcükler karşısında da istifini bozmadı.

"Yani," dedi Aramis arkadaşına yardımcı olmak için, "alt kademedeki papazlar hayır duası ederken iki ellerini de kullanmalıdırlar."

"Harika bir konu!" diye haykırdı Cizvit.

"Harika ve dogmatik!" diye tekrarladı, Cizvitten aşağı kalmamak için onu dikkatle izleyen ve her söylediğini bir yankı gibi tekrar eden papaz.

D'Artagnan'a gelince iki kara cüppeli adamın bu coşkularına bir anlam veremiyordu.

"Evet, harika! *Prorsus admirabile!"* diye devam etti Aramis, "Ama kutsal kitaplar üzerinde derinlikli araştırmalar gerektiriyor. Oysa bu dinbilimcilere, biraz da utanarak, nöbetlerin ve krala hizmetin bu araştırmalarımı ihmal etmeme neden olduğunu itiraf ettim. Bu yüzden bu zorlu dinbilim tartışmaları arasından kendi seçtiğim bir konuda fazla zorlanmayacağım, *facilius natans*, tıpkı felsefede metafizik yerine ahlakı seçmek gibi."

D'Artagnan da tıpkı papaz gibi çok sıkılıyordu.

"Şu girişe bakın!" diye haykırdı Cizvit.

"*Exordium,*" diye tekrarladı papaz bir şeyler söylemiş olmak için.

"*Quemadmodum inter coelorum immensitatem.*"

D'Artagnan'a bir göz atan Aramis dostunun çenesini gere gere esnediğini gördü.

"Peder, Fransızca konuşalım," dedi Cizvite, "böylece Mösyö d'Artagnan sohbetimizden daha büyük bir keyif alacak."

"Evet, yol yorgunuyum," dedi d'Artagnan, "Latince sözcükleri takip edemiyorum."

"Tamam o zaman," dedi canı biraz sıkılmış gibi görünen Cizvit, oysa işi kolaylaşan papaz d'Artagnan'ı minnet dolu bakışlarla süzüyordu, "bakalım bu değerlendirmeden nasıl bir sonuca varacaksınız."

"Tanrı'nın hizmetkârı olan Musa... o yalnızca bir hizmetkârdı, anlıyorsunuz değil mi! Musa elleriyle dua ederken İbraniler düşmanlarını öldürürdü, yani elleriyle dua ediyordu. Zaten İncil'de de *imponite manum* değil, *imponite manus* denmiyor mu? Elinizi değil ellerinizi kullanın."

"Ellerinizi kullanın," diye tekrarladı papaz, ellerini göstererek.

"Papaların kılavuzu olan Aziz Petrus'a göre ise tam tersi geçerlidir," diye devam etti Cizvit: "*Porrige digitos.* Parmaklarınızla dua edin; şimdi anladınız mı?"

"Kuşkusuz," diye karşılık verdi Aramis, söylenenlerden keyif aldığını belli ederek, "ama bu karmaşık bir mesele."

"Parmaklar!" diye devam etti Cizvit, "Aziz Petrus parmaklarıyla dua ederdi. Papa da parmaklarıyla dua eder. Peki ya kaç parmağıyla? Üç parmağıyla; biri Baba, biri Oğul, diğeri de Kutsal Ruh için."

Odadaki herkesin haç çıkarması üzerine, d'Artagnan da onları taklit etmesi gerektiğini düşündü.

"Aziz Petrus'un halefi olan papa üç kutsal gücü temsil eder; kilise hiyerarşisinin daha alt basamaklarında olanlar, yani *ordines inferiores* aziz başmeleklerin ve meleklerin adlarını anarak dua ederler. Diyakozlar ve ayin eşyası bakıcıları gibi daha da alt kademedekiler, dua eden sonsuz sayıdaki parmağı temsil eden serpmeçlerle dua ederler. İşte meselenin özü, *argımentum omni denudatum ornamento*. Bu konuyla ilgili olarak, bunun kalınlığında iki cilt yazabilirim," diye devam etti Cizvit.

Ve kendini tutamayarak ağırlığıyla masaya bel verdiren Aziz Khrysostomos cildine bir yumruk indirdi.

D'Artagnan'ın içi titredi.

"Kuşkusuz," dedi Aramis, "bu tezin mükemmelliğini kabul ediyorum, ama aynı zamanda benim için oldukça zorlayıcı olduğunu düşünüyorum. Sevgili dostum d'Artagnan, seçtiğim şu başlığı nasıl bulduğunuzu söyleyin: *Non inutile est desiderium un oblatione* ya da daha doğrusu: Biraz pişmanlığın Tanrı'ya bağışta yeri yoktur."

"Orada durun!" diye haykırdı Cizvit, "Çünkü bu tezin sonu sapkınlığa varır: Sapkın Jansenius'un er geç celladın elinde yakılacak olan kitabı *Augustinus*'ta da buna benzer bir önerme vardır. Dikkat edin genç dostum, yanlış doktrinlere yöneliyorsunuz, böyle giderseniz işiniz bitiktir."

"İşiniz bitiktir,"dedi papaz başını hüzünlü bir ifadeyle sallarken.

"Cüzi irade denen o ölümcül bataklığa yaklaşıyorsunuz. Pelagius'çuların ve yarı Pelagius'çuların söylemlerine eğilim gösteriyorsunuz."

"Ama aziz peder..." diye araya girdi bu eleştiri yağmuru karşısında biraz afallamış gibi görünen Aramis.

"Kendinizi Tanrı'ya adarken, bu dünyadan ayrılma konusunda pişmanlıklarınız olduğunu nasıl söyleyebilirsiniz?" diye devam etti Cizvit, Aramis'e fırsat vermeden. "Şu karşılaştırmayı dinleyin: Tanrı Tanrı'dır, dünya ise şeytan. Dünya için üzülmek, şeytan için üzülmek anlamına gelir; işte benim çıkardığım sonuç bu."

"Benimki de öyle," dedi papaz.

"Ama biraz hoşgörü!.." dedi Aramis.

"*Desideras diabolum*, seni bahtsız!" diye haykırdı Cizvit.

"Şeytan için üzülüyor! Ah genç dostum," dedi papaz inleyerek, "yalvarırım size şeytan için üzülmeyin."

D'Artagnan neye uğradığını şaşırmıştı, kendini bir tımarhanede gibi hissediyor, biraz sonra kendisinin de karşısındakiler gibi delireceğini düşünüyordu. Bu tartışmadan hiçbir şey anlamadığı için yalnızca susmak zorundaydı.

"Ama bir de beni dinleyin," dedi, kibarlığının altında biraz sabırsızlık belirtileri sezilen Aramis, "üzüldüğümü söylemiyorum; hayır, kuralların sınırını zorlayan böyle bir cümleyi asla telaffuz etmedim..."

Cizvitin kollarını göğe doğru kaldırmasıyla papaz da aynısını yaptı.

"Ama en azından, Tanrı'ya tamamen nefret edilen bir şeyi sunmanın hiç de iyi niyetli bir şey olmadığını kabul edin. Haksız mıyım, d'Artagnan?"

"Kesinlikle haklısınız!" diye haykırdı d'Artagnan.

Papaz ve Cizvit iskemlelerinden sıçradılar.

"İşte çıkış noktam bu: Dünya çekicidir, ben bu dünyayı terk ediyorum, yani bir fedakârlık yapıyorum; İncil'de de böyle diyor: Tanrı'ya bir fedakârlık yapın."

"Bu doğru," dediler karşıtlar.

"Ve sonra," dedi, kulaklarını kızartmak için çimdiklerken, ellerini beyazlatmak için sallayan Aramis, "geçen yıl bir rondo yazıp, değerlendirmesi için Mösyö Voiture'e sunduğumda, bana binlerce iltifatta bulunmuştu."

"Rondo!" dedi Cizvit küçümsercesine.

"Rondo!" diye tekrarladı papaz mekanik bir şekilde.

"Söylesenize," diye haykırdı d'Artagnan, "belki ortam biraz yumuşar."

"Hayır, çünkü dini öğeler barındırıyor," diye karşılık verdi Aramis, "bu, dinbilimin dizelere dökülmüş hali."

"Vay canına!" dedi d'Artagnan.

"Şöyle," dedi Aramis altında hafif bir riya yatan mütevazı bir ifadeyle:

Bu zorlu günlerde
Şatafatlı geçmişiniz için ağlayan siz
Bu gözyaşlarını Tanrı için döktüğünüzde
Acılarınızın sona erdiğini göreceksiniz

D'Artagnan ve papaz keyif almış gibi görünüyorlardı. Cizvit ise görüşlerinde ısrarlıydı.

"Dine adanmışlığınızı dünyevi değerlerden uzak tutun. Aziz Augustinus ne demişti? *Severus sit clericorum sermo.*"

"Evet, adanmışlığın ifadesi açık ve net olmalı!" dedi papaz.

"Oysa sizin teziniz," dedi çömezinin saçmalamaya başladığını anlayıp araya giren Cizvit, "yalnızca kadınların hoşuna gidecek ve ancak Mösyö Patru'nün savunmasının başarısını elde edecek."

"Keşke!" diye haykırdı Aramis kendinden geçmiş bir halde.

"Gördüğünüz gibi," diye haykırdı Cizvit, "içinizden hâlâ dünyevi değerlerin sesleri geliyor, *altissima voce.* Maddi dünyadan kopamıyorsunuz genç dostum ve korkarım adanmışlığınız kabul görmeyecek."

"İçiniz rahat olsun peder, kendimden eminim."

"Dünyevi kibirlilik."

"Kendimi tanıyorum, kararım kesindir."

"Bu tezi hazırlamakta hâlâ ısrarlı mısınız?"

"Kendimi bu tezle görevlendirilmiş gibi hissediyorum, devam edeceğim ve umarım yarın tavsiyelerinizi dikkate alarak yapacağım düzeltilerden memnun kalacaksınız."

"Acele etmeyin," dedi papaz, "sizi elverişli koşullarda bırakıyoruz."

"Evet, tohumlar toprağa ekildi," dedi Cizvit, "ve onların bir bölümünün taşların üzerine, geri kalanının da kuşlar tarafından yenmek üzere yola dökülmesinden korkmuyoruz, *aves coeli comederunt ilam."*

"Şeytan götürsün Latinceni!" dedi sabrı tükenmek üzere olan d'Artagnan.

"Hoşça kalın, oğlum," dedi papaz, "yarın görüşmek üzere."

"Yarın görüşmek üzere, gözü pek delikanlı," dedi Cizvit, "kilisenin ışıklarından biri olabilirsiniz,

ama Tanrı'dan dilerim ki, bu ışık kavurucu bir ateşe dönüşmesin."

Bir saat boyunca tırnaklarını yemiş olan d'Artagnan artık parmaklarının uçlarını kemirmek üzereydi.

Siyah cüppeli iki adam ayağa kalktıktan sonra, Aramis'i ve d'Artagnan'ı selamlayarak kapıya yöneldiler. Bu tartışmayı huşu içinde dinlemiş olan Bazin onlara doğru yaklaşarak ellerindeki dua kitaplarını aldı ve yol göstermek için saygıyla önlerinden yürüdü.

Onları alt kata kadar uğurlayan Aramis hemen hâlâ kendine gelememiş olan d'Artagnan'ın yanına döndü.

Baş başa kaldıklarında iki dost önce can sıkıcı bir sessizlik anı yaşadılar, yine de içlerinden birinin bu sessizliği bozması gerekiyordu, d'Artagnan'ın bu onuru kendisine bıraktığını anlayan Aramis söze girdi:

"Gördüğünüz gibi, yeniden eski inançlarıma geri döndüm."

"Evet, az önce beyefendinin söylediği gibi adanmışlık sizi etkilemiş olmalı."

"Ah! Dünya nimetlerinden uzaklaşma düşüncesi uzun zamandan beri aklımdaydı, size bundan daha önce de söz etmiştim, öyle değil mi dostum?"

"Elbette, ama itiraf edeyim ki şaka yaptığınızı sanmıştım."

"Yapmayın d'Artagnan, bu gibi şeylerin şakası olur mu?"

"Neden olmasın ki, ölümle ilgili şakalar bile yapılmıyor mu?"

"Ama bu doğru değil d'Artagnan, çünkü ölüm insanı cehennem azabına ya da kurtuluşa götüren kapıdır."

"Kabul, ama lütfen artık din işlerinden söz etmeyelim Aramis, zaten bu saate kadar yeterince konuşmuş olmalısınız, bana gelince bildiğim biraz Latinceyi de unuttum, üstelik itiraf edeyim ki, sabah ondan beri hiçbir şey yemedim ve kurt gibi açım."

"Biraz sonra yeriz sevgili dostum, yalnız unutmayın ki, bugün cuma olduğu için ne et yerim, ne de soframda et görmek isterim. Benim yemeğimle yetinmek isterseniz, mönüde pişmiş sebzeler ve meyvelerden başka bir şey yok."

"Sebzeler demekle neyi kastediyorsunuz?" diye sordu d'Artagnan kaygıyla.

"Ispanaktan söz ediyorum," diye karşılık verdi Aramis, "ama sizin için yumurta da getirteceğim, ama yumurtanın içinden tavuk çıktığı için o da et sayılır ve bana göre bu da büyük bir günahtır."

"Pek iştah açıcı bir şölen olmasa da, sizinle sohbet edebilmek için buna hayır demeyeceğim."

"Bu fedakârlığınızdan dolayı size minnettarım," dedi Aramis, "midenizi doyurmasa bile emin olun, ruhunuzu doyuracaktır."

"Demek kiliseye girmeye kararlısınız Aramis. Dostlarımız, Mösyö de Tréville bu işe ne diyecekler? Sizi uyarayım ki, döneklik ettiğinizi düşüneceklerdir."

"Kiliseye girmiyorum, oraya geri dönüyorum. Dünya nimetleri adına döneklik ettiğim yer kilisedir, çünkü silahşor üniformasını giymeden önce vicdanımla hesaplaşmış olduğumu biliyorsunuzdur."

"Hayır, hiçbir şey bilmiyorum."

"İlahiyat okulundan nasıl ayrıldığımı bilmiyor musunuz?"

"Kesinlikle hayır."

"O zaman anlatayım, zaten kutsal kitaplar da, ‘Birbirinize açılın,' der, ben de sırrımı sizinle paylaşacağım."

"Ben de önceden bütün günahlarınızı bağışlıyorum, ne kadar iyi niyetli olduğumu görüyorsunuz değil mi?"

"Kutsal şeylerle alay etmeyin dostum."

"Tamam anlatın, sizi dinliyorum."

"Dokuz yaşından beri ilahiyat okulundaydım, üç gün sonra yirmi yaşımı bitirip, papaz olacaktım, her şey çok kesindi. Bir akşam her zaman olduğu gibi, sık sık ziyaret ettiğim bir eve gittim –ne yaparsınız, gençlikte insanın zaafları oluyor– ev sahibesine azizlerin hayatını okurken birden içeri beni kıskanç bakışlarla süzen bir subay girdi. O akşam Judith'in bir bölümünden çevirdiğim mısraları omzuma yaslanmış bir halde bana iltifatlarda bulunan ev sahibesiyle birlikte okuyorduk. İtiraf edeyim ki, karşılaştığı bu sahne subayı derinden yaralamıştı; hiçbir şey söylemedi ama dışarıya çıktığımda, arkamdan geldi ve:

‘Papaz efendi,' dedi, ‘dayak yemek hoşunuza gider mi?'

‘Buna yanıt veremeyeceğim mösyö,' diye karşılık verdim, ‘çünkü şu ana kadar kimse bana böyle bir şey sormaya cesaret edemedi.'

‘O zaman, beni dinleyin, papaz efendi, bu akşam sizinle karşılaştığım eve bir kez daha giderseniz, bu soruyu sormaya cesaret edeceğim.'

Sanırım korktum, yüzüm soldu, bacaklarım titremeye başladı, vermek istediğim yanıtı bir türlü bulamadım, sustum.

Benden bir yanıt bekleyen subay sustuğumu görünce, gülmeye başladı, sırtını dönüp eve doğru uzaklaştı, ben de okula döndüm.

Ben soylu bir adamım ve bildiğiniz gibi sevgili dostum, böyle şeylere katlanamam; hakaretler çok ağırdı ve etrafta hiçbir tanık olmamasına rağmen, o sözlerin acısını yüreğimin derinliklerinde hissediyordum. Üstlerime kendimi henüz papaz olmaya hazır hissetmediğimi söyledim, böylece papazlığa kabul törenim bir yıl ertelendi.

Paris'in en usta kılıç hocasından bir yıl boyunca her gün eskrim dersi aldım. Sonra hakarete uğradığım günün yıl dönümünde cüppemi bir çiviye asıp, bir şövalye kıyafeti giydim ve hanım arkadaşlarımdan birinin subayın da geleceğinden emin olduğum bir davetini kabul ettim. Davet, Force'un hemen yakınlarındaki Francs-Bourgeois caddesindeydi.

Gerçekten de, subay oradaydı; genç bir hanımın gözlerinin içine bakarak aşk şarkıları söylerken yanına yaklaşıp ikinci kıtanın tam ortasında araya girdim.

'Mösyö,' dedim, 'söylediklerinize itaat etmeyip, Payenne caddesindeki o eve gidersem beni hâlâ dövecek misiniz?'

Subay afallamış bir halde bana bakarak: 'Benden ne istiyorsunuz, mösyö?' dedi, 'sizi tanımıyorum.'

'Ben Judith'den mısralar çeviren ve azizlerin hayatını anlatan o küçük papazım.'

'Hah! Şimdi hatırladım,' dedi subay alaycı bakışlarla beni süzerek; 'benden ne istiyorsunuz?'

'Benimle biraz dolaşmaya gelmenizi istiyorum.'

'Yarın sabah için teklifinizi büyük bir memnuniyetle kabul ediyorum.

'Hayır, yarın sabah değil, hemen şimdi.'

'Bu kadar istiyorsanız...'

'Evet, istiyorum.'

'Tamam, çıkalım. Hanımefendiler, rahatınızı bozmayın. Bu beyefendiyi hakladıktan sonra üçüncü kıtayı okumak için geri döneceğim.'

Çıktık.

Onu, bir yıl önce aynı saatte, bana size anlattığım iltifatlarda bulunduğu Payenne caddesine götürdüm. Ay ışığı çok parlaktı. Kılıçlarımızı çektik ve daha ilk hamlede onu olduğu yere serdim."

"Vay canına!" dedi d'Artagnan.

"Cesedinin göğsü delinmiş bir halde Payenne caddesinde bulunduğu haberi gelince şarkıcılarının geri dönüşünü bekleyen hanım arkadaşları onu bu hale getirenin ben olduğumu düşündüler ve büyük bir skandal patladı. Bunun üzerine bir süre için cüppemi giymeyi erteledim. O zamanlar, eskrim dersleri aldığımı ve bazı kahramanlıklarımı bilen Athos ve Porthos bana silahşor olmamı önerdiler. Arras kuşatmasında ölen babamı çok seven kralın talimatıyla silahşorluğa kabul edildim. Anlayacağınız gibi artık kiliseye dönmemin zamanı geldi."

"Peki ama neden dün ya da yarın değil de bugün? Bu uğursuz kararı almanız için bugün başınıza neler geldi?"

"Bu yara, sevgili d'Artagnan, bana Tanrı'nın bir uyarısı."

"Bu yara mı? Pöh! Neredeyse iyileşmiş ve eminim ki bugün canınızı yakan asıl yara o değil."

"Ya hangisi?" diye sordu Aramis kızararak.

"Kalbinizde Aramis, bir kadının açtığı daha derin ve kanayan bir yara var."

Aramis gözlerinin parıldamasına engel olamadı.

"Ah!" dedi, heyecanını yapmacık bir aldırmazlıkla gizlemeye çalışarak, "Bana böyle şeylerden söz

etmeyin, artık kalbimde aşk acılarına yer yok. *Vanitas vanitatum!* Bir garnizonun ortasında bile kur yapabileceğim bir yosma, bir odacı kız yüzünden düşüncelerimden vazgeçeceğimi mi sanıyorsunuz?"

"Bağışlayın sevgili dostum Aramis, ama beklentilerinizin daha yüksek olduğunu sanıyordum."

"Daha mı yüksek? Ben kimim ki böyle tutkular besleyebileyim? Hizmet etmekten nefret eden ve bu dünyada nereye ait olduğunu bilemeyen çulsuz, silik, zavallı bir silahşordan başka neyim ki?"

"Aramis, Aramis!" diye haykırdı d'Artagnan dostuna endişeyle bakarak.

"Diğerlerinin arasına karışacak bir toz zerresiyim. Hayat aşağılanmalar ve acılarla dolu," diye devam etti Aramis hüzünlü bir yüz ifadesiyle, "insanoğlu kendini mutluluğa ulaştıracak bütün telleri, özellikle de altın telleri kendi elleriyle koparıyor. Ah sevgili dostum d'Artagnan!" diye ekledi sesine hafifçe karamsar bir ton katarak, "İnanın bana, yaralarınız olduğunda bunları kendinize saklayın. Suskunluk bahtsızların en son sevincidir; kim olursa olsun acılarınızı açmamaya özen gösterin, meraklılar yaralı bir alageyiğe saldıran sinekler gibi gözyaşlarımızı emmek istiyorlar."

"Ne yazık ki sevgili dostum Aramis," dedi kendisi de derin bir iç geçiren d'Artagnan, "sanki benim hikâyemi anlatıyorsunuz."

"Nasıl?"

"Evet, sevdiğim, taptığım bir kadını kaçırdılar. Nerede olduğunu, nereye götürüldüğünü bilmiyorum, şu an belki tutsaktır, belki de ölü."

"Ama en azından sizi kendi isteğiyle terk etmediğini düşünerek teselli bulabilirsiniz. Ondan haber alamamanızın nedeni sizinle iletişim kurmasının yasaklanmış olmasından başka bir şey değil, oysa..."

"Oysa..."

"Yok bir şey," dedi Aramis, "yok bir şey."

"Yani bu dünyadan elinizi eteğinizi çekmek konusunda kesin kararlısınız, öyle mi?"

"Kesinlikle. Bugün dostumsunuz, ama yarın benim için bir gölgeden başka bir şey olmayacaksınız, hatta dahası hiç olmayacaksınız. Dünyaya gelince orası yalnızca bir mezar."

"Lanet olsun! Çok hüzünlü şeyler söylüyorsunuz."

"Elden ne gelir! Tanrı'ya yönelişim beni dünyevi âlemden çekip alıyor."

Gülümseyen d'Artagnan karşılık vermeyince Aramis devam etti:

"Yine de hâlâ bu âlemdeyken, sizden ve dostlarımdan söz etmek isterdim."

"Ben de sizinle ilgili konuşmak isterdim, ama gördüğüm kadarıyla dünya nimetlerinden vazgeçmişsiniz, aşklara önem vermiyorsunuz, dostlar sizin için birer gölge, dünya ise bir mezar."

"Ne yazık ki öyle, buna siz de tanık olacaksınız," dedi Aramis iç geçirerek.

"O zaman bundan hiç söz etmeyelim," dedi d'Artagnan, "ve size yosmanızın ya da odacı kızınızın yeni bir ihanetini bildireceğinden kuşku duymadığım şu mektubu da yakalım."

"Ne mektubu?" diye haykırdı Aramis heyecanla.

"Siz yokken gelen ve iletmem için bana verilen bir mektup."

"Ama kimden gelmiş ki?"

"Ah! Gözleri yaşlar içinde kalmış bir hizmetçiden ya da umutsuz bir yosmadan; belki de Madam de Chevreuse'ün onunla birlikte Tours'a geri dönmek zorunda kalan oda hizmetçisinden gelmiştir, sizi daha fazla etkilemek için parfümlü bir kâğıda yazdığı mektuba düşesin mührünü basmış."

"Siz neler diyorsunuz?"

"Şuraya bakın, galiba kaybettim!" dedi d'Artagnan sinsice mektubu arıyormuş gibi yaparken. "Çok şükür, dünya bir mezar ve sonuç olarak kadınlar da birer gölgeden başka bir şey değil, hem zaten siz dünyevi aşka hiç önem vermiyorsunuz ki!"

"Ah! D'Artagnan!" diye haykırdı Aramis, "Beni heyecandan öldüreceksin!"

"Ah işte buradaymış!" dedi d'Artagnan mektubu cebinden çıkararak.

Aramis bir hamlede kaptığı mektubu yutarcasına okudu, yüzü sevinçle parlıyordu.

"Odacı kızın edebi üslubu oldukça iyiymiş gibi görünüyor," dedi d'Artagnan hiç istifini bozmadan.

"Teşekkürler d'Artagnan!" diye haykırdı neredeyse kendisini kaybetmek üzere olan Aramis. "Tours'a geri dönmek zorunda kalmış, bana ihanet etmemiş, beni hâlâ seviyor. Gel dostum, gel seni kucaklayım, sevinçten başım dönüyor!"

Ve iki dost, tezin parkenin üzerine yayılan sayfalarını çiğneyerek saygıdeğer Aziz Khrysostomos'un etrafında dans etmeye başladılar.

O sırada Bazin, elindeki ıspanak ve omletle içeri girdi.

"Gözüme gözükme!" diye haykırdı Aramis takkesini yüzüne fırlatarak, "Bu iğrenç sebzeleri ve yemekleri geldiğin yere geri götür! Şişte bir tavşan, yağlı bir horoz, sarımsaklı bir but ve dört şişe yıllanmış Burgonya şarabı getir."

Efendisine bakan ve bu değişime hiçbir anlam veremeyen Bazin üzüntüsünden omleti ıspanağın içine ve ıspanağı da parkenin üzerine döktü.

"İşte şimdi kendinizi kralların kralına adamanın zamanı geldi," dedi d'Artagnan, *"Non inutile desiderium in oblatione."*

"Latincenizin canı cehenneme! Sevgili dostum d'Artagnan, içelim, körkütük sarhoş olana kadar içelim, bu arada siz de ben yokken neler olup bittiğini anlatın."

XXVII

Athos'un Karısı

"Geriye Athos'un başına gelenleri öğrenmek kalıyor," dedi d'Artagnan, birine tezini, diğerine yorgunluğunu unutturan muhteşem bir ziyafetin ardından, yerinde duramayan Aramis'i yola çıkışlarından bu yana başkentte olup bitenlerden haberdar ettikten sonra.

"Başına bir felaket geldiğini mi düşünüyorsunuz?" diye sordu Aramis. "Athos çok soğukkanlı, çok yüreklidir ve kılıcını da büyük bir ustalıkla kullanır."

"Evet, buna hiç şüphe yok ve kimse Athos'un cesaretini ve kılıç kullanmak konusundaki hünerini benim kadar bilemez, ama kılıcımın karşısında, mızrakları sopa darbelerine tercih ederim; uşakların Athos'u çok hırpalamış olmalarından endişe ediyorum. Uşakların darbeleri çok sağlamdır ve bir türlü bitmek bilmez. İşte bu yüzden mümkün olduğunca erken yola çıkmak istiyorum."

"Kendimi ata binecek kadar iyi hissetmesem de, size eşlik etmeye çalışacağım," dedi Aramis. "Dün, duvarda gördüğünüz kırbacı denedim, ama ağrı bu dini egzersize devam etmemi engelledi."

"Sevgili dostum, doğrusu bu ya, horozlu bir karabinanın açtığı yaranın kırbaçla iyileştirildiğine hiç rastlamadım; ama hastaydınız ve hastalık insanı zayıf düşürür, bu yüzden size hak veriyorum."

"Yola ne zaman çıkıyorsunuz?"

"Yarın, gün doğar doğmaz, bu gece iyi dinlenin, yarın sabah gücünüz yerindeyse birlikte hareket ederiz."

"O zaman sabaha görüşürüz," dedi Aramis, "çelikten yapılmış olsanız dahi sizin de dinlenmeye ihtiyacınız var."

D'Artagnan ertesi sabah Aramis'in odasına girdiğinde, onu pencerenin kenarında buldu.

"Nereye bakıyorsunuz?" diye sordu d'Artagnan.

"Şuraya bakın! Ahırdaki seyis yardımcılarının dizginlerinden tuttukları şu üç muhteşem ata bakıyorum. Bu harika atların üzerinde yolculuk etmek prenslere yaraşan bir zevk olsa gerek."

"O zaman bu zevki siz de yaşayacaksınız sevgili Aramis, çünkü o atlardan biri sizin."

"Ah! Hangisi?"

"Hangisini isterseniz, ben henüz seçim yapmadım."

"Ya üzerindeki o şık koşum takımı, o da benim mi?"

"Elbette."

"Benim tepkilerime gülebilmek için şaka yapıyorsunuz, öyle değil mi?"

"Siz Fransızca konuşmaya başladığınızdan beri, hiç gülmüyorum."

"Şu yaldızlı eyer kuburlukları, şu kadife örtü, şu gümüş takozlu eyer de bana mı ait?"

"Tıpkı eşelenen atın bana, şahlanıp duran diğerinin Athos'a ait olduğu gibi."

"Harika! Bu atlar muhteşem."

"Beğendiğinize çok sevindim."

"Bunları size kral mı hediye etti?"

"Kardinalin hediye etmediği kesin, ama siz nereden geldiklerini sorun etmeyin, yalnızca o üç attan birinin size ait olduğunu düşünün."

"Ben şu kızıl saçlı uşağın yanındakini istiyorum."

"Harika!"

"Olağanüstü!" diye haykırdı Aramis, "İşte ağrıdan sızıdan eser kalmadı, bedenimde otuz kurşun olsa bile bu ata binerim. Ah şu üzengilere bakın! Hey Bazin, hemen buraya gelin"

Bazin bezgin ve hüzünlü bir ifadeyle kapının eşiğinde belirdi.

"Kılıcımı parlatın, şapkamı hazırlayın, pelerinimi fırçalayın ve tabancalarımı doldurun!" dedi Aramis.

"Bu son talimatınıza gerek yoktu," diye araya girdi d'Artagnan, "eyerinizde doldurulmuş tabancalar var."

Bazin içini çekti.

"Haydi üstat Bazin, sakin olun," dedi d'Artagnan, "gökyüzü krallığına her koşulda ulaşılıyor."

"Beyefendi şimdiden çok iyi bir ilahiyatçıydı!" dedi gözlerinden neredeyse yaşlar boşanacak olan Bazin. "Piskopos, belki de kardinal bile olabilirdi."

"Zavallı dostum, böyle deme, yalvarırım söyle bana kilise mensubu olmak neye yarar? Bu yüzden savaşa gitmekten muaf olunamıyor ki, kardinalin başında miğferi, elinde mızrağıyla sefere çıktığını görmüyor musun? Ya Mösyö de Nogaret de La Valette'e ne dersin? O da kardinal, uşağına onun yaralarına kaç kez pansuman yaptığını bir sorsana."

"Ne yazık!" diye iç geçirdi Bazin, "Bundan haberim var efendim, günümüz dünyasında her şey altüst oldu."

Bu arada iki genç adam ve zavallı uşak aşağıya inmişlerdi.

"Üzengiyi tut Bazin," dedi Aramis.

Ve Aramis her zamanki inceliği ve çevikliğiyle eyerin üzerinde yerini aldı, ama birkaç manevradan ve soylu hayvanın birkaç şahlanmasından sonra süvari dayanılmaz ağrılar hissetmeye başladı, yüzü soldu ve sendeledi. Böyle bir kazayı önceden sezen ve gözlerini Aramis'ten hiç ayırmayan d'Artagnan hızla yaklaşarak onu kucakladı ve odasına götürdü.

"Sevgili dostum Aramis, iyileşmeye çalışın," dedi, "Athos'u aramaya tek başıma gideceğim."

"Siz çok gözü pek bir adamsınız," dedi Aramis.

"Hayır, sadece mutlu bir adamım, hepsi bu; ama beni beklerken neler yapacaksınız? Artık ne tez var, ne de parmaklar ve dualarla ilgili yorumlar."

"Şiir yazacağım."

"Evet, Madam de Chevreuse'ün hizmetçisinin mektubu gibi kokan parfümlü mısralar. Bu arada Bazin'e de prozodi dersleri verin, bu onu teselli edecektir. Ayrıca her gün ata binmeyi ihmal etmeyin, böylece biraz egzersiz yapmış olursunuz."

"Ah! Bu konuda içiniz rahat olsun," dedi Aramis, "döndüğünüzde beni yola çıkmaya hazır bulacaksınız."

Vedalaşmalarından on dakika sonra, Aramis'i Bazin'e ve hancı kadına emanet eden d'Artagnan atıyla Amiens yolunda ilerliyordu.

Athos'u ne halde bulacaktı, hatta onu bulabilecek miydi?

Ondan ayrıldığında çok güç bir durumdaydı, bu yüzden ölüme yenik düşmüş olabilirdi. Bu düşünceyle yüzü buruştu, derin derin iç çekip, alçak sesle intikam yeminleri etti. Athos dostlarının en yaşlısı ve görünürde beğenileri ve davranışlarıyla kendisine en uzak olanıydı.

Yine de bu yiğit adama karşı özel bir saygı duyuyordu. Athos'un soylu ve ayrıksı havası, ara sıra içinde saklandığı gölgeden fışkıran erdemlilik kıvılcımları, onu dünyanın en kolay yaklaşılan dostu yapan sağlam karakteri, zoraki ve alaycı neşesi, büyük bir soğukkanlılığın dışavurumu olan kör cesareti, d'Artagnan'da saygı ve dostluğun ötesinde bir hayranlık duygusu uyandırıyordu.

Gerçekten de, Athos, kendini iyi hissettiği günlerde, kibar ve soylu saray adamı Mösyö de Tréville ile kıyaslanabilirdi. Orta boylu olmasına rağmen, vücut oranları öylesine mükemmeldi ki, gücü silahşorlar arasında dilden dile yayılan dev Porthos'u bile güreşte birçok kez altına almıştı; yüzü, delici bakışları, düzgün burnu ve Brutus gibi biçimli çenesiyle tarif edilemez bir soyluluğu ve zarafeti yansıtıyordu, hiç özen göstermediği elleri, kendininkileri her gün badem ezmesi ve baharatlı yağlarla ovalayan Aramis'i çileden çıkarıyordu, sesi davudi ve melodikti, her hareketinde güngörmüş soyluların mütevazı ve incelikli davranış biçimlerini sergilemesi onu daha da benzersiz kılıyordu.

Bir ziyafet söz konusu olduğunda, konukları atalarının ve kendilerinin hak ettikleri yere oturtmak konusunda kimse Athos'la yarış edemezdi. İş armalara geldiğinde, kraliyetin bütün soylu ailelerini, soyağaçlarını, hısımlıklarını, armalarını ve armalarının hangi kökene dayandığını herkesten iyi biliyordu. Törenlerde nasıl davranılacağından, büyük toprak sahiplerinin haklarından haberdardı, bir gün sürek avı ve şahin avı konusundaki bilgileriyle bu konunun üstadı olarak kabul edilen XIII. Louis'yi bile şaşırtmıştı.

O dönemin bütün soyluları gibi ata iyi biniyor, silahlarını iyi kullanıyordu. Üstelik eğitimini de ihmal etmemiş, hatta o dönemde soylular arasında ender rastlanacak şekilde skolastik felsefe üzerinde araştırmalar yürütmüştü, Aramis'in kafa göz yara yara dillendirdiği ve Porthos'un anlarmış gibi göründüğü Latince sözcüklere gülüp geçiyor, hatta bazen arkadaşlarının şaşkın bakışları arasında Aramis'in zamanlar ve isim halleri konusunda yaptığı yanlışları düzeltiyordu. Ayrıca silahşorların dinlerini ve vicdanlarını, âşıkların sevgilerini, yoksulların da Tanrı'nın yedinci emrini hafife aldıkları bir dönemde dürüstlüğüne toz kondurulamıyordu. Kısacası Athos olağanüstü bir adamdı.

Yine de bu ayrıksı kişiliğin, bu güzel ve hassas insanın, tıpkı her şeyden elini eteğini çekip, manevi ve zihinsel yeteneklerini kaybeden ihtiyarlar gibi maddi dünyaya sırt çevirdiği görülüyordu. Bol bol kullandığı izin saatlerinde Athos'un ışıltısı sönüyor, kişiliğinin parlak yanları derin bir gece karanlığına gömülüyordu.

O zaman kendinden geçmiş bu yarı Tanrı'dan geriye bir insan taslağı kalıyordu. Ağzından zar zor birkaç sözcük çıkıyor, başını öne eğip, kâh şişesini, kâh kadehini, kâh donuk bakışlarından ne demek istediğini anlayıp taleplerini hemen yerine getiren Grimaud'yu süzüyordu. Dört arkadaşın bir araya geldiği böyle anlarda sohbete ağzından zoraki çıkan sözcüklerle katılıyordu. Ama buna karşılık, Athos dört kişinin içtiğini tek başına içerdi ve böyle durumlarda biraz daha kederlenen yüzünde tek değişim hafifçe çatılan kaşları olurdu. Sorgulayıcı kişiliğini iyi bildiğimiz d'Artagnan bu konuyla ilgili merakını gidermek için ne kadar çabalasa da, bu melankolik ruh halinin neden kaynaklandığı konusunda en ufak bir ipucuna ulaşamamıştı. Athos kimseden mektup almıyor, arkadaşlarına danışmadan yeni bir maceraya girişmiyordu.

Onu böyle hüzünlendirenin şarap olduğu söylenemezdi, yine de acılarıyla başa çıkabilmek için aldığı bu ilaç onu daha derin kederlere sürüklüyordu. Bu karamsar ruh halini kumar alışkanlığına bağlamak da doğru olmazdı, çünkü her tür şans oyununa şarkılar ve küfürlerle eşlik eden Porthos'un aksine, Athos kazandığı zaman da, kaybettiğinde olduğu gibi hiç tepki vermezdi. Bir akşam bin altın kazandığı, sonra bu paranın tamamını ve altın işlemeli omuz kayışını kaybettiği ve ardından hepsini geri kazanıp, yüz Louis altını da kâra geçtiği görülmüş, ama biçimli kaşlarının bir milim bile kımıldamadığına tanık olunmuştu, oyun boyunca ellerinin balmumunu andıran rengi hiç değişmemiş, o akşam hoş olan sohbetini sakince sürdürmeye devam etmişti.

Yüzünün asılmasına neden olan komşumuz İngilizlerde olduğu gibi iklim koşullarındaki değişiklikler de değildi, çünkü Athos yılın en güzel ayları olan haziran ve temmuzda daha derin bir kedere gömülüyordu.

Şu an için bir derdi varmış gibi görünmüyor, gelecekten söz edildiğinde omuzlarını silkiyordu; bu durumda, dertlerinin kaynağının geçmişte olduğu söylenebilirdi.

Tüm kişiliğini kaplayan bu gizemli hava, körkütük sarhoş olduğunda bile, kendisine ustalıkla yönetilen soruları sessizce geçiştiren bu adamı daha da ilginç kılıyordu.

"Zavallı Athos belki de öldü," dedi d'Artagnan, "hem de benim hatam yüzünden, çünkü nedenini ve başına neler geleceğini bilmediği, hem de hiçbir çıkarının olmadığı bu maceraya onu ben sürükledim."

"Üstelik efendim, hayatımızı da ona borçlu olduğumuzu unutmamalıyız," diye karşılık verdi Planchet, "‘Kaç d'Artagnan, kaç,' diye bağırışını hatırlasanıza. İki el ateş ettikten sonra, kılıcıyla ne büyük bir gürültü koparmıştı! Sanki üzerine yirmi kişi ya da daha doğrusu yirmi kudurmuş şeytan saldırıyordu!"

Ve bu sözcüklerle öfkesi iyice artan d'Artagnan zaten dörtnala giden atını daha da coşturuyordu.

Saat on birde ufukta Amiens belirdi, saat on bir buçukta ise o uğursuz hanın kapısına vardılar.

D'Artagnan sık sık o sinsi hancıdan nasıl intikam alacağını düşünerek teselli buluyordu. Şapkasını gözlerinin üzerine indirdikten sonra, sol elini kılıcının kabzasına atıp, sağ eliyle kamçısını şaklatarak

hana girdi.

"Beni hatırladınız mı?" diye sordu kendisini karşılamak için yaklaşan hancıya.

"Bu onura erişemedim monsenyör," diye yanıtladı d'Artagnan'ın kıyafeti ve atının koşumlarıyla gözleri parlayan hancı.

"Ah! Demek beni tanımadınız!"

"Hayır monsenyör."

"O zaman birkaç sözcük hafızanızın yerine gelmesi için yeterli olacak. On beş gün kadar önce kalpazanlıkla suçlamaya cesaret ettiğiniz o soylu beyefendiye ne yaptınız?"

D'Artagnan'ın tehditkâr bir tavır takınması ve Planchet'nin de en ufak bir işarette harekete geçecekmiş gibi görünmesi üzerine hancının yüzü soldu.

"Ah monsenyör, bana o anı hatırlatmayın," diye haykırdı hancı ağlamaklı bir ses tonuyla, "ah efendim, bu hatamın bedelini nasıl ödedim bilemezsiniz! Ah ne bahtsız bir adamım ben!"

"Size o soylu beyefendiye ne olduğunu sordum."

"Monsenyör, beni bir dinleyin ve sakin olun. Lütfen oturun."

Öfkeden ve kaygıdan dili tutulan d'Artagnan bir yargıç edasıyla oturdu, Planchet de kibirli bir ifadeyle koltuğuna yaslandı.

"Olaylar şöyle gelişti monsenyör," dedi hancı titreyerek, "şimdi anlatabilirim, çünkü sizi tanıdım; çünkü sözünü ettiğiniz soylu beyefendiyle o uğursuz tartışmaya girdiğimde handan ayrılan kişi sizdiniz."

"Evet bendim ve anlayacağınız gibi bütün gerçeği anlatmazsanız benden merhamet bekleyemezsiniz."

"Tamam, o zaman beni dinleyin, böylece her şeyi öğrenmiş olacaksınız."

"Dinliyorum."

"Yetkililer tarafından ünlü bir kalpazanın arkadaşlarıyla birlikte muhafız ya da silahşor kılığında hanıma geleceği konusunda uyarıldım. Atlarınız, uşaklarınız, eşkaliniz her şey önceden bildirilmişti."

"Sonra, sonra?" dedi, eşkalinin kimin tarafından verilmiş olabileceğini hemen anlayan d'Artagnan.

"Bana altı kişilik bir takviye gönderen yetkililerin talimatları doğrultusunda sözde kalpazanların yakalanması için gereken önlemleri aldım."

"Yine mi!" dedi, kalpazan sözcüğü karşısında kulaklarına kadar kızaran d'Artagnan.

"Böyle şeyler söylediğim için beni bağışlayın monsenyör, ama hepsi benim hatam. Yetkililer beni ürkütmüştü, bilirsiniz bir hancının yetkili makamlara boyun eğmesi gerekir."

"Ama size bir kez daha soruyorum, o soylu beyefendi nerede, öldü mü, yoksa yaşıyor mu?"

"Sabredin monsenyör, şimdi anlatacağım. Sonra bildiğiniz olaylar gerçekleşti ve sizin ani gidişiniz," dedi hancı d'Artagnan'ın gözünden kaçmayan bir incelikle, "bu ihbarın haklı olduğu sonucuna varmamıza neden oldu. O soylu beyefendi ümitsizce kendini savundu. Uşağı ise beklenmedik bir felaket sonucu, seyis yardımcısı kılığına girmiş olan kolluk güçleriyle kapıştı."

"Ah sefil!" diye haykırdı d'Artagnan, "Sen de işin içindeydin, hepinizin işini neden bitirmediğimi bilemiyorum."

"Hayır monsenyör, ben işin içinde değildim, dinleyin anlayacaksınız. Dostunuz beyefendi –saygıdeğer ismini bilemediğim için telaffuz edemiyorum– iki adamı iki el ateş ederek yere serdikten sonra, kılıcıyla kendini savunarak geri çekilirken adamlardan birini daha yaraladı, bu arada kılıcının düz tarafını kafama indirerek beni de etkisiz hale getirdi."

"Cellat, kısa kesecek misin?" dedi d'Artagnan, "Athos'a ne oldu?"

"Söylediğim gibi geri çekilirken, mahzenin merdivenine ulaştı, kapı açık olduğu için anahtarı alıp, kendini içeri kilitledi. Gözaltına alınmış sayıldığı için orada kendi haline bırakıldı."

"Evet," dedi d'Artagnan, "ne de olsa onu öldürmek değil, gözaltına almak istiyorlardı."

"Aman Tanrım! Onu gözaltına almak mı? Size yemin ederim oraya kendi kendisini hapsetti. Bir kere oldukça acımasız davranmış, adamlardan birini öldürüp ikisini ağır yaralamıştı. Ölü ve yaralılar arkadaşları tarafından götürüldü ve bir daha onları hiç görmedim. Kafamı topladığımda, sayın valiye gidip olanı biteni anlattım ve tutsağa ne yapmam gerektiğini sordum. Ama oldukça şaşırmış gibi görünen sayın vali söylediklerimden hiçbir şey anlamadığını, bana iletilen emirlerin kendisi tarafından verilmediğini söyledi ve bu çatışmadan birilerine söz edersem beni asmakla tehdit etti. Sanırım aldatılmıştım ve asıl suçlu yerine başkasını yakalatmıştım."

"Ama Athos'a ne oldu?" diye haykırdı, yetkililerin olaydan el çektiklerini öğrenmesiyle sabırsızlığı daha da artan d'Artagnan. "Athos'a ne oldu?"

"Hatamı telafi etmek üzere tutsağı serbest bırakmak için hemen mahzene indim. Ah mösyö, içerideki insan değil adeta bir şeytandı. Ona özgür olduğunu söylediğimde, bunun bir tuzak olduğunu ve kendi koşulları yerine getirilmeden dışarı çıkmayacağını bildirdi. Ben de safça kabul ettim, çünkü majestelerinin bir silahşorunu yakalatarak kendimi nasıl güç bir duruma düşürdüğümün farkındaydım, ona koşullarını yerine getirmeye hazır olduğumu söyledim.

‘Öncellikle uşağımın silahlı olarak buraya getirilmesini istiyorum,' dedi.

Dostunuzun her isteğini yerine getirmeye hazır olduğumuz için, hemen dediğini yaptık. Bunu üzerine Mösyö Grimaud –fazla konuşmasa da isminin bu olduğunu söyledi– yaralı bir halde mahzene indirildi, efendisi onu içeri aldıktan sonra kapıyı yeniden kilitleyip kendi işimize bakmamızı söyledi."

"Ama şu anda Athos nerede?" diye haykırdı d'Artagnan.

"Mahzende."

"Nasıl, o bahtsızı o zamandan beri orada mı tutuyorsunuz?"

"Aman Tanrım! Hayır mösyö, onu mahzende tutmak bizim ne haddimize? Orada, mahzende neler

yaptığını bilmiyorsunuz! Ah! Onu oradan çıkarırsanız, ömrüm boyunca size minnettar kalacağım."

"Yani o şimdi mahzende mi?"

"Elbette mösyö, oradan çıkmamakta inat ediyor. Her gün ona hava deliğinden bir şişin ucuna geçirip ekmek ve dilerse et veriyoruz; ama ne yazık ki asıl tükettiği et ve ekmek değil. Bir keresinde iki yardımcımla mahzenin kapısına indim, ama büyük bir öfkeye kapıldı. İçerden uşağıyla birlikte tabancalarını ve tüfeğini doldurduğunu duydum. Sonra niyetlerinin ne olduğunu sorduğumuzda, bize uşağıyla kendisinin kırk mermileri olduğunu, içimizden biri mahzene ayak basmaya çalışırsa, hepsini üzerimize boşaltacağını söyledi. Gidip kendisini şikâyet ettiğim vali ise bana hak ettiğimi bulduğumu ve bu cezanın bana bir daha konuğum olan saygıdeğer beyefendilere hakaret etmemeyi öğreteceğini söyledi."

"Yani o zamandan beri?.." dedi d'Artagnan hancının ağlamaklı yüzünün ifadesine gülmekten kendini alamayarak.

"Evet mösyö, o zamandan beri hayatımızın en zor günlerini yaşıyoruz. Erzaklarımızın tamamı mahzende, şarap şişeleri, şarap fıçıları, biralar, zeytinyağı, baharatlar, domuz yağı, sucuklar, salamlar her şey orada ve içeri girmemizi yasakladığı için konuklarımızın yiyecek ve içecek taleplerini geri çevirmek zorunda kalıyoruz. Hanım her geçen gün zarar ediyor, dostunuz mahzende bir hafta daha kalırsa iflas ederim."

"Böylece hak yerini bulmuş olacak. Yüzümüzden kalpazan değil, soylu insanlar olduğumuz anlaşılmıyor muydu, söylesenize?"

"Evet mösyö, hakkınız var," dedi hancı. "Ama şuraya bakın, yine hır çıkarmak istiyor."

"Hiç kuşku yok ki onu rahatsız etmiş olmalılar," dedi d'Artagnan.

"Ama rahatsız edilmesi gerek," diye haykırdı hancı; "iki soylu İngiliz konuğumuz var."

"Yani?"

"Yani İngilizler bildiğiniz gibi iyi şarabı severler mösyö, benden en iyisini istediler. Bunu üzerine karım bu beyefendilerin isteklerini yerine getirmek için Mösyö Athos'tan içeri girme izni istemiş olmalı ve o da her zamanki gibi bunu reddediyor. Aman Tanrım! İşte gürültü artıyor."

Gerçekten de d'Artagnan mahzen tarafında büyük bir kargaşa yaşandığını belli eden sesler duydu, ayağa kalktı, önünde ellerini ovuşturarak kendisine yol gösteren hancı ve ardında da dolu tüfeğiyle gelen Planchet ile birlikte olay mahalline doğru yürüdü.

Uzun bir yoldan gelen ve açlıktan, susuzluktan ölen iki İngiliz öfkelenmişlerdi.

"Ama bu çılgının iki soylu beyefendiye şarap vermemesine zorbalık denir," diye haykırıyorlardı yabancı bir aksanın izleri olsa da anlaşılabilir bir Fransızcayla. "Bu durumda kapıyı kırmak zorunda kalacağız ve kendini kaybedecek kadar kudurmuşsa onu öldüreceğiz."

"Yavaş olun beyler!" dedi d'Artagnan, tabancalarını kemerinden çekerek, "Kimseyi öldürmeyeceksiniz, rica ediyorum."

"Tamam, tamam," dedi kapının arkasından Athos sakin bir sesle, "bırakalım girsinler, bakalım bu

çocuk yiyicilerin ne yapacağını göreceğiz."

Ne kadar yürekli olurlarsa olsunlar iki İngiliz centilmen bir an için duraksayarak birbirine baktı; sanki içeride halk masallarının kahramanları olan açlıktan gözü dönmüş o devlerden biri vardı ve kimse kapıyı zorlamayı göze alamıyordu.

Bir anlık bir sessizlikten sonra, geri çekilmekten utanan İngilizlerden daha hırçın olanı beş, altı basamaklık merdivenden aşağı inip, kapıya bir duvarı bile yıkabilecek bir tekme salladı.

"Planchet," dedi d'Artagnan tabancalarını doldurarak, "ben yukarıdakiyle ilgileneceğim, sen de aşağıdakiyle meşgul ol. Ah beyler! Demek çatışma istiyorsunuz! Tamam isteğinizi yerine getireceğiz!"

"Tanrım," diye haykırdı Athos boğuk bir sesle, "sanırım bu d'Artagnan'ın sesi."

"Evet," dedi d'Artagnan sesini yükselterek, "benim, dostum."

"Ah! Çok iyi!" dedi Athos, "Onlara kapı kırmanın ne olduğunu göstereceğiz."

Kılıçlarını çekmiş olsalar da, centilmenler iki ateş arasında kalmışlardı; bir tereddüt anı daha yaşadıktan sonra yine gururları ağır bastı ve ikinci bir tekmeyle kapı çatırdadı.

"Geri çekil d'Artagnan, geri çekil," diye bağırdı Athos, "ateş edeceğim."

"Beyler," dedi her zamanki gibi düşünceli davranan d'Artagnan, "aklınızı başınıza alın. Siz de sabırlı olun Athos. Durumunuz hiç de iyi değil beyler, kalbura döneceksiniz. Uşağım ve benim sizin için üç mermimiz var, buna mahzenden gelecekleri de ekleyin; ayrıca kılıçlarımız da var, sizi temin ederim ki dostum ve ben onları çok ustaca kullanırız. Bırakın işleri yoluna koyayım. Size söz veriyorum, biraz sonra içkileriniz gelecek."

"Tabii kaldıysa," diye homurdandı Athos alaycı bir ses tonuyla.

Hancı sırtından aşağı soğuk bir terin boşandığını hissetti.

"Nasıl, kalmışsa da ne demek!" diye mırıldandı.

"Lanet olsun! Elbette kalmıştır," dedi d'Artagnan, "içiniz rahat olsun, ikisi mahzendeki bütün şarabı içecek değiller ya. Beyler, kılıçlarınızı kınlarına yerleştirin."

"Siz de tabancalarınızı belinize takın."

"Seve seve."

Ve d'Artagnan tabancasını beline yerleştirdikten sonra Planchet'ye dönerek tüfeğini boşaltmasını işaret etti.

İkna olan İngilizler, homurdanarak kılıçlarını kınlarına yerleştirdiler. Kendilerine Athos'un başına gelenler anlatıldığında, bu iki centilmen hancının haksız olduğuna karar verdiler.

"Şimdi beyler," dedi d'Artagnan, "yukarıya çıkın, sizi temin ederim ki, dilediğiniz her şey on dakika sonra odanıza getirilecek."

İngilizler selam vererek uzaklaştılar.

"Sevgili dostum Athos, şimdi yalnız kaldığımıza göre, yalvarırım kapıyı açın," dedi d'Artagnan.

"Hemen," dedi Athos.

O zaman birbirlerine çarparak yıkılan kalasların çıkardığı büyük gürültü duyuldu: Bunlar kuşatma altındaki Athos'un savunma hattının son kalıntılarıydı.

Biraz sonra kapının sarsılarak yıkılmasıyla etrafa hızla bir göz atan Athos'un soluk yüzü belirdi.

Boynuna atılıp şefkatle kucaklayan d'Artagnan onu bu nemli mekândan götürmek istediğinde, Athos'un sendelediğini fark etti.

"Yaralı mısınız?" diye sordu.

"Ben mi, kesinlikle hayır; ama körkütük sarhoşum ve bu hale gelebilmek için kimse benden daha fazla içemezdi. Hancım sağ olsun! Kendi payıma en az yüz elli şişe içmiş olmalıyım."

"Aman Tanrım!" diye haykırdı hancı, "Uşağı da efendisinin yarısı kadar içtiyse battım demektir."

"Grimaud asil ruhlu bir uşaktır, benim usulümle içmez, o yalnızca fıçıdan içti; ah, şuraya bakın, sanırım musluğu kapamayı unutmuş. Duyuyor musunuz, akıyor."

D'Artagnan'ın kahkahası hancının titremesini hummalı bir ateş basmasına dönüştürdü.

Biraz sonra omzunda tüfeği ve Rubens'in tablolarındaki sarhoş yarı-tanrılar gibi sallanan kafasıyla Grimaud da efendisinin arkasında belirdi. Giysilerinin önü ve arkası hancının en kaliteli zeytinyağıyla sırılsıklamdı.

Kortej büyük salonu geçip, hanın d'Artagnan'ın el koyduğu en güzel odasına yerleşti.

Bu sırada hancı ve karısı ellerinde lambalarla kendilerine uzun süredir yasaklanmış olan ve ürkütücü bir tabloyla karşılaşacakları mahzene iniyorlardı.

Sağda solda Athos'un strateji sanatının en ince kurallarına göre, tahta parçalarıyla üst üste yığılmış boş fıçılardan hazırladığı ve çıkarken yıktığı savunma hattının kalıntıları, şarap ve zeytinyağı birikintileri, yenmiş jambon artıkları görülüyordu; kırılmış şarap şişeleri mahzenin sol köşesini tamamen kaplamıştı, açık unutulmuş bir şarap fıçısı kanının son damlalarını kaybediyordu. Bir antik çağ şairinin söylediği gibi yıkımın ve ölümün gölgesi savaş alanını kaplıyordu.

Kirişe asılmış elli sucuk kangalından geriye en fazla on tane kalmıştı.

Hancı ve karısının haykırışları mahzenden bütün hana yayıldı, d'Artagnan bile bu çığlıklardan etkilenmişti. Athos ise başını bile çevirmedi.

Ama acıyı öfke izledi. Eline bir değnek alan hancı umutsuz bir halde, iki dostun yerleştiği odaya girdi.

"Şarap getir!" dedi hancıyı fark eden Athos.

"Şarap!" diye haykırdı hancı şaşkın bir halde, "Şarap öyle mi! Ama en az yüz altınlık şarabımı içmişsiniz; ben iflas etmiş, mahvolmuş, bitmiş bir adamım!"

"Pöh!" dedi Athos, "Sadece susuzluğumuzu gidermek için içtik."

"İçmekle yetinseydiniz o da kabulümdü, ama bunun yanı sıra şişelerin hepsini kırmışsınız."

"Beni bir şişe yığınının üzerine ittiniz, onlar da devrildi. Bu sizin hatanız."

"Zeytinyağımın hepsini tüketmişsiniz!"

"Zeytinyağı yaralara iyi gelen bir merhemdir, yaraladığınız zavallı Grimaud'ya pansuman yapmak gerekiyordu."

"Sucuklarımın hepsi kemirilmiş!"

"Mahzende fare çoktu."

"Bunların hesabını ödeyeceksiniz," dedi hancı öfkeden gözü dönmüş bir halde.

"Ahmak seni!" dedi Athos ayağa kalkarak. Ama hemen yerine çöktü: Dayanma gücünün sonuna geliyordu. Kırbacını kaldıran d'Artagnan yardımına yetişti.

Bir adım geri atan hancı gözyaşlarına boğuldu.

"Bu size Tanrı'nın gönderdiği konuklara daha kibar davranmayı öğretecek," dedi d'Artagnan.

"Tanrı'nın mı?.. Şeytanın deseniz daha doğru olur!"

"Sevgili dostum," diye karşılık verdi d'Artagnan, "bu şekilde kulaklarımı tırmalamaya devam ederseniz, dördümüz mahzeninize kapanıp, zararınızın söylediğiniz kadar büyük olup olmadığına bakacağız."

"Tamam beyler," dedi hancı, "ben haksızım, ama bağışlamak büyüklüktür; sizler soylu beyefendilersiniz, bense zavallı bir hancı, bana biraz merhamet edin."

"Ah! Böyle konuşursan," dedi Athos, "yüreğimi parçalarsın ve gözyaşlarım fıçılarından akan şaraplar gibi gözlerimden boşalır. Göründüğüm kadar kötü değilim. Gel bakalım, konuşalım."

Hancı kaygıyla yaklaştı.

"Sana gel diyorum, korkma," diye devam etti Athos. "Sana para verirken kesemi masanın üzerine koymuştum."

"Evet monsenyör."

"İçinde altmış altın vardı, kese nerede?"

"Mahkeme kalemine iletildi monsenyör; paranın sahte olduğu söylenmişti."

"Tamam o zaman, kesemi geri al, içindeki altmış altın senin olsun."

"Ama beyefendi mahkeme kaleminin el koyduğu bir şeyi geri almanın ne kadar zor olduğunu bilirler. Sahte para olsaydı belki ümitlenebilirdik; ama ne yazık ki o paralar gerçek."

"Bu işi halletmeye bak, gerisi beni ilgilendirmez, hem zaten tek kuruşum bile yok."

"Durun bakalım," dedi d'Artagnan, "Athos'un eski atı nerede?"

"Ahırda."

"Ne kadar eder?"

"En fazla elli altın."

"Seksen altın eder; senin olsun, böylece hesap kapanmış olur."

"Nasıl, atımı mı satıyorsun," diye sordu Athos, "Bajazet'mi mi satıyorsun? Peki sefere neyle çıkacağım, Grimaud'nun üstünde mi?"

"Sana yenisini getirdim," dedi d'Artagnan.

"Yenisini mi?"

"Ve çok güzel bir at!" diye haykırdı hancı.

"Daha genç ve güzel bir at varsa, eskisi senin olsun ve bize içecek getir!"

"Hangisinden olsun?" diye sordu içi rahatlamış olan hancı.

"En dipte lataların yanında olanlardan, orada hâlâ yirmi beş şişe var, gerisi düştüğüm sırada kırıldı. Bize altı şişe getirin."

"Ama bu adam sünger gibi!" dedi hancı içinden, "On beş gün daha kalıp içtiklerinin parasını ödese, işlerimi yoluna koyardım."

"Unutma, aynısından dört şişe de İngiliz beyefendilere götüreceksin."

"Şarabımız gelene kadar, bana diğer dostlarımızın başına neler geldiğini anlatın," dedi Athos.

D'Artagnan ona Porthos'u nasıl dizi burkulmuş halde yatağında bulduğunu ve bir masanın başında, iki din adamının arasında Aramis'le nasıl karşılaştığını anlattı. Sözlerini tamamlamak üzereyken, hancı elindeki şişelerle ve mahzenin dışında kaldığı için talana uğramamış birkaç dilim jambonla içeri girdi.

"İyi o zaman," dedi Athos bardakları doldururken, "haydi, Porthos ve Aramis için; ama ya siz dostum, sizi pek iyi görmedim, başınıza neler geldi anlatsanıza:"

"Ne yazık ki," dedi d'Artagnan, "içimizde en mutsuz benim!"

"Mutsuzsun, öyle mi d'Artagnan? Anlat o zaman mutsuzluğunun nedenini."

"Daha sonra," dedi d'Artagnan.

"Daha sonra! Ama neden daha sonra? Çünkü sarhoş olduğumu düşünüyorsun, öyle değil mi? Şunu aklına sok, şarapla düşüncelerim daha da netleşiyor. Anlat bakalım, kulağım sende."

D'Artagnan, Madam Bonacieux ile yaşadıklarını anlattı.

Athos hiç renk vermeden onu dinliyordu; d'Artagnan sözlerini tamamladığında:

"Hep keder," dedi, "kederden başka bir şey değil."

Athos hep böyle söylerdi.

"Sevgili dostum Athos, hep kederden söz ediyorsunuz; ama bu sözcük sizin gibi hiç sevmemiş birinin ağzına yakışmıyor."

Athos'un donuk gözleri birdenbire parladı, ama bu parıltı kısa süre sonra yerini yeniden eski sönüklüğüne bıraktı.

"Bu doğru," dedi sakin bir ifadeyle, "ben hiç sevmedim."

"Sizin gibi taş kalpli birinin bizler gibi kalpleri aşk dolu insanlara bu kadar katı yaklaşmanız haksızlık değil mi?" dedi d'Artagnan.

"Aşk dolu kalpler, kırık kalpler."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Aşkın kazananın ölüme mahkûm olduğu bir piyango olduğunu söylüyorum! Sevgili dostum d'Artagnan, inanın bana, kaybetmeniz iyi olmuş. Ve size bir tavsiyede bulunmam gerekirse, her zaman kaybetmenizi öneririm."

"Ama beni sever gibi görünüyordu."

"Öyle görünüyordu."

"Ah! Beni seviyordu."

"Çocuksunuz siz! Bu dünyada her erkek, tıpkı sizin gibi sevgilisinin kendisini sevdiğine inanır ve her erkek de sevgilisi tarafından aldatılır."

"Sizin dışınızda Athos, ne de olsa hiç sevgiliniz olmadı."

"Bu doğru," dedi Athos bir anlık bir sessizlikten sonra, "benim hiç sevgilim olmadı. Hadi içelim!"

"Ama bir filozof olduğunuza göre bana biraz destek olun, öğrenmek ve teselli edilmek istiyorum."

"Ne için teselli bulmak istiyorsunuz?"

"Mutsuzluğum için."

"Mutsuzluğunuz bana çok gülünç geliyor," dedi Athos omuzlarını silkerek, "size bir aşk hikâyesi anlatsam ne diyeceğinizi merak ediyorum."

"Sizin yaşadığınız bir aşk hikâyesi mi?"

"Ya da dostlarımdan birinin, bunun önemi yok!"

"Anlatın Athos, anlatın."

"Önce içelim, daha iyi anlatırım."

"İçin ve anlatın."

"Gerçekten," dedi Athos bardağını boşaltıp yeniden doldurduktan sonra, "bu ikisi birlikte çok iyi gidiyor."

Athos düşüncelere daldı ve düşüncelere daldıkça rengi solmaya başladı, sarhoşluğun sıradan içkicilerin sızıp kaldığı evresindeydi. Uyumadan düşler görüyordu. Sarhoşluğun verdiği bu uyurgezer halin ürkütücü bir yanı vardı.

"Gerçekten dinlemek istiyor musunuz?" diye sordu.

"Lütfen anlatın," dedi d'Artagnan.

"Peki o zaman, istediğiniz gibi olsun. Dostlarımdan biri, anlıyorsunuz değil mi, dostlarımdan biri, ben değil!" dedi Athos hüzünlü bir gülümsemeyle, "memleketim olan Berry'nin Dandolo ya da Montmorency'nin kontları kadar soylu olan kontu yirmi beş yaşındayken, on altı yaşında güzeller güzeli bir kıza âşık oldu. Yaşının verdiği saf görünümünün altında bir kadına değil, bir şaire yaraşan keskin bir zekâ yatıyordu; güzelliği yalnızca etkilemiyor, insanının başını döndürüp sarhoş ediyordu. Rahip olan kardeşiyle birlikte bir kasabada yaşıyordu. Oraya nereden geldikleri bilinmiyordu; ama onun bu kadar güzel, kardeşinin de dindar olduğunu görenler, onlara nereden gelmiş olduklarını sormaya gerek duymuyorlardı. Zaten iyi bir aileden geldikleri söyleniyordu. O bölgenin derebeyi olan dostum, onu baştan çıkarabilir ya da zorla alıkoyabilirdi, iki yabancının yardımına kim koşacaktı ki? Ne yazık ki, dürüst bir adam olduğu için onunla evlendi. Aptal, ahmak, alık."

"Ama onu sevdiğine göre, neden böyle söylüyorsunuz?" diye sordu d'Artagnan.

"Biraz bekleyin," dedi Athos. "Onu şatosuna götürüp, bölgenin en sayılan kadını yaptı ve dürüst olmak gerekirse, kız bulunduğu yerin hakkını veriyordu."

"Sonra ne oldu?" diye sordu d'Artagnan.

"Bir gün birlikte ava çıktıklarında, karısı attan düşüp bayıldı," diye Athos alçak bir sesle hızlı hızlı devam etti, "yardımına koşan kont rahatlasın diye hançeriyle onun elbisesini yırttığında kadının omzu açığa çıktı. Omzunda ne olduğunu tahmin edebilir misiniz, d'Artagnan?" diye sordu Athos bir kahkaha atarak.

"Öğrenebilir miyim?"

"Bir zambak damgası!"

Ve Athos elindeki bardağı bir dikişte bitirdi.

"Neler söylüyorsunuz?" diye haykırdı d'Artagnan. "Bu çok korkunç!"

"Gerçek bu dostum, melek bir şeytan çıktı. Zavallı kız hırsızlık yapmış."

"Peki kont ne yaptı?"

"Kont büyük bir derebeyiydi ve geniş yetkilere sahipti, kontesin bütün giysilerini çıkardı, ellerini arkadan bağladı ve onu bir ağaca astı."

"Tanrı aşkına, Athos! Bu bir cinayet!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Evet, bir cinayet," dedi rengi ölü gibi solan Athos, "ama sanırım şarabım bitmek üzere."

Ve Athos son şişeyi ağzına götürüp, bardaktan içiyormuş gibi bir dikişte bitirdi.

Sonra başını iki elinin arasına aldı, karşısındaki d'Artagnan hayretler içinde kalmıştı.

"Bu olay beni güzel, şair ruhlu ve âşık gibi görünen kadınlardan uzaklaştırdı," dedi Athos, hikâyesine son verip yerinden kalkarken.

"Peki kız öldü mü?" dedi d'Artagnan kekeleyerek.

"Elbette!" dedi Athos. "Ama bardağınızı uzatın. Biraz jambon? Garip, içemeyeceğiz!" dedi.

"Ya kardeşi?" diye ekledi d'Artagnan çekinerek.

"Kardeşi mi?"

"Evet, rahip olan?"

"Ah! Onu da astıracağını duymuştum, ama önceden haber alıp kaçmış."

"O alçağın kim olduğu anlaşılabildi mi?"

"Hiç kuşkusuz kızın ilk sevgilisi ve suç ortağıydı, rahip rolü yaparak, iyi bir gelecek için sevgilisini evlendirmeye çalışan bir adam. Umarım onun da gövdesini ortadan ikiye ayırmışlardır."

"Aman Tanrım! Tanrım!" dedi bu dehşet verici öyküyle afallamış olan d'Artagnan.

"Jambon yiyin d'Artagnan, çok leziz," dedi Athos bir dilim kesip genç adamın tabağına koyarak. "Mahzende bundan yalnızca dört tane kalması ne acı, elli şişe daha içebilirdim."

D'Artagnan aklını başından alan bu sohbete daha fazla dayanamıyordu! Başını iki elinin arasına alıp uyur gibi yaptı.

"Gençler içmeyi hiç bilmiyorlar," dedi Athos ona acıyarak bakarken, "yine de en iyilerinden biri bu!"

XXVIII

Dönüş

D'Artagnan, Athos'un korkunç itirafları karşısında dehşete kapılmıştı, bununla birlikte bu öznesi belirsiz açıklamalarda karanlıkta kalan bazı noktalar vardı; öncelikle bu sırlar, fitil gibi sarhoş biri tarafından hafifçe kafayı bulmuş birine açılmıştı, yine de ertesi sabah uyandığında, iki üç şişe Burgonya şarabının verdiği çakırkeyiflikle dinlediği bu itirafların her kelimesi hafızasına kazınmıştı. Kafasındaki kuşkular onda bu belirsizliğe bir son verme arzusu uyandırmıştı, ama dün akşamki sohbete kaldıkları yerden devam etmek niyetiyle arkadaşının yanına gittiğinde, onu tamamıyla ayılmış ve yeniden o her zamanki içine kapalı kimliğine bürünmüş bir halde buldu.

Zaten silahşor, dostunun elini sıktıktan sonra söze önce kendisi girdi.

"Sevgili dostum d'Artagnan, dün akşam çok sarhoştum," dedi, "bunu bu sabah dilimdeki pastan ve nabzımın hızlı atmasından anladım; bahse girerim zırvalarımla başınızı şişirmişimdir."

Bunları söylerken, gözlerini huzursuz edercesine dostuna dikmişti.

"Ama hayır," diye karşılık verdi d'Artagnan, "hatırladığım kadarıyla oldukça sıradan şeylerden söz ettiniz."

"Ah! Beni şaşırtıyorsunuz! Hüzünlü bir aşk hikâyesi anlattığımı sanıyordum."

Genç adama yüreğinin derinliklerini okumak istercesine bakıyordu.

"Vay canına!" dedi d'Artagnan, "Sanırım sizden daha sarhoştum, çünkü hiçbir şey hatırlamıyorum."

Bu sözleri pek ciddiye almayan Athos devam etti:

"Sevgili dostum, bilirsiniz, herkesin bir sarhoş olma tarzı vardır, kimi kederlenir, kimi neşelenir, ben sarhoş olduğumda efkârlanırım, biraz fazla kaçırdığımda, sütannemin zihnime kazıdığı iç karartıcı hikâyeleri anlatmaya bayılırım. Bu benim en büyük zaafım, kabul ediyorum; ama bunun yanı sıra iyi içerim."

Athos bunları öylesine doğal bir ifadeyle söylüyordu ki, d'Artagnan neredeyse ikna olacaktı.

"Ah! Gerçekten öyle," dedi genç adam gerçeğe yeniden ulaşmayı deneyerek, "hatırladığım kadarıyla, ama bir düş ne kadar hatırlanabilirse, asılmış birinden söz etmiştik."

"Gördünüz mü işte," dedi, yüzü solsa da, gülmeye çalışan Athos, "bundan emindim, asılmış kişiler kâbuslarımdan hiç eksik olmaz."

"Evet, evet," diye karşılık verdi d'Artagnan, "işte hafızam yerine geliyor; evet... biraz bekleyin... bir kadından söz ediyordunuz."

"İşte," dedi yüzü ölü gibi solan Athos, "o sarışın kadın benim en gözde hikâyemdir, küfelik olduğumda hep onu anlatırım."

"Evet," dedi d'Artagnan, "sarışın, uzun boylu, mavi gözlü, güzel bir kadın."

"Evet ve asılmış."

"Sizin tanıdığınız bir kont olan kocası tarafından," diye devam etti d'Artagnan, gözlerini Athos'tan hiç ayırmadan.

"Görüyorsunuz ya insan ne söylediğini bilmediğinde, başkalarını nasıl suçlu durumuna sokuyor," diye karşılık verdi Athos omuzlarını silkip, üzülmüş gibi davranarak. "Bir daha kesinlikle bu kadar içmemeliyim d'Artagnan, bu çok kötü bir alışkanlık."

D'Artagnan sessizliğini bozmadı.

Sonra Athos birden konuyu değiştirdi:

"Bu arada, bana vermiş olduğunuz at için teşekkür ederim."

"Beğendiniz mi?"

"Evet, ama uzun yola dayanıklı değilmiş gibi görünüyor."

"Yanılıyorsunuz, onunla yarım saatte on fersah yol kat ettim ve sanki Saint-Sulpice meydanında bir tur atmış kadar dinçti."

"Ah, öyle mi, şimdi pişman olmaya başladım."

"Pişman mı?"

"Evet, onu elden çıkardım."

"Ama nasıl?"

"Bu sabah altıda uyandığımda, siz hâlâ uyuyordunuz ve ne yapacağımı bilemedim; hâlâ akşamdan kalmalığın etkisini üzerimden atamamıştım, büyük salona indiğimde İngilizlerden birini bir at tüccarıyla pazarlık ederken gördüm, dün atı bir iç kanama sonucu ölmüş. Yanlarına yaklaştığımda al bir ata yüz altın önerdiğini duydum: ‘Beyefendi benim de satacak bir atım var,' dedim.

‘Hem de harika bir hayvan,' dedi, ‘dün arkadaşınızın uşağı dizginlerini tutarken onu görmüştüm.'

‘Sizce yüz altın eder mi?'

‘Evet, bu fiyata bana vermeyi düşünür müsünüz?'

‘Hayır, ama onun için oynarım.

‘Oynamak mı?'

‘Evet.'

‘Neyle?'

‘Zarla.'

Söylediğimizi yaptık ve atı kaybettim, ama koşum takımını geri kazandım."

D'Artagnan somurtmaya başlamıştı.

"Canınızı mı sıktım?" dedi Athos.

"Evet, itiraf edeyim ki, bu at sizin savaş alanında tanınmanızı sağlayacaktı; o bir güvence, bir anıydı. Athos, hiç iyi yapmamışsınız."

"Ama sevgili dostum, benim yerimde siz olsaydınız ne yapardınız? Sıkıntıdan patlıyordum ve açık konuşmam gerekirse, İngiliz atlarından hoşlanmam. Biri tarafından tanınmamı sağlayacaksa, oldukça dikkat çekici olan eyer de yeterli olacak. Atın ortadan kayboluşu için de bir bahane buluruz. Atlar da ölümlü değil mi, diyelim ki benimki sakağıya yakalandı."

D'Artagnan'ın yüzü gülmüyordu.

"Hayvanlara bu kadar değer vermeniz beni üzüyor," diye devam etti Athos, "çünkü henüz hikâyemin sonuna gelmedim."

"Başka ne yaptınız?"

"Benim atımı dokuza karşı on sayıyla kaybettikten sonra, aklıma ortaya sizinkini sürme fikri geldi."

"Umarım bu düşünceden hemen vazgeçmişinizdir."

"Hayır, tam tersine hemen uygulamaya koydum."

"Ah! Şuraya bakın!" diye haykırdı d'Artagnan kaygıyla.

"Oynadım ve kaybettim."

"Benim atımı da mı?"

"Sizin atınızı yediye karşı sekiz sayıyla, bir sayıyla... deyişi bilirsiniz."

"Athos, yemin ederim kendinizde değilsiniz!"

"Sevgili dostum, bunları bana şimdi değil, dün akşam o saçma sapan hikâyeleri anlatırken söylemeniz gerekirdi. Atı, donanımları ve koşum takımlarıyla birlikte kaybettim."

"Ama bu çok korkunç!"

"Bekleyin, henüz bitmedi, kararında bıraksam mükemmel bir oyuncu olurdum, ama inat ettim, tıpkı içerken olduğu gibi inat ettim."

"Ama ortaya ne koydunuz ki, hiç paranız kalmamıştı."

"Vardı dostum, geriye dün akşam parmağınızda ışıldadığını fark ettiğim şu elmas yüzük kalmıştı."

"Elmas yüzük mü?" diye haykırdı d'Artagnan elini hızla yüzüğüne götürerek.

"Eskiden benim de buna benzer birkaç taşım olduğundan bu işi bilirim, ona bin altın fiyat biçtim."

"Umarım elmasımı ortaya sürmediniz?" dedi paniğe kapılan d'Artagnan ciddi bir ifadeyle.

"Tam tersine sevgili dostum, o yüzük son çaremizdi; onun sayesinde, koşum takımlarını, atlarımızı ve dahası yol için gerekli parayı kazanabilirdim."

"Athos, yüreğime indireceksiniz!" diye haykırdı d'Artagnan.

"Rakibime elmas yüzükten söz ettiğimde, o da yüzüğü fark etmiş olduğunu söyledi. Sevgili dostum, parmağınızda yıldız gibi parıldayan bir yüzük taşıyorsunuz ve bunu kimsenin fark etmemesini istiyorsunuz! Bu imkânsız!"

"Artık bitirin sevgili dostum, bitirin!" dedi d'Artagnan, "Bu soğukkanlılığınızla beni öldüreceksiniz."

"Bu yüzüğü yüzer altın değerinde on parçaya böldük."

"Ah! Korkutarak benimle dalga geçmek istiyorsunuz, değil mi?" dedi iyice öfkelenmeye başlayan d'Artagnan.

"Hayır, inanın şaka yapmıyorum! Benim yerimde siz olsaydınız ne yapardınız? On beş günden beri insan yüzü görmemiş bir halde şişelerle avunuyordum."

"Bu, yüzüğümü ortaya sürmek için geçerli bir neden değil!" diye karşılık verdi d'Artagnan yumruklarını sinirli bir şekilde sıkarak.

"Sonunu dinleyin. Her biri yüz altın değerinde on atışlık rövanşsız on parti. On üç atışta hepsini kaybettim. On üç atışta! On üç sayısı bana hep uğursuz gelmiştir, 13 Temmuz'da..."

"Tanrı cezasını versin!" diye haykırdı d'Artagnan, masadan kalkarak, o günün hikâyesi bir önceki günün hikâyesini unutturmuştu.

"Biraz sabır," dedi Athos, "bir planım vardı. İngiliz garip bir adamdı, onu sabah Grimaud ile konuşurken görmüştüm ve Grimaud adamın kendisine hizmetinde çalışmayı önerdiğini söyledi. Ona karşı on parça halinde Griamud'yu sürdüm."

"Ah! İnanılır gibi değil!" dedi kendini tutamayarak kahkahalar atan d'Artagnan.

"Evet, hepsi bir gümüş para etmeyen Grimaud'yu on parça halinde sürüp, elması kazandım. Şimdi ısrarcı davranmanın bir erdem olmadığını söyleyebilir misiniz?"

"Tanrım, bu çok gülünç!" diye haykırdı biraz olsun içi rahatlayan d'Artagnan kahkahalar atarak.

"Şansımın döndüğünü hissedip, elması yeniden ortaya sürdüm."

D'Artagnan'ın yüzü yeniden asıldı. "Ah! Lanet olsun," dedi.

"Koşum takımlarını, atları kazanıp, sonra yeniden hepsini kaybettim. Sonunda koşum takımlarını geri aldım ve orada durmaya karar verdim."

Han göğsünün üstünden kaldırılmış gibi rahatlayan d'Artagnan derin bir nefes aldı.

"Yani sonuç olarak elmas hâlâ benim öyle mi?" diye sordu çekinerek.

"Kesinlikle sevgili dostum, sizin Bucéphale'inizin ve benim atımın koşum takımlarıyla birlikte."

"Ama atlarımız olmadan koşum takımlarını ne yapacağız?"

"Aklıma bir şeyler geliyor."

"Athos, beni ürkütüyorsunuz."

"Dinleyin, uzun zamandır zar atmadınız, değil mi d'Artagnan."

"Ve atmaya da niyetli değilim."

"Büyük konuşmayın. Uzun zamandır zar atmadığınıza göre, eliniz kuvvetlidir."

"Peki, sonra?"

"İngiliz ve arkadaşı hâlâ buradalar. Koşum takımlarını kaybettiklerine çok üzülmüşlerdi. Atınıza çok düşkünsünüz, sizin yerinizde olsam ata karşı koşum takımını ortaya sürerdim."

"Ama bir koşum takımı atın değerini karşılamaz ki."

"Siz de ikisini sürün! Ben sizin kadar bencil değilim."

"Bunu yapar mıydınız?" dedi yavaş yavaş ikna olmaya başlayan d'Artagnan kararsız bir halde.

"Şeref sözü, bir elde atı geri alacaksınız."

"Ama atları kaybettikten sonra, geriye sadece koşum takımları kaldı."

"O zaman elmas yüzüğü ortaya sürün."

"Ah! O başka bir şey, asla, asla."

"Size Planchet'yi sürmenizi önerecektim, ama İngiliz bunu bir kere daha kabul etmeyebilir!"

"Sevgili dostum Athos, hiçbir şeyi riske atmamayı tercih ederim."

"Çok yazık," dedi Athos soğuk bir ifadeyle, "İngilizin cebi altın dolu. Tanrım! Bir el deneyin en azından."

"Ya kaybedersem?"

"Kazanacaksınız."

"Ama ya kaybedersem?"

"O zaman, koşum takımlarını vereceksiniz."

"Tamam, yalnızca bir el."

İngilizi aramaya başlayan Athos onu ahırda koşum takımlarını hayranlıkla izlerken buldu. Koşullarını açıklamanın tam zamanıydı, iki koşum takımına karşı tercihe göre ya bir at ya da yüz altın. Hemen hesap yapan İngiliz iki koşum takımının üç yüz altın edeceğini düşünerek kabul etti.

D'Artagnan'ın elleri titreyerek attığı zarların toplamı üçtü, yüzünün solmasından endişelenen Athos yalnızca şunları söylemekle yetindi:

"Kötü bir atıştı dostum, atlarınız koşum takımlarına kavuşacak mösyö."

Zaferinden oldukça emin görünen İngiliz zarları sallamaya bile gerek duymadan masanın üzerine attı, d'Artagnan yüzündeki ifadeyi belli etmemek için arkasını dönmüştü.

"Vay canına, şuraya bakın," dedi d'Artagnan sakin bir ses tonuyla, "böyle bir atışı hayatımda yalnızca dört kez gördüm: Hepyek!"

Zarlara bakan İngiliz afallamıştı, d'Artagnan'ın gözleri sevinçle parladı.

"Evet," diye devam etti Athos, "yalnızca dört kere: İlki Mösyö de Créquy'nin evinde, ikincisi şatomdaydı... bir zamanlar şatom vardı, üçüncüsü Mösyö de Tréville'in konağındaydı, hepimizi şaşırtmıştı, nihayet dördüncüsünü bir meyhanede ben atmıştım, bu bana yüz altın ve bir akşam yemeğine mal olmuştu."

"Bu durumda beyefendi atını geri alıyor," dedi İngiliz.

"Elbette," dedi d'Artagnan.

"Rövanş yok mu?"

"Hatırlarsanız şartlarımızda rövanş yoktu mösyö."

"Doğru, atınız uşağınıza teslim edilecek mösyö."

"Bir dakika," dedi Athos, "izninizle mösyö, dostuma bir şey söylemek istiyorum."

"Söyleyin."

Athos, d'Artagnan'ı bir köşeye götürdü.

"Yine ne var?" diye sordu d'Artagnan, "Benden ne istiyorsun, oyuna devam etmek için beni doldurmayı düşünüyorsun, değil mi?"

"Hayır, düşünmenizi istiyorum."

"Neyi düşünecekmişim?"

"Atı geri alacaksınız, öyle değil mi?"

"Elbette."

"İyi yapmıyorsunuz, ben olsam yüz altını alırdım, bildiğiniz gibi iki koşum takımını ata ya da yüz altına karşı sürmüştünüz, tercih size ait."

"Evet."

"Ben olsam yüz altını alırdım."

"Bense atı alıyorum."

"Tekrar ediyorum, iyi yapmıyorsunuz, iki kişi bir atla ne yapacağız, ben atın sağrısına binemem, Aymon'un kardeşlerini kaybeden iki oğlu gibi görüneceğiz, yanımda bu muhteşem savaş atının sırtında gidip beni küçük düşürmezsiniz öyle değil mi? Ben hiç tereddüt etmeden yüz altını alırdım, Paris'e dönmek için paraya ihtiyacımız var."

"Bu at benim için çok değerli, Athos."

"İyi yapmıyorsunuz dostum; atın ayağı burkulabilir, dizi yaralanabilir, tökezlenip ayağını kırabilir,

sakağıya yakalanmış başka bir atın yemliğinden yiyip hastalık kapabilir, atı tercih etmek kaybedilmiş yüz altın anlamına gelecek, sahibinin atı beslemesi gerekir, oysa yüz altın sahibini besler."

"Ama o zaman nasıl geri döneceğiz?"

"Elbette uşaklarımızın atlarıyla! Nasıl olsa yüzümüzün ifadesinden soylu insanlar olduğumuz anlaşılacaktır."

"Aramis ve Porthos o güzel atlarının üzerinde çalım satarken, biz o bodur atlarla ne de soylu görünürüz ama."

"Aramis ve Porthos!" diye haykırdı Athos ve gülmeye başladı.

"Ne var?" diye sordu arkadaşının bu ani kahkahalarına bir anlam veremeyen d'Artagnan.

"Tamam, tamam, biz işimize bakalım," dedi Athos.

"Düşünceniz nedir?.."

"Yüz altını almak, d'Artagnan, yüz altınla ay sonuna kadar kendimize ziyafetler çekebiliriz, hem sonra bildiğiniz gibi çok yorulduk, biraz dinlenmek hepimize iyi gelecek."

"Dinlenmek! Ah! Hayır Athos, Paris'e varır varmaz, o zavallı kadını aramaya başlayacağım."

"İyi ya işte, bu at işinize yüz altından daha mı fazla yarayacak? Yüz altını alın dostum, yüz altını alın."

Oldukça makul gelen bu son gerekçe d'Artagnan için yeterliydi. Zaten biraz daha direnirse, Athos'a bencil biriymiş gibi görüneceğinden kaygılanıyordu, teklifi kabul edip, yüz altını tercih ettiğinde, İngiliz hemen orada altınları saydı.

Artık yapılacak tek şey yola çıkmaktı. Hancıya Athos'un eski atı dışında altı altın daha ödeyip hesabı kapattıktan sonra, d'Artagnan ve Athos, Planchet ve Grimaud'nun atlarıyla yola koyuldular; eyerleri kafalarının üzerinde taşıyan iki uşak yaya olarak yol alıyorlardı.

Atları ne kadar kötü olursa olsun, iki arkadaş biraz sonra uşaklarıyla arayı açıp Crevecoeur'e vardılar. Uzaktan, Aramis'in hüzünlü bir ifadeyle pencereye dayanmış bir halde ufuktaki toz bulutlarını izlediğini fark ettiler.

"Hey Aramis! Ne işler çeviriyorsunuz orada?" diye bağırdı iki arkadaş.

"Ah! D'Artagnan, Athos siz miydiniz?" dedi genç adam, "Dünya nimetlerinin ne çabuk el değiştirdiğini düşünüyordum; şu toz bulutlarının arasında gözden kaybolan İngiliz atı benim için dünyevi nesnelerin ne kadar geçici olduğunun canlı bir kanıtı. Hayatın kendisi de üç sözcükle çözümlenebilir: *Erat, est, fuit.*"

"Bu da ne anlama geliyor?" diye sordu kuşkulanmaya başlayan d'Artagnan.

"Bu, kötü bir pazarlık sonucunda, tırısa kalktığında saatte beş fersah yol alabilen bir İngiliz atını altmış altına sattım anlamına geliyor."

D'Artagnan ve Athos kahkahalar attılar.

"Sevgili dostum d'Artagnan," dedi Aramis, "yalvarırım bana kızmayın: İhtiyaçlar yasa tanımıyor; zaten o alçak at tüccarı beni en az elli altın kazıkladığı için yeterince cezalandırıldım. Ah! Sizler işinizi iyi biliyorsunuz! Uşaklarınızın atlarına binip değerli atlarınızı yormadan arkadan getirtiyorsunuz."

Aynı anda bir süredir Amiens yolunda belirmiş olan bir yük arabası durdu, başlarında taşıdıkları eyerlerle Grimaud ve Planchet indiler. Uşaklar Paris'e boş dönen yük arabasının sürücüsüyle yol boyunca susuzluğunu gidermek üzere anlaşmışlardı.

"Bu da nesi?" diye sordu Aramis, "Eyerlerden başka bir şey yok mu?"

"Şimdi anlıyor musunuz?" dedi Athos.

"Dostlarım, siz de benim gibi yapmışsınız. Ben de içimden gelen sesi dinleyerek koşum takımlarını sakladım. Hey! Bazin benim yeni koşum takımlarımı da beylerinkilerin yanına getirin."

"Peki rahipleri ne yaptınız?" diye sordu d'Artagnan.

"Ertesi gün onları akşam yemeğine davet ettim, bu arada söylemem gerek ki buranın şarabı harika, onları körkütük sarhoş ettim, öyle ki papaz silahşor üniformamı çıkarmamı yasaklarken, Cizvit onu da silahşor kadrosuna aldırtmam için bana yalvardı."

"Hem de tezsiz!" diye haykırdı d'Artagnan, "Tezsiz! Tezin kaldırılmasını talep ediyorum!"

"O zamandan beri keyfimce yaşıyorum. Her dizesi bir heceden oluşan bir manzumeye başladım; oldukça zor, ama zor olması onu değerli kılıyor. Size ilk şiiri okuyacağım, dört yüz mısra olsa da, okuması bir dakika sürüyor."

"Aman Tanrım!" dedi Latinceden olduğu kadar şiirden de nefret eden d'Artagnan, "Sevgili dostum Aramis, zor olmasının yanına kısa olma özelliğini de ekleyin, böylece iki kere değerli olacak."

"Hem sonra," diye devam etti Aramis, "insanda soylu tutkular da uyandırıyor, okuyunca göreceksiniz. Ah dostlarım, demek Paris'e dönüyoruz. Çok güzel, ben hazırım, o koca Porthos'u görmeye gideceğiz. O koca ahmağı ne kadar özlediğimi biliyor musunuz? Ona bir krallık bile verseler atını satmaz. Onu şimdiden atının ve eyerinin üzerinde görür gibi oluyorum. Eminim atının üzerinde o ünlü Moğol gibi duruyordur."

Atların soluklanması için bir saat mola verildi, hesabını kapatan Aramis'in Bazin'i diğer uşaklarla birlikte yük arabasına göndermesinin ardından Porthos'un yanına gitmek üzere yola koyuldular.

Onu ayağa kalkmış, d'Artagnan'ın bir önceki gelişine kıyasla rengi yerine gelmiş bir halde buldular. Tek başına olmasına rağmen oturduğu masada şişte kızartılmış butlar, seçkin şaraplar ve iştah açıcı meyvelerden oluşan dört kişilik bir yemek vardı.

"Ah!" dedi Porthos ayağa kalkarak, "tam zamanında geldiniz, henüz çorbamı içiyordum, siz de bana eşlik edeceksiniz."

"Oh! Oh!" dedi d'Artagnan, "Bu şişeleri Mousqueton kemendiyle almış olamaz, hem balık ve sığır filetosu da var..."

"Kendimi toplamaya çalışıyorum," dedi Porthos, "bu burkulma beni çok zayıf düşürdü, hiç ayağınız

burkuldu mu, Athos?"

"Asla, yalnızca Férou caddesindeki çatışmamızda aldığım bir kılıç darbesi beni de aynı şekilde on beş gün kadar yatağa bağlamıştı."

"Ama sevgili Porthos, bu sofra yalnızca sizin için hazırlanmamış," dedi Aramis.

"Evet," dedi Porthos, "beklediğim konuklarım vardı, ama gelemeyeceklerini bildirdiler; benim için önemli değil, siz onların yerini alacaksınız. Hey Mousqueton! Tabure getir, şarapları da iki katına çıkar!"

"Burada ne yediğimizi biliyor musunuz?" dedi Athos on dakika sonra.

"Bu da ne demek?" diye karşılık verdi d'Artagnan, "ben ilikli, enginarlı dana eti yiyorum."

"Ben de kuzu filetosu," dedi Porthos.

"Ben de bir tavuğun göğüs etini," dedi Aramis.

"Hepiniz yanılıyorsunuz, beyler," diye karşılık verdi Athos, "at eti yiyorsunuz."

"Hadi canım!" dedi d'Artagnan.

"At eti!" dedi Aramis tiksintiyle yüzünü buruşturarak.

Bir tek Porthos karşılık vermedi.

"Evet, Porthos atı yiyoruz, öyle değil mi? Hatta belki koşum takımlarını da?"

"Hayır beyler, koşum takımlarını sakladım," dedi Porthos.

"Aman Tanrım, hepimiz sözleşmiş gibi aynı şeyi yapmışız," dedi Aramis.

"Ne yapmamı isterdiniz ki," dedi Porthos, "o at konuklarımı utandırıyordu, onları aşağılamak istemedim."

"Düşesiniz hâlâ kaplıcalarda, öyle değil mi?" diye sordu d'Artagnan.

"Evet," diye karşılık verdi Porthos. "Bugün yemeğe beklediğim konuklardan biri olan bölge valisi, atı çok istedi, ben de kıramayıp verdim."

"Verdiniz mi?" diye haykırdı d'Artagnan.

"Aman Tanrım! Evet, sözcüğün tam anlamıyla öyle, verdim, çünkü en az yüz elli altın ederdi, ama cimri herif seksen altın verdi."

"Eyersiz mi?" diye sordu Aramis.

"Eyersiz."

"Dikkat ettiyseniz beyler," dedi Athos, "içimizde en iyi pazarlığı Porthos yapmış."

O zaman zavallı Porthos'u neye uğradığını şaşırtan bir kahkaha tufanı koptu, ama bu toplu gülüşmenin nedeni kendisine açıklandığında o da alışıldık kahkahalarıyla dostlarına eşlik etti.

"Bu durumda hepimizin cebi dolu olmalı," dedi d'Artagnan.

"Benim için durum böyle değil," dedi Athos, "Aramis'in İspanyol şarabı öyle hoşuma gitti ki, altmış şişeyi uşaklarla birlikte arabaya yüklettim: Bu yüzden paralarım suyunu çekti."

"Ben de," dedi Aramis, "bütün paramı son kuruşuma kadar benim için ve bir gün mutlaka yeniden bir araya geleceğimizi düşündüğüm sizler için ayinler düzenleyen Montdidier kilisesine ve Amiens'deki Cizvit rahiplerine bağışladım."

"Şu burkulma bana ne kadara mal oldu biliyor musunuz?" dedi Porthos, "Üstelik Mousqueton'un yarası için günde iki kere cerrah getirtmem gerekti, Mousqueton'un yarası ancak eczacılara gösterilebilecek bir yerde olduğu için adam benden çift ücreti aldı, bunun üzerine Mousqueton'a bir daha orasından yaralanmaması talimatını verdim."

"Hadi, hadi," dedi Athos, d'Artagnan ve Aramis'le karşılıklı gülüşerek, "zavallı çocuk için oldukça cömert davrandığınız anlaşılıyor, iyi bir efendiye de bu yakışır."

"Kısacası, hesabımı ödediğimde, cebimde otuz ekü kalacak," dedi Porthos.

"Ve bende de on altın var," dedi Aramis.

"Hadi, hadi," dedi Athos, "öyle görünüyor ki, karun kadar zenginiz. Yüz altından geriye ne kaldı d'Artagnan?"

"Yüz altın mı? Ellisini size vermiştim."

"Öyle mi?"

"Vay canına!"

"Ah! Doğru, şimdi hatırlıyorum."

"Altı altını hancıya verdim."

"O hancı ne aşağılık adamdı öyle, ona neden altı altın verdiniz?"

"Bana vermemi siz söylediniz."

"Doğrusu bu ya çok iyi niyetliyim. Geriye ne kaldı?"

"Yirmi beş altın," dedi d'Artagnan.

"Ve bende de," dedi cebinden biraz bozukluk çıkartan Athos, "bende..."

"Sizde bir şey kalmamış."

"Ya da toplama katılmayacak kadar az bir meblağ."

"Bakalım toplam ne kadar paramız var? Porthos?"

"Otuz ekü."

"Aramis?"

"On altın."

"Ya siz d'Artagnan?"

"Yirmi beş altın."

"Toplam ne yapıyor?" dedi Athos.

"Dört yüz yetmiş beş lira!" dedi Arşimet gibi hızlı hesap yapan d'Artagnan.

"Paris'e vardığımızda, cebimizde hâlâ dört yüz liramız olacak, bir de koşum takımlarımız," dedi Porthos.

"Peki ya süvari birliğinin atları?" dedi Aramis.

"Uşakların atlarını satıp kendimize iki düzgün at aldıktan sonra atların sahiplerini kurayla belirleyeceğiz, kalan dört yüz lirayla diğer iki kişiden biri için vasat bir at daha alacağız, sonra cebimizde kalanları önüne gelen ilk kumarhaneye girmesi için zarı kuvvetli olan d'Artagnan'a vereceğiz."

"Yemeğimizi yiyelim," dedi Porthos, "yoksa soğuyacak."

Gelecek konusunda içleri biraz olsun rahatlayan dört arkadaş yemeklerini yiyip, kalanı Mousqueton, Bazin, Planchet ve Grimaud'ya bıraktılar.

Paris'e döndüklerinde, d'Artagnan, Mösyö de Tréville'den gelen ve talebi üzerine kralın kuşatmadan sonra kendisini silahşor kadrosuna alacağını belirten bir mektup buldu.

Madam Bonacieux'yü bulmak dışında en büyük arzusu gerçekleştiği için, büyük bir sevinçle yarım saat önce ayrıldığı arkadaşlarının yanına koştu, ama onları kaygılı ve kafaları karışık bir halde buldu, Athos'ta toplanmaları durumun ne kadar ciddi olduğunu gösteriyordu.

Mösyö de Tréville kendilerine kralın 1 Mayıs'ta sefere çıkmaya karar verdiğini ve donanımlarıyla birlikte hazır olmalarını bildirmişti.

Dört filozof şaşkın şaşkın birbirlerine bakıyorlardı: Disiplin söz konusu olduğunda Mösyö de Tréville'in şakası olmazdı.

"Donanımlar için ne kadar para gerekiyor?" diye sordu d'Artagnan.

"Ah! Tahmin edemezsin," diye karşılık verdi Aramis, "çok tutumlu davranarak bir hesap çıkarttık, her birimize bin beş yüz lira gerekiyor."

"Dört kişi için altı bin lira," dedi Athos.

"Tutumlu biri gibi değil, bir davavekili gibi hesap yaparsam hepimize bin lira yetermiş gibi geliyor..." dedi d'Artagnan.

Davavekili sözcüğü Porthos'un aklını başına getirmişti.

"İşte, buldum!" dedi.

"Bu da bir şey, benim aklıma hiçbir şey gelmiyor," dedi Athos soğuk bir ifadeyle, "ama

d'Artagnan'a gelince, beyler, sanırım aramıza katılacak olması aklını başından aldı. Kendi payıma donanımlarımı karşılamak için en az iki bin lira gerektiğini iddia ediyorum."

"Dört kere iki bin sekiz bin eder," dedi Aramis, "demek donanımlarımız için bize sekiz bin lira gerekiyor, yine de eyerlerimiz hazır."

"Dahası," dedi teşekkür için Mösyö de Tréville'e giden d'Artagnan'ın kapıyı kapatmasını bekleyen Athos, "dahası, dostumuzun parmağında parıldayan elmas yüzük var. Orta parmağında kralın fidyesini taşıyan arkadaşımız kardeşlerini sıkıntıda bırakmayacak kadar cömerttir."

XXIX

Donanım Koşuşturması

Muhafız olduğu için donanımını sağlaması silahşorlara göre daha kolay olsa da, dört arkadaş arasında en meşgul görünen d'Artagnan'dı, ama bildiğimiz gibi, Gaskonyalı delikanlı cimriliğe varacak kadar temkinli bir kişiliğe sahipti, bunun yanı sıra övüngenliğiyle Porthos'u bile geride bırakıyordu. Bu kendini beğenmişliğe şimdi daha az bencil bir kaygı eklenmişti. Madam Bonacieux hakkında bilgi toplamaya çalışsa da, herhangi yeni bir habere ulaşamamıştı. Mösyö de Tréville bu konuyu kraliçeye açmış, genç kadının nerede olduğunu bilmeyen kraliçe onu aratacağına söz vermişti. Ama yerine getirilip getirilemeyeceği kesin olmayan bu söz, d'Artagnan'ın içini rahatlatmamıştı.

Odasına kapanan Athos, donanımını sağlamak için hiçbir şey yapmamaya kararlıydı.

"Önümüzde on beş gün var," diyordu dostlarına, "bu on beş günün sonunda bir şey bulamazsam ya da bir şey beni bulamazsa, iyi bir Katolik olmam nedeniyle, kafama bir kurşun sıkıp intihar edemeyeceğime göre, kardinalin dört adamına veya sekiz İngilize sataşacağım ve birinden biri beni öldürene kadar dövüşeceğim, sayıları benden fazla olduğu için bu zor olmayacak. O zaman kral için öldüğüm söylenecek ve hizmetimi donanıma gerek kalmadan tamamlamış olacağım."

Ellerini arkasında birleştirmiş olan Porthos kafasını bir aşağı bir yukarı sallayarak tur atarken şöyle diyordu:

"Düşüncemi uygulamaya koyacağım."

Kafası karışık ve endişeli olan Aramis ise hiçbir şey söylemiyordu.

Ortama hâkim olan karamsarlık bu hüzünlü ayrıntılardan anlaşılabiliyordu.

Uşaklar da, Hippolytus'un çırakları gibi efendilerinin sıkıntılarını paylaşıyorlardı. Mousqueton ekmek hazırlıyor, ibadetine ara vermeyen Bazin kiliseleri dolaşıyordu; Planchet uçan sinekleri izlerken, Grimaud bu hüzün atmosferinde, efendisinin sessizlik yasağına riayet ederek taşları bile ağlatacak şekilde derin derin içini çekiyordu.

Üç dost –çünkü önceden de belirttiğimiz gibi Athos donanımını sağlamak için hiçbir şey yapmayacağına yemin etmişti– sabah erkenden dışarı çıkıp akşamın geç saatlerinde dönüyorlardı. Caddelerde geziniyor, kaldırımlarda düşürülmüş kese olup olmadığına bakıyorlardı. Gittikleri her yerde o kadar dikkatli davranıyorlardı ki, adeta iz üzerinde oldukları söylenebilirdi. Birbirleriyle karşılaştıklarında birbirlerine, "Bir şeyler bulabildin mi?" anlamına gelen hüzünlü bakışlar yöneltiyorlardı.

Bununla birlikte, donanım konusunda aklına bir şeyler gelen Porthos bu düşünceye inatla sarılmış ve uygulamaya koymak için harekete geçmişti. Bir gün onu Saint-Leu kilisesine giderken gören d'Artagnan içinden gelen sesi dinleyerek onu izlemeye karar verdi: Kiliseye girerken bıyığını burup sakalını sıvazlaması onun ciddi bir işin peşinde olduğunu gösteriyordu. D'Artagnan gizli gizli izlediği için Porthos kimsenin kendisini gördüğünün farkında değildi. Porthos bir sütuna yaslandı, hemen arkasından giren d'Artagnan da bir başka sütuna yaslandı.

Vaaz olduğu için kilise çok kalabalıktı. Porthos bu durumdan istifade ederek kadınları izlemeye

başladı. Mousqueton'un çabaları sayesinde, dış görünümü içindeki sıkıntıyı dışa vurmuyordu; şapkası biraz yıpranmış, tüyleri hafifçe solmuştu, işlemeleri biraz eskimiş, dantelleri tarazlanmıştı; yine de kilisenin loş ışığında, bu ince ayrıntılar fark edilmiyordu ve Porthos her zamanki yakışıklı Porthos'tu.

D'Artagnan, Porthos'un yaslandığı sütuna en yakın bankta siyah başlığının altında olgun bir güzelliğe sahip, yüzü hafifçe sararmış, ince, ama dimdik ve kibirli görünen bir kadını fark etti. Porthos ara sıra hissettirmeden kadını süzüyor, sonra bakışlarını hemen uzaklara çeviriyordu.

Zaman zaman kızaran kadın da şıpsevdi Porthos'a şimşek hızıyla kaçamak bakışlar yöneltiyordu, o anlarda Porthos'un gözleri öfkeyle başka yönlere çevriliyordu. Dudaklarını kan gelinceye kadar ısırışına, burnunun ucunu kaşımasına ve oturduğu yerde kıvranmasına bakılırsa, bu, siyah başlıklı kadının içini acıtan bir oyundu.

Bıyığını bir kez daha burup, keçi sakalını sıvazlayan Por-thos, koroya yakın bir yerde oturan güzel bir kadına işaretler yapmaya başladı; kadının yalnızca güzel değil, soylu olduğu da söylenebilirdi, çünkü arkasında üzerine diz çöktüğü minderi getiren bir zenci ve ilahi okuduğu kitaba ait olan armalı çantayı tutan bir hizmetçi vardı.

Porthos'u izleyen siyah başlıklı kadın, bakışlarının sürekli olarak kadife minderli hanımın, zencinin ve hizmetçinin üzerine dikildiğini görüyordu.

Bu arada rolünü iyi oynayan Porthos, gözlerini kırpıştırıyor, parmaklarını dudaklarına götürüyor, genç kadını etkileyen çekici gülümsemeler gönderiyordu.

Bunun üzerine siyah başlıklı kadın, göğsüne vurarak, suçunu kabullenmişçesine öyle derin bir iç çekti ki, kırmızı minderli hanım da dahil olmak üzere herkes ona doğru baktı; her şeyin farkında olan Porthos hiçbir şey duymamış gibi yaptı.

Kırmızı minderli kadın, güzelliğiyle, kendisini korkulacak bir rakibe olarak gören siyah başlıklı kadını, onu siyah başlıklı kadından daha güzel bulan Porthos'u ve onun Meung'de, Calais'de, Douvres'da karşılaştığı yüzü yaralı adamın Milady diye seslendiği kadın olduğunu anlayan d'Artagnan'ı çok etkilemişti.

Gözünü kırmızı minderli kadından ayırmayan d'Artagnan, Porthos'un oyununu keyifle izlerken, Ours caddesinin Saint-Leu kilisesine çok da uzak olmadığını düşünerek siyah başlıklı kadının davavekilinin karısından başkası olmadığını tahmin ediyordu.

Porthos muhtemelen davavekilinin karısının kesesinin ağzını açmaya yanaşmadığı Chantilly bozgununun rövanşını alıyordu.

Ama bütün bu olup bitenlerin ortasında, d'Artagnan her iki kadının da Porthos'un güzellik anlayışına uygun olmadığını fark etti. Yaşananlar kuruntu ve yanılsamadan başka bir şey değildi, ama kuruntu ve yanılsama olmadan gerçek bir aşkın, kahredici bir kıskançlığın olması mümkün müydü?

Vaaz bittiğinde, davavekilinin karısı okunmuş su dolu kaba doğru yöneldi; onu geride bırakan Porthos parmağının yerine elini suya daldırdı. Bunu kendisi için yaptığını düşünen davavekilinin karısı gülümsedi ama kısa süre içinde büyük bir hüzünle yanılmış olduğunu anladı, başını çeviren Porthos'un bakışları beraberindeki zenci ve hizmetçiyle kendisine doğru yaklaşan kırmızı minderli hanıma dikilmişti.

Yanına gelen kırmızı minderli hanım narin elini Porthos'un okunmuş suların sızdığı iri eline dokundurdu, gülümseyerek haç çıkardıktan sonra kiliseden ayrıldı.

Davavekilinin karısı için bu kadarı fazlaydı, bu kadınla Porthos'un birbirlerine kur yaptıklarından emindi. Soylu bir kadın olsa, oracıkta düşüp bayılırdı, ama yalnızca bir davavekilinin karısı olduğu için silahşora derin bir öfkeyle şunları söyledi:

"Mösyö Porthos, bana da okunmuş sudan vermeyecek misiniz?"

Porthos bu sözler üzerine yüz yıllık uykudan uyanmış bir adam gibi irkildi.

"Ma... madam!" diye haykırdı, "Siz miydiniz? Kocanız, muhterem Mösyö Coquenard nasıllar? Her zamanki gibi pintiliğe devam ediyorlar mı? İki saatlik vaaz boyunca gözlerim neyle meşguldü ki sizi göremedim?"

"Hemen yanı başınızdaydım," diye yanıtladı davavekilinin karısı, "ama gözlerinizi biraz önce okunmuş su verdiğiniz güzel hanımdan ayıramadığınız için beni fark edemediniz."

Porthos utanmış gibi yaptı.

"Ah!" dedi, "Bunu fark ettiniz mi?"

"Fark etmemek için kör olmak gerekiyordu."

"Evet," dedi Porthos aldırmaz bir ifadeyle, "kocasının kıskançlığı nedeniyle görüşemediğimiz bir düşestir, beni görmek için haber göndererek gözlerden uzak bu mahalledeki bu bilinmeyen kiliseye çağırdı."

"Mösyö Porthos," dedi davavekilinin karısı, "beş dakika için kolunuza girebilir miyim, sizinle biraz konuşmak istiyorum."

"Tabii ki madam," dedi Porthos yapacağı hileye gülen bir kumarbaz gibi kendi kendine göz kırparak.

O sırada Milady'yi izleyerek yanlarından geçen d'Artagnan zafer edası taşıyan bu göz kırpışı fark etmişti.

"Güzel," dedi kendi kendine, konuya o dönemin garip bir biçimde gevşek olan ahlaki değerleriyle yaklaşan d'Artagnan, "içimizden biri donanımını zamanından önce sağlayacak."

Davavekilinin karısının kolunda tıpkı dümenin yönlendirdiği bir kayık gibi ilerleyen Porthos, iki yanı da turnikelerle kapalı olduğu için sık gelinmeyen ve gündüzleri dilenciler ve oyun oynayan çocuklar dışında kimsenin girmediği Saint-Magloire manastırının önüne geldi.

"Ah Mösyö Porthos," diye haykırdı davavekilinin karısı, etrafta o mekânın her zamanki sakinleri dışında kendilerini izleyen kimse bulunmadığından emin olduktan sonra, "Ah! Mösyö Porthos! Görünüşe göre kalpleri fethetmekte üzerinize yok!"

"Ben mi madam?" dedi Porthos, hafifçe kasılarak, "Ama bunu da nereden çıkardınız?"

"Kilisede yaptığınız işaretlere, okunmuş suya ne demeli? Ama yanında bir zenci ve hizmetkâr olan o kadın bir prenses olmalı!"

"Hayır, yanılıyorsunuz, o yalnızca bir düşes."

"Kapıda bekleyen uşağı ve üniformasıyla at arabasının koltuğunda bekleyen sürücüyü fark etmediniz mi?"

Porthos uşağı da arabacıyı da görmemişti, ama Madam Coquenard'ın kıskanç bakışları hiçbir şeyi kaçırmamıştı.

Porthos kırmızı minderli kadının prenses olduğunu en başta söylemediğine pişman olmuştu.

"Ah! Demek güzel hanımların gözdesi oldunuz, Mösyö Porthos!" diye devam etti içini çeken davavekilinin karısı.

"Ama," diye karşılık verdi Porthos, "doğanın bana bağışladığı bu dış görünümle aşkta şansım hep yaver gider."

"Tanrım! Erkekler her şeyi ne çabuk unutuyorlar!" diye haykırdı Madam Coquenard gözlerini gökyüzüne dikerek.

"Sanırım kadınlar kadar çabuk değil," diye yanıtladı Porthos, "çünkü ölüm döşeğinde cerrahlara terk edilmiş bir haldeyken sizin kurbanınız oluyordum; ünlü bir aileden gelen ben sizin dostluğunuza güvenmiştim, o berbat Chantilly hanında yaralarımdan ve açlıktan ölecektim, oysa siz gönderdiğim o ateşli mektuplara yanıt vermeye tenezzül bile etmediniz."

"Ama Mösyö Porthos..." diye mırıldandı, soylu kadınların mantığıyla düşündüğünde haksız olduğunu kabul eden davavekilinin karısı.

"Ben sizin için Penaflor kontesinden vazgeçtim..."

"Bunu biliyorum."

"Barones..."

"Mösyö Porthos, beni incitmeyin."

"Düşes."

"Mösyö Porthos biraz hoşgörülü olun!"

"Haklısınız madam, devam etmeyeceğim."

"Ama kocam borç vermek konusunda tek bir söz bile işitmek istemiyor."

"Madam Coquenard," dedi Porthos, "bana yazdığınız ve hafizama kazınmış olarak duran o ilk mektubu hatırlıyor musunuz?"

Davavekilinin karısı inledi.

"Ama benden istediğiniz meblağ oldukça yüksekti."

"Madam Coquenard, tercih hakkımı sizden yana kullanmıştım. Oysa düşes... onurunu tehlikeye atmamak için ismini vermiyorum, düşese bir mektup yazmam bana bin beş yüz lira göndermesi için yeterliydi."

Davavekilinin karısının gözünden bir damla yaş aktı.

"Mösyö Porthos," dedi, "sizi temin ederim ki, beni yeterince cezalandırdınız, gelecekte müşkül bir durumda kalırsanız, bana danışmanız yetecektir."

"Bırakın madam," dedi Porthos isyan edercesine, "paradan söz etmeyelim, gururum kırılıyor."

"Demek artık beni sevmiyorsunuz!" dedi davavekilinin karısı derin bir kederle.

Porthos sessizliğini bozmadı.

"Demek yanıtınız bu, öyle mi? Yazık! Anlıyorum."

"Uğradığım hakareti bir düşünsenize, yarası hâlâ burada," dedi Porthos elini yüreğinin üzerine koyup sertçe bastırarak.

"Sevgili Porthos bunu telafi edeceğim."

"Zaten sizden ne istemiştim ki?" diye devam etti Porthos, omuzlarını iyi niyetini göstermek için silkerek; "Yalnızca bir borç. Ben mantıksız bir adam değilim Madam Coquenard ve sizin zengin olmadığınızı, kocanızın zavallı davacılardan birkaç ekü alabilmek için ne zorluklar çektiğini de biliyorum. Ah! Bir kontes, bir markiz ya da düşes olsaydınız iş değişirdi, o zaman sizi asla bağışlamazdım."

Davavekilinin karısı kendisini aşağılanmış hissetti.

"Şunu bilin ki, Porthos," dedi, "kasamda sizin o her şeyini yitirmiş kırıtkan soylularınızdan çok daha fazla para var."

"O zaman bana iki kere hakaret ettiniz," dedi Porthos kolunu davavekilinin karısının kolundan çekerek, "çünkü zenginseniz beni geri çevirmeniz hiçbir şekilde bağışlanamaz."

"Zengin dediysem," dedi biraz ileri gittiğini anlayan Madam Coquenard, "sözcüğün tam anlamıyla öyle sayılmaz. Çok zengin değilim, ama rahatça geçinebiliyorum."

"Yalvarırım madam, artık bunlardan konuşmayalım. Beni hiç tanımamışsınız, aramızdaki bütün bağlar koptu."

"Ne kadar nankörsünüz!"

"Ah! Suçu biraz da kendinizde arasanız!" dedi Porthos.

"Hadi güzel düşesinize gidin! Sizi tutan yok."

"Hey! Sanırım onun için çok gecikmiş sayılmam!"

"Bakın Mösyö Porthos, size son kez soruyorum: Beni hâlâ seviyor musunuz?"

"Ne yazık ki madam," dedi Porthos sesinin en acıklı tonuyla, "önsezilerimin öleceğimi söylediği bir sefere çıkıyoruz..."

"Ah! Böyle şeyler söylemeyin!" diye haykırdı davavekilinin karısı gözyaşlarına boğularak.

"İçimden gelen ses bunları söylüyor," diye devam etti Porthos, sesine daha kederli bir ifade vererek.

"Daha doğrusu yeni bir aşk yaşadığınızı söyleyin."

"Hayır, bütün içtenliğimle söylüyorum. Yeni bir aşk söz konusu değil, hatta yüreğimin derinliklerinde hâlâ siz varsınız. Ama bildiğiniz ya da bilmediğiniz gibi, on beş gün içinde bu ölümcül sefer başlıyor; donanımımı sağlamakla meşgul olacağım. Sonra sefer için gerekli masrafları karşılayabilmek için Bretagne'a ailemin yanına gideceğim."

Porthos aşkla cimrilik arasında son bir çatışma daha yaratmak istiyordu.

"Kilisede gördüğünüz hanım bizim topraklarımıza yakın oturuyor, onunla birlikte yolculuk edeceğiz. Bildiğiniz gibi iki kişilik seyahatlerde zaman daha çabuk geçer."

"Paris'te hiç dostunuz yok mu?" diye sordu davavekilinin karısı.

"Olduğunu sanıyordum," dedi Porthos kederle, "ama yanılmışım."

"Dostunuz var Mösyö Porthos, dostunuz var," dedi Madam Coquenard, kendisini bile şaşırtan bir kendinden geçişle, "yarın eve gelin. Kuzenim, yani teyzemin oğlu olacaksınız, birçok dava için Picardie'deki Noyon'dan Paris'e geliyorsunuz ve bir davavekiline ihtiyacınız var. Bütün bunları aklınızda tutabilecek misiniz?"

"Kesinlikle madam."

"Akşam yemeği saatinde gelin."

"Memnuniyetle."

"Kocamın yanında dikkatli davranın, yetmiş altı yaşında olsa da çok kurnazdır."

"Yetmiş altı! Pes doğrusu! Güzel bir yaş!" diye karşılık verdi Porthos.

"Çok yaşlı demek istiyorsunuz, değil mi? Bu yüzden zavallı adam beni her an dul bırakabilir," diye devam etti davavekilinin karısı, Porthos'a anlamlı bir bakış göndererek. "Çok şükür, evlilik sözleşmesine göre, her şey sağ kalan eşe kalıyor."

"Her şey mi?" dedi Porthos.

"Her şey."

"Sevgili Madam Coquenard, gördüğüm kadarıyla çok tedbirli bir kadınsınız," dedi Porthos davavekilinin karısının elini şefkatle sıkarak.

"Sevgili Mösyö Porthos, o zaman anlaştık, değil mi?" dedi kırıtarak.

"Hayat boyunca," diye karşılık verdi Porthos çapkınca.

"O zaman hoşça kalın çapkınım."

"Hoşça kalın unutkanım."

"Yarın görüşürüz meleğim!"

"Yarın görüşürüz hayatımın ateşi!"

Milady

Fark edilmeden Milady'yi izlemiş olan d'Artagnan, onun arabaya bindiğini görmüş ve sürücüsüne Saint-Germain'e gitmesi talimatını verdiğini duymuş, tırısa kalkmış iki güçlü atın çektiği bir arabayı yaya olarak izlemenin bir anlamı olmadığını düşünerek Férou caddesine geri dönmüştü.

Seine caddesinde, bir pastanenin önünde durup, kendinden geçmiş bir halde iştah açıcı görünen bir çöreği izleyen Planchet ile karşılaştı.

Ona Mösyö de Tréville'in ahırından iki atı eyerleyip Athos'a gelmesi talimatını verdi –Mösyö de Tréville d'Artagnan'ın ahırındaki atları kullanmasına izin vermişti.

Planchet, Vieux-Colombier caddesine, d'Artagnan da Férou caddesine yöneldiler. Evde olan Athos, Picardie yolculuğu sırasında aldığı o ünlü İspanyol şaraplarından birini hüzünle yudumluyordu. D'Artagnan için de bir bardak getirmesini işaret ettiği Grimaud her zamanki gibi itaat etti.

O zaman d'Artagnan kilisede Porthos ile davavekilinin karısı arasında yaşananları ve dostlarının donanımını sağlamak üzere olduğunu anlattı.

"Bana gelince," dedi Athos, "içim çok rahat, çünkü koşum takımlarımın masrafını kadınlar karşılamayacak."

"Yine de sizin gibi kibar, soylu ve yakışıklı bir beyefendinin aşk sözcüklerine ne prensesler, ne kraliçeler karşılık verebilirdi."

"Bu d'Artagnan henüz çok genç!" dedi Athos omuzlarını silkerek.

Ve Grimaud'ya bir şişe daha getirmesini işaret etti.

O sırada kafasını yarı açık kapıdan gösteren Planchet, efendisine atların hazır olduğunu bildirdi.

"Hangi atlar?" diye sordu Athos.

"Mösyö de Tréville'in Saint-Germain'e yapacağım gezinti sırasında kullanmam için ödünç verdiği iki at."

"Saint-Germain'de ne yapacaksınız?" diye sordu Athos.

O zaman d'Artagnan, kilisedeki karşılaşmayı ve o kadının şakağında yara izi olan siyah pelerinli adamla bağlantısını anlattı. O adam aklından hiç çıkmıyordu.

"Yani tıpkı Madam Bonacieux gibi bu kadına da âşık oldunuz, öyle mi?" dedi insanoğlunun zaaflarına acıyormuş gibi küçümseyerek omuzlarını silken Athos.

"Ben mi, asla!" diye haykırdı d'Artagnan. "Yalnızca bu kadının sırrını ortaya çıkarmak istiyorum. Neden bilemiyorum ama, beni tanımayan ve benim de tanımadığım bu kadının hayatımda önemli bir rol oynayacağını düşünüyorum."

"Aslında haklısınız," dedi Athos, "kaybolduğunda aranma zahmetine değecek tek bir kadın olduğuna bile inanmıyorum. Madam Bonacieux ortadan kaybolduysa, kendi başının çaresine baksın!"

"Hayır Athos, hayır, yanılıyorsunuz," dedi d'Artagnan, "zavallı Constance'ımı her zamankinden daha çok seviyorum ve nerede olduğunu bilsem, isterse dünyanın öbür ucu olsun, onu düşmanların elinden kurtarmak için hemen oraya giderim; ama bütün araştırmalarım boşa çıktı, nerede olduğunu bilmiyorum. Ne yaparsınız, kendimizi avutmak gerekiyor."

"O zaman sevgili d'Artagnan kendinizi Milady ile avutun, sizi eğlendirecekse, bunu bütün kalbimle diliyorum."

"Dinleyin Athos," dedi d'Artagnan, "hapse atılmış gibi burada bekleyeceğinize, atınıza binip bir gezinti yapmak için benimle Saint-Germain'e gelin."

"Sevgili dostum," diye karşılık verdi Athos, "atım varsa binerim, yoksa yaya giderim."

"Ben sizin kadar gururlu değilim," dedi başkasından gelse kendisini incitecek olan paylaşımdan uzak bu yaklaşıma gülümseyerek d'Artagnan, "bulduğum ata binerim. Hoşça kalın sevgili dostum."

"Hoşça kalın," dedi silahşor, Grimaud'ya getirdiği şişeyi açmasını işaret ederek.

D'Artagnan ve Planchet atlarına binip Saint-Germain'e doğru yola koyuldular.

Genç adam yol boyunca, Athos'un Madam Bonacieux ile ilgili söylediklerini düşündü. Çok duygusal bir kişiliği olmasa da, d'Artagnan tuhafiyecinin genç karısından fazlasıyla etkilenmişti, hatta söylediği gibi onu bulmak için dünyanın öbür ucuna bile giderdi. Ama dünya yuvarlak olduğu için birçok ucu vardı ve hangi yana yöneleceğini bilemiyordu.

Bu arada, Milady hakkında bilgi toplayacaktı. Siyah pelerinli adamla konuştuğuna göre, onu tanıyor olmalıydı. D'Artagnan, Madam Bonacieux'yü kaçıranın ilk kez olduğu gibi ikinci kez de siyah pelerinli adam olduğunu düşünüyordu. Bu durumda, d'Artagnan, Milady'yi araştırarak aslında Constance'ın da izini sürmüş olacağı konusunda yalan söylemiyordu ya da yalnızca biraz kıvırıyordu.

Bunları düşünürken, arada bir atını mahmuzlayan d'Artagnan bir süre sonra Saint-Germain'e varmıştı. On yıl sonra XIV. Louis'nin doğacağı köşkün önünden geçti. Issız bir yolda güzel İngilizle ilgili herhangi bir ipucu bulmak için sağına soluna bakarak ilerlerken, o dönemin mimari anlayışına göre caddeye bakan cephesinde hiç penceresi olmayan şirin bir evin zemin katında kendisine yabancı gelmeyen bir yüzle karşılaştı. Çiçeklerle kaplı bir terasta gidip gelen bu adamı önce Planchet tanıdı.

"Şuraya bakın efendim!" dedi d'Artagnan'a "ahmak ahmak bakan şu suratı tanıdınız mı?"

"Hayır, ama onu bir yerlerde görmüş olduğumu sanıyorum."

"Bu adam, bir ay önce Calais'de liman müdürünün evine giderken delik deşik ettiğiniz Wardes kontunun uşağı Lubin'den başkası değil."

"Vay canına, bu doğru!" dedi d'Artagnan, "Şimdi onu tanıdım. Seni hatırlar mı dersin?"

"Sanmıyorum efendim, yüzümü net olarak hatırlayamayacak kadar berbat bir durumdaydı."

"O zaman bu çocukla biraz sohbet edip, efendisinin ölüp ölmediğini öğren."

Planchet atından inip, kendisini hatırlamayan Lubin'e doğru yürüdü, biraz sonra iki uşak koyu bir sohbete daldıklarında, atları dar bir sokağa doğru iten d'Artagnan evin etrafını dolaşıp, bir fındık

ağacının arkasından konuşmaları dinlemeye başladı.

Ağacın arkasında bir an için çevreyi gözlemlerken, bir araba sesi duydu ve ardından Milady'nin arabasının karşısında durduğunu gördü. Milady'yi içerde gördüğünde yanılmadığını anladı. Olan biteni görünmeden izlemek için atının boynuna doğru eğildi.

Milady sarı saçlı güzel başını kapıdan uzatıp hizmetçisine talimat verdi.

Yirmi, yirmi iki yaşlarında olan bu hareketli ve uyanık kız gerçekten de soylu bir hanımefendinin hizmetçisi olmaya layıktı. O zamanın geleneklerine uygun bir şekilde oturduğu basamaktan aşağı atlayıp, d'Artagnan'ın Lubin'i gördüğü terasa yöneldi.

D'Artagnan hizmetçiyi gözleriyle izlerken, Lubin'in içeriden çağırılmasıyla, efendisinin nereye kaybolduğunu bulmaya çalışan Planchet'nin terasta yalnız kaldığını fark etti.

Hizmetçi kız, Lubin sandığı Planchet'ye yaklaşarak küçük bir pusula uzattı.

"Efendinize iletilecek," dedi.

"Efendime mi?" diye karşılık verdi Planchet şaşkın bir halde.

"Evet ve çok acil. Hemen alın."

Sonra, geriye dönmüş olan arabaya doğru koştu, basamağa oturdu, araba yeniden yola çıktı.

Pusulayı evirip çeviren Planchet, her zamanki itaatkârlığıyla terastan aşağı atlayıp, dar sokağa girdi ve yirmi adım sonra kendisine doğru gelen d'Artagnan'la karşılaştı.

"Bu pusula sizin için efendim," dedi genç adama.

"Benim için mi?" dedi d'Artagnan, "bundan emin misin?"

"Elbette eminim; hizmetçi, ‘efendiniz için,' dedi. Benim de sizden başka efendim yok. Vay canına! Hizmetçi de çok hoş bir kızdı hani!"

Mektubu açan d'Artagnan şu satırları okudu:

> "Sizinle dile getiremediği kadar ilgilenen biri ormanda ne zaman gezintiye çıkacağınızı merak ediyor. Yarın Camp du Drap d'Or hanında siyah ve kırmızı giysili bir uşak yanıtınızı bekleyecek."

"Şuraya bakın, işte bu çok ilginç," dedi d'Artagnan kendi kendine. "Sanırım Milady ve ben aynı kişinin sağlığıyla ilgileniyoruz. Planchet, Wardes kontu nasılmış, ölmemiş mi?"

"Hayır efendim, vücuduna dört kılıç darbesi alan biri ne kadar iyi olabilirse o kadar iyiymiş, çünkü bildiğiniz gibi o soylu beyefendiye tam dört kılıç darbesi indirmiştiniz. Çok kan kaybettiği için hâlâ kendisini tam olarak toplayamamış. Size söylediğim gibi Lubin beni hatırlamadı ve bana baştan sona bütün macerayı anlattı."

"Çok güzel Planchet, sen uşakların kralısın; şimdi atına bin de, arabaya yetişelim."

Takip uzun sürmedi, beş dakika sonra arabanın yolun kenarında durmuş olduğunu fark ettiler,

arabanın kapısında şık giyimli bir süvari vardı.

Milady ile süvari arasında öyle hararetli bir tartışma yaşanıyordu ki, kendisini güzel hizmetçi dışında kimsenin fark etmediği d'Artagnan arabanın diğer yanından konuşulanları duyuyordu.

D'Artagnan İngilizce konuştukları için neden söz ettiklerini anlamasa da, sesinin tonundan güzel İngilizin çok öfkeli olduğu anlaşılıyordu. Sonunda Milady'nin elindeki yelpazeyi kapıya vurarak paramparça etmesi konuşmanın içeriği konusunda hiç şüphe bırakmıyordu.

Süvari, Milady'yi daha da öfkelendiren bir kahkaha attı.

Müdahale etme zamanının geldiğini düşünen d'Artagnan, diğer kapıya yaklaşarak saygıyla şapkasını çıkardı.

"Madam," dedi, "size yardımcı olmama izin verir misiniz? Bu süvari sizi öfkelendirmiş gibi görünüyor. Onu bu saygısızlığından dolayı cezalandırmam için tek sözünüz yeter."

İlk sözcükleri duyan Milady dönüp genç adamı şaşkınlıkla dinlemişti, sözlerini tamamladığında:

"Mösyö," dedi düzgün bir Fransızcayla, "tartıştığım kişi kardeşim olmasaydı, bu teklifinizi seve seve kabul ederdim."

"Ah! O zaman beni bağışlayın," dedi d'Artagnan, "kabul edersiniz ki bunu bilemezdim madam."

"Bu densiz de ne karışıyor," diye haykırdı Milady'nin kardeşi olduğunu söylediği süvari başını kapıya doğru eğerek, "neden çekip kendi yoluna gitmiyor?"

"Densiz sizsiniz," dedi d'Artagnan aynı şekilde başını eğip, kendi tarafındaki kapıdan karşılık vererek, "yoluma gitmiyorum çünkü burada durmak hoşuma gidiyor."

Süvari kız kardeşine İngilizce bir şeyler söyledi.

"Ben sizinle Fransızca konuşuyorum," dedi d'Artagnan, "lütfen siz de benimle aynı dilde konuşun. Siz hanımefendinin kardeşisiniz, kabul, ama çok şükür benim kardeşim değilsiniz."

Her kadın gibi ürkek olan Milady'nin tartışmanın daha da büyümemesi için araya girmesi beklenebilirdi, ama o tam tersine koltuğuna gömülüp soğuk bir sesle sürücüsüne seslendi:

"Konağa gidelim."

D'Artagnan'ın yakışıklılığından etkilenmiş gibi görünen güzel hizmetçi ona endişeyle baktı.

Hareket eden araba iki atlıyı karşı karşıya bıraktı, şimdi aralarında kendilerini ayıran hiçbir engel yoktu.

Süvari çark ederek arabayı izlemek üzereydi ki, onun Amiens'de atını alan ve az kaldı elmasını da alacak olan İngiliz olduğunu fark ederek öfkeden deliye dönen d'Artagnan dizgininden tutarak atını durdurdu.

"Hey, mösyö!" dedi, "Aramızda küçük bir tartışma yaşandığını unutmuş gibi göründüğünüze göre, siz benden daha densizsiniz."

"Ah! Ah!" dedi İngiliz, "Demek sizdiniz. İlla bir oyun daha mı oynamak istiyorsunuz?"

"Evet, ve sizden almam gereken bir rövanş olduğunu hatırladım. Sevgili mösyö, bakalım kılıcınızı da zar kadar iyi kullanabiliyor musunuz?"

"Gördüğünüz gibi kılıcım yok," dedi İngiliz, "silahsız bir insana karşı cesaret gösterisinde mi bulunmak istiyorsunuz?"

"Umarım evinizde bir kılıcınız vardır," diye karşılık verdi d'Artagnan. "Yoksa bende iki tane var, birini size verebilirim."

"Gerek yok," dedi İngiliz, "evimde yeterince kılıcım var."

"Tamam o zaman soylu beyefendi," dedi d'Artagnan, "en uzununu seçip bu akşam bana göstermeye gelin."

"Nerede?"

"Size önerdiğim gezintiler için çok elverişli bir mekân olan Luxembourg'un arkasında."

"Tamam, oraya geleceğim."

"Saat kaçta?"

"Altıda."

"Bu arada, herhalde yanınızda getireceğiniz bir iki arkadaşınız vardır?"

"Benimle aynı oyunu oynamaktan gurur duyacak üç dostum var."

"Üç mü? Harika! Ben de tam öyle hesaplamıştım."

"Şimdi isminizi söyler misiniz?" dedi İngiliz.

"Ben, Mösyö des Essarts'ın muhafız birliğinden Gaskonyalı d'Artagnan. Ya siz?"

"Ben Sheffield baronu, Winter lordu."

"Tamam o zaman sayın baron, hizmetinizdeyim," dedi d'Artagnan, "her ne kadar isimlerinizi akılda tutmak zor olsa da."

Ve atını mahmuzlayarak dörtnala Paris yoluna koyuldu.

Böyle durumlarda her zaman yaptığı gibi doğrudan Athos'a gitti.

Athos'u büyük bir kanepeye uzanmış, donanımının kendisine gelmesini beklerken buldu.

Athos'a, Wardes kontunun mektubu dışında, olup biten her şeyi anlattı.

Athos bir İngilizle dövüşeceğine çok sevindi. Söylediğimiz gibi bu onun düşüydü.

Hemen uşaklar gönderilerek Porthos ve Aramis durumdan haberdar edildi.

Kılıcını kınından çeken Porthos ara sıra gerileyip bir dansçı gibi eğilerek duvara karşı kılıç

sallamaya başladı. Manzumesi üzerinde çalışmaya devam eden Aramis, Athos'un çalışma odasına kapanarak, kılıçlar kınından çekilene dek kendisini rahatsız etmemelerini rica etti.

Athos, Grimaud'ya bir şişe daha getirmesini işaret etti.

Daha sonra uygulamaya koyacağı ve kendisine eğlenceli bir macera vaat eden küçük bir plan yapan d'Artagnan'ın düşüncelere dalmış yüzü ara sıra hoş gülümsemelerle aydınlanıyordu.

XXXI

İngilizler ve Fransızlar

Saat altıya doğru, dört uşakla birlikte, Luxembourg'un arkasında keçilere bırakılmış bir otlağa gittiler. Athos çobana uzaklaşması için biraz para verdi. Uşaklar nöbet tutmakla görevlendirildi.

Kısa süre sonra otlağa gelen sessiz bir grup silahşorlara yaklaştı, ardından İngiliz âdetlerine göre tanışma merasimi yapıldı.

Oldukça soylu görünen İngilizler, rakiplerinin ilginç adlarını öğrenince hem şaşırıp, hem kaygılandılar.

"Ama," dedi Winter lordu, üç silahşorun isimleri söylendiğinde, "bu şekilde kim olduğunuzu bilemeyiz ve isimleri çobanlarınkileri andıran kişilerle dövüşmeyeceğiz."

"Milord, tahmin edeceğiniz gibi bunlar takma isimler," dedi Athos.

"Bu durum, gerçek isimlerinizi öğrenme isteğimizi daha da artırdı," diye karşılık verdi İngiliz.

"İsimlerimizi bilmeden bizimle zar attınız ama," dedi Athos, "atlarımızı hangi bilgilere dayanarak kazandınız?"

"Bu doğru, ama o zaman yalnızca altınlarımızı riske atıyorduk; oysa şimdi kanımızı ortaya koyuyoruz, herkesle zar atılabilir, ama insan yalnızca dengiyle dövüşür."

"Doğru," dedi Athos ve dövüşeceği İngilizi biraz öteye götürerek alçak sesle ismini söyledi.

Porthos ve Aramis de aynısını yaptılar.

"Bu sizin için yeterli mi," dedi Athos rakibine, "beni sizinle kılıç sallayacak kadar soylu buluyor musunuz?"

"Evet mösyö," dedi İngiliz eğilerek.

"Ve şimdi size bir şey söylememi ister misiniz?" dedi Athos soğuk bir ifadeyle.

"Nedir?" diye sordu İngiliz.

"İsmimi öğrenmekte bu kadar ısrarcı davranmasaydınız, sizin için daha iyi olacaktı."

"Ama neden?"

"Çünkü öldüğüm sanılıyor, yaşadığımın bilinmemesi için haklı gerekçelerim var, bu yüzden sırrımın açığa çıkmaması için sizi öldürmek zorunda kalacağım."

İngiliz şaka yaptığını sanarak Athos'a baktı, oysa Athos çok ciddiydi.

"Beyler," dedi hem arkadaşlarına hem de rakiplerine seslenerek, "hazır mıyız?"

"Evet," diye karşılık verdi İngiliz ve Fransızlar hep bir ağızdan.

"O zaman, gardınızı alın," dedi Athos.

Ve batmakta olan güneşin ışınları altında bir anda sekiz kılıcın parıldamasıyla can düşmanları arasında amansız bir mücadele başladı.

Athos kılıcını bir eskrim salonundaymışçasına sakince sallıyordu.

Chantilly macerasında kendisine fazlasıyla güvenmenin cezasını çekmiş olan Porthos daha temkinli davranıyordu.

Manzumesinin üçüncü şiirini bitirmesi gereken Aramis'in çok acelesi vardı.

İlk önce Athos rakibini kalbine sapladığı tek bir darbeyle öldürdü.

Ardından Porthos karşısındaki İngilizi kalçasına indirdiği bir darbeyle çimenlerin üzerine serdi. Porthos fazla direnmeden kılıcını veren rakibini yerden kaldırarak arabasına götürdü.

Aramis'in hamleleri karşısında elli adım geri çekilen rakibi sonunda uşakların yuhalamaları arasında koşarak kaçmaya başladı.

Savunma ağırlıklı bir mücadele sergileyen d'Artagnan ise, iyice yorulduğunu fark ettiği rakibine yandan sert bir darbe indirerek kılıcını düşürdü. Kılıçsız kalan baron geri geri giderken ayağı kayıp sırtüstü düştü.

D'Artagnan bir hamlede kılıcını İngilizin boğazına dayadı.

"Sizi öldürebilirim mösyö," dedi, "kaderiniz benim elimde, ama kız kardeşinizin hatırına hayatınızı bağışlıyorum."

D'Artagnan yüzünü gülümsemelerle aydınlatan planını gerçekleştirdiği için sevincinden uçuyordu.

Karşısında oldukça sağlam karakterli bir beyefendi olduğunu anlayan İngiliz, d'Artagnan'ı kolları arasına alarak üç silahşora övgüler yağdırdı. Porthos'un rakibi arabasına götürüldüğü ve Aramis'inki ise tabanları yağladığı için Athos'un kılıcını kalbine sapladığı İngilizle ilgilenen silahşorlar, yarasının ölümcül olup olmadığını anlamak için giysilerini çıkarırlarken adamın belinden büyükçe bir kese düştü. D'Artagnan keseyi yerden alarak Winter lorduna uzattı.

"Bunu ne yapmamı istiyorsunuz?" dedi İngiliz.

"Ailesine verirsiniz," dedi d'Artagnan.

"Ailesinin buna ihtiyacı yok: Yılda on beş bin altınlık gelirleri var, keseyi uşaklarınıza verin."

D'Artagnan keseyi cebine koydu.

"Ve şimdi genç dostum, izin verirseniz size böyle hitap etmek istiyorum. Kabul ederseniz sizi hemen bu akşam kız kardeşim Lady Clarick'le tanıştıracağım; sarayda sözü geçen bir kişidir, sizi himayesine alırsa, gelecekte ağzından çıkacak tek bir söz sizin için faydalı olabilir."

Sevinçten kıpkırmızı kesilen d'Artagnan onaylarcasına başını salladı.

Bu sırada Athos, d'Artagnan'a yaklaştı.

"O keseyi ne yapmayı düşünüyorsunuz?" diye sordu alçak sesle.

"Sevgili dostum Athos, onu size verecektim."

"Bana mı? Ama neden?"

"Neden mi, onu siz öldürdünüz, ganimeti de size vermek gerekir."

"Düşmanımdan ganimet almak, öyle mi!" dedi Athos, "beni ne zannettiniz?"

"Bu bir savaş geleneğidir," dedi d'Artagnan, "neden düellolarda da geçerli olmasın ki?"

"Böyle bir şeyi savaş alanında bile yapmazdım," diye karşılık verdi Athos.

Porthos omuzlarını silkerken, Aramis bir dudak hareketiyle Athos'u onayladı.

"O zaman Winter lordunun da söylediği gibi keseyi uşaklara verelim," dedi d'Artagnan.

"Evet, keseyi uşaklara verelim," dedi Athos, "ama bizimkilere değil İngilizlerinkilere."

Athos keseyi alıp arabacıya doğru fırlattı.

"Siz ve arkadaşlarınız için."

Beş kuruşsuz birinin sergilediği bu soylu davranış Porthos'u bile derinden etkilemişti; Winter lordu ve arkadaşı tarafından kulaktan kulağa yayılan bu Fransız cömertliği Grimaud, Mousqueton, Planchet ve Bazin dışında herkes tarafından takdirle karşılandı.

Winter lordu d'Artagnan'ın yanından ayrılırken kız kardeşinin adresini verdi; Milady o dönemin gözde semti olan Royale meydanı, 6 numarada oturuyordu. İngiliz, kız kardeşiyle tanıştırmak için kendisini almaya geleceğini bildirdiğinde, d'Artagnan ona saat sekizde Athos'ta olmasını söyledi.

Milady ile tanışmak Gaskonyalımızın zihnini fazlasıyla meşgul ediyordu. Bu ilginç kadının şimdiye kadar kaderini nasıl etkilediğini düşünüyordu. Milady'nin kardinalin yandaşı olduğunu bilmesine rağmen tanımlayamadığı bazı duyguların kendisini karşı konulmaz bir şekilde ona doğru sürüklediğini hissediyordu. Tek kaygısı Milady'nin kendisini Meung'den ya da Douvres'dan hatırlamasıydı; bu durumda onun Mösyö de Tréville'in krala yürekten bağlı dostlarından biri olduğunu anlayacak ve kozların eşit dağıldığı bir oyuna başlayacaktı. Milady'nin kardinalin gözdesi olan genç, yakışıklı ve zengin Wardes kontuyla ilişki kurmaya çalışması bizim kendini beğenmiş delikanlımızın umurunda değildi. İnsan yirmi yaşındaysa ve özellikle Tarbes'da doğmuşsa bunların ne önemi vardı.

D'Artagnan evine gidip şık bir elbise giydikten sonra, her zaman olduğu gibi Athos'a gidip ona her şeyi anlattı. Onu dinlerken kafasını sallayan Athos, d'Artagnan'a tedbirli davranmasını söyledi.

"Nasıl yani!" dedi ona, "Güzel, çekici ve mükemmel olduğunu söylediğiniz bir kadını kaybediyorsunuz ve şimdi de bir başkasının peşinden koşuyorsunuz!"

D'Artagnan bu karşı çıkışın yerinde olduğunu hissetti.

"Madam Bonacieux'yü yüreğimle seviyordum, oysa Milady'yi beynimle seviyorum," dedi, "ona gitmemin nedeni saraydaki konumunu öğrenmek."

"Saraydaki konumunu mu! Onun kardinalin bir ajanı olduğunu tahmin etmek hiç de zor değil. Bu kadın sizi kellenizi kaybettirecek bir tuzağa düşürecek!"

"Sevgili dostum Athos, konuya ne kadar karamsar yaklaşıyorsunuz."

"Ne yaparsınız dostum, kadınlara güvenmiyorum! Ben dersimi aldım, özellikle de sarışın kadınlardan. Milady sarışındı öyle değil mi?"

"Dünyanın en güzel sarı saçları onda."

"Ah! Zavallı d'Artagnan," dedi Athos.

"Bakın, ben onun saraydaki konumunu öğrenmek istiyorum; sonra ondan uzaklaşacağım."

"Öğrenin o zaman," dedi Athos soğuk bir ifadeyle.

Winter lordu gelmeden önce, Athos diğer odaya geçti. Saat sekize doğru d'Artagnan aşağıda kendisini bekleyen arabaya bindi. İki güçlü atın çektiği araba kısa sürede Royale meydanına vardı.

Milady, d'Artagnan'ı kibarca karşıladı. Konağı çok görkemliydi ve birçok İngiliz savaş yüzünden Fransa'dan ayrılırken, Milady İngilizleri bu tedbirleri almaya zorlayan sorunlardan muafmış gibi konağına yeni harcamalar yapıyordu.

"İşte," dedi Winter lordu, d'Artagnan'ı takdim ederken, "İngiliz olmam nedeniyle aramızdaki düşmanlığa ve kendisine hakaret etmeme rağmen hayatımı bağışlayan soylu beyefendi. Beni biraz seviyorsanız, ona teşekkür edin madam."

Hafifçe kaşlarını çatarken, yüzünü belli belirsiz bir kuşku ifadesi kaplayan Milady'nin dudaklarında garip bir gülümseme belirdi. Bu üç mimik karşısında genç adamın içi titredi.

Milady'nin, hırkasını çekiştiren gözde maymunu ile oynamak için arkasını dönmüş olan kardeşi hiçbir şey görmedi.

"Hoş geldiniz mösyö," dedi ses tonunun yumuşaklığı yüz ifadesiyle çelişen Milady, "bugün minnettarlığımın sonsuz nimetlerini kazanmış bulunuyorsunuz."

O sırada, İngiliz geri döndü ve tek bir ayrıntısını dahi atlamadan düelloyu anlatmaya başladı. Milady onu büyük bir dikkatle dinliyormuş gibiydi, yine de duygularını ne kadar saklamaya çalışırsa çalışsın, bu hikâyenin hiç hoşuna gitmediği kolayca anlaşılıyordu. Kan beynine sıçrıyor, elbisesinin altından ayaklarını sabırsızca salladığı belli oluyordu.

Bu tepkileri hiç fark etmeyen Winter lordu hikâyesini bitirdiğinde, üzerinde bir şişe İspanyol şarabı ve kadehler bulunan masaya yaklaştı. İki kadehi doldurduktan sonra, d'Artagnan'ı içmesi için davet etti.

Bir İngilizin kadeh tokuşturma teklifini geri çevirmenin çok yakışıksız olacağını bilen d'Artagnan masaya yaklaşıp ikinci kadehi aldı. Bu arada Milady'yi de gözden kaçırmamış ve aynadan yüz ifadesindeki değişikliği fark etmişti. Şimdi kimsenin kendine bakmadığını sandığından yüzünü acımasız bir ifade bürümüştü. Güzel dişleriyle mendilini ısırıyordu.

O sırada küçük, güzel hizmetçi kız içeri girip İngilizce bir şeyler söyledi, bunun üzerine Winter lordu acil bir işi çıktığını söyleyerek izin istedi ve kız kardeşinden yokluğunu hissettirmemesini rica etti.

Winter lorduyla el sıkışan d'Artagnan yeniden Milady'nin yanına geldi. Kadının yüzü şaşırtıcı bir şekilde değişmiş, az önceki nazik ifadesini almıştı, ancak mendilindeki birkaç küçük kırmızı leke dudaklarını kanatıncaya kadar ısırdığını gösteriyordu.

Adeta bir mercanı andıran dudakları muhteşemdi.

Sohbetin gidişatı değişmiş, neşeli bir hal almıştı. Keyfi yerine gelen Milady, Winter lordunun kardeşi değil kayınbiraderi olduğunu söyledi, ailenin küçük oğullarından biriyle evlenmiş, kocası ölünce bir çocuğuyla dul kalmıştı. Winter lordu evlenmezse, bu çocuk onun tek mirasçısı olacaktı. Bütün bu anlatılanlar d'Artagnan'a olayların üzerinde bir sır perdesi olduğunu söylüyordu, ama henüz perdenin arkasını göremiyordu.

Zaten yarım saatlik bir sohbetten sonra, d'Artagnan, Milady'nin dilinin sadeliğine bakarak onun yurttaşı olduğuna inanmıştı.

D'Artagnan kibar iltifatlara ve sadakat gösterilerine başladı. Gaskonyalının ağzından çıkan patavatsız sözleri Milady gülümseyerek hoşgörüyle karşılıyordu. Gitme zamanı geldiğinde, Milady'den izin isteyen d'Artagnan salondan dünyanın en mutlu erkeği olarak ayrıldı.

Merdivende rastladığı güzel hizmetçi kendisine hafifçe sürtündükten sonra kıpkırmızı kesilerek özür diledi, sesi öyle yumuşaktı ki, özrü hemen kabul edildi.

Ertesi gün yeniden gelen d'Artagnan öncekinden daha iyi karşılandı. Winter lordu ortalıkta görünmüyordu ve bu kez iltifat etme sırası Milady'deydi. Ona büyük bir ilgi gösterip, nereli olduğunu, dostlarının kim olduğunu ve kardinalin hizmetine girmeyi düşünüp düşünmediğini sordu.

Yirmi yaşında olmasına rağmen oldukça temkinli bir genç olan d'Artagnan, o zaman Milady ile ilgili kuşkularını hatırladı; kardinalden övgüyle söz ederek, Mösyö de Tréville yerine Mösyö de Cavois'yı tanısa, kardinalin muhafızlarından biri olacağını söyledi.

Milady birden konuyu değiştirdi ve lafı hiç dolandırmadan d'Artagnan'a İngiltere'ye gidip gitmediğini sordu.

D'Artagnan, bir keresinde Mösyö de Tréville tarafından at satın almak için Londra'ya gönderildiğini ve yanına dört örnek at alarak geri döndüğünü söyledi.

Sohbet sırasında iki üç kez dudaklarını ısıran Milady karşısındaki Gaskonyalının oldukça temkinli olduğunu hissediyordu.

D'Artagnan dün akşamki gibi aynı saatte izin istedi. Koridorda güzel Ketty ile karşılaştı, hizmetçinin ismi buydu. Genç kız ona fark edilmesi hiç de zor olmayan gizemli bir içtenlikle baktı. Ama zihni Milady ile meşgul olan d'Artagnan bu bakışlara aldırmadı.

D'Artagnan ertesi gün ve bir sonraki gün de Milady'yi ziyaret etti ve her gelişinde daha kibar karşılandı.

Ayrıca her gelişinde bekleme odasında, koridorda ya da merdivenlerde güzel hizmetçiyle karşılaştı.

Ama dediğimiz gibi, d'Artagnan zavallı Ketty'nin bu ısrarlı bakışlarına hiç dikkat etmiyordu.

XXXII

Davavekilinin Yemeği

Önemli bir rol oynadığı düello Porthos'a davavekilinin karısının yemek davetini unutturmamıştı. Ertesi gün, saat bire doğru, elbiselerini Mousqueton'a fırçalattıktan sonra, talihi açılmış bir kişinin adımlarıyla Ours caddesinin yolunu tuttu.

Yüreğinin çarpışlarını genç ve sabırsız âşık d'Artagnan'ınkilere benzetmek doğru olmazdı; onun kanını kaynatan daha maddi bir çıkardı. Nihayet o gizemli eşiği aşacak, üstat Coquenard'ın ekülerinin birer birer çıktığı merdiveni tırmanacaktı.

Rüyalarında en az yirmi kere gördüğü uzun ve derin, kilitli, sürgülü, zemine gömülmüş para kasasının gerçeğini görecekti. Davavekilinin karısının biraz kuru ama zarafetini hâlâ yitirmemiş elleri, hayranlık dolu bakışları arasında kasayı açacaktı.

Ayrıca hanlara, meyhanelere, tavernalara, misafirhanelere alışmış, ağzının tadını bilse de, mönüde ne varsa onu yemek zorunda kalmış, bu göçebe, bahtsız, ailesiz asker bir ev yemeği yiyecek, aile sıcaklığını tadacak ve eski askerlerin söylediği gibi ne kadar kaba olunursa o kadar hoşa giden ince davranışlarla karşılanacaktı.

Her gün kuzen sıfatıyla güzel bir sofraya oturacağını, yaşlı davavekilini neşelendirerek sarı alnındaki kırışıklıkları gidereceğini, davavekilinin kâtiplerine iskambil ve zar oyunlarının en ince ayrıntılarını öğretip, ders ücreti olarak aylık birikimlerini üteceğini düşünmek Porthos'un yüzünü güldürüyordu.

Silahşor sağda solda o sıralar davavekillerinin cimrilikleri hakkında söylenenleri duymuştu, ama para konusunda hiç de tutumlu olmayan Porthos, Madam Coquenard'ın elinin her zaman için açık olduğunu görmüştü ve evde çok iyi ağırlanacağını umuyordu.

Yine de evin kapısında, mahallenin hiç de iç açıcı bir görüntüsü olmadığını fark ettiğinde içinde bazı kuşkular uyandı; girişte pis kokulu karanlık bir koridor vardı, merdiven yan avlunun parmaklıklarının arasından sızan gün ışığıyla iyi kötü aydınlanıyordu, ilk katta büyük bir şatonun ana kapısı gibi devasa çivilerle kaplanmış alçak bir kapı vardı.

Porthos'un parmağıyla çaldığı kapıyı, uzun boylu, soluk yüzlü, gür ve taranmamış saçlı bir kâtip açtı ve uzun boyu gücünü, askeri giysisi konumunu, al yüzü iyi bir yaşam sürdüğünü yansıtan konuğu saygıyla selamladı.

Öndeki kâtibin arkasında daha kısa bir arkadaşı, onun arkasında ise ondan daha uzun boylu bir arkadaşları daha vardı, en geride ise on iki yaşlarında bir çömez duruyordu.

Toplamda üç buçuk kâtip vardı ve bu da o zamana göre işlerin hiç de fena gitmediğini gösteriyordu.

Silahşor saat birde gelecek olmasına rağmen, davavekilinin karısı on ikiden beri onun yolunu gözlüyor ve daha erken gelmesi konusunda sevdalısının yüreğine, hatta midesine güveniyordu.

Konuğu merdivenin eşiğine vardığında, kapıda beliren saygıdeğer hanım, Porthos'u büyük bir sıkıntıdan kurtarmıştı, çünkü kendisini meraklı gözlerle izleyen kâtip sürüsüne ne diyeceğini bilemiyordu.

"Kuzenim gelmiş," diye haykırdı davavekilinin karısı, "Mösyö Porthos, içeri girin."

Porthos ismini duyduklarında gülmeye başlayan kâtipler Porthos'un arkasını dönüp kendilerine bakmasıyla yeniden eski ciddi ifadelerine büründüler.

Kâtiplerin bulunduğu bekleme odasını ve kâğıtlarla dolu karanlık çalışma odalarını geride bıraktıktan sonra, davavekilinin çalışma odasına gelindi. Bu odadan çıktıktan sonra mutfak sağda kalıyor ve kabul salonuna giriliyordu.

Geçtikleri bu odalar Porthos'un aklına iyi şeyler getirmiyordu. Bu açık kapılardan bütün konuşmalar duyulabilirdi. Geçerken mutfağı sorgulayıcı bakışlarla incelediğinde, davavekilinin karısının utancına rağmen, büyük bir üzüntüyle kendi kendine mutfakta ziyafet öncesi hareketliliğinden eser olmadığını itiraf etti.

Porthos'u gördüğünde hiç şaşırmayan davavekili hiç kuşku yok ki bu ziyaretten haberdar edilmişti. Porthos rahat tavırlarla ona doğru ilerleyip, kibarca selam verdi.

"Öğrendiğim kadarıyla kuzenmişiz," dedi davavekili bastonuna dayanıp ayağa kalkarak.

Sıska vücudu bol bir hırkanın içinde kaybolan ihtiyarın yüzü sapsarıydı, suratında kızıl yakut gibi parlayan gözleri ve yapmacık bir ifadeyle gülümseyen ağzı dışında hiçbir hayat belirtisi yoktu. Ne yazık ki, bacaklar artık bu kemik yığınını taşımayı reddediyorlardı ve zayıf düştüğü beş altı aydan beri saygıdeğer davavekili karısının kölesi haline gelmişti.

Kuzen bir tevekkülle kabul edildi. Üstat Coquenard'ın eli ayağı tutsaydı Porthos'la akrabalığı kesinlikle reddederdi.

"Evet mösyö, kuzen oluyoruz," dedi davavekili tarafından coşkuyla karşılanmayacağını bilen Porthos hiç bozuntuya vermeden.

"Sanırım hanım tarafından?" dedi davavekili muzipçe gülümseyerek.

Bu sorunun altında yatan alaycı ifadeyi fark etmeyen Porthos, bunu safça edilmiş bir laf olarak kabul ederek bıyık altından güldü. Saf davavekilinin türünün zor bulunan bir örneği olduğunu iyi bilen Madam Coquenard, kıpkırmızı kesilirken hafifçe gülümsemeye çalıştı.

Üstat Coquenard, Porthos'un gelişinden beri meşe çalışma masasının karşısındaki büyük dolaba endişeyle bakıyordu. Porthos düşlerinde gördüğü ebatlarda olmasa da, bu dolabın paraların bulunduğu kasa işlevini gördüğünü anladı ve tahmin ettiğinden altı ayak daha uzun olduğu için kendini kutladı.

Soy kütüğü ile ilgili soruları daha fazla uzatmayan üstat Coquenard, endişeli bakışlarını dolaptan Porthos'a çevirdi ve yalnızca şunları söylemekle yetindi:

"Kuzenimiz taşraya dönmeden önce, bize bizimle bir yemek yeme onurunu bahşeder, öyle değil mi, Madam Coquenard?"

Porthos bu kez doğrudan midesine aldığı darbeyi hissetti; durumu anlayan Madam Coquenard araya girdi:

"Kuzenim kendisine iyi davranmadığımızı hissederse bir daha gelmez; ama tersini yaparsak,

Paris'te fazla kalmayacağı için, gidene kadar işiyle meşgul olmadığı zamanları bize ayırmasını isteyebiliriz."

"Ah! Bacaklarım, zavallı bacaklarım! Neredesiniz?" diye mırıldandı Coquenard gülümsemeye çalışarak.

Ziyafetten umudunu kesmeye başladığı anda gelen bu yardım Porthos'un davavekilinin karısına büyük minnet duymasını sağladı.

Yemek saati geldiğinde, mutfağın karşısındaki, duvarları siyaha boyanmış büyük yemek salonuna geçildi.

Evde alışılmadık kokular duyan kâtipler ellerinde tabureleriyle asker gibi sıralanmış, oturmayı bekliyorlardı. Şimdiden çenelerinin ürkütücü bir şekilde açılıp kapandığı görülüyordu.

"Lanet olsun!" diye düşündü açlıktan gözleri dönmüş üçlüye bakarak, çömez doğal olarak sofrada yemeyecekti, "Lanet olsun! Kuzenimin yerinde olsaydım, bu açgözlüleri masaya oturtmazdım. Haftalardır bir şey yememiş kazazedelere benziyorlar."

Porthos tekerlekli sandalyeyle kocasını getiren Madam Coquenard'a yemek masasına kadar yardım etti.

Salona girer girmez Mösyö Coquenard da tıpkı kâtipler gibi burnunu ve çenesini oynatmaya başladı.

"Oh!" dedi, "İşte enfes bir çorba!"

"Bu çorbada olağanüstü ne var ki," dedi içinden Porthos, üzerinde bir takımadanın adaları kadar seyrek ekmek kabukları bulunan bol sulu et suyu çorbasına bakarak.

Madam Coquenard gülümseyerek işaret ettiğinde herkes aceleyle masadaki yerini aldı.

Önce üstat Coquenard'a, sonra da Porthos'a servis yapan Madam Coquenard en son kendi tabağını doldurdu ve ekmek kabuklarını da sabırsızlıkla bekleyen kâtiplere dağıttı.

Porthos o sırada gıcırdayarak açılan kapının aralığından ziyafete katılamayan küçük çömezin mutfağın ve yemek salonunun kokularını içine çekerek ekmeğini yediğini gördü. Çorbadan sonra, hizmetçi pişmiş bir tavuk getirdi, bu muhteşem görüntü konukların gözlerinin fal taşı gibi açılmasına neden oldu.

"Ailenize çok düşkün olduğunuz anlaşılıyor Madam Coquenard," dedi davavekili hüzünlü bir gülümsemeyle; "işte kuzeniniz için bir cömertlik örneği daha."

Çok zayıf olan zavallı tavuğun kemikleri bütün çabalarına rağmen üzerlerini kaplayan diken diken olmuş deriden dışarı taşamıyorlardı; yaşlılıktan ölmek üzere tüneğine çekilmiş olan bu tavuğu bulmak herhalde hiç kolay olmamıştı.

"Kahrolası!" diye düşündü Porthos, "İşte bu çok üzücü, yaşlılara saygım var, ama pişmiş ya da kızarmış halde değil."

Ve düşüncelerinin paylaşılıp paylaşılmadığını görmek için etrafına baktı, ama herkesin, kendisinin

tiksindiği bu soylu tavuğu şimdiden gözleriyle yiyip bitirdiğini gördü.

Tavuğu kendine doğru çeken Madam Coquenard iki iri budu ustalıkla ayırıp kocasının tabağına koydu; boynunu kesip başıyla birlikte kendi tabağına aldı; Porthos'a da kanadını ayırıp, kemik yığınından ibaret kalan tavuğu hizmetçiye geri verdi, Porthos yüzlerde yaşanan hayal kırıklığını incelemeye vakit bile bulamadan tavuk ortadan kaybolmuştu.

Tavuktan sonra, büyük bir tabakta bakla geldi, baklaların arasında birkaç koyun kemiği görünür gibiydi, böylece ilk bakışta yemeğin etle yapıldığı sanılabilirdi.

Ama bu yutturmacaya kanmayan kâtiplerin asık yüzlerini kaderlerine boyun eğmiş bir ifade kapladı.

Madam Coquenard becerikli bir ev kadınının ölçülülüğüyle baklayı genç kâtiplere bölüştürdü.

Sıra şaraba geldiğinde, üstat Coquenard, küçücük toprak bir şişedeki şarabı gençlerin bardaklarının üçte birine kadar doldurdu, kendi bardağına da hemen hemen aynı miktarda şarap doldurdu ve sonra şişeyi Madam Coquenard ve Porthos'a doğru uzattı.

Gençler bardaklarındaki şaraba su ilave ettiler, bardaklarını yarıladıktan sonra, üzerine yeniden su eklediler, bu işlemi sürekli olarak yeniledikleri için yemeğin sonunda bardaklarındaki içkinin rengi yakut kırmızısından yakut sarısına dönmüştü.

Tavuğun kanadını çekingen bir ifadeyle yiyen Porthos, davavekilinin karısının dizini kendisininkine değdirdiğini hissederek ürperdi. Sunulan şarabı ihtiyatla içtiğinde, bunun deneyimli damakların korkulu rüyası olan dinlenmemiş Montreuil şarabı olduğunu anladı.

Bu saf şarabı içerken kendisini izleyen üstat Coquenard içini çekti.

"Kuzenim Porthos, bakladan alacak mısınız?" dedi Madam Coquenard, "Yemeseniz iyi olur" anlamına gelen bir ses tonuyla.

"Lanet olsun," diye mırıldandı Porthos.

Sonra yüksek sesle ekledi:

"Teşekkürler kuzinim, hiç aç değilim."

Yeniden sessizlik oldu: Porthos nasıl davranacağını bilemiyordu. Davavekili birkaç kez tekrarladığı sözleri yineledi:

"Ah Madam Coquenard! Sizi kutluyorum, muhteşem bir ziyafet hazırlamışsınız!"

Üstat Coquenard çorbasını içmiş, butlarını yemiş ve koyun kemiğinin etlerini sıyırmıştı.

Kendisiyle alay edildiğini düşünmeye başlayan Porthos bıyıklarını burup kaşlarını çatsa da, Madam Coquenard'ın dizi ona sabırlı olmasını hatırlattı.

Servisin sona ermesi ve bu sessizlik Porthos için bir anlam taşımasa da, kâtipler için çok şey ifade ediyordu: Davavekilinin, karısının gülümsemesine eşlik eden bakışları üzerine yavaşça ayağa kalkıp peçetelerini katladılar, ardından selam vererek yemek salonundan çıktılar.

"Gençler, hadi gidip çalışın ve yediklerinizi hazmedin," dedi davavekili ciddi bir ifadeyle.

Kâtipler çıktıktan sonra, Madam Coquenard büfeden biraz peynir, ayva reçeli ve ballı bademli bir pasta çıkardı.

Masaya gelen yeni tabakları gören üstat Coquenard'ın kaşları çatıldı; yenmeye değer bir şeyler olmadığını anlayan Porthos dudaklarını ısırdı.

Gözleri bakla tabağını arasa da, boşunaydı, tabak çoktan sofradan kaldırılmıştı.

"Muhteşem bir ziyafet," diye haykırdı üstat Coquenard, koltuğunda hareketlenerek, "gerçek bir ziyafet, *epulae epularum*; Lucullus, Lucullus'un evinde yiyor."

Yanındaki şişeye bakan Porthos şarapla ekmek ve peynir yiyerek karnını doyurabileceğini düşündü, ama şarap bitmişti ve Coquenard'lar bunu fark etmiş gibi görünmüyorlardı.

"İşte bu çok güzel," dedi Porthos kendi kendine, "bunu tahmin etmeliydim."

Ağzına küçük bir kaşık reçel götürdü ve dişleri Madam Coquenard'ın yapışkan macunuyla birbirlerine yapıştı.

"Şimdi," dedi içinden, "fedakârlık sona erdi. Ah! Madam Coquenard ile birlikte kocasının dolabına bakma umudum olmasaydı!"

Üstat Coquenard aşırılık olarak değerlendirdiği bu ziyafetin tadını çıkardıktan sonra biraz kestirmek istedi. Porthos davavekilinin bulunduğu yerde uyuklayacağını umuyordu, ama lanet adam kendisini odasına götürmelerini istedi ve dolabının önüne yerleşip ilave önlem olarak ayaklarını üzerine yasladı.

Madam Coquenard'ın Porthos'u yan odaya götürmesiyle pazarlık görüşmeleri başladı.

"Haftada üç kez yemeğe gelebilirsiniz," dedi Madam Coquenard.

"Teşekkürler," dedi Porthos, "ama sizi rahatsız etmek istemem, zaten donanımımla ilgilenmem gerek."

"Doğru ya," dedi davavekilinin karısı iç geçirerek... "o lanet donanım."

"Ne yazık ki öyle," dedi Porthos.

"Donanımınız nelerden oluşuyor Mösyö Porthos?"

"Ah! Birçok şeyden," dedi Porthos, "bildiğiniz gibi seçkin askerler olan silahşorların, muhafızlardan ve İsviçreli muhafızlardan çok daha fazla donanıma ihtiyacı var."

"Ayrıntılarıyla anlatır mısınız?"

"Ama bunun sonu..." dedi ayrıntılardan çok alacağı meblağı düşünen Porthos.

Davavekilinin karısı titreyerek bekliyordu.

"Kaça mal olur?" dedi, "Umarım en fazla..."

Lafını tamamlayamadan durdu.

"Eh! En fazla iki bin beş yüz lira," dedi Porthos, "hatta tutumlu davranırsam iki bin lira bile yeter."

"Tanrım, iki bin lira!" diye haykırdı Madam Coquenard, "Ama bu bir servet."

Porthos anlamlı bir ifadeyle yüzünü buruşturunca Madam Coquenard ne demek istediğini anladı.

"Ayrıntıları sormuştum," dedi, "çünkü tanıdığım birçok tüccar var, üstelik pazarlık konusunda deneyimliyim, ihtiyaçlarınızı yarı fiyatına alacağımdan eminim."

"Ah! Ah! Demek söylemek istediğiniz buydu!" dedi Porthos.

"Evet sevgili Porthos! Size öncelikle bir at gerekiyor, değil mi?"

"Evet."

"Tamam onu ben hallederim."

"Ah!" dedi Porthos gözleri parlayarak, "Atı hallettikten sonra, bir silahşorun kendisinin satın alması gereken bir koşum takımı gerekiyor, o da en fazla üç yüz lira eder."

"Üç yüz lira: Tamam üç yüz lira diyelim," dedi davavekilinin karısı içini çekerek.

Porthos gülümsedi: Hatırlanacağı gibi Buckingham koşum takımını göndermişti, bu durumda üç yüz lirayı kurnazca cebine indirecekti.

"Sonra," diye devam etti, "uşağımın atı ve bavulum var; yeterince silahım olduğu için onlardan söz etmeyeceğim."

"Uşağınızın atı mı?" diye sordu davavekilinin karısı tereddüt ederek, "Demek dostum büyük bir senyör, öyle mi?"

"Madam!" dedi Porthos kibirli bir ifadeyle, "beni bir köylü mü sandınız?"

"Hayır, size yalnızca güzel bir katırın bazen bir attan daha soylu bir havası olduğunu söylemek istedim ve sanırım Mousqueton için güzel bir katır alsak..."

"Tamam, güzel bir katır olsun," dedi Porthos, "haklısınız, birçok İspanyol soylusunun uşaklarının katırları vardır. Ama madam, anlarsınız, sorguçları ve çıngırakları da olmalı."

"İçiniz rahat olsun," dedi davavekilinin karısı.

"Geriye bavul kalıyor," diye devam etti Porthos.

"Ah! Bu konuda hiç endişelenmeyin," diye haykırdı Madam Coquenard, "kocamın beş altı tane bavulu var, en güzelini seçersiniz; özellikle seyahatlerinde kullandığı büyük bavul içine dünyayı bile sığdırabilir."

"Yani bavulunuz boş mu?" diye sordu Porthos safça.

"Elbette boş," diye karşılık verdi aynı saf ifadeyle Madam Coquenard.

"Ama benim ihtiyacım olan bavul ağzına kadar dolu olmalı."

Davavekilinin karısı yeniden içini çekti, Madam Coquenard o dönem henüz *Cimri*'yi yazmamış olan

Moliere'e başkarakteri Harpagon konusunda esin kaynağı olabilirdi.

Sonunda donanımın geri kalanı da bir çözüme bağlandı, davavekilinin karısı kocasından sekiz yüz gümüş lira istemeye ve Porthos ve Mousqueton'u zafere taşıma onuruna sahip olacak atı ve katırı almaya karar verdi.

Meseleyi bir karara bağlayıp, donanımın ne zaman sağlanacağını konuştuktan sonra, Porthos Madam Coquenard'dan izin istedi. Yanında kalmasını sağlamak için kadın onu tatlı bakışlarla süzse de, Porthos krala hizmet etmek üzere görevinin başına dönmesi gerektiğini söyledi, davavekilinin karısının buna verecek bir karşılığı yoktu.

Silahşor, karnı keyfini kaçıracak kadar aç bir halde evine döndü.

XXXIII

Hizmetçi ve Hanımı

Bu arada, d'Artagnan vicdanının çığlıklarına ve Athos'un akıl dolu öğütlerine rağmen Milady'ye her geçen gün daha fazla gönlünü kaptırıyordu, her gün ona kur yapmayı ihmal etmiyor, eninde sonunda aşkının karşılığını alacağına inanıyordu.

Bir akşam gökten altın yağacağı beklentisi içindeki bir adam gibi hafif, aklı bir karış havada konağa geldiğinde, arabanın kapısında hizmetçiyle karşılaştı; ama bu kez güzel Ketty gülümseyerek geçmekle yetinmeyip, hafifçe elini tuttu.

"Tamam!" diye düşündü d'Artagnan, "bana hanımından bir mesaj getirdi; kendi ağzıyla söylemeye cesaret edemediği bir randevuyu iletecek."

Ve güzel kıza dünyayı kendisi yaratmış gibi baktı.

"Sayın şövalye, sizinle bir şey konuşmak istiyorum," diye kekeledi hizmetçi.

"Konuş, seni dinliyorum," dedi d'Artagnan.

"Burada mümkün değil; size söyleyeceklerim hem çok uzun hem de çok gizli."

"O zaman ne yapabiliriz?"

"Sayın şövalye beni izlerse," dedi Ketty çekingen bir ifadeyle.

"Nereye istersen güzel kızım."

"Gelin o zaman."

Ve Ketty, d'Artagnan'ın bırakmamış olduğu elinden çekerek onu karanlık ve dönemeçli bir merdivene götürdü, on beş basamak çıktıktan sonra bir kapıyı açtı.

"Girin sayın şövalye," dedi, "burada yalnızız, rahatça konuşabiliriz."

"Bu oda kimin?" diye sordu d'Artagnan.

"Benim sayın şövalye, şu kapıyla hanımımın odasına açılıyor. Ama içiniz rahat olsun, gece yarısından önce asla yatmadığı için bizi duyamaz."

D'Artagnan etrafına bir göz attı. Zevkle döşenmiş bu küçük oda çok düzenliydi; ama elinde olmadan Ketty'nin, Milady'nin odasına açıldığını söylediği o kapıya baktı.

Genç adamın yüreğinden geçenleri hisseden Ketty iç çekti.

"Demek hanımımı seviyorsunuz sayın şövalye?" dedi.

"Ah! Tarif edemeyeceğim kadar büyük bir aşkla! Onun için çıldırıyorum!"

Ketty bir kez daha iç geçirdi.

"Çok yazık efendim, çok yazık!"

"Bunda üzücü olan ne var?" diye sordu d'Artagnan.

"Çünkü efendim, hanımım sizi hiç sevmiyor."

"Hey!" dedi d'Artagnan, "Bana bunu iletmekle mi görevlendirildin?"

"Ah! Hayır efendim! Ama iyiliğiniz için sizi uyarmaya karar verdim."

"Teşekkürler iyi yürekli Ketty, ama sadece iyi niyetin için, kabul edersin ki bir sırrı açmak hiç de hoş değil."

"Yani size söylediklerime hiç inanmıyorsunuz, değil mi?"

"Böyle şeylere inanmak hiç kolay değildir güzel Ketty, gurur nedeniyle bile olsa."

"Demek bana inanmıyorsunuz?"

"Bana bazı kanıtlar gösterene kadar sana inanmayacağımı itiraf edeyim."

"Peki buna ne dersiniz?"

Ve Ketty göğsünden bir pusula çıkarttı.

"Benim için mi?" dedi d'Artagnan pusulayı hızla elinden alarak.

"Hayır, bir başkası için."

"Bir başkası mı?"

"Evet."

"İsmi, ismi ne?" diye haykırdı d'Artagnan.

"Adrese bakın."

"Wardes kontu."

Kibirli Gaskonyalının zihninde hemen Saint-Germain'deki olay canlandı, bu düşünce kadar hızlı bir hareketle zarfı yırttığında, ne yapacağını hisseden Ketty bir çığlık attı.

"Aman Tanrım! Sayın şövalye, ne yapıyorsunuz?"

"Ben mi? Hiçbir şey!" dedi d'Artagnan ve notu okudu.

> "İlk pusulama yanıt vermediniz; hâlâ iyileşemediniz mi? Yoksa Madam de Guise'in balosunda bana nasıl baktığınızı unuttunuz mu? İşte fırsat kont! Bunu kaçırmayın."

Yüzü kireç gibi solan d'Artagnan yüreğinden yaralanmıştı.

"Zavallı sevgili şövalye!" dedi Ketty, hüzün dolu bir sesle genç adamın elini yeniden sıkarken.

"Benim için üzülüyorsun, iyi yürekli küçüğüm!" dedi d'Artagnan.

"Evet! Bütün kalbimle! Çünkü aşkın ne demek olduğunu biliyorum!"

"Aşkın ne demek olduğunu biliyor musun?" dedi d'Artagnan, kızın yüzüne ilk defa dikkatle bakarak.

"Ne yazık ki evet!"

"O zaman benim için üzülmek yerine, hanımından intikam almam için bana yardım edeceksin."

"Ondan nasıl bir intikam almak istiyorsunuz?"

"Rakibimin ayağını kaydırıp hanımına gününü göstererek."

"Bu konuda size yardımcı olamam sayın şövalye!" dedi Ketty aceleyle.

"Ama neden?"

"İki sebep yüzünden."

"Nedir?"

"İlki hanımımın sizi asla sevmeyecek olması."

"Bunu nereden biliyorsun?"

"Onu yürekten yaraladınız."

"Ben mi! Onu nasıl yaralamış olabilirim ki? Onu tanıdığım günden beri köle gibi ayaklarına kapanıyorum."

"Bunu yüreğimin derinliklerini okuyabilen bir adamdan başkasına açıklamayacağım!"

Kıza ikinci kez dikkatle bakan d'Artagnan, güzelliği için düşeslerin taçlarını feda edebileceklerini fark etti.

"Ketty," dedi, "ne zaman istersen yüreğinin derinliklerini okuyabilirim."

Ve yanağına kondurduğu bir öpücükle zavallı kızın bir kiraz gibi kızarmasına neden oldu.

"Ah! Hayır," diye haykırdı Ketty, "siz beni sevmiyorsunuz! Biraz önce söylediğiniz gibi hanımıma âşıksınız."

"Peki bu ikinci sebebi açıklamana engel mi?"

"İkinci sebep, sayın şövalye," dedi öpücükten ve genç adamın bakışlarındaki ifadeden cesaret alan Ketty, "aşkta herkes kendi çıkarlarını düşünür."

O zaman d'Artagnan Ketty'nin baygın bakışlarını, bekleme odasında, merdivenlerde, koridorda karşılaşmalarını, her karşılaştıklarında elini eline değdirmelerini ve derin iç çekişlerini hatırladı; ama hanımefendiyi memnun etmek için hizmetçiyi görmezden gelmişti: Kartalın peşinden koşan, serçeyi ciddiye almazdı.

Ama bu kez Gaskonyalımız, kendisine olan aşkını böyle saf ve açık bir şekilde ifade eden Ketty'den nasıl yararlanabileceğini düşündü: Wardes kontuna yazılan pusulaları ele geçirebilir, bilgileri Ketty'nin hanımınınkine bitişik odasında toplayabilirdi. Görüldüğü gibi bu alçak, hanımını güzellikle ya da zorla elde edebilmek için zavallı kızı kullanmayı planlıyordu.

"Sevgili Ketty sana kuşku duyduğun bu aşkı kanıtlamamı ister misin?"

"Hangi aşkı?" diye sordu genç kız.

"Sana karşı hissetmeye hazır olduğum aşkı."

"Kanıtı nedir?"

"Her zaman hanımınla geçirdiğim zamanı bu akşam seninle geçirmemi ister misin?"

"Ah! Evet," dedi Ketty ellerini çırparak, "hem de nasıl!"

"Tamam o zaman," dedi d'Artagnan bir koltuğa yerleşerek, "buraya gel de, sana şimdiye kadar rastladığım en güzel hizmetçi kız olduğunu söyleyeyim!"

Ve bu sözleri öyle içtenlikle söyledi ki, inanmaktan başka çaresi olmayan genç kız inandı... Yine de d'Artagnan, büyük bir şaşkınlıkla güzel Ketty'nin kendisini kararlılıkla savunduğunu fark etti.

Saldırı ve savunmayla zaman çabuk geçiyordu.

Saatler gece yarısını vurduğunda, Milady'nin odasındaki zil çaldı.

"Tanrım!" diye haykırdı Ketty, "İşte hanımım geldi, hemen gidin!"

Bu sözlere kulak verecekmiş gibi ayağa kalkıp şapkasını giyen d'Artagnan, merdiven kapısı yerine büyük bir dolabın kapısını açıp, Milady'nin elbiseleri ve bornozları arasına gizlendi.

"Ama ne yapıyorsunuz?" diye haykırdı Ketty.

Önceden anahtarı almış olan d'Artagnan, hiç yanıt vermeden kendisini dolaba kapattı.

"Zili çalmama rağmen neden gelmiyorsunuz? Yoksa uyuyor musunuz?" diye bağırdı Milady sertçe.

Ve d'Artagnan ara kapının sertçe açıldığını duydu.

"Buradayım Milady, buradayım," diye bağırdı Ketty, Milady'ye doğru koşarak.

İkisi birlikte yatak odasına girdiler ve ara kapı açık kaldığı için d'Artagnan Milady'nin bir süre daha hizmetçisini azarlayıp sonra sakinleştiğini duydu. Ketty hanımına yardımcı olurken, kendisiyle ilgili bir sohbet başladı.

"Bu akşam Gaskonyalımız gelmedi," dedi Milady.

"Nasıl madam," dedi Ketty, "gelmedi mi? Daha mutlu olamadan şıpsevdilik mi yapmaya başladı yoksa?"

"Ah, hayır! Mösyö de Tréville ya da Mösyö des Essarts'dan izin alamamış olmalı. Onu tanıyorum ve parmağımın ucunda oynatacağımdan eminim."

"Madam ne yapmayı düşünüyor?"

"Ne yapmak mı?.. İçin rahat olsun Ketty, bu adamla benim aramda bilmediği bir mesele var... Az kaldı kardinal hazretlerinin karşısında itibarımı zedeleyecekti... Ah! Bunun intikamını alacağım!"

"Madamın onu sevdiğini sanıyordum."

"Sevmek mi? Ondan tiksiniyorum! Winter lordunun hayatı elleri arasındayken onu öldürmedi ve beni üç yüz bin liralık bir servetten etti!"

"Bu doğru," dedi Ketty, "oğlunuz amcasının tek mirasçısıydı ve reşit olana kadar bu servet sizin denetiminizde olacaktı."

Bu güzel dişinin, sohbetleri sırasında güçlükle bastırdığı o yılana benzeyen sesiyle, kendisini dostlukla yaklaşan bir adamı öldürmediği için suçladığını duyan d'Artagnan iliklerine kadar titredi.

"Ondan intikamımı çoktan almış olacaktım," diye devam etti Milady, "ama nedendir bilmiyorum, kardinal onu biraz daha idare etmemi tavsiye etti."

"Evet ama madam, Mösyö d'Artagnan'ın sevdiği kadını aynı şekilde idare etmedi."

"Ah! Fossoyeurs caddesindeki tuhafiyeci kadın: Onu hâlâ unutmadı mı? Güzel bir intikamdı doğrusu!"

D'Artagnan'ın alnından soğuk terler boşanıyordu: Bu kadın bir canavardı.

Dinlemeye devam etti, ama ne yazık ki tuvalet sona ermişti.

"Tamam," dedi Milady, "odanıza gidin ve yarın size verdiğim o pusuladan bir cevap almaya çalışın."

"Wardes kontundan mı?"

"Elbette ondan."

"İşte biri daha," dedi Ketty, "bana o zavallı Mösyö d'Artagnan'dan çok farklıymış gibi göründü."

"Çıkın matmazel," dedi Milady, "yorumlardan hoşlanmam."

D'Artagnan kapının kapandığını ve Milady'nin kapıyı sürgülediğini duydu, Ketty de kendi tarafından kapıyı yavaşça kilitledi. O zaman d'Artagnan dolabın kapısını itti.

"Aman Tanrım!" dedi alçak sesle Ketty, "Neyiniz var? Çok solgun görünüyorsunuz!"

"Aşağılık yaratık!" diye mırıldandı d'Artagnan.

"Susun! Susun! Çıkın artık," dedi Ketty, "odamla Milady'ninki arasında yalnızca bir bölme var, burada konuşulanlar oradan duyuluyor!"

"İşte bu yüzden dışarı çıkmayacağım," dedi d'Artagnan.

"Nasıl?" dedi Ketty kıpkırmızı kesilerek.

"En azından daha sonra çıkacağım."

Ve Ketty'yi kendine doğru çekti. Direnmek gürültü çıkarmak anlamına geldiğinden, genç kız boyun eğmek zorunda kaldı.

Bu Milady'ye karşı girişilmiş bir intikam harekâtıydı. D'Artagnan intikamın tanrıların zevki

olduğunu söyleyenleri haklı buldu. Biraz kalbi olsaydı bu yeni keşifle yetinebilirdi; ama tutku ve kibir bütün benliğini sarmıştı.

Yine de övgüyle söz etmek gerekir ki, d'Artagnan, Ketty üzerindeki etkisini ilk önce Madam Bonacieux'nün başına neler geldiğini sorarak kullandı, ama zavallı kız İncil üzerine yemin ederek bundan haberi olmadığını ve hanımının sırlarının çoğunu kendisine açmadığını söyledi, Ketty kadının ölmediğine inanıyordu.

Milady'nin kardinalin gözündeki itibarının sarsılmasının nedenine gelince, genç kız bunu da bilmiyordu, ama bu konuda d'Artagnan daha fazla bilgi sahibiydi: İngiltere'den ayrılırken, Milady'yi limandan çıkması yasaklanan gemilerden birinde görmüştü, elmaslarla ilgili bir sorunun yaşanmış olabileceğinden kuşkulanıyordu.

Ama Milady'nin d'Artagnan'a karşı duyduğu derin nefretin kayınbiraderini öldürmemiş olmasından kaynaklandığı açık bir şekilde anlaşılıyordu.

Ertesi gün konağa gittiğinde, Milady'nin çok keyifsiz olduğunu gören d'Artagnan, yüzünün böyle asık olmasının nedeninin Wardes kontundan yanıt gelmemesine bağladı. Ketty içeri girdiğinde, Milady ona çok soğuk davrandı. Genç kızın d'Artagnan'a yöneltti̇ği kaçamak bakışta, "görüyor musunuz sizin için nelere katlanıyorum," mesajı vardı.

Yine de gecenin sonuna doğru, güzel aslan sakinleşmeye başladı, d'Artagnan'ın tatlı sözlerini gülümseyerek dinledi, hatta elini öpmesine bile izin verdi.

D'Artagnan konaktan çıktığında ne düşüneceğini bilemiyordu, ama kendisini kolayca kaptırmayan bir genç olduğu için Milady'ye iltifatlar yağdırırken, kafasında küçük bir plan hazırlamıştı.

Yeni haberler alabilmek için, kapıda rastladığı Ketty ile yeniden genç kızın odasına çıktı. Ketty çok azarlanmış, ihmalkârlıkla suçlanmıştı. Milady, Wardes kontunun bu sessizliğine anlam veremiyordu, Ketty'ye ertesi sabah dokuzda üçüncü mektubu almak için yanına gelmesini söylemişti.

D'Artagnan, Ketty'den bu mektubu kendisine getirmesini istediğinde, aşktan gözleri kamaşmış olan zavallı kız sevgilisinin her istediğini yerine getireceğini söyledi.

Olaylar önceki geceki gibi gelişti: D'Artagnan dolaba kapandı, Milady tuvaletini tamamladıktan sonra, Ketty'yi odasına gönderip kapısını kapadı. D'Artagnan konaktan sabahın beşinde ayrıldı.

Saat on birde, elinde Milady'nin yeni bir pusulasını taşıyan Ketty'nin geldiğini gördü. Genç kız bu kez, d'Artagnan'la tartışmaya bile girmedi, bedeni ve ruhuyla bu yakışıklı silahşora ait olduğunu hissediyordu.

D'Artagnan pusulayı açıp okumaya başladı:

> "Bu, sizi sevdiğimi açıklamak için yazdığım üçüncü mektup. Dikkat edin, dördüncü mektubu sizden nefret ettiğimi açıklamak için yazabilirim.
>
> Bana olan yaklaşımınızdan pişmansanız, bu pusulayı getiren genç kız size kendinizi bağışlatmak için nasıl davranacağınızı söyleyecektir."

D'Artagnan pusulayı okurken, bir solup bir kızardı.

"Ah! Onu hâlâ seviyorsunuz!" dedi gözlerini bir an için bile olsa genç adamdan ayırmayan Ketty.

"Hayır Ketty, yanılıyorsun, onu sevmiyorum; ama bu aşağılamaların intikamını almak istiyorum."

"Evet, intikam almak istediğinizi biliyorum, bunu söylemiştiniz."

"Bunun senin için ne önemi var Ketty! Yalnızca seni sevdiğimi biliyorsun."

"Bunu nasıl bilebilirim ki?"

"Onu düşüreceğim durumu gördüğünde bunu anlayacaksın."

Ketty iç geçirdi.

D'Artagnan bir kalem alıp yazmaya başladı.

> "Madam, kendimi böyle bir şerefe layık göremediğimden, ilk iki pusulanızın doğru adrese geldiği konusunda kuşkularım vardı, üstelik henüz iyileşmemiştim, bu yüzden size yanıt göndermekte tereddüt ettim.
>
> Ama bugün mektubunuzla birlikte hizmetçiniz de geldiği için sizin tarafınızdan sevilmenin mutluluğunu yaşadım.
>
> Bana soylu bir insanın nasıl özür dileyeceğini söylemesine gerek yok. Bu işi bu gece saat on birde gelerek bizzat ben yapacağım. Bir gün daha gecikmek benim için sizi bir kez daha kırmak anlamına gelecek.
>
> Dünyanın en mutlu erkeği kıldığınız
>
> *Wardes Kontu."*

Bu pusula her şeyden önce bir sahtekârlıktı, sonra bir saygısızlıktı ve hatta günümüzün ahlak anlayışına göre yüz kızartıcı bir davranıştı; ama o zamanlar böyle şeylere o kadar önem verilmiyordu. Zaten Milady'nin çok önemli kişilere ihanet ettiğini bilen d'Artagnan ona saygı duymuyordu. Buna rağmen anlam veremediği, aşağılanmayla başı dönmüş bir tutku ya da tatminsizlik içini yakıp kavuruyordu.

D'Artagnan'ın planı çok basitti: Ketty'nin odasından hanımının odasına geçecek, ilk anın şaşkınlığından, utancından, paniğinden yararlanıp intikamını alacaktı; belki başarılı olamayacaktı, ama bazı işleri şansa bırakmak gerekiyordu. Sekiz gün sonra sefere çıkılacaktı, bu yüzden d'Artagnan'ın mükemmel bir aşka ulaşacak zamanı yoktu.

"Al," dedi d'Artagnan mühürlediği pusulayı Ketty'ye uzatarak, "Wardes kontunun yanıtı olarak Milady'ye götür."

Pusulada yazılanlar konusunda kaygıları olan Ketty'nin yüzü bir ölü gibi soldu.

"Dinle sevgili Ketty," dedi d'Artagnan, "bu işin bir şekilde halledilmesi gerekiyor; Milady ilk mektubu kontun uşağı yerine benim uşağıma verdiğini, Mösyö de Wardes'ın açması gereken pusulaları benim açtığımı anlarsa, seni kovabilir, onu tanırsın, intikamının sınırı yoktur."

"Ne yazık!" dedi Ketty, "Tüm bu tehlikelere kimin için atılıyorum?"

"Benim için, güzel küçüğüm," dedi genç adam, "yemin ederim ki bu yaptıkların için sana çok minnettarım."

"Ama pusulada ne yazıyor?"

"Milady sana söyleyecek."

"Ah! Siz beni sevmiyorsunuz!" diye haykırdı Ketty, "Ne bahtsızım!"

Bu yakınmalara karşı kadınları hep yanıltan bir yanıt vardır; d'Artagnan'ın yanıtı Ketty'yi büyük bir yanılgıya sürükledi.

Yine de mektubu Milady'ye iletmeye karar vermeden önce çok ağladı; ama sonunda kararını d'Artagnan'ın isteği doğrultusunda verdi.

Zaten d'Artagnan Ketty'ye hanımının yanından erkenden ayrılıp onun odasına geleceğine dair söz vermişti.

Bu söz zavallı Ketty'yi avutmaya yetmişti.

XXXIV

Aramis ve Porthos'un Donanımları

Donanımlarının peşinde koşturduklarından beri, dört arkadaş pek sık görüşemiyor, yemeklerini nerede bulabilirlerse orada yiyorlardı. Hızla akıp giden bu değerli zamanın bir bölümünü de nöbetler alıyordu. Yalnızca haftada bir kez, kapısının eşiğini aşmamaya yemin etmiş olan Athos'ta bir araya gelmeyi kararlaştırmışlardı.

Ketty'nin d'Artagnan'a pusulayı getirdiği gün buluşma günüydü.

Ketty çıkar çıkmaz, d'Artagnan Férou caddesinin yolunu tuttu.

Athos ve Aramis'i sohbet ederlerken buldu. Aramis'in papaz cüppesini yeniden giymek konusunda bazı tereddütleri vardı. Athos her zaman olduğu gibi onu ne cesaretlendiriyor, ne de düşüncesinden caydırmaya çalışıyordu. O herkesin özgür iradesiyle karar vermesinden yanaydı. Kendisine danışılmadan kimseye tavsiye vermezdi. Hatta ona iki kere danışmak gerekiyordu.

"Genellikle tavsiyeler uymamak için istenir," diyordu, "ya da tavsiyeye tavsiye veren kişiyi sonradan suçlamak için uyulur."

D'Artagnan'dan biraz sonra Porthos'un da içeri girmesiyle dört arkadaş bir araya geldiler.

Dört yüzden de farklı duygular yansıyordu: Porthos'un yüzünde huzurlu, d'Artagnan'ınkinde umutlu, Aramis'inkinde kaygılı ve Athos'unkinde aldırmaz bir ifade vardı.

Porthos'un yüksek mevkideki bir kişinin, donanımı konusundaki sıkıntılarını gidermeyi istediğini anlattığı birkaç saniyelik bir sohbetten sonra, Mousqueton içeri girdi.

Acınası bir ses tonuyla, Porthos'a acil olarak eve dönmesi gerektiğini bildirdi.

"Donanımlarımla mı ilgili?" diye sordu Porthos.

"Hem evet, hem hayır," diye karşılık verdi Mousqueton.

"Ama söylemek istediğin nedir?.."

"Gelin efendin."

Porthos ayağa kalkıp dostlarını selamladıktan sonra Mousqueton'u izledi.

Birkaç saniye sonra, kapının eşiğinde Bazin belirdi.

"Benden ne istiyorsunuz dostum?" dedi, düşünceleri kiliseye yöneldiği her seferinde ses tonundaki yumuşama kolayca fark edilen Aramis.

"Evde biri beyefendiyi bekliyor," diye yanıtladı Bazin.

"Kimmiş?"

"Bir dilenci."

"Ona biraz sadaka verip, zavallı bir günahkâr için dua etmesini söyleyin."

"Bu dilenci mutlaka sizinle görüşmek istiyor, onunla görüşmenizin sizi çok memnun edeceğini söylüyor."

"Benimle ilgili olarak özel bir şey söyledi mi?"

"Evet, Mösyö Aramis gelmekte tereddüt ederse, ona Tours'dan geldiğimi iletin, dedi."

"Tours'dan mı?" diye haykırdı Aramis, "Beyler, beni bağışlayın, ama bu adam muhtemelen beklediğim haberi getirdi."

Ve hemen ayağa kalkarak hızla uzaklaştı.

Athos ve d'Artagnan baş başa kaldılar.

"Bizimkiler işlerini yoluna koydular galiba," dedi Athos. "Ne dersiniz d'Artagnan?"

"Porthos'un donanım işini hallettiğini biliyorum," dedi d'Artagnan, "Aramis'e gelince onun için hiç kaygılanmıyorum; ama ya siz sevgili Athos, İngilizin hakkınız olan altınlarını cömertçe dağıttınız, siz ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

"O rezil herifin işini bitirdiğim için çok memnunum evlat, bir İngilizi öldürmek Tanrı'nın bir lütfudur, ama altınlarını cebime atsaydım, vicdanımın sesi beni rahat bırakmazdı."

"Bırakın, sevgili Athos! Düşüncelerinizi kabul etmek mümkün değil."

"Şimdi bunları boş verelim. Dün ziyaretiyle beni onurlandıran Mösyö de Tréville bana kardinalin himayesindeki bazı şüpheli İngilizlerle görüştüğünüzü söyledi."

"Herhalde size sözünü ettiğim İngiliz kadını kastediyor olmalı."

"Evet, size kendisiyle ilgili kulak asmayacağınız nasihatler verdiğim o sarışın kadını."

"Size gerekçelerimi açıklamıştım."

"Evet, söylediğiniz kadarıyla, donanımınızı onun sağlayacağını düşünüyordunuz."

"Asla! Bu kadının Madam Bonacieux'nün kaçırılmasıyla ilgili olduğu konusunda kesin delillerim var."

"Evet, anlıyorum, bir kadını bulmak için bir diğerine kur yapıyorsunuz: Bu çok uzun ama eğlenceli bir yoldur."

Bir an için Athos'a her şeyi anlatmayı düşünen d'Artagnan, birdenbire bundan vazgeçti: Athos onur söz konusu olduğunda çok titiz davranan soylu bir beyefendiydi ve genç âşığımızın Milady için hazırladığı küçük planda tasvip etmeyeceğinden emin olduğu bazı hususlar vardı, bu yüzden sessiz kalmayı tercih etti, Athos da dünyanın en umursamaz adamı olduğu için, d'Artagnan'ın sırları kendisinde kaldı.

Bu durumda birbirlerine söyleyecek önemli şeyleri olmayan iki dostu baş başa bırakarak, Aramis'in neler yaptığını izleyeceğiz.

Tours'dan gelen bir habercinin kendisiyle konuşmak istediğini öğrenen genç adamın, ne büyük bir

heyecanla Bazin'i izlediğine, hatta onu geride bıraktığına tanık olmuştuk.

Férou caddesiyle Vaugirard caddesi arasındaki yolu uçarcasına kat eden Aramis, eve girdiğinde, kısa boylu, zeki bakışlı, üstü başı dökülen bir adamla karşılaştı.

"Bana haber gönderen siz miydiniz?"

"Ben Mösyö Aramis'le görüşmek istemiştim."

"Aramis benim, bana ileteceğiniz bir şey mi vardı?"

"Evet, ama bana işlemeli bir mendil göstermeniz gerekiyor."

"İşte burada," dedi Aramis göğsünden çıkarttığı bir anahtarla sedef kakmalı abanoz bir kutuyu açarak.

"Tamam," dedi dilenci, "uşağınızı gönderin."

Gerçekten de, dilencinin efendisinden ne istediğini merak eden Bazin, Aramis'e ayak uydurup, neredeyse içeriye onunla birlikte girmişti; ama bu acelecilik işe yaramamıştı, dilencinin önerisi üzerine efendisi çıkmasını işaret etmiş, o da bu talimatı yerine getirmişti.

Bazin'in çıkmasıyla etrafta kendilerini görecek ya da duyacak birilerinin olup olmadığını anlamak için çevresini hızlı bakışlarla kolaçan eden dilenci, berbat bir kemerle sıkılmış ceketinin önünü açıp, hırkasının üst dikişlerini sökerek bir mektup çıkardı.

Mührü gördüğünde bir sevinç çığlığı atan Aramis, dudaklarına götürdüğü mektubu neredeyse ilahi bir saygıyla açıp okumaya başladı.

> "Dostum, kader bir süre daha ayrı kalmamızı istiyor; ama gençliğimizin güzel günlerini sonsuza dek kaybetmedik. Siz sefere çıkıp görevinizi yapın, bu arada ben de kendi işlerimi halledeyim. Habercinin size vereceği şeyi kabul edin; sefere yakışıklı ve soylu bir beyefendi gibi çıkın ve sizi siyah gözlerinizden öpen kişiyi düşünün.
>
> Elveda ya da daha doğrusu yeniden görüşmek üzere!"

Hırkasının dikişlerini sökmeye devam eden dilenci, kirli giysilerinin içinden yüz elli çifte İspanyol altını çıkarıp masanın üzerine koydu; sonra kapıyı açıp selam vererek, kendisine şaşkınlıkla bakan genç adama soru sorma fırsatı vermeden dışarı çıktı.

O zaman mektubu yeniden okuyan Aramis'in gözüne bir not iliști.

> "Size mektubu ileten kişiyi iyi ağırlayın, kendisi soylu bir İspanyol kontudur."

"Yaldızlı düşler!" diye haykırdı Aramis. "Oh! Hayat ne güzel! Evet, genciz! Evet daha önümüzde mutlu günler var! Güzel sevgilim, aşkım, kanım, canım, her şeyim sana ait!"

Ve masanın üzerinde parıldayan altınlara aldırmadan mektubu tutkuyla öpüyordu.

Bazin'in kapıyı çalmasıyla orada beklemesi için bir neden kalmadığını fark eden Aramis içeri girmesine izin verdi.

Bazin altınları görünce afalladı. Dilencinin kim olduğunu merak edip Aramis'e uğrayan

d'Artagnan'ın geldiğini haber vermeyi unutmuştu.

Aramis'le aralarında teklif olmadığı için, d'Artagnan Bazin'in işini kendisi üstlendi.

"Ah! Şuraya bakın, sevgili Aramis," dedi, "bu erikler Tours'dan geliyorlarsa, onları yetiştiren bahçıvanı benim adıma tebrik edin."

"Yanılıyorsunuz sevgili dostum," dedi her zaman için temkinli davranan Aramis, "yayıncım tek heceli mısralardan oluşan manzumemin parasını göndermiş."

"Ah! Gerçekten mi?" dedi d'Artagnan, "Yayıncınız çok cömertmiş sevgili dostum, söyleyecek tek sözüm bu."

"Nasıl olur efendim?" diye haykırdı Bazin, "Bir manzumenin bu kadar pahalı olması inanılmaz bir şey! Ah efendim! İstediğiniz her şeyi yapabiliyorsunuz, Mösyö de Voiture ve Mösyö de Benserade gibi olabilirsiniz. Bir şair bir rahipten farksızdır. Ah Mösyö Aramis, size yalvarırım şair olun."

"Dostum Bazin," dedi Aramis, "sanırım lafımızı bölüyorsunuz."

Hatasını anlayan Bazin başını öne eğip dışarı çıktı.

"Ah!" dedi d'Artagnan gülümseyerek, "demek eserlerinizi altın fiyatına satıyorsunuz: Çok şanslısınız dostum, ama dikkat edin, hiç kuşkusuz yayıncınızdan gelen mektubu düşüreceksiniz."

Kıpkırmızı kesilen Aramis mektubu iç cebine yerleştirip hırkasını düğmeledi.

"Sevgili d'Artagnan," dedi, "isterseniz dostlarımızı bulmaya gidelim ve zengin olduğuma göre, sizin de zengin olmanızı beklerken birlikte yemek yiyelim."

"Büyük bir memnuniyetle," dedi d'Artagnan, "uzun zamandan beri doğru dürüst bir yemek yememiştim, bu akşam maceralı bir yolculuğa çıkacağım için birkaç şişe Burgonya şarabıyla çakırkeyif olmak hiç fena olmayacak."

"Tamam Burgonya şarabı olsun; ben de içebilirim," dedi altınların görüntüsüyle inziva düşüncesinden vazgeçmişe benzeyen Aramis.

O günkü ihtiyaçlarını karşılamak için cebine üç dört altın koyduktan sonra geri kalanları kendisine uğur getirdiğini düşündüğü ünlü mendilin bulunduğu sedef kakmalı abanoz kutuya yerleştirdi.

İki dost önce evden çıkmayacağına yemin etmiş olduğu için yemeğin kendi evinde yenilmesini öneren Athos'a gittiler, onun sofra adabı konusunda çok deneyimli olduğunu bildiklerinden bu önemli incelikleri ona bırakmakta bir sakınca görmediler.

Porthos'a giderlerken, Bac caddesinin köşesinde ağlamaklı bir ifadeyle önüne kattığı bir katır ve atla yürüyen Mousqueton'a rastladılar.

D'Artagnan sevincini de belirten bir şaşkınlık çığlığı attı.

"Ah! Sarı atım," diye haykırdı, "Aramis, şu ata bakın!"

"Ah! Ne ürkütücü bir eşek!" dedi Aramis.

"İşte sevgili dostum," diye devam etti d'Artagnan, "Paris'e bu atla gelmiştim."

"Nasıl yani, beyefendi bu atı tanıyor mu?" dedi Mousqueton.

"Rengi çok ilginç," dedi Aramis, "böyle tüyleri olanını daha önce hiç görmemiştim."

"Onu üç eküye satmıştım, o parayı da rengi için vermişlerdi, yoksa kendisi beş para etmezdi. Ama sen bu atı nereden buldun Mousqueton?"

"Ah!" dedi uşak, "bunu bana sormayın, düşesimizin kocasının korkunç bir oyunu bu!"

"Nasıl bir oyun, Mousqueton?"

"Soylu bir kadın olan düşes... ama bağışlayın efendim isminin gizli kalmasını istedi, bize yardım edeceğini söyleyip, ondan küçük bir hatıra olarak harika bir İspanyol aygırı ve bir Endülüs katırını kabul etmemizi istedi. Ama kocası her şeyi öğrenince yolda o iki muhteşem hayvana el koyup bize bu korkunç yaratıkları göndermiş."

"Sen de onları geri götürüyorsun, öyle mi?"

"Evet," diye yanıtladı Mousqueton, "bize gönderilenlerin yerine bu hayvanları kabul etmemizin mümkün olmadığını anlarsınız."

"Vay canına, aslında Paris'e geldiğimde nasıl göründüğüm konusunda bir fikir edinebilmek için Porthos'u sarı düğünçiçeğimin üzerinde görmek isterdim. Ama sizi oyalamayalım Mousqueton, gidip işinizi halledin. Kendisi evde mi?"

"Evet efendim," dedi Mousqueton, "ama canı çok sıkkın."

Ve Mousqueton Grands-Augustins rıhtımına doğru yoluna devam ederken, iki dost bahtsız Porthos'un kapısını çaldılar, ama bu boşunaydı, avludan geçtiklerini gören Porthos onlara kapıyı açmadı.

Bu arada yoluna devam eden Mousqueton önündeki iki külüstür beygirle Pont-Neuf'ü geçip Ours caddesine varmıştı. Evin önüne geldiğinde, efendisinin verdiği talimatlar doğrultusunda, atı ve katırı davavekilinin kapısının tokmağına bağladı; sonra iki hayvanla hiç ilgilenmeden Porthos'un yanına dönüp görevini yerine getirdiğini söyledi.

Bir süre sonra, sabahtan beri hiçbir şey yememiş olan bahtsız hayvanlar büyük bir gürültü koparıp kapının tokmağını kopardılar. Davavekili, yardımcısına bu atla katırın kime ait olduklarını öğrenmesi için talimat verdi.

Hediyelerini tanıyan Madam Coquenard önce bu iadeye hiçbir anlam veremedi; ama kısa sonra oraya gelen Por-thos onu bu konuda aydınlattı. Kendine hâkim olmak için elinden geleni yapsa da, silahşorun gözlerindeki öfke âşığını ürküttü. Gerçekten de, Mousqueton, yolda Aramis ve d'Artagnan'a rastladığını ve d'Artagnan'ın Béarn'dan Paris'e bu bodur atla gelip onu üç eküye sattığını efendisinden saklamamıştı.

Porthos davavekilinin karısına Saint-Magloire manastırında randevu verip ayrılırken, kendisini fark eden davavekili onu yemeğe davet etti, ama bu davet silahşor tarafından kibirli bir ifadeyle geri çevrildi.

Orada ne sitemlerle karşılaşacağını iyi bilen Madam Coquenard titreyerek manastırın yolunu tuttu, yine de Porthos'un soylu tavırlarından etkilenmişti.

Porthos, başını öne eğmiş olan Madam Coquenard'a yüreği incinmiş bir erkeğin bir kadına söyleyebileceği her şeyi söyledi.

"Ne yazık," dedi kadın, "oysa ben elimden geleni yapmıştım. At tüccarı olan müşterilerimizden biri borcunu oyalıyordu. Ondan borcu karşılığında bu atla katırı istedim, onların mükemmel havyanlar olduğunu söylemişti."

"Öyleyse madam," dedi Porthos, "size olan borcu beş eküden fazlaysa bu at tüccarı tam bir sahtekârmış."

"Ucuz mal aramak suç mu?" dedi davavekilinin karısı kendini bağışlatmaya çalışarak.

"Hayır madam, ama ucuz mal arayanlar başkalarına da daha cömert dostlar bulmak için izin vermelidirler."

Ve arkasını dönen Porthos, uzaklaşmak üzere bir adım attı.

"Mösyö Porthos! Mösyö Porthos!" diye haykırdı davavekilinin karısı, "Biliyorum hata yaptım, sizin gibi soylu bir süvarinin donanımını sağlarken, ince hesaplar yapmamam gerekirdi!"

Porthos hiç yanıt vermeden bir adım daha attı.

Davavekilinin karısı bir an için onu parıltılı bir sis bulutunun içinde ayaklarına altın dolu keseler atan düşesler ve markizler arasında görür gibi oldu.

"Tanrı aşkına durun, Mösyö Porthos!" diye haykırdı, "Durun da biraz konuşalım."

"Sizinle konuşmak başıma felaketler getiriyor," dedi Porthos.

"Ama benden ne istediğinizi söylesenize?"

"Hiçbir şey, çünkü sizden bir şey istesem, ne değişecek!"

Porthos'un koluna yapışan Madam Coquenard acıyla haykırdı:

"Mösyö Porthos, ben atlardan ve koşum takımlarından ne anlarım ki?"

"Bana danışmanız gerekirdi madam; bu işi kendi başına halletmek istediniz ve dolandırıldınız."

"Hata ettim Mösyö Porthos, ama bunu telafi edeceğime şerefim üzerine yemin ederim."

"Bunu nasıl yapacaksınız?" diye sordu silahşor.

"Dinleyin, Mösyö Coquenard bu akşam kendisini davet eden Chaulnes düküne gidiyor. En az iki saat orada kalacak, gelirseniz birlikte hesap yaparız."

"İşte böyle sevgilim."

"Beni bağışlayacak mısınız?"

"Göreceğiz," dedi Porthos kibirli bir ifadeyle.

Her ikisi de, "Akşama görüşmek üzere," diyerek ayrıldılar.

"Vay canına!" diye düşündü Porthos uzaklaşırken, "Sanırım üstat Coquenard'ın definesine nihayet yaklaşıyorum."

XXXV

Geceleyin Bütün Kediler Gri Görünür

Porthos ve d'Artagnan'ın büyük bir sabırsızlıkla bekledikleri o gece nihayet gelip çatmıştı.

Her zamanki gibi saat dokuza doğru konağa gelen d'Artagnan, son derece keyifli bulduğu Milady tarafından hiç olmadığı kadar nazik bir şekilde karşılandı. Gaskonyalımız bir bakışta pusulasının beklenen etkiyi yarattığını fark etti.

Hanımı şerbet getiren Ketty'ye şefkatli bir yüz ifadesi ve kibar bir gülümsemeyle baksa da, zavallı kız Milady'nin bu iyi niyetli yaklaşımını fark edemeyecek kadar üzgündü.

İki kadını dikkatle gözlemleyen d'Artagnan, doğanın onları yaratırken haksızlık ettiğini düşündü: Hanıma çıkar düşkünü, alçak bir ruh verilmiş, hizmetçiye ise düşeslere yaraşır bir yürek layık görülmüştü.

Saat onda, Milady'de d'Artagnan'ın neden kaynaklandığını iyi bildiği bir endişe hali belirdi; ayağa kalkıyor, yeniden oturuyor, d'Artagnan'a, "Çok sevimlisiniz ama artık gitseniz çok iyi olur," dermiş gibi gülümsüyordu.

D'Artagnan ayağa kalkıp şapkasını aldığında, Milady öpmesi için elini uzattı: Genç adam Milady'nin elini hafifçe sıktığını hissetti ve bunun beğenisini belli etmekten çok gittiği için duyduğu minneti ifade ettiğini anladı.

"Ona çılgınlar gibi âşık," diye mırıldanarak dışarı çıktı.

Bu kez Ketty kendisini bekleme odasında, koridorda ya da ana kapının altında beklemiyordu. D'Artagnan'ın merdivenleri tek başına çıkıp küçük odayı bulması gerekti.

Ketty başını ellerinin arasına almış ağlıyordu.

D'Artagnan'ın içeri girdiğini duysa da başını kaldırmadı, genç adam yanına gidip ellerini ellerinin arasına aldığında, Ketty göz yaşlarına boğuldu.

D'Artagnan'ın tahmin ettiği gibi, pusulayı aldığında sevinçten çılgına dönen Milady her şeyi hizmetçisine anlatmış, sonra bu kez görevini başardığı için ona bir kese uzatmıştı. Ketty odasına döndüğünde, keseyi ağzı açık bir halde bir köşeye atmış, birkaç altın halının üzerine saçılmıştı.

D'Artagnan, seslenmesi üzerine kafasını kaldıran zavallı kızın yüzündeki yıkımı görünce afalladı; yalvaran bir ifadeyle ellerini kavuşturan Ketty bir şey söylemeye cesaret edemedi.

D'Artagnan yufka yürekli olmasa da, bu sessiz acıdan etkilendi, ama planını uygulamak için önceden hazırladığı programından taviz vermeye niyetli değildi. Bu yüzden Ketty'yi teselli etmeye yanaşmadı, yaptığının basit bir intikam hamlesinden başka bir şey olmadığını söylemekle yetindi.

Zaten, Milady'nin, yüzünün kızardığının fark edilmemesi için, Ketty'ye konaktaki, hatta odasındaki bütün ışıkları söndürmesini söylemesi bu intikamı daha da kolaylaştıracaktı. Wardes kontu konaktan gün doğmadan önce, karanlıkta ayrılacaktı.

Biraz sonra Milady odasına girdi. D'Artagnan dolaba saklandığı anda zilin sesi duyuldu.

Hanımının odasına giden Ketty ara kapıyı açık bırakmasa da, aradaki bölme çok ince olduğundan konuşulanların neredeyse tamamı duyuluyordu.

Sevinçten sarhoş olmuş gibi görünen Milady, Ketty'ye Wardes kontu ile buluşmasının en ince ayrıntılarını, mektubu aldıktan sonra cevap yazarken yüz ifadesinin nasıl olduğunu, aşkının mimiklerine nasıl yansıdığını anlattırıyor ve Ketty mutluluktan gözü hiçbir şeyi görmeyen hanımının fark edemediği acıklı bir ses tonuyla beklenen yanıtları vermeye çalışıyordu.

Buluşma saati yaklaştığında, odasındaki bütün ışıkları söndüren Milady, Ketty'ye odasına dönmesini ve kont gelir gelmez kendisini yanına getirmesini söyledi.

Ketty'nin bekleyişi uzun sürmedi. Kilit deliğinden bütün ışıkların söndüğünü gören d'Artagnan, Ketty'nin ara kapıyı kapadığı sırada gizlendiği yerden çıktı.

"Bu gürültü de ne?" diye sordu Milady.

"Benim," dedi d'Artagnan alçak sesle, "Wardes kontu."

"Aman Tanrım, Tanrım!" diye mırıldandı Ketty, "kendi belirlediği randevu saatini bile beklemedi!"

"Tamam o zaman," dedi Milady, titreyen sesiyle, "neden içeri gelmiyor? Kont, kont, sizi beklediğimi biliyorsunuz!"

Bu çağrı üzerine Ketty'yi yavaşça uzaklaştıran d'Artagnan, Milady'nin odasına girdi.

Öfke ve acının bir ruha işkence etmesinin en güzel yolu, âşığın, sevdiği kişinin ağzından mutlu rakibi için dökülen sevgi sözcüklerini duymasıdır.

Tahmin etmediği kadar acı çektiğini hisseden d'Artagnan'ın yüreğini kıskançlık ateşi kavuruyor ve şu an yan odada ağlayan Ketty'yle aynı duyguları paylaşıyordu.

"Evet, kont," diyordu Milady en yumuşak sesiyle, kontun ellerini elleri arasında sıkarak, "bakışlarınız ve her karşılaşmamızda söylediğiniz aşk sözcükleri beni çok etkiledi. Ben de sizi seviyorum. Ah! Yarın, size yarın beni düşünmenizi sağlayacak bir hediye vermek istiyorum, alın."

Ve parmağından çıkardığı yüzüğü d'Artagnan'ınkine taktı.

D'Artagnan etrafı pırlantalarla kaplı bu muhteşem safir yüzüğü Milady'nin parmağında gördüğünü hatırladı.

İlk tepki olarak yüzüğü geri vermek istese de Milady devam etti:

"Hayır, bu yüzüğü aşkımın kanıtı olarak saklayın. Zaten onu kabul ederek bana hayalinizde canlandıramayacağınız kadar büyük bir hizmette bulunuyorsunuz."

"Bu kadın gizem dolu," diye mırıldandı d'Artagnan kendi kendine.

O sırada her şeyi açıklamaya hazır olduğunu hissetti: Ona kim olduğunu ve hangi amaçla burada bulunduğunu söylemek üzere ağzını açtığında, Milady ekledi:

"Zavallı meleğim, o canavar Gaskonyalı az kalsın sizi öldürecekmiş."

Canavar kendisiydi.

"Ah!" diye devam etti Milady, "yaralarınız hâlâ sızlıyor mu?"

"Evet, hem de fazlasıyla," dedi ne yanıt vereceğini bilemeyen d'Artagnan.

"İçiniz rahat olsun," diye mırıldandı Milady, "intikamınızı ben alacağım, hem de çok acımasızca!"

"Lanet olsun!" dedi d'Artagnan içinden "Sırrımı açmanın zamanı henüz gelmedi."

D'Artagnan'ın bu kısa sohbetin etkisinden kurtulabilmesi için bir süre geçmesi gerekti, ama bu süre zarfında içindeki intikam duygusu tamamıyla sönmüştü. Kendisini derinden etkileyen bu kadından hem nefret ediyor, hem de ona karşı büyük bir hayranlık besliyordu, bu iki zıt duygunun aynı yürekte bir araya gelebileceğini hiç düşünmemişti ve bu birliktelik garip, şeytani bir aşkı doğuruyordu.

Yine de saat biri vurup ayrılma zamanı geldiğinde, d'Artagnan yüreğinde derin bir sızı hissetti. Tutkulu vedalaşmaları sırasında, bir sonraki hafta için yeni bir randevu kararlaştırıldı. Zavallı Ketty, odasına geldiğinde d'Artagnan'la biraz konuşmayı umuyordu, ama Milady karanlıkta konuğunu merdivenlere kadar yolcu etti.

Ertesi sabah hemen öğütlerini dinlemek için Athos'a giden d'Artagnan, içine daldığı bu macerayı anlattı. Başından geçenlerden söz ederken, Athos'un kaşları birçok kez çatıldı.

"Anlattıklarınızdan bu Milady'nin çok aşağılık bir yaratık olduğu anlaşılıyor," dedi, "ama ona bu oyunu oynadığınız için sizin de ondan aşağı kalır yanınız yok; şu ya da bu şekilde kollarınızın arasına korkunç bir düşmanı almışsınız."

Athos bunları söylerken, büyük bir dikkatle d'Artagnan'ın parmağına bakıyordu, özenle bir mücevher kutusuna yerleştirilmiş olan kraliçenin yüzüğünün yerini pırlantalarla kaplı safir yüzük almıştı.

"Yüzüğe mi bakıyorsunuz?" diye sordu Gaskonyalı arkadaşının gözlerini alamadığı bu pahalı hediyeyle kibirlenerek.

"Evet," dedi Athos, "bana ailemden kalma bir mücevheri hatırlatıyor."

"Çok güzel, öyle değil mi?"

"Muhteşem!" diye karşılık verdi Athos, "O safir yüzüğün bir eşi daha olabileceğini hiç düşünmemiştim. Yoksa onu kraliçenin yüzüğüyle mi değiştirdiniz?"

"Hayır," dedi d'Artagnan, "güzel İngilizin ya da daha doğrusu güzel Fransızın bir hediyesi, çünkü ona sormamış olmama rağmen Fransa'da doğduğuna inanıyorum."

"Bu yüzüğü size Milady mi verdi?" diye haykırdı içinde kopan fırtınayı belli eden Athos.

"Elbette, bana dün gece kendisi verdi."

"Bana şu yüzüğü göstersenize," dedi Athos.

"İşte," diye yanıtladı yüzüğü parmağından çıkaran d'Artagnan.

Yüzüğü inceleyen Athos'un rengi soldu, sonra sol elinin yüzükparmağına taktığında yüzüğün sanki kendisi için yapılmış gibi uyduğunu fark etti. Bu soylu adamın her zaman sakin olan yüzünü bir öfke ve intikam bulutu kapladı.

"Bunun aynı yüzük olması mümkün değil," dedi, "bu yüzük Milady Clarick'in eline nasıl geçmiş olabilir? Yine de iki yüzük arasında böyle bir benzerlik olması nadir rastlanan bir şey."

"Bu yüzüğü daha önce görmüş müydünüz?" diye sordu d'Artagnan.

"Gördüğümü sanmıştım," dedi Athos, "ama hiç şüphe yok ki yanılmışım."

Ve hâlâ bakmaya devam ederek yüzüğü d'Artagnan'a geri verdi.

"Durun d'Artagnan," dedi birkaç saniye sonra, "yüzüğü parmağınızdan çıkarın ya da taşlı kısmını iç tarafına çevirin; bana öyle kötü şeyler hatırlatıyor ki, sizinle nasıl konuşacağımı bilemiyorum. Benden öğüt almaya geldiğinizi, ne yapacağınıza karar veremediğinizi söylemiştiniz, değil mi?.. Ama bekleyin, safiri bana verin: Size sözünü ettiğim yüzüğün bir yüzünde geçirdiğim bir kaza nedeniyle oluşan bir çizik vardı."

D'Artagnan parmağından çıkarttığı yüzüğü bir kez daha Athos'a uzattı.

Athos'un bütün bedeni titredi.

"Bakın, görüyorsunuz değil mi, çok garip!"

Ve d'Artagnan'a hatırladığı o çiziği gösterdi.

"Ama bu safir size kimden kaldı?"

"Annemden kaldı. Size söylediğim gibi, bu aileden çıkmaması gereken eski bir mücevher."

"Onu sattınız mı?" diye sordu d'Artagnan tereddüt ederek.

"Hayır," dedi Athos garip bir gülümsemeyle, "onu tıpkı size verildiği gibi bir aşk gecesinde hediye ettim."

Düşüncelere dalan d'Artagnan, Milady'nin yüreğinin derinliklerinde karanlık ve bilinmeyen uçurumlar görür gibi oldu.

Yüzüğü parmağına takmadan cebine koydu.

"Dinleyin, beni," dedi Athos, d'Artagnan'ın elini tutarak, "sizi ne kadar sevdiğimi bilirsiniz, öz evladımı bile ancak sizin kadar sevebilirdim. Dediğimi yapıp bu kadından vazgeçin. Onu tanımıyorum ama içimden gelen bir ses onun ne kadar tehlikeli olduğunu söylüyor."

"Haklısınız," dedi d'Artagnan, "onu bırakıyorum ve itiraf etmeliyim ki bu kadın beni de fazlasıyla ürkütüyor."

"Bu yürekliliği gösterebilecek misiniz?"

"Elbette," diye karşılık verdi d'Artagnan, "hem de şu andan itibaren."

"Evlat, en doğrusunu yapıyorsunuz," dedi d'Artagnan'ın elini babacan bir şefkatle sıkan Athos,

"Tanrı'dan dilerim ki, hayatınıza henüz yeni girmiş bu kadın sizde uğursuz bir iz bırakmasın."

Ve Athos, düşünceleriyle baş başa kalmak istediğini belli edercesine d'Artagnan'ı başıyla selamladı.

D'Artagnan eve döndüğünde Ketty'nin kendisini beklediğini gördü. Uykusuz ve kederli düşüncelerle geçirdiği bir gece zavallı kızı bir ay hasta yatmış gibi etkilemişti.

Hanımı tarafından sahte konta gönderilmişti. Milady aşktan çılgına dönmüş, mutluluktan sarhoş olmuş bir halde, kontun vereceği ikinci randevunun tarihini öğrenmek istiyordu.

Yüzü solan zavallı Ketty titreyerek d'Artagnan'ın yanıtını bekliyordu.

Athos'un genç adam üzerinde derin bir etkisi vardı; gururunu kurtardığı ve intikamını aldığı düşüncesi dostunun öğütleriyle birleşince artık Milady'yi görmemeye karar vermişti. Kalemini alıp yanıt olarak şu mektubu yazdı:

> "Bir sonraki randevu için bana fazla güvenmeyin madam: Ayağa kalktığımdan beri bu tür ilişkilerle öylesine yoğunum ki, işleri bir düzene koymaya karar verdim. Sıranız gelince, sizi haberdar edeceğim.
>
> Ellerinizden öperim.
>
> *Wardes kontu."*

Mektupta safir yüzükle ilgili tek bir sözcük bile yoktu: Gaskonyalı onu Milady'ye karşı bir koz olarak saklamak mı istiyordu? Ya da daha açık konuşursak, yüzüğü donanımını sağlamak için kullanmayı mı düşünüyordu?

Bir dönemin ahlaki değerlerini bir başka döneminkilerle değerlendirmek doğru değildi. Bugün soylu bir beyefendi için utanç verici olarak kabul edilen bir davranış, o zamanlar çok doğal bir olay olarak karşılanıyordu ve en soylu ailelerin oğulları bile sevgililerinden maddi destek alıyorlardı.

D'Artagnan'ın kapatmadan uzattığı mektubu okuyan ve önce bir şey anlamayan Ketty, ikinci okumadan sonra sevinçten bayılacak gibi oldu.

Ketty'nin bu mutluluğa inanamadığını gören d'Artagnan mektupta yazdıklarını bir kez de sözlü olarak tekrarlamak zorunda kaldı, bu mektubu hanımına ilettiğinde karşılaşacağı tehlikenin farkında olsa da, zavallı kız koşa koşa Royale meydanının yolunu tuttu.

En iyi yürekli kadın bile rakibesinin acılarına karşı duyarsızdır.

Milady mektubu tıpkı, Ketty'nin getirirken yaptığı gibi aceleyle açtı; ama daha okuduğu ilk sözcükte rengi bir ölü gibi soldu; kâğıdı buruşturduktan sonra, gözlerinde şimşekler çakarak Ketty'ye döndü.

"Bu mektup da ne?" dedi

"Ama madama yanıt olarak gönderilen mektup," dedi Ketty titreyerek.

"Mümkün değil!" diye haykırdı Milady, "Soylu bir beyefendinin bir hanımefendiye böyle bir mektup yazması mümkün değil!"

Sonra aniden bütün bedeni titredi:

"Tanrım!" dedi, "Bu olabilir mi..." Ve sustu.

Yüzü kül rengi olmuştu, dişlerini gıcırdatarak biraz hava almak için pencereye doğru yürüdü, ama bacakları tutmadığı için bir koltuğa yığıldı.

İyi görünmediğini fark eden Ketty korsesini açmak için ona doğru koştu. Ama Milady aniden ayağa fırladı.

"Benden ne istiyorsunuz?" dedi "Ve elinizi neden uzatıyorsunuz?"

"Madamın iyi görünmediğini düşünüp yardım etmek istedim," diye yanıtladı hanımının yüz ifadesindeki korkunç ifadeyle ürperen Ketty.

"İyi görünmüyorum, öyle mi? Beni acemi bir âşık mı zannettiniz? Bana hakaret edilirse kendimi kötü hissetmem, intikam alırım anlıyor musunuz?"

Ve eliyle Ketty'ye çıkmasını işaret etti.

XXXVI

İntikam Rüyası

Milady o akşam, d'Artagnan'ın her zamanki saatinde gelir gelmez yanına alınmasını istedi. Ama genç adam gelmedi.

Ertesi gün Ketty yeniden d'Artagnan'ı görmeye gelip önceki gün olup bitenleri anlattığında, d'Artagnan gülümsedi, Milady'nin öfkeli kıskançlığı onun intikamıydı.

Akşam bir önceki günden daha sabırsız görünen Milady, Gaskonyalıyla ilgili talimatını tekrarladı; ama bir önceki akşam olduğu gibi onu boşuna bekledi.

Ertesi gün Ketty bir kez daha d'Artagnan'ın yanına geldi, ama bu sefer neşeli ve canlı değil, olabildiğince üzgündü.

D'Artagnan zavallı kıza ne olduğunu sorduğunda, tek yanıtı cebinden çıkarıp kendisine uzattığı bir mektup oldu.

Milady'nin kaleminden çıkmış olan bu mektup, bu kez Wardes kontuna değil, d'Artagnan'a gönderilmişti.

Zarfı açıp okudu:

> "Sevgili Mösyö d'Artagnan, insanın dostlarını ihmal etmesi ve bunu da özellikle onlardan uzun süre ayrılmak üzereyken yapması hiç hoş değil. Kayınbiraderim ve ben dün ve önceki gün sizi boş yere bekledik. Bu akşam da böyle mi olacak?
>
> *Minnettarınız.*

Lady Clarick."

"Anlaşılması hiç de zor değil," dedi d'Artagnan, "bu mektubu bekliyordum. Wardes kontunun saygınlığı azalırken benimki artıyor."

"Gidecek misiniz?" diye sordu Ketty.

"Dinle beni sevgili küçüğüm," dedi, Athos'a verdiği sözü tutmadığı için kendini bağışlatmak isteyen Gaskonyalı, "böyle bir daveti geri çevirmenin oldukça yakışıksız olacağını anlamalısın. Ziyaretlerimin kesilmesine bir anlam veremeyen Milady bir şeylerden şüphelenebilir ve bu mizaçtaki bir kadının intikamının nerelere varacağını kim söyleyebilir?"

"Aman Tanrım!" dedi Ketty, "Olayları hep haklı çıkacağınız şekilde değerlendiriyorsunuz. Ama ona kur yapmaya devam edeceksiniz ve bu kez bunu gerçek isminiz ve yüzünüzle yapacaksınız, her şey daha kötüye gidecek!"

İçinden gelen ses zavallı kıza neler yaşanacağını söylüyordu.

Ketty'yi mümkün olduğunca rahatlatmaya çalışan d'Artagnan, Milady'nin baştan çıkarıcı davranışlarından etkilenmeyeceğine söz verdi.

Yanıtında yaptığı iyiliklere minnettar olduğunu ve davetini kabul ettiğini bildirdi; ama Milady'nin keskin gözlerinin yazısını tanıyacağı endişesiyle mektup yazmadı.

Saat dokuzu çaldığında, d'Artagnan, Royale meydanındaydı.

Bekleme odasındaki hizmetkârların durumdan haberdar edildikleri anlaşılıyordu, çünkü d'Artagnan kapıda belirdiğinde, daha Milady ile görüşme talebinde bulunmadan içlerinden biri koşarak haber vermeye gitmişti.

"İçeri alın," dedi yanıtı kısa olsa da, keskin sesi bekleme odasına kadar gelen Milady.

D'Artagnan içeri alındı.

"Kim gelirse gelsin, burada olmadığımı söyleyeceksiniz," dedi Milady, "anladınız mı, burada değilim."

Uşak dışarı çıktı.

Milady'yi meraklı bakışlarla süzen d'Artagnan, solgun göründüğünü ve gözlerinin gerek yaşlardan gerek de uykusuzluktan çökmüş olduğunu fark etti. Işıkların sayısı azaltılsa da, genç kadın iki gün boyunca çektiklerinin yüzüne yansımasını saklamayı başaramıyordu.

D'Artagnan her zamanki nezaketiyle yanına yaklaştığında, Milady güçlü görünmek için olağanüstü bir çaba harcadı, ama o sevimli gülümsemesi yüzündeki perişan ifadeyi gizleyemiyordu.

D'Artagnan sağlığını sorduğunda:

"Kötü," diye karşılık verdi, "çok kötü."

"Ama o zaman ben izninizi isteyeyim, hiç kuşkusuz dinlenmeye ihtiyacınız vardır."

"Hayır," dedi Milady, "tam tersine kalın Mösyö d'Artagnan, hoş sohbetiniz beni teselli edecek."

"Ah! Ah! Bana hiç bu kadar yakın davranmamıştı, dikkatli davranmalıyım," diye düşündü d'Artagnan.

Elinden geldiğince sempatik görünen Milady sohbeti canlandırmaya çalışıyordu. Zihnindeki kaygılardan bir an için uzaklaştığında, gözlerinin parlaklığı geri geliyor, yanakları pembeleşiyor, dudakları kızarıyordu. D'Artagnan böyle anlarda kendisini büyüleriyle sarmalayan Kirke'yi yeniden görür gibi oluyor, söndüğünü sandığı, ama yalnızca küllenmiş olan aşkı yüreğinde yeniden alevleniyordu. D'Artagnan, Milady'nin bir gülümsemesi için kendisini her şeyi yapmaya hazır hissediyordu.

Bir an için ona yaptıkları yüzünden pişmanlık duyar gibi oldu.

Sohbeti giderek koyulaştıran Milady, bir ara sevgilisi olup olmadığını sordu.

"Ne yazık!" dedi d'Artagnan en duygusal ses tonuyla, "Sizi ilk gördüğü andan itibaren yalnızca sizin için soluk alıp veren birine bu soruyu soracak kadar acımasız olamazsınız."

Milady garip bir ifadeyle gülümsedi.

"Demek beni seviyorsunuz?" dedi.

"Bunu söylememe gerek var mı, fark etmediniz mi?"

"Evet, ama soylu yüreklerin fethedilmesi güçtür."

"Ah! Güçlükler beni ürkütmüyor," dedi d'Artagnan, "asıl gözümü korkutan imkânsızlıklar."

"Gerçek aşkta imkânsız diye bir şey yoktur."

"Yok mudur madam?"

"Yoktur," diye karşılık verdi Milady.

"Vay canına!" dedi d'Artagnan içinden, "işler değişiyor. Bu maymun iştahlı kadın bana âşık mı oluyor acaba, yoksa bana da sözde Wardes kontuna verdiğine benzer safir bir yüzük mü hediye edecek?"

D'Artagnan sandalyesini coşkuyla Milady'ninkine yaklaştırdı.

"Bakalım," dedi Milady, "sözünü ettiğiniz aşkı kanıtlamak için neler yapacaksınız?"

"Benden istenen her şeyi. Söyleyin yeter."

"Her şeyi mi?"

"Her şeyi!" diye haykırdı, bu sözü vererek fazla bir şeyi riske atmayacağını bilen d'Artagnan.

"O zaman biraz konuşalım," dedi Milady, kendisi de sandalyesini d'Artagnan'ınkine yaklaştırarak.

"Sizi dinliyorum madam."

Bir an için yüzü endişeli bir ifade alan Milady sonunda kararını vermiş gibi göründü.

"Bir düşmanım var," dedi.

"Madam, nasıl olur!" diye haykırdı şaşırmış gibi görünen d'Artagnan, "Tanrım bu mümkün mü? Sizin gibi güzel ve iyi yürekli bir hanımefendinin düşmanı olabilir mi?"

"Ölümcül bir düşman."

"Gerçekten mi?"

"Bana acımasızca hakaret edip, aramızda ölümcül bir savaşın başlamasına neden olan bir düşman. Bu konuda sizin desteğinize güvenebilir miyim?"

D'Artagnan bu kindar yaratığın sözü nereye getireceğini hemen anladı.

"Elbette madam," dedi coşkuyla, "kılıcım ve hayatım tıpkı aşkım gibi size ait."

"Âşık olduğunuz kadar cömert olduğunuza göre..." dedi Milady.

Bir an sustu.

"Evet madam?" diye sordu d'Artagnan.

"Bugünden itibaren imkânsızlıklardan söz etmekten vazgeçin."

"Beni mutluluğa boğmayın," diye haykırdı dizlerinin üzerine çöküp Milady'nin kendisine bıraktığı ellerine öpücükler kondurarak.

"O alçak Wardes'dan intikamımı al," diye mırıldandı Milady dişlerinin arasından: "sonra senden nasıl kurtulacağımı düşünürüm, kılıcını satan ahmak!"

"Benimle alay ettikten sonra, şimdi kendi isteğiyle kollarımın arasına atılıyor, ikiyüzlü şeytan," diye düşünüyordu d'Artagnan da kendi payına, "sonunda öldürtmek istediğin kişiyle birlikte haline güleceğiz."

D'Artagnan başını kaldırdı.

"Hazırım," dedi.

"Demek söylemek istediğimi anladınız Mösyö d'Artagnan!" dedi Milady.

"Bir bakışınızdan tahmin edebilirim."

"Yani o ünlü kılıcınızı benim için kullanacaksınız, öyle mi?"

"İsterseniz hemen şimdi."

"Ama böyle bir hizmetin karşılığını nasıl ödeyeceğim? Âşıkları tanırım, karşılıksız hiçbir şey yapmazlar."

"Sizden beklediğim tek yanıtı biliyorsunuz," dedi d'Artagnan, "hem size hem de bana layık olan yanıtı!"

Ve onu kendisine çekti.

"Çıkarcı!" dedi Milady gülümseyerek.

"Ah!" diye haykırdı, bu kadının yüreğinde tutuşturduğu tutkunun etkisiyle kendinden geçen d'Artagnan, "Ah! Mutluluğu elde etmek bana uyanıldığında uçup giden imkânsız bir düş gibi görünüyordu, onu bir an önce gerçeğe dönüştürmek istiyorum."

"O zaman bu mutluluğu hak etmeye çalışın."

"Emrinizdeyim," dedi d'Artagnan.

"Emin misiniz?" dedi Milady son bir kuşkuyla.

"Bana güzel gözlerinizi yaşlarla dolduran o alçağın ismini söyleyin."

"Ağladığımı da kim söyledi?"

"Bana öyle geldi..."

"Benim gibi kadınlar asla ağlamaz," dedi Milady.

"Daha iyi! Hadi, bana adını söyleyin."

"Bunun benim için büyük bir sır olduğunu anlıyorsunuz değil mi?"

"Yine de ismini bilmem gerekiyor."

"Evet, bilmeniz gerekiyor; bakın size nasıl güveniyorum!"

"Beni mutluluktan çıldırtacaksınız. İsmi nedir?"

"Onu tanıyorsunuz."

"Gerçekten mi?"

"Evet."

"Dostlarımdan biri mi?" diye sordu d'Artagnan hiçbir şeyden haberi olmadığını göstermek için tereddüt edercesine.

"Dostlarınızdan biri olsaydı tereddüt edecek miydiniz?" diye haykırdı gözlerinde bir tehdit kıvılcımı parlayan Milady.

"Hayır, kardeşim olsa bile!" diye haykırdı coşkuyla kendinden geçmiş gibi görünen d'Artagnan.

Gaskonyalımız nereye gittiğini bildiği bir yolda tehlikesizce ilerliyordu.

"Bağlılığınız çok hoşuma gidiyor," dedi Milady.

"Ne yazık! Yalnız bu özelliğim mi hoşunuza gidiyor?" diye sordu d'Artagnan.

"Siz de hoşuma gidiyorsunuz," dedi Milady d'Artagnan'ın elini ellerinin arasına alarak.

Ve d'Artagnan'ın içi korkunç bir tutkuyla titredi, sanki ellerinin birbirine değmesiyle Milady'nin yüreğini tutuşturan ateş kendisini de sarmıştı.

"Beni seviyorsunuz!" diye haykırdı. "Ah! Bu gerçekse, aklımı kaybedebilirim."

Ve kolları arasına aldığı Milady dudaklarını kaçırmaya çalışmasa da, karşılık vermedi.

Dudakları buz gibiydi: D'Artagnan sanki bir heykeli öpüyordu.

Mutluluktan sarhoş olmuş, aşkla coşmuştu, neredeyse Milady'nin sevgisine, Wardes'ın suçlu olduğuna inanacaktı. Wardes o sırada karşına çıksa, onu öldürebilirdi.

Milady fırsatı kaçırmadı.

"İsmi..."

"İsmini biliyorum, Wardes," diye haykırdı d'Artagnan.

"Ama bunu nasıl bilebilirsiniz?" diye sordu Milady ellerini kavrayıp, yüreğinin derinliklerini okumak için d'Artagnan'ın gözlerinin içine bakarak.

D'Artagnan boş bulunup yanlış bir söz ettiğini fark etti.

"Ama söylesenize!" diye tekrarlıyordu Milady, "bunu nereden biliyorsunuz?"

"Nereden mi biliyorum?" dedi d'Artagnan.

"Evet."

"Bunu biliyorum, çünkü Wardes dün benim de bulunduğum bir salonda sizin vermiş olduğunuz bir yüzüğü gösteriyordu."

"Sefil!" diye haykırdı Milady.

Bu sıfat d'Artagnan'ın yüreğinin derinliklerinde yankılandı.

"Ya sonra?"

"Sonra, bu sefilden sizin intikamınızı alacağım," diye karşılık verdi kendisine don Japhet d'Arménie havaları vererek.

"Teşekkürler yürekli dostum!" diye haykırdı Milady, "İntikamım ne zaman alınacak?"

"Yarın, hemen şimdi, ne zaman isterseniz."

Milady, "Hemen şimdi," diye haykıracaktı ama bu aceleciliğin d'Artagnan'a garip geleceğini düşünerek kendisini frenledi.

Zaten alınacak onlarca tedbir, savunucusuna vereceği onlarca öğüt vardı, d'Artagnan tanıkların önünde konta açıklamalarda bulunmamalıydı. Bütün bu düşünceler d'Artagnan'ın bir sözcüğüyle yarıda kaldı.

"Yarın," dedi, "intikamınız alınmış olacak ya da öleceğim."

"Hayır, intikamımı alacaksınız ama ölmeyeceksiniz. O bir korkak."

"Kadınlara karşı belki öyle, ama ya erkeklere. Bununla ilgili bazı bilgilerim var."

"Ama onunla dövüştüğünüzde, sanırım talih sizden yanaydı."

"Talih kibar bir fahişe gibidir: Dün yanınızdayken yarın karşınızda olabilir."

"Yani şimdi tereddüt mü ediyorsunuz?"

"Hayır, tereddüt etmiyorum, ama olası bir ölüme gitmeden önce bana umuttan biraz daha fazlasını vermeyecek misiniz?"

Milady gözleriyle şunları söylemek istedi:

"Hepsi bu mu, söylesenize."

Sonra bakışlarını şefkat dolu şu açıklayıcı sözcükle tamamladı.

"Haklısınız."

"Ah! Siz bir meleksiniz," dedi genç adam.

"Her şey kararlaştırdığımız gibi mi?"

"Sizden istediğim dışında, sevgili ruhum!"

"Ama sevgime güvenebileceğinizi söylesem de mi?"

"Yarının neler getireceği belli olmaz."

"Susun, kardeşim geliyor, sizi burada görmesine gerek yok."

Zili çalmasıyla Ketty içeri girdi.

"Buradan çıkın," dedi gizli bir kapıyı iterek, "ve saat on birde sohbetimize devam etmek üzere geri gelin: Ketty sizi yanıma getirecek."

Bu sözleri duyan zavallı kız az kalsın sırtüstü yere yuvarlanacaktı.

"Matmazel, orada heykel gibi dikilip ne yapıyorsunuz? Hadi şövalyeyi yolcu edin, kararlaştırdığımız gibi bu gece on birde!"

"Sanırım randevularını her zaman saat on bire veriyor," diye düşündü d'Artagnan, "alışkanlık olsa gerek."

Milady'nin uzattığı eli sevgiyle öptü.

"Hadi, hadi," dedi çıktıktan sonra, Ketty'nin sitemlerine yanıt verirken, "aptal gibi davranmayalım, bu kadın şeytanın ta kendisi, dikkatli olmamız gerek."

XXXVII

Milady'nin Sırrı

Konaktan ayrılan d'Artagnan, bütün ısrarlarına rağmen Ketty'nin odasına çıkmamıştı, bunun için iki gerekçesi vardı: İlki böylece yakınmalardan, suçlamalardan, yalvarmalardan uzak duracak olması, ikincisi ise, kendi başına kalarak bu kadının neler düşündüğünü değerlendirecek olmasıydı.

D'Artagnan'ın Milady'yi çılgınlar gibi sevdiği, ama bu sevginin hiçbir karşılığı olmadığı ortadaydı. D'Artagnan bir an için en iyisinin eve dönüp Milady'ye uzun bir mektup yazmak olduğunu düşündü; ona kendisinin ve Wardes'ın aynı kişi olduklarını itiraf edecek, dolayısıyla Wardes'ı öldürmenin intihar etmek anlamına geleceğini bildirecekti. Ama onun içini de vahşi bir intikam duygusu kaplamıştı, bu kadına kendi kimliğiyle sahip olmak istiyor ve bu intikam sırasında tutku dolu anlar yaşayacağını düşünerek mektup yazmaktan vazgeçiyordu.

Milady'nin dairesinin jaluzilerinin arasından yansıyan ışığa bakmak için her on adımda bir geri dönerek Royale meydanında beş altı kez tur attı; genç kadının bu kez odasına dönmeyi ağırdan aldığı anlaşılıyordu.

Sonunda ışık söndü.

Bu ışıkla birlikte d'Artagnan'ın yüreğindeki son kararsızlık ifadesi de kayboldu; ilk gecenin ayrıntılarını hatırladığında yüreği yerinden fırlayacak gibi oldu, konağa girip hemen Ketty'nin odasına yöneldi.

Yüzü bir ölününki gibi solmuş olan genç kız tir tir titreyerek âşığını engellemeye çalıştı, ama kulağı kirişte olan Milady, d'Artagnan'ın çıkardığı gürültüyü duyunca kapıyı açmak zorunda kaldı.

"Gelin," dedi.

Tüm bunlar öyle inanılmaz bir tedbirsizlikle, öyle garip bir hayâsızlıkla gerçekleşiyordu ki, d'Artagnan gördüklerine ve duyduklarına inanamıyordu.

Kendisini düşlerde görülebilecek fantastik bir entrikanın içine girmiş gibi hissediyordu.

Mıknatısın çektiği bir demir parçası gibi Milady'ye yaklaştı.

Kapı arkalarından kapandı.

Ketty de kapıya doğru yaklaştı.

Kıskançlığı, öfkesi, zedelenmiş gururu ve âşık bir kadının yüreğindeki bütün tutkular Ketty'yi her şeyi açıklamaya itiyordu; ama böyle bir entrikaya karıştığını itiraf ederse, işi biterdi ve her şeyden öte d'Artagnan'ı da kaybedebilirdi. Bu düşünce ona son bir fedakârlık daha yapmayı öğütlüyordu.

D'Artagnan bütün arzularının tatmin olduğunu hissediyordu, artık sevilen kişi kendi benliğindeki bir rakip değildi, seviliyormuş gibi davranılan kendisiydi. Yüreğinin derinliklerinden gelen bir ses, ona bir intikam aracından başka bir şey olmadığını, kılıcını kullanması için pohpohlandığını söylüyor, ama gururu, kendine saygısı, aşkın ateşiyle kamaşan gözleri bu fısıltıyı susturuyordu. Dahası kendisine fazla güvenen Gaskonyalımız kendisini Wardes'la kıyaslıyor ve neden kendi kimliğimle

Milady'nin aşkına layık olmayayım diye düşünüyordu.

Sonunda kendini tamamıyla o anki duygularının etkisine kaptırdı. Milady onun için artık bir anlığına ürktüğü o içten pazarlıklı kadın değil, kendisini kaptırdığı bir aşkın tutkularıyla hareket eden ateşli bir âşıktı. İki saat böyle geçti.

İki sevgilinin aşk ateşlerinin hafifçe sönmesiyle, gerçekleri unutmak için d'Artagnan'la aynı gerekçelere sahip olmayan Milady, genç adama ertesi gün Wardes ile yapacağı düelloya hazır olup olmadığını sordu.

Ama düşünceleri başka bir konuda yoğunlaşmış olan d'Artagnan, her şeyi unutmuş bir halde düellolardan söz etmek için saatin geç olduğunu söyledi. Bu aldırmaz tavır karşısında çıkarlarının tehdit altında olduğunu hisseden Milady sorularını daha da sıklaştırmaya başladı.

O zaman bu olanaksız düelloyu hiçbir şekilde ciddiye almayan d'Artagnan konuyu değiştirmeye çalıştı, ama çabaları boşunaydı.

Milady çelikten iradesi ve karşı konulmaz zekâsıyla onu önceden çizilmiş sınırlar içinde tuttu.

D'Artagnan, Milady'ye bu intikamdan vazgeçmesini, Wardes'ı bağışlamasını ve kafasındaki intikam düşüncelerini atmasını önermeyi çok akılcı buldu.

Ama daha ilk sözlerinde genç kadın ürpererek uzaklaştı.

"Sevgili d'Artagnan, yoksa korkuyor musunuz?" dedi karanlıkta yankılanan tiz ve alaycı bir ses tonuyla.

"Bunu aklınızdan bile geçirmeyin sevgili ruhum!" diye karşılık verdi d'Artagnan, "Ama ya o zavallı Wardes kontu sandığınız kadar suçlu değilse?"

"Ne olursa olsun," dedi sert bir ifadeyle Milady, "beni aldattığı andan itibaren ölmeyi hak etti."

"Madem ki mahkûm ettiniz, o zaman ölecek!" dedi d'Artagnan, Milady'e fedakârlığa hazır olduğunu kanıtlayan kararlı bir ifadeyle.

Milady hemen yanına yaklaştı.

O gecenin Milady'ye ne kadar uzun geldiğini söyleyemesek de, jaluzilerin arasından sızan soluk gün ışığı odaya dolmaya başladığında, d'Artagnan'a henüz odaya gireli iki saat olmuş gibi geliyordu.

D'Artagnan'ın gitmeye hazırlandığını gören Milady, ona Wardes kontundan intikamını almak için verdiği sözü hatırlattı.

"Ben hazırım," dedi d'Artagnan, "ama öncesinde bir şeyden emin olmak isterdim."

"Neden?" diye sordu Milady.

"Beni sevip sevmediğinizden."

"Sanırım, bunu size kanıtladım."

"Evet, ben de bedenimle ve ruhumla size aidim."

"Teşekkürler yürekli sevgilim! Ama ben size aşkımı kanıtladığıma göre, siz de kendinizinkini kanıtlayacaksınız, öyle değil mi?"

"Elbette. Ama beni söylediğiniz kadar seviyorsanız, benim için biraz endişelenmiyor musunuz?"

"Neden endişelenecekmişim ki?"

"Ne de olsa ağır bir şekilde yaralanabilir, hatta belki de ölebilirim."

"Bu imkânsız," dedi Milady, "siz kılıcını ustalıkla kullanan yiğit bir silahşorsunuz."

"Yani bu düelloyu gereksiz kılacak bir intikam planını tercih etmiyorsunuz."

Milady sessizce âşığına baktı: Günün ilk solgun ışıkları parlayan gözlerine ürkütücü bir ifade veriyordu.

"Gerçekten," dedi, "sanırım yeniden tereddüt etmeye başladınız."

"Hayır, tereddüt etmiyorum; ama sevginizi kaybettiğinden beri, o zavallı Wardes kontu için çok üzülüyorum ve sizin aşkınızı kaybetmek gibi ağır bir cezaya mahkûm olmuş birine bundan daha fazlası gerekmez."

"Size onu sevdiğimi kim söyledi?" diye sordu Milady.

"Kendini beğenmişlik etmeyeyim ama şimdi en azından başka birini sevdiğinizi sanıyorum," dedi genç adam Milady'nin içini okşayan bir ses tonuyla, "ve size şunu tekrarlayım ki kont için üzülüyorum."

"Siz mi?" diye sordu Milady.

"Evet, ben."

"Ama neden siz?"

"Çünkü yalnızca benim bildiğim bir şey var..."

"Neymiş o?"

"Kont size karşı sandığınız kadar suçlu değil."

"Öyle mi?" dedi Milady endişeli bir ifadeyle, "Söylediklerinize bir anlam veremiyorum, ne demek istediğinizi açıklar mısınız?"

Ve kendisini kollarının arasına alan d'Artagnan'ı giderek alevlenen bakışlarla süzdü.

"Ben dürüst bir insanım!" dedi işi sonuna vardırmaya karar veren d'Artagnan, "aşkınızı kazandığımdan beri, çünkü onu kazandığımdan eminim, kazandım, öyle değil mi?"

"Tamamıyla, devam edin."

"Kendimi aşkınızla sarhoş olmuş gibi hissediyorum, size bir itirafta bulunmam gerek."

"İtiraf mı?"

"Aşkınızdan şüphe etsem, böyle bir itirafta bulunmazdım, ama beni seviyorsunuz güzel aşkım, beni seviyorsunuz, öyle değil mi?"

"Elbette."

"O zaman, aşkımdan kendimi kaybedip size karşı bir suç işlemişsem beni bağışlayacak mısınız?"

"Belki!"

D'Artagnan en zarif gülümsemesiyle dudaklarını yaklaştırsa da, Milady uzak durdu.

"Bu itiraftan söz edin," dedi rengi solarak.

"Geçen perşembe bu odada kont Wardes'a randevu vermiştiniz, öyle değil mi?"

"Ben mi, hayır! Bu doğru değil," dedi Milady, ses tonu öyle kararlı yüz ifadesi öyle soğukkanlıydı ki, d'Artagnan bu olaya tanık olmasa kuşku duyabilirdi.

"Yalan söylemeyin güzel meleğim," dedi d'Artagnan gülümseyerek, "bunun bir faydası yok."

"Bu da ne demek oluyor, söylesenize. Öldüreceksiniz beni."

"Ah! İçiniz rahat olsun, bana karşı suçlu olduğunuzu söylemiyorum, sizi bağışladım!"

"Ya sonra?"

"Wardes hiçbir şeyle kibirlenemez."

"Ama neden? Söylediğinize göre o yüzük..."

"O yüzük, aşkım, onu ben aldım. Perşembe günkü Wardes ile bugünkü d'Artagnan aynı kişi."

Şaşkınlığa karışmış bir utanç, gözyaşlarına dönüşecek hafif bir fırtına bekleyen tedbirsiz genç adam yanılıyordu ve yanıldığını anlaması uzun sürmedi.

Solgun ve ürkütücü görünen Milady doğruldu ve d'Artagnan'ı göğsüne indirdiği şiddetli bir darbeyle iterek yataktan fırladı.

Gün iyice ağarmıştı.

D'Artagnan onun ince Hint kumaşından geceliğini tutarak özür dilemek istedi, ama Milady güçlü ve kararlı bir hamleyle sıyrılmaya çalıştı. O sırada gecelik yırtılınca omuzları ortaya çıktı, d'Artagnan tarif edilemez bir heyecanla, bu güzel, yuvarlak, beyaz omuzlardan birinde, celladın bastığı silinmez zambak damgasını gördü.

"Tanrım," diye haykırdı geceliği bırakan d'Artagnan.

Ve sessiz, hareketsiz, donmuş bir halde yatağın üzerinde kalakaldı.

Ama Milady, d'Artagnan'ın gözlerindeki dehşetten sırrının ortaya çıktığını anlamıştı. Genç adam her şeyi görmüş, kimsenin bilmediği o korkunç sırrını öğrenmişti.

Şimdi artık öfkeli bir kadını değil, yaralı bir panteri andırıyordu, geri döndü.

"Ah sefil," diye haykırdı, "bana alçakça ihanet ettin ve dahası sırrımı da öğrendin! Öleceksin!"

Tuvalet masasının üzerinde duran kakmalı kutuya doğru koşup, öfkeli ve titreyen elleriyle altın saplı, keskin ve ince ağızlı bir hançer çıkardı ve bir hamlede yarı çıplak duran d'Artagnan'a saldırdı.

Genç adam ne kadar yürekli olsa da, kadının allak bullak olmuş yüzünden, dehşetle genişlemiş gözbebeklerinden, soluk yanaklarından ve kan kırmızı dudaklarından ürkmüştü; üstüne hamle eden bir yılanla karşı karşıya kalmış gibi karyola ile duvar arasındaki aralığa geriledi, ter içinde kalmış eliyle kılıcını kınından çekti.

Ama kılıca aldırmayan Milady, hançeri indirebilmek için yatağın üstüne çıkmayı denedi, ancak kılıcın sivri ucunu boğazında hissettiğinde durdu.

Milady kılıcı elleriyle kavramaya çalışsa da, d'Artagnan hamleleriyle buna izin vermedi ve kâh gözlerine, kâh göğsüne yönelttiği kılıcıyla onu yataktan aşağı inmeye zorladı, bu arada kendisi de Ketty'nin odasına açılan kapıya doğru geri çekiliyordu.

Bu arada yüzü kıpkırmızı kesilen Milady kendisine korkunç hamlelerle saldırıyordu.

Yine de bu mücadele bir düelloya dönüştüğü için d'Artagnan yavaş yavaş üstünlüğü ele alıyordu.

"Tamam, güzel hanımefendi, tamam!" diyordu, "Tanrı aşkına, sakin olun, yoksa diğer omzunuza da ben bir zambak çizeceğim."

"Alçak! Alçak!" diye haykırıyordu Milady.

Hâlâ kapıya ulaşmaya çalışan d'Artagnan savunmaya ağırlık veriyordu.

Milady'nin düşmanına ulaşmak için mobilyaları devirmesiyle ve d'Artagnan'ın da kendini korumak için onların arkasına saklanmasıyla oluşan gürültüyü duyan Ketty kapıyı açtı. Sürekli olarak bu kapıya doğru gerileyen d'Artagnan, şimdi kapıya üç adım mesafedeydi. Bir sıçrayışta Milady'nin odasından hizmetçinin odasına geçti ve şimşek hızıyla kapıyı kapayıp var gücüyle yaslandı, o sırada Ketty de sürgüleri çekti.

O zaman Milady payandaları devirmeye çalıştı, ama kadın gücüyle bu işin altından kalkamayacağını anlayınca kapıyı bazıları tahtayı geçen darbelerle delik deşik etmeye başladı.

Her darbeye bir sövgü eşlik ediyordu.

"Çabuk, Ketty, çabuk," dedi d'Artagnan sürgüleri çektikten sonra alçak sesle, "beni konaktan çıkar ona zaman bırakırsak beni uşaklarına öldürtebilir."

"Ama bu şekilde çıkamazsınız," dedi Ketty, "çıplaksınız."

"Doğru," dedi üzerinde hiçbir şey olmadığını fark eden d'Artagnan, "beni giydir, ama acele edelim, bir ölüm kalım meselesiyle karşı karşıyayız!"

Olan bitenlere bir anlam veremeyen Ketty, d'Artagnan'a hemen çiçekli bir elbise, geniş bir şapka ve kısa bir manto verdi, çıplak ayaklarına da bir pantufla geçirdikten sonra, onu merdivenlerden indirdi. Tam zamanıydı, çünkü Milady zili çalmış, konaktaki herkesi uyandırmıştı. Kapıcı, Ketty'nin seslenmesi üzerine kordonu çektiğinde, Milady yarı çıplak bir halde penceresinden bağırıyordu:

"Kapıyı açmayın!"

XXXVIII

Athos Parmağını Bile Oynatmadan Donanımına Nasıl Kavuştu

Genç adam kaçarken, Milady hâlâ çaresizce tehditler savuruyordu. Onu gözden kaybettiğinde baygın bir halde yere yığıldı.

D'Artagnan öylesine altüst olmuştu ki, Ketty'nin başına neler geleceğini bile düşünmeden Paris'in yarısını koşarak geçti ve ancak Athos'un kapısının önünde durdu. Kafasının karışıklığı, yaşadığı panik, peşine düşen birkaç devriyenin bağırışları ve geç saat olmasına rağmen işlerinden dönen birkaç kişinin yuhalamaları onun sadece daha da hızlı koşmasına neden olmuştu.

Avluyu geçip iki kat çıktıktan sonra, Athos'un kapısını kıracakmış gibi çaldı.

Gözleri uykudan şişmiş olan Grimaud'nun kapıyı açmasıyla öyle hızlı bir şekilde içeri girdi ki, uşak az kalsın yere kapaklanacaktı.

Her zamanki suskunluğuna rağmen zavallı çocuk bu kez ağzını açmıştı.

"Hey, neler oluyor, hayâsız, hafifmeşrep kadın, ne istiyorsunuz?"

Şapkasını fırlatan d'Artagnan, ellerini mantosunun altından çıkardı; bıyıkları ve çıplak kılıcı görününce zavallı uşak karşısında bir erkek olduğunu anladı.

Bu kez onun bir cani olabileceğini düşündü.

"İmdat! Yardım edin! İmdat!" diye haykırdı.

"Sussana kafasız," dedi d'Artagnan, "tanımadın mı? Ben d'Artagnan."

"Siz, Mösyö d'Artagnan!" diye haykırdı Grimaud afallamış bir halde. "Bu mümkün değil."

"Grimaud," dedi robdöşambrıyla odasından çıkan Athos, "sanırım kendinizde konuşma hakkı bulmaya başlamışsınız."

"Ah mösyö! Burada..."

"Susun."

Grimaud efendisine parmağıyla d'Artagnan'ı göstermekle yetindi.

Arkadaşını tanıyan Athos, alışıldık soğukluğuna rağmen önündeki manzaranın gülünçlüğü karşısında kendini tutamayıp kahkahalar atmaya başladı; şapka yan yatıyor, etek ayakkabıların üzerine düşüyor, kollar kıvrılıyordu ve bir de heyecandan dikilmiş bıyıklar vardı.

"Tanrı aşkına gülmeyin dostum," diye haykırdı d'Artagnan "yemin ederim ki gülünecek bir şey yok."

Ve bu sözleri gözlerindeki korku ifadesiyle öyle ciddi bir şekilde söyledi ki, Athos hemen yanına koşarak ellerini tuttu.

"Yaralı mısınız dostum, çok solgun görünüyorsunuz."

"Hayır, ama başımdan çok berbat şeyler geçti. Yalnız mısınız?"

"Elbette! Bu saatte burada kim olabilir ki?"

"İyi, iyi."

Ve d'Artagnan hemen Athos'un odasına yöneldi.

"Evet, anlatın!" dedi Athos kapıyı kapatıp rahatsız edilmemek için sürgüleri çekerken. "Kral mı öldü? Kardinali mi öldürdünüz? Yüzünüz allak bullak olmuş, hadi anlatın, çok endişelendim."

"Athos," dedi, üzerindeki kadın giysilerinden kurtulup fanilasıyla kalan d'Artagnan, "inanılmayacak bir hikâyeyi dinlemeye hazırlanın."

"Önce şu robdöşambrı giyin," dedi silahşor, dostuna.

D'Artagnan hâlâ heyecanlı olduğundan robdöşambrı ters kolundan giydi.

"Evet?" dedi Athos.

"Evet," diye karşılık verdi Athos'un kulağına eğilip, alçak sesle Milady'nin omzunda bir zambak damgası olduğunu söyleyen d'Artagnan.

"Ah!" diye haykırdı silahşor, kalbine bir mermi yemiş gibi.

"Söylesenize Athos, diğerinin öldüğünden emin misiniz?"

"Diğeri mi?" dedi Athos, d'Artagnan'ın güçlükle duyabildiği boğuk bir sesle.

"Evet, bana bir gün Amiens'de söz ettiğiniz kişi."

Athos inleyerek başını ellerinin arasına aldı.

"Bu kadın yirmi altı, yirmi yedi yaşlarında," diye devam etti d'Artagnan.

"Sarışın, öyle değil mi?" diye sordu Athos.

"Evet."

"Garip bir şekilde parıldayan açık mavi gözleri var, kaşları ve kirpikleri siyah, öyle değil mi?"

"Evet."

"Boyu uzun ve vücudu güzel mi?"

"Evet."

"Sarıya çalan kızıl renkli zambak, küçük ve macun uygulandığı için hafifçe soluk mu?"

"Evet."

"Ama İngiliz olduğunu söylüyorsunuz!"

"Milady olarak anılıyor, ama Fransız olabilir. Zaten Winter lordu da yalnızca kayınbiraderi."

"Onu görmek isterim, d'Artagnan."

"Dikkatli olun, Athos, dikkatli olun; onu öldürmek istediniz, hiç gözünü kırpmadan aynı şeyi size yapmak isteyecektir."

"Hiçbir şey söylemeye cesaret edemez, aksi takdirde kimliğini ele verir."

"O her şeyi yapabilir, onu hiç öfkeliyken gördünüz mü?"

"Hayır," dedi Athos.

"Dişi bir kaplan, bir panter! Ah sevgili dostum Athos, korkarım ki ikimizi de korkunç bir intikamın hedefi haline getirdim!"

D'Artagnan, Milady'nin çılgınca öfkesini, ölüm tehditlerini anlatmaya devam etti.

"Haklısınız, yemin ederim ki o zamanlar saçının bir teline hayatımı verirdim. İyi ki yarından sonra Paris'ten ayrılıp büyük bir ihtimalle La Rochelle'e gidiyoruz, bir kere yola çıktık mı..."

"Sizi tanırsa, dünyanın öbür ucuna kadar peşinizden ayrılmaz; bırakın kininin tek hedefi ben olayım."

"Ah dostum, beni öldürmesinin ne önemi var!" dedi Athos, "Hayata çok bağlı olduğumu mu düşünüyorsunuz?"

"Tüm bunların altında esrarengiz bir şeyler yatıyor! Bu kadının kardinalin muhbiri olduğundan eminim!"

"Bu durumda kendinize dikkat edin. Kardinal Londra olayından dolayı size büyük bir kin duyuyor olmalı; açık bir şekilde gösteremediği bu kinini tatmin etmek isteyebilir, çok dikkatli olmalısınız! Dışarıya tek başınıza çıkmayın, yemeğinizi yerken tedbirli olun: Her şeye, hatta gölgenize bile dikkat edin."

"Çok şükür bu özeni yalnızca iki gün göstermem gerekiyor, sonra sefere çıkacağız, umarım o zaman kaygılanmamıza gerek kalmayacak."

"Bu arada, ben de inziva fikrimden vazgeçiyorum," dedi Athos, "gittiğiniz her yere sizinle geleceğim ve önce Fossoyeurs caddesine kadar size eşlik edeceğim."

"Ama buraya çok yakın olsa da oraya bu şekilde gidemem," dedi d'Artagnan.

"Haklısınız," dedi Athos ve zili çaldı.

Grimaud içeri girdi.

Athos ona d'Artagnan'ın evine gidip giysilerini getirmesini işaret etti.

Grimaud ne söylemek istediğini anladığını belli eden bir işaret yaparak dışarı çıktı.

"Ama bütün bu yaşananlar donanımızı sağlamak konusunda bir işe yaramıyor sevgili dostum," dedi Athos, "çünkü yanılmıyorsam her şeyinizi Milady'de bıraktınız. Çok şükür, safiriniz hâlâ sizde."

"Safir size ait, sevgili Athos! Bana onun ailenizden kalma bir yüzük olduğunu söylememiş miydiniz?"

"Evet, söylediğine göre babam onu iki bin eküye satın alıp, düğün hediyeleriyle birlikte anneme armağan etmiş, annem de bu muhteşem yüzüğü bana verdi, ben de çılgınlık edip kutsal bir eşya gibi özenle saklamam gereken bu yüzüğü o sefil kadına verdim."

"O zaman sevgili dostum, sizin için çok önemli olduğu anlaşılan bu yüzüğü geri alın."

"Ben o alçağın parmağından çıkan bu yüzüğü geri mi alacağım! Asla, bu yüzük artık kirlendi."

"O zaman satın."

"Annemden kalan bir yüzüğü satmak mı! Bu benim için kutsal bir eşyaya saygısızlık anlamına gelir."

"O zaman rehin verin, elinize en az bin eküden fazlası geçer. Bu para işinizi görecektir, paranız olduğunda, onu geri alabilirsiniz, elden ele gezeceği için geri döndüğünde temizlenmiş kabul edebilirsiniz."

Athos gülümsedi.

"Çok şakacı bir dostsunuz sevgili d'Artagnan," dedi Athos, "neşenizle yüreklerdeki en derin kederleri unutturuyorsunuz. Tamam o zaman rehin verelim, ama bir şartla!"

"Nedir?"

"Beş yüzü eküyü siz, beş yüz eküyü ben alacağım."

"Neler diyorsunuz, Athos? Bu paranın dörtte birine bile ihtiyacım yok, muhafiz olduğum için eyerimi satarak ihtiyaçlarımı karşılayabilirim. Bana Planchet için bir attan başka ne gerekiyor ki? Hem benim de bir yüzüğüm olduğunu unutuyorsunuz."

"Sanırım ona benim bu safir yüzüğe verdiğimden daha fazla önem veriyorsunuz ya da en azından bana öyle geliyor."

"Evet, çünkü olağanüstü bir durumda bizi büyük sıkıntılardan, hatta büyük tehlikelerden kurtarabilir, o yalnızca değerli değil, aynı zamanda tılsımlı bir elmas."

"Söylediklerinizi anlamasam da hak veriyorum. Şimdi yüzüğüme ya da yüzüğünüze geri dönelim, bize verilecek paranın yarısını almazsanız o yüzüğü Seine nehrine atarım ve Polykrates'e olduğu gibi kibar bir balığın onu bize geri getireceğini sanmıyorum."

"Tamam o zaman, kabul ediyorum," dedi d'Artagnan.

Ve o sırada Grimaud, efendisinin başına neler geldiğini merak eden ve bu fırsattan yararlanıp giysilerle birlikte gelen Planchet ile içeri girdi.

D'Artagnan ve Athos hazırlandılar; çıkacakları sırada Athos, Grimaud'ya nişan alırmış gibi bir işaret yaptı, uşak tüfeğini askısından alıp efendisine eşlik etmeye hazırlandı.

Athos ve d'Artagnan kendilerini izleyen uşaklarıyla birlikte hiçbir aksilik yaşanmadan Fossoyeurs caddesine geldiler. Kapıda bekleyen Bonacieux alaycı bir ifadeyle d'Artagnan'a baktı.

"Hey, sevgili kiracım!" dedi, "Yukarıda sizi bekleyen genç ve güzel bir kız var, acele edin,

bilirsiniz, kadınlar bekletilmekten hoşlanmazlar!"

"Bu Ketty olmalı!" diye haykırdı d'Artagnan.

Ve hemen içeri daldı.

Gerçekten de, Ketty odasına giden koridorda, kapısına yaslanmış, bekliyordu. Tir tir titreyen zavallı kız onu görür görmez:

"Beni himayenize alıp, Milady'nin öfkesinden koruyacağınıza söz vermiştiniz," dedi, "sizin yüzünüzden her şeyimi kaybettiğimi hatırlıyorsunuz, değil mi?"

"Elbette," dedi d'Artagnan, "için rahat olsun Ketty. Ama ben gittikten sonra neler oldu?"

"Bunu nereden bileyim ki?" dedi Ketty. "Çığlıkları üzerine uşaklar koşup geldiler, öfkeden çılgına dönmüştü, size bildiği bütün küfürleri sıraladı. O zaman odasına benim odamdan girdiğinizi ve benim sizin suç ortağınız olduğumu hatırlayacağını düşündüm; biraz para ve gereken giysileri aldıktan sonra kaçtım."

"Zavallı çocuk! Ama seni ne yapacağız? Öbür gün yola çıkıyorum."

"Ne istiyorsanız onu yapın sayın şövalye, beni Paris'ten hatta, Fransa'dan uzaklara götürün."

"Ama sizi La Rochelle kuşatmasına götüremem," dedi d'Artagnan.

"Hayır, ama beni taşrada ya da memleketinizde tanıdığınız birilerinin yanına yerleştirebilirsiniz."

"Ah sevgili dostum, benim memleketimde kadınların hizmetçileri yoktur. Ama dur bakalım, senin işini halledebilirim. Planchet, Aramis'e gidip hemen buraya gelmesini söyle. Ona söyleyeceğimiz önemli bir şey var."

"Ama neden Porthos değil de Aramis?" diye sordu Athos, "Sanırım markiz..."

"Porthos'un markizlerine kocasının kâtipleri hizmet ediyor," dedi d'Artagnan gülerek. "Zaten Ketty de Ours caddesinde oturmak istemez, öyle değil mi?"

"Nerede olsa kalırım, yeter ki gözlerden uzak olayım ve nerede olduğum bilinmesin."

"Şimdi Ketty, ayrılacağımıza göre artık beni kıskanmıyorsun değil mi?"

"Sayın şövalye, uzak ya da yakın, nerede olursam olayım, sizi her zaman seveceğim."

"Bu dişi kuş yuvasını nereye kuracak?" diye mırıldandı Athos.

"İçin rahat olsun," dedi d'Artagnan, "ben de seni her zaman seveceğim. Ama şimdi sana benim için büyük önem taşıyan bir soru soracağım. Hiç gece yarısı kaçırılan genç bir kadından söz edildiğini duydun mu?"

"Aman Tanrım! Sayın şövalye, o kadını hâlâ seviyor musunuz?"

"Hayır, onu dostlarımdan biri seviyor, işte kendisi burada, Athos."

"Ben!" diye haykırdı bir karayılanın üzerinde yürüdüğünü fark eden birinin ses tonuyla.

"Elbette siz," dedi d'Artagnan, gizlice Athos'un elini sıkarak. "Zavallı Madam Bonacieux'ye ne kadar değer verdiğimizi biliyorsunuz. Zaten Ketty de kimseye söylemeyecek, öyle değil mi Ketty? Anlarsın ya, içeri girerken kapıda karşılaştığın maymun suratlı adamın karısı o."

"Aman Tanrım! Bana korkularımı hatırlatıyorsunuz, umarım beni tanımamıştır."

"Nasıl tanımamış? Daha önce bu adamı gördün mü?"

"İki kere Milady'nin konağına geldi."

"Bak sen. Ne zaman?"

"On beş, yirmi gün önce."

"Gerçekten mi?"

"Ve dün gece gene geldi."

"Dün gece mi?"

"Evet, siz gelmeden biraz önce."

"Sevgili Athos, bir casus şebekesinin ortasında kaldık! Seni tanımış olabilir mi Ketty?"

"Onu fark edince şapkamı indirdim, ama belki de geç kaldım."

"Athos, aşağı inin, sizden kuşkulanmayacaktır, hâlâ kapının önünde mi bir bakın."

Athos aşağı indi ve kısa süre içinde geri döndü.

"Gitmiş, kapısı da kilitli."

"Raporunu vermeye ve bütün güvercinlerin kafeste olduklarını bildirmeye gitti."

"O zaman buradan hemen uzaklaşalım," dedi Athos, "bize haber ulaştırması için burada yalnızca Planchet'yi bırakalım."

"Bir saniye! Aramis'i çağırtmıştık."

"Doğru," dedi Athos, "gelmesini bekleyelim."

O sırada Aramis içeri girdi.

Ona durumu izah edip, Ketty'ye acilen yüksek mevkideki tanıdıklarının yanında bir yer bulmasını söylediler.

Aramis bir an için düşündü ve kızararak:

"Bu gerçekten çok önemli mi?" dedi.

"Size hayatım boyunca minnettar kalacağım."

"Tamam o zaman, Madam de Bois-Tracy bana sayfiyedeki dostlarından birinin güvenilir bir hizmetçi aradığını söylemişti; sevgili d'Artagnan siz de kefil oluyorsanız..."

"Ah mösyö," diye haykırdı Ketty, "beni Paris'ten uzaklaştıracak kişiye hep sadık kalacağıma inanın."

"O halde sorun yok," dedi Aramis.

Masaya oturup bir şeyler yazdı ve sonra yüzüğüyle mühürleyip Ketty'ye uzattı.

"Şimdi," dedi d'Artagnan, "burası benim için olduğu kadar senin için de tehlikeli. Ayrılalım. Daha güzel günlerde yeniden bir araya geleceğiz."

"Ne zaman ve nerede olursa olsun, yeniden buluştuğumuzda sizi tıpkı bugün olduğu gibi seveceğim," dedi Ketty.

"Kumarbaz yemini," dedi Athos, d'Artagnan Ketty'yi merdivenlere kadar yolcu ederken.

Biraz sonra üç genç adam, saat dörtte Athos'ta buluşmak üzere ayrıldılar.

Aramis evine yönelirken, Athos ve d'Artagnan yüzüğü rehine vermeye gittiler.

Gaskonyalımızın tahmin ettiği gibi, yüzüğe üç yüz altın veren birini kolayca buldular. Dahası Yahudi onu küpeler için muhteşem bir salkıma dönüştürebileceğini söyleyerek, satmak isterlerse, beş yüz altın vereceğini belirtti.

Athos ve d'Artagnan iki askerin girişimciliği ve deneyimiyle, Athos'un donanımını üç saat içinde tamamladılar. Zaten Athos tepeden tırnağa kadar soylu bir beyefendiydi. Neyi beğenirse, hiç pazarlık etmeden istenen fiyatı ödüyordu. D'Artagnan araya girmek istese de, Athos gülümseyerek omzunu eline koyuyor ve d'Artagnan pazarlığın kendisi gibi bir Gaskonyalıya uygun olsa da, bir prens kadar soylu görünen Athos'a yakışmayacağını anlıyordu.

Silahşor, altı yaşında, kömür gibi siyah, burun delikleri hareketli ve ince, zarif bacaklı bir Endülüs atı bulmuştu. İncelediğinde bunun mükemmel bir at olduğunu anladı. Fiyatı bin liraydı.

Daha ucuza da alabilirdi; ama d'Artagnan at tüccarıyla pazarlık ederken, Athos yüz altını masanın üzerine bırakıyordu.

Grimaud'ya da üç yüz liraya bodur olsa da güçlü bir Picardie atı alındı.

Ama bu atın eyeriyle, Grimaud'nun silahları satın alındığında, Athos'un yüz elli altınından geriye hiçbir şey kalmamıştı. D'Artagnan dostuna kendi payına düşen altınların bir kısmını daha kullanabileceğini ve daha sonra geri ödeyebileceğini söyledi.

Ama Athos'un tek yanıtı omuzlarını silkmek oldu.

"Yahudi safiri satın almak için ne fiyat vermişti?"

"Beş yüz altın."

"Yani iki yüz altın daha: Yüzü sizin, yüzü benim. Ama bu gerçek bir servet dostum, Yahudinin yanına geri dönün."

"Nasıl, satmak mı..."

"Bu yüzük hiç şüphesiz bana çok hüzünlü anıları hatırlatacak; hem sonra onu geri almak için hiçbir zaman üç yüz altınımız olmayacak, böylece iki bin lira zarar edeceğiz. Gidip yüzüğü satın ve iki yüz altınla geri gelin."

"Biraz düşünün, Athos."

"Akıp giden zamanda peşin para değerlidir ve fedakârlık yapmayı bilmek gerekir. Gidin d'Artagnan, gidin; Grimaud tüfeğiyle size eşlik edecek."

Yarım saat sonra, d'Artagnan hiçbir aksilik yaşanmadan iki bin lirayla geri döndü.

İşte Athos ihtiyaçlarını hiç beklemediği bir şekilde karşılamıştı.

XXXIX

Bir Anlık Görüntü

Saat dörtte, dört arkadaş Athos'un evinde bir araya gelmişlerdi. Donanım sorununu hallettikleri için her yüzde kendi özel ve gizemli kaygılarını yansıtan ifadeler vardı; ne de olsa yaşanan her mutluluğun ardında geleceğe yönelik bir endişe yatardı.

Birden elinde d'Artagnan'a gönderilmiş iki mektup bulunan Planchet içeri girdi. Bunlardan biri zarifçe uzunlamasına katlanmış ve yeşil balmumu kaşenin üzerinde yeşil bir dal taşıyan güvercin resminin bulunduğu küçük bir pusulaydı.

Daha büyükçe olan diğer mektubun üzerinde ise kardinalin ürkütücü armaları vardı.

Küçük mektubu gördüğünde d'Artagnan'ın yüreği yerinden çıkacakmış gibi oldu, çünkü bir kez görmesine rağmen hafızasına kazınmış olan o yazıyı tanımıştı.

Küçük mektubu alıp heyecanla açtı.

> "Çarşamba günü saat altı ile yedi arasında Chaillot yoluna gelin, geçen arabalara dikkatle bakın, ama hayatınıza ve sevdiğiniz insanların hayatlarına önem veriyorsanız, hiçbir şey söylemeyin ve sizi bir an için görebilmek için her şeyi göze alan kadını tanıdığınızı belli eden bir hareket yapmayın."

İmza yoktu.

"Bu bir tuzak," dedi Athos, "oraya gitmeyin d'Artagnan."

"Yine de," dedi d'Artagnan, "yazı bana çok tanıdık geliyor."

"Taklit edilmiş olabilir," diye karşılık verdi Athos, "saat altı ile yedi arası Chaillot yolu, Bondy ormanı kadar ıssızdır."

"Ama hep birlikte gidersek, dördümüzle başa çıkamazlar, üstelik dört uşak, atlar ve silahlar var."

"Hem donanımlarımızı sergileme fırsatı bulmuş oluruz."

"Ama mektubu bir kadın yazmış," dedi Aramis, "onu tehlikeye atabilirsiniz, bu da soylu bir beyefendiye hiç yakışmaz."

"Biz geride bekleriz, o tek başına önde durur," dedi Por-thos.

"Evet, ama dörtnala giden bir arabadan ateş açılabilir."

"Pöh!" dedi d'Artagnan, "İsabet ettiremezler. Bu durumda arabaya yetişip içindekilerin işini bitiririz; sayıları bizim kadar olamaz."

"Haklı," dedi Porthos, "hem sefere çıkacağız, silahlarımızı denememiz gerek."

"Peki o zaman, bu fırsatı kaçırmayalım," dedi Aramis yumuşak bir ses tonu ve umursamaz bir ifadeyle.

"Nasıl isterseniz," dedi Athos.

"Beyler," dedi d'Artagnan, "saat dört buçuk, altıda Chail-lot yolunda olmak istiyorsak, hemen yola çıkmamız gerek."

"Hem geç kalırsak bizi göremezler, yazık olur," dedi Porthos. "Hadi beyler hazırlanalım."

"Ama ikinci mektubu unutuyorsunuz," dedi Athos, "üzerindeki mühre bakılırsa açılmayı hak ediyor; sevgili d'Artagnan bu mektup beni yavaşça koynunuza sokuşturduğunuz o kâğıt parçasından daha çok endişelendiriyor."

D'Artagnan kızardı.

"Tamam o zaman," dedi genç adam, "bakalım kardinal benden ne istiyormuş."

Ve d'Artagnan zarfı açıp okumaya başladı:

> "Essarts bölüğünden kralın muhafızı Mösyö d'Artagnan, bu akşam sekizde kardinal sarayında bekleniyorsunuz.

La Houdinierez

Muhafız Yüzbaşısı"

"Vay canına!" dedi Athos, "işte ilkinden daha endişe verici bir randevu."

"İlkinden çıkıp ikincisine gideceğim," dedi d'Artagnan, "biri yedide, diğeri sekizde, ikisi için de zamanım var."

"Ben olsam gitmezdim," dedi Aramis, "soylu bir şövalye bir hanımın randevusuna gitmezlik edemez, ama temkinli bir beyefendi kardinalin randevusuna gitmemek için bir bahane bulabilir, özellikle de iltifat edilmek üzere çağırılmamışsa."

"Ben de Aramis'e katılıyorum," dedi Porthos.

"Beyler," dedi d'Artagnan, "Mösyö de Cavois aracılığıyla kardinalden bir davet daha almıştım, gitmeyince, ertesi gün başıma büyük bir felaket geldi! Constance ortadan kayboldu; ne olursa olsun bu akşam gideceğim."

"Karar verdiyseniz gidin," dedi Athos.

"Ama ya Bastille?" diye sordu Aramis.

"Pöh! Beni oradan çıkarırsınız," diye karşılık verdi d'Artagnan.

"Elbette," diye yanıtladılar Aramis ve Porthos, sanki dünyanın en kolay işini yapacaklarmış gibi büyük bir kararlılıkla, "elbette sizi oradan çıkaracağız, ama öbür gün yola çıkacağımıza göre, işi riske atmamak için elinizden geleni yapsanız iyi olur."

"Elimizden geleni yapalım," dedi Athos, "ve bu akşam yanından hiç ayrılmayalım, her birimiz beraberimizdeki üç silahşorla birlikte sarayın kapılarını tutacağız, kapısı kapalı, şüpheli bir arabanın çıktığını görürsek, hemen durduracağız. Zaten uzun zamandır, kardinalin muhafızlarıyla kozumuzu paylaşmamıştık, Mösyö de Tréville ölmüş olduğumuzu düşünecek."

"Ordu komutanı olarak yaratılmış olduğunuza hiç şüphe yok Athos," dedi Aramis, "beyler planla ilgili neler düşünüyorsunuz?"

"Harika!" diye haykırdı silahşorlar hep bir ağızdan.

"Tamam o zaman," dedi Porthos, "ben arkadaşlara saat sekizde hazır olmalarını söylemek için konağa gidiyorum, kardinal sarayında buluşacağız; siz de bu arada uşaklarınıza atlarınızı eyerlemelerini söyleyin."

"Ama benim atım yok," dedi d'Artagnan, "Mösyö de Tréville'den alacağım."

"Buna gerek yok," dedi Aramis, "benimkilerden birini alabilirsiniz."

"Kaç atınız var ki?" diye sordu d'Artagnan.

"Üç tane," diye yanıtladı Aramis gülümseyerek.

"Sevgili dostum!" dedi Athos, "siz Fransa ve Navarre'ın en iyi atlı-şairisiniz."

"Baksanıza sevgili Aramis, üç atla ne yapacağınızı bilmediğinizden eminim, hatta üç atı neden satın aldığınızı da anlamış değilim."

"Ben yalnızca ikisini satın aldım," dedi Aramis.

"Ya üçüncüsü gökten mi düştü?"

"Hayır, üçüncüsü bu sabah üniformasız ve efendisinden aldığı talimat doğrultusunda kime hizmet ettiğini söylemeyen bir uşak tarafından getirildi..."

"Belki de ismini söylemesini istemeyen hanımıdır," diye araya girdi d'Artagnan.

"Bunun önemi yok," dedi Aramis kızararak... "dediğim gibi atın kim tarafından hediye edildiğini söylememek için talimat almış."

"Bu işler de yalnızca şairlerin başına gelir," diye karşılık verdi Athos ciddi bir ifadeyle.

"O zaman şöyle yapalım," dedi d'Artagnan, "iki attan hangisine bineceksiniz, satın aldığınıza mı, yoksa hediye gelene mi?"

"Elbette hediye edilene, anlayacağınız gibi ona binmemek büyük bir saygısızlık olur..."

"Meçhul bağışçıya karşı," diye karşılık verdi d'Artagnan.

"Ya da esrarengiz hanımefendiye karşı," dedi Athos.

"Demek satın aldığınız atı kullanmayacaksınız?"

"Öyle görünüyor."

"Onu kendiniz mi seçtiniz?"

"Hem de büyük bir özenle; bildiğiniz gibi süvarinin güvenliği her zaman için atına bağlıdır!"

"O zaman, onu aldığınız fiyata bana verin!"

"Ben de size bunu önerecektim, sevgili d'Artagnan, elinize para geçince ödersiniz."

"Size ne kadara mal oldu?"

"Sekiz yüz liraya."

"İşte kırk çifte altın, sevgili dostum," dedi d'Artagnan cebinden gerekli miktarı çıkarırken, "bu parayı şiirlerle kazandığınızı biliyorum."

"Demek zenginsiniz?" dedi Aramis.

"Hem de çok, sevgili dostum!"

Ve d'Artagnan cebinde kalan altınları şıkırdattı.

"Eyerinizi silahşorlar konağına gönderin, atınız da bizimkilerle birlikte getirilecek."

"Çok iyi, ama elimizi çabuk tutalım, saat beşe geliyor."

On beş dakika sonra, Porthos muhteşem bir İspanyol aygırıyla Férou caddesinin bir ucunda belirdi. Mousqueton onu küçük ama güçlü kuvvetli bir Auvergne atıyla izliyordu. Porthos neşe ve kibirle gözleri kamaştırarak ilerliyordu.

Aynı anda caddenin diğer ucunda muhteşem bir İngiliz savaş atına binmiş olan Aramis gözüktü; kendisini demirkırı bir at üzerinde izleyen Bazin eliyle d'Artagnan'a ait olan güçlü bir Mecklenbourg atını çekiyordu.

Athos ve d'Artagnan pencereden evin kapısında karşılaşan iki silahşora bakıyorlardı.

"Vay canına!" dedi Aramis, "Sevgili dostum, muhteşem bir atınız var."

"Evet," diye karşılık verdi Porthos, "ilk gönderilen at buydu, ama kocası kötü bir şaka yaparak atı değiştirmiş; ama sonunda hak ettiği cezayı buldu."

Efendilerinin atlarını getiren Planchet ve Grimaud'nun da görünmesiyle, d'Artagnan ve Athos aşağı inip atlarına bindiler ve dördü birlikte yola koyuldular. Üzerine bindikleri atları Athos eski karısına, Aramis sevgilisine, Porthos Madam Coquenard'a, d'Artagnan da sevgililerin en mükemmeli olan talihine borçluydu.

Uşaklar efendilerini izlediler.

Porthos'un düşündüğü gibi geçit törenleri çevrede olumlu bir izlenim yaratmıştı ve Madam Coquenard, Porthos'un yoluna çıkıp, onun İspanyol aygırının üzerinde nasıl kurumla ilerlediğini görseydi, kocasının kasasından tırtıkladığı para için pişman olmayacaktı.

Louvre'un yakınlarında dört silahşor Saint-Germain'den dönen Mösyö de Tréville ile karşılaştılar; onları donanımları için tebrik etmek üzere durdurduğunda, birkaç saniye içinde etraflarında yüzlerce aylak toplandı.

D'Artagnan bu karşılaşmadan istifade ederek, kardinalin armalarını taşıyan kırmızı mühürlü mektuptan söz etti; kolayca anlaşılacağı gibi öteki mektubun bahsini bile açmadı.

Aldığı kararı onaylayan Mösyö de Tréville, ertesi gün kendisinden haber alınamazsa, nerede olursa olsun, onu bulacağını söyledi.

Samaritaine'in saati altıyı çaldığında, dört arkadaş randevuları olduğunu söyleyip Mösyö de Tréville'den izin istediler.

Atlarını dörtnala sürerek Chaillot yoluna vardıklarında hava neredeyse kararmak üzereydi, dostlarının birkaç adım önüne çıkmış olan d'Artagnan gelip geçen arabaların içine dikkatle bakıyor, ama tanıdık bir yüze rastlamıyordu.

Nihayet, alacakaranlığın bastırmaya başladığı on beş dakikalık bir bekleyişten sonra, Sevres yolundan dörtnala gelen bir araba belirdi; içinden gelen bir ses beklediği kişinin bu arabada olduğunu söylüyordu: Genç adam yüreğinin şiddetle çarpması karşısında kendisine çok şaşırdı. Biraz sonra kapıda iki parmağını dudaklarına götürüp, susmasını söyleyen ya da öpücük göndermek isteyen bir kadının başı görüldü. D'Artagnan hafif bir sevinç çığlığı attı, bu kadın ya da daha doğrusu araba yıldırım hızıyla geçtiği için bu görüntü Madam Bonacieux'dü.

Tavsiyelere rağmen, kendine hâkim olamayan d'Artagnan atını dörtnala sürerek kısa sürede arabaya yetişti: Ama kapının camı sıkıca kapatılmış, görüntü kaybolmuştu.

O zaman d'Artagnan şu tavsiyeyi hatırladı: "Hayatınıza ve sevdiklerinizin hayatına önem veriyorsanız, hiçbir şey görmemiş gibi tepkisiz kalın."

Bunun üzerine, kendisi için değil, bu randevuyu vererek büyük bir risk almış olan zavallı kadın için titreyerek durdu.

Son hızla ilerleyen araba Paris'e girerek gözden kayboldu.

D'Artagnan ne düşüneceğini bilemeden olduğu yerde kalakaldı. Gördüğü kişi Madam Bonacieux ise ve Paris'e geri dönüyorsa, neden böyle kaçamak bir buluşma ve güçlükle fark edilen bir öpücükle yetinecekti? Diğer yandan, hava iyice kararmış olduğundan kolayca yanılabileceği için, bu kişi Madam Bonacieux değilse, sevdiğini bildikleri bu kadını yem olarak kullandıkları bir tuzağın ilk hamlesi olamaz mıydı?

Üç arkadaşı yanına geldiler. Her üçü de kapıda bir kadın başı belirdiğini görmüşlerdi, ama Athos dışında diğer ikisi Madam Bonacieux'yü tanımıyordu. Athos'un düşüncesi, bu kadının Madam Bonacieux olduğuydu, ama o yalnızca bu güzel yüzle ilgilenmediğinden arabanın içinde bir erkek başı da görmüştü.

"Durum böyleyse, hiç kuşku yok ki onu başka bir hapishaneye naklediyorlar," dedi d'Artagnan. "Ama bu zavallı kadından ne istiyorlar, ona bir daha hiç kavuşamayacak mıyım?"

"Dostum," dedi Athos ciddi bir ifadeyle, "şunu hatırlatmak isterim ki, bu dünyada birisine bir daha kavuşamamak için tek gerekçe ölümdür. Yaşadıklarımı biliyorsunuz, öyle değil mi? Sevgiliniz ölmedi, az önce gördüğümüz oysa, onu er geç yeniden göreceksiniz. Ve belki de sandığınızdan çok daha önce," diye ekledi kendine özgü insanoğlundan umudu kesmiş bir ifadeyle.

Saatler yedi buçuğu vurmuştu, araba randevu yerine yirmi dakika gecikmeyle gelmişti. Arkadaşları d'Artagnan'a bir randevusu daha olduğunu hatırlatırlarken, hâlâ vazgeçmek için zamanı olduğunu söylemeyi de ihmal etmediler.

Ama d'Artagnan hem dik kafalı hem de meraklıydı. Sarayına gidip, kardinalin kendisine ne söyleyeceğini öğrenmeyi kafasına koymuştu. Hiçbir şey onu bu kararından geri döndüremezdi.

Saint-Honoré caddesine ve kardinal sarayına varıldı; on iki silahşor söz verdikleri gibi arkadaşlarını bekliyordu. Onlara burada bulunmalarının nedeni açıklandı.

D'Artagnan kralın silahşor birliğinde iyi tanınıyordu, herkes bir gün onun da aralarına katılacağını biliyor, ona şimdiden dostlarıymış gibi yaklaşıyordu. Bu yüzden hepsi kendilerine verilen bu görevi memnuniyetle kabul ettiler, zaten işin içinde kardinale ve adamlarına kötü bir oyun oynamak da vardı ve böyle bir girişim söz konusu olduğunda bu soylu silahşorlar her zaman için göreve hazırdı.

Athos arkadaşlarını üç gruba ayırdı, birinin başına kendisi, diğerlerine ise Aramis ve Porthos geçti, ardından her grup çıkışların karşısına mevzilendi.

D'Artagnan yürekli bir ifadeyle ana kapıdan içeri girdi.

Arkadaşlarının sağlam bir şekilde arkasında olduklarını bilse de, büyük merdivenden yavaş yavaş çıkarken endişesiz değildi. Milady'ye oynadığı oyun bir ihanet sayılabilirdi, çünkü kardinalle o kadın arasındaki siyasi ilişkilerden şüpheleniyordu, dahası delik deşik ettiği Wardes, kardinalin en sadık adamlarındandı. D'Artagnan kardinalin dostlarına çok bağlı, düşmanlarına karşı da çok acımasız olduğunu biliyordu.

"Wardes, kardinale olup bitenleri anlattıysa, ki bu hiç de ihtimal dışı değil ve beni de tanıdıysa, ki bu da mümkün, kendimi mahkûm edilmiş biri olarak kabul edebilirim," diyordu d'Artagnan kafasını sallayarak kendi kendine. "Ama neden bugüne kadar bekledi? Bunun nedeni çok basit, Milady kendisini çok çekici kılan o ikiyüzlü kederiyle beni kardinale şikâyet etti, bu da bardağı taşıran son damla oldu.

İyi ki, dostlarım beni savunmak üzere aşağıda bekliyorlar. Yine de Mösyö de Tréville'in silahşorlar birliği Fransa'nın her yanında kolları olan kardinale tek başına karşı koyamaz, üstelik kraliçenin eli kolu bağlı, kral da iradesiz. D'Artagnan, dostum, yüreklisin, çok soylu niteliklerin var, ama kadınlar seni mahvedecek!"

Bekleme salonuna girdiğinde kafasında böyle karamsar bir tablo çizmişti. Mektubu verdiğinde, odacı onu başka bir bekleme salonuna aldı.

Salonda kardinalin beş altı muhafızı vardı, onun Jussac'ı yaralayan kişi olduğunu anladıklarında, kendisini alaycı gülüşlerle süzmeye başladılar.

Bu gülüşmeler d'Artagnan'a hiç de iyi niyetli görünmedi; ama Gaskonyalımızı sindirmek kolay değildi, daha doğrusu memleketine özgü doğal bir kibirle, yüreğinden geçenleri, korkuya benzer bir duygu bile olsa dışarı yansıtmazdı, muhafizların karşısında elini beline dayayıp, kurularak oturdu.

Odacı geri dönüp, d'Artagnan'a kendisini izlemesini işaret etti. Genç adam, uzaklaştığını gören muhafizların aralarında fısıldaştıklarını hissetti.

Bir koridoru izleyip, büyük bir salondan geçtikten sonra, bir kütüphaneye girdi ve kendisini bir çalışma masasında yazı yazan bir adamın karşısında buldu.

Odacı hiçbir şey söylemeden çekildi. D'Artagnan önce karşısında dosyasını inceleyen bir yargıç olduğunu düşündü, ama adam bir şeyler yazıyor, daha doğrusu eşit uzunlukta olmayan satırları düzeltiyor, dizeleri ölçü kalıplarına göre duraklara ayırıyordu, o zaman çalışma masasında oturan kişinin bir şair olduğunu anladı. Biraz sonra kapadığı defterin kapağında MIRAME, *beş perdelik trajedi* yazısı beliren şair kafasını kaldırdı.

D'Artagnan kardinali tanımıştı.

XL

Kardinal

Dirseğini defterine, yanağını eline yaslayan kardinal, bir an genç adama baktı. Hiçbir bakış kardinal de Richelieu'nünkü kadar delici olamazdı, d'Artagnan bu bakışların kanını dondurduğunu hissetti.

Yine de şapkasını elinde tutup, ne fazla kibirli ne de fazla mütevazı bir tavırla kardinalin keyfinin yerine gelmesini bekledi.

"Siz Béarn'lı d'Artagnan mısınız?" diye sordu kardinal.

"Evet monsenyör," diye yanıtladı genç adam.

"Tarbes'da d'Artagnan'ların birçok kolları vardır," dedi kardinal, "siz hangisine mensupsunuz?"

"Ben saygıdeğer majestelerinin babası Kral Henri ile birlikte din savaşlarına katılmış bir askerin oğluyum."

"Güzel. Yedi sekiz ay önce geleceğinizi kurmak için Paris'e geldiniz, öyle değil mi?"

"Evet, monsenyör."

"Tam olarak bilemiyorum, ama başınızdan bazı olayların geçtiği Meung'den geldiniz."

"Monsenyör, başıma neler geldiğini anlatayım..."

"Gerek yok," diye karşılık verdi, anlatmak istediği şeyi çok iyi biliyormuş gibi gülümseyerek, "Mösyö de Tréville'e gönderilmiştiniz, değil mi?"

"Evet monsenyör, ama Meung'de başımdan geçen uğursuz bir olay nedeniyle..."

"Mektup kayboldu," diye araya girdi kardinal, "evet, bunu biliyorum, ama Mösyö de Tréville insanları yüz ifadelerinden daha ilk bakışta tanıyan hünerli bir komutandır, sizi bir gün silahşorların arasına katılmanız umuduyla kayınbiraderi Mösyö des Essarts'ın birliğine yerleştirdi."

"Monsenyör çok iyi bilgilendirilmiş," dedi d'Artagnan.

"O zamandan beri başınıza pek çok şey geldi, bir gün başka yerde bulunmanız çok daha iyi olacakken, Chartreux'de göründünüz; sonra dostlarınızla birlikte Forges kaplıcalarına gittiniz, onlar yolda aksiliklerle karşılaşırken, siz yolunuza devam ettiniz. Nedeni çok basit, İngiltere'de bazı işleriniz vardı."

"Monsenyör," dedi d'Artagnan afallamış bir halde, "oraya..."

"Windsor'a ava gidiyordunuz ya da başka bir yere, bu kimseyi ilgilendirmez. Bunları biliyorum, çünkü konumum bunları bilmemi gerektiriyor. Dönüşünüzde çok önemli bir kişi tarafından kabul edildiniz ve sevinçle görüyorum ki, size verdiği hatırayı hâlâ saklıyorsunuz."

D'Artagnan elini kraliçeden aldığı yüzüğe götürüp taşlı kısmını ters çevirdi; ama çok geç kalmıştı.

"Ertesi gün Cavois sizi ziyaret edip, saraya gelmenizi istedi, ama siz buraya gelmemekle iyi

yapmadınız."

"Monsenyör, öfkenizi üzerime çekmekten korkuyordum."

"Ama neden mösyö? Üstlerinizin talimatlarını herkesten fazla yüreklilik gösterip zekice yerine getirerek övgüleri hak etmenize rağmen, size neden öfkeleneyim? Ben sizin gibi itaat edenleri değil, etmeyenleri cezalandırırım. Sizi çağırttığım günün akşamı neler olduğunu hatırlasanıza."

O akşam Madam Bonacieux kaçırılmıştı. İçi ürperen d'Artagnan, kendisini kaçıran güç tarafından başka bir yere götürülen zavallı kadını daha yarım saat önce gördüğünü hatırladı.

"Sonunda," diye devam etti kardinal, "bir süreden beri sizden haber alamayınca, ne yaptığınızı öğrenmek istedim. Zaten bana teşekkür borçlusunuz: Her koşulda nasıl himaye edildiğinizi siz de fark etmişsinizdir."

D'Artagnan saygıyla eğildi.

"Bu, yalnızca doğal bir hakkaniyet duygusundan değil, benim sizin için uygulamaya koyduğum bir plandan kaynaklanıyor."

D'Artagnan daha da şaşırmıştı.

"Bu planı sizi ilk kez çağırttığımda açıklayacaktım, ama gelmediniz. Çok şükür bu gecikme size bir şey kaybettirmedi ve bugün öğreneceksiniz. Şuraya, karşıma oturun, beni ayakta dinlemenize gerek olmayacak kadar soylu bir kişisiniz."

Ve kardinal, anlatılanların şaşkınlığını yaşayan, itaat etmek için karşısındakinden ikinci bir işaret daha bekleyen d'Artagnan'a parmağıyla bir iskemle gösterdi.

"Yüreklisiniz Mösyö d'Artagnan," diye devam etti kardinal, "tedbirlisiniz, ki bu da iyi bir özellik. Beyinleri ve yürekleri olan insanları severim, merak etmeyin," dedi gülümseyerek, "yürekleri olan derken cesur insanları kastettim, ama çok genç olmanıza rağmen bu yeni hayatınıza adım atar atmaz, çok güçlü düşmanlar edindiniz, dikkat edin, yoksa işinizi bitirebilirler!"

"Ne yazık ki öyle, monsenyör," diye yanıtladı genç adam, "hiç kuşku yok ki bunu kolayca yapabilirler, çünkü onlar güçlü ve arkaları var, ben ise yalnızım."

"Bu doğru; ama tek başınıza olsanız da, şimdiden çok şey yaptınız ve daha da yapacağınızdan hiç şüphem yok. Yine de, içine girdiğiniz bu maceracı yaşam tarzında bir kılavuza ihtiyacınız olduğunu düşünüyorum; çünkü yanılmıyorsam, Paris'e geleceğinizi kurmak için geldiniz."

"O zamanlar çılgınca umutlarım vardı monsenyör," dedi d'Artagnan.

"Çılgınca umutlar yalnızca ahmaklar içindir mösyö, oysa siz zeki bir adamsınız. Seferden sonra, muhafız birliğime katılmaya ne dersiniz?"

"Ah monsenyör!"

"Kabul ediyorsunuz, değil mi?"

"Monsenyör," diye karşılık verdi d'Artagnan, zor durumda kalmış bir halde.

"Nasıl ret mi ediyorsunuz?" diye haykırdı kardinal şaşkınlıkla.

"Ben majestelerinin muhafızlarındanım monsenyör ve orada halimden memnun olmamam için hiçbir gerekçem yok."

"Ama sanırım benim muhafızlarım da aynı zamanda kralın muhafızları mösyö, bir Fransız birliğinin her üyesi krala hizmet eder."

"Monsenyör, ekselansları beni yanlış anladılar."

"Bahane bulmak istiyorsunuz, değil mi? Anlıyorum, bahaneniz var. Yükselme arzusu, sefer, size sunduğum fırsat, güvenli korunma ihtiyacı, çünkü şunu da bilmenizi isterim Mösyö d'Artagnan, hakkınızda ciddi şikâyetler var, zamanınızın tamamını kralın hizmetinde geçirmiyorsunuz."

D'Artagnan kızardı.

"Zaten," diye devam etti kardinal elini bir kâğıt yığınının üzerine koyarak, "burada sizinle ilgili bir dosya var, ama okumadan önce sizinle konuşmak istedim. Makul bir insan olduğunuzu görüyorum, hizmetleriniz iyi bir şekilde yönlendirilirse, sizi çok iyi yerlere getirebilir. Haydi, düşünün ve karar verin."

"Yüceliğiniz beni şaşırtıyor monsenyör," diye yanıtladı d'Artagnan, "ekselanslarının soylu ruhunun yanında bir solucan gibi kalıyorum, ama monsenyör açıkça konuşmama izin verdiğine göre..."

"Evet, devam edin."

"Dostlarımın tamamı kralın silahşorlar ve muhafızlar birliğine mensup, düşmanlarım ise kaderin garip bir cilvesiyle ekselanslarının muhafızları, bu yüzden burada iyi karşılanmayacağımı, orada da arkamdan kötü şeyler söyleneceğini düşünüyorum."

"Yoksa size hak ettiğiniz görevi vermediğim gibi kibirli bir düşünceye mi kapılıyorsunuz?" dedi kardinal küçümseyici bir gülümsemeyle.

"Ekselansları beni fazlasıyla yüceltiyor, ben ise tam tersine henüz bu göreve layık olmadığımı düşünüyorum. La Rochelle kuşatması başlayacak, ekselanslarının gözleri önünde görevimi yerine getireceğim, orada ekselanslarının takdirlerini kazanma mutluğuna erişirsem, en azından elimde, beni onurlandırdığı himayesine layık kılacak bir başarı olacak. Monsenyör, her şeyin bir zamanı var; belki daha sonraları kendimi bu görevin hakkını verebilecekmiş gibi hissedebilirim, ama şimdi kabul edersem bir satılmıştan farkım kalmaz."

"Yani hizmetime girmeyi reddediyorsunuz mösyö," dedi kardinal gücendiğini belli eden ama saygı duyduğunu da gizlemeyen bir ifadeyle, "o zaman bildiğiniz gibi yapın, dostluk ve düşmanlıklarınızı muhafaza edin."

"Monsenyör."

"Tamam, tamam," dedi kardinal, "size kızmıyorum, ama anlayacağınız gibi, dostlar savunulur ve ödüllendirilir, oysa insan düşmanlarına hiçbir şey borçlu değildir, yine de size bir nasihat vereceğim, kendinize dikkat edin Mösyö d'Artagnan, elimi üzerinizden çekersem, hayatınız için bir kuruş bile harcamam."

"Bu nasihatinizi dikkate alacağım monsenyör," diye karşılık verdi Gaskonyalı soylu ve kendine güvenen bir ifadeyle.

"Daha sonra gene düşünün, günün birinde başınıza bir felaket gelirse, sizi çağırttığımı ve başınıza bu felaketin gelmemesi için elimden geleni yaptığımı aklınızdan çıkartmayın."

"Ne olursa olsun, ekselanslarının şu an benim için yaptığı iyiliklere sonsuz bir minnettarlık duyacağım," dedi elini göğsüne koyarak eğilen d'Artagnan.

"Tamam o zaman Mösyö d'Artagnan, söylediğiniz gibi seferden sonra yeniden görüşeceğiz; ben de orada olacağım," dedi kardinal parmağıyla giyeceği muhteşem zırhı göstererek, "gözüm sizde olacak, ve döndüğümüzde bu konuyu yeniden değerlendireceğiz."

"Ah monsenyör," diye haykırdı d'Artagnan, "beni gözünüzden düşmenin ağırlığı altında ezilmekten kurtarın; soylu biri gibi davranırsam, tarafsız kalın."

"Genç adam," dedi Richelieu, "size bugün söylediklerimi bir kez daha söyleyebilirsem, aynı şeyleri söyleyeceğime söz veriyorum."

Richelieu'nün bu son sözleri korkunç bir şüpheyi yansıtıyordu; tehditten çok bir uyarıya benzemesi d'Artagnan'ı üzdü. Demek ki kardinal kendisini tehdit eden bir tehlikeden korumak istiyordu. Yanıt vermek için ağzını açtığında, kardinal mağrur bir ifadeyle çıkmasını işaret etti.

D'Artagnan kapıdan çıktığında, kalbi yerinden fırlayacak gibiydi, öyle ki az kalsın odaya geri dönecekti. Yine de hayalinde Athos'un ciddi ve kararlı yüzü canlandı: Kardinalin önerisini kabul ederse, Athos bir daha elini sıkmayacak, onun dostluğunu kaybedecekti.

Üzerinde büyük bir etkisi bulunan bu soylu kişilik onu bu düşüncesinden vazgeçirdi.

D'Artagnan çıktığı merdivenlerden indiğinde, dönüşünü bekleyen ve endişelenmeye başlayan Athos ve dört silahşoru kapının önünde buldu. Bir sözcükle içlerini rahatlattıktan sonra, Planchet'yi efendisinin bir aksilik yaşanmadan saraydan çıktığını ve daha fazla beklememelerini söylemek üzere diğerlerinin yanına gönderdi.

Athos'un evine geri döndüklerinde, Aramis ve Porthos bu garip buluşmanın gerekçelerini sordular; ama d'Artagnan onlara yalnızca kardinalin kendisine muhafız birliğine girmesini önerdiğini ve bu teklifi geri çevirdiğini söylemekle yetindi.

"Doğrusunu yapmışsınız," diye haykırdılar Aramis ve Porthos bir ağızdan.

Derin düşüncelere dalan Athos hiçbir şey söylemedi. Ama d'Artagnan'la baş başa kaldığında:

"Yapmanız gerekeni yaptınız d'Artagnan," dedi, "ama belki de doğrusu bu değildi."

D'Artagnan içini çekti; çünkü bu ses yüreğinin derinliklerinde kendisini büyük felaketlerin beklediğini söyleyen sese yanıt veriyordu.

Ertesi gün hareket hazırlıklarıyla geçti; d'Artagnan, Mösyö de Tréville'le vedalaşmaya gitti. O saatte, kralın parlamentoyu o gün toplayacağı ve ertesi gün yola çıkacağı bilindiğinden, muhafızların ve silahşorların ayrılığının geçici olacağı düşünülüyordu. Bu yüzden Mösyö de Tréville, d'Artagnan'a yalnızca bir ihtiyacı olup olmadığını sormakla yetindi, ama d'Artagnan kibirli bir ifadeyle hiçbir

şeyinin eksik olmadığını söyledi.

Akşam Mösyö des Essarts'ın muhafızları ve Mösyö de Tréville'in silahşorları bir araya geldiler. Tanrı'nın izin verdiği ve istediği zamanda yeniden bir araya gelmek üzere vedalaşıyorlardı. Bu yüzden gece çok hareketli geçti, çünkü aşırı kaygılı zihinler ancak aşırı aldırmazlıkla yatıştırılabilirdi.

Ertesi gün ilk borazan sesleriyle silahşorlar Mösyö de Tréville'in, muhafızlar da Mösyö des Essarts'ın konağının yolunu tuttular. Komutanlar birliklerini kralın denetiminden geçmek üzere Louvre'a götürdüler.

Üzgün ve hasta görünen kralın yüzündeki mağrur ifade kaybolmuştu. Gerçekten de, dün parlamentodaki tahtında rahatsızlanmıştı. Yine de, bu akşam yola çıkmaktan vazgeçmiyor ve bütün uyarılara rağmen, birliklerinin geçit resmine katılarak bu güç gösterisinin hastalığını yeneceğine inanıyordu.

Geçit resmi tamamlandığında, muhafızlar tek başlarına yola çıktılar, silahşorlar kralla birlikte hareket edeceklerinden, Porthos muhteşem donanımıyla Ours caddesinde bir tur atma fırsatı buldu.

Davavekilinin karısı onu yeni üniforması ve güzel bir atla geçerken gördü. Porthos'u böyle geçip gitmesine izin vermeyecek kadar çok sevdiği için ona atından inip yanına gelmesini işaret etti. Porthos, yankılanan mahmuzları, parlayan zırhı ve bacaklarına kibirle çarpan kılıcıyla harika görünüyordu. Porthos'un bir kulak kesici gibi görünmesi yüzünden, kâtipler bu kez gülemediler.

Kuzenini yepyeni donanımı içinde gören Mösyö Coquenard'ın küçük gri gözleri öfkeyle parıldadı. Yine de seferin çok çetin geçeceği söylentileri aklına geldiğinde, Porthos'un orada öleceği düşüncesiyle teselli buldu.

Üstat Coquenard kendisine saygılarını sunan ve veda eden Porthos'a başarılar diledi. Madam Coquenard ise gözyaşlarını tutamadı; ama bundan kötü bir sonuç çıkarılamazdı, çok bağlı olduğu akrabaları yüzünden kocasıyla hararetli tartışmalar yaşadığı biliniyordu.

Ama Madam Coquenard'ın odasındaki asıl vedalaşma yürek paralayıcıydı.

Âşığını gözden kaybolana kadar yolcu eden davavekilinin karısı yarı beline kadar sarktığı pencereden mendil sallıyor, bu tür sevgi gösterilerine alışık olan Porthos kibirli bir ifadeyle yoluna devam ediyordu. Yalnızca köşeyi dönerken son bir kez daha hoşça kal demek için şapkasını kaldırdı.

Aramis kime gönderileceği bilinmeyen uzun bir mektup yazıyordu. O akşam Tours'a hareket edecek olan Ketty yan odada bu gizemli mektubu bekliyordu.

Athos İspanyol şarabının son şişesini ufak ufak yudumluyordu.

Bu sırada, d'Artagnan birliğiyle yoluna devam ediyordu.

Saint-Antoine'a vardıklarında, keyifle Bastille'e bakmak için geri döndü; ama gözlerini Bastille'den ayıramadığı için, kula atının üzerinde katil suratlı iki adama kendisini işaret eden Milady'yi fark edemedi. Milady, sıralara yaklaşan adamların sorgulayıcı bakışları üzerine evet o anlamında başını salladı. Sonra emirlerinin yerine getirileceğinden şüphe duymadan atını mahmuzlayıp gözden kayboldu.

Birliği izlemeye devam eden iki adam Saint-Antoine çıkışında üniformasız bir uşağın kendileri için beklettiği iki ata bindiler.

XLI

La Rochelle Kuşatması

XIII. Louis iktidarının en önemli siyasi olayı olan La Rochelle kuşatması kardinalin de en büyük askeri girişimiydi. Bu yüzden bu olaydan birkaç kelimeyle söz etmek hem ilginç hem de gerekli olacak; anlattığımız hikâye ile önemli bağlantıları yüzünden bu kuşatmanın ayrıntılarını anlatmadan geçemedik.

Kardinalin siyasi görüşlerine göre bu kuşatma kaçınılmazdı. Önce bu siyasi görüşleri açıklayıp ardından kardinali en az onlar kadar etkileyen özel görüşlere geçelim.

IV. Henri tarafından Huguenot'lara güvenlik alanı olarak verilen önemli kentlerden geriye bir tek La Rochelle kalmıştı. İç ayaklanmaların ya da dış tehditlerin tohumlarının atıldığı, Kalvinizmin bu son ve tehlikeli kalesi yıkılmalıydı.

Hallerinden memnun olmayan İspanyollar, İngilizler, İtalyanlar, her ülkeden maceracılar, her mezhepten paralı askerler ilk çağrıda Protestan bayrağı altında toplanıyor, kolları Avrupa'nın dört bir yanına yayılan geniş bir kalabalık halinde örgütleniyorlardı.

Kalvinist şehirlerin tek tek düşmesiyle yeni bir önem kazanan La Rochelle, uyuşmazlıkların ve tutkuların merkezi haline gelmişti. Dahası, limanı Fransız krallığının İngiltere'ye açık olan son kapısıydı, kardinal burayı ezeli düşmanımız İngiltere'ye kapatarak, Jeanne d'Arc'ın ve Guise dükünün eserini tamamlamış olacaktı.

İnanç olarak Protestan, Saint-Esprit şövalyesi olarak Katolik, doğuştan Alman ama yürekten Fransız olan ve La Rochelle kuşatmasının özel komutanı Bassompierre kendisi gibi Protestan olan birçok senyöre şunları söylüyordu:

"Göreceksiniz beyler, La Rochelle'i almakla büyük bir ahmaklık etmiş olacağız!"

Ve Bassompierre haklıydı: Ré adasının topa tutulması nasıl Cevennes ayaklanmasının habercisiyse, La Rochelle'in alınması Nantes fermanının geçersiz sayılmasının ilk adımıydı.

Ama söylediğimiz gibi, tarihçinin, kardinalin her şeyi kesip atan kolaycı düşüncelerinin yanı sıra kıskanç âşığın hesaplarını da dikkate alması gerekiyordu.

Richelieu, herkesin bildiği gibi kraliçeye âşık olmuştu, bu aşkın siyasi hesaplarla mı ilgili olduğunu, Anne d'Autriche'in çevresindekileri etkileyen korkunç cazibesinin derin bir tutkuya dönüşmesinden mi kaynaklandığını söyleyemeyeceğiz, ama daha önceki gelişmelerden de hatırlayacağımız gibi, Buckingham bu mücadelede ona üstünlük sağlamış ve birkaç kez, özellikle üç silahşorun desteği ve d'Artagnan'ın cesareti sayesinde, elmas olayında onunla acımasızca alay etmişti.

Bu durumda Richelieu yalnızca Fransa'yı bir düşmandan kurtarmayı değil, rakibinden intikam almayı da hedefliyordu ve bu intikam elinde kılıç yerine krallığın bütün güçlerini bulunduran bir adama layık olacak şekilde büyük ve görkemli olmalıydı.

Richelieu İngiltere ile savaşırken, Buckingham ile savaşacağını, İngiltere'yi Avrupa'nın gözü önünde aşağılayarak, Buckingham'ı kraliçenin önünde küçük düşüreceğini biliyordu.

Buckingham da İngiltere'nin onurunu ortaya koyarken, kardinalle benzer çıkarların etkisiyle hareket ediyordu; o da aynı şekilde özel bir intikamın peşindeydi, elçi olarak giremediği Fransa'ya fatih olarak geri dönmeyi istiyordu.

Sonuç olarak, iki büyük krallığın, iki âşık adamın keyfi için oynadıkları bu kumarın gerçek nedeni Anne d'Autriche'in sade bir bakışıydı.

Hiç beklenmedik bir anda doksan gemi ve yaklaşık yirmi bin askerle Ré adası açıklarına gelen ve adayı kral adına yöneten Toiras kontunu faka bastırıp, kanlı bir savaştan sonra karaya çıkan Buckingham dükü üstünlüğü ilk sağlayan kişi olmuştu.

Bu arada, bu savaşta Chantal baronunun on sekiz aylık küçük kızını yetim bırakarak öldüğünü de belirtmeden geçmeyelim.

Bu küçük kız daha sonra Madam de Sevigné olarak tanınacaktı.

Garnizonuyla birlikte Saint-Martin kalesine çekilen Toiras kontu, yüz kadar adamını da La Prée kalesine bırakmıştı.

Bu olay kardinalin karar alma sürecini hızlandırmış, kralla birlikte La Rochelle kuşatmasının kumandasını alana dek, ilk girişimleri başlatmak için savaş alanına Orléans dükünün komutası altındaki hazır birliklerini göndermişti.

İşte dostumuz d'Artagnan bu öncü birliklere dahildi.

Kral, söylediğimiz gibi, 28 Haziran günü parlamentodaki toplantıdan sonra sefere çıkacaktı, oturumun sonunda ateşlendiğini hissetse de yola çıkmaktan vazgeçmedi, ama ateşi daha da yükselince Villeroi'da durmak zorunda kaldı.

Kralla birlikte silahşorlar da orada mola verdiklerinden, d'Artagnan geçici de olsa, yakın dostları Athos, Porthos ve Aramis'ten ayrı kalacaktı, onun için bir aksilikten başka bir şey olmayan bu ayrılık, etrafındaki tehlikelerden haberdar olsa, ciddi bir endişeye yol açacaktı.

Yine de, 1627 yılının 10 Eylül günü, hiçbir aksilik yaşanmadan La Rochelle önündeki ordugâha geldi.

Durumda herhangi bir değişiklik yoktu: Ré adasını ellerinde tutan Buckingham ve askerleri, Saint-Martin ve La Prée kalelerini kuşatma altında tutmaya devam ediyorlardı ve Angoulême dükünün şehrin yakınlarında yaptırmaya başladığı küçük kale yüzünden iki üç gündür La Rochelle'le çatışmalar başlamıştı.

Mösyö des Essarts'ın kumandasındaki muhafızlar Minimes'de kamp kurmuşlardı.

Bir an önce silahşorların arasına katılmak arzusuyla yanıp tutuşan d'Artagnan, muhafızlarla dostluk kurmaya pek yanaşmıyor, düşüncelere dalmış bir halde yalnız kalmayı tercih ediyordu.

Düşünceleri de pek iç açıcı sayılmazdı: Paris'e geldiği bir yıldan beri birçok resmi görevde bulunmuş, aşk ve para gibi konularda fazla yol alamamıştı.

Sevdiği tek kadın Madam Bonacieux olmuş ve o da ne olduğunu anlayamadan ortadan kaybolmuştu.

Talihi de yüzüne pek gülmemiş, kendi konumuna bakmaksızın, kral da dahil olmak üzere, kraliyetin ileri gelenlerinin önünde titrediği kardinalin düşmanlığını kazanmıştı.

Bu adam kendisini ezip geçebilirdi, ama bunu yapmamıştı, d'Artagnan keskin zekâsıyla bu hoşgörünün ona güzel bir gelecek hazırlayabileceğini düşünüyordu.

Bundan başka, Milady'nin kardinalinki kadar tehlikeli olmasa bile hiç de yabana atılamayacak düşmanlığını kazanmıştı.

Bunlara karşılık kraliçenin sevgisini ve himayesini kazanmıştı, ama o dönemde bu sevgi, başına iş açmaktan başka bir işe yaramıyordu, himayesi ise Chalais ve Madam Bonacieux olaylarında görüldüğü gibi hiç de yeterli değildi.

Bu bir yıl içinde elle tutulur olarak kazandığı tek şey parmağındaki beş, altı bin liralık yüzüktü ve gözü yükseklerde olan d'Artagnan, bir gün kraliçeye minnetini hatırlatmak için onu satmak istemiyordu, bu yüzden elmas yüzüğün değeri üzerine bastığı çakıl taşlarından farksızdı.

"Üzerine bastığı çakıl taşları" dememizin nedeni, düşüncelere dalmış olan d'Artagnan'ın Angoutin köyüne giden şirin bir yolda ilerlemesiydi, ama kendisini bu düşüncelere öyle kaptırmıştı ki, sandığından daha uzun yürümüş, hava neredeyse kararmaya başlamıştı, batmakta olan güneşin son ışıklarında, bir çalının ardında parıldayan bir tüfek namlusunu fark etti.

Zekâsı da gözleri kadar keskin olan d'Artagnan, bu tüfeğin oraya kendi başına gelmediğini ve onu taşıyan kişinin çalıların arkasına dostane bir amaçla saklanmadığını anladı. Uzaklaşmaya karar verdiğinde, yolun diğer yanında ikinci bir tüfek daha fark etti.

Bu hiç şüphesiz bir tuzaktı.

İlk tüfeğe bir göz atan d'Artagnan kaygıyla kendisine doğru alçaldığını fark etti, namlunun üzerine doğrultulduğunu görür görmez kendini yüzükoyun yere attı. Tam o anda silahın patlamasıyla başının üzerinden geçen merminin vızıltısını duydu.

Kaybedecek zamanı yoktu, hemen sıçrayarak doğruldu ve aynı anda diğer tüfekten çıkan mermi biraz önce yattığı çakıl taşlarını havalandırdı.

D'Artagnan, bir adım bile geri atmadı dedirtmek için, yüreklilik gösterisi yaparak gülünç bir ölüme davetiye çıkaran kişilerden değildi, zaten pusuya düştüğü için, ortada yüreklilik gösterilecek bir durum yoktu.

"Üçüncü mermi gelirse işim biter!" dedi kendi kendine.

Ve memleketinin çeviklikleriyle ünlü insanlarının hızıyla kampa doğru koşmaya başladı; ama ne kadar hızlı koşarsa koşsun, ilk ateş eden tüfeğini yeniden dolduracak zamanı bulmuş ve bu kez iyi nişan almıştı, mermi delip geçtiği şapkasını on adım öteye uçurdu.

Yine de başka şapkası olmadığından, d'Artagnan onu yerden aldı ve koşmaya devam ederek solgun, nefesi kesilmiş bir halde kampa vardı, kimseye bir şey söylemeden oturup düşünmeye başladı.

Bu olayın üç nedeni olabilirdi:

İlki ve en doğalı, bunun majestelerinin bir muhafızını öldürüp en azından bir düşmandan kurtulmak

isteyen La Ro-chelle'lilerin bir tuzağı olmasıydı, üstelik bu düşmanın cebinde dolu bir kese olabilirdi.

Şapkasını alıp, merminin deldiği deliği incelediğinde başını salladı. Mermi sıradan bir tüfeğe değil, arkebüze aitti, zaten hedefi bu kadar iyi tutturmasından bunun özel bir silah olduğunu hissetmişti: Mermi normal kalibreli olmadığı için bunun askeri bir tuzak olmadığı söylenebilirdi.

Bu delik kardinalin bir hatırası da olabilirdi. Güneşin o son ışığıyla namluyu fark ettiğinde, kardinalin kendisine gösterdiği hoşgörüyü düşünüyordu.

Ama d'Artagnan başını salladı. Kardinal küçük bir el oyunuyla yok edeceği insanlar için böyle yöntemlere nadir olarak başvururdu.

Bunun, Milady'nin intikamı olması daha mümkündü.

Boşuna bir çabayla katillerin yüz hatlarını ve giysilerini hatırlamaya çalıştı; ama onlardan o kadar çabuk uzaklaşmıştı ki, bunları fark edecek zamanı olmamıştı.

"Ah! Zavallı dostlarım," diye mırıldandı d'Artagnan, "neredesiniz? Yokluğunuzu nasıl hissediyorum!"

Kötü bir gece geçiren d'Artagnan, kendisini hançerlemek üzere yatağına yaklaşan bir adamın hayaliyle üç dört kere yerinden sıçradı. Yine de hiçbir aksilik yaşanmadan gün doğdu.

Ama d'Artagnan tehlikenin geçmediğini yalnızca ertelendiğini biliyordu.

Havanın kötü olduğu bahanesiyle bütün gün dışarı çıkmadı.

Ertesi sabah dokuzda, borazanlar, trampetler çalmaya başladı. D'Orléans dükü birlikleri teftişe geliyordu. Muhafızlar silah başı yaptılar, d'Artagnan arkadaşlarının arasında sıraya girdi.

Dük içtima alanına geldiğinde Mösyö des Essarts da dahil olmak üzere üst rütbeli subaylar kendisine tekmil verdiler.

Biraz sonra, d'Artagnan, Mösyö des Essarts'ın yaklaşması için kendisine işaret ettiğini gördü: Yanılmış olmaktan endişelenerek, üstünün bir işaret daha yapmasını bekledi, işaret tekrarlanır tekrarlanmaz sırasından ayrılarak ilerledi.

"Dük tehlikeli ama başaranları onurlandıracak bir görev için gönüllüler istiyor, size hazır olmanız için işaret ettim."

"Teşekkürler komutanım!" dedi kendisini tümgenerale kanıtlayabilmek için daha fazlasını istemeyen d'Artagnan.

Gerçekten de, La Rochelle'liler gece saldırıya geçmiş, kraliyet ordusunun ele geçirdiği bir tabyayı geri almışlardı. Yapılması gereken düşmanın bu tabyayı nasıl koruduğunu öğrenmek için tehlikeli bir keşfe çıkmaktı.

Birkaç saniye sonra dük sesini yükselterek:

"Bu görev için güvenilir bir adam tarafından yönlendirilecek, üç dört gönüllüye ihtiyacım olacak," dedi.

"Güvenilir adam burada efendim," dedi Mösyö des Essarts d'Artagnan'ı göstererek, "dört beş gönüllüye gelince, monsenyör niyetini açıklarsa, adamlar hemen toplanacak."

"Benimle ölmeye gelecek dört gönüllü!" dedi d'Artagnan kılıcını kaldırarak.

Muhafızlardan iki tanesi hemen öne çıktılar, iki asker de kendilerine eşlik etti.

Sayının yeterli olduğunu düşünen d'Artagnan ilk çıkanların hakkı yenmesin diye diğerlerini geri çevirdi.

Tabyanın ele geçirilmesinden sonra, La Rochelle'lilerin orayı boşaltıp boşaltmadıkları ya da garnizon olarak kullanıp kullanmadıkları bilinmiyordu; bu durumda tabyayı çok yakından incelemek gerekiyordu.

Dört arkadaşıyla birlikte yola çıkan d'Artagnan siper hattını izledi, iki muhafız yanında yürürken askerler arkadan geliyorlardı. Sipere sığınarak bu şekilde tabyaya yüz adım mesafeye kadar yaklaştılar. Orada arkasına dönen d'Artagnan, iki askerin ortadan kaybolduklarını fark etti.

Korkup geride kaldıklarını düşünerek ilerlemeye devam etti.

Siperin dönemecinde tabyaya yaklaşık altmış adım kalmıştı.

Kimseler yoktu, tabya terk edilmişe benziyordu.

Üç genç daha ileri gidip gitmemeyi tartışıyorlardı ki, tabyadan bir duman çemberinin belirmesiyle, on kadar mermi d'Artagnan ve arkadaşlarının etrafında vızıldadı.

Şimdi tabyanın korunduğunu öğrenmişlerdi. Bu tehlikeli noktada daha fazla beklemek gereksiz bir tedbirsizlikti; d'Artagnan ve iki muhafız geri dönüp kaçarcasına geri çekildiler.

Kendilerini koruyan siperin köşesine geldiklerinde, muhafızlardan biri göğsünü delip geçen bir mermiyle yere yığıldı. Yara almayan diğeri ise kampa doğru koşmaya başladı.

Arkadaşını bu şekilde bırakmak istemeyen d'Artagnan, onu ayağa kaldırıp kendi saflarına kadar götürmek için eğildi; ama o an iki el silah sesi yankılandı: Mermilerden biri yaralı muhafızın kafasına saplanırken, diğeri d'Artagnan'ın iki parmak yanından geçip bir kayaya çarptı.

Genç adam hemen arkasını döndü, çünkü bu saldırı siperin köşesinin arkasında kalan tabyadan gelemezdi. Geride kalan iki askeri düşündüğünde aklına önceki günkü katiller geldi; bu kez kim olduklarını öğrenmeye karar verip, ölmüş gibi arkadaşının bedeninin üzerine yığıldı.

O zaman otuz adım ötedeki terk edilmiş istihkâm hendeğinden iki kafanın yükseldiğini gördü, bunlar geride kalan iki askerden başkası değildi. D'Artagnan yanılmamıştı, bu iki adam kendisini öldürmek için gönüllü olmuşlardı, genç adamı düşmanın öldürdüğü zannedilecekti.

Yalnızca yaralanmış olabileceğini ve kendilerini ele verebileceğini düşünerek, işlerini bitirmek üzere yaklaştılar; bereket versin d'Artagnan'ın kurnazlığına aldanarak tüfeklerini doldurmayı ihmal etmişlerdi.

On adım kalana kadar yaklaştıklarında, düşerken dikkatli davranarak kılıcını elinden bırakmamış olan d'Artagnan aniden ayağa fırlayıp önlerini kesti.

D'Artagnan'ı öldürmeden kampa doğru kaçarlarsa, suçlarının ortaya çıkacağını anlayan katillerin akıllarına ilk gelen düşmanın tarafına geçmek oldu. İçlerinden biri tüfeğini bir topuz gibi kullanarak korkunç bir darbe savurdu, d'Artagnan'ın kenara çekilmesiyle önü açılan haydut tabyaya doğru kaçmaya başladı ve bu adamın hangi amaçla kendilerine doğru koştuğunu bilmeyen La Rochelle'lilerin açtığı ateşle omzundan yaralandı.

Bu sırada d'Artagnan kılıcıyla ikinci askere saldırdı, dövüş uzun sürmedi, muhafızın kılıcı doldurmayı ihmal ettiği arkebüzle kendini savunmaya çalışan bu sefilin kalçasına saplandı. D'Artagnan kılıcının sivri ucunu katilin boğazına dayadı.

"Ah! Beni öldürmeyin!" diye haykırdı haydut, "Merhamet edin! Size her şeyi anlatacağım."

"Sırrın hayatını bağışlamama yetecek kadar önemli mi?" diye sordu genç adam kendisini tutmaya çalışarak.

"Evet, insan sizin gibi yirmi iki yaşında yakışıklı, yürekliyse ve geleceği parlaksa, hayatın ne kadar önemli olduğunu bilir."

"Sefil!" dedi d'Artagnan, "Hadi çabuk söyle, beni öldürmen için seni kim görevlendirdi?"

"Milady adında tanımadığım bir kadın."

"Ama tanımıyorsan ismini nereden biliyorsun?"

"Onu arkadaşım tanıyordu, bu iş için Milady ile anlaşan oydu, cebinde bu kişinin yazdığı ve sizin için çok önemli olduğunu sandığım bir mektup var."

"Ama sen bu işin içine nasıl girdin?"

"Bana bu işi birlikte yapmayı önerdi, ben de kabul ettim."

"Peki bu güzel macera için size ne kadar ödedi?"

"Yüz altın."

"Vay canına," dedi d'Artagnan gülerek, "demek bana değer veriyor, yüz altın! Bu sizin gibi iki sefil için bir servet; tamam bu işi neden kabul ettiğini anlıyorum ve seni bağışlıyorum, ama bir koşulla!"

"Nedir?" diye sordu henüz her şeyin bitmediğini anlayarak endişelenen asker.

"Arkadaşının cebindeki mektubu bana getireceksin."

"Ama," diye haykırdı haydut, "bu beni öldürmenin bir başka yolu; tabyadakilerin ateşi altında o mektubu getirmemi nasıl beklersiniz?"

"Yine de onu getirmen gerekiyor, yoksa seni kendi ellerimle öldürürüm."

"Merhamet mösyö, sevdiğiniz ve belki de öldüğünü sandığınız o genç kadın adına acıyın bana!" diye haykırdı haydut, çok kan kaybettiği için gücü tükenerek dizleri üzerine çökmüştü.

"Sevdiğim ve öldüğünü sandığım genç bir kadın olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordu d'Artagnan.

"Arkadaşımın cebindeki o mektuptan."

"Görüyorsun ya, bu mektubu ele geçirmem gerekiyor," dedi d'Artagnan, "bu yüzden acele et ve hiç duraksama, yoksa kılıcımı senin gibi bir sefilin bedenine bir kez daha saplamaktan ne kadar tiksinsem de, soylu bir insan olarak yemin ediyorum, bunu yapmakta hiç tereddüt etmem."

D'Artagnan bu sözleri öyle tehditkâr bir ifadeyle söylemişti ki, yaralı yerinden doğruldu.

"Durun, durun!" diye haykırdı, tehditler karşısında cesaretlenerek, "Gideceğim... gideceğim!"

D'Artagnan askerin arkebüzünü alıp, kılıcıyla böbreklerini dürterek onu arkadaşına doğru itti.

Ölü gibi solgun yüzü, arkasında bıraktığı kan izleriyle yirmi adım ötedeki arkadaşına doğru görünmemek için sürünerek ilerleyen bu bahtsızın görüntüsü çok ürkütücüydü!

Korku soğuk bir terle kaplanmış yüzüne yansımıştı, haline acıyan d'Artagnan onu küçümseyen bakışlarla süzdü:

"Tamam o zaman," dedi, "sana yürekli bir adamla senin gibi bir alçak arasındaki farkı göstereceğim; burada bekle, ben gideceğim."

Ve çevik adımlar atarken, düşmanın hareketlerini izleyen d'Artagnan, zeminin engebelerinden de yararlanarak ikinci askere ulaştı.

Hedefine ulaşmanın iki yolu vardı, ya adamın ceplerini hemen orada arayacak ya da vücudunu kalkan olarak kullanıp onu sipere taşıyacaktı.

İkinci yolu seçen d'Artagnan, düşman ateş açtığı anda katili omuzlarına aldı.

Hafif bir sarsıntı, eti delen üç merminin tok sesleri, son bir çığlık ve inilti d'Artagnan'a hayatını kendisini öldürmek isteyen kişinin kurtardığını kanıtladı.

Sipere ulaşan d'Artagnan yüzü ölü gibi solmuş olan yaralının yanına cesedi bıraktı.

Hemen ceplerini yoklamaya başladı: Ölünün mirası deri bir cüzdan, aldığı paranın bir kısmını koyduğu bir kese, meşin bir zar hokkası ve zarlardan ibaretti.

Hokkayı ve zarları oraya bırakıp, keseyi yaralıya doğru attı ve büyük bir merakla cüzdanı açtı.

Önemsiz birkaç kâğıdın arasında, uğruna hayatını tehlikeye attığı mektubu buldu:

> "Kadının izini kaybettiniz ve asla ulaşamaması gereken o manastırda güvenlik içinde olmasına izin verdiniz, en azından adamı gözünüzden kaçırmayın, aksi takdirde elimin ne kadar uzun olduğunu ve yüz altının karşılığını nasıl pahalıya ödeteceğimi göreceksiniz."

İmza yoktu. Yine de mektubun Milady'den geldiği belliydi. Onu kanıt olarak saklayıp, siperin gerisinde güvenlik içinde olduğu için yaralıyı sorgulamaya devam etti. Asker, öldürülen arkadaşıyla birlikte Paris'in La Villette kapısından çıkacak olan genç bir kadını kaçırmakla görevlendirildiklerini itiraf etti, ama bir meyhanede içmeye başladıklarından, arabanın gittiğini on dakika sonra fark etmişlerdi.

"Ama o kadına ne yapacaktınız?" diye sordu d'Artagnan kaygıyla.

"Onu Royale meydanındaki bir konağa götürecektik," dedi yaralı.

"Evet, evet!" diye mırıldandı d'Artagnan, "Milady'nin evine."

O zaman, genç adam bu kadının intikam ateşinin kendisini ve sevdiklerini yok edecek kadar büyük olduğunu ve her şeyi bildiğine göre sarayda derin ilişkileri bulunduğunu anladı. Hiç kuşku yok ki bu bilgileri kardinalden almıştı.

Ama bütün bunların arasında içini bir sevinç duygusu kapladı, kraliçe sonunda zavallı Madam Bonacieux'nün bağlılığının cezasını çektiği hapishaneyi bulmuş ve onu oradan çıkarmıştı. Şimdi genç kadından aldığı mektubun ve Chaillot yolundan geçerken bir an için görünmesinin ne anlama geldiğini biliyordu.

Bu durumda, Athos'un da söylediği gibi Madam Bonacieux'ye yeniden kavuşması mümkündü ve bir manastıra sızmak hiç de zor değildi.

Bu düşünce yüreğini bağışlama duygularıyla doldurdu. Yüzünün değişen ifadelerini kaygıyla izleyen yaralıya dönüp kolunu uzattı:

"Hadi," dedi, "seni burada bırakmak istemiyorum. Bana yaslan, kampa dönelim."

"Peki," dedi bu hoşgörüye pek de inanamayan yaralı, "ama beni astırmak için mi götürüyorsunuz?"

"Sözüme güven," dedi d'Artagnan, "hayatını ikinci kez bağışlıyorum."

Dizlerinin üzerine çöken yaralı yeniden kurtarıcısının ayaklarını öptü; ama düşmanın bu kadar yakınında daha fazla kalmak istemeyen d'Artagnan bu minnet gösterilerini kısa kesti.

La Rochelle'lilerin ilk ateşinden sonra kampa dönen muhafız dört arkadaşının öldüklerini söylemişti. Genç adamın sağ salim geri dönmesi üzerine kampta hem şaşkınlık hem de sevinç yaşandı.

D'Artagnan arkadaşının kalçasındaki yaranın dikkatsizce kılıcını çekmesinden kaynaklandığını açıkladı. Diğer askerin ölümünü ve yaşadıkları tehlikeleri anlattı. Bu öykü onun için gerçek bir zafer anlamına geliyordu. Bir gün boyunca herkes bu olaydan söz etti, dük de d'Artagnan'a iltifatlar yağdırdı.

Başarı her zaman olduğu gibi ödülü de beraberinde getiriyordu, d'Artagnan'ın başarısı yaşadığı huzursuz günlerin geride kalmasına neden olmuştu. Gerçekten de, iki düşmanından biri ölmüş, diğeri ise canını bağışladığı için kendisine minnettar kalmıştı.

Bu huzurun kanıtladığı tek şey d'Artagnan'ın henüz Milady'yi tanımadığıydı.

XLII

Anjou Şarabı

Kraldan gelen umutsuz haberler kesilmiş, kampta giderek iyileştiği ve kuşatmaya bir an önce katılmak istediği için, atına binecek güce kavuştuğunda yola koyulacağı söylentileri yayılmaya başlamıştı.

Bu arada, komutayı eninde sonunda Angoulême düküne, Bassompierre'e ya da Schomberg'e devredeceğini bilen Orléans dükü, zamanını keşif kolları çıkartmakla geçiriyor, Saint-Martin ve La Prée kalelerini kuşatma altında tutan İngilizleri Ré adasından kovmak için ciddi bir harekâta girişmeyi göze alamıyordu.

D'Artagnan her zaman olduğu gibi, geride kalmış bir tehlikenin ardından gelen huzuru yaşıyordu; şimdi tek kaygısı dostlarından hiçbir haber alamamaktı.

Ama kasım ayının ilk günlerinden birinde, sabah saatlerinde Villeroi'dan gelen bir mektup her şeyi açıklıyordu:

> "Mösyö d'Artagnan,
>
> Mösyö Athos, Mösyö Porthos ve Mösyö Aramis, burada verdikleri partide öyle neşelenip, öyle gürültü yaptılar ki, sert bir adam olan nöbetçi subayı birkaç günlüğüne izinlerini kaldırdı, ama ben verdikleri görevi yerine getirip, sağlıklarına içmenizi istedikleri en gözde şaraplarından on iki şişe gönderiyorum.
>
> *Saygılarımla*

Sıradan ve itaatkâr hizmetkârınız,

Silahşorların hancısı Godeau."

"Şuraya bakın!" diye haykırdı d'Artagnan, "ben onları sıkıntılar içinde düşünürken, onlar beni eğlendiklerinde akıllarına getiriyorlar; elbette sağlıklarına içeceğim, ama bu işi tek başıma yapmayacağım."

Ve d'Artagnan diğerlerinden daha yakın ilişkiler kurduğu iki muhafızı, kendisiyle birlikte Villeroi'dan gelen leziz Anjou şarabını içmeye davet etti. Muhafızlardan biri o akşam, diğeri de ertesi gün için başka bir davet almışlardı, bu durumda şarap faslı öbür güne kalmıştı.

Geri dönen d'Artagnan on iki şişe şarabı özenle korunmak üzere muhafızların büfesine gönderdi; şölen günü geldiğinde, yemek saati on iki olarak kararlaştırıldığı için, d'Artagnan sabah dokuzda Planchet'yi hazırlıklara başlamak üzere gönderdi.

Sofracıbaşılığa yükselmekten büyük gurur duyan Planchet her şeyi kusursuz olarak hazırlamayı planlıyordu, bu amaçla efendisinin davetlilerinden birinin uşağı olan Fourreau'yu ve d'Artagnan'ı öldürmek isteyen, hiçbir birliğe mensup olmadığından genç adamın ya da daha doğrusu Planchet'nin hizmetine giren o sahte askeri de yanına almıştı.

Şölen saati geldiğinde, davetlilerin masadaki yerlerini almalarıyla tabaklar sofraya sıralanmaya başladı. Planchet kolunda peçetesiyle servis yapıyor, Fourreau şarap şişelerini açıyor, yaralı sahte asker Brisemont ise yolda sarsıntı nedeniyle biraz tortulanmış gibi görünen şarabı küçük sürahilere aktarıyordu. D'Artagnan, ilk şişenin dibindeki tortuyu bir bardağa döken Brisemont'a içmesi için izin verdi, çünkü zavallı genç hâlâ gücünü toplayamamıştı.

Çorbalarını bitiren davetliler ilk şarap kadehini dudaklarına götürmek üzereyken, Fort-Louis ve Fort-Neuf yönünden top sesleri yankılandı; La Rochelle'lilerin ya da İngilizlerin beklenmedik bir saldırısıyla karşı karşıya olduklarını zanneden muhafızlar kılıçlarını çekip ayağa fırladılar, en az onlar kadar çevik davranan d'Artagnan'la birlikte görev yerlerine gitmek üzere dışarı çıktılar.

Ama daha büfeden dışarı adım atar atmaz, bu büyük gürültünün neden kaynaklandığını anladılar; dört bir yandan, "Yaşasın kral! Yaşasın kardinal!" Bağırışları yükseliyor, davullar hiç susmuyordu.

Gerçekten de, La Rochelle'e ulaşmak için sabırsızlanan kral, maiyeti ve on bin kişilik bir takviye birlikle beraber iki menzilde mola vermeden gelmişti, silahşorlarının bir bölümü önünden bir bölümü de arkasından geliyorlardı. Birliğiyle birlikte sıraya geçen d'Artagnan anlamlı bir hareketle dostlarını ve kendisini hemen fark eden Mösyö de Tréville'i selamladı, dostları da ona gözleriyle karşılık verdiler.

Geçit töreni bittiğinde, dostlar birbirlerine sarıldılar.

"Vay canına!" diye haykırdı d'Artagnan, "daha uygun bir zamanda gelemezdiniz, etler henüz soğumadı bile!" Öyle değil mi, beyler?" diye ekledi genç adam dostlarıyla tanıştırdığı iki muhafıza dönerek.

"Oh! Oh! Sanırım bir ziyafete gelmişiz," dedi Porthos.

"Umarım sofranızda kadınlar yoktur!" dedi Aramis.

"Bu küçük büfe bozuntusunda şarap var mı?" diye sordu Athos.

"Elbette var! Hem de sizin şarabınız, sevgili dostum," diye karşılık verdi d'Artagnan.

"Bizim şarabımız mı?" dedi şaşıran Athos.

"Evet, bana gönderdiğiniz şarap."

"Size şarap mı gönderdik?"

"Ama Anjou bağlarından gelen o şarabı bilmiyor musunuz?"

"Evet, hangi şaraptan söz ettiğinizi biliyorum."

"Tercih ettiğiniz şarap."

"Evet, şampanya ve yıllanmış Burgonya şarabı yoksa."

"Tamam o zaman, şampanya ve yıllanmış Burgonya şarabı olmadığına göre, bununla yetineceksiniz."

"Demek Anjou'dan şarap getirtecek kadar ağzınızın tadını biliyorsunuz?" dedi Porthos.

"Hayır, bu sizin bana gönderdiğiniz şarap."

"Bizim gönderdiğimiz mi?" dedi silahşorlar bir ağızdan.

"Şarabı siz mi gönderdiniz Aramis?" dedi Athos.

"Hayır, ya siz Porthos?"

"Hayır, ya siz Athos?"

"Hayır."

"Siz değilseniz bile hancınız göndermiştir."

"Hancımız mı?"

"Evet! Hancınız, Godeau, silahşorların hancısı."

"Nereden geliyorsa gelsin, önemi yok," dedi Porthos, "tadına bakalım, güzelse içeriz."

"Hayır," dedi Athos, "nereden geldiğini bilmediğimiz bir şarabı içmeyelim."

"Haklısınız Athos," dedi d'Artagnan. "İçinizden biri hancı Godeau'yu bana şarap göndermekle görevlendirmedi mi?"

"Hayır, size bizim tarafımızdan şarap mı gönderdi?"

"İşte mektup!" dedi d'Artagnan.

Ve kâğıdı arkadaşlarına uzattı.

"Bu onun yazısı değil!" diye haykırdı Athos, "Yola çıkmadan önce birliğin hesabını öderken,

yazısını gördüm."

"Sahte mektup," dedi Porthos, "iznimiz kaldırılmadı."

"D'Artagnan," dedi Aramis sitemkâr bir ifadeyle, "bizim o kadar şamata yapabileceğimize nasıl inandınız?"

Rengi solan d'Artagnan'ın bütün bedeni şiddetli bir titremeyle sarsıldı.

"Beni ürkütüyorsun," dedi ona yalnızca önemli meseleleri konuşurken sen diye hitap eden Athos.

"Koşalım, koşalım dostlarım!" diye haykırdı d'Artagnan, "Aklımdan korkunç şeyler geçiyor! Bu kadının bir intikam girişimi daha olabilir mi?"

Bu kez Athos'un rengi soldu.

Üç silahşor ve iki muhafız, küçük büfeye doğru koşan d'Artagnan'ı izlediler.

Yemek salonuna girdiğinde, d'Artagnan'ın ilk gözüne çarpan yere uzanmış, çırpınan Brisemont oldu.

Yüzleri ölü gibi solmuş olan Planchet ve Fourreau boşuna bir çabayla ona yardım etmek istiyorlardı: Can çekişen Brisemont'un yüz hatları acıyla gerilmişti

"Ah!" diye haykırdı d'Artagnan'ı fark edince, "Ah! Bu çok korkunç, beni bağışladığınızı söylemiştiniz, oysa beni zehirlediniz!"

"Ben!" diye haykırdı d'Artagnan, "Ben mi? Sen neler söylüyorsun?"

"Bu şarabı bana siz verdiniz ve içmemi söylediniz, benden intikam almak istediniz, bu çok acımasızca!"

"Böyle düşünmeyin, Brisemont," dedi d'Artagnan, "böyle düşünmeyin; sizi temin ederim ki..."

"Ah! Tanrı yukarıda! Tanrı sizi cezalandıracak! Tanrım! Benim çektiğim acının aynısını çeksin!"

"İncil üzerine yemin ederim," diye haykırdı d'Artagnan can çekişen Brisemont'un yanına gelerek, "size yemin ederim ki, bu şarabın zehirli olduğunu bilmiyordum, ben de sizin gibi içecektim."

"Size inanmıyorum," dedi asker.

Ve giderek daha da artan acılarla inledi.

"Dehşet verici! Dehşet verici!" diye mırıldandı Athos, o sırada Porthos şişeleri kırıyor, Aramis ise biraz geç de olsa bir papaz çağırılmasını söylüyordu.

"Ah dostlarım!" dedi d'Artagnan, "bir kez daha hayatımı kurtarıyorsunuz, yalnızca benim değil, bu beylerin de hayatını kurtardınız. "Beyler," diye devam etti d'Artagnan silahşorlara, "bu işe çok önemli isimler karışmış olabilir ve bütün suç bize kalabilir."

"Ah efendim!" diye kekeledi Planchet, ölü gibi solgun bir yüzle, "Ah efendim! Ucuz kurtuldum!"

"Nasıl, ahmak," diye haykırdı d'Artagnan, "demek benim şarabımdan içecektin, öyle mi?"

"Kralın sağlığı için, efendim, Fourreau çağrıldığımı söylemese, küçük bir kadeh içecektim."

"Ne yazık," dedi korkudan dişleri takırdayan Fourreau, "tek başıma içebilmek için onu uzaklaştırmak istemiştim!"

"Beyler," dedi d'Artagnan muhafızlara, "olup bitenlerden sonra bu ziyafetin hiç de keyifli geçmeyeceği ortada; bu yüzden beni bağışlamanızı ve yemeği başka bir güne ertelemenizi rica edeceğim."

D'Artagnan'ın önerisini kibarca kabul eden iki muhafız, dört arkadaşın baş başa kalmak istediklerini anlayarak çekildiler.

Genç muhafiz ve üç silahşor yalnız kaldıklarında, durumun ne kadar ciddi olduğunu anladıklarını belli edercesine birbirlerine baktılar.

"Önce bu odadan çıkalım," dedi Athos, "acılar içinde ölmüş birinin yanında durmak hoşuma gitmiyor."

"Planchet," dedi d'Artagnan, "bu zavallının cesediyle ilgilenin. Dini törenle gömülsün. Bir suç işledi, ama pişman oldu."

Ve dört arkadaş defin işlemlerini Planchet ve Fourreau'ya bırakarak odadan çıktılar.

Onları başka bir odaya alan hancı, rafadan yumurta ve Athos'un çeşmeden kendi elleriyle doldurduğu suyu getirdi. Aramis ve Porthos da birkaç kelime ile durumdan haberdar edildi.

"Sevgili dostum Athos," dedi d'Artagnan, "gördüğünüz gibi bu ölümüne bir savaş."

Athos başını salladı.

"Evet, evet," dedi, "görüyorum, ama bunun o kadının işi olduğuna inanıyor musunuz?"

"Bundan eminim."

"İtiraf edeyim ki bu konuda hâlâ şüphelerim var."

"Ama omzundaki o zambak damgası?"

"Fransa'da suç işlediği için dağlanmış bir İngiliz olabilir."

"Athos, size söyledim, o sizin karınız," diye tekrarlıyordu d'Artagnan, "özelliklerinin birbirlerine ne kadar benzediğini hatırlasanıza."

"Yine de onun ölmüş olduğunu sanıyordum, çok sağlam asmıştım."

Bu kez d'Artagnan başını salladı.

"Şimdi ne yapmalı?" diye sordu genç adam.

"Doğrusu şu ki, insan tepesinde sürekli olarak sallanan bir kılıcın tehdidi altında yaşayamaz," dedi Athos, "bu durumdan kurtulmak lazım."

"Ama nasıl?"

"Dinleyin, ona ulaşmaya çalışıp, bir görüşme yapın; ona ‘barış ya da savaş' deyin, kimseye ondan

söz etmeyeceğinizi, ona karşı hiçbir girişimde bulunmayacağınızı söyleyip, ondan da size karşı herhangi bir entrika çevirmeyeceğine dair söz alın: Aksi takdirde dağlanmış olduğunu kardinale, krala anlatacağınızı, sarayı kendisine karşı ayaklandıracağınızı, onu mahkemeye vereceğinizi bildirin, suçsuz bulunursa, onu bir köşede kudurmuş bir köpek gibi öldüreceğinize şerefiniz üzerine yemin edin."

"Bu fikir hoşuma gitti," dedi d'Artagnan, "ama ona nasıl ulaşacağım?"

"Zaman her şeyi halledip, fırsatları yaratır sevgili dostum, fırsatlar kumar gibidir; beklemeyi bilen kazanır."

"Evet, ama etrafım katiller, zehircilerle kaynarken..."

"Pöh!" dedi Athos, "Tanrı bizi şimdiye kadar korudu, bundan sonra da koruyacaktır."

"Evet, zaten hayatımızı tehlikeye atmak bizim işimiz, ama ya o?" dedi alçak sesle.

"O da kim?" diye sordu Athos.

"Constance."

"Ah! Madam Bonacieux! Doğru ya dostum, âşık olduğunuzu unutmuştum," dedi Athos.

"Ama o sefil katilin cebinde bulduğunuz mektuptan onun bir manastırda olduğunu öğrenmemiş miydiniz?" diye sordu Aramis. "Manastır güvenlikli bir yerdir ve size söz veriyorum La Rochelle kuşatması bittikten sonra..."

"Tamam sevgili Aramis, tamam!" dedi Athos, "Dileklerinizin hep dinle ilgili olduğunu biliyoruz."

"Ben yalnızca geçici bir silahşorum," dedi Aramis mütevazı bir ifadeyle.

"Sevgilisinden uzun zamandır bir mektup alamamış gibi görünüyor," dedi Athos alçak sesle, "aldırmayın, bu sözleri çok duyduk."

"Bu işi çözmenin daha kolay bir yolu olduğunu düşünüyorum."

"Nedir?" diye sordu d'Artagnan.

"Bir manastırda olduğunu söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet."

"Kuşatma biter bitmez onu oradan kaçıracağız."

"Ama hangi manastırda olduğunu öğrenmek lazım."

"Doğru," dedi Porthos.

"Ama, sanırım onun kaldığı manastırı kraliçenin belirlemiş olduğunu söylemiştiniz, d'Artagnan?" dedi Athos.

"Evet, en azından öyle olduğunu sanıyorum."

"O zaman Porthos bize bu konuda yardımcı olabilir."

"Bu nasıl olacak, söyler misiniz?"

"Ama markizinizin, düşesinizin, prensesinizin kolları uzun olmalı."

"Şişt!" dedi Porthos parmağını dudağına götürerek, "onun kardinalci olduğunu düşünüyorum, hiçbir şey bilmemeli."

"O zaman, onun nerede olduğunu öğrenme işini ben üstleniyorum."

"Siz, Aramis!" diye haykırdı üç arkadaş hep bir ağızdan, "Siz, ama nasıl?"

"Kraliçenin papazı sayesinde, onunla ilişkilerim iyidir..." dedi Aramis kızararak.

Ve bu söz üzerine, dört arkadaş mütevazı yemeklerini bitirerek, akşam yeniden buluşmak üzere ayrıldılar: D'Artagnan Minimes'e dönerken, üç silahşor da, kendilerine bir yer ayarlamak üzere kralın karargâhına yöneldiler.

XLIII

Colombier-Rouge Hanı

Düşmanın karşısına çıkmak için acele eden ve kardinalin Buckingham düküne olan kinini haklı olarak paylaşan kral, önce İngilizleri Ré adasından kovmak, sonra da La Rochelle kuşatmasını daraltmak için bütün hazırlıkların tamamlanması talimatını verdi; ama Bassompierre ve Schomberg ile Angoulême dükü arasındaki anlaşmazlıklar onu geciktiriyordu.

Mareşal olan Bassompierre ve Schomberg orduyu kralın talimatları doğrultusunda yönetmek istiyorlardı, ama kardinal, inançlı bir Huguenot olduğu için İngilizlere ve din kardeşleri olan La Rochelle'lilere karşı yumuşak davranacağını düşündüğü Bassompierre'den kaygılanıyor, onun yerine tavsiyeleri üzerine kralın tümgeneral yaptığı Angoulême dükünü ön plana çıkarıyordu. Sonunda, Bassompierre ve Schomberg'in çekilip ordunun maneviyatını bozmasını engellemek için her birine özel bir bölgenin kumandası verildi: Bassompierre şehrin La Leu'den Dompierre'e kadar uzanan kuzey bölümünü, Angoulême dükü doğuda Dompierre ile Périgny arasını ve Schomberg de güneyde Périgny ile Angoutin arasındaki bölgeyi aldı.

Dükün karargâhı Dompierre'deydi.

Kralın karargâhı kâh Etrée'de, kâh La Jarrie'deydi.

Nihayet kardinalin karargâhı ise, La Pierre köprüsündeki kumluklarda, savunmasız, sıradan bir evdi.

Bu şekilde dük, Bassompierre'i, kral Angoulême dükünü, kardinal de Schomberg'i gözlemleyebilecekti.

Bu düzenlemelerden hemen sonra, İngilizlerin adadan kovulması için harekâta girişildi.

Koşullar çok elverişliydi: Her şeyden önce, iyi savaşabilmek için besleyici yemekler yemeleri gereken İngilizler, tuzlu et ve kurumuş peksimetle yetinmek zorunda kalmış ve birçoğu hasta düşmüştü; dahası okyanusun yılın bu döneminde azgın olan dalgaları kıyıdaki küçük gemilere hasar veriyordu; kumsalın Aiguillon burnu ve siperler arasındaki bölümü her gelgitten sonra, filikalar ve kayıklarla doluyordu; sonuç olarak kralın askerleri ordugâhlarından hiç çıkmasalar bile, Ré adasında yalnızca bir inat yüzünden bulunan Buckingham birkaç gün içinde kuşatmayı kaldırmak zorunda kalacaktı.

Ama Toiras kontunun düşmanın yeni bir saldırı için hazırlık yaptığını bildirmesi üzerine, kral düşmana nihai darbeyi indirecek bir harekâta girişmeye karar verdi.

Niyetimiz kuşatma günlüğü tutmak değil, anlattığımız hikâyeyle bağlantılı olayları dile getirmek olduğu için, birkaç sözcükle kralın büyük bir şaşkınlık, kardinalin de büyük bir gururla izlediği harekâtın başarıyla tamamlandığını söylemekle yetineceğiz. Her cephede yenilgiye uğrayan İngilizler, Loix adası geçidinde, aralarında beş albay, üç yarbay, iki yüz elli yüzbaşı ve yirmi soylu beyefendinin de bulunduğu iki bin askeri, dört topu ve Claude de Saint-Simon tarafından Paris'e getirilerek, büyük bir tantanayla Notre-Dame'ın kubbelerine asılan altmış bayrağı bırakarak gemilerine geri çekilmişlerdi.

Cephede yankılanan Te Deum'lar bütün Fransa'ya yayılıyordu.

İngilizlerden en azından şimdilik kaygılanmayan kardinal kuşatmaya devam etti.

Ama söylediğimiz gibi bu yalnızca geçici bir rahatlamaydı.

Buckingham dükünün Montaigu adlı habercisi yakalanmış, ondan İspanya, İngiltere ve Lorraine arasında, Fransa'yı hedefleyen bir ittifak kurulduğu öğrenilmişti.

Dahası, Buckingham dükünün tahmin ettiğinden daha kısa sürede terk etmek zorunda kaldığı karargâhında, bu ittifakın varlığını doğrulayan belgeler bulunmuştu ve kardinalin anılarında yazdığı gibi bu belgeler, Madam de Chevreuse'ü, dolayısıyla da kraliçeyi büyük zan altında bırakıyordu.

Tüm sorumluluk kardinalin omuzlarındaydı, çünkü sorumluluk almadan devlet adamı olmak mümkün değildi; bu yüzden gece gündüz demeden, üstün dehasının bütün yetileriyle Avrupa'nın büyük krallıklarından birinde ortaya çıkan en küçük bir olayı bile değerlendirmeye çalışıyordu.

Kardinal, Buckingham'ın kararlılığını ve özellikle de kinini iyi biliyordu; Fransa'yı tehdit eden ittifak zafere ulaşırsa, bütün yetkilerini kaybedebilirdi: İspanyol ve Avusturya politikalarının Louvre'da temsilcileri vardı, elleri güçlenirse, Fransa'nın kardinalinin işi biterdi. Kendisine bir çocuk gibi itaat eden kral, ona karşı bir öğrencinin öğretmenine duyduğu nefreti besliyor, dükün ve kraliçenin ortak intikam oyunlarına seyirci kalıyordu; böyle giderse onunla birlikte Fransa'nın da sonu gelecekti. Bütün bunlara bir dur demek gerekiyordu.

Sayıları her geçen gün daha da artan birçok ulak, kardinalin La Pierre köprüsünde karargâhını kurduğu o küçük eve girip çıkıyorlardı.

Bu ulaklar arasında, üzerindeki cüppelere alışık olmadıkları fark edilen ve askeri kiliseye mensup oldukları kolayca anlaşılan keşişler, uşak kıyafetleri içinde biraz rahatsızmış gibi görünen ve geniş çakşırları yuvarlak hatlarını saklamaya yetmeyen kadınlar ve elleri kararmış gibi görünse de, narin bacaklarından soylu kişiler oldukları bir mil öteden anlaşılan köylüler vardı.

Bunların yanı sıra hoş olmayan ziyaretler de yapılıyordu, iki üç kez kardinale suikast girişiminde bulunulduğu haberleri yayılmıştı.

Kardinalin düşmanları bu beceriksiz girişimleri, gerektiğinde misilleme yapabilmek için kardinalin kendisinin planladığını söylüyorlardı; ama kardinalin de düşmanlarının da söylediklerine inanmamak gerekiyordu.

Bu arada, şahsi cesaretini en azılı rakiplerinin dahi kabul ettikleri kardinal, Angoulême dükünе önemli talimatlar iletmek, kralla fikir alışverişinde bulunmak ve bazen de karargâhına gelmesini istemediği bir haberciyle görüşmek üzere gece yarısı gezintileri yapıyordu.

Kuşatmada önemli bir görevleri olmayan silahşorlara gelince, sıkı bir disiplin altında tutulmuyor, keyifli bir hayat sürüyorlardı. Mösyö de Tréville'in arkadaşları olarak gecikmek ve kampın kapıları kapandıktan sonra içeri girmek konusunda kolayca izin alıyorlardı.

D'Artagnan'ın siperde olduğu için kendilerine eşlik edemediği bir gece, savaş pelerinlerini giymiş, atlarına binmiş, ellerini tabancalarının kabzasına atmış olan Athos, Porthos ve Aramis, Athos'un La Jarrie yolunda keşfettiği Colombier-Rouge adlı meyhaneden dönüyorlardı. Bir pusuya düşmek

kaygısıyla sürekli tetikte duran üç silahşor, Boisnar köyüne yaklaşık bir kilometre kala kendilerine doğru gelen bir atlı grubunun sesini duydular, hemen durup birbirlerine sokularak yolun ortasında beklediler, birkaç saniye sonra ayın bulutlar arasından çıktığı bir anda yolun dönemecinde kendilerini görerek duran iki süvariyi fark ettiler, yola devam etmek ya da geri dönmek konusunda bir karara varmaya çalışır gibi görünüyorlardı. Bu duraksama üç arkadaşı kuşkulandırdı, Athos birkaç adım öne çıkarak tok sesiyle bağırdı:

"Kimsiniz?"

"Asıl siz kimsiniz?" diye karşılık verdi süvarilerden biri.

"Bu sorumun yanıtı değil!" dedi Athos. "Kimsiniz? Yanıt verin, yoksa saldıracağız."

"Yapacaklarınıza dikkat edin, beyler!" dedi emir vermeye alışkınmış gibi görünen etkili bir ses.

"Gece devriyesine çıkmış üst rütbeli subaylarız," dedi Athos, "amacınız nedir beyler?"

"Kimsiniz?" dedi aynı buyurgan ses, "Yanıt verin, yoksa itaatsizlikle suçlanacaksınız."

"Kralın silahşorları," dedi giderek karşısındaki kişinin kendilerini sorgulamaya hakkı olduğuna inanmaya başlayan Athos.

"Hangi birlikten?"

"Mösyö de Tréville'in birliğinden."

"Tek sıra halinde ilerleyin ve bu saatte burada ne aradığınızı anlatın."

Üç arkadaş yelkenleri biraz suya indirmiş bir halde ilerlediler, çünkü şimdi üçü de karşılarında yüksek rütbeli biri olduğuna inanmışlardı, sözcülüğü Athos üstlendi.

İkinci olarak konuşan süvari yol arkadaşından on adım önde ilerliyordu; Porthos ve Aramis'e geride kalmalarını işaret eden Athos öne çıktı.

"Bağışlayın komutanım!" dedi Athos, "Ama karşımıza kimin çıkacağını bilemeyiz, gördüğünüz gibi devriye görevimizi yerine getiriyoruz."

"İsminiz?" dedi subay, yüzünün bir bölümünü peleriniyle kapatarak.

"Ama, ya siz mösyö," dedi bu sorgulama tarzına karşı çıkmaya başlayan Athos, "beni sorgulama hakkınız olduğunu belirten bir kanıt gösterin."

"İsminiz?" diye ikinci kez sordu pelerinini indirip yüzünün açığa çıkmasını sağlayan süvari.

"Sayın kardinal!" diye haykırdı şaşıran silahşor.

"İsminiz?" diye üçüncü kez sordu kardinal.

"Athos," dedi silahşor.

Kardinal korumasına yaklaşması için işaret etti.

"Bu üç kişi bizi izleyecekler," dedi alçak sesle, "karargâhtan ayrıldığımızın bilinmesini

istemiyorum ve bizi izleyecekleri için kimseye bir şey söylemeyeceklerinden emin olacağız."

"Biz soylu insanlarız monsenyör," dedi Athos, "bizden söz vermemizi isterseniz, hiçbir şeyden kaygılanmanıza gerek kalmaz. Tanrı'ya şükür ki sır saklamasını biliriz."

Kardinal delici bakışlarını bu yürekli silahşora dikti.

"Kulaklarınız çok hassas Mösyö Athos," dedi kardinal, "şimdi beni dinleyin, sizden beni izlemenizi istememin nedeni güvensizlik değil, benimle birlikte gelerek korumamı sağlamış olacaksınız, hiç kuşku yok ki yanınızdaki arkadaşlarınız Mösyö Porthos ve Mösyö Aramis olmalı?"

"Evet ekselansları," dedi Athos, geride kalmış olan iki silahşor şapkalarını ellerine almış bir halde yaklaşırken.

"Sizleri tanıyorum beyler," dedi kardinal, "sizleri tanıyorum, dostum olmadığınızı biliyorum ve buna kızmıyorum, ama sizin yürekli ve soylu beyefendiler olduğunuzu ve size güvenebileceğimi biliyorum. Mösyö Athos, iki arkadaşınızla birlikte bana eşlik edin, böylece karşılaşma onuruna kavuşursak majestelerinin bile kıskanacağı bir eskortum olacak."

Üç silahşor atlarının boynuna kadar eğildiler.

"Tamam o zaman," dedi Athos, "ekselansları bizi de yanlarında götürmekte haklılar: Yolda tehlikeli tiplerle karşılaştık, hatta Colombier-Rouge meyhanesinde dördüyle kapıştık."

"Ama neden beyler?" dedi kardinal, "Çatışmaları sevmediğimizi bilirsiniz!"

"İşte tam da bu yüzden, ekselanslarına başımıza gelenleri anlatmak istedim; çünkü bu olayı başkalarının saptırmalarıyla öğrenip bizi suçlu sanabilir."

"Bu çatışmanın sonucu nedir?" diye sordu kardinal kaşlarını çatarak.

"Dostum Aramis, koluna hafif bir kılıç darbesi aldı, ama bu yara ekselanslarının da görebileceği gibi, yarın emir verdiğinizde saldırıda yerini almasını engellemeyecek."

"Ama siz bu şekilde kılıç darbelerine hedef olacak adamlar değilsiniz," dedi kardinal, "açık konuşun beyler, birilerinin işini bitirdiniz, öyle değil mi? Günah çıkartın, buna yetkim olduğunu biliyorsunuz."

"Monsenyör, ben elimi kılıcıma bile götürmedim," dedi Athos, "sadece yakasından tutup pencereden dışarı attım," diye devam etti hafifçe duraksayarak, "sanırım düşüp kalçasını kırdı."

"Ah! Ah!" dedi kardinal, "Ya siz Mösyö Porthos?"

"Monsenyör, düellonun yasak olduğunu bildiğim için bir bankı kapıp, bu haydutlardan birine indirdim, sanırım omzu kırıldı."

"Peki," dedi kardinal, "ya siz Mösyö Aramis?"

"Monsenyör, sanırım bilmiyorsunuz ama çok sakin bir mizacım vardır, kuralları bildiğim için, arkadaşlarımı ayırmak istedim, ama o sefillerden biri beni kılıcıyla alçakça kolumdan yaraladı; o zaman sabrım taştı, kılıcımı çektim ve yeniden üzerime atıldığında kılıcımın bedeninden geçtiğini gördüm, yalnızca yere yığıldığını biliyorum, arkadaşları onu taşıyarak götürdüler."

"Şuraya bakın!" dedi kardinal, "Bir meyhane tartışması yüzünden saf dışı kalan üç kişi, peki ama kavganın nedeni neydi?"

"Bu sefiller sarhoştu," dedi Athos, "o gece meyhaneye bir kadının geldiğini bildiklerinden kapısını zorluyorlardı."

"Kapısını mı zorluyorlardı?" dedi kardinal, "Ama neden?"

"Hiç şüphesiz tecavüz etmek için," dedi Athos, "ekselanslarına söylemiş olduğum gibi o alçaklar sarhoştu."

"Bu kadın genç ve güzel miydi?" diye sordu kardinal belirgin bir endişeyle.

"Onu görmedik monsenyör," dedi Athos.

"Onu görmediniz mi? Ah! Çok iyi," diye karşılık verdi kardinal heyecanla; "bir kadının onurunu savunmakla iyi yapmışsınız, ben de Colombier-Rouge'a gittiğime göre, gerçeği söyleyip söylemediğinizi anlayacağız."

"Monsenyör," dedi Athos gururla, "bizler soylu kişileriz ve başımızı kurtarmak için bile yalan söylemeyiz."

"Bana söylediklerinizden bir an için bile şüphe etmedim Mösyö Athos," ve konuyu değiştirmek için "bu kadın yalnız mıydı?" diye sordu kardinal.

"Bu kadının yanında kavalyesi varmış," dedi Athos, "ama onca gürültüye rağmen ortaya çıkmadığına göre alçağın teki olmalı."

"İncil önyargılı olmayın der," diye karşılık verdi kardinal.

Athos saygıyla eğildi.

"Ve şimdi beyler," dedi kardinal, "öğrenmek istediğimi öğrendim, beni izleyin."

Üç silahşor yüzünü yeniden peleriniyle örten kardinalin sekiz on adım gerisinden ilerlemeye başladılar.

Kısa süre sonra sessiz ve ıssız görünen hana vardılar, ünlü bir konuğun geleceğinden haberdar olan hancı müdavimlerini göndermişti.

Kardinal kapıya on adım kala, korumasına ve üç silahşora durmalarını işaret etti, eyerlenmiş bir at pencerenin kanadına bağlanmıştı, kardinal kapıya parolaya uygun bir şekilde vurdu.

Pelerinine sarınmış bir adam hemen dışarı çıkıp, kardinalle hızlı hızlı bir şeyler konuştu, sonra atına atlayıp, Paris yolu üzerindeki Surgeres'e doğru yola çıktı.

"Gelin, beyler," dedi kardinal, "bana doğruyu söylemişsiniz, bu geceki karşılaşmamız size büyük faydalar sağlayacak, beni izleyin."

Kardinal ve üç silahşor atlarından indiler, kardinal atının dizginini korumasına atarken, üç silahşor atlarının dizginlerini pencere kanatlarına bağladılar.

Kapının eşiğinde duran hancı için kardinal bir hanımefendiyi ziyarete gelen bir subaydan başkası değildi.

"Bu beyler için giriş katında şöminesi olan bir odanız var mı?" diye sordu kardinal.

Hancı içinde berbat durumdaki bir sobanın yerini büyük ve gösterişli bir şöminenin aldığı geniş bir salonun kapısını açtı.

"Burası var," dedi.

"Tamam," dedi kardinal, "girin beyler ve beni bekleyin, yarım saat sonra burada olacağım."

Üç silahşor zemin kattaki odaya girerlerken, fazla bilgiye ihtiyacı olmayan kardinal yolunun gösterilmesine gerek duymayan bir adam gibi merdivenleri çıktı.

XLIV

Soba Borularının Faydası

Yiğit ve maceracı kişiliklerinin silahşorları farkında olmadan, kardinalin özel olarak himaye ettiği birine yardım etmeye sürüklediği ortadaydı.

Ama bu kişi kimdi? Bu soruyu kendi kendilerine sorsalar da, buldukları yanıtlar kendilerini tatmin etmiyordu. Hancıyı çağıran Porthos ona zar getirmesini söyledi.

Masaya oturan Porthos ve Aramis oynamaya başladılar. Athos düşünerek odada geziniyordu.

Bu şekilde düşünerek tur atarken, kaldırılmış bir sobanın havada asılı kalmış olan ve üst ucu yukarıdaki odaya açılan borusunun önünden geçiyor ve her geçişinde bir fısıltı dikkatini çekiyordu. Boruya yaklaştığında ilgisini çeken sözcükler duyan Athos, arkadaşlarına susmalarını işaret ederek, kulağını deliğe doğru eğdi.

"Milady," diyordu kardinal, "oturun, size önemli bir meseleden söz edeceğim."

"Milady!" diye mırıldandı Athos.

"Tüm dikkatimle ekselanslarını dinliyorum," diye karşılık verdi Athos'un yüreğini titreten bir kadın sesi.

"Yarın sabah hareket edecek olan İngiliz bandıralı bir gemi, kaptanı adamımdır, La Pointe kalesinde, Charente ağzında sizi bekliyor."

"Bu durumda bu gece yola çıkmam gerekiyor, öyle mi?"

"Hem de bir an önce, yani talimatlarımı alır almaz. Çıkarken kapıda göreceğiniz iki adam size eşlik edecekler; önce ben çıkacağım, yarım saat sonra da siz hareket edeceksiniz."

"Evet monsenyör; şimdi bana vereceğiniz görevden söz edelim, ekselanslarının güvenini hak etmem için her şeyi açık ve kesin bir şekilde anlatın, bir hataya düşmek istemem."

Bir an için iki konuşmacı arasında derin bir sessizlik oldu, kardinal hiç kuşku yok ki sözcükleri seçmeye çalışıyor, Milady de söyleyeceklerinin tek bir kelimesini dahi kaçırmadan hafızasına kazımak için bütün algı kapılarını açıyordu.

Athos bu sessizlik anından yararlanarak, arkadaşlarına kapıyı içerden kilitleyip dinlemek için yanına gelmelerini işaret etti.

Keyiflerine düşkün olan iki silahşor kendileri ve Athos için birer iskemle getirdiler. Sonra her biri iskemlelerine oturup, kafalarını birbirlerine yaklaştırarak kulak kesildiler.

"Londra'ya gidip, Buckingham'ı bulacaksınız," diye devam etti kardinal.

"Ekselanslarına belirtmem gerekir ki," dedi Milady, "elmas olayından sonra dük benden şüphelenmeye başladı. Bana olan güveni azaldı."

"Bu önemli değil," dedi kardinal, "bu kez karşısına güvenini kazanmak için değil, açıksözlü, dürüst bir aracı olarak çıkacaksınız."

"Açıksözlü ve dürüst mü?" diye tekrarladı Milady, tarif edilemeyecek kadar ikiyüzlü bir ifadeyle.

"Evet, açıksözlü ve dürüst," diye karşılık verdi kardinal, "bu görüşme çok açık ve net olmalı."

"Ekselanslarının vereceği talimatları harfi harfine yerine getireceğim."

"Buckingham'la benim adıma konuşup, ona yaptığı hazırlıkları bildiğimi ve bundan hiç endişelenmediğimi, ilk girişiminde kraliçenin işini bitireceğimi söyleyeceksiniz."

"Ekselanslarının bu tehdidini önemseyecek mi?"

"Evet, çünkü kanıtlarım var."

"Bu kanıtları kendisine bildirmem gerekiyor."

"Elbette, ona başkomutanın eşinin düzenlediği maskeli baloda kraliçeyle görüştüğü konusunda Bois-Robert ve Beautru markisinden bilgi aldığımı ve bunları açıklayacağımı söyleyin. Hiçbir şüphesi kalmaması için, baloda üzerinde, Guise şövalyesinden o gece için üç bin altına satın aldığı Büyük Moğol'un giysisi olduğunu da ekleyin."

"Tamam monsenyör."

"Louvre'a girdiği gece, üzerinde bir İtalyan falcısının giysisi bulunduğundan haberdar olduğumu ve bilgilerimin doğruluğundan şüphe etmemesi için pelerininin altında, kara gözyaşları, kurukafalar ve çapraz kemiklerle bezenmiş geniş bir elbise bulunduğunu söyleyin, çünkü yakalanırsa, her büyük olay sırasında Louvre'a gelen beyazlı kadının hayaleti olduğunu söyleyecekti."

"Hepsi bu mu monsenyör?"

"Ona Amiens macerasının bütün ayrıntılarını bildiğimi, bahçe planını ve ana karakterleri nükteli bir şekilde değiştirerek bu konuyla ilgili küçük bir roman yazacağımı da ekleyin."

"Bunları ileteceğim."

"Ayrıca ona Montaigu'yü Bastille'de tuttuğumu, üzerinden hiçbir belge çıkmasa da, işkenceyle bildiklerini, hatta bilmediklerini de söyletebileceğimi iletin."

"Memnuniyetle."

"Ve nihayet, düke Ré adasını aceleyle terk ederken, karargâhında Madam de Chevreuse'e yazılmış ve kraliçenin başına iş açacak bir mektup unuttuğunu bildirin, mektup majestelerinin kralın düşmanlarını sevmekle kalmayıp, Fransa'nın düşmanlarıyla gizli işler çevirdiğini kanıtlıyor. Söylediklerimi aklınızda tutuyorsunuz değil mi?"

"Ekselansları kendi karar versin: Başkomutanın eşinin balosu, Louvre'daki gece, Amiens bahçesi, Montaigu'nün hapsedilmesi, Madam de Chevreuse'ün mektubu."

"Güzel," dedi kardinal, "hafızanız çok güçlü Milady."

"Ama," dedi kardinalin iltifatlarını hak eden Milady, "tüm bu gerekçelere rağmen, dük restinizi görüp Fransa'yı tehdit etmeye devam ederse?"

"Dük çılgın gibi ya da daha doğrusu bir ahmak gibi âşık," diye karşılık verdi Richelieu hüzünlü bir ifadeyle, "tıpkı ortaçağdaki gezgin şövalyeler gibi bu savaşa yalnızca sevgilisinin bir bakışı için girdi. Bu savaşın hayallerindeki kadının onuruna ve belki de özgürlüğüne mal olacağını anlarsa, sizi temin ederim ki bu konuyu iyice düşünecektir."

"Yine de," dedi üstlendiği görevi daha açık bir şekilde anlamak isteyen Milady, "yine de ısrar ederse?"

"Israr ederse mi?" dedi kardinal, "Bu mümkün değil."

"Bu mümkün," dedi Milady.

"Israr ederse..." dedi kardinal bir an durduktan sonra devam etti: "Israr ederse, o zaman devletlerin kaderini değiştiren bir olaydan umut bekleyeceğim."

"Ekselansları bana geçmişte gerçekleşen bu olaylardan bazılarını sıralayabilirse, belki gelecekle ilgili umutlarını paylaşabilirim."

"Peki o zaman dinleyin!" dedi Richelieu, "1610'da dükünkine benzer nedenlerle hareket eden Kral IV. Henri Avusturya'yı iki yandan vurmak için Flandres'ı ve İtalya'yı işgal etmeye niyetliyken, Avusturya'yı kurtaran bir olay meydana gelmedi mi? Neden Fransa kralı da, Avusturya imparatoru kadar şanslı olmasın ki?"

"Ekselansları Ferronnerie caddesindeki bıçaklı suikasttan mı söz ediyor?"

"Tam da öyle," dedi kardinal.

"Ekselansları Ravaillac'ın çektiği işkencelerin onu taklit edecekleri korkutacağından kaygılanmıyor mu?"

"Her zaman her ülkede, özellikle de bu ülke mezhep çatışmalarıyla bölünmüşse, din uğruna işkenceyi göze alan fanatikler çıkacaktır. Şu sıralarda Püritenler Buckingham düküne karşı çok öfkeliler, hatta ileri gelenleri onu deccal olarak kabul ediyorlar."

"Yani?" dedi Milady.

"Yani," diye devam etti kardinal aldırmaz bir ifadeyle, "şu an için dükten intikam almak isteyen genç, güzel ve zeki bir kadın bulmak yeterli olacak. Böyle bir kadın kolayca bulunabilir; dük çapkın bir adamdır, sonsuz bağlılık vaatlerinde bulunduğu aşklara sadık kalmayarak birçok kalpte nefret duygularının yeşermesine neden olmuştur."

"Hiç kuşkusuz," dedi Milady soğuk bir ifadeyle, "böyle bir kadını bulmak zor olmayacak."

"Böyle bir kadın, Jacques Clément ya da Ravaillac'ın bıçağını bir fanatiğe verirse, Fransa kurtulmuş olacak."

"Evet, ama bir cinayetin suç ortağı olacak."

"Ravaillac'ın ya da Jacques Clément'ın suç ortakları bulunabildi mi?"

"Hayır, ama çok yüksek mevkilerde oldukları için belki de buna cesaret edilemedi: Adalet Sarayı'nı kundaklamak herkesin işi olamaz, monsenyör."

"Yani Adalet Sarayı yangınının kaza dışında başka bir nedenle çıktığını mı düşünüyorsunuz?" diye sordu Richelieu sanki önemsiz bir soru sorarmış gibi.

"Monsenyör," diye yanıtladı Milady, "hiçbir şey düşünmüyorum, bir olaydan söz ediyorum, hepsi bu, yalnızca şunu söyleyebilirim ki, ismim Matmazel de Monpensier ya da Kraliçe Marie de Médicis olsaydı, Lady Clarick kadar tedbirli davranmazdım."

"Bu doğru," dedi Richelieu, "peki benden istediğiniz nedir?"

"Fransa'nın iyiliği için yapacaklarımı önceden onaylayan bir talimat."

"Ama önce dükten intikam almak isteyen kadını bulmak gerek."

"Bulundu," dedi Milady.

"Sonra, Tanrı'nın adaletini yerine getirecek o sefil fanatiği bulmak gerekecek."

"Bulunacak."

"O zaman," dedi kardinal, "biraz önce talep ettiğiniz talimatı istemenin vakti gelmiş olacak."

"Ekselansları haklı," dedi Milady, "bana vermekle onurlandırdığı görevin, düke başkomutanın eşinin düzenlediği baloda kraliçeye yaklaşabilmek için hangi kılıklara girdiğini bildiğinizi, bir İtalyan falcısı kılığına girmiş olan dükün Louvre'da kraliçeyle yaptığı görüşmeyle ilgili kanıtlarınız olduğunu, Amiens macerasının geçtiği bahçeyi ve olayın kahramanlarını anlatacağınız küçük bir roman yazmayı düşündüğünüzü, Montaigu'nün Bastille'de olduğunu ve işkenceyle ona hatırladıklarını ve hatta unutmuş olduklarını söyletebileceğinizi ve nihayet, elinizde dükün karargâhında bulunan ve yalnızca yazan kişiyi değil, içinde adı geçen kişiyi de zan altında bırakan Madam de Chevreuse'ün bir mektubu bulunduğunu iletmekten başka bir şey olduğunu düşünmekle hata ettim. Bütün bunlara rağmen dük tehditlerini sürdürmekte ısrar ederse, Tanrı'ya Fransa'nın kurtuluşu için bir mucize gerçekleştirsin diye yalvarmaktan başka bir şey yapmayacağım. Görevim bu kadar monsenyör, yapmam gereken başka bir şey yok, öyle değil mi?"

"Evet, bu kadar," diye karşılık verdi kardinal soğuk bir ifadeyle.

"Ve şimdi," dedi kardinalin ses tonundaki değişimi fark etmemiş gibi görünen Milady, "ekselanslarından düşmanları hakkında talimatlarını aldığıma göre, monsenyör kendisine benim düşmanlarım hakkında birkaç şey söylememe izin verecek mi?"

"Düşmanlarınız mı var?" diye sordu Richelieu.

"Evet monsenyör, kendilerine karşı bana destek olmanız gereken düşmanlar, çünkü onları ekselansları için hizmet verirken edindim."

"Kimmiş bunlar?" diye sordu kardinal.

"İlki, Bonacieux isimli küçük bir entrikacı."

"Nantes hapishanesine kapatıldı."

"Kapatılmıştı," diye yanıtladı Milady, "ama kraliçe kralın talimatları doğrultusunda onu bir manastıra nakletti."

"Manastıra mı?"

"Evet, bir manastıra."

"Hangisine?"

"Bunu bilmiyorum, çok gizli tutuluyor."

"Bunu öğreneceğim."

"Ekselansları bana bu kadının hangi manastırda olduğunu söyleyecekler mi?"

"Bunda hiçbir sakınca görmüyorum," dedi kardinal.

"İkincisi, benim için Madam Bonacieux'den daha tehlikeli bir düşman."

"O kim?"

"Sevgilisi."

"İsmi nedir?"

"Ah! Ekselansları onu iyi tanıyor," diye haykırdı Milady öfkeyle, "ikimizin de başının belası o, ekselanslarının muhafızlarıyla girdikleri çatışmada durumu kralın silahşorlarının lehine çeviren, haberciniz Wardes'ı üç kılıç darbesiyle yere seren, elmas olayının başarısızlıkla sonuçlanmasına yol açan ve Madam Bonacieux'yü kaçırdığımı bildiği için beni öldürmeye yemin eden kişi o."

"Ah! Ah!" dedi kardinal, "kimden söz ettiğinizi anladım."

"Bahsettiğim kişi o sefil d'Artagnan."

"O yürekli bir arkadaş," dedi kardinal.

"Zaten öyle olduğu için daha fazla korkulması gerekiyor."

"Buckingham'la olan bağlantılarını ortaya çıkarmak için bir kanıt lazım."

"Bir kanıt mı!" diye haykırdı Milady, "En az on kanıtım var."

"O zaman bana bu kanıtı verin, onu Bastille'e göndermek dünyanın en kolay işi."

"Peki monsenyör, ama sonra?"

"Bastille'e girildi mi, sonrası yoktur," dedi kardinal boğuk bir sesle. "Ah! Keşke düşmanlarımdan kurtulmam sizinkiler kadar kolay olsaydı!"

"Monsenyör," diye karşılık verdi Milady, "değiştokuş meselesi, hayata karşı hayat, kelleye karşı kelle, siz bana onu verin, ben size bir başkasını."

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum," diye yanıtladı kardinal, "ve anlamak da istemiyorum; ama sizi memnun etmek için, o önemsiz yaratıkla ilgili talebinizi yerine getirmekte bir sakınca görmüyorum, hele cezalandırılması gereken o hovarda, düellocu, hain d'Artagnan'sa."

"Bir alçak, monsenyör, bir alçak!"

"Bana kâğıt, kalem ve mürekkep verin," dedi kardinal.

"İşte monsenyör."

Kardinalin pusulaya neler yazacağını ya da yazıp yazmayacağını düşündüğü bir sessizlik anı oldu. Konuşmanın tek bir sözcüğünü bile kaçırmayan Athos, arkadaşlarını ellerinden tutarak odanın diğer ucuna götürdü.

"Ne var?" diye sordu Porthos, "Neden konuşmanın sonunu dinlememize izin vermiyorsun?"

"Şişt!" dedi alçak sesle Athos, "Duymamız gerekeni duyduk; zaten size engel olacak değilim, ama benim çıkmam gerek."

"Çıkman mı gerek!" dedi Porthos, "Ama kardinal seni sorarsa, ne diyeceğiz?"

"Sormasını beklemeyeceksiniz, ona hancının söylediklerinden kuşkulanarak yolun tehlikeli olup olmadığını araştırmak için önden gittiğimi söyleyeceksiniz, kardinalin korumasına bununla ilgili bir şeyler söyleyeceğim, gerisi benim işim, benim için endişelenmeyin."

"Tedbirli olun, Athos!" dedi Aramis.

"İçiniz rahat olsun," diye karşılık verdi Athos, "bildiğiniz gibi soğukkanlılığımı hiç kaybetmem."

Porthos ve Aramis soba borusunun yanındaki yerlerini aldılar.

Gizlenmeye gerek duymadan dışarı çıkan Athos, arkadaşlarınınkilerle birlikte pencere kanadına bağlamış olduğu atını aldıktan sonra, kardinalin korumasına dönüş yolunun güvenli olup olmadığını anlamak için önden gitmesi gerektiğini anlattı; tabancasının fitilini, kılıcını yokladı ve tehlikelere hiç aldırmayan bir adamın edasıyla kampa giden yola koyuldu.

XLV

Aile Kavgası

Athos'un tahmin ettiği gibi aşağı inmekte gecikmeyen kardinal silahşorların bulunduğu odanın kapısını açtığında, Porthos'un Aramis'le sıkı bir zar partisi yaptığını gördü. Gözleriyle odanın her köşesini hızla taradı ve silahşorlardan birinin orada olmadığını görünce:

"Mösyö Athos nerede?" diye sordu.

"Monsenyör," diye yanıtladı Porthos, "hancımızın söylediklerinden şüphelenerek yolun güvenli olup olmadığına bakmaya gitti."

"Ya siz, Mösyö Porthos, siz ne yaptınız?"

"Aramis'ten beş altın kazandım."

"Ve şimdi benimle geri dönecek misiniz?"

"Ekselanslarının emrindeyiz."

"O zaman atlara beyler, çok geç oldu."

Kapıda bekleyen koruma kardinalin atının dizginini tutuyordu. Biraz ileride gece karanlığında, iki adam ve üç at seçilebiliyordu. Bu iki adam, Milady'yi La Pointe kalesine götürüp, gemiye binmesine eşlik edecek kişiler olmalıydı.

Koruma, kardinale Athos'la ilgili olarak, daha önce iki silahşorun söylediklerini tekrarladı. Başını onaylar bir şekilde sallayan kardinal gelirken aldığı tedbirler çerçevesinde yola koyuldu.

Onu koruması ve iki silahşorla birlikte karargâh yolunda bırakıp, Athos'a geri dönelim.

Gözden kaybolana dek, yüz adım kadar ilerledikten sonra atını sağa çekip geri dönmüş ve yirmi adım gerideki çalılıkların ardına gizlenerek küçük kafilenin geçmesini beklemişti; arkadaşlarının şeritli şapkalarını ve kardinalin pelerininin yaldızlı püsküllerini görünce, süvarilerin dönemece varmalarını gözlemiş, gözden kaybolduklarında dörtnala hana geri dönmüştü.

Hancı onu tanıdı.

"Komutanım, birinci kattaki hanıma önemli bir talimat vermeyi unutmuş," dedi Athos, "ona mesajını iletmem için beni gönderdi."

"Çıkabilirsiniz," dedi hancı, hâlâ odasında.

Hafif adımlarla merdivenleri çıkan Athos sahanlığa vardığında, aralık duran kapıdan Milady'nin şapkasını bağladığını gördü.

Odaya girip, kapıyı arkasından kapadı.

Milady sürgünün çıkardığı ses üzerine arkasını döndü.

Kapının önünde ayakta duran Athos, pelerinine bürünmüş ve şapkasını gözlerinin üzerine

indirmişti.

Milady heykel gibi hiç kımıldamadan sessizce duran bu kişiyi gördüğünde paniğe kapıldı.

"Kimsiniz ve ne istiyorsunuz?" diye haykırdı.

"Evet, bu o!" diye mırıldandı Athos.

Ve pelerinini indirip, şapkasını kaldırarak Milady'ye doğru ilerledi.

"Beni tanıdınız mı madam?" dedi.

Milady öne doğru bir adım attıktan sonra yılan görmüş gibi geri çekildi.

"Hadi," dedi Athos, "beni tanıdığınızı biliyorum."

"La Fère kontu!" diye mırıldandı rengi solan Milady, duvar kendisine engel olana dek geri çekilerek.

"Evet, Milady, sizi görme keyfini yaşamak için öbür dünyadan gelen La Fère kontu. Monsenyör kardinalin de az önce söylediği gibi oturup sohbet edelim."

Tarif edilmez bir korkunun etkisiyle titreyen Milady, hiçbir şey söylemeden oturdu.

"Demek siz yeryüzüne gönderilmiş bir şeytansınız, öyle mi?" dedi Athos. "Gücünüzün ne kadar büyük olduğunu biliyorum, ama insanlar Tanrı'nın yardımıyla en korkunç şeytanları bile alt edebilmişlerdir. Daha önce de yoluma çıkmıştınız, sizin işinizi bitirdiğimi sanıyordum madam, ama ya ben yanıldım ya da cehennem sizi yeniden diriltti."

Milady kendisini korkunç anılara geri götüren bu sözler üzerine inleyerek başını eğdi.

"Evet, cehennem sizi yeniden diriltip, zenginleştirmiş, cehennem size yeni bir isim ve neredeyse yeni bir yüz vermiş, ama ruhunuzdaki lekeleri, bedeninizdeki damgayı silememiş."

Bir yay gibi ayağa fırlayan Milady'nin gözlerinde şimşekler çakıyordu. Athos oturmaya devam etti.

"Beni öldü sanıyordunuz değil mi, tıpkı benim de sizin ölmüş olduğunuzu sandığım gibi. Athos ismi La Fère kontunun kimliğini gizlerken, Milady Clarick ismi Anne de Breuil ismini unutturdu! Saygıdeğer kardeşiniz bizi evlendirdiğinde isminiz buydu öyle değil mi? Konumumuz gerçekten de çok garip," diye devam etti Athos gülerek, "şu ana dek yalnızca birbirimizi öldü zannettiğimiz için yaşadık, bazen bir hatıra insanın canını çok acıtsa da, gerçekle karşılaşmak kadar yaralayıcı olmuyor!"

"Ama," dedi Milady boğuk bir sesle, "sizi bana kim gönderdi? Benden ne istiyorsunuz?"

"Siz beni fark etmeseniz de, sizi bir an için bile olsun gözden kaçırmadığımı söylemek istiyorum!"

"Yaptıklarımı biliyor musunuz?"

"Kardinalin hizmetine girişinizden bu akşama kadar neler yaptığınızı bir bir anlatabilirim."

Milady'nin solgun dudaklarına, inanmadığını gösteren bir gülümse yayıldı.

"Dinleyin o zaman, Buckingham dükünün omzundaki iki elması siz kestiniz; Madam Bonacieux'yü siz kaçırttınız; Wardes'a âşık olup, geceyi onunla geçirdiğinizi zannederken, aslında kapınızı Mösyö d'Artagnan'a açtınız; Wardes'ın size yüz vermediğini düşünerek onu rakibine öldürtmek istediniz; bu rakip sizin utanç verici sırrınızı öğrenince, peşine taktığınız iki katille onu öldürtmek istediniz; mermilerin hedefini bulmadığını öğrenince, ona zehirli şarap gönderdiniz, kurbanınızı bu şarabın dostlarından geldiğine ikna etmek için yanına bir de sahte mektup eklediniz; ve nihayet, bu odada benim oturduğum iskemlede, kardinale Buckingham dükünü öldürtme sözü verip, karşılığında d'Artagnan'ı katletme izni aldınız."

Milady'nin yüzü ölü gibi solmuştu.

"Ama bunları bilebilmek için şeytan olmanız gerekiyor!"

"Belki de," dedi Athos, "ama şimdi söyleyeceklerimi iyi dinleyin: Buckingham dükünü öldürün ya da öldürtün, bu beni ilgilendirmez! Onu tanımam, hem zaten bir İngiliz; ama sevdiğim, sadık bir dostum olan d'Artagnan'ın saçının teline dokunmayın, aksi takdirde, babamın başı üzerine yemin ederim ki, bu işleyeceğiniz son suç olur."

"Mösyö d'Artagnan acımasız bir şekilde onurumla oynadı," dedi Milady boğuk bir sesle, "bu yüzden ölecek."

"Gerçekten mi, sizin onurunuzla oynamak mümkün mü?" dedi Athos gülerek, "onurunuzla oynadı ve ölecek öyle mi?"

"Ölecek," diye karşılık verdi Milady, "önce Bonacieux, sonra o."

Athos başının döndüğünü hissetti, bir kadından başka her şeye benzeyen bu yaratık ona eski korkunç anılarını hatırlatıyordu; bir gün şu ankinden daha tehlikesiz bir ortamda onurunu kurtarmak için onu öldürmeye karar verdiğini düşündü; onu öldürme arzusu bütün bedenini yeniden bir alev gibi sardı: Ayağa kalkıp elini kemerine götürdü, tabancasını çıkarıp doldurdu.

Bir ceset gibi rengi solan Milady bağırmak istedi, ama tutulmuş dilinden insan sesinden çok vahşi bir hayvanın hırlamasına benzeyen boğuk bir ses çıktı; dağılmış saçlarıyla, koyu renkli duvar halısına yapışmış bir halde ürkütücü bir tablodan çıkmış gibi görünüyordu.

Tabancasını yavaşça kaldıran Athos, Milady'nin alnının hizasına geldiğinde durdu, sarsılmaz kararlılığını belli eden olağanüstü soğukkanlı ifadesinin daha da ürpertici hale getirdiği bir ses tonuyla:

"Madam," dedi, "kardinalin size verdiği kâğıdı hemen bana verin, yoksa hiç gözümü kırpmadan beyninizi dağıtırım."

Karşısında başka biri olsaydı Milady bir an için bunun bir blöf olduğunu düşünebilirdi, ama Athos'u tanıyordu; yine de hiç kımıldamadan bekledi.

"Karar vermek için bir saniyeniz var."

Athos'un yüzündeki kasılmadan silahını ateşlemek üzere olduğunu anlayan Milady elini göğsüne götürüp bir kâğıt çıkardı ve Athos'a uzattı.

"Alın," dedi, "lanet olsun size!"

Kâğıdı alan Athos, tabancasını kemerine yerleştirdi, yazının kardinale ait olup olmadığını anlamak için lambaya yaklaşıp, kâğıdı açtı ve okumaya başladı:

"Mektubu taşıyan kişi, Fransa'nın çıkarı için benim talimatımla gerekeni yapmıştır.

3 Aralık 1627

Richelieu."

"Ve şimdi," dedi Athos pelerinini alıp şapkasını başına geçirirken, "şimdi dişlerini söktüm yılan, ısırabilirsen ısır."

Ve arkasına bile bakmadan odadan çıktı.

Kapıda atlarının dizginlerinden tutarak bekleyen iki adamla karşılaştı.

"Beyler," dedi, "bildiğiniz gibi monsenyör bu kadını hiç vakit kaybetmeden La Pointe kalesine götürmenizi ve gemiye binene kadar yanından ayrılmamanızı emrediyor."

Bu sözlerin aldıkları emri yansıttığını gören iki adam başlarını onaylarcasına öne eğdiler.

Atına atlayan Athos dörtnala yola koyuldu, ancak bu kez anayolu izlemeden tarlalara daldı, atını mahmuzlayarak ilerlerken, ara sıra etrafı dinlemek için duruyordu.

Bu molalardan birinde, yoldan geçen atların seslerini duydu. Bunun kardinal ve maiyeti olduğuna hiç şüphe yoktu. Fundalar ve ağaç yapraklarıyla atını tımar ettikten sonra yeniden yoluna devam etti ve karargâha yaklaşık iki yüz adım kala anayola çıktı.

"Kimsiniz?" diye bağırdı süvarileri görünce.

"Sanırım, yürekli silahşorumuz bu," dedi kardinal.

"Evet monsenyör," dedi Athos, "ta kendisi."

"Mösyö Athos," dedi Richelieu, "yolun güvenliğini sağlamak için gösterdiğiniz çabalardan dolayı teşekkürlerimi kabul edin; beyler işte geldik, siz sol kapıdan girin, parola *Kral ve Ré*."

Kardinal bunları söyledikten sonra koruması ile birlikte sağdaki kapıdan içeri girdi; çünkü bu gece o da kampta yatacaktı.

"Ya Milady'nin isteğiyle imzaladığı kâğıt!" dediler Porthos ve Aramis bir ağızdan, kardinal gözden kaybolunca.

"Evet," dedi Athos sakin bir ifadeyle, "işte burada."

Ve üç arkadaş birliklerine varıncaya kadar nöbetçilere parolayı söylemek dışında tek bir söz bile etmediler.

Mousqueton'u, d'Artagnan'ın siperdeki görevi biter bitmez hemen silahşorların yanına gelmesini bildirmesi için Planchet'nin yanına gönderdiler.

Diğer yandan, Athos'un tahmin ettiği gibi, kapıda kendisini bekleyen iki adamın yanına inen Milady'nin içinden bir an için kardinale gidip her şeyi anlatmak arzusu geçmişti, ama onun bu açıklamasına karşı Athos'un yanıtı da gecikmeyecekti, kendisini astığını söylerse, o da damgalanmış olduğunu açıklayacaktı. En iyisinin sessizliğini korumak ve hiçbir şey açıklamadan gitmek olduğunu düşündü, her zamanki becerikliliğiyle üstlenmiş olduğu zor görevi yerine getirecek, kardinalin istediklerini yaptıktan sonra, intikam istemek üzere geri dönecekti.

Tüm gece yol aldıktan sonra, sabah yedide La Pointe kalesine vardı, sekizde gemiye bindi ve saat dokuzda, gemi kardinalin izniyle demir alarak İngiltere'ye doğru yelken açtı.

XLVI

Saint-Gervais Kalesi

Üç dostunun yanına gelen d'Artagnan onları aynı odada kendisini beklerlerken buldu: Athos düşünüyor, Porthos bıyığını buruyor, Aramis ise mavi kadife ciltli şirin bir kitaptan dualar okuyordu.

"Beyler," dedi, "umarım bana söyleyecek önemli şeyleriniz vardır, aksi takdirde beni çağırttığınız için sizi bağışlamayacağım, bir kaleyi yerle bir edip ele geçirmekle geçen bir geceden sonra dinlenmem gerekirdi. Ah! Orada olmamakla çok şey kaçırdınız beyler! Çok sıcak bir çatışmaydı!"

"Biz de hiç soğuk olmayan bir macera yaşadık!" diye karşılık verdi, bıyığını kendine özgü bir şekilde yukarı doğru kıvıran Porthos.

"Şişt!" dedi Athos.

"Oh! Oh!" dedi silahşorun kaşlarını hafifçe çatmasından durumu anlayan d'Artagnan, "Sanırım önemli meseleler var."

"Aramis," dedi Athos, "önceki gün Parpaillot hanında yemek yemiştiniz değil mi?"

"Evet."

"Orası nasıldı?"

"Kendi payıma söylersem karnımı doyuramadım, perhiz günüydü ve yalnızca yağlı et yemekleri vardı."

"Nasıl yani!" dedi Athos, "Bir liman kasabasında balık yok muydu?"

"Kardinalin yaptırdığı mendireğin balıkları açık denize kaçırdığını söylüyorlar," dedi Aramis başını dua kitabından kaldırmadan.

"Ama size bunu sormuyorum Aramis," diye devam etti Athos, "size rahat edip etmediğinizi, etrafta keyfinizi kaçıracak kimseler olup olmadığını soruyorum."

"Sanırım pek kalabalık değildi, evet sorunuzu şimdi anladım Athos, orada rahatça konuşabiliriz."

"O zaman Parpaillot'ya gidelim, çünkü burada duvarlar kâğıt gibi ince."

Dostunu iyi tanıyan ve bir sözünden, bir mimiğinden, bir hareketinden durumun ne kadar ciddi olduğunu anlayan d'Artagnan, Athos'un koluna girdi; Porthos ve Aramis de sohbet ederek onları izlediler.

Yolda Grimaud'ya rastladıklarında, Athos kendisini izlemesini işaret etti; Grimaud da her zamanki gibi sessizce itaat etti: Zavallı çocuk neredeyse konuşmasını unutacaktı.

Saat yedide, Parpaillot hanına geldiklerinde gün doğmaya başlamıştı; yemek söyleyen dört arkadaş hancının kendilerini kimsenin rahatsız etmeyeceğini söylediği bir salona girdiler.

Ne yazık ki zamanlama gizli bir toplantı için uygun değildi; kalk borusu çaldığı için herkes uyku sersemliğiyle dolaşıyor ve sabahın nemli havasının etkisinden kurtulmak için bardan içecek bir şeyler

alıyordu: Peş peşe gelerek hancıdan bir şeyler isteyen dragon süvarileri, İsviçreliler, muhafızlar, silahşorlar, hafif süvariler dört arkadaş tarafından hoş karşılanmıyorlardı. Bu yüzden selamlarına, kadeh tokuşturmalarına ve şakalarına asık suratlı karşılıklar alıyorlardı.

"Hadi işimize bakalım," dedi Athos, "yoksa başımıza dert açacağız, şu an için buna hiç gerek yok. D'Artagnan bize gece yaşadıklarınızdan söz edin, sonra biz de başımızdan geçenleri size anlatacağız."

"Gerçekten de," dedi ağır ağır yudumladığı ciniyle ayakta sallanan bir hafif süvari, "dün gece muhafızlar siperdeydi, sanırım La Rochelle'lilerle kozunuzu paylaşmışınızdır?"

D'Artagnan söze karışan bu densize karşılık verip vermemek için Athos'a baktı.

"Sana soru yöneltmiş olması onurunu bahşeden Mösyö de Busigny'yi duymuyor musun?" dedi Athos. "Bu beyler öğrenmek istediklerine göre, dün gece olup bitenleri anlat bakalım."

"Kalayi ele geçırdınız mi?" diye sordu bira bardağında rom içen bir İsviçreli.

"Evet, mösyö," dedi d'Artagnan öne doğru eğilerek, "bu onura eriştik, hatta duymuş olabileceğiniz gibi kalenin köşelerinden birine yerleştirdiğimiz barut fıçısını patlatarak geniş bir gedik açtık, kale sağlam olmadığı için her tarafının beşik gibi sallandığını söylemeye gerek bile duymuyorum."

"Hangi kaleydi?" diye sordu kılıcının ucuna geçirdiği kazı pişirtmeye götüren bir dragon süvarisi.

"Saint-Gervais kalesi," diye karşılık verdi d'Artagnan, "La Rochelle'lilerin, gerisinden bizi endişeyle izledikleri kale."

"Sert bir çatışma mıydı?"

"Evet, biz beş adamımızı kaybettik, La Rochelle'lilerin ölü sayısı ise dokuz, on kişiyi buluyor."

"Vay anasini sateyim!" dedi Almanca küfür dağarcığı daha geniş olsa da, Fransızca sövmeyi tercih eden İsviçreli.

"Ama bu sabah kaleyi onarmak için asker gönderebilirler," dedi hafif süvari.

"Evet, bu mümkün," dedi d'Artagnan.

"Beyler," dedi Athos, "bir bahis öneriyorum!"

"Ah, hevet! Bir pahis," dedi İsviçreli.

"Nasıl bir bahis?" diye sordu hafif süvari.

"Bekleyin," dedi kılıcını bir şiş gibi şöminenin üzerindeki iki demir ızgaranın üzerine yerleştiren dragon süvarisi, "ben varım. Lanet hancı, hemen bir altlık getir, bu leziz kanatlının yağının bir damlasının bile boşa gitmesini istemiyorum."

"Hakki var," dedi İsviçreli, "gazin yağı, recelle cok ıyı gıder."

"Evet, şimdi bahisten söz edin Mösyö Athos," dedi dragon süvarisi.

"Evet, bahisten söz edin," dedi hafif süvari.

"Tamam o zaman Mösyö de Busigny," dedi Athos, "üç arkadaşım Porthos, Aramis ve d'Artagnan'la birlikte yemeğimizi Saint-Gervais kalesinde yiyip orada bir saat geçireceğiz, düşman saldırsa bile."

Birbirlerine bakan Porthos ve Aramis durumu anlamaya başlamışlardı.

"Ama," dedi d'Artagnan, Athos'un kulağına eğilerek, "bizi acımasızca öldürteceksin."

"Oraya gitmezsek, zaten ölmüş olacağız," diye yanıtladı Athos.

"Ah! Vay canına!" dedi iskemlesine yaslanıp bıyıklarını buran Porthos, "İşte güzel bir bahis."

"Kabul ediyorum," dedi Mösyö de Busigny, "şimdi ortaya ne koyacağımızı belirleyelim."

"Siz de dört kişisiniz, biz de," dedi Athos, "sekiz kişilik mükellef bir ziyafet sizce uygun mu?"

"Harika!" diye yanıtladı Mösyö de Busigny.

"Mükemmel," dedi dragon süvarisi.

"Pana uyar," dedi İsviçreli.

O ana dek ağzını hiç açmamış olan dördüncü bahisçi, başıyla teklifi kabul ettiğini belirtti.

"Beylerin yemekleri hazır," dedi hancı.

"Getirin," dedi Athos.

Hancı yemekleri getirirken, Grimaud'yu çağıran Athos, ona köşede duran büyük sepeti gösterip, etleri peçeteye sarmasını işaret etti.

Pikniğe çıkacaklarını anlayan Grimaud, etleri paketleyip, şişeleri de ekledikten sonra sepeti koluna aldı.

"Ama yemeklerimi nereye götürüyorsunuz?" dedi hancı.

"Bu sizi ilgilendirmez," dedi Athos, "size parasını ödememiz yetmiyor mu?"

Ve kibirli bir ifadeyle masanın üzerine iki altın attı.

"Üstünü getireyim mi, mösyö?" diye sordu hancı.

"Hayır, yalnızca iki şişe şampanya ekleyin, farkı da peçetelere sayın."

Bu işten sandığı gibi kârlı çıkmayacağını anlayan hancı, sepete şampanya yerine iki şişe Anjou şarabı yerleştirdi.

"Mösyö de Busigny," dedi Athos, "saatinizi benimkine göre ayarlar mısınız? Ya da ben sizinkine göre ayarlayayım."

"Elbette mösyö," dedi yeleğinin iç cebinden elmaslarla kaplı güzel bir saat çıkararak, "yedi buçuk."

"Yedi buçuğu beş geçiyor," dedi Athos, "sizden beş dakika öndeyiz mösyö."

Ve kendilerini şaşkın bakışlarla izleyen han sakinlerini selamlayan dört genç adam Saint-Gervais

kalesine yöneldiler. Nereye gittiğini bilmeden sepeti taşıyan Grimaud her zamanki itaatkârlığıyla efendisine nereye gittiklerini sormayı aklından bile geçirmiyordu.

Ordugâhtayken, dört arkadaş hiç konuşmadılar, zaten bahisten haberdar olan meraklılar işin içinden nasıl sıyrılacaklarını izlemek üzere peşlerinden geliyorlardı.

Ama sınır hattını aşıp cepheye çıktıklarında, neler olup bittiğini merak eden d'Artagnan kendisine bir açıklama yapılması gerektiğini düşündü.

"Şimdi, sevgili Athos," dedi, "bana dostluğunuzu kanıtlayıp nereye gittiğimizi söyleyin."

"Gördüğünüz gibi kaleye gidiyoruz."

"Ama orada ne yapacağız?"

"Bildiğiniz gibi yemek yiyeceğiz."

"Ama neden Parpaillot da yemedik ki?"

"Çünkü birbirimize söyleyeceğimiz önemli şeyler var, densizlerin gidip geldiği, selam verdiği, yılışmaya çalıştığı o handa beş dakika bile baş başa kalmamız mümkün değil, burada en azından bizi rahatsız edemeyecekler."

"Bana öyle geliyor ki, deniz kenarındaki kumluklarda sakin bir yer bulabiliriz," dedi yürekliliği tedbirliliğiyle doğal bir uyum içinde olan d'Artagnan.

"Evet, dördümüzü birlikte gören kardinalin adamları, on beş dakikaya kalmadan ona toplantı yaptığımızı iletecekler."

"Evet," dedi Aramis, "Athos haklı: *Animadvertuntur in desertis."*

"Issız bir yer olsa hiç fena olmayacak," dedi Porthos, "ama orayı bulmak gerek."

"Başımızın üzerinden bir kuşun geçmediği, bir balığın sudan dışarı fırlamadığı, bir tavşanın yuvasından dışarı çıkmadığı ıssız bir yer yoktur, kuşlar, balıklar, tavşanlar hepsi de kardinalin muhbirleridir. En iyisi yolumuza devam etmek, zaten geri çekilmek onur kırıcı olur, sonucunu tahmin edemeyeceğimiz ve gerçek nedenini kimsenin kestiremeyeceği bir bahse girdik, kazanmak için bir saat kalede kalacağız. Saldırıya uğramazsak, sohbet edeceğiz, kale duvarlarının kulakları olmadığı için sizi temin ederim ki, bizi kimse duymayacak; saldırıya uğrarsak, yine işlerimizden söz edebileceğiz, dahası kendimizi savunurken namımız artacak. Gördüğünüz gibi her halükârda kârlı çıkacağız."

"Evet," dedi d'Artagnan, "üstelik bir merminin hedefi olacağız."

"Sevgili dostum," dedi Athos, "bildiğiniz gibi en tehlikeli mermiler düşmandan gelmiyor."

"Ama böyle bir yolculuk için en azından tüfeklerimizi almalıydık."

"Ahmaklık etmeyin dostum Porthos; gereksiz bir yükü neden taşıyalım ki?"

"Düşmanın karşısına iyi bir tüfek, bir düzine fişek ve barut kesesiyle çıkmak gereksiz sayılmaz."

"Ah!" dedi Athos, "d'Artagnan'ın söylediklerini duymadınız mı?"

"Ne dedi ki?" diye sordu Porthos.

"Dün geceki saldırıda beş kadar Fransızın ve dokuz on kadar La Rochelle'linin öldüğünü söyledi."

"Yani?"

"Yapılacak daha acil işleri olduğundan henüz onların üstlerindekileri alacak zamanı bulamamışlardır, öyle değil mi?"

"Yani?"

"Yani onların tüfeklerini, barut keselerini, fişeklerini alacağız ve dört tüfek ve on iki fişek yerine on beş tüfek ve yüz mermimiz olacak."

"Ah Athos!" dedi Aramis, "Gerçekten çok yaman bir adamsınız!"

Porthos başını onaylarcasına salladı.

Yalnızca d'Artagnan ikna olmuş gibi görünmüyordu.

Hiç şüphesiz, Grimaud da genç adamın endişelerini paylaşıyordu, çünkü kaleye doğru yüründüğünü görünce, kaygıları daha da arttığından efendisinin pelerininin ucundan çekti.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu işaretle.

Athos ona kaleyi gösterdi.

"Ama," dedi aynı şekilde sessizliğini koruyarak, "postu deldirebiliriz."

Athos gözlerini ve parmağını gökyüzüne doğru kaldırdı.

Sepetini yere bırakan Grimaud kafasını sallayarak oturdu.

Kemerinden çıkardığı tabancasının fitilini kontrol ettikten sonra dolduran Athos, namluyu Grimaud'nun kulağına yaklaştırdı.

Grimaud yay gibi ayağa fırladı.

Athos ona sepeti alıp yürümeye devam etmesini işaret etti.

Grimaud itaat etti.

Birkaç saniyelik bu pantomim gösterisinden sonra değişen tek şey zavallı çocuğun en arkadan en öne geçmesi olmuştu.

Kaleye varan dört arkadaş arkalarına döndüler.

Birçok birlikten üç yüzden fazla asker ordugâhın kapısında toplanmıştı, onlardan ayrı duran bir başka grubun içinde Mösyö de Busigny, dragon süvarisi, İsviçreli ve dördüncü bahisçi seçiliyordu.

Athos çıkardığı şapkasını kılıcının ucuna geçirerek havada salladı.

İzleyiciler, bu kibar selama silahşorlara kadar ulaşan hurralarla karşılık verdiler.

Biraz sonra dördü birlikte, önlerinden giden Grimaud ile kaleye girdiler.

XLVII

Silahşorlar Toplantısı

Athos'un da tahmin ettiği gibi, kalede yalnızca dün geceki çatışmada ölen on iki civarında Fransız ve La Rochelle'li vardı.

"Beyler," dedi keşif kolunun komutasını alan Athos, "Grimaud sofrayı hazırlarken, tüfekleri ve fişekleri toplayalım; zaten işimizi yaparken de sohbet edebiliriz. Bu beyler," dedi ölüleri göstererek, "bizi duyamayacaklar."

"Ama ceplerini yokladıktan sonra onları hendeğe atabiliriz," dedi Porthos.

"Evet," dedi Aramis, "bu işi Grimaud halleder."

"O zaman Grimaud üstlerini araştırıp duvardan aşağı atsın," dedi d'Artagnan.

"Onları bir kenarda bekletelim," dedi Athos, "işimize yarayabilirler."

"Bu cesetler işimize mi yarayacak?" dedi Porthos. "Sevgili dostum aklınızı mı kaybettiniz?"

"İncil ve kardinal önyargılı olmayın der," diye karşılık verdi Athos; "kaç tüfek var beyler?"

"On iki," diye yanıtladı Aramis.

"Kaç mermi var?"

"Yaklaşık yüz tane."

"Tam işimizi görecek kadar; silahları dolduralım."

Dört silahşor işe koyuldular. Son tüfeği doldururlarken, Grimaud yemeğin hazır olduğunu işaret etti.

Athos işaretle anladığını belli edip, bir gözcü kulesini gösterdiğinde, Grimaud nöbet tutması gerektiğini düşündü. Athos beklerken sıkılmasın diye ona bir ekmek, iki pirzola ve bir şişe şarap verdi.

"Ve şimdi masaya," dedi Athos.

Dört arkadaş Türkler ya da terziler gibi bağdaş kurarak yere oturdular.

"Ah! Şimdi," dedi d'Artagnan, "duyulmaktan korkmayacağına göre, umarım bize sırrını açarsın."

"Beyler," dedi Athos, "hem midenize hem de gururunuza hitap etmeyi umuyorum. Sizi hoş bir gezintiye davet ettim, işte önümüzde iştah kabartıcı bir yemek duruyor, mazgaldan baktığınızda, bizi birbirine çok benzer iki aptal grubu olan deliler ve kahramanlardan sayan beş yüz kişinin toplandığını görebilirsiniz."

"Ama sırrını açmayacak mısın?" diye sordu d'Artagnan.

"Sırrım," dedi Athos, "dün akşam Milady'yi gördüm."

Milady ismini duyunca, d'Artagnan'ın eli öylesine titredi ki, ağzına götürmek üzere olduğu bardağı

dökmemek için yere bıraktı.

"Demek karın..."

"Şişt!" diye araya girdi Athos, "Unutmayın ki bu beyler aile sırlarımı sizin kadar bilmiyorlar, Milady'yi gördüm."

"Nerede?" diye sordu d'Artagnan.

"Buradan yaklaşık iki fersah mesafede, Colombier-Rouge hanında."

"Bu durumda işim bitik demektir," dedi d'Artagnan.

"Hayır, henüz değil," diye devam etti Athos, "şu saatte Fransa kıyılarından ayrılıyor olmalı."

D'Artagnan soluk aldı.

"Söylesenize, bu Milady de kimin nesi?" diye sordu Porthos.

"Çok çekici bir kadın," dedi bardağındaki köpüklü şarabını yudumlayan Athos. "Aşağılık hancı!" diye haykırdı, şampanya yerine Anjou şarabı vererek bizi aldatacağını sanıyor! Evet," diye devam etti, "dostumuz d'Artagnan için iyi şeyler düşünen, bilemediğim bir nedenden dolayı kendisinden intikam almak isteyen çekici bir kadın. Bir ay önce onu tüfekle, bir hafta önce de zehirle öldürtmeye çalıştı ve dün de kardinalden kellesini istedi."

"Nasıl! Kardinalden kellemi mi istedi?" diye haykırdı dehşetle rengi solan d'Artagnan.

"Bu söylediği İncil kadar doğru," dedi Porthos, "iki kulağımla duydum."

"Ben de öyle," dedi Aramis.

"O zaman," dedi d'Artagnan kollarını cesaretini yitirmişçesine aşağı bırakarak, "daha fazla beklemeye gerek yok, kafama bir kurşun sıkarım, her şey biter!"

"Bu yapılacak en son ahmaklık," dedi Athos, "ayrıca tedavisi de mümkün değil."

"Ama böyle düşmanlardan asla kurtulamayacağım," dedi d'Artagnan. "Önce Meung'deki o meçhul adam, sonra üç kılıç darbesiyle yere yığdığım Wardes, ardından sırrını açığa çıkardığım Milady ve nihayet intikam girişimini başarısızlığa uğrattığım kardinal."

"Topu topu dört kişi," dedi Athos, "biz de dört kişiyiz, her birimize bir kişi düşüyor. Şuraya bakın! Grimaud'nun yaptığı işaretlere bakılırsa, kalabalık bir düşmanla karşı karşıyayız. Ne var Grimaud? Durumun ciddiyetini dikkate alıp, konuşmanıza izin veriyorum dostum, yalnız rica ederim kısa kesin."

"Bir birlik."

"Kaç kişiden oluşuyor?"

"On altı istihkâm eri, dört de asker."

"Ne kadar uzaktalar?"

"Beş yüz adım."

"Güzel, hâlâ tavuğumuzu ve şarabımızı bitirecek zamanımız var, sağlığına d'Artagnan."

"Sağlığına," diye tekrarladılar Porthos ve Aramis.

"Tamam, o zaman sağlığıma! Dileklerinizin işe yarayacağını sanmasam da."

"Eh!" dedi Athos, "Muhammed'in müminlerinin dediği gibi Allah büyüktür ve gelecek onun ellerindedir."

Sonra, kalan şarabını içip bardağını yanına bırakarak, isteksizce ayağa kalktı, önüne gelen ilk tüfeği alıp mazgal deliğine yaklaştı.

Porthos, Aramis ve d'Artagnan da aynısını yaptılar. Grimaud arkada kalıp silahşorların silahlarını dolduracaktı.

Biraz sonra kentle kale arasındaki sıçanyolunu izleyen birliğin yaklaştığı görüldü.

"Vay canına!" dedi Athos, "Kazma, çapa ve küreklerle donanmış bu yirmi palyaço için keyfimizi bozmaya değer miydi! Grimaud onlara geri dönmelerini işaret edecek ve sanırım bizi rahat bırakıp gidecekler."

"Bundan emin değilim," dedi d'Artagnan, "çünkü buraya doğru oldukça kararlı bir şekilde ilerliyorlar. Zaten istihkâm erlerinin yanı sıra tüfekli dört asker ve bir onbaşı var."

"Bizi görmemiş olmalılar," dedi Athos.

"İtiraf edeyim ki, bu zavallı kentlilere ateş etmekten utanıyorum," dedi Aramis

"Sapkınlara merhamet eden kötü papaz!" dedi Porthos.

"Gerçekten de Aramis haklı," dedi Athos, "onları uyaracağım."

"Ne yapıyorsunuz?" diye haykırdı d'Artagnan, "Kalbura döneceksiniz."

Ama onu ciddiye almayan Athos bir elinde tüfeği, bir elinde şapkası ile gediğin üzerine çıktı.

"Beyler," dedi Athos, kaleye elli adım kala kendisini fark ederek şaşkınlıkla duran istihkâm erlerini ve askerleri kibarca selamlayarak, "birkaç arkadaşımla birlikte kalede yemek yiyoruz. Bildiğiniz gibi yemek sırasında rahatsız edilmek hiç hoş değildir; bu yüzden, buraya mutlaka gelmeniz gerekiyorsa yemeğimizi bitirmemizi beklemenizi ya da daha sonra gelmenizi rica ediyoruz, tabii ayaklanmacılardan ayrılıp bize katılmak isterseniz, bizimle Fransa kralının şerefine içmeye gelebilirsiniz."

"Dikkat et, Athos!" diye haykırdı d'Artagnan, "Nişan aldıklarını görmüyor musun?"

"Elbette," dedi Athos, "ama bu beceriksiz kentliler nişan almayı bilmezler."

Gerçekten de, aynı anda dört tüfek birden ateşlendi, ama etrafından geçen mermilerin hiçbiri Athos'a isabet etmedi.

Birkaç saniye sonra, hedefe saldırganlarınkinden daha iyi yönelmiş dört tüfek karşılık verdi, askerlerden üçü cansız olarak yere yığılırken, istihkâm erlerinden biri yaralandı.

"Grimaud, bir tüfek daha!" dedi hâlâ gediğin üzerinde duran Athos.

Grimaud hemen itaat etti. Diğer yanda üç arkadaş da silahlarını doldurmuşlardı; ikinci ateşte onbaşının ve iki istihkâm erinin daha ölmesi üzerine geri kalanlar kaçmaya başladılar.

"Hadi beyler, çıkalım," dedi Athos.

Kaleden dışarı çıkan dört arkadaş, dört askerin tüfeklerini ve onbaşının kısa saplı mızrağını aldılar, kaçakların şehre kadar koşacaklarını düşünerek zafer ganimetleriyle birlikte kaleye döndüler.

"Silahları doldurun Grimaud," dedi Athos, "ve biz de yemeğe geri dönüp sohbetimize devam edelim. Nerede kalmıştık?"

"Ben hatırlıyorum," dedi Milady'nin nasıl bir taktik izleyeceğini aklından çıkaramayan d'Artagnan.

"İngiltere'ye gidecek," dedi Athos.

"Amacı ne?"

"Buckingham'ı öldürmek ya da öldürtmek."

"Ama o bir alçak!" diye haykırdı d'Artagnan şaşkınlık ve öfkeyle.

"Ah! Bu konu beni pek fazla ilgilendirmiyor," dedi Athos. "Grimaud işinizi bitirdiğinize göre, La Rochelle'li ayaklanmacıların karşılarında kralın yürekli askerleri olduğunu anlamaları için onbaşının kısa saplı mızrağının ucuna bir peçete bağlayıp kalenin burcuna asın."

Grimaud hiç karşılık vermeden itaat etti. Biraz sonra beyaz bayrağın dört arkadaşın başlarının üzerinde salınmasıyla bir alkış tufanı koptu, ordugâhın yarısı kapılara yığılmıştı.

"Nasıl!" dedi d'Artagnan, "dükü öldürmesi ya da öldürtmesi seni fazla ilgilendirmiyor mu? Ama o bizim dostumuz."

"Dük bir İngiliz ve bize karşı savaşıyor, ona ne yaparsa yapsın, beni bu boş şişe kadar ilgilendirmiyor."

Ve Athos son damlasına kadar bardağına boşalttığı şişeyi on beş adım öteye fırlattı.

"Bir saniye," dedi d'Artagnan, "Buckingham'ı bu şekilde kaderine terk edemem, bize çok güzel atlar hediye etmişti."

"Ve özellikle de çok güzel eyerler," diye ekledi, eyerinin şeridini pelerinine takmış olan Porthos.

"Hem sonra," dedi Aramis, "Tanrı günahkârın ölmesini değil, pişmanlık duymasını ister."

"Amin," dedi Athos, "keyfiniz isterse bu konuya daha sonra döneriz; senin de hak vereceğin gibi o an için zihnimi meşgul eden tek şey, o kadının kardinalden kopardığı ve senden, belki de hepimizden kolayca kurtulmasını sağlayacak o açık çeki elinden almaktı."

"Ama bu yaratık bir şeytandan farksız!" dedi tabağını, tavuğu kesen Aramis'e uzatan Porthos.

"Ya o açık çek?" dedi d'Artagnan, "onda mı kaldı?"

"Hayır, onu elinden aldım, bunun çok kolay olduğunu söylersem yalan söylemiş olurum."

"Sevgili Athos," dedi d'Artagnan, "size hayatımı kaç kez borçlu olduğumu bilemiyorum."

"Demek bizden onun yanına gitmek için ayrıldınız?" diye sordu Aramis.

"Tam da öyle."

"Yani kardinalin o mektubu sizde mi?" dedi d'Artagnan.

"İşte burada," diye yanıtladı Athos.

Ve üniformasının cebinden o değerli kâğıdı çıkardı.

D'Artagnan titremesini gizlemeye çalışmadığı elleriyle mektubu açıp okumaya başladı:

"Mektubu taşıyan kişi, Fransa'nın çıkarı için benim talimatımla gerekeni yapmıştır.

5 Aralık 1627

Richelieu."

"Bu tam anlamıyla özgürce suç işleme belgesi," dedi Aramis.

"Bu kâğıdı yırtmak lazım," dedi ölüm fermanını okumuş gibi görünen d'Artagnan.

"Tam tersine," dedi Athos, "onu gözümüz gibi korumamız gerekir, üzerini kaplayacak kadar altın karşılığında bile bu kâğıdı kimseye vermeyeceğim."

"Ama Milady şimdi ne yapacak?" diye sordu d'Artagnan.

"Büyük bir ihtimalle," dedi Athos aldırmaz bir ifadeyle, "kardinale Athos adlı lanet bir silahşorun izin belgesini elinden aldığını yazacak ve mektuba benimle birlikte iki yakın dostum olan Porthos ve Aramis'ten de kurtulmak gerektiğini ekleyip kardinale her zaman yoluna çıkan kişileri hatırlatacak, o da bir sabah d'Artagnan'ı tutuklatacak, canının sıkılmaması için bizi de Bastille'e onun yanına gönderecek."

"Sanırım şaka yapıyorsunuz, ama hiç de hoş değil," dedi Porthos.

"Şaka yapmıyorum," diye yanıtladı Athos.

"Aslında o lanet Milady'nin canını almakla, bizim Latince okuduğumuz mezmurları Fransızca okumaktan başka suçları olmayan zavallı Huguenot'ları öldürmekten daha az günah işlemiş olacağız," dedi Porthos.

"Papaz buna ne diyor?" diye sordu Athos sakin bir ifadeyle.

"Ben de Porthos'la aynı fikirdeyim," diye karşılık verdi Aramis.

"Ben de öyle," dedi d'Artagnan.

"İyi ki şimdi uzakta," dedi Porthos, "burada olsaydı canımı çok sıkardı."

"İngiltere'deyken, tıpkı buradaki gibi canımı sıkıyor," dedi Athos.

"Benim canımı her yerde çok sıkıyor," diye ekledi d'Artagnan.

"Ama," dedi Porthos, "onu boğduğunuzu, astığınızı söylemiyor muydunuz? Yalnızca ölüler geri dönemez."

"Böyle mi düşünüyorsunuz?" dedi Athos yalnızca d'Artagnan'ın anlayabileceği hüzünlü bir gülümsemeyle.

"Bir fikrim var," dedi d'Artagnan.

"Söyle bakalım," dedi silahşorlar.

"Silah başına!" diye bağırdı Grimaud.

Hızla ayağa kalkan silahşorlar tüfeklerine doğru koştular.

Bu kez gelen kafile yirmi, yirmi beş kişiden oluşuyordu, ama aralarında istihkâm eri yoktu, hepsi

garnizondan gelen askerlerdi.

"Ordugâha geri dönsek mi?" dedi Porthos, "Güçler denk değil."

"Üç nedenden dolayı bu imkânsız," diye karşılık verdi Athos, "birincisi henüz yemeğimizi bitirmedik, ikincisi konuşacaklarımız daha bitmedi ve üçüncüsü bahsi kazanmamız için daha on dakika var."

"O zaman bir savaş planı yapmamız gerek," dedi Aramis.

"Çok basit," diye karşılık verdi Athos, "düşman tüfeklerimizin menziline girer girmez ateş açacağız, ilerlemeye devam ederlerse dolu tüfeklerimiz elverdiğince ateşe devam edeceğiz, geri kalanlar saldırmaya devam ederlerse, hendeğin dibine gelmelerini bekleyeceğiz ve o zaman üzerlerine mucizevi bir dengeyle duran şu duvarı iteceğiz."

"Bravo!" diye haykırdı Porthos, "Athos hiç kuşku yok ki siz general olmak için yaratılmışınız ve kendisini büyük bir savaşçı sanan kardinal sizin yanınızda hiç kalır."

"Beyler," dedi Athos, "mermilerimizi idareli kullanalım, herkes bir kişiye nişan alsın."

"Ben hedefimi seçtim," dedi d'Artagnan.

"Ben de," dedi Porthos.

"Ben de," dedi Aramis.

"O zaman ateş!" dedi Athos.

Aynı anda patlayan dört tüfekten çıkan mermilerle dört asker yere serildi.

Trampetlerin çalmasıyla küçük birlik saldırıya geçti.

Bunun üzerine tüfekler, düzenli olmasa da hedefi bulacak şekilde ateş açmaya devam ettiler. Yine de düşmanın sayısını tahmin etmiş gibi görünen La Rochelle'liler koşar adımlarla ilerlemeye devam ettiler.

Tüfeklerin üç kez daha ateş almasıyla, iki asker daha yere yığıldı, ama ayakta kalanlar yavaşlamadan yaklaşmaya devam ediyorlardı.

Kalenin aşağısına vardıklarında düşmanın sayısı on üç, on dört kişiyi buluyordu, silahşorlar son bir kez daha ateş açsalar da, birliğin ilerlemesine engel olamadılar, hendeğe atlayan askerler gediğe doğru tırmanmaya hazırlandılar.

"Haydi dostlarım," dedi Athos, "bir hamlede işlerini bitirelim; duvara! Duvara!"

Ve Grimaud'yu da yanlarına alan dört arkadaş tüfeklerinin namlularıyla büyükçe bir duvar kalıntısını itmeye başladılar, rüzgârda sarsılıyormuş gibi görünen blok temelinden kopup korkunç bir gürültüyle hendeğe düştüğünde çığlık sesleri yankılandı, bir toz bulutu göğe doğru yükselirken her şey bitmişti.

"Hepsini ezmeyi başardık mı?" diye sordu Athos.

"Bana öyle geliyor," dedi d'Artagnan.

"Hayır," dedi Porthos, "bakın şurada iki üç tanesi topallayarak kaçıyorlar."

Gerçekten de, bu bahtsızlardan üç dört kadarı kan ve çamur içinde sıçanyolundan şehre doğru kaçıyorlardı, küçük birlikten geriye yalnız onlar kalmıştı.

Athos saatine baktı.

"Beyler," dedi, "tam bir saattir buradayız, yani bahsi kazandık, ama işimizi de bitirmemiz gerek, zaten d'Artagnan henüz bize ne düşündüğünü açıklamadı."

Ve silahşor her zamanki soğukkanlılığıyla yemekten artakalanların önüne oturdu.

"Ne düşündüğümü mü?" diye sordu d'Artagnan.

"Evet, bir fikriniz olduğunu söylüyordunuz," diye karşılık verdi Athos.

"Ah! Hatırladım," dedi d'Artagnan, "bir kez daha İngiltere'ye gidip Buckingham'ı bulacağım ve onu hakkındaki komploya karşı uyaracağım."

"Bunu yapmayacaksınız," dedi Athos soğuk bir ifadeyle.

"Ama neden? Bunu daha önce de yapmadım mı?"

"Evet, ama o zaman İngiltere ile savaş halinde değildik, o sırada Buckingham düşmanımız değil müttefikimizdi, bunu yaparsanız ihanetle suçlanabilirsiniz."

Bu düşüncenin oldukça makul olduğunu anlayan d'Artagnan sustu.

"Ama," dedi Porthos, "benim de bir fikrim var."

"Mösyö Porthos'un ne düşündüğünü dinlemek için sessizlik," dedi Aramis.

"Bahane uydurmak konusunda yetenekli olmadığım için sizin bulacağınız bir bahaneyle Mösyö de Tréville'den izin isteyeceğim, Milady beni tanımıyor, şüphe uyandırmadan ona yaklaşıp, fırsatını bulduğumda işini bitireceğim."

"Evet," dedi Athos, "Porthos'un fikri kabul edilmez gibi görünmüyor."

"Hadi canım," dedi Aramis, "bir kadını öldürmek! Hayır, durun, benim ciddi bir planım var."

"Söyleyin bakalım, Aramis!" dedi genç silahşora büyük bir saygı besleyen Athos.

"Kraliçeyi durumdan haberdar edelim."

"Ah! Vay canına, bu doğru," diye haykırdılar Porthos ve d'Artagnan bir ağızdan, "sonunda bir çözüm bulduk."

"Kraliçeyi haberdar etmek mi?" dedi Athos, "Ama bu nasıl olacak? Sarayla bağlantılarımız var mı? Ordugâhta duyulmadan Paris'e birini gönderebilir miyiz? Paris'le aramızda yüz kırk fersah mesafe var; mektubumuz Angers'a varmadan hapsi boylamış oluruz."

"Söz konusu olan bir mektubu güvenlik içerisinde majestelerine ulaştırmaksa, bu işi ben

üstlenebilirim," dedi Aramis kızararak, "Tours'da tanıdığım becerikli bir..."

Athos'un güldüğünü gören Aramis durdu.

"Evet, Athos, buna ne diyorsunuz?" dedi d'Artagnan.

"Tamamıyla karşı çıkmıyorum," diye yanıtladı Athos, "ama Aramis'e ordugâhtan dışarı çıkamayacağımızı hatırlatmak isterim ve bu iş için kendimizden başkasına da güvenemeyiz, haberci yola çıktıktan iki saat sonra, kardinalin casusları, muhbirleri, kara cüppelileri mektubunuzu ezbere bilecekler, tabii siz ve becerikli dostunuz da hapsi boylayacaksınız."

"Üstelik kraliçe Buckingham'ı kurtarsa da, bizi kurtarabileceğini hiç sanmıyorum," dedi Porthos.

"Beyler," dedi d'Artagnan, "Porthos'un söyledikleri çok makul."

"Vay canına! Şehirde neler oluyor?" dedi Athos.

"Toplanma borusu çalıyor."

Dört arkadaş kendilerine kadar ulaşan trampet sesleri duydular.

"Görün bakın, üzerimize bir alay gönderecekler," dedi Athos.

"Bir alaya karşı koymayı düşünmüyorsunuzdur, umarım?" diye sordu Porthos.

"Neden olmasın?" dedi silahşor, "Kendimi çok zinde hissediyorum, tedbirli davranıp on şişe şarap daha getirseydik, bir orduya karşı koyabilirdim."

"Trampet sesleri yaklaşıyor," dedi d'Artagnan.

"Bırakın yaklaşsınlar," dedi Athos, "buradan şehre, dolayısıyla şehirden buraya on beş dakikalık yol var. Bu süre planımızı yapmak için yeterli, buradan ayrılırsak, konuşmak için daha uygun bir yer bulamayacağız. Bakın beyler, aklıma bir fikir geldi."

"Anlatın."

"Önce Grimaud'ya gerekli birkaç talimat vereyim."

Athos uşağına yaklaşmasını işaret etti.

"Grimaud," dedi yerde yatan ölüleri göstererek, "bu beyleri alıp mazgal deliklerine yaslayın, sonra da başlarına şapkalarını takıp, ellerine tüfeklerini tutuşturun."

"Ah, sen bir dâhisin!" diye haykırdı d'Artagnan, "ne yapmak istediğini anladım."

"Anladınız mı?" diye sordu Porthos.

"Ya sen anladın mı Grimaud?" diye sordu Aramis.

Grimaud başını onaylarcasına salladı.

"Hepsi bu," dedi Athos, "şimdi size ne düşündüğümü anlatayım."

"Yine de neler döndüğünü anlamak isterdim," dedi Por-thos.

"Buna gerek yok."

"Evet, evet, Athos'un planını dinleyelim," dediler Aramis ve d'Artagnan.

"O Milady'nin, o yaratığın, o şeytanın bir kayınbiraderi olduğunu söylemiştiniz, değil mi d'Artagnan?"

"Evet, onu yakından tanıyorum ve sanırım yengesine karşı büyük bir sempati beslemiyor."

"Bunda bir sorun yok, hatta ondan nefret etmesi işimize daha da gelirdi."

"Öyleyse bize seve seve yardım edebilir."

"Grimaud'nun bunları neden yaptığını anlamak istiyorum," dedi Porthos.

"Susun Porthos," dedi Aramis.

"Bu kayınbiraderin adı ne?"

"Winter lordu."

"Şu an nerede?"

"Savaş söylentileri yayılır yayılmaz Londra'ya döndü."

"İşte bize gereken adam bu," dedi Athos, "onu durumdan haberdar etmemiz lazım, yengesinin bir cinayet işlemek üzere olduğunu bildirecek ve gözünü ondan ayırmamasını rica edeceğiz. Umarım, Londra'da Madelonnettes ya da Pişman Olmuş Kızlar benzeri kurumlar vardır, yengesini oraya kapattırırsa, biz de rahatlarız."

"Evet," dedi d'Artagnan, "oradan çıkana kadar."

"Ah!" dedi Athos, "siz de çok şey istiyorsunuz d'Artagnan, sizin için elimden geleni yapıyorum, ama bunun da bir sınırı var."

"Aklıma daha iyi bir fikir geldi," dedi Aramis, "hem kraliçeyi hem de Winter lordunu durumdan haberdar edelim."

"Evet, ama mektubu Tours'a ve Londra'ya kim götürecek?"

"Bu konuda Bazin'e güveniyorum," dedi Aramis.

"Ben de Planchet'ye," dedi d'Artagnan.

"Gerçekten de," dedi Athos, "biz gidemesek de, uşaklarımız ordugâhtan çıkabilirler."

"Hiç şüphesiz," dedi Aramis, "bugün mektupları yazıp, yola çıkmaları için onlara para verelim."

"Para mı verelim?" diye sordu Athos, "Demek paranız var, öyle mi?"

Birbirlerine bakan dört arkadaşın kaşları yeniden çatıldı.

"Alarm!" diye bağırdı d'Artagnan, "Şurada hareket eden siyah ve kırmızı noktalar görüyorum; bir alay göndereceklerini mi söylüyordunuz Athos? Bu bir alay değil gerçek bir ordu."

"Vay canına, gerçekten de," dedi Athos, "işte geliyorlar. Boru ve trampet çalmadan nasıl sinsice yaklaşıyorlar, görüyor musunuz. Ah! Bitirdin mi Grimaud?"

Grimaud başını evet anlamında salladı ve ilginç şekillerde yerleştirdiği bir düzine cesedi gösterdi: Kimileri silahlarını tutuyor, kimileri nişan alıyor, kimileri de kılıçlarıyla bekliyorlardı.

"Bravo!" dedi Athos, "hayal gücün muhteşem."

"Ben yine de bunun ne işe yarayacağını anlamak istiyorum," dedi Porthos.

"Önce buradan ayrılalım, sonra anlarsın," diye araya girdi d'Artagnan.

"Bir saniye beyler, bir saniye, Grimaud'ya sofrayı toplaması için biraz zaman verelim."

"Ah!" dedi Aramis, "işte siyah ve kırmızı noktalar giderek daha da belirginleşiyor ve ben de d'Artagnan'a katılıyorum; sanırım ordugâha dönmek için hiç vakit kaybetmememiz gerekiyor."

"Tamam," dedi Athos, "geri çekilmeye itiraz etmiyorum, bir saat için bahse girmiştik, burada bir buçuk saat kaldık; söylenecek bir şey yok, gidelim beyler, gidelim."

Sepeti ve sofradan artakalanları alan Grimaud önden yola koyulmuştu.

Onun arkasından çıkan dört arkadaş on adım kadar ilerlediler.

"Hey!" diye haykırdı Athos, "ne yaptık biz, beyler?"

"Bir şey mi unuttunuz?" diye sordu Aramis.

"Lanet olsun, bayrağı almadık! Peçeteden başka bir şey olmasa da bayrağı düşmanın elinde bırakmamak gerek."

Ve kaleye doğru ilerleyen Athos, burca çıkarak bayrağı aldı; ancak atış menziline girmiş olan La Rochelle'liler, kendini zevk için kurşunlara hedef yapan bu adamın üzerine yağmur gibi mermi yağdırdılar.

Ama mermiler, adeta büyülü bir varlıkmışçasına Athos'un etrafından vızıldayarak geçtiler.

Sırtını La Rochelle'lilere dönen Athos bayrağı ordugâha doğru salladığında her iki yandan öfke ve coşku çığlıkları yankılandı.

Kentlilerin ikinci kez ateş açması üzerine, üç mermi delip geçtikleri peçeteyi gerçek bir bayrağa dönüştürdüler. Ordugâhtan gelen haykırışlar duyuluyordu:

"Aşağı inin, aşağı inin!"

Athos aşağı indiğinde, kendisini endişeyle bekleyen arkadaşları onun sevinç içinde geldiğini gördüler.

"Haydi Athos, haydi," dedi d'Artagnan, "bir an önce gidelim, para dışında her şeyi bulduğumuza göre, burada ölmek ahmaklıktan başka bir şey olmayacak."

Ama arkadaşları ne derse desin, kurumla yürüyen Athos'u vazgeçiremeyince adımlarını ona uydurdular.

Önden giden Grimaud ve sepet, atış menzilinin dışına çıkmıştı.

Biraz sonra korkunç bir yaylım ateşinin gürültüsü duyuldu.

"Bu da nesi?" diye sordu Porthos, "Neye ateş ediyorlar ki? Mermilerin vızıldadığını duymuyorum ve etrafta kimse de yok."

"Ölülerimize ateş ediyorlar," diye yanıtladı Athos.

"Ama ölülerimiz karşılık veremeyecek ki."

"Tam da öyle, bunun bir pusu olduğunu sanıp bir öncü birliği gönderecekler, bunun bir oyun olduğunu anladıklarındaysa, biz atış menzilinin dışına çıkmış olacağız."

"Ah! Şimdi anlıyorum," diye haykırdı Porthos hayranlıkla.

"Ne mutlu!" dedi Athos omuzlarını silkerek.

Yeni bir yaylım ateşiyle gelen mermiler bu kez kulaklarının dibinde acı acı vızıldayarak çakıl taşlarının arasına gömüldüler.

"Çok beceriksiz adamlarmış," dedi Athos, "onlardan kaç tanesini öldürdük? On iki mi?"

"Ya da on beş."

"Duvarın altında kaçını ezdik?"

"Dokuz on kadarını."

"Ve bütün bunlara karşı bizde bir sıyrık bile yok, öyle mi? Ah! Elbette! Elinizde ne var d'Artagnan? Bana kan gibi görünüyor."

"Önemli bir şey değil."

"Sıyırıp geçen bir mermi mi?"

"Değil."

"O zaman?"

Athos'un d'Artagnan'ı çocuğu gibi sevdiğini ve bu katı, içine kapalı kişiliğin bazen genç adam için bir baba gibi endişelendiğini söylemiştik.

"Bir sıyrık," diye karşılık verdi d'Artagnan, "parmaklarım duvarla yüzüğün taşının arasında kalınca derim yırtıldı."

"İşte elmas sahibi olmanın sonu üstadım," dedi Athos küçümseyen bir tavırla.

"Ah! Şuraya bakın," diye haykırdı Porthos, "demek bir elmas var, lanet olsun, bir elmas varsa, neden parasızlık çekiyoruz?"

"Gerçekten de," dedi Aramis.

"Nihayet Porthos; işte bu iyi bir fikir."

"Kuşkusuz," dedi Athos'un iltifatlarıyla kasılan Porthos, "elmas varsa satalım."

"Ama," dedi d'Artagnan, "o kraliçenin elması."

"Daha iyi ya," diye karşılık verdi Athos, "kraliçenin sevgilisi Buckingham'ı kurtarması kadar doğru bir hareket olacak ve yine kraliçenin bizi kurtarması kadar ahlaklı bir davranış olamaz: Elması satalım. Sayın rahip ne düşünüyor? Porthos fikrini söylediği için ona sormuyorum."

"Bu yüzük bir sevgiliden gelmediğine, yani bir nişan yüzüğü olmadığına göre, sanırım d'Artagnan onu satabilir," dedi Aramis kızararak.

"Sevgili dostum, tıpkı bir dinbilimci gibi konuşuyorsunuz. Demek istediğiniz?.."

"Elması satalım," dedi Aramis.

"Tamam o zaman," dedi d'Artagnan neşeyle, "elması satalım ve bir daha ondan hiç söz etmeyelim."

Yaylım ateş devam etse de silahşorlar menzilden çıkmıştı ve La Rochelle'liler yalnızca kendilerine düşeni yapmak için ateş ediyorlardı.

"Vay canına," dedi Athos, "bu fikir Porthos'un aklına tam zamanında gelmiş, bakın ordugâha geldik. Beyler, konuştuklarımızdan kimseye tek söz bile etmeyeceğiz. Bizi gözlüyorlar, zaferimizi kutlamak için bizi karşılamaya geliyorlar."

Gerçekten de, ordugâhın tamamını büyük bir heyecan dalgası kaplamıştı, en az iki bin kişi nedenini kimsenin bilmediği bu şarlatanlığı bir gösteri gibi izlemişti. Dört bir yanda "Yaşasın muhafızlar! Yaşasın silahşorlar!" nidaları yankılanıyordu. Athos'u ilk kutlayan kişi olan Mösyö de Busigny bahsi kaybettiğini kabul etmiş, onu dragon süvarisi ve İsviçreli, onları da diğer arkadaşları izlemişti. Tebriklerin, el sıkışmaların, kucaklaşmaların ardı arkası kesilmiyor, La Rochelle'lilere doğru kahkahalar yükseliyordu, hatta bir ara yayılan korkunç uğultudan şüphelenen kardinal ayaklanma çıktığını zannederek neler olup bittiğini öğrenmesi için muhafız birliği komutanı La Houdiniere'i göndermişti.

Haberciye her şey büyük bir coşkuyla anlatıldı.

"Evet, neler oluyor?" diye sordu kardinal La Houdiniere'e.

"Monsenyör, üç silahşor ve bir muhafız, yemeklerini Saint-Gervais kalesinde yiyeceklerine dair Mösyö de Busigny ile iddiaya girmişler ve yemeklerini yerken, iki saat boyunca düşmana karşı koymuş ve sayısını bilemediğim kadar düşmanı öldürmüşler."

"Bu üç silahşorun isimlerini öğrendiniz mi?"

"Evet monsenyör."

"Neymiş isimleri?"

"Athos, Porthos ve Aramis."

"Yine o üç yürekli adam!" diye mırıldandı kardinal. "Ya muhafızın adı?"

"D'Artagnan."

"Yine o yiğit genç! Bu dördü benim adamım olmalı."

O akşam kardinal bütün ordugâhın dilinde olan bu olayı Mösyö de Tréville'e açtı, çatışmaları kahramanların ağzından dinlemiş olan Mösyö de Tréville ona peçeteden bayrak bölümü de dahil olmak üzere her şeyi bütün ayrıntılarıyla anlattı.

"Çok güzel," dedi kardinal, "Mösyö de Tréville, bana o peçeteyi göndermenizi rica ediyorum. Üzerini üç altın zambakla süsleyip birliğinize flama olarak vereceğim."

"Monsenyör," dedi Mösyö de Tréville, "muhafızlara haksızlık etmiş oluruz, Mösyö d'Artagnan, Mösyö des Essarts'ın birliğinden."

"O zaman, onu da birliğinize alın," dedi kardinal, "bu dört yürekli asker birbirlerine bu kadar bağlıysalar, aynı birlikte görev yapmamaları haksızlık olur."

Bu müjdeyi hemen o akşam üç silahşora ve d'Artagnan'a ileten Mösyö de Tréville onları ertesi gün yemeğe davet etti.

En büyük hayali silahşor olmak olan d'Artagnan sevinçten uçuyordu.

Üç dostu da bu habere çok sevinmişlerdi.

"Planın çok zekiceydi," dedi d'Artagnan, Athos'a, "söylediğin gibi hem zafer kazandık, hem de önemli konular hakkında konuştuk."

"Şimdi o konuları kimse şüphelenmeden konuşmaya devam edebiliriz, çünkü Tanrı'nın yardımıyla artık kardinalci sayılabiliriz."

Yine o akşam d'Artagnan, Mösyö des Essarts'a saygılarını sunmaya giderek, silahşorluğa terfi ettiğini bildirdi.

D'Artagnan'ı çok seven Mösyö des Essarts, ona hizmetlerinin karşılığı olarak donanımını sağlamayı önerdi.

D'Artagnan bu öneriyi kabul etmese de, fırsattan istifade edip, paraya çevirmek istediği elmas yüzüğün değerine satılmasını rica etti.

Ertesi sabah sekizde, Mösyö des Essarts'ın uşağı d'Artagnan'ın yanına gelerek altın işlemeli bir kesenin içinde bulunan yedi bin lirayı teslim etti.

Bu, kraliçenin yüzüğünün fiyatıydı.

XLVIII

Aile Meselesi

Athos bahaneyi bulmuştu: Aile meselesi. Bir aile meselesi kardinalin soruşturmalarının alanı dışında kalır, kimseyi ilgilendirmezdi, bir aile meselesi herkesin gözleri önünde konuşulabilirdi.

Athos bahaneyi bulmuştu: Aile meselesi.

Aramis fikri bulmuştu: Uşaklar.

Porthos da kaynağı bulmuştu: Elmas yüzük.

Her zaman içlerinde en yaratıcıları olan d'Artagnan ise hiçbir şey bulamamıştı; ama söylemek gerekir ki Milady'nin ismi bile onu felç etmeye yetiyordu.

Yok, yok, yanılmışız, elmas yüzüğe bir alıcı bulmuştu.

Mösyö de Tréville'in çok keyifli geçen yemeğinde d'Artagnan üniformasını giymişti. Ölçüleri neredeyse Aramis'le aynı olduğu için, yayıncısından iyi para alan dostu her şeyini çift çift almış ve arkadaşına da tam bir donanım hediye etmişti.

Ufukta kara bir bulut gibi beliren Milady olmasa, d'Artagnan'ın bütün dilekleri yerine gelmiş olacaktı.

Yemekten sonra planlarına son şeklini vermek üzere akşam Athos'ta toplanmaya karar verdiler.

D'Artagnan gününü ordugâhın sokaklarında üniformasını sergilemekle geçirdi.

Akşam randevu saatinde bir araya gelen silahşorların üç konuyu karara bağlamaları gerekiyordu.

Milady'nin kayınbiraderine ne yazılacaktı.

Tours'daki becerikli dosta ne yazılacaktı.

Ve mektupları hangi uşaklar götürecekti.

Herkes bu işin üstesinden kendi uşağının geleceğini söylüyordu; Athos yalnızca efendisi izin verdiğinde konuşan Grimaud'nun ağzının ne kadar sıkı olduğundan söz ediyordu; Porthos normal cüsseli dört kişiyi yere serebilecek olan Mousqueton'u şişiriyordu; Bazin'in becerikliliğine güvenen Aramis kendi adayına övgüler yağdırıyordu, ve nihayet, zorlu Boulogne çatışmasını hatırlayan d'Artagnan, Planchet'nin yürekliliğinden şüphe etmiyordu.

"Ne yazık ki," dedi Athos, "bu dört yeteneği kendinde birleştiren bir uşak yok."

"Ama öyle bir uşak nereden bulunur ki?"

"Bulunamaz!" dedi Athos, "Bunu iyi biliyorum: Bana kalırsa Grimaud'yu gönderin."

"Mousqueton'u."

"Bazin'i."

"Planchet'yi gönderin; Planchet hem yürekli, hem de beceriklidir, yani dört özellikten ikisine sahip."

"Beyler," dedi Aramis, "önemli olan uşaklarımızdan hangisinin daha ağzı sıkı, daha güçlü, daha becerikli ve daha yürekli olduğu değil; asıl mesele parayı hangisinin daha çok sevdiğidir."

"Aramis'in söyledikleri çok makul," dedi Athos, "insanların erdemlerini değil, zaaflarını tartışmalıyız. Sayın rahip, siz mükemmel bir ahlakçısınız!"

"Kuşkusuz öyle olmalı," diye yanıtladı Aramis; "çünkü bu görevin hakkıyla yerine getirilmesi yalnızca başarıya ulaşmak açısından değil, başarısızlıktan kaçınmak açısından da önemli, başarısızlık halinde uşakların değil, bizim kellelerimiz gider..."

"Daha alçak sesle Aramis!" dedi Athos.

"Evet, uşakların değil efendinin, hatta efendilerin kelleleri gider! Uşaklarımız hayatlarını bizim için tehlikeye atacak kadar sadıklar mı? Hayır."

"Ben Planchet'ye kefilim," dedi d'Artagnan.

"Tamam o zaman sevgili dostum, uşağınızın her zamanki sadakatine, işini kolaylaştıracak bir miktar para da ekleyin, böylece ona bir değil, iki kere kefil olursunuz."

"Yine de yanılıyorsunuz!" dedi nesneler konusunda iyimser, insanlar konusunda ise karamsar olan Athos. "Parayı alabilmek için söz verecekler ama yolda korkup elleri ayaklarına dolaşacak. Yakalanıp biraz sıkıştırılırlarsa, her şeyi itiraf edecekler. Lanet olsun! Çocuk değiliz ya! İngiltere'ye gitmek için (Athos sesini alçalttı) kardinalin casuslarının kaynadığı Fransa'yı kat etmek, gemiye binmek için izin belgesi almak gerek, ayrıca Londra'da yolunu bulabilmek için İngilizce bilmek lazım. Bu iş hiç de kolay değil."

"Ama bana hiç de öyle gelmiyor," dedi bu işi başaracaklarına inanan d'Artagnan, "tam tersine bence çok kolay. Elbette ki, Winter lorduna kardinalin estirdiği terörden..."

"Daha alçak sesle!" dedi Athos.

"Entrikalardan, devlet sırlarından söz etmeyeceğiz," diye devam etti tavsiyeye uyarak sesini alçaltan d'Artagnan, "aksi takdirde hepimizi çark işkencesinden geçirirler, ama sizin de söylediğiniz gibi Athos, ona yalnızca Londra'ya varır varmaz Milady'yi etkisiz hale getirmesini yazacağız. Ona yaklaşık şu sözcüklerle yazacağım:"

"Söyleyin bakalım," dedi, yüzünde şimdiden eleştirel bir ifade beliren Aramis.

"Sevgili dostum..."

"Ah! Ne güzel," diye araya girdi Athos, "bir İngilize sevgili dostum diyorsunuz, bravo d'Artagnan, çok iyi başladınız! Yalnızca bu sözcük bile çark işkencesi yerine kollarınızın, bacaklarınızın ayrılmasına yeter."

"Tamam o zaman, yalnızca mösyö diye hitap edeceğim."

"Milord diyebilirsiniz," dedi görgü kurallarını iyi bilen Athos.

"Milord, Luxembourg'daki küçük keçi otlağını hatırlıyor musunuz?"

"Ah! Dâhiyane bir fikir! Bunun ana kraliçeye bir gönderme olduğunu düşünecekler!" dedi Athos.

"O zaman yalnızca, ‘Milord, hayatınızın kurtarıldığı o küçük keçi otlağını hatırlıyor musunuz?' deriz."

"Sevgili dostum d'Artagnan," dedi Athos, "asla iyi bir yazar olamayacaksınız: ‘Hayatınızın kurtarıldığı' sözü hiç hoş değil. Soylu bir insana böyle şeyler hatırlatılmaz. İyiliği başa kakmak hakaret anlamına gelir."

"Ah sevgili dostum," dedi d'Artagnan, "katlanılmazsınız, sizin sansürünüz altında bu işten vazgeçiyorum."

"Ve en iyisini yapıyorsunuz. Tüfeğinizi ve kılıcınızı ustalıkla kullanıyorsunuz, ama kalemi sayın rahibe bırakın, bu onun işi."

"Ah! Gerçekten de," dedi Porthos, "kalemi Latince tezler yazan Aramis'e bırakın."

"Tamam o zaman kabul, bu mektubu kaleme alın, ama dikkatli olun, aziz papa adına yemin ediyorum ki, çok titiz davranıp her kelimenizi dikkatle izleyeceğim."

"Ben de bunu istiyordum," dedi Aramis şairlere özgü o nahif güvenle, "ama bana onunla ilgili bilgi verin, bu yengenin çok alçak bir kadın olduğunu duydum, hatta kardinalle konuşurken buna bizzat tanık oldum."

"Tanrı kahretsin, daha alçak sesle!" dedi Athos.

"Ama," dedi Aramis, "ayrıntıları bilmiyorum."

"Ben de," dedi Porthos.

D'Artagnan ve Athos sessizce birbirlerine baktılar. Sonunda yüzü alışılmadık bir şekilde solan Athos'un kendini toplayıp onaylarcasına başını sallamasıyla, d'Artagnan konuşabileceğini anladı.

"İşte söylenmesi gerekenler," dedi: "Milord, yengeniz mirasınızı ele geçirmek için sizi öldürtmek isteyen bir alçaktır. Ayrıca kardeşinizle evlenmeye hakkı da yoktu, çünkü daha önce Fransa'da evlenmiş ve..."

D'Artagnan uygun sözcüğü ararmışçasına durup Athos'a baktı.

"Kocası tarafından kovulmuştu," dedi Athos.

"Damgalı olduğu için," diye devam etti d'Artagnan.

"Vay canına!" diye haykırdı Porthos, "Bu mümkün değil, kayınbiraderini öldürtmek mi istemiş?"

"Evet."

"Daha önce evli miymiş?" diye sordu Aramis.

"Evet."

"Ve kocası omzunda bir zambak damgası olduğunu mu fark etmiş?" diye haykırdı Porthos.

"Evet."

Athos bu evetleri her biri birbirinden daha hüzünlü bir ses tonuyla söyledi.

"Ama bu damgayı kim gördü?" diye sordu Aramis.

"D'Artagnan ve ben ya da tarihsel sıralamaya göre söylersek, ben ve d'Artagnan," diye yanıtladı Athos.

"Peki bu korkunç yaratığın kocası hâlâ yaşıyor mu?"

"Hâlâ yaşıyor."

"Emin misiniz?"

"Eminim."

Herkesin kişilik yapısına göre farklı bir şekilde etkilendiği soğuk bir sessizlik anı oldu.

"Bu kez," dedi sessizliği ilk bozan Athos, "d'Artagnan mükemmel bir giriş yaptı, önce bunları yazmak gerek."

"Haklısınız Athos," diye karşılık verdi Aramis. "Zorlu bir iş olacak. Bir tutanağı çok etkileyici bir şekilde kaleme alan kardinal bile böyle bir metni yazmakta güçlük çekecek. Ama önemi yok, susun, yazıyorum."

Kalemi eline alan Aramis birkaç saniye düşündükten sonra, küçücük, şirin bir kadın yazısıyla sekiz on satır yazdı, sonra yumuşak bir sesle, her sözcüğün üzerine basa basa yavaşça okudu:

> "Milord
>
> Bu satırları yazan kişi sizinle Enfer caddesinde kılıç sallama onurunu yaşamış biridir. O günden beri bu kişiyle dost olmak istediğinizden, o da size olan minnetini bir düşünceyle belirtmek istiyor. İngiltere'de evlenmeden önce, Fransa'da evlenmiş olduğunu bilmediğiniz için mirasçınız sandığınız yakın bir akrabanız tarafından iki kez öldürülmek istendiniz. Ama üçüncüsünde bu kadar şanslı olmayabilirsiniz. Akrabanız bu gece La Rochelle'den İngiltere'ye hareket etti. Kafasında oldukça tehlikeli projeler olduğu için, geldiği andan itibaren onu gözden kaçırmayın. Neler yapabileceğini tam olarak anlamak istiyorsanız, geçmişini sol omzundan okuyabilirsiniz."

"Harika olmuş," dedi Athos, "Sevgili Aramis kaleminiz bir bakanınki kadar güçlü. Mektup eline geçerse, Winter lordu çok temkinli davranacaktır, kardinalin eline geçerse de, bizi zan altında bırakamayacak. Ama göndereceğimiz uşak Londra'ya gitmiş gibi yapıp, Châtellerault'da durabilir, bu yüzden ona paranın yarısını verelim, diğer yarısını da yanıtı getirdiğinde vereceğimizi söyleyelim. Elmas yanınızda mı?"

"Daha da iyisi var, onu paraya çevirdim."

Ve d'Artagnan keseyi masanın üzerine attı: Altının şıkırtısı üzerine Aramis gözlerini kaldırdı, Porthos'un içi ürperdi, Athos ise soğukkanlılığını korudu.

"Bu küçük kesede ne kadar var?" dedi.

"Louis altını halinde yedi bin lira."

"Yedi bin lira mı!" diye haykırdı Porthos, "O küçük, lanet elmas yedi bin lira mıymış?"

"Öyle görünüyor," dedi Athos, "çünkü hepsi burada, dostumuz d'Artagnan'ın cebindeki parayı buna katmadığını sanıyorum."

"Ama bunlardan söz ederken, kraliçeyi unutuyoruz," dedi d'Artagnan. "Biraz da sevgili Buckingham'ını düşünelim. Ona da çok şey borçlu sayılırız."

"Doğru," dedi Athos, "ama bu Aramis'in işi."

"Peki o zaman," diye karşılık verdi Aramis kızararak, "ne yapmam gerekiyor?"

"Ama," dedi Athos, "çok basit, Tours'daki o becerikli dostunuza bir mektup yazın."

Kalemi eline alan Aramis biraz düşündükten sonra, aşağıdaki metni yazıp hemen arkadaşlarının onayına sundu.

"Sevgili kuzinim..."

"Ah!" dedi Athos, "demek bu becerikli dost kuzininiz oluyor!"

"Teyze çocuklarıyız," dedi Aramis.

"O zaman kuzininize yazdıklarınızı okumaya devam edin!"

Aramis devam etti:

> "Sevgili kuzinim,
>
> Fransa'nın mutluluğu ve düşmanlarımızın bozguna uğraması için Tanrı'nın yanında olmasını dilediğim kardinal hazretleri La Rochelle'li sapkın isyankârların işini bitirmek üzere; büyük bir ihtimalle İngiliz filosu yardıma gelemeyecek; hatta mösyö Buckingham'ın önemli bir olaydan dolayı yola çıkamayacağından eminim. Kardinal geçmişin, günümüzün ve büyük bir olasılıkla geleceğin en parlak siyasetçisi. Kendisini tehdit eden güneş bile olsa onu söndürebilir. Sevgili kuzinim, bu mutlu haberleri kız kardeşinize iletin. Rüyamda o lanet İngilizin öldüğünü gördüm. Kılıçla mı, yoksa zehirle mi öldürüldüğünü hatırlamıyorum, ama rüyamda öldüğünü gördüğümden eminim, bildiğiniz gibi rüyalarım hep doğru çıkar. Kısa süre sonra beni yeniden göreceksiniz."

"Harika!" diye haykırdı Athos, "Sevgili Aramis siz şairlerin kralısınız Apokalypsis gibi konuşuyorsunuz ve İncil kadar doğrusunuz. Şimdi geriye yalnızca adresi eklemek kalıyor."

"Bu çok kolay," dedi Aramis.

Mektubu zarif bir hareketle katlayıp üzerine şunları yazdı:

"Tours'lu çamaşırcı Matmazel Marie Michon'a."

Üç arkadaş gülerek birbirlerine baktılar: Kendilerini tutamamışlardı.

"Şimdi," dedi Aramis, "anlayacağınız gibi bu mektubu Tours'a yalnızca Bazin götürebilir; kuzinim

ondan başkasına güvenmez, başkası giderse bu işi beceremez. Zaten Bazin işini bilen, bilge bir adamdır; tarih okuduğu için Sixtus Quintus'un domuz bakıcısıyken papalığa kadar yükseldiğini bilir; benimle birlikte kiliseye girmeyi düşündüğü için bir gün papa ya da en azından kardinal olmayı düşlüyor: Tahmin edeceğiniz gibi böyle hedefleri olan bir adam yakalanmayacaktır ya da yakalansa bile konuşmaktansa işkenceye katlanacaktır."

"Tamam," dedi d'Artagnan, "Bazin'in gitmesini seve seve kabul ediyorum; ama siz de Planchet'yi kabul edin: Milady bir gün onu sopalattırarak kapı dışarı etmişti; Planchet'nin hafızası güçlüdür ve sizi temin ederim ki, intikamını alabileceğini düşünürse, geri adım atmaktansa dayak yemeyi göze alır. Tours'daki işler ne kadar size aitse, Londra'daki işler de bana aittir. Bu yüzden, Londra'ya daha önce de gitmiş olan ve *London, sir, if you please* ve *my master Lord d'Artagnan* demesini bilen Planchet'yi kabul etmenizi öneriyorum, içiniz rahat olsun, bu görevin üstesinden başarıyla gelecektir."

"Bu durumda," dedi Athos, "Planchet'ye gidişi için yedi yüz, dönüşü için de yedi yüz lira, Bazin'e de gidişi için üç yüz, dönüşü için üç yüz lira vereceğiz, geriye beş bin lira kalacak, her birimiz uygun gördüğümüz şekilde harcamak üzere biner lira alacağız, kalan bin lirayı ise rahip olağanüstü durumlar ve ortak ihtiyaçlar için saklayacak. Sizin için uygun mu?"

"Sevgili dostum Athos," dedi Aramis, "tıpkı Yunanlıların en akıllısı olan Nestor gibi konuşuyorsunuz."

"Tamam o zaman," diye devam etti Athos, "Planchet ve Bazin gidecekler, doğrusu Grimaud'nun gitmemesine üzüldüğümü söyleyemem: Benim tarzıma alıştı, zaten dünkü olaylar onu çok sarstı, bu yolculuk onu çok yoracaktı."

Çağırılan Planchet'ye talimatlar verildi, d'Artagnan daha önceden ona namının artacağından, paradan ve tehlikeden söz etmişti.

"Mektubu elbisemin yakasında taşıyacağım ve yakalanırsam onu yutacağım," dedi Planchet.

"Ama o zaman görevini yerine getiremeyeceksin," dedi d'Artagnan.

"Bu akşam bir kopyasını verirseniz, sabaha kadar hepsini ezberlerim."

D'Artagnan, "Size ne söylemiştim?" dermişçesine arkadaşlarına baktı.

"Winter lordunun yanına gitmek için sekiz günün var," diye devam etti d'Artagnan, "ve geri dönmek için de sekiz günün, on altı gün sonra akşam sekizde geri dönmüş olmazsan, parayı alamazsın, istersen sekizi beş geçe gel bir lira alamazsın."

"O zaman efendim, bana bir saat alın," dedi Planchet.

"Bunu al," dedi kendi saatini her zamanki mütevazı cömertliğiyle uzatan Athos, "ve yürekli bir çocuk ol. Şunu unutma ki gevezelik edersen, oyalanırsan sana bu kadar güvenen efendinin hayatını tehlikeye atarsın. Senin hatandan dolayı d'Artagnan'ın başına bir felaket gelirse, yerin dibine girsen seni bulup karnını deşerim."

"Ama efendim!" dedi kendisinden şüphelenilmesinden utanan ve Athos'un kararlı ifadesinden korkan Planchet.

"Ve ben de," dedi iri gözlerini yuvarlayan Porthos, "canlı canlı derini yüzerim."

"Aman efendim!"

"Ve ben de," diye devam etti Aramis tatlı ve melodik sesiyle, "seni yamyamlar gibi kısık ateşte pişiririm."

"Aman efendim!"

Ve Planchet ağlamaya başladı, bu gözyaşlarının tehditlerin yarattığı korkudan mı, yoksa dört arkadaşın birbirlerine ne kadar bağlı olduklarının verdiği duygusallıktan mı kaynaklandığını söyleyemeyeceğiz.

D'Artagnan elini tutup onu kucakladı.

"Planchet, bu beyler bu sözleri yalnızca bana besledikleri şefkat yüzünden söylüyorlar, aslında yüreklerinin derinliklerinde seni çok seviyorlar."

"Ah efendim!" dedi Planchet, "ya başaracağım ya da bedenimi dörde ayıracaklar, bunu yapsalar bile hiçbir parçamın konuşmayacağından emin olun."

Planchet'nin gece boyunca mektubu ezberledikten sonra ertesi sabah sekizde yola çıkması kararlaştırıldı. Böylece, on altı gün sonra akşam sekizde geri döneceği için on iki saat daha kazanmış oluyordu.

Planchet ertesi sabah atına binerken, yüreğinin derinliklerinde düke karşı kendisini hep borçlu hisseden d'Artagnan onu bir kenara çekti.

"Şimdi beni dinle," dedi, "bu mektubu Winter lorduna okuttuktan sonra, ona, ‘Buckingham düküne dikkat edin, kendisine karşı bir suikast girişiminde bulunacaklar,' diyeceksin. Ve şunu da bilmelisin ki, bu çok ciddi ve önemli bir görev, arkadaşlarıma bile açmadığım bu sırrı seninle paylaşıyorum, bana bir komutanlık teklif etseler bile bunu sana yazılı olarak vermezdim."

"İçiniz rahat olsun efendim," dedi Planchet, "bana güvenebileceğinizi anlayacaksınız."

Ve yirmi fersah ötedeki menzilde değiştireceği güçlü atına binen Planchet dörtnala yola koyuldu, üç silahşorun tehditlerine canı biraz sıkılmış olsa da, çok iyi koşullarda yolculuk edecek olması içini biraz rahatlatıyordu.

Bir sonraki sabah yola çıkan Bazin'in görevini yerine getirmesi için önünde sekiz günü vardı.

İki uşağın yokluğunda tedirgin bir bekleyiş içinde olan dört arkadaşın gözleri yolda, kulakları kirişteydi. Günleri etraftaki söylentilere kulak kabartmak, kardinalin tavırlarını gözlemlemek ve ordugâha gelen ulakların getirdikleri haberleri öğrenmeye çalışmakla geçiyordu. Birçok kez beklemedikleri bir göreve çağrıldıklarında, içleri karşı konulmaz bir şekilde titremişti. Zaten kendi güvenliklerine de dikkat etmeleri gerekiyordu; Milady insanlara bir kez göründüğünde, onları bir daha huzurlu bir uyku çekmekten mahrum eden bir hayaletti.

Sekizinci günün sabahı, Bazin her zamanki dinç görünümü ve gülümsemesiyle Parpaillot meyhanesine girdi ve yemek yiyen dört arkadaşı üzerinde uzlaşılan parolayla bilgilendirdi.

"Mösyö Aramis, işte kuzininizin yanıtı."

Dört arkadaş neşeli bakışlarla birbirlerini süzdüler; işin yarısı tamamlanmıştı, yine de bu ilk yarının daha kolay ve kısa olduğunu kabul etmek gerekirdi.

Aramis kızararak kaba harflerle yazılmış ve imla hatalarıyla dolu mektubu aldı.

"Tanrım!" diye haykırdı gülerek, "artık umudum kalmadı; bu zavallı Michon asla Mösyö de Voiture gibi yazmasını başaramayacak."

"Zafallı Miçon ta ne temek?" diye sordu, mektup geldiğinde dört silahşorla sohbet etmekte olan İsviçreli.

"Tanrım! Önemli bir şey değil," dedi Aramis, "çok sevdiğim ve hatıra olarak saklamak için birkaç satır yazmasını istediğim, küçük, sevimli bir çamaşırcı."

"Fay canina!" dedi İsviçreli, "pu kadinin kendışı da yazişi katar buyuksa yantin temektir!"

Aramis mektubu okuyup Athos'a uzattı.

"Bakın Athos, bana neler yazmış," dedi.

Mektuba bir göz atan Athos şüpheleri gidermek için yüksek sesle okudu.

> "Sevgili kuzenim, kız kardeşim ve ben rüyaları çok iyi yorumlarız, ama sizinki bizi biraz ürküttü, umarım söylendiği gibi rüyaların tersi çıkar. Elveda! Kendinize iyi bakın ve ara sıra bize haberlerinizi gönderin.
>
> *Aglae Michon."*

"Peki ama hangi rüyadan söz ediyor?" diye sordu dragon süvarisi.

"Hevet, hanki riyatan?" dedi İsviçreli.

"Bu çok basit," dedi Aramis, "benim gördüğüm ve kendisine anlattığım rüyadan."

"Ah! Hevet riyayı anladmak şok basıt, ama pen aşla riya gormem."

"Ne mutlu size," dedi Athos, "ben de aynı şeyi söyleyebilmek isterdim."

"Aşla!" diye karşılık verdi Athos gibi bir adamın kendinde imrenilecek bir yan bulmasından etkilenen İsviçreli, "Aşla! Aşla!"

Athos'un kalktığını gören d'Artagnan aynısını yaparak arkadaşının koluna girdi ve dışarı çıktı.

Porthos ve Aramis dragon süvarisi ve İsviçrelinin zırvalarına karşı koymak için orada kaldılar.

Bir saman yığının üzerinde uyuyan Bazin'in hayal gücü İsviçreliden daha genişti, rüyasında papa olan Mösyö Aramis'in başına kardinal başlığını taktığını görüyordu.

Ama söylediğimiz gibi, Bazin'in mutlu dönüşü, silahşorların içlerini kaplayan endişenin yalnızca bir kısmını gidermişti. Bekleyiş günleri uzundu ve özellikle d'Artagnan günlerin artık kırk sekiz saatten oluştuğuna bahse girebilirdi. Deniz yolculuğunun zorunlu gecikmelerini unutuyor, Milady'nin

gücünü abartıyordu. Şeytana benzettiği bu kadına doğaüstü güçler yüklüyor, en ufak bir gürültüde, kendisini tutuklamak ve arkadaşlarıyla birlikte Planchet ile yüzleştirmek üzere geldiklerini düşünüyordu. Dahası, saygıdeğer Picardie'liye olan güveni her geçen gün biraz daha azalıyordu. İçini kaplayan kaygı öylesine büyüktü ki, yavaş yavaş Porthos ve Aramis'e de bulaşmaya başlamıştı. Soğukkanlılığını koruyan Athos, sanki hiçbir tehlike yokmuş gibi günlük işlerine bakıyordu.

On altıncı gün geldiğinde, bu endişe belirtileri öyle görünür hale gelmişti ki, d'Artagnan ve iki arkadaşı Planchet'nin geri dönmesi gereken yolda bir gidip bir geliyorlardı.

"Gerçekten de, bir kadın sizi bu kadar korkuttuğuna göre birer erkek değil, çocuksunuz!" dedi Athos. "En fazla ne olabilir ki? Hapse mi gireceğiz! Tamam bizi de tıpkı Madam Bonacieux gibi oradan çıkaracaklar. Kellemizi mi vuracaklar? Her gün siperde seve seve daha kötüsüyle karşılaşmıyor muyuz? Bir mermi bacağımızı parçalayabilir ve inanın ki, bacağımızı kesen bir cerrah, kellemizi uçuran cellattan daha çok canımızı yakar. İçiniz rahat olsun, iki saat, dört saat, en geç altı saat sonra Planchet burada olacak: Geleceğine söz verdi ve bana oldukça yürekli bir çocukmuş gibi görünen Planchet'nin sözüne güveniyorum."

"Ama ya gelmezse?" dedi d'Artagnan.

"Gelmezse gecikmiş demektir. Attan düşmüş, köprüden aşağı yuvarlanmış olabilir, belki çok hızlı gittiği için hastalanmıştır. Hey, beyler, olayları doğru değerlendirelim. Hayat, filozofun küçük dertlerden oluşan tanelerini gülerek çektiği bir tespihtir. Benim gibi filozof olun beyler, hadi masaya oturup içelim; hiçbir şey geleceği bir kadeh Burgonya şarabının ardından bakıldığı kadar toz pembe gösteremez."

"Bu iyi bir fikir," diye karşılık verdi d'Artagnan, "ama içtiğim şarap şişesinin Milady'nin mahzeninden çıkıp çıkmadığını düşünmekten yoruldum."

"Çok büyütüyorsunuz," dedi Athos, "öylesine güzel bir kadın!"

"Damgalı bir kadın!" dedi Porthos yüksek sesle kahkahalar atarken.

İçi ürperen Athos, eliyle alnındaki teri kuruladıktan sonra, bastıramadığı sinirli bir hareketle ayağa kalktı.

Yine de saatler geçip gitti ve hava ağır ağır kararmaya başladığında meyhaneler müdavimlerle doldu. Elmasın satışından payına düşeni alan Athos, Parpaillot'dan çıkmıyordu. Kendilerine mükellef bir ziyafet çekmiş olan Mösyö de Busigny ile iyi bir dostluk kurmuştu. Her zamanki gibi oyun oynarlarken, saatin yediyi vurmasıyla devriyeler nöbet değişimi için geçtiler; yedi buçukta ise yat borusu çaldı.

"İşimiz bitti," dedi d'Artagnan, Athos'un kulağına.

"İşimiz bitti diyorsunuz, öyle mi," dedi kemerinden dört tabancayı çıkarıp masanın üzerine atan Athos sakin bir ifadeyle. "Hadi beyler, yataklara, yat borusu çaldı."

Ve Athos kendisini izleyen d'Artagnan'la birlikte Parpaillot'dan çıktı. Mısralar mırıldanan Aramis ve ara sıra endişeyle bıyığını yolan Porthos kol kola girmiş, arkadan geliyorlardı.

Ama birden karanlıkta kendisine tanıdık gelen bir gölgenin belirmesiyle d'Artagnan şu sözleri duyar

gibi oldu:

"Efendim, bu akşam hava serin, pelerininizi getirdim."

"Planchet!" diye haykırdı sevinçten başı dönen d'Artagnan.

"Planchet!" diye tekrarladılar Porthos ve Aramis.

"Evet, Planchet," dedi Athos, "bunda şaşılacak ne var? Saat sekizde burada olacağını söylemişti ve işte saat sekizi çalıyor. Bravo! Planchet siz sözünün eri bir adamsınız, bir gün efendinizden ayrılmayı düşünürseniz, benim yanımda yeriniz hazır."

"Ah! Asla," dedi Planchet, "Mösyö d'Artagnan'dan asla ayrılmayacağım."

O sırada d'Artagnan, Planchet'nin eline bir kâğıt tutuşturduğunu hissetti.

D'Artagnan yolcu ederken yaptığı gibi Planchet'ye sarılmak için büyük bir arzu duydu; ama uşağına yolun ortasında böyle bir sevgi gösterisinde bulunması gelip geçenlere garip geleceği için kendisini tuttu.

"Pusula bende," dedi dostlarına.

"Güzel," dedi Athos, "bize gidelim ve okuyalım."

Pusula d'Artagnan'ın adeta elini yakıyordu: Hızlanmak istedi, ama Athos koluna girince genç adam adımlarını ona uydurmak zorunda kaldı.

Sonunda çadıra varıp bir lambayı yaktılar, Planchet kapıda nöbet tutarken, d'Artagnan titreyen ellerle mührü yırtıp ne zamandır beklediği pusulayı açtı.

İngilizlere özgü bir şekilde yazılmış yarım satırlık özlü bir ifade vardı:

"*Thank you, be easy.*"

Bu sözcükler, "Teşekkürler, içiniz rahat olsun," anlamına geliyordu.

D'Artagnan'dan aldığı pusulayı ateşe yaklaştırıp tutuşturan Athos, kâğıt kül haline gelene kadar bırakmadı.

Sonra Planchet'ye yöneldi.

"Şimdi, evlat, yedi yüz liranı isteyebilirsin, ama herhalde böyle bir pusulayla büyük tehlikelerle karşılaşmamış olmalısın."

"Onu saklamak için birçok yöntem keşfettim," dedi Planchet.

"Tamam o zaman," dedi d'Artagnan, "bize yolculuğunu anlat."

"Ama efendim çok uzun!"

"Haklısın, Planchet," dedi Athos, "zaten yat borusu çaldı, lambayı uzun süre açık tutarsak, dikkatleri üzerimize çekebiliriz."

"Kabul," dedi d'Artagnan, "yatalım. İyi uyu Planchet!"

"Evet, efendim, çünkü on altı günden beri ilk kez uyuyacağım."

"Ben de öyle!" dedi d'Artagnan.

"Ben de öyle!" diye tekrarladı Porthos.

"Ben de öyle!" diye tekrarladı Aramis.

"Size gerçeği itiraf edeyim mi? Ben de öyle," dedi Athos.

XLIX

Kader

Bu arada, öfkeden çılgına dönmüş olan Milady, güvertede gemiye bindirilmiş bir aslan gibi kükrüyor, d'Artagnan'ın hakaretlerinin, Athos'un tehditlerinin intikamını alamadan Fransa'dan ayrıldığı düşüncesine dayanamayarak kıyıya geri dönmek için denize atlamayı düşünüyordu. Kısa süre sonra, bu düşüncenin katlanılmaz hale gelmesiyle, karşılaşacağı tehlikeleri göze alarak kaptandan kendisini kıyıya bırakmasını istedi; İngiliz ve Fransız gemileri arasında tıpkı kuşlar ve fareler arasında kalmış bir yarasa gibi sıkışan kaptan bir an önce İngiltere'ye varmak istiyor, bir kadın kaprisi olarak kabul ettiği bu talebi ısrarla geri çeviriyordu, yine de kardinalin kendisine emanet ettiği yolcusuna, deniz koşulları ve Fransızlar izin verirse, kendisini Bretagne'ın Lorient ya da Brest limanlarından birine bırakabileceğini söylüyordu. Ama rüzgâr karşıdan estiği ve deniz dalgalarla çalkalandığı için gemi sürekli volta vuruyor, yalpalıyordu. Charente'tan yola çıktıktan dokuz gün sonra, öfke ve kederden mum gibi solan Milady karşıda yalnızca Finistere'in mavimtırak kıyılarını görebiliyordu.

Fransa'nın bu bölümünü aşıp kardinalin yanına geri dönmesi için üç gün, karaya çıkması için de bir gün gerekiyordu, buna yeniden aynı yolu kat etmekle geçecek dokuz günü de eklersek, on üç gün ediyordu, kaybedilen bu on üç gün boyunca Londra'da önemli gelişmeler yaşanabilirdi. Kardinalin geri dönüşüne çok öfkeleneceğini, dolayısıyla kendisinin şikâyetlerinden çok, kendisine karşı yapılacak suçlamalara kulak vereceğini düşündü. Bu yüzden Lorient ve Brest limanlarının önünden geçerken ısrarcı davranmadı, zaten kaptan da ona haber vermek için pek istekli görünmedi. Böylece yoluna devam eden Milady, Planchet'nin Fransa'ya geri dönmek üzere gemiye bindiği gün Portsmouth limanına girdi.

Yapımı yeni tamamlanmış dört büyük savaş gemisinin denize indirilmesi nedeniyle kentte olağanüstü bir hareketlilik yaşanıyordu. Dalgakıranın üzerinde, her zamanki gibi altınlar, elmaslar ve pırlantalarla süslü göz kamaştırıcı giysileri ve beyaz tüyü omzuna sarkan şapkasıyla Buckingham görülüyordu, etrafını saran kurmay heyetinin giysileri de en az onunkiler kadar göz alıcıydı.

İngiltere'de güneşin göründüğü nadir kış günlerinden biriydi. Biraz soluk görünse de, heybetinden bir şey kaybetmeyen güneş ufka doğru yavaşça alçalırken, göğü ve denizi alev şeritleriyle kızıla boyuyor, şehrin kulelerine ve eski evlerine gönderdiği altın huzmelerle camları bir yangın ateşiyle parlatıyordu. Okyanusun kıyıya yaklaşıldıkça daha da keskinleşen balsamlı kokusunu içine çeken Milady, karşısındaki güçlü ordunun yok etmekle görevlendirildiği savaş hazırlıklarını izlerken, kendisini Asurluların ordugâhına sızarak gördüğü savaş arabalarının, atların, silahların, askerlerin tamamını bir el hareketiyle toz bulutuna dönüştüren o ürkütücü Yahudi kadın Judith'e benzetiyordu.

Koya girip demir atmaya hazırlanılırken, sahil koruma gemisi gibi görünen toplarla donanmış bir kotra gemiye yaklaşıp denize bir sandal indirdi. İçinde bir subay, bir ikinci lostromo ve sekiz kürekçi bulunan bu sandal gemiye doğru hareket etti. Subay tek başına güverteye çıktığında, üniformasının hak ettiği saygıyla karşılandı.

Subayla bir süre görüşen ve kendisine iletilen belgeleri inceleyen kaptan, mürettebatın, tayfaların ve yolcuların güvertede toplanmaları talimatını verdi.

Herkes toplandığında, subay yüksek sesle geminin nereden hareket ettiğini, rotasını ve hangi

limanlara uğradığını sordu, kaptan bütün bu soruları hiç tereddüt etmeden kolayca yanıtladı. Bunun üzerine, güvertede sıralanan yolcuları teker teker gözden geçiren subay, Milady'nin önünde durup hiçbir şey söylemeden onu dikkatle inceledi.

Sonra yeniden kaptanın yanına gelip ona bir şeyler söyledi ve adeta geminin idaresini ele almışçasına bazı manevralar için mürettebatın derhal yerine getirdiği emirler verdi. Biraz sonra gemi altı topunu üzerine çeviren kotranın eşliğinde yoluna devam etti, kotranın gövdesinin yanında küçücük bir nokta gibi görünen sandal ise onun dümen suyunu izliyordu.

Milady, kendisini incelediği sırada subayı bakışlarıyla adeta yemişti. Ama gözlerinden alevler saçan bu kadın, baktığı kişinin yüreğinin derinliklerindeki sırları okumaya alışık olsa da, bu kez karşısında hiçbir anlam çıkaramadığı soğukkanlı bir yüz ifadesi bulmuştu. Karşısında durup kendisini dikkatle inceleyen yirmi beş, yirmi altı yaşlarındaki bu subayın teni beyaz, açık mavi gözleri hafifçe çöküktü, zarif ve biçimli ağzı düzgün bir hat üzerinde hiç kımıldamıyordu, çıkık çenesi tipik bir İngiliz için inatçılık anlamına gelen iradesinin gücünü gösteriyordu; şairlere, coşkulu insanlara, askerlere özgü hafifçe dar alnı, kısa kesilmiş saçlarıyla gölgeleniyordu, yüzünün alt kısmındaki sakalları saçları gibi koyu kestane rengindeydi.

Limana girildiğinde hava kararmıştı. Karanlığı daha da koyulaştıran sis bulutları, liman fenerlerinin ve dalgakıran lambalarının etrafında yağmurlu havalarda ayın etrafını çevreleyen halkaya benzer bir çember oluşturuyordu. Solunan hava hüzünlü, nemli ve soğuktu.

Milady, o güçlü kadın bile içinin ürperdiğini hissediyordu.

Milady'nin valizini sandala gönderen subay elini uzatarak kendisini aşağı inmeye davet etti.

Subaya bakan Milady duraksadı.

"Kimsiniz bayım," diye sordu, "neden benimle özel olarak ilgilenme inceliğini gösteriyorsunuz?"

"Üniformamdan anlamalısınız madam, ben İngiliz bahriyesinin bir subayıyım," diye karşılık verdi genç adam.

"Ama İngiliz bahriyesinin subayları, Büyük Britanya limanlarından birine gelen bütün yurttaşlarına aynı hizmeti verip, bu nezaketi onları karaya çıkarmaya kadar ileri götürüyorlar mı?"

"Evet Milady, öyle yaparlar, ama bunu nezaket göstermek için değil, güvenliği sağlamak için yaparlar, savaş zamanında yabancılar, kimlikleri hakkında bilgi edinilene dek hükümetin gözetimi altında tutulurlar."

Bu sözler büyük bir nezaket ve sükûnetle söylense de, Milady'yi ikna etmeye yetmemişti.

"Ama ben yabancı değilim bayım," dedi Portsmouth'tan Manchester'a kadar hiçbir yerde duyulmayacak kadar düzgün bir aksanla, "ismim Lady Clarick ve bu önlem..."

"Bu genel bir önlem Milady, bundan muaf olmak için boşuna çaba harcamayın."

"Tamam o zaman mösyö, sizi izleyeceğim."

Ve subayın elini tutarak, altında sandalın beklediği merdivenleri inmeye başladı. Kendisini izleyen subay onu sandalın kıç tarafına serilmiş geniş bir örtünün üzerine oturtup, kendisi de yanına ilişti.

"Çekin," dedi tayfalara.

Sekiz küreğin hep birlikte tek bir ses çıkararak suya batıp çıkmasıyla sandal suyun üzerinde uçarcasına ilerledi.

Beş dakika sonra karaya çıkıldı.

Rıhtıma sıçrayan subay elini Milady'ye uzattı.

Bir araba bekliyordu.

"Bu araba bizi mi bekliyor?" diye sordu Milady.

"Evet madam," diye yanıtladı subay.

"Gideceğimiz yer uzak mı?"

"Şehrin diğer ucunda."

"Gidelim o zaman," dedi Milady.

Ve kararlı adımlarla arabaya yürüdü.

Valizlerin kasanın arkasına özenle yerleştirilmesini denetleyen subay Milady'nin yanındaki yerini alıp arabanın kapısını kapattı.

Arabacı nereye gidileceğine dair herhangi bir talimat almaya gerek duymadan dörtnala ilerleyip şehrin caddelerine daldı.

Böyle garip bir karşılama Milady'nin aklında soru işaretleri oluşturmuştu; bu yüzden, subayın kendisiyle sohbet etmeye niyetli olmadığını anlayınca, dirseğini arabanın köşesine yaslayarak zihninde oluşan varsayımları teker teker değerlendirmeye başladı.

Yine de on beş dakika sonra yolun bu kadar uzamasına şaşırarak pencereye doğru eğildi. Artık evler yoktu, birbiri ardına sıralanan ağaçlar karanlıkta devasa siyah hayaletler gibi görünüyordu.

Milady'nin içi titredi.

"Ama şehirden çıkmışız bayım," dedi.

Genç subay yanıt vermedi.

"Sizi uyarıyorum, nereye götürüldüğümü söylemezseniz, daha ileriye gitmeyeceğim!"

Bu tehdide de bir karşılık alamadı.

"Ah! Bu kadarı da fazla!" diye haykırdı Milady, "İmdat! İmdat!"

Çağrısına hiçbir yanıt alamadı, araba yoluna hızla devam ediyor, subay bir heykeli andırıyordu.

Milady subaya kendine özgü korkunç ve etkisini neredeyse her zaman gösteren bir yüz ifadesiyle baktı, karanlıkta gözleri öfkeyle ışıldıyordu.

Genç adam soğukkanlılığını korudu.

Kapıyı açan Milady atlamaya hazırlandı.

"Dikkat edin madam," dedi subay soğuk bir ifadeyle, "atlarsanız ölürsünüz."

Milady öfkeden köpürerek geri çekildi, öne doğru eğilen subay, biraz önce oldukça hoş ve güzel görünen, ama şimdi öfkeden allak bullak olan bu yüzün dehşet verici ifadesi karşısında şaşkınlığını gizleyemedi. Zihninden geçenleri dışa vurduğunu anlayan bu şeytani yaratık yüz hatlarını gevşetti ve adeta inlercesine:

"Tanrı aşkına, mösyö! Bu zorbalığı kendiniz adına mı, hükümetiniz adına mı, yoksa bir düşman adına mı uyguluyorsunuz?" dedi.

"Size hiçbir şekilde zorbalık uygulanmıyor madam, bu yalnızca İngiltere'ye gelen bütün yabancılar için uygulanan basit bir önlem."

"Yani beni tanımıyor musunuz?"

"Sizi görme onuruna ilk kez erişiyorum."

"Peki bana karşı bir kininiz olmadığına şerefiniz üzerine yemin eder misiniz?"

"Elbette ederim."

Genç adamın sesindeki içtenlik, kararlılık ve yumuşaklık karşısında Milady'nin içi rahatladı.

Nihayet yaklaşık bir saatlik bir yolculuktan sonra araba, kasvetli görünümlü, tecrit edilmiş bir şatoya giden bir yola açılan demir parmaklıklı kapının önünde durdu. Araba ince kumdan bir zemin üzerinde ilerlerken, Milady kayalıklara çarparak kırılan dalgaların uğultusunu duydu.

Araba iki tonozun altından geçti ve nihayet kare şeklinde, karanlık bir avluda durdu; neredeyse aynı anda kapının açılmasıyla aşağıya atlayan genç subay elini sakin bir ifadeyle aşağıya inen Milady'ye uzattı.

"Tutsak olduğum anlaşılıyor," dedi etrafına baktıktan sonra en çekici gülümsemesiyle gözlerini genç adama diken Milady, "ama vicdanımın sesi ve nezaketiniz bana bunun uzun sürmeyeceğini söylüyor bayım."

Bu iltifat ne kadar etkileyici olsa da, hiçbir yanıt vermeyen subay kemerinden savaş gemilerindeki lostromolarınkilere benzer gümüş bir düdük çıkararak farklı tonlarda üç kez öttürdü; çok geçmeden ortaya çıkan birkaç asker, koşum takımlarını çıkardıkları terli atları ahıra götürdüler.

Subay her zamanki nezaketi ve sükûneti ile tutsağını eve davet etti. Milady gülümseyen yüzüyle koluna girdi; alçak ve kemerli bir kapıdan geçip yalnızca dibi aydınlanan bir tonozun altından taş bir merdivene vardılar ve biraz sonra ağır bir kapının önüne geldiklerinde genç adam üzerinde taşıdığı bir anahtarı deliğe sokup, Milady'ye ayrılmış olan kapıyı açtı.

Tutsak bir bakışta odayı en ince ayrıntılarına kadar taradı.

Oda bir zindan için çok temiz, özgür bir insanın ikameti içinse çok sadeydi, yine de penceredeki parmaklıklar ve kapının dışındaki sürgüler buraya daha çok bir zindan havası veriyordu.

En güçlü darbelere alışık olsa da bu yaratık bir an için dayanma gücünü kaybederek bir koltuğun

üzerine yığıldı, kendisini sorgulamak üzere içeri girecek olan yargıcı bekleyerek kollarını kavuşturup başını öne eğdi.

Ama içeri taşıdıkları sandıkları ve valizleri bir köşeye yerleştirdikten sonra hiç konuşmadan dışarı çıkan birkaç askerden başka kimse girmedi.

Subay bu işlemleri Milady'nin her an için gözlemlediği sakin tavırlarıyla denetlerken hiç konuşmuyor, emirlerini el işaretleri ya da düdük çalarak veriyordu.

Sanki bu adamla astları arasında bir konuşma dili mevcut değildi.

Sonunda daha fazla bekleyemeyen Milady sessizliği bozdu.

"Tanrı aşkına bayım!" diye haykırdı, "bütün bu olanlar ne anlama geliyor? Kafamdaki soru işaretlerini giderin; öngörebildiğim tehlikeler, anlayabildiğim felaketler karşısında yürekliyimdir. Neredeyim ve hangi amaçla buraya getirildim? Bu parmaklıklar ve sürgüler kimin için, özgür müyüm, yoksa tutsak mı? Tutsaksam suçum nedir?"

"Size ayrılan bu odadasınız, madam. Sizi gemiden alıp bu şatoya getirme emri aldım ve sanırım bu emri de bir askerin disiplini ve bir beyefendinin nezaketiyle yerine getirdim. Burada, en azından şimdilik görevim sona eriyor, bundan ötesiyle başka bir kişi ilgilenecek."

"O kişi kim?" diye sordu Milady, "Bana ismini söyleyemez misiniz?"

O sırada merdivenlerden mahmuz gürültüleri geldi, bir şeyler konuşulduktan sonra sesler kayboldu, ve bir kişinin ayak seslerinin kapıya yaklaştığı duyuldu.

"O kişi işte burada," dedi subay kapıdan çekilip, saygı dolu, itaatkâr bir duruşa geçerek.

Aynı anda kapının açılmasıyla eşikte, belinde kılıcı olan, elinde bir mendili sıkıp duran, şapkasız bir adam belirdi.

Karanlıktaki bu gölgeyi tanır gibi olan Milady, elini koltuğun kolçağına yaslayarak emin olmak için kafasını öne doğru uzattı.

İlerlemeye başlayan yabancının yüzü lambanın ışığında belirmeye başladıkça Milady elinde olmadan geri çekiliyordu.

Sonra hiç şüphesi kalmayınca:

"Kardeşim!" diye haykırdı afallamış bir halde, "Siz misiniz?"

"Evet hanımefendi!" diye karşılık verdi Winter lordu, biraz kibar, biraz da alaycı bir ifadeyle, "Benim."

"Ama bu şato?"

"Bana ait."

"Bu oda?"

"Sizin odanız."

"Yani tutsak mıyım?"

"Öyle de söylenebilir."

"Ama buna zor kullanarak alıkoyma denir!"

"Büyük laflara gerek yok, oturup iki kardeşe uygun düşecek şekilde sakince sohbet edelim."

Sonra kapıya dönüp, genç subayın son talimatları beklediğini görünce:

"Tamam," dedi, "teşekkürler Bay Felton, şimdi bizi yalnız bırakın."

L

İki Kardeşin Sohbeti

Winter lordu kapıyı kapatmak, panjuru çekmek ve sandalyesini yengesinin yanına yaklaştırmakla uğraşırken, düşüncelere dalmış olan Milady bütün ihtimalleri derinlemesine değerlendiriyordu, kimin eline düştüğünü anlamadan önce öngöremediği bu oyunu bir anda tümüyle kavradı. Kayınbiraderini soylu bir beyefendi, usta bir avcı, gözü pek bir kumarbaz ve kadınlara kur yapmakta hünerli bir çapkın olarak tanıyor, ama entrika çevirmek konusunda kendisiyle boy ölçüşemeyeceğini biliyordu. Buraya geleceğini nasıl öğrenmiş, kendisini nasıl yakalatmıştı? Ve onu neden burada tutuyordu?

Athos kendisine, kardinalle konuşmasının bazılarının kulağına gittiğine dair imalarda bulunmuştu; ama bu kadar hızlı ve cesur bir karşı hamleyi kabullenemiyordu.

Daha çok İngiltere'de daha önceden çevirmiş olduğu dolapların ortaya çıkmış olmasından kaygılanıyordu. Buckingham iki elması kendisinin kestiğini tahmin etmiş olabilir ve küçük ihanetin bedelini bu şekilde ödetebilirdi; ama Buck-ingham bir kadına karşı, hele bu kadın kıskançlık duygusunun etkisiyle hareket ediyorsa, bu kadar ileri gitmezdi.

Bu varsayım ona daha makul geldi; ondan gelecekte yapacaklarının değil geçmişin intikamını almak istiyorlardı. Yine de acımasız ve zeki bir düşman yerine, anlaşabileceğini umduğu kayınbiraderinin eline düşmüş olduğu için kendisini şanslı sayıyordu.

"Evet, konuşalım kardeşim," dedi sevimli görünmeye çalışırken, nasıl bir tavır alması gerektiğini belirleyecek bazı ipuçlarını Winter lordundan edinmeyi düşünen Milady.

"Demek İngiltere'ye gelmeye karar verdiniz," dedi Winter lordu, "oysa Paris'teyken bana sık sık bir daha Büyük Britanya topraklarına ayak basmamaya kararlı olduğunuzu söylüyordunuz."

Milady bu soruya başka bir soruyla karşılık verdi.

"Her şeyden önce, yalnızca buraya geleceğimi değil, geleceğim günü, saati ve hangi limana ineceğimi de bilecek kadar sıkı bir araştırma yapmanızın nedenini söyleyin."

Yengesi kullandığına göre bunun iyi bir taktik olduğuna karar veren Winter lordu sohbeti aynı şekilde karşı soru sorarak sürdürdü.

"Ama sevgili kardeşim, siz önce İngiltere'ye ne yapmaya geldiğinizi söylesenize."

"Sizi görmeye geldim," diye karşılık verdi, kayınbiraderinin gönlünü kazanmak için verdiği bu yanıtın, onun d'Artagnan'ın mektubuyla ilgili kuşkularını daha da artırdığını anlamayan Milady.

"Ah! Demek beni görmeye geldiniz?" dedi Winter lordu sinsice.

"Kuşkusuz, sizi görmek için. Bunda şaşılacak ne var?"

"İngiltere'ye gelmenizin beni görmek dışında bir amacı yok mu?"

"Hayır."

"Yani yalnızca beni görmek istediğiniz için Manş'ı aşma zahmetine katlandınız?"

"Yalnızca sizi görmek için."

"Pes doğrusu kardeşim, bu ne büyük bir sevgi!"

"Ama ben sizin en yakın akrabanız değil miyim?" diye sordu Milady etkileyici bir saflıkla.

"Ve tek mirasçım, öyle değil mi?" dedi Winter lordu, gözlerini Milay'ninkilere dikerek.

Milady kendisine ne kadar hâkim olmaya çalışırsa çalışsın, titremesine engel olamadı ve bu son sözleri söylerken elini yengesinin kolunun üzerine koymuş olan Winter lordu bu titremeyi fark etmişti.

Gerçekten de, bu derin darbe doğrudan gelmişti. Milady'nin aklına ilk önce kendisine Ketty'nin ihanet ettiği ve tedbirsizce davranarak çıkarlarından kaynaklanan tepkilerini hizmetçisiyle paylaşmış olduğu geldi; ayrıca kayınbiraderinin hayatını bağışladığında, d'Artagnan'a karşı nasıl öfkeli bir çıkışta bulunduğunu hatırladı.

"Anlayamıyorum Milord," dedi zaman kazanıp rakibini konuşturmak için. "Ne söylemek istiyorsunuz? Bu sözlerinizin altında bazı imalar mı yatıyor?"

"Aman Tanrım, hayır," dedi Winter lordu saf bir ifadeyle, "beni görmek için İngiltere'ye gelmek istediniz. Bu isteğinizi öğrendiğimde, sizi gece karanlığında limana inmenin yorgunluğundan kurtarmak için, emrine bir araba verip subaylarımdan birini gönderdim, o da sizi sahibi olduğum ve her gün geldiğim bu şatoya getirdi ve birbirimizi görmenin mutluluğunu yaşamak için size bu odayı hazırlattım. Bütün bunlarda sizin bana söylediğinizden daha şaşırtıcı olan ne var?"

"Benim şaşırtıcı bulduğum, gelişimden nasıl haberdar olduğunuz."

"Sevgili kardeşim, bu çok basit, koya girdiğinde küçük geminizin kaptanının giriş izni almak için bir sandalla seyir defterini ve mürettebat ile yolcuların kayıt listesini gönderdiğini görmediniz mi? Liman komutanı olduğum için bu liste bana getirildi ve ben de isminizi gördüm. Yüreğimden sizin söyledikleriniz geçti, yani böyle tehlikeli ya da en azından yorucu bir yolculuğa hangi amaçla çıkmış olduğunuzu düşündüm ve kotramı size gönderdim. Gerisini biliyorsunuz."

Winter lordunun yalan söylediğini anlayan Milady'nin korkusu daha da arttı.

"Kardeşim," diye devam etti, "bu akşam dalgakıranda gördüğüm Milord Buckingham değil miydi?"

"Ta kendisi. Ah! Görünüşünden etkilenmenizi anlıyorum," diye karşılık verdi Winter lordu; "ondan çok söz edilen bir ülkeden geliyorsunuz ve Fransa'ya karşı yapılan bu hazırlıklar dostunuz kardinalin zihnini çok meşgul ediyor olmalı."

"Dostum kardinal mi!" diye haykırdı Winter lordunun her şeyden haberdar olduğunu anlayan Milady.

"Dostunuz değil mi?" dedi baron aldırmaz bir ifadeyle, "Ah! Bağışlayın, ben öyle sanıyordum; ama düke daha sonra yeniden döneceğiz, bu duygusal sohbetin gidişatını değiştirmeyelim: Beni görmeye geldiğinizi söylüyordunuz değil mi?"

"Evet."

"Tamam o zaman, sizi temin ederim ki dilediğiniz gibi hizmet göreceksiniz ve her gün birbirimizi

görebileceğiz."

"Burada sonsuza dek kalmak zorunda mıyım?" diye sordu Milady ürpererek.

"Kardeşim, burayı beğenmediniz mi? Ne eksikse söyleyin, hemen getirteceğim."

"Ama hizmetçilerim yok..."

"Hepsi olacak madam; ilk kocanızın evinizi nasıl düzenlediğini söyleyin, kayınbiraderiniz olsam da, burayı da aynı şekilde düzenleyeceğim."

"İlk kocam mı!" diye haykırdı Milady, Winter lorduna ürkmüş gözlerle bakarak.

"Evet, kardeşimden değil, Fransız olan ilk kocanızdan söz ediyorum. Zaten kendisi yaşadığı için ona yazıp bu konuyla ilgili bilgi alabilirim."

Milady'nin alnını soğuk terler bastı.

"Benimle alay ediyorsunuz," dedi boğuk bir sesle.

"Öyle mi görünüyorum?" diye sordu ayağa kalkıp bir adım geri atan baron.

"Ya da daha doğrusu bana hakaret ediyorsunuz," diye devam etti kasılmış parmaklarıyla koltuğun kenarlarını sıkıp, bileklerinden destek alarak doğrulan Milady.

"Ben size hakaret mi ediyorum!" dedi Winter lordu küçümseyici bir ifadeyle, "Madam bunun mümkün olabileceğine inanıyor musunuz?"

"Bu doğru mösyö, ya sarhoşsunuz ya da saçmalıyorsunuz; çıkın ve bana bir kadın gönderin."

"Kardeşim, kadınlar boşboğaz olurlar! Size ben hizmet etsem nasıl olur? Böylece sırlarımız aile içinde kalır."

"Küstah!" diye haykırdı Milady, soğukkanlı bir şekilde beklese de bir elini kılıcına götüren baronun üzerine bir yay gibi atılarak.

"Hey! Hey!" dedi baron, "İnsanları öldürme alışkanlığınız olduğunu biliyorum, ama sizi uyarıyorum, kendimi savunacağım."

"Ah! Haklısınız," dedi Milady, "bir kadına el kaldıracak kadar alçak olduğunuzu görüyorum."

"Belki öyle, yine de bir bahanem var, sanırım size el kaldıran ilk erkek ben olmayacağım."

Ve baron ağır ve suçlayıcı bir el hareketiyle, parmağını Milady'nin sol omzuna yaklaştırdı. Boğuk bir kükremeyi andıran bir ses çıkaran Milady, gerilip yeniden atılmak isteyen bir panter gibi odanın köşesine doğru çekildi.

"Dilediğiniz gibi kükreyin," diye haykırdı Winter lordu, "ama ısırmaya kalkmayın, yoksa durum aleyhinize döner, burada miras davalarını önceden halleden davavekilleri ya da tutsağım olan güzel kadın için benimle düello edecek gezgin şövalyeler yok, onların yerine evli olduğunuz halde kardeşim Winter lordunun yatağına girme ahlaksızlığıyla suçlayacak ve sizi diğer omzunuza da aynı işareti dağlayacak olan cellada gönderecek yargıçlarım var."

Milady'nin gözünden kıvılcımlar saçıldığını gören Winter lordu, erkek ve silahlı olmasına rağmen bu silahsız kadın karşısında yüreğinin derinliklerine kadar ürperdiğini hissetti; yine de artan bir öfkeyle konuşmaya devam etti:

"Evet, anlıyorum, kardeşimin mirasının tadına vardıktan sonra, şimdi benim mirasımı istiyorsunuz; ama önce şunu dinleyin, beni öldürebilir ya da öldürtebilirsiniz, bütün önlemlerimi aldım, size sahip olduğum servetten bir peni bile kalmayacak. Zaten zengin değil misiniz? Neredeyse bir milyona yaklaşan bir servetiniz var, kötülük yapmaktan özel bir haz almasaydınız, belki gittiğiniz o lanet yoldan dönebilirdiniz. Ah! Size şunu da söyleyeyim, kardeşimin aziz hatırası olmasa sizi hapislerde çürütebilir ya da Tyburn'deki tayfaların cinsel ihtiyaçlarını tatmin etmeye gönderebilirdim; bunları yapmayacağım ama siz de bu tutsaklığı sessizce kabulleneceksiniz; on beş, yirmi gün içinde orduyla La Rochelle'e hareket edeceğim, ama ben gitmeden önce bir gemi sizi güneydeki kolonilerimizden birine götürecek; içiniz rahat olsun, yanınızda İngiltere'ye ya da Avrupa'ya geri dönmek için ilk girişiminizde beyninizi dağıtacak bir yol arkadaşınız olacak."

Milady alev alev yanan gözbebeklerinin irileştiği bir dikkatle dinliyordu.

"Evet," diye devam etti Winter lordu, "şimdilik bu şatoda kalacaksınız; duvarlar kalın, kapılar sağlam, parmaklıklar demirdendir; zaten pencereniz denize bakıyor: Bana ölümüne bağlı olan adamlarım odanızın önünde ve avluya açılan koridorlarda nöbet tutacaklar; avluya varsanız bile, önünüzde aşmanız gereken parmaklıklı üç kapı olacak. Emirler çok kesin, kaçmaya kalkıştığınızı belli eden bir adım, bir hareket, bir söz size ateş edilmesine neden olacak; öldürülürseniz, İngiliz adaleti kendisini bir dertten kurtardığım için bana minnettar kalacaktır. Ah! Yüz hatlarınızdaki gerginliğin kaybolduğunu, kendinize güveninizin geri geldiğini görüyorum. İçinizden 'Daha on beş, yirmi günüm var, yaratıcı zekâm sayesinde aklıma şeytani fikirler gelecek ve kendime birkaç kurban bulabileceğim, nasıl olsa bu adam hep burada olmayacak,' diyorsunuz. Ah! Ah! Bir deneyin hele."

İçinden geçenlerin okunduğunu anlayan Milady, yüzünde endişe dışında bir ifade belirmemesi için tırnaklarını etine batırdı.

Winter lordu devam etti.

"Yokluğumda buranın komutasını alacak olan subayın emirleri nasıl yerine getirdiğine tanık olmuşunuzdur, çünkü sizi tanıdığım kadarıyla Portsmouth'tan buraya gelene kadar onu konuşturmaya çalışmaktan geri kalmamışsınızdır. Nasıl buldunuz? Mermer bir heykel bile ancak bu kadar sessiz ve soğukkanlı olabilir, öyle değil mi? Şimdiye dek birçok erkeği baştan çıkarmaya çalıştınız ve ne yazık ki hepsinde başarılı oldunuz; ama bir de bu adamı deneyin, bu işin üstesinden gelebilirseniz, sizin şeytanın ta kendisi olduğunuza karar vereceğim."

Kapıya doğru gidip sertçe açtı.

"Bana Bay Felton'ı çağırın," dedi. "Biraz bekleyin, sizi ona emanet edeceğim."

İki akraba arasında yaşanan garip sessizlik sırasında, giderek yaklaşan ağır ve düzenli ayak sesleri duyuldu, kısa süre sonra koridorun karanlığında bir adamın silueti belirdi ve daha önce tanıştığımız genç teğmen kapının eşiğinde baronun emirlerini beklemeye başladı.

"Sevgili John, içeri gelin," dedi Winter lordu, "girin ve kapıyı kapatın."

Genç subay içeri girdi.

"Şimdi," dedi baron, "şu kadına iyi bakın, genç, güzel ve dünyanın bütün çekiciliklerini üzerinde toplamış, ama o yirmi beş yaşında, mahkemelerimizin arşivlerinde işlediği suçları ancak bir yılda okuyabileceğiniz bir canavar, sesi etkileyicidir, güzelliğini kurbanlarına karşı yem olarak kullanır, hakkını vermek gerekirse bedeni de vaatlerini yerine getirir; sizi baştan çıkarmaya çalışacak, hatta belki de öldürmeyi deneyecek. Felton sizi sefaletten çıkarıp teğmen yaptım, bir keresinde hayatınızı kurtardım, sizin için yalnızca bir koruyucu değil bir dost, bir yardımsever değil bir babayım; bu kadın İngiltere'ye beni öldürmek için geldi, bu yılanı ellerimin arasında tutuyorum; dostum Felton, evladım John, senden beni ve özellikle kendini bu kadından korumanı istiyorum, kendi iyiliğin için bu kadını hak ettiği cezayı bulana kadar elinden kaçırmayacağına yemin et. John Felton, sözüne ve dürüstlüğüne güveniyorum."

"Milord," dedi sabit bakışlarında yüreğindeki kinin tamamı toplanan genç subay, "Milord, size yemin ederim ki istedikleriniz yerine getirilecek."

Milady bu bakışları kaderine boyun eğmiş bir kurban gibi karşıladı: Güzel yüzünü bundan daha itaatkâr, bundan daha yumuşak bir ifade kaplayamazdı. Winter lordu az önce kendisine saldırmaya hazırlanan o dişi kaplanın aynı kadın olduğuna güçlükle inandı.

"Bu odadan asla çıkmayacak, kimseyle görüşmeyecek, anlıyor musunuz John," dedi baron, "yalnızca sizinle konuşacak, tabii ona kendisiyle konuşma onurunu bahşederseniz."

"Bu yeterli Milord, yemin ettim."

"Ve şimdi madam, insanlar tarafından yargılandığınıza göre, Tanrı'yla barışmaya çalışın."

Milady bu yargılamayla yıkılmış gibi başını öne eğdi. Winter lordu dışarı çıkarken, Felton'a kapıyı kapatıp arkasından gelmesini işaret etti.

Birkaç saniye sonra, koridorda, kemerinde baltası ve elinde tüfeğiyle nöbet tutan deniz askerinin ağır adımları duyuldu.

Kendisini anahtar deliğinden gözetleyeceklerini düşünen Milady birkaç dakika aynı şekilde bekledikten sonra, yeniden meydan okuyan o tehditkâr ifadeyle kaplanan yüzünü kaldırarak kapıya koştu, pencereden baktı ve yeniden geniş bir koltuğa oturup düşünmeye başladı.

LI

Subay

Kardinal haber beklese de, İngiltere'den yalnızca can sıkıcı ve tehdit dolu mesajlar geliyordu.

La Rochelle abluka altına alınmış olsa ve alınan önlemlerle dalgakıran sayesinde şehre yardım gelmesi ihtimali bulunmasa da, kuşatma uzun sürebilirdi; bu durum kralın askerleri için onur kırıcı, XIII. Louis ile Anne d'Autriche'in arasını bozmayı başarsa da, araları açılan Bassompierre ile Angoulême dükünü bir türlü barıştırmayan kardinal içinse çok can sıkıcıydı.

Kuşatmayı başlatan düke gelince, bu işi bitirmeyi kardinale bırakmıştı.

Belediye başkanının büyük direnişine rağmen, şehirde teslim olmak isteyenlerin çıkardığı ayaklanmalar baş göstermiş, belediye başkanı isyankârları astırmıştı. Bu idamlar en dik kafalıları bile susturmaya yetmiş, açlıktan ölmeyi kabullenmelerini sağlamıştı. Bu ölüm çeşidi onlara idam sehpasında can vermekten daha yavaş ve daha belirsiz görünüyordu.

Kuşatmacılar ara sıra La Rochelle'lilerin Buckingham'a ya da Buckingham'ın kente yolladığı habercileri yakalıyorlardı. Her iki durumda da yargılama çok kısa sürüyor, kardinalin ağzından tek bir sözcük çıkıyordu: "Asın!" İdamlara davet edilen kral bıkkın bir halde geliyor, bütün ayrıntıları görebilmek için en iyi yere oturuyordu; bu gösteri onu biraz olsun oyalasa ve kuşatmanın sonunu sabırla beklemesini sağlasa da, canının çok sıkılmasını ve her an için Paris'e dönmekten söz etmesini engelleyemiyordu, öyle ki habercilerin ve casusların yakalanamadığı günlerde, kardinal bütün hayal gücünü kullanmasına rağmen çok zor durumlarda kalıyordu.

Zaman geçse de, La Rochelle'liler teslim olmuyordu: Yakalanan son habercinin taşıdığı mektupta, Buckingham'a şehrin gücünün tükenmekte olduğu bildiriliyor, ama ardından, "On beş gün içinde yardım gelmezse teslim olacağız" yerine, "On beş gün içinde yardım gelmezse açlıktan öleceğiz," deniliyordu.

Bu durumda, La Rochelle'lilerin tek umudu Buckingham'dı. Buckingham onların mesihiydi. Bir gün Buckingham'dan yardım gelmeyeceğini kesin bir şekilde öğrenirlerse, umutlarının ve cesaretlerinin kırılacağı belliydi.

Bu yüzden, kardinal büyük bir sabırsızlıkla İngiltere'den Buckingham'ın gelemeyeceğini bildiren haberi bekliyordu.

Şehrin güç kullanılarak ele geçirilmesi konusu kralın danışma kurulunda sıklıkla ele alınıyor, ama sürekli olarak reddediliyordu; öncelikle La Rochelle zapt edilemez gibi görünüyordu, ayrıca ne söylerse söylesin, o dönemde ilerici olarak bilinen kardinal, Fransızların Fransız kanını dökeceği bu çatışmanın ülkeyi altmış yıl geriye götürecek bir girişim olduğunu iyi biliyordu. Gerçekten de, 1628'de, La Rochelle kuşatmasında, üç dört bin Huguenot'nun öldürülmesi, 1572'deki Saint-Barthélemy katliamına çok benzeyebilirdi, iyi bir Katolik olan kralın hiç de olumsuz bakmadığı bu aşırı güç kullanma yöntemine kuşatmanın generalleri La Rochelle'in yalnızca açlığa mahkûm edilerek ele geçirileceği savıyla karşı çıkıyorlardı.

Kardinal zihninden korkunç habercisiyle ilgili kaygıları atamıyordu, çünkü o da bazen bir yılana, bazen de bir aslana dönüşen bu kadının garip özelliklerini fark etmişti. Kendisine ihanet etmiş

olabilir miydi? Yoksa ölmüş müydü? Onu, kendisi ya da karşı taraf adına çalışsa da, büyük engellemelerle karşılaşmadan bu kadar uzun süre sessiz kalmayacağını bilecek kadar iyi tanıyordu. Ama bu engellemelerin nasıl gerçekleştiğini kestiremiyordu.

Zaten bu kadının geçmişinde, ancak kırmızı pelerininin altında gizleyebileceği korkunç olaylar yaşamış olduğunu tahmin ediyor ve onu tehdit eden tehlikeye karşı daha üst düzeyde bir destek bulamayacağı için kendisine mecbur olduğunu hissediyordu, işte bu yüzden Milady'ye güvenebileceğini düşünüyordu.

Bunun üzerine tek başına savaşmaya, dışarıdan olumlu bir haber gelirse bunu mutlu bir rastlantı olarak karşılamaya karar veren kardinal, La Rochelle'lileri açlığa mahkûm eden dalgakıranı yükseltmeye devam etti. Ara sıra onca yoksulluğu ve erdem yüklü kahramanlıkları barındıran o bahtsız şehre bir göz atıyor ve Robespierre'in selefi olan kendi selefi XI. Louis'nin sözlerini hatırlayarak, Tristan'ın dostunun şu deyişini mırıldanıyordu: "Böl ve yönet."

Paris'i kuşatan IV. Henri surların üzerinden ekmek ve yiyecek attırıyordu, kardinal ise La Rochelle'lilere liderlerinin ne kadar adaletsiz, bencil ve acımasız davrandığını, ellerinde bol miktarda buğday bulunsa da, bunu halkla paylaşmadıklarını, kadınların, çocukların ve yaşlıların ölmesi pahasına yiyecekleri yalnızca surları savunan askerlere ayırdıklarını anlatan küçük pusulalar attırıyordu. O güne kadar kâh fedakârlıktan, kâh liderlere karşı harekete geçecek kadar güçlü olmamalarından dolayı genel olarak benimsenmeyen bu teori pratiğe geçmiş, pusulalar etkisini göstermeye başlamıştı. Pusulalar surlardaki askerlere, ölüme terk edilen o çocukların, o kadınların, o yaşlıların, kendi evlatları, kendi karıları, kendi babaları olduğunu, ortak karar alabilmek için ortak sefalete katlanmak gerektiğini hatırlatıyordu.

Bu pusulalar onları kaleme alanların beklediği etkiyi yaratmaya başlamış, kent halkının büyük bir bölümü kraliyet ordusuyla özel görüşmeler yapılmasına karar vermişti.

Ama kardinal uygulamaya koyduğu bu planının meyvelerini toplamaya hazırlanıp kendisiyle gurur duyarken, Portsmouth'tan gelen bir La Rochelle sakini anlaşılmaz bir şekilde, kardinalin gözetimindeki, Bassompierre, Schomberg ve Angoulême dükünün sıkı denetimindeki kraliyet hatlarını aşmayı başarmış ve kente girerek sekiz gün önce muhteşem bir filonun Fransa'ya doğru harekete hazırlandığına tanık olduğunu açıklamıştı. Dahası Buckingham belediye başkanına, Fransa'ya karşı oluşturulan ittifakın harekete geçeceğini, krallığın İngiliz, Avusturya ve İspanya orduları tarafından işgal edileceğini bildiriyordu. Bütün meydanlarda halka okunan, kentin bütün sokaklarına kopyaları asılan bu mektup, kraliyet ordusuyla görüşmelerin başlatılmasını isteyenleri, gösterişli bir şekilde ilan edilen bu yardımın gelmesini beklemeye yöneltmişti.

Bu beklenmedik gelişme, Richelieu'nün ilk baştaki endişelerine geri dönmesine ve gözlerini yeniden denizin karşı tarafına çevirmesine neden olmuştu.

Bu arada, gerçek liderlerinin kaygılarından uzak olan kraliyet ordusunun askerleri neşeli bir yaşam sürdürüyorlardı; ordugâhta ne yiyecek ne de para eksik oluyor, birlikler gözü peklik ve ehlikeyiflik konusunda birbirleriyle rekabet ediyorlardı. Açlık ve endişeyle kıvranan La Rochelle'liler ve kaygılarını gideremeyen kardinal için çok uzun geçen bu günlerde, kraliyet ordusu mensupları habercileri yakalayıp asmak, dalgakırana ya da denize doğru maceralı yolculuklar yapmak, çılgınca girişimler planlayıp onları hayata geçirmekle oyalanıyorlardı.

Bazen sıradan bir devriye gibi atıyla dolaşmaya çıkan kardinal bakışlarını Fransa'nın dört bir yanından getirttiği mühendislere rağmen istediği hızla yükselmeyen dalgakırana yöneltiyor, Mösyö de Tréville'in birliğinden bir silahşora rastladığında yanına yaklaşıp onu garip bir şekilde inceliyordu, bizim dört silahşordan biri olmadığını görünce yoluna devam etmesine izin verip yeniden derin düşüncelere dalıyordu.

Kentten görüşme önerisi alamadığı, İngiltere'den beklediği haberin gelmediği bir gün yine canı çok sıkılan kardinal yalnızca ordugâhtan dışarı çıkmış olmak için Cahussac ve La Houdiniere'i yanına alarak kumsal boyunca keşfe çıkmıştı. Yoğun düşüncelerini okyanusun enginliğiyle karıştırarak atının ağır adımlarıyla ilerlerken bir tepenin doruğuna vardığında, çalılıkların arasından, güneşin yılın o döneminde nadir görünen ışınları altında kumlara uzanmış yedi kişiyi fark etti. Etrafları boş şişelerle çevrili bu kişilerden dördü içlerinden birine gelen mektubu okumaya hazırlanan bizim silahşorlardan başkası değildi. Bu mektubun ne kadar önemli olduğu kartların ve zarların bir trampetin üzerinde unutulmuş olmasından anlaşılıyordu.

Devasa Collioure şarabı damacanasını açmaya çalışanlar ise bu beylerin uşaklarıydı.

Söylediğimiz gibi kardinal o gün hiç keyifli değildi ve zihninin kaygılarla dolu olduğu böyle anlarda başkalarının mutluluğu yüzünün daha da asılmasına neden olurdu. Zaten kafasında, kendisini mutsuz eden koşulların başkalarını keyiflendirdiği gibi garip bir düşünce de vardı. Cahussac ve La Houdiniere'e durmalarını işaret ederek atından indi ve adımlarının duyulmasına engel olan kum zeminin ve görülmemesini sağlayan çalılıkların sayesinde bu şüpheli gülüşmelere yaklaşarak, oldukça ilginç görünen bu sohbete tanık olmayı denedi, çalılıklara on adım kala, geveze Gaskonyalının sesini tanıdı ve bu kişilerin silahşorlar olduğunu bildiğinden, diğerlerinin ayrılmaz üçlü Athos, Porthos ve Aramis olduğundan hiç kuşku duymadı.

Bu durum sohbete olan ilgisini daha da artırdı; gözlerini kaplayan garip bir ifadeyle yaban kedisi gibi çalılığa doğru ilerledi, ama daha belli belirsiz gelen seslerden bir anlam çıkaramamıştı ki, silahşorları uyaran tiz bir sesle ürperdi:

"Subay!" diye bağırdı Grimaud.

"Demek konuşuyorsunuz, öyle mi?" dedi dirseği üzerinde doğrularak alev alev yanan bakışlarını Grimaud'ya diken Athos.

Bunun üzerine sesini çıkarmayan Grimaud yalnızca işaret parmağıyla çalılıkların arasındaki kardinal ve adamlarını gösterdi.

Dört silahşor hemen yerlerinden fırlayarak kendisini saygıyla selamladılar.

Kardinal öfkeli görünüyordu.

"Demek sayın silahşorlar için nöbet tutuluyor," dedi, "yoksa İngilizler karadan mı geliyor? Ya da silahşorlar kendilerini üst rütbeli subaylar gibi mi görüyorlar?"

"Monsenyör," diye yanıtladı Athos, çünkü bu genel korku anında sükûnetini ve soğukkanlılığını bir tek o koruyabilmişti, "Monsenyör, silahşorlar görevli olmadıklarında ya da görevleri sona erdiğinde içki içerler ve zar atarlar, ayrıca uşaklarının gözünde üst rütbeli subaylardan farksızdırlar."

"Uşaklar!" diye homurdandı kardinal, "Birileri geldiğinde efendilerini uyarma emri almış uşaklara

uşak değil nöbetçi denir."

"Yine de ekselanslarının gördüğü gibi bu önlemi almasaydık, kendisine saygılarımızı sunma ve bizleri bir araya getirdiği için minnetlerimizi bildirme fırsatı bulamayacaktık. D'Artagnan, az önce bu minnetinizi nasıl ifade edeceğinizi soruyordunuz, işte size fırsat çıktı."

Bu sözler tehlike anlarında Athos'u farklı kılan sarsılmaz bir soğukkanlılıkla söylenmişti ve bu aşırı nezaket onu bazen doğuştan bir kraldan daha gösterişli bir kral yapıyordu.

Yaklaşan d'Artagnan'ın kekeleyerek söylediği birkaç minnet sözcüğü kardinalin yüzünü somurtmasıyla yarıda kesildi.

"Önemli değil beyler," diye devam etti kardinal, Athos'un nezaket dolu sözlerinden hiç etkilenmemiş gibi görünerek, "önemli değil, sıradan askerlerin ayrıcalıklı bir birlikte görev alıyorlar diye büyük senyörler gibi davranmalarından hiç hoşlanmam, disiplin herkes için olduğu gibi onlar için de geçerlidir."

Kardinalin sözlerini bitirmesini bekleyen Athos onaylarcasına eğilerek karşılık verdi:

"Disiplini unuttuğumuzu sanmıyorum monsenyör. Görevde değiliz, bu yüzden zamanımızı dilediğimiz gibi kullanacağımızı düşünmüştük. Ekselanslarının bize verecekleri bir görev varsa, hemen yerine getirmekten mutluluk duyacağız. Monsenyörün de gördüğü gibi," diye devam etti bu sorgulamadan sıkılmaya başladığı için kaşlarını çatan Athos, "en ufak bir alarmda hazır olmak için silahlarımızla birlikte çıktık."

Ve kardinale parmağıyla, üzerinde kartların ve zarların bulunduğu trampetin yanında çatılmış halde duran tüfekleri gösterdi.

"Ekselansları şuna inanabilirler ki," diye ekledi d'Artagnan, "küçük bir kafile ile gelen kişinin kendisi olduğunu bilseydik onu ayakta karşılardık."

Kardinal bıyıklarını ve biraz da dudaklarını ısırıyordu.

"Burada her zamanki gibi bir araya gelip, silahlarınız ve nöbet tutan uşaklarınızla neye benzediğinizi biliyor musunuz?" dedi kardinal, "gizli işler çeviren fesatçılara."

"Ah! İşte bu doğru monsenyör," dedi Athos. "Ekselanslarının geçen sabah tanık olduğu gibi gizli işler çeviriyoruz, ama yalnızca La Rochelle'lilere karşı."

"Siyasetçi beyler," diye karşılık verdi kardinal kaşlarını çatarak, "beni gördüğünüzde sakladığınız o mektup gibi aklınızdan geçenleri de okumak mümkün olsa, belki bilinmeyen pek çok sır ortaya çıkabilir."

Kanı beynine sıçrayan Athos kardinale doğru bir adım attı.

"Monsenyör, bana sanki bizden gerçekten kuşkulanıyor ve bizi ciddi bir sorguya çekiyormuşsunuz gibi geliyor; durum böyleyse ekselansları lütfedip açıklasınlar da, biz de nasıl davranacağımızı bilelim."

"Bu bir sorgulama olsaydı," diye karşılık verdi kardinal, "sorgulanmaya maruz kalanlar da bunu söylerdi."

"Öyleyse monsenyör, sormanız yeterli, yanıt vermeye hazırız."

"Mösyö Aramis, okuduğunuz ve sonra sakladığınız o mektup kimden geliyor?"

"Bir kadından monsenyör."

"Ah! Anlıyorum," dedi kardinal, "bu tür mektuplar konusunda ketum davranmak gerekir, ama onu bir günah çıkarıcıya gösterebilirsiniz, biliyorsunuz, buna yetkim var."

"Monsenyör," dedi Athos böyle bir yanıtla kellesini ortaya koyduğunu bilmenin verdiği korkunç bir sükûnetle, "bu mektup bir kadından geliyor, ama altında ne Marion de Lorme'un ne de Madam d'Aiguillon'un imzası var."

Yüzü bir ölününki gibi solan kardinalin gözleri kıvılcımlar saçıyordu. Emir verecekmiş gibi Cahusac ve La Houdiniere'e döndü. Bu hamlenin amacını anlayan Athos tüfeklere doğru bir adım attı, tutuklanmaya niyetli görünmeyen üç arkadaş da gözlerini silahlarına dikmişlerdi. Adamlarıyla birlikte üç kişi olduklarını ve karşılarında uşakları da katarsa yedi kişi bulunduğunu hesaplayan kardinal, Athos ve arkadaşlarının gizli bir iş çevirdiklerine ve dövüşün eşit koşullarda gerçekleşmeyeceğine karar verdi; her zamanki hızlı dönüşlerinden birini yaparak öfkesini bir gülümsemeyle bastırdı.

"Hadi, hadi!" dedi, "Sizler gün ışığında gururlu, karanlıkta sadık, yürekli delikanlılarsınız, başkalarının güvenliğini o kadar özenli bir şekilde sağlayanların, kendi güvenliklerine de önem vermelerinde bir sorun yok; beyler, Colombier-Rouge hanına kadar bana eşlik ettiğiniz o geceyi unutmadım; izleyeceğim yolda bir tehlike olsa, bana eşlik etmenizi isteyecektim, ama böyle bir şey yok, bu yüzden burada kalabilirsiniz, içkilerinizi bitirirken zar atıp, mektubunuzu okuyabilirsiniz. Hoşça kalın beyler."

Ve Cahusac'ın getirdiği atına bindikten sonra, silahşorları eliyle selamlayarak uzaklaştı.

Ayakta hiç kımıldamadan duran dört genç adam, gözden kaybolana kadar hiç konuşmadan onu izlediler.

Sonra birbirlerine baktılar.

Hepsinin yüzü asılmıştı, çünkü dostane ayrılışına rağmen kardinalin yüreğinin öfkeyle dolu olduğunu biliyorlardı.

Yalnızca Athos güçlü ve küçümser bir edayla gülümsüyordu.

Kardinal gözden kaybolunca:

"Bu Grimaud çok geç haber verdi!" dedi bu kötü karşılaşmanın suçunu bir başkasına atmak isteyen Porthos.

Grimaud, kendisini bağışlatmak üzere yanıt verecekti ki, Athos'un işaretiyle sustu.

"Aramis, mektubu ona verecek miydiniz?" diye sordu d'Artagnan.

"Kararımı vermiştim," dedi Aramis en yumuşak sesiyle, "mektubu almak için ısrar etseydi, bir elimle mektubu verirken diğer elimle kılıcımı bedenine saplayacaktım."

"Bunu tahmin ettiğim için aranıza girdim," dedi Athos. "Gerçekten de bu adam erkeklerle

konuşurken çok tedbirsiz davranıyor, sanki şimdiye kadar kadınlar ve çocuklardan başka kimseyle konuşmamış gibi görünüyor."

"Sevgili Athos," dedi d'Artagnan, "size hayranım, ama yine de haksız sayılırız."

"Nasıl, haksız mı sayılırız!" diye karşılık verdi Athos. "Soluduğumuz bu hava, bakışlarımızın kucakladığı bu okyanus, üzerine uzandığımız bu kum, sevgilinizden gelen bu mektup kime ait? Kardinale mi? Bu adam dünya yalnızca kendisininmiş gibi davranıyor, onu görünce kekelemeye, titremeye başladınız, sanki Bastille karşınızda yükseliyormuş gibiydiniz, gören devasa Medusa'nın sizi taşa çevirdiğini sanabilirdi. Âşık olmak gizli işler çevirmek midir? Kardinalin kaçırttığı bir kadına âşık oldunuz ve onu kardinalin elinden kurtarmak istiyorsunuz; ekselanslarıyla kumar oynuyorsunuz; bu mektup sizin eliniz; elinizi neden rakibinize gösteriyorsunuz? Nasıl biz onun neler yapacağını tahmin ediyorsak, o da bizim neler yapacağımızı tahmin etsin! "

"Aslında, söyledikleriniz çok makul Athos," dedi d'Artagnan.

"Öyleyse olup bitenlere aldırmayalım, Aramis kardinalin araya girmesiyle yarıda kalan mektubu okumaya devam etsin."

Aramis mektubu cebinden çıkarırken, üç arkadaş kendisine yaklaştılar, uşaklar da yeniden damacananın başına döndüler.

"Bir iki satır okumuştunuz," dedi d'Artagnan, "siz en iyisi yeni baştan alın."

"Memnuniyetle," dedi Aramis.

> "Sevgili kuzenim,
>
> Kız kardeşimin küçük hizmetkârı yerleştirdiği Carmélites manastırının bulunduğu Stenay'a gitmeye karar verdim; o zavallı kendini dine adadı; ruhunun kurtuluşu tehlikedeyken başka bir yerde yaşayamayacağını biliyor. Yine de ailemizin işleri yolunda giderse, lanetlenmeyi göze alarak, kendisi için üzülenlerin, her zaman için kendisini düşünenlerin yanına dönecek. Aslında çok da mutsuz sayılmaz, tek arzusu sözlüsünden bir mektup almak. Bu gibi şeylerin parmaklıklar arasından zor geçtiğini biliyorum; ama size kanıtladığım gibi bu işlerde pek de beceriksiz sayılmam ve bu görevi yerine getirmeyi üstleniyorum. Kız kardeşim sonsuza dek saklayacağı hatıradan dolayı size teşekkür ediyor. İlk başta çok endişelendi; ama kendisinden habersiz bazı gelişmeler olmaması için bir adamını oraya gönderince biraz rahatladı.
>
> Hoşça kalın sevgili kuzenim, bize elinizden geldiğince sık yazın, tabii güvenli bir şekilde iletebildiğiniz sürece. Sizi kucaklıyorum.
>
> *Marie Michon."*

"Ah! Size çok şey borçluyum, Aramis!" diye haykırdı d'Artagnan. "Sevgili Constance! Nihayet ondan haber alabildim, Stenay'daki bir manastırda güvenlik içinde yaşıyor! Stenay nerede biliyor musunuz, Athos?"

"Sınırdan birkaç fersah ötede, kuşatma bittiğinde oraya bir göz atabiliriz."

"Uzun sürmeyeceğini umuyorum," dedi Porthos, "çünkü bu sabah asılan haberci La Rochelle'lilerin ayakkabılarının derilerini kemirdiklerini söyledi. Derileri bitirdikten sonra sıra tabanlarına gelecek,

en sonunda da yemek için birbirlerinden başka bir şey bulamayacaklar."

"Zavallı ahmaklar!" dedi Athos, o dönemde bugünkü kadar bilinmese de, çok değerli olan Bordo şarabından bir kadeh içerken, "Zavallı ahmaklar! Sanki Katoliklik dinlerin en yararlısı, en erdemlisi değilmiş gibi davranıyorlar! Yine de yürekli insanlar," dedi dilini damağında şaklattıktan sonra. "Ama siz ne yapıyorsunuz Aramis, yoksa mektubu cebinize mi sokuyorsunuz?"

"Evet, Athos haklı," dedi d'Artagnan, "onu yakmak lazım, belki bu bile yetmez, kardinalin külleri bile konuşturacak bir sırrı olabilir."

"Mümkündür," dedi Athos.

"Ama bu mektubu ne yapacaksınız?" diye sordu Porthos.

"Grimaud, buraya gelin," dedi Athos.

Grimaud itaat ederek ayağa kalktı.

"Dostum, izinsiz konuştuğunuz için bu kâğıdı yiyeceksiniz, sonra bu hizmetinizin karşılığında bir kadeh şarap içeceksiniz, işte mektup, kuvvetli çiğneyin."

Gülümseyen Grimaud, gözlerini Athos'un ağzına kadar doldurduğu kadehe dikerek mektubu çiğnedi ve yuttu.

"Bravo üstat Grimaud!" dedi Athos, "işte kadehiniz, teşekkür etmenize gerek yok."

Bordo şarabını sessizce yudumlayan Grimaud'nun bu tatlı demlenme süreci boyunca gökyüzüne bakan gözleri bir dilsiz için çok şey anlatıyordu.

"Ve şimdi," dedi Athos, "sayın kardinalin aklına Grimaud'nun karnını açtırmak gibi dâhiyane bir fikir gelmezse, bu işten sıyrıldık sayılır."

Bu arada ekselansları melankolik gezintisine devam ederken bıyıklarının arasından şunları mırıldanıyordu:

"Bu dört silahşor mutlaka benim adamlarım olmalı."

LII

Tutsaklığın İlk Günü

Fransa kıyılarına bir göz attıktan sonra, bir an için gözden kaybettiğimiz Milady'ye geri dönelim.

Onu karanlık düşüncelerin uçurumuna yuvarlanmış bir halde, bütün umutlarını kaybettiği, hayatında ilk kez endişelendiği, ilk kez gerçekten korktuğu cehennemin kapısında bulacağız.

Hayatı boyunca, iki kez talihi yaver gitmemiş, iki kez sırrının açığa çıktığını, ihanete uğradığını görmüştü ve her iki durumda da Tanrı tarafından gönderildiğine hiç şüphe olmayan o uğursuz yaratık karşısında başarısızlığa uğramıştı: D'Artagnan onu, kötülüğün o karşı konulmaz gücünü yenmişti.

Aşkında yanıltmış, gururunu incitmiş, duygularını yönlendirmişti ve şimdi de onu özgürlüğünden etmiş, hayatını tehlikeye atmıştı. Dahası kendisini güçlü kılan o maskesini aralamıştı.

D'Artagnan, sevmiş olduğu herkes gibi ondan da nefret ettiği ve kraliçeyle olan ilişkisi yüzünden kardinal tarafından tehdit edilen Buckingham'ın üzerine yönelen kasırganın yönünü değiştirmişti. D'Artagnan, bu karakterdeki kadınlarda görülen evcilleşmez dişi kaplan fantezisini gerçekleştireceği Wardes kontunun yerine geçmişti. D'Artagnan, öğreneni öldürmeye yemin ettiği o korkunç sırrını biliyordu. D'Artagnan, düşmanından intikam almasını sağlayacak o açık çeki elinden almıştı ve nihayet onu burada tutsak eden, kendisini iğrenç bir Botany Bay'e ya da Hint Okyanusu'ndaki tiksinç bir Tyburn'e gönderecek olan da d'Artagnan'dı.

Tüm bu felaketlerin d'Artagnan'dan geldiğine hiç şüphe yoktu, başının üzerinde toplanan bunca utanç ondan başka kimin eseri olabilirdi ki? Kaderin bir oyunuymuş gibi peş peşe öğrendiği sırlarını Winter lorduna yalnızca o iletebilirdi. Kayınbiraderini tanıdığı için ona yazmış olmalıydı.

Ona karşı ne büyük bir kin besliyordu! Orada hiç kımıldamadan durmuş, alev gibi parlayan bakışlarını boş odasına dikerken, bazen göğsünden gelen boğuk kükremeler, bu kasvetli ve kibirli şatonun dibindeki kayalıklara doğru yükselen, gürleyen, ama sonunda sonsuz bir umutsuzlukla kırılan dalgaların seslerine eşlik ediyordu! Fırtınalı öfkesinin zihninde çaktırdığı şimşeklerin aydınlığında uzak bir gelecekte Madam Bonacieux'den, Buckingham'dan ve özellikle de d'Artagnan'dan alacağı muhteşem intikamın planlarını yapıyordu.

Ama intikam almak için özgür olmak gerekiyordu ve bir tutsak olarak özgür olabilmek için de duvarları delmesi, parmaklıkları kesmesi, zemini kazması gerekiyordu, güçlü ve sabırlı bir erkeğin başarabileceği bu girişimler, bir kadının duygusal zaaflarına uygun değildi. Zaten bu engelleri aşabilmek için, aylar, yıllar gerekiyordu, oysa akrabası ve acımasız gardiyanı Winter lordunun söylediğine göre onun yalnızca on beş, yirmi günü vardı.

Yine de, erkek olsa bütün bu kaçma girişimlerini deneyecek ve belki de başarılı olacaktı, Tanrı bu erkeksi ruhu böyle narin ve çelimsiz bir bedenin içine yerleştirerek nasıl da yanılmıştı!

Tutsaklığın ilk dakikaları çok korkunç geçmişti, bastırmayı başaramadığı birkaç öfke nöbeti kadın doğasının zayıflığına bedelini ödetmişti. Ama yavaş yavaş bu çılgınca öfkenin kıvılcımlarına hâkim olmaya başlamış, bütün bedenini sarsan titremeler kaybolmuştu, şimdi dinlenen yorgun bir yılan gibi kıvrılmıştı.

"Hadi, hadi! Kendimi bu şekilde koyuvererek aptallık ettim," dedi, kendi kendini sorguladığı ateşli gözlerini yansıtan aynaya bakarak. "Şiddet yok, şiddet zafiyetin göstergesidir. Zaten bu yöntemi kullanarak hiç başarılı olamadım, belki kadınlara karşı uygulasam onları yenebilirdim; ama karşımda erkekler var ve onlar için yalnızca bir kadınım. O zaman bir kadın gibi savaşıp, gücümü zaaflarımdan alacağım."

Süratle değişen anlamlı mimiklerinin yüz ifadesini nasıl etkilediğini görebilmek için yüzüne, hatlarını kırıştıran öfkesinden, en yumuşak, en sevimli, en çekici gülümsemelerine kadar bütün ifadeleri verdi. Sonra hünerli elleriyle yüzünün çekiciliğini artıracağına inandığı saçlarını dalgalandırdı. Nihayet kendisiyle gurur duyarak mırıldandı:

"Hadi, henüz hiçbir şey kaybedilmedi. Hâlâ güzelim."

Saat neredeyse sekiz olmuştu. Milady yatağı fark edince, birkaç saatlik dinlenmenin yalnız zihnine ve düşüncelerine değil, cildine de iyi geleceğini düşündü. Yine de yatmadan önce aklına mükemmel bir fikir geldi. Akşam yemeğinden söz edildiğini duymuştu. Bir saatten beri bu odada olduğuna göre, birazdan yemeği gelecekti. Hiç vakit kaybetmek istemeyen tutsak, hemen o akşam kendisini gözetim altında tutanların karakter analizini yapmaya karar verdi.

Kapının altında beliren ışık nöbetçilerin geri döndüğünü gösteriyordu. Ayağa kalkmış olan Milady kendisini koltuğun üzerine bıraktı, başını geriye atıp açtığı dağınık saçları, kırışık dantelinin altındaki yarı çıplak gerdanı ve birini kalbinin üzerine koyduğu, diğerini de sarkıttığı elleriyle beklemeye başladı.

Sürgülerin açılıp kapının gıcırdamasıyla odanın içinde giderek yaklaşan ayak sesleri duyuldu.

"Şu masayı oraya koyun," dedi Milady'nin sesinden Felton olduğunu anladığı kişi.

Emir yerine getirildi.

"Şamdanları getirin ve nöbetçileri geri çekin," diye devam etti Felton.

Genç teğmenin aynı kişilere verdiği bu çifte emir, Milady'nin hizmetkârların ve gardiyanların aynı kişiler, yani askerler olduğunu anlamasını sağladı.

Zaten Felton'ın verdiği emirlerin büyük bir sessizlik içinde aceleyle yerine getirilmesi disiplini nasıl elinde tuttuğunu gösteriyordu.

Nihayet henüz Milady'ye bakmamış olan Felton ona doğru döndü.

"Ah! Ah! Uyuyor, iyi o zaman, uyandığında yer."

Ve çıkmak için birkaç adım attı.

"Ama teğmenim, bu kadın uyumuyor," dedi komutanından daha dikkatli olan ve Milady'ye yaklaşan bir asker.

"Nasıl, uyumuyor mu?" dedi Felton, "Peki ne yapıyor?"

"Yüzü çok solgun, bayılmış olmalı, soluk alıp verişini duyamıyorum."

"Haklısınız," dedi bulunduğu yerden bir adım bile atmadan Milady'ye bakarak, "Winter lorduna

tutsağının bayıldığını haber verin, çünkü bu beklenmedik durum karşısında ne yapacağımı bilmiyorum."

Asker subayının emirlerini yerine getirmek için dışarı çıktığında, tesadüfen kapının yanında bulunan bir koltuğa oturan Felton hiç konuşmadan, hareketsiz bir şekilde bekledi. Milady kadınların üzerinde çok çalıştığı o büyük sanatın, yani gözkapaklarını açmadan, uzun kirpiklerinin arasından etrafı gözlemenin üstatlarındandı: Kendisine sırtına dönmüş olan Felton'ı fark edip, yaklaşık on dakika boyunca ona baktı, bu on dakika boyunca soğukkanlı teğmen bir kez bile arkasını dönmemişti.

O zaman birazdan Winter lordunun geleceğini ve varlığıyla subayının gücünü takviye edeceğini düşündü: Böylece ilk girişimi başarısız olacaktı, kendine güveni olan bir kadın gibi kararını verdi; başını kaldırdı, gözlerini açtı ve hafifçe içini çekti.

Nihayet bu iç çekiş Felton'ın arkasına bakmasını sağladı.

"Ah! Demek kendinize geldiniz madam!" dedi, "O halde burada işim kalmadı! Bir şeye ihtiyacınız olursa sesleneceksiniz."

"Aman Tanrım, ne acılar çektim!" diye mırıldandı Milady, ortadan kaldırmak istedikleri kişileri etkileyen o eski zaman büyücülerininkine benzeyen ahenkli bir ses tonuyla.

Ve koltuğunda doğrulurken, deminkinden daha çekici ve rahat bir görünüm sergiledi.

Felton ayağa kalktı.

"Size günde üç kez servis yapılacak madam," dedi, "sabah dokuzda, öğlen birde ve akşam sekizde. Bu saatler sizin için uygun değilse, dilediğiniz saatleri söyleyebilirsiniz."

"Ama bu kocaman, kasvetli odada hep yalnız mı olacağım?" diye sordu Milady.

"Bu civarda yaşayan kadınlardan birine haber gönderildi, yarın şatoda olacak ve ne zaman isterseniz yanınıza gelecek."

"Size minnettarım," dedi tutsak mütevazı bir ifadeyle.

Hafifçe öne doğru eğilerek kendisini selamlayan Felton kapıya yöneldi. Çıkmak üzereyken, koridorda, kendisine Milady'nin bayıldığını haber vermeye giden askerle birlikte Winter lordu belirdi. Elinde bir amonyak ruhu şişesi vardı.

"Burada neler oluyor?" diye sordu alaycı bir ses tonuyla, tutsağının ayakta ve Felton'ın da çıkmak üzere olduğunu görünce. "Yoksa ölü dirildi mi? Felton, evladım, bir acemi yerine konduğunu ve ileride gelişmelerini izleme keyfini yaşayacağımız bir komedinin ilk perdesinin oynandığını anlayamadın mı?"

"Bu aklıma gelmişti Milord," dedi Felton, "ama karşımdaki tutsak bir kadın olduğundan, onun için olmasa da kendim için, onurlu bir erkeğin yapması gerekenleri yaptım."

Milady'nin bütün bedeni bir titremeyle sarsıldı. Felton'ın bu sözleri üzerine kanının donduğunu hissetti.

"Yani," diye devam etti Winter lordu, "hünerli bir şekilde dağılmış bu saçlar, bu beyaz ten, o

baygın bakışlar seni hâlâ etkilemedi mi, taş yürekli?"

"Hayır Milord," diye karşılık verdi soğukkanlı genç adam, "beni yolumdan çevirmek için bir kadının cilvelerinden daha fazlası gerek."

"Öyleyse yürekli teğmenim, Milady'yi başka planlar yapması için yalnız bırakıp, yemeğimizi yemeye gidelim. Ah! İçin rahat olsun, çok yaratıcı bir hayal gücüne sahiptir, komedinin birinci perdesini ikinci perdenin izlemesi uzun sürmeyecek."

Ve bu sözlerden sonra Felton'ın koluna giren Winter lordu gülerek kapıya yöneldi.

"Ah! Sana hak ettiğin cezayı vereceğim," dedi Milady dişlerinin arasından, "için rahat olsun, zavallı keşiş bozuntusu, üniformasını cüppesinden diktirmiş zavallı asker."

"Bu arada," diye devam etti kapının eşiğinde duran Winter, "Milady, bu bozgunun iştahınızı kaçırmasına izin vermeyin. Tavuğun ve balığın tadına bakın, sizi temin ederim ki içine zehir koymadım. Aşçım mirasçım olmadığı için ona çok güvenirim. Siz de benim gibi yapın. Hoşça kalın sevgili kız kardeşim, bir dahaki bayılmanızda görüşürüz."

Milady daha fazlasına katlanamazdı: Elleri koltuğun üzerinde kasıldı, dişleri gıcırdadı, gözleri Winter lordu ve Felton'ın arkasından kapanan kapıya dikildi. Ve odada tek başına kaldığında içini yeni bir umutsuzluk dalgası kapladı; masanın üzerinde parıldayan bıçağa doğru atılıp onu kavradı, ama büyük bir hayal kırıklığıyla yuvarlak ağızlı ve esnek gümüşten yapılmış olduğunu gördü.

Tam olarak kapanmamış kapının ardından bir kahkaha yükseldi, ardından kapı yeniden açıldı.

"Ah! Ah! Şuraya bak!" diye haykırdı Winter lordu, "Ah! Yürekli dostum Felton, sana ne söylemiştim, bu bıçak senin içindi evlat, seni öldürecekti, bu onun kötü alışkanlıklarından biridir, canını sıkan insanlardan şu ya da bu şekilde kurtulmasını iyi bilir. Seni dinleseydim, bıçak sivri ve çelikten olacaktı ve boğazını kesip önce senin sonra da diğerlerinin işini bitirecekti. Görüyor musun John, bıçağı nasıl da sıkı kavramış."

Gerçekten de, Milady saldırı amacıyla kullanacağı silahı hâlâ kasılmış elinde tutuyordu, ama bu ağır hakaret üzerine elleri çözüldü, dayanma gücünün sonuna gelmişti.

Bıçak yere düştü.

"Haklıymışsınız Milord," dedi Felton, Milady'nin yüreğinde yankılanan derin bir tiksintiyle, "haklıymışsınız, ben yanılmışım."

Bu kez kapıyı daha dikkatli bir şekilde dinleyen Milady, uzaklaşan ayak seslerinin koridorun sonunda yitip gittiğini duydu.

"İşim bitti," diye mırıldandı, "hiçbir şekilde etkileyemeyeceğim, bronzdan, granitten yapılmış heykelleri andıran insanların eline düştüm; beni ezbere biliyorlar ve bütün silahlarıma karşı üzerlerine zırh geçirmişler. Yine de bu işin onların istediği gibi sonuçlanması mümkün değil."

Gerçekten de, bu son düşüncenin belirttiği gibi, korkunun ve zayıflık duygularının uzun süre barınamadığı bu yürekte içgüdüsel bir umut ışığı belirmişti. Masaya oturan Milady bütün yemeklerin tadına bakıp, İspanyol şarabını içtikten sonra kendisini topladığını hissetti.

Yatmadan önce durumu değerlendirip, nöbetçilerin konuşmalarını, ayak seslerini dinledi, hareketlerini, işaretleşmelerini, suskunluklarını tahlil etti ve derin gözlemlerinin sonucunda, iki işkencecisinden Felton'ın daha zaaflı olduğuna karar verdi.

Tutsağın zihnini özellikle şu sözler meşgul ediyordu:

"Seni dinleseydim," demişti Winter lordu Felton'a.

Demek ki Felton kendisinin lehine konuşmuş, Winter lordu da söylediklerine aldırmamıştı.

"Güçlü ya da zayıf," diye tekrarlıyordu Milady, "demek ki bu adamın yüreğinde bir merhamet kıvılcımı var; o kıvılcımı onu mahvedecek bir yangına dönüştüreceğim. Diğerine gelince, o beni tanıyor, benden korkuyor ve beni elinden kaçırırsa başına neler geleceğini biliyor, onunla uğraşmaya gerek yok. Ama Felton saf, temiz ve erdemli bir delikanlı, onu etkileyebilirim."

Ve Milady yatağına uzanıp dudaklarındaki gülümsemeyle uykuya daldı; onu gören, rüyasında bir sonraki bayramda başına çiçekten bir taç geçireceğini gören bir genç kız sanabilirdi.

LIII

Tutsaklığın İkinci Günü

Milady rüyasında d'Artagnan'ın idamını izliyordu, celladın baltasıyla dökülen iğrenç kan dudaklarına çekici bir gülümsemenin yayılmasına neden oluyordu.

Tıpkı ilk umudunu hâlâ yitirmemiş bir tutsak gibi uyuyordu.

Ertesi sabah odasına girildiğinde, hâlâ yataktaydı. Koridordaki Felton dün sözünü ettiği kadını getirmişti. Milady'nin yatağına yaklaşan kadın, hizmetinde olduğunu söyledi.

Her zamanki gibi solgun olan Milady'nin benzi, onu ilk defa gören birini yanıltabilirdi.

"Ateşim var," dedi, "bu uzun gece boyunca bir an olsun uyuyamadım, çok acı çekiyorum: Bana dün akşamkinden daha insanca davranacak mısınız? Zaten tek istediğim yatakta kalmak."

"Doktor çağırmamı ister misiniz?" dedi kadın.

Felton sessizce bu konuşmaları dinliyordu.

Milady etrafı ne kadar kalabalıklaşırsa, kendisini acındırmak için o kadar zorlanacağını ve Winter lordunun gözetiminin artacağını biliyordu; zaten doktor bir şeyi olmadığını söyleyebilir, ilk partiden sonra ikincisini de kaybedebilirdi.

"Doktor çağırmanız ne işe yarar ki? Bu beyler dün akşam hastalığımın bir komediden başka bir şey olmadığını söylediler, bugün de aynısını yapacaklar, öyle olmasa dün akşamdan beri doktor çağırabilirlerdi."

"O zaman," dedi sabrı taşan Felton, "nasıl bir tedavi uygulanmasını istiyorsunuz onu söyleyin."

"Ah! Bunu nereden bilebilirim? Tanrım! Acı çekiyorum, hepsi bu, nasıl bir tedavi uygulanacağı umurumda değil."

"Gidip Winter lorduna haber verin," dedi bu bitmek bilmeyen şikâyetlerden usanan Felton.

"Ah! Hayır, hayır!" diye haykırdı Milady, "Hayır mösyö, yalvarırım, onu çağırmayın, iyiyim, hiçbir şeye ihtiyacım yok, onu çağırmayın."

Ve bu sözleri öyle derin bir tevekkül ve öyle etkileyici bir ifadeyle söyledi ki, Felton odanın içinde birkaç adım attı.

"Etkilendi," dedi Milady içinden.

"Madam," dedi Felton, "gerçekten acı çekiyorsanız, bir doktor çağıralım, ama bizimle oyun oynuyorsanız, siz bilirsiniz, kendimizi suçlamamıza gerek kalmayacak."

Hiç yanıt vermeyen Milady başını yastığının üzerine koyup hıçkırıklara boğuldu.

Bir an için ona her zamanki soğukkanlılığıyla bakan Felton, bu ağlama nöbetinin uzun süreceğini anlayınca dışarı çıktı, kadın da kendisini izledi. Winter lordu ortalıkta görünmüyordu.

"Sanırım her şey netleşmeye başlıyor," diye mırıldandı vahşi bir gülümsemeyle, içindeki mutluğun dışa vuruşunu kimsenin fark etmemesi için yorganın altına gömülen Milady.

İki saat geçti.

"Şimdi hastalığım geçmeli," dedi kendi kendine, "kalkalım ve bugünden bir başarı elde etmenin yolunu arayalım; önümde yalnızca on gün var ve bu akşam ikincisi sona ermiş olacak."

Sabah Milady'ye kahvaltı getirilmişti, tepsiyi almaya geleceklerini ve o sırada Felton'ı görebileceğini düşündü.

Milady yanılmamıştı. Biraz sonra Felton içeri girdi ve kahvaltıya dokunup dokunmadığına bakmadan tepsiyi almalarını işaret etti.

Odada yalnızca Felton kaldı, elinde bir kitap vardı.

Şöminenin yanındaki koltuğuna uzanmış olan Milady, o güzel, solgun, boyun eğmiş haliyle, işkenceyi bekleyen kutsal bir bakireyi andırıyordu.

Felton yanına yaklaşarak şunları söyledi:

"Madam, sizin gibi Katolik olan Winter lordu, dini vecibelerinizi yerine getirmekte güçlük çekmemeniz ve her gün okumanız için size bir ayin usulü kitabı gönderdi."

Felton'ın kitabı yanındaki masaya bırakma şeklini ve ayin usulü kitabı sözcüklerini telaffuz ederken yüzündeki alaycı gülümsemeyi gözden kaçırmayan Milady kafasını kaldırıp genç subaya daha dikkatlice baktı.

O zaman, saçının tıraşından, giysilerindeki aşırı sadelikten, mermer gibi düz ve sert alnından, onun Kral Jacques'ın sarayında olduğu kadar, Saint-Barthélemy katliamının anılarına rağmen hâlâ yanına sığındıkları Fransa kralının sarayında da sıklıkla rastladığı o içine kapanık Püritenlerden biri olduğunu anladı.

Milady'e dâhilere büyük kriz anlarında gelen, hayatları ve kaderlerini belirleyen şu ani ilhamlardan biri geldi.

Ayin usulü kitabı sözcüklerindeki vurgu ve Felton'a şöyle bir bakması ona vereceği yanıtın ne kadar önemli olduğunu ortaya koymuştu.

Yine de kendine özgü hızlı karar alma yeteneğiyle zihninden geçenleri şöyle dile getirdi:

"Bana mı?" dedi, genç subayın sözlerinde fark ettiği küçümseyici ifadeye benzer bir şekilde, "Bu ayin usulü kitabını bana mı getirdiniz? Kokuşmuş bir Katolik olan Winter lordu benim kendi mezhebinden olmadığımı iyi bilir, bu da bana hazırladığı tuzaklardan biri olmalı!"

"Ama hangi dine mensupsunuz madam?" diye sordu, kendine hâkim olmaya çalışsa da, şaşkınlığını tam anlamıyla gizleyemeyen Felton.

"Bunu, inancım için yeterince acı çektiğime inandığım gün açıklayacağım," diye haykırdı Milady yapmacık bir coşkuyla.

Milady, Felton'ın bakışlarında bu tek cümleyle açılan geniş ufukları gördü.

Bakışları konuşsa bile genç subay yine de sessizliğini ve hareketsizliğini korumuştu.

"Düşmanın elindeyim," diye devam etti Milady Püritenlere özgü coşkulu bir ses tonuyla, "Tanrı beni kurtarsın ya da Tanrım için canımı vereyim! İşte sizden Winter lorduna iletmenizi istediğim yanıt bu. Şu kitaba gelince," dedi dokunursa eli kirlenecekmiş gibi parmağının ucuyla göstererek, "onu götürüp kendiniz kullanın, çünkü işkencelerinde ve sapkınlıklarında Winter lorduna suç ortaklığı yaptığınızdan hiç şüphem yok."

Hiçbir yanıt vermeyen Felton kitabı aynı tiksintiyle alarak, düşüncelere dalmış bir halde dışarı çıktı. Winter lordu akşam beşe doğru geldiğinde, gün boyunca planlarını yapmış olan Milady kendisini üstünlüğü ele geçirmiş bir kadın edasıyla karşıladı.

"Sanırım, dininiz konusunda küçük bir değişiklik yapmışsınız," dedi Milady'nin karşısındaki koltuğa oturup aldırmaz bir ifadeyle ayaklarını şömineye doğru uzatarak.

"Ne demek istiyorsunuz mösyö?"

"Son görüşmemizden beri dininizi değiştirmiş olmanızdan söz ediyorum, yoksa Protestan olan üçüncü bir kocayla mı evlendiniz?"

"Milord, daha açık konuşur musunuz?" diye karşılık verdi tutsak heybetli bir ifadeyle, "Sözlerinizi duyuyorum ama hiçbir şey anlamıyorum."

"Hiçbir dine mensup olmamanızı tercih ederdim," dedi Winter lordu alaycı bir gülümsemeyle.

"Hiç kuşku yok ki, bu sizin bakış açınızı yansıtıyor," dedi Milady soğuk bir şekilde.

"Size itiraf edeyim ki, bu beni hiç ilgilendirmiyor."

"Dinle ilgili bu aldırmazlığınızı itiraf etmenize gerek yoktu Milord, sefihlikleriniz ve suçlarınız bunu kanıtlıyor."

"Hey! Demek sefihliklerden söz ediyorsunuz Madam Messalina, suçlardan söz ediyorsunuz Lady Macbeth! Ya yanlış anladım ya da çok pişkinsiniz."

"Dinlendiğimizi bildiğiniz için böyle konuşuyorsunuz mösyö," diye karşılık verdi Milady, "ve zindancılarınızı ve cellatlarınızı bana karşı kışkırtmak istiyorsunuz."

"Zindancılarım! Cellatlarım! Anlıyorum madam, çok şiirsel konuşuyorsunuz, dünkü komedi bu akşam trajediye dönüşüyor. Zaten sekiz gün sonra olmanız gereken yere gönderildiğinizde, benim görevim sona ermiş olacak."

"O alçak görev! O dinsiz görev!" diye karşılık verdi Milady yargıcına karşı koyan bir kurbanın coşkusuyla.

"Sanırım hayâsızlığınız çılgınlık derecesine varıyor," dedi Winter ayağa kalkarak. "Hadi, hadi, sakin olun Madam Püriten, yoksa sizi zindana attırırım. Elbette, İspanyol şarabı başınıza vurdu, öyle değil mi? Ama içiniz rahat olsun, bu sarhoşluk tehlikeli sayılmaz ve arkası gelmeyecek."

Ve Winter lordu o dönemde soylulara yakışmayacak şekilde söverek dışarı çıktı.

Kapının arkasında duran Felton bu konuşmanın tek bir sözcüğünü bile kaçırmamıştı.

Milady tahminlerinde yanılmıyordu.

"Evet, git! Git!" dedi kayınbiraderine, "Arkası gelecek, ama bunu ancak başına gelenlerden kurtulmaya vaktin kalmadığında anlayacaksın."

İki saatlik bir sessizlikten sonra, akşam yemeği getirildiğinde, Milady'nin ikinci kocasının sıkı bir Püriten olan yaşlı hizmetkârından öğrenmiş olduğu duaları yüksek sesle okuduğu görüldü. Kendinden geçmiş bir halde, etrafında olup bitenlerin farkında değilmiş gibi görünüyordu. Kendisini rahatsız etmemelerini işaret eden Felton, işi bittiğinde askerleriyle birlikte sessizce dışarı çıktı.

Gözetlendiğini iyi bilen Milady dualarına devam etti, kapıdaki nöbetçinin ayak seslerinin düzensizleştiğini ve kendisini dinlediğini hissediyordu.

Şimdilik daha ileri gitmek istemiyordu, ayağa kalkıp masaya oturdu, biraz yemek yiyip yalnızca su içti.

Bir saat sonra tepsiyi almaya geldiklerinde, Milady Felton'ın askerlere eşlik etmediğini gördü.

Demek kendisiyle sık sık karşılaşmaktan korkuyordu.

Gülmek için duvara döndü, çünkü bu gülüşte içinden geçenleri açığa vuracak bir zafer ifadesi vardı.

Yarım saat geçmesini bekledi ve şato sessizliğe gömülüp okyanusun derin soluk alış verişini simgeleyen dalgaların bitmek bilmeyen çağıltısından başka bir şey duyulmayınca, duru, ahenkli ve dokunaklı sesiyle, o dönemde Püritenlerin gözdesi olan bir mezmurun ilk kıtasını okumaya başladı.

Tanrım, terk ediyorsun bizi,
Güçlü olup olmadığımızı anlamak için
Ama sonra veriyorsun o göksel elini
Çabalarımızı zafere ulaştırmak için

Bu mısralar pek de mükemmel sayılmazdı, ama Protestanların şair ruhlu olmadıkları bilindiği için daha fazlasını beklemek doğru değildi.

Milady ilahisini okurken aynı zamanda etrafa kulak veriyordu: Kapıda nöbet tutan asker taş kesilmiş gibi olduğu yerde kalakalmıştı. Milady yarattığı etkinin farkındaydı.

Bu yüzden, büyük bir şevk ve ifade edilemez duygularla devam etti, sesinin uzaklardaki tonozlarda yankılandığını ve sihirli bir büyü gibi zindancıların yüreklerini yumuşattığını düşünüyordu. Yine de inançlı bir Katolik olduğu anlaşılan kapı nöbetçisi büyüyü bozdu.

"Sessiz olun madam," dedi, "ilahiniz *De profundis*'i andırıyor, garnizon hayatı böyle ilahilerle daha da katlanılmaz hale geliyor."

"Susun!" dedi Milady'nin Felton'a ait olduğunu anladığı kalın bir ses, "Siz ne karışıyorsunuz? Size bu kadının ilahiler söylemesini engelleme talimatı verildi mi? Hayır, size onu gözetim altında tutmanız, kaçmaya kalkarsa ateş etmeniz söylendi. Sınırlarınızı bilin, kaçarsa onu öldürün, ama emirleri değiştirmeye kalkmayın."

Milady'nin yüzünü tarif edilmez bir sevinç kapladı, ama bu ifade bir şimşeğin yansıması gibi hemen kayboldu ve tek sözcüğünü bile kaçırmadığı bu konuşmayı duymamış gibi, sesine şeytanın verdiği bütün yumuşaklığı, bütün çekiciliği katarak devam etti:

Varsın olsun
Gözyaşı ve sefalet
Sürgün ve pranga
Gençliğim ve imanım
Bir de çektiğim acıları gören Tanrım hepsine yeter

Hiç alışılmadık derinliğiyle soylu bir tutkuyu yansıtan bu ses, bu mezmurların özensiz ve işlenmemiş şiirlerine, en coşkulu Püritenlerin bile din kardeşlerinin şarkılarında nadiren duydukları ve hayal güçlerinin bütün zenginliklerini harekete geçiren bir büyü katıyordu: Felton cehennemdeki üç İbraniyi teselli eden meleği dinlediğini sandı.

Milady devam etti:

Ama gelecek kurtuluş günü bizim için de
Tanrı'nın gücü ve adaletiyle
Umutlarımız boşa çıksa bile
İşkence ve ölümü göze almak kalır geriye

Korkunç büyücünün bütün yüreğiyle söylediği bu son kıta genç subayın duygularını altüst etmeye yetmişti: Kapıyı aniden açtığında, Milady karşısında her zamanki gibi solgun, ama alev alev yanan gözleri şaşkınlıkla bakan Felton'ı gördü.

"Neden böyle bir ses tonuyla ilahi okuyorsunuz?"

"Bağışlayın bayım," dedi Milady yumuşak bir sesle, "ilahilerimin bu eve uygun olmadığını unutmuşum. Hiç kuşku yok ki inancınıza hakaret ettim, ama size yemin ederim istemeden oldu; istemeden yaptığım bu büyük hatadan dolayı beni bağışlayın."

İçinde kendini kaybetmiş gibi göründüğü dinsel esrime Milady'ye öyle bir cazibe katıyordu ki, gözleri kamaşan Felton az önce sesini duyduğunu sandığı meleği görür gibi oluyordu.

"Evet, evet," diye yanıtladı, "şato sakinlerini rahatsız ediyorsunuz."

Zavallı şaşkın konuşmalarındaki tutarsızlığı fark edemezken Milady keskin bakışlarını yüreğinin derinliklerine daldırıyordu.

"Susacağım," dedi Milady, başını bütün yumuşaklığıyla boyun eğermişçesine öne eğerek.

"Hayır, hayır madam," dedi Felton, "yalnızca daha alçak sesle okuyun, özellikle de geceleri."

Bu sözlerden sonra, tutsağına daha katı davranamayacağını hisseden Felton kapıya yöneldi.

"İyi yaptınız, teğmenim," dedi asker, "bu ilahiler ruhumuzu altüst ediyor; yine de sesi öyle güzel ki sonunda insan alışıyor."

LIV

Tutsaklığın Üçüncü Günü

Felton oltaya gelmişti; ama biraz daha yaklaşması gerekiyordu: Onu elde tutmak ya da daha doğrusu tek başına bırakmak lazımdı ve Milady kendisini başarıya ulaştıracak planı henüz tam olarak belirleyememişti.

Daha fazlası gerekiyordu: Onunla konuşmak için onu konuşturmak gerekiyordu, çünkü Milady tonların bütün gamlarını dolaşıp, insani sözlerden ilahi bir güfteye kadar her tınıyı verebilen sesinin ne kadar etkileyici olduğunu biliyordu.

Yine de, ne kadar çekici olursa olsun, Milady başaramayabilirdi, çünkü Felton en ufak bir girişimine karşı uyarılmıştı. Bu yüzden davranışlarına, sözlerine, bakışlarına, bir iç çekişi andıran soluk alış verişlerine dikkat etmeye karar verdi. Tıpkı hiç alışık olmadığı bir mekânda yeni bir karakteri canlandıracak olan usta bir tiyatro oyuncusu gibi rolünü iyi ezberledi.

İlk günden karar verdiği gibi, Winter lordunun karşısında sergileyeceği tavırlar çok basitti; sessiz kalıp, kendine güvenini koruyacak, ara sıra küçümseyici bir tavırla, aşağılayıcı bir sözcükle onu kışkırtacak ve tevekkül içindeki bir kadına tehditler yağdırmasını, şiddet uygulamasını sağlayacaktı, Felton da bütün bunları görecekti: Belki bir şey söylemeyecek ama görecekti.

Felton ertesi sabah her zamanki gibi geldi, ama yemek hazırlıklarını yaparken Milady onunla hiç konuşmadı. Çıkacağı sırada, kendisiyle konuşacağını sanarak umutlandı; ama Felton'ın dudakları kımıldasa da, ağzından tek bir sözcük çıkmadı ve kendisine hâkim olmaya çalışarak dudaklarından dökülecek sözcükleri kalbine gömüp dışarı çıktı.

Öğlene doğru Winter lordu geldi.

Güzel bir kış günüydü, hapishanenin parmaklıklarından aydınlatan ama ısıtmayan İngiliz güneşinin huzmeleri giriyordu.

"Ah! Ah!" dedi Winter lordu, "Önce komedi, sonra trajedi, şimdi melankoli."

Tutsak yanıt vermedi.

"Evet, evet," diye devam etti Winter lordu, "anlıyorum; bu sahilde özgürce dolaşmak isterdiniz; zümrüt yeşili denizin dalgalarını yarıp giden şirin bir gemide olmak isterdiniz; karada ya da okyanusun ortasında, hazırlamasını çok iyi bildiğiniz tuzaklardan birisini bana karşı kurmak isterdiniz. Sabredin! Sabredin! Dört gün sonra, sahil sizin olacak, deniz önünüzde belki de şu an istediğinizden daha fazla açılacak, çünkü dört gün sonra İngiltere sizden kurtulacak."

Ellerini kavuşturan Milady güzel gözlerini gökyüzüne doğru kaldırdı:

"Tanrım! Tanrım!" dedi melekleri andıran bir zarafet ve ses tonuyla, "Sen de benim gibi bu adamı bağışla."

"Dua et, lanet olasıca," diye haykırdı baron, "seni asla bağışlamayacak bir adamın elindeyken, daha fazla dua etmen gerek."

Ve çıktı.

Winter lordu çıkarken, delici bakışlarını yarı açık kapıya yönelten Milady, görünmemek için kenara çekilen Felton'ı fark etti.

Hemen dizlerinin üzerine çöküp dua etmeye başladı.

"Tanrım! Tanrım!" dedi, "Hangi kutsal dava için acı çektiğimi biliyorsun, bana dayanma gücü ver."

Kapı yavaşça açıldığında, dua eden güzel duymamış gibi yapıp gözyaşları içinde devam etti:

"Her kötülüğün cezasını veren Tanrım! İyilerden yana olan Tanrım! Bu adamın korkunç planlarını uygulamasına izin verecek misin?"

Sonra, Felton'ın ayak seslerini duymuş gibi yapıp hızla ayağa kalktı, dizleri üzerine çökmüşken yakalandığından utanmışçasına kızardı.

"Dua edenleri rahatsız etmek istemem madam," dedi Felton ciddi bir ifadeyle, "rica ederim, benim yüzümden rahatsız olmayın."

"Dua ettiğimi nereden biliyorsunuz mösyö," dedi sesi hıçkırıklarla kesilen Milady, "yanılıyorsunuz, dua etmiyordum."

"Bir kulu yaratıcısına dua etmekten alıkoyacağımı mı sanıyorsunuz?" diye sordu sesi biraz daha yumuşak çıkan Felton aynı ciddi ifadeyle. "Tanrı göstermesin! Zaten hangi suçu işlemiş olursa olsun, Tanrı'sına yakaran bir suçlu benim için kutsaldır."

"Ben mi suçluyum!" dedi Milady, kıyamet günü herkesi sorguya çekecek olan meleği bile yumuşatacak bir gülümsemeyle. "Suçlu! Tanrım suçlu muyum sen biliyorsun! Bana mahkûm diye hitap edin mösyö, bildiğiniz gibi kendisi için ölenleri seven Tanrı bazen suçsuzların da mahkûm edilmesine izin verir."

"Mahkûm ya da şehit, her iki durumda da daha fazla dua etmeniz gerek, ben de sizin için dua edeceğim."

"Ah! Siz hak bilir bir insansınız," diye haykırdı Milady ayaklarına kapanarak, "daha fazla dayanamayacağım, çünkü mücadele etmem ve inancımı itiraf etmem gerektiğinde gücüm kalmayabilir, bu ümitsiz kadının yakarışını dinleyin. Sizi kandırıyorlar mösyö, ama bu önemli değil, sizden tek bir iyilik istiyorum, bunu yerine getirirseniz, bu dünyada ve ahrette sizin için dua edeceğim."

"Tanrı'ya yakarın madam," dedi Felton, "çok şükür bağışlamak ve cezalandırmakla görevlendirilmedim, Tanrı bu sorumluluğu benden çok daha yukarıdakilere verdi."

"Size, yalnızca size. Mahvolmama, aşağılanmama destek olacağınıza beni dinleyin."

"Bu utancı, bu aşağılanmayı hak ettiyseniz madam, kendinizi Tanrı'ya adayarak cezanıza razı olun."

"Siz ne diyorsunuz? Ah! Beni anlamıyorsunuz. Aşağılanma dediğimde, herhangi bir cezadan söz ettiğimi düşünüyorsunuz, zindan ya da ölüm! Tanrı'ya şükür! Zindan ya da ölüm umurumda değil!"

"Bu kez ben sizi anlamıyorum madam."

"Ya da anlamazlıktan geliyorsunuz mösyö," dedi tutsak şüpheli bir gülümsemeyle.

"Hayır madam, üniformam üzerine, imanım üzerine yemin ederim ki!"

"Nasıl! Yani Winter lordunun benim için neler planladığını bilmiyor musunuz?"

"Bilmiyorum."

"Bu mümkün değil, siz onun sırdaşısınız!"

"Asla yalan söylemem madam."

"Ah! Neler yapacağını saklamadığı için tahmin etmek güç değil."

"Tahmin etmeyi sevmem, bana açıklanmasını beklerim madam, Winter lordu bana sizin yanınızda söylediklerinin dışında hiçbir şey açıklamadı."

"Ama," diye haykırdı Milady, inanılmaz derecede gerçekçi bir ifadeyle, "demek onun suç ortağı değilsiniz, demek beni dünyanın en korkunç cezasıyla aşağılamak istediğini bilmiyorsunuz?"

"Yanılıyorsunuz madam," dedi Felton kızararak, "Winter lordu böyle bir suç işlemez."

"Güzel," dedi Milady içinden, "ne olduğunu bilmeden suç diyebiliyor!"

Sonra yüksek sesle devam etti:

"Alçağın dostu her suçu işleyebilir."

"Alçak sözüyle kimi kastediyorsunuz?"

"İngiltere'de bu ismi hak edecek iki kişi olabilir mi?"

"Georges Villiers'den mi söz ediyorsunuz?" dedi gözleri alev alev yanan Felton.

"Dinsizlerin, soyluların, imansızların Buckingham dükü dedikleri," diye tamamladı Milady, "İngiltere'de söz etmek istediğim kişiyi tanımak için bu kadar uzun bir açıklama bekleyen bir kişi olabileceğini sanmıyordum!"

"Tanrı'nın eli onun üzerinde," dedi Felton, "hak ettiği cezadan kurtulamayacak."

Felton bu sözleri, Katoliklerin rüşvetçi ve sefih olarak nitelendirdikleri, Püritenlerin ise yalnızca şeytan olarak andıkları düke duyduğu tiksintiyi belli ederek söylemişti.

"Aman Tanrım! Tanrım!" diye haykırdı Milady, "Senden o adama hak ettiği cezayı vermeni istememin nedeni kendi intikam duygumu tatmin etmek değildi, bunu halkın kurtuluşu için istedim."

"Demek onu tanıyorsunuz?" diye sordu Felton.

"Nihayet soru sormaya başladı," dedi içinden, bu büyük başarıya bu kadar hızlı ulaştığı için sevinçten uçan Milady.

"Ah! Elbette, başıma gelen felaketlerin tek nedeni onu tanımam."

Ve Milady duyduğu acının tahammül edilemeyecek hale geldiğini belli edercesine kollarını

kavuşturdu, gücünün tükenmeye başladığını hisseden Felton kapıya yöneldi; gözlerini ondan ayırmayan tutsak peşinden gidip onu durdurdu.

"Mösyö!" diye haykırdı,"İyi olun, bağışlayıcı olun, yakarışımı dinleyin: Ne amaçla kullanacağımı bildiği için baronun tedbirli davranıp yasakladığı o bıçağı yalnızca bir dakika için bana verin, bana acıyın! Dizlerinize kapanıyorum; kapıyı kapatın, size karşı hiçbir kinim yok: Tanrım! Rastladığım en hak bilir, en merhametli kişiye nasıl kin tutabilirim! Belki de kurtarıcım siz olacaksınız! Bir dakikalığına yalnızca bir dakikalığına, size kapıdaki küçük pencereden geri veririm, Mösyö Felton, onurumu kurtarmış olacaksınız!"

"Kendinizi öldürmenize yardım etmemi istiyorsunuz!" diye haykırdı dehşete kapılan Felton ellerini tutsağın ellerinden çekmeyi unutarak, "kendinizi öldüreceksiniz!"

"Sırrımı söyledim mösyö," dedi Milady sesini alçaltıp, kendini parkenin üzerine bırakarak, "Tanrım her şeyi biliyor, işim bitti!"

Felton kararsız ve hareketsiz bir şekilde ayakta duruyordu.

"Hâlâ kuşkulanıyor," diye düşündü Milady, "rolümü iyi beceremedim."

Koridorda ayak sesleri duyulduğunda, Milady, Winter lordunun adımlarını tanıdı. Felton kapıya doğru ilerledi.

Milady ona doğru atıldı.

"Ah! Bu adama size söylediklerimden tek bir kelime dahi etmeyin, yoksa mahvolurum ve siz, siz..." dedi

Adımların yaklaşırken sesinin duyulmasından korkup, dehşetle güzel elini Felton'ın ağzına dayadı. Felton hafifçe itince Milady bir şezlongun üzerine yığıldı.

Kapının önünden hiç durmadan geçen Winter lordunun uzaklaşan ayak sesleri duyuldu.

Rengi bir ölü gibi solan Felton birkaç saniye kapıyı dinledikten sonra seslerin tamamıyla kesilmesiyle, bir kâbustan uyanmış gibi derin bir nefes aldı ve kapıdan dışarı çıktı.

"Ah!" dedi, Felton'ın, Winter lordunun aksi yönde uzaklaşan ayak seslerini dinleyen Milady, "Nihayet benim oldun!"

Sonra kaşları çatıldı.

"Barona anlatırsa işim bitti demektir, çünkü kendimi öldürmeyeceğimi iyi bilen baron, bana onun önünde bir bıçak verip, her şeyin bir oyun olduğunu gösterebilir."

Aynanın önüne geçip kendine baktı, hiç bu kadar güzel görünmemişti.

"Ah, evet!" dedi gülümseyerek, "Konuşmayacak."

Akşam Winter lordu yemekte kendisine eşlik etti.

"Mösyö," dedi Milady, "ziyaretleriniz tutsaklığımın zorunlu yaptırımlarından biri mi, beni bu ziyaretlerin yarattığı sıkıntılardan muaf tutamaz mısınız?"

"Ama nasıl olur sevgili kardeşim!" dedi Winter, "Bugün bana karşı bu kadar acımasız olan ağzınızla, İngiltere'ye deniz tutmalarını, fırtınaları, tutsaklıkları göze alarak yalnızca beni görmek için geldiğinizi söylememiş miydiniz? İşte buradayım, keyfini çıkarın, zaten bu kez başka bir nedenle geldim."

Felton'ın konuştuğunu zanneden Milady'nin içi ürperdi; bu kadın hayatında belki de ilk kez böyle güçlü ve zıt duygular yaşıyor, yüreğinin bu kadar hızlı attığına ilk kez tanık oluyordu.

Bir koltuk çekerek Milady'nin yanına oturan Winter lordu, cebinden çıkardığı bir kâğıdı yavaşça açtı.

"Bakın," dedi, "bundan böyle sizin için belirlediğim hayatınızda kimlik olarak kullanacağınız bir pasaport."

Sonra Milady'nin gözlerini kâğıda diktiğini görünce okumaya başladı:

> ".........'ye nakil emri. Gideceğiniz yeri boş bıraktım, tercih ettiğiniz bir yer varsa bana söylersiniz, ama seçeceğiniz yer Londra'dan bin fersah uzakta olmalı. Baştan alıyorum: ....'ye nakil emri, Fransa krallığında adalet tarafından damgalanan, ama cezasını çektikten sonra serbest bırakılan Charlotte Backson, üç fersahtan fazla uzaklaşma izni olmaksızın burada ikamet edecektir. Kaçma girişiminde bulunması halinde idam cezasına çarptırılacaktır. İkamet ve yiyecek masrafı olarak kendisine günde beş şilin verilecektir."

"Üzerinde benim adım yazmadığına göre, bu emir beni hiç ilgilendirmiyor," dedi Milady soğuk bir şekilde.

"İsim! Yoksa bir isminiz var mı?"

"Kardeşinizin ismini taşıyorum."

"Yanılıyorsunuz, kardeşim sizin yalnızca ikinci eşiniz, ilk kocanız hâlâ yaşıyor. İsmini söylerseniz, Charlotte Backson yerine onu yazacağım. Hayır mı?.. İstemiyor musunuz?.. Suskunluğunuzu koruyor musunuz? Tamam o zaman! İsminiz kayıtlara Charlotte Backson olarak geçecek."

Milady konuşmadı ama bu kez bunun nedeni karşısındakine aldırmadığını kanıtlamak değil, korkuydu: Emrin hemen uygulanacağını, Winter lordunun hareket tarihini öne aldığını düşündü, belki de hemen o akşam yola çıkacaktı. Bir an için zihnindeki her şey silindi, ama aniden emrin altında imza olmadığını fark edince yüzünü gizleyemediği bir sevinç kapladı.

"Evet, evet," dedi içinden geçenleri anlayan Winter lordu, "imzaya bakıyorsunuz ve kendi kendinize, belge imzasız olduğu için henüz her şey bitmedi, bunu yalnızca korkutmak amacıyla gösteriyor diyorsunuz. Ama yanılıyorsunuz: Bu emir yarın Buckingham düküne gönderilecek, öbür gün de imzalanmış ve mühürlenmiş olarak geri gelecek ve sizi temin ederim ki yirmi dört saat içinde uygulamaya konulacak. Hoşça kalın madam, size söyleyeceklerim bu kadar."

"Gücünüzü kötüye kullanmanız ve beni başka bir isimle sürgüne göndermeniz büyük bir alçaklık."

"Yoksa gerçek isminizle asılmayı mı istiyorsunuz Milady? Bildiğiniz gibi İngiliz yasaları evliliğin istismarı konusunda çok acımasızdır; siz karar verin, ismim ya da kardeşimin ismi bu skandala karışsa da, sizden kurtulmak için mahkemeye çıkmaktan kaçınmayacağım."

Yanıt vermeyen Milady bir ölü gibi sarardı.

"Ah! Görüyorum ki, uzun bir yolculuğa çıkmayı tercih ediyorsunuz. Harika madam, eski bir deyiş yolculukların insanı genç tuttuğunu söyler. Ama haklısınız, ne de olsa hayat güzeldir. Bu yüzden beni öldürmeye kalkmanıza kayıtsız kalamadım. Geriye beş şilin meselesi kalıyor, biraz cimri davrandım, öyle değil mi? Ama fazla paranız olursa, gardiyanları satın almaya kalkışabilirsiniz. Felton konusundaki başarısızlığınız sizi bu tür girişimlerden caydırmadıysa, onları baştan çıkarmak için cazibenizi kullanabilirsiniz."

"Felton konuşmamış," dedi Milady kendi kendine.

"Ve şimdi madam, görüşmek üzere. Yarın size habercinin gönderildiğini bildireceğim."

Ayağa kalkıp Milady'yi alaycı bir ifadeyle selamlayan Winter lordu dışarı çıktı.

Milady derin bir soluk aldı: Önünde hâlâ dört günü vardı, bu dört gün Felton'ı baştan çıkarmasına yetecekti.

Birden aklına korkunç bir fikir geldi, Winter lordu emri imzalatmak için Felton'ı gönderebilir, bu durumda onu elinden kaçırabilirdi, tutsağın başarması için teğmeni sürekli olarak çekim alanının içinde tutması gerekiyordu.

Yine de söylediğimiz gibi içini rahatlatan bir şey vardı: Felton konuşmamıştı.

Winter lordunun tehditlerinden etkilenmiş görünmemek için masaya oturup yemeğini yedi.

Ardından önceki akşam yaptığı gibi, dizlerinin üzerine çöküp yüksek sesle dua okumaya koyuldu. Kapıdaki nöbetçi önceki akşamki gibi durup dinlemeye başladı.

Biraz sonra koridorun ucundan nöbetçininkinden daha hafif ayak sesleri duydu, adımlar kapının önünde durmuştu.

"Bu o," dedi.

Ve dün akşam Felton'ı kendinden geçiren ayni ilahiyi okumaya başladı.

Tatlı ve dokunaklı sesi her zamankinden daha etkileyici ve yürek parçalayıcı olsa da kapı açılmadı. Kapıya kaçamak bir bakış atan Milady parmaklıkların arasından genç adamın alev alev yanan bakışlarını görür gibi oldu, ama bu gerçek ya da yanılsama olsa da, bu kez içeri girmemek için kendisine hâkim olmuştu.

İlahisini bitirdikten birkaç saniye sonra, Milady derin bir iç çekiş duyar gibi oldu, ardından yaklaştığını duyduğu aynı ayak sesleri hüzünle yavaş yavaş uzaklaştı.

LV

Tutsaklığın Dördüncü Günü

Ertesi gün, Felton, Milady'nin odasına girdiğinde, onu elinde patiska mendilleri şeritler halinde kesip uç uca ekleyerek oluşturduğu bir iple koltuğun üzerine çıkmış halde buldu, kapının sesini duyan Milady hafifçe koltuktan aşağı atlayarak elindeki ipi gizlemeye çalıştı.

Her zamankinden daha solgun görünen genç subayın uykusuzluktan kızarmış gözleri fırtınalı bir gece geçirdiğini belli ediyordu.

Yine de yüzü her zamankinden daha sert ve soğukkanlı görünüyordu.

Koltuğa doğru yavaşça ilerleyerek, Milady'nin bir ucunu dalgınlıkla ya da bilerek açıkta bıraktığı ipi tuttu.

"Bu nedir madam?" diye sordu soğuk bir şekilde.

"Hiçbir şey," dedi Milady gülümsemesine çok iyi bildiği o hüzünlü ifadeyi katarak, "sıkıntı tutsakların ölümcül düşmanıdır, oyalanmak için bu ipi ördüm."

Milady'nin az önce üzerinde ayakta durduğu, şimdi ise oturduğu koltuğun yanındaki duvarı inceleyen Felton, başının üzerinde koşum bağlarının ya da silahların asıldığı yaldızlı bir kancanın duvara gömülmüş olduğunu gördü.

İçi ürperdi ve gözlerini önüne eğmiş gibi görünse de hiçbir şeyi gözden kaçırmayan tutsak bu ürpertiyi fark etti.

"Bu koltuğun üzerinde ne yapıyordunuz?" diye sordu.

"Bu sizi ilgilendirmez," diye karşılık verdi Milady.

"Ama bunu bilmek istiyorum."

"Beni sorgulamayın, bildiğiniz gibi, biz gerçek Hıristiyanlara yalan söylemek yasaktır."

"Peki, o zaman ben size söyleyeyim," dedi Felton, "yapmak istediğiniz şey kafanızda tasarladığınız o uğursuz planı uygulamaya koymaktı: Şunu unutmayın madam, Tanrımız intiharı yalan söylemekten daha katı bir şekilde yasaklamıştır."

"Tanrı haksız yere işkence edilen bir kulunun intiharla onursuzluk arasında kaldığını görse, intihar ettiği için onu bağışlayacaktır," dedi Milady derin bir inancı yansıtan bir ses tonuyla, "çünkü bu durumda intihar Tanrı aşkına ölmek anlamına gelir."

"Çok şey söylüyorsunuz ama azı anlaşılıyor madam, Tanrı aşkına anlatın."

"Başıma gelen felaketleri anlatayım da, onları masal gibi dinleyin, planlarımı anlatayım da onları işkencecime iletin, öyle mi? Hayır mösyö, bahtsız bir mahkûmun yaşamış olması ya da ölmesi sizi neden ilgilendiriyor? Benim bedenimden sorumlusunuz, öyle değil mi? Benim cesedimi gösterseniz, sizden daha fazlası istenmez, hatta belki de çifte ödül alırsınız."

"Ben mi madam, ben mi!" diye haykırdı Felton, "Hayatınızın karşılığında ödül alabileceğimi nasıl

düşünürsünüz?"

"Bırakın işimi göreyim Felton," dedi Milady coşkuyla, "her subayın gözü yukarıdadır, öyle değil mi? Şu an teğmensiniz, cenazemi izlerken ise yüzbaşılığa terfi etmiş olacaksınız."

"Ama size ne yaptım ki, bana insanların ve Tanrı'nın önünde böyle ağır bir sorumluluk yüklüyorsunuz? Birkaç gün içinde buradan gittiğinizde madam," diye ekledi içini çekerek, "o zaman hayatınız benim gözetimim altında olmayacak, o zaman dilediğinizi yaparsınız."

"Demek öyle," diye haykırdı bu aldırmazlığa öfkelenmiş gibi görünen Milady, "sizi dindar ve hak bilir biri sanmıştım, oysa tek istediğiniz ölümüm konusunda suçlanmamakmış!"

"Hayatınız benim gözetimim altında madam ve bu görevimi yerine getireceğim."

"Ama suçlu olsam bile acımasız olan bu görevin anlamını biliyor musunuz? Ya masumsam Tanrı bu görevi nasıl nitelendirecek?"

"Ben askerim madam, aldığım emirleri yerine getiriyorum."

"Kıyamet gününde, Tanrı'nın kör cellatlarla haksız karar veren yargıçları birbirlerinden ayıracağını mı sanıyorsunuz? Bedenimi ortadan kaldırmamı istemiyorsunuz, ama ruhumu yok etmeye çalışan kişinin casusluğunu yapıyorsunuz!"

"Ama size bir kez daha söylüyorum," diye karşılık verdi Felton sarsılmış bir halde, "sizi tehdit eden hiçbir tehlike yok, Winter lorduna en az kendim kadar kefilim."

"Çılgın," diye haykırdı Milady, "Tanrı'nın katında en değerli, en bilge olanlar bile kendilerine kefil olamazken, başkalarına kefil olmaya kalkan, zayıf ve bahtsız olanı, güçlü ve mutlu olanın adına ezmek isteyen zavallı çılgın!"

"İmkansız madam, imkânsız," diye mırıldandı yüreğinin derinliklerinde Milady'nin sözlerinde haklı olduğuna inanan Felton, "tutsak olarak özgürlüğünüze kavuşmanıza, insan olarak da ölmenize izin veremem."

"Ama," diye haykırdı Milady, "hayatımdan daha önemlisi onurumu kaybedeceğim Felton, Tanrı'nın ve insanların önünde bu utancı, bu aşağılanmayı yaşamamdan sizi sorumlu tutacağım."

Ne kadar soğukkanlı olursa olsun ya da öyle görünmeye çalışırsa çalışsın, Felton bu kez içini kaplayan o gizemli tutkunun etkisine karşı koyamadı: Bir melek kadar güzel olan bu kadına bakmak, onun bir ağladığını bir tehditler savurduğunu görmek, hem acısından hem güzelliğinden etkilenmek, inancın esritici, ateşli düşleriyle yıkanmış bir beyin, hem Tanrı aşkı, hem de imanını yok etmeye çalışan insanlara duyduğu kinle dolup taşan bir yürek için çok fazlaydı.

Genç fanatiğin içindeki sarsıntıyı ve damarlarındaki kanı yakıp tutuşturan alevi içgüdüsel olarak hisseden Milady, geri çekildiğini gördüğü düşmanının üzerine zafer çığlıkları atarak yürüyen deneyimli bir general gibi ayağa kalktı, eski zaman rahibeleri kadar güzel, bir Hıristiyan bakiresi kadar inançlı görünümü, genç Püritenin içinde fırtınalar koparan o ateşli bakışlarıyla kollarını açmış, saçları dağılmış, bir eliyle göğsü hafifçe açılmış elbisesini tutmuş olarak kurbanına doğru yürüdü ve bazen ürkütücü bir ton verdiği o en yumuşak sesiyle coşkulu bir ilahi söylemeye başladı:

Kurbanını Baal'a veriyor
Tanrı için ölmek isteyeni aslanlara atıyor
Soracak hesabını Tanrı bunun
Uçurumun dibinden ona seslendiğimde

Felton bu beklenmedik saldırı karşısında adeta taş kesilmişti.

"Kimsiniz?" diye haykırdı ellerini kavuşturarak, "Tanrı tarafından mı gönderildiniz, yoksa cehennemin elçisi misiniz, melek misiniz, şeytan mı, isminiz Eloa mı yoksa Astarte mi?"

"Beni tanımadın mı Felton? Ne melek ne de şeytanım, bu dünyadan, senin din kardeşin olan sıradan bir kızım, hepsi bu."

"Evet! Evet!" dedi Felton, "Bazı şüphelerim vardı, ama şimdi size inanıyorum."

"İnanıyorsun ve yine de Winter lordu olarak anılan o şeytanın oğluyla suç ortaklığı yapmaya devam ediyorsun! İnanıyorsun ve yine de beni İngiltere'nin, Tanrı'nın düşmanının ellerinde bırakıyorsun. İnanıyorsun ve yine de beni dünyayı sapkınlıkları ve sefihlikleriyle kirleten ve körlerin Buck-ingham dükü, inananların deccal olarak andıkları o alçak Sardanapalus'a teslim ediyorsun!"

"Ben mi sizi Buckingham'a teslim ediyorum, siz neler söylüyorsunuz?"

"Gözleri var, görmeyecekler," diye haykırdı Milady, "kulakları var duymayacaklar."

"Evet, evet," dedi Felton, elini, son kuşku kırıntısını da uzaklaştırmak istermiş gibi terle kaplı alnına götürerek, "evet, rüyalarımda benimle konuşan sesi tanıyorum, evet, her gece uykusuz ruhuma yaklaşarak bana, ‘Vur, İngiltere'yi ve kendini kurtar, yoksa Tanrı'nın öfkesi üzerindeyken öleceksin!' diyen meleğin yüz hatlarını tanıyorum. Konuşun, konuşun!" diye haykırdı Felton, "Artık sizi anlayabiliyorum."

Milady'nin gözleri bir şimşek gibi çakıp hemen sönen korkunç bir sevinç parıltısıyla ışıldadı.

Ne kadar kısa sürerse sürsün, bu can alıcı ışıltının Milady'nin yüreğinin derinliklerindeki ateşin bir yansıması olduğunu hissederek titreyen Felton'ın aklına aniden Winter lordunun uyarıları geldi, bu kadın geldiği günden beri kendisini etkilemeye çalışmıştı, bunun üzerine bir adım gerileyip başını eğse de, gözlerini büyülenmişçesine bu garip yaratığın gözlerinden alamıyordu.

Milady bu bir anlık tereddüdü gözden kaçıracak bir kadın değildi. Duygularının en yoğun olduğu anlarda bile soğukkanlılığı kendisini terk etmiyordu. Konuşmayı aynı coşkuyla sürdüremeyeceğini anladığı için, Felton'a cevap verme fırsatı bırakmadan ellerini aşağı sarkıttı ve kadınsı zaafları tutkulu inançlarına ağır basmış gibi yaparak:

"Ama, hayır," dedi, "Bethulia'yı Holophernos'un elinden kurtaracak olan Judith ben değilim. Tanrı'nın kılıcı bana ağır gelir. Bırakın Tanrı uğruna ölerek bu onursuzluktan kurtulayım. Sizden bir suçlu gibi özgürlüğümü vermenizi, bir imansız gibi intikamımı almanızı istemiyorum. Bırakın öleyim, hepsi bu. Dizlerinize kapanıyorum, yalvarırım ölmeme izin verin, son nefesimde kurtarıcım için dua edeceğim."

Bu tatlı ve yalvaran sesi duyan, bu çekingen ve yıkılmış bakışları gören Felton yeniden yaklaştı.

Büyücü dilediği zaman giyip çıkardığı ve güzelliğinden, yumuşaklığından, gözyaşlarından ve özellikle hazların en derini olan o mistik hazzın çekiciliğinden oluşan sihirli giysisini yeniden üzerine geçirmişti.

"Ne yazık," dedi Felton, "bir kurban olarak seçildiğinizi kanıtlarsanız, sizin için yapabileceğim tek şey üzülmek olacak! Winter lordu size karşı acımasız suçlamalarda bulunuyor. Siz bir Hıristiyan olarak din kardeşimsiniz; kendimi size çok yakın hissediyorum. Bugüne kadar hep hainler ve inançsızlarla karşılaştım, yalnızca beni yanına alan ve himaye eden kişiyi sevdim. Winter lordu size böyle davrandığına göre bir suç işlemiş olmalısınız."

"Gözleri var, görmeyecekler," diye tekrarladı Milady tarif edilemez bir kederle, "kulakları var, ama duymayacaklar."

"Ama," diye haykırdı genç subay, "anlatın, anlatın hadi!"

"Size utancımı açmak mı?" diye haykırdı Milady sıkılmışçasına kızararak, "Çünkü sıklıkla birinin suçu diğeri için bir utançtır; utancımı bir kadın olarak bir erkeğe açmak! Ah!" diye devam etti elini hafifçe güzel gözlerine götürerek, "Bunu asla yapamayacağım!"

"Ben kardeşinizim!" diye haykırdı Felton.

Milady onu, genç subayın kuşkulu bir anlam taşıdığını sandığı, ama aslında gözlemleme ve büyüleme isteğinden başka bir amacı olmayan bakışlarla süzdü.

Felton da kendi payına yalvardığını gösterircesine ellerini kavuşturdu.

"Tamam o zaman," dedi Milady, "kardeşime sırrımı açacağım."

O sırada, Winter lordunun ayak sesleri duyuldu; ama bu kez korkunç kayınbirader, dün yaptığı gibi kapının önünden geçip uzaklaşmakla yetinmedi, durup nöbetçiyle bir iki kelime konuştuktan sonra kapıyı açtı.

Kapıdaki konuşma sırasında Felton hızla geri çekildi ve Winter lordu içeri girdiğinde tutsaktan birkaç adım uzaklaşmıştı.

Yavaşça yaklaşan baron sorgulayıcı bakışlarını tutsaktan genç subaya doğru çevirdi.

"Uzun süredir buradasınız John," dedi, "bu kadın size işlediği suçları mı anlattı, o zaman bu görüşmenin neden bu kadar uzadığını anlayabilirim."

Felton'ın titremesi üzerine, Milady soğukkanlılığını kaybeden Püritene yardım etmezse, işinin biteceğini düşündü.

"Ah! Tutsağınızın elinizden kaçacağından korkuyorsunuz!" dedi, "O zaman saygıdeğer zindancınıza kendisinden nasıl bir iyilik istediğimi sorun."

"Bir iyilik mi?" diye sordu baron şüpheyle.

"Evet Milord," diye yanıtladı Felton utanmış bir halde.

"Söyleyin bakalım, neymiş bu iyilik?"

"Aldıktan biraz sonra kapı aralığından geri vereceğini söylediği bir bıçak istedi," diye yanıtladı Felton.

"Demek burada bu şefkatli kişiliğin boğazlamak istediği biri saklanıyor?" dedi Winter lordu alaycı ve aşağılayıcı bir ses tonuyla.

"O benim," diye karşılık verdi Milady.

"Size Amerika ya da Tyburn'ü seçmenizi önermiştim," dedi Winter lordu, "bence Tyburn'ü seçin Milady. Ve bana inanın ki ip bıçaktan daha güvenli bir yoldur."

İçeri girdiğinde Milady'nin elinde bir ip olduğunu hatırlayan Felton sararıp öne doğru bir adım attı.

"Haklısınız," dedi Milady, "bunu düşünmüştüm," sonra boğuk bir sesle ekledi: "Düşünmeye de devam edeceğim."

Felton, Winter lordunun gözünden kaçmayacak bir şekilde iliklerine kadar ürperdi.

"Dikkat et dostum John, sana güvendim," dedi Winter lordu. "Seni uyarmıştım! Zaten cesaretini kaybetme evlat, üç gün sonra bu yaratıktan kurtulacağız ve gönderdiğim yerde kimseyi rahatsız edemeyecek."

"Duyuyorsunuz!" diye haykırdı Milady, baron onun Tanrı'ya seslendiğini zannederken, Felton kendisine hitap edildiğini anlamıştı.

Felton başını eğip düşüncelere daldı.

Subayın koluna giren baron dışarı çıkana kadar omzunun üzerinden Milady'ye baktı.

Kapı kapandığında, "Demek," diye mırıldandı tutsak, "henüz sandığım kadar yol almamışım. Winter her zamanki ahmaklığını bırakıp alışılmadık bir şekilde tedbirli davranıyor; intikam arzusu erkeği nasıl da belirliyor! Felton'a gelince, o tereddüt ediyor. Ah! O lanet d'Artagnan'a hiç benzemiyor. Bir Püriten yalnızca bakirelere hayranlık duyar, bunu da ellerini kavuşturarak yapar. Bir silahşor ise kadınları kollarının arasına alarak sever."

Yine de Milady sabırsızlıkla bekledi, çünkü gün sona ermeden Felton'ı yeniden göreceğini düşünüyordu. Nihayet anlattığımız olaydan bir saat sonra, kapıda alçak sesle konuşulduğunu duydu, sonra kapının açılmasıyla Felton içeri girdi.

Arkasındaki kapıyı açık bırakarak hızla ilerleyen genç adam Milady'ye susmasını işaret etti, yüzü allak bullak olmuştu.

"Benden ne istiyorsunuz?" dedi Milady.

"Beni dinleyin," dedi Felton alçak sesle, "buraya geldiğimin bilinmemesi ve size söylediklerimin duyulmaması için nöbetçiyi uzaklaştırdım. Baron bana korkunç bir hikâye anlattı."

Kaderine boyun eğmiş bir ifadeyle gülümseyen Milady başını salladı.

"Ya siz bir şeytansınız," diye devam etti Felton, "ya da koruyucum ve babam baron bir canavar. Sizi dört günden beri tanıyorum, oysa ona on yıllık bir saygım var; bu yüzden tereddütte kalabilirim: Söylediklerim sizi ürkütmesin, ikna olmam gerek. Bu gece yarısı sizi görmeye geleceğim ve beni ikna

edeceksiniz."

"Hayır Felton, hayır kardeşim, bu büyük fedakârlık size pahalıya mal olacak. Benim işim bitti, siz de benimle birlikte kendinizi tehlikeye atmayın. Ölmem yaşamamdan daha anlamlı olacak ve bir cesedin sessizliği sizi bir tutsağın sözlerinden daha fazla ikna edecek."

"Susun madam," diye haykırdı Felton, "ve benimle böyle konuşmayın; bana onurunuz, en kutsal saydığınız şey üzerine kendinize bir şey yapmayacağınıza söz vermeniz için geldim."

"Söz vermek istemem," dedi Milady, "çünkü kimse sözüne benim kadar sadık kalamaz, söz verirsem yerine getirmem gerekir."

"O zaman bu gece buluşana kadar bir şey yapmayacağınızı söyleyin. Bu görüşmeden sonra, hâlâ ısrar ederseniz, istediğiniz silahı kendi ellerimle vereceğim."

"Tamam o zaman," dedi Milady, "sizin için bekleyeceğim."

"Yemin edin."

"Tanrımız adına yemin ediyorum. Şimdi memnun musunuz?"

"Tamam," dedi Felton, "bu gece görüşmek üzere!"

Ve odadan çıkıp kapıyı kapattıktan sonra, görevi devralmış gibi elinde nöbetçinin kısa mızrağıyla beklemeye başladı.

Asker geri geldiğinde, Felton silahını geri verdi.

Kapı penceresinin parmaklıklarına yaklaşan Milady genç adamın büyük bir coşkuyla haç çıkardığını ve koridorda sevinçle uzaklaştığını gördü.

Dudaklarında aşağılayıcı ve vahşi bir gülümsemeyle geri döndüğünde, hiçbir zaman inanmadığı Tanrı'nın adını telaffuz ederek sövmeye devam etti.

"Tanrım!" dedi, "bu çılgın fanatik intikamımı almam için bana yardım edecek!"

LVI

Tutsaklığın Beşinci Günü

Milady zafere giden yolu yarılamış gibiydi ve bu başarı gücünü daha da artırıyordu.

Şu ana dek hep baştan çıkarılmaya hazır ve sarayda aldıkları soylu eğitimi yüzünden tuzağa düşürülmeleri daha kolay olan erkekleri yenmişti; Milady'nin vücudu da yüzü gibi karşı konamayacak kadar güzeldi ve zekâsı sayesinde kendisine karşı çevrilen entrikaları lehine döndürmekte hünerliydi.

Ama bu kez karşısında aldığı dini eğitim ve günah işleme korkusuyla aşk oyunlarına kapalı, yabanıl, duyarsız ve içine kapanık bir adam vardı. Dini konulara yoğunlaşmış beyninde öyle ayrıntılı planlar, öyle iddialı projeler vardı ki, boşluk hissiyle beslenen ve baştan çıkarmayla büyüyen aşka ve maddi zevklere hiç yer kalmıyordu. Milady sahte erdemlilik gösterileriyle kendisine karşı özenle tembihlenmiş bir adamı etkilemiş ve güzelliğiyle bu iffetli ve temiz adamın yüreğini ve duygularını kıpırdatmayı başarmıştı. Bu arada doğanın ve dinin karşısına çıkarabileceği en dirençli deneklerden birini etkilediği için o ana dek kendisinin bile bilmediği yetenekleri olduğunu fark etmişti.

Yine de gün boyunca birçok kez kaderinden ve kendisinden şüphelenmişti, bildiğimiz gibi Tanrı'ya yakarmak gibi bir alışkanlığı yoktu ama, buna karşı insan yaşamının her alanına hâkim olan kötülüğün gücüne inanıyordu, ona göre tıpkı bir Arap masalında söylendiği gibi, ahlaki erdemlerini yitirmiş bir dünyayı yeniden inşa etmek için bir nar tanesi yeterliydi.

Felton'ı karşılamak için iyi hazırlanan Milady, ayrıca ertesi gün için de planlar yapıyordu. Önünde iki günü olduğunu biliyordu, nakil emri Buckingham tarafından imzalandıktan sonra –ve Buckingham sahte isim kullanıldığı için sürgüne kimin gönderileceğini bilmediğinden bu emri kolayca imzalayacaktı– baron onu hemen gemiye bindirecekti, ayrıca sürgüne gönderilen kadınların çekiciliklerini, güzellikleri özgürlük güneşinin ışınlarıyla parıldayan, zekâları modanın çizgisiyle övülen ve büyülü ışıltıları aristokrasinin ufacık bir yansımasıyla alevlenen o sözde erdemli kadınlar kadar etkili bir şekilde kullanamadıklarını da biliyordu. Aşağılayıcı bir cezaya mahkûm edilmiş bir kadın olmak güzel olmaya engel değildi, yine de o koşullar altında yeniden güçlenmek çok zordu. Kendi gerçek değerinin farkında olan herkes gibi kişiliğine, yeteneklerine hangi ortamın daha uygun olduğunu biliyordu. Yoksulluktan iğreniyor, yoksunluklar onun gerçek gücünü göstermesini engelliyordu. Yalnızca kraliçelerin yanında kendini kraliçe gibi hisseden Milady'nin etkisi altına alacağı kişilerin belli bir seviyede olması gerekliydi. Alt tabakadan insanlara hükmetmekten hoşlanmıyor, hatta bunu alçaltıcı buluyordu.

Sürgünden geri döneceğinden bir an olsun kuşkulanmıyordu; ama bu sürgün ne kadar sürecekti? Milady gibi hareketli ve tutkulu bir kişilik için daha yükseklere çıkmasına yarayacak bir adım atmadan geçen her gün berbattı, daha aşağılara inmesine neden olan günler içinse bir sıfat bulabilmek çok güçtü! Bir yıl, iki yıl, üç yıl kaybetmek, mutlu ve muzaffer d'Artagnan'ın arkadaşlarıyla birlikte kraliçeye verdikleri hizmetlerin ödülünü aldıkları bir zamanda geri dönmek, Milady gibi bir kadın bu yıpratıcı düşüncelere katlanamazdı. Zaten içinde kopan fırtına, gücünü daha da artırıyordu ve bedeni bir an için zihninin boyutlarına ulaşsa hapishanesinin duvarlarını yıkabilirdi.

Dahası bütün bu felaketlerin ortasında canını sıkan bir diğer konu da kardinaldi. Her zaman şüpheci, endişeli ve güvensiz olan ve şu an için kendisinin yegâne koruyucusu ve destekçisi olmakla kalmayıp, gelecekte intikamını almasını sağlayacak tek kişi olan kardinal bu kadar zamandır sessiz

kalması karşısında ne düşünecekti? Onu iyi tanıyordu, hiçbir sonuç getirmeyen bir yolculuğun ardından geri döndüğünde, gözetim altında tutulduğundan, çektiği acılardan söz etmesinin işe yaramayacağını, aşırı kuşkucu olan kardinalin gücünden ve dehasından aldığı o alaycı sükûnetiyle, "Yakalanmamanız gerekirdi," diyeceğini biliyordu.

Milady bu yüzden bütün kararlılığıyla düştüğü cehennemin derinliklerine sızan tek ışığın, Felton'ın ismini mırıldanıyor ve gücünü toplamak için halkalarını yayıp büzen bir yılan gibi Felton'ı yaratıcı hayal gücünün halkalarıyla sarıyordu.

Bu arada zaman akıp gidiyor, saatin her vuruşu tutsağın yüreğinde yankılanıyordu. Saat dokuzda her zamanki denetimini yapmak için gelen Winter lordu pencere ve parmaklıklara bakıp, zemini ve duvarları yokladıktan sonra, şömineyi ve kapıları kontrol etti; bu uzun ve titiz inceleme sırasında ne baron, ne de Milady tek bir söz etmişlerdi.

Hiç kuşku yok ki, her ikisi de durumun ciddiyetini bildikleri için gereksiz sözler ve öfkelenmelerle vakit kaybetmek istemiyorlardı.

"İyi," dedi baron çıkarken, "bu gece de kaçamayacaksınız."

Milady saat onda kapıya bir nöbetçi diken Felton'ın ayak seslerini tanıdı. Artık onun ayak seslerini sevgilisinin yüreğinden geçenleri tahmin eden bir âşık gibi tanıyordu ve yine de Milady bu zaaflı fanatiği hem küçümsüyor, hem de ondan tiksiniyordu.

Henüz kararlaştırılan saat gelmediği için Felton içeri girmedi.

İki saat sonra gece yarısı olduğunda, nöbetçiler değiştirildi.

Artık zaman gelmişti, Milady sabırsızlıkla beklemeye başladı.

Yeni nöbetçi koridorda gidip geliyordu.

On dakika sonra Felton geldi.

Milady kulak kabarttı.

"Dinle," dedi genç subay nöbetçiye, "hiçbir bahaneyle bu kapıdan ayrılmayacaksın, çünkü bildiğin gibi geçen gece bir asker görev yerini bir anlığına terk ettiği için Milord tarafından cezalandırıldı ve yokluğunda onun yerine ben nöbet tuttum."

"Evet, biliyorum," dedi asker.

"Sana çok dikkatli olmanı emrediyorum. Kendi canına kıymak konusunda gizli planlar yaptığından endişelendiğim bu kadının odasına bir kez daha gireceğim."

"Güzel," diye mırıldandı Milady, "işte sıkı Püriten yalan söylüyor."

Asker ise gülümsemekle yetindi.

"Teğmenim," dedi, "Milord size yatağına bakma iznini bile verdiğine göre, böyle bir görevi üstlenmekle hiç de şanssız sayılmazsınız."

Felton kızardı; başka koşullarda olsa böyle şakalar yapan bir askeri cezalandırırdı, ama içinden

gelen bir ses konuşmamasını söylüyordu.

"Seni çağırırsam gel," dedi, "biri gelirse de bana haber ver."

"Peki teğmenim," dedi asker.

Felton içeri girdiğinde Milady ayağa kalktı.

"Demek geldiniz?"

"Geleceğime dair söz vermiştim," dedi Felton, "ve geldim."

"Bana başka bir söz daha vermiştiniz."

"Nasıl yani? Tanrım!" dedi kendine hâkim olmaya çalışsa da, dizleri titreyip alnını ter basan genç adam.

"Bana bir bıçak getireceğinize ve görüşmemizden sonra onu burada bırakacağınıza söz vermiştiniz."

"Bundan hiç söz etmeyelim madam," dedi Felton, "ne kadar korkunç olsa da bir kulun canına kıymasına neden olacak bir koşul yoktur. Böyle bir günaha ortak olamayacağımı düşündüm."

"Ah! Demek böyle düşündünüz!" dedi aşağılayıcı bir gülümsemeyle koltuğuna oturan tutsak, "Ben de bir şeyler düşündüm."

"Ne gibi?"

"Sözünü tutmayan bir adamla konuşacak hiçbir şeyim olmadığını."

"Aman Tanrım!" diye mırıldandı Felton.

"Çıkabilirsiniz," dedi Milady, "sizinle konuşmayacağım."

"İşte bıçak burada!" dedi Felton, söz verdiği için getirdiği ama tutsağa vermeye çekindiği silahı cebinden çıkararak.

"Görelim bakalım," dedi Milady.

"Ama neden?"

"Şerefim üzerine yemin ederim ki, hemen geri vereceğim, şu masanın üzerinde yanınızda duracak."

Milady, Felton'ın uzattığı bıçağı kontrol edip, ucunu parmağında gezdirdi.

"Güzel," dedi bıçağı genç subaya geri verirken, "çeliği kaliteliymiş; siz sadık bir dostsunuz Felton."

Bıçağı geri alan Felton kararlaştırdıkları gibi masanın üzerine koydu.

Onu bakışlarıyla izleyen Milady onaylarcasına başını salladı.

"Şimdi," dedi, "beni dinleyin."

Bu sözler boşunaydı: Önünde ayakta duran genç subay ağzından çıkacak sözleri büyük bir merakla bekliyordu.

"Felton," dedi Milady, kederli bir ifadeyle, "Felton, kız kardeşiniz size şunları söylese ne yapardınız? Ne yazık ki güzel ve çok genç olduğum bir dönemde beni bir tuzağa düşürdüler, etrafımda kurulan pusulara, uygulanan şiddete direndim, inandığım dinime, yardıma çağırdığım Tanrıma sövdüler, direndim, bana hakaretler yağdırdılar ve ruhumu ele geçiremeyeceklerini anlayınca bedenimi kirletmeye karar verdiler, sonunda..."

Sözlerine ara veren Milady'nin dudaklarını hüzünlü bir gülümseme kapladı.

"Sonunda," dedi Felton, "sana ne yaptılar?"

"Bir akşam, kararlılığımla başa çıkamayacaklarını anlayınca, içtiğim suya güçlü bir uyuşturucu kattılar, yemeğimi henüz bitirmiştim ki, bütün bedenimi daha önce hiç yaşamadığım bir uyuşukluk kapladı. Kuşkulanacak bir şeyim olmasa da içime bir ürperti yayıldı ve uyumamak için direndim; ayağa kalkıp yardım istemek için pencereye koşmak istedim, ama bacaklarım beni taşımıyordu; tavan üzerime çöküp ağırlığıyla beni ezecekmiş gibi görünüyordu; kollarımı açıp bağırmaya çalıştım, ama ağzımdan yalnızca anlamsız, bölük pörçük sesler çıktı; üzerime karşı konulmaz bir uyuşukluk çöktü, düşeceğimi hissedip bir koltuğa dayandım, ama kısa süre sonra güçsüz kollarım bedenimi taşıyamayınca dizlerimin üzerine yığıldım; bağırmak istesem de dilim tutulduğu için bunu başaramadım; Tanrı beni görmüyor, duymuyordu, parkenin üzerine uzanıp, ölümü andıran derin bir uykuya daldım.

Bu uykunun ne kadar sürdüğünü, ve o sırada neler olup bittiğini hiç hatırlamıyorum, uyandığımda kendimi gün ışığının yalnızca tavandaki bir açıklıktan girdiği, görkemli bir şekilde döşenmiş yuvarlak bir odada buldum. Burası duvarlarında tek bir kapı bile olmayan muhteşem bir hapishaneyi andırıyordu.

Uzun süre çevremdeki ayrıntıları inceleyip nerede olduğumu anlamaya çalıştım; zihnim boşuna bir çabayla derinliklerine daldığım bu uykunun etkisinden kurtulmaya uğraşıyordu; belli belirsiz bir yerlere getirildiğimi, tekerlek seslerini, gücümü tüketen korkunç bir rüyaya daldığımı anımsıyordum; ama bütün bu olaylar sanki başka bir dünyada yaşanmış ve fantastik bir şekilde hayatıma karışmış gibi bulanık ve belirsizdi.

İçinde bulunduğum durum o kadar garipti ki, bir süre hâlâ rüya gördüğümü düşündüm. Sallanarak ayağa kalktığımda, giysilerimin hemen yanımdaki bir iskemlenin üzerinde olduğunu fark ettim, oysa ne soyunduğumu ne de yattığımı hatırlıyordum. O zaman korkutucu gerçekler zihnimde yavaş yavaş canlanmaya başladı: Kendi evimde değildim; gün ışığından anladığım kadarıyla günün üçte ikisi geride kalmıştı! Dün geceden beri uyuduğuma göre, bu uyku neredeyse yirmi dört saat sürmüştü. Bu uzun uyku sırasında neler yaşanmıştı?

Mümkün olduğunca çabuk giyinmeye çalıştım, ancak yavaş ve uyuşuk hareketlerim uyuşturucunun etkisinin hâlâ tamamıyla geçmediğini gösteriyordu. Bununla birlikte oda bir kadını ağırlayacak şekilde döşenmişti, rahatına en düşkün süslü bir hanım bile etrafına baktığında hiçbir şeyin eksik olmadığını fark edebilirdi.

Kuşkusuz bu görkemli hapishanenin ilk tutsağı ben değildim; ama anlayacağınız gibi Felton, hapishanenin ne kadar gösterişli olduğunu fark ettikçe korkum artıyordu.

Evet, burası bir hapishaneydi, çünkü dışarı çıkmam mümkün değildi. Bir kapı bulabilmek için

yokladığım duvarlara vurduğumda tok bir ses yankılanıyordu.

Odanın duvarlarını belki yirmi kez yoklasam da bir çıkış bulamadım, yorgunluk ve korkudan tükenmiş bir halde bir koltuğa yığıldım.

Bu arada hava hızla kararıyor, karanlık çöktükçe korkularım artıyordu: Oturduğum yerde kalıp kalmamak konusunda karar veremiyordum; etraf her adımda içine düşeceğim bilinmedik tehlikelerle dolu gibi görünüyordu. Dün akşamdan beri hiçbir şey yememiş olsam da, kaygılarım açlığımı bastırıyordu.

Dışarıdan saati anlamama yarayacak hiçbir gürültü gelmiyordu; sadece ekim ayında olduğumuz için havanın tamamıyla kararmasından, akşam yedi sekiz civarı olduğunu tahmin ediyordum.

Aniden bir kapı gıcırtısıyla irkildim; tavandaki camlı açıklıkta odayı canlı bir ışıkla dolduran bir fanus belirdi, ardından birkaç adım ötede duran bir adamın görüntüsüyle dehşete kapıldım.

Üzerinde yemekler bulunan iki kişilik bir masa sanki bir büyünün etkisiyle odanın ortasına yerleşmişti.

Bir yıldan beri peşimde olan bu adam onurumu lekelemeye yemin etmişti ve ağzından çıkan ilk sözcüklerden önceki gece bu amacına ulaştığını anladım."

"Alçak!" diye mırıldandı Felton.

"Ah, evet, alçak!" diye haykırdı ruhu onun dudaklarına kenetlenmişçesine bu garip hikâyeyi dinleyen genç subayın ilgisini fark eden Milady, "Evet, alçak! Beni uykumda elde ettiği için her şeyin bittiğini sanmış, utancımı kabul edeceğimi umarak bana aşkım karşısında servetini sunmaya gelmiş.

Bir kadının yüreğindeki aşağılamayı ve tiksintiyi yansıtan bütün sözcükleri sıraladım; ama beni sakin bir şekilde kollarını kavuşturmuş, gülerek dinlemesinden, bu tür sövgülere alışık olduğu anlaşılıyordu, sonra bittiğini düşünerek bana doğru yaklaştı, masaya atılıp bir bıçak alarak göğsüme dayadım.

‘Bir adım daha atarsanız,' dedim, ‘onurumu kirletmenin yanı sıra ölümümle de suçlanacaksınız.'

Hiç şüphe yok ki, bakışlarımda, sesimde, duruşumda en inatçı yürekleri bile ikna edecek bir gerçeklik vardı, bunun üzerine durdu.

‘Ölümünüz mü!' dedi, ‘Ah! Hayır, sizin gibi çekici bir sevgili yalnızca bir kez sahip olunduktan sonra bu şekilde kaybedilemez. Hoşça kalın, güzelim! Daha neşeli olduğunuz bir gün yeniden ziyaretinize geleceğim.'

Bu sözlerden sonra bir düdük çaldı, odamı aydınlatan ışıklı fanusun yükselmesiyle gözden kayboldu. Yeniden karanlıkta kaldığımda, aynı kapının açılıp kapandığını duydum, ışıklı fanus yeniden aşağı indiğinde odada yalnız olduğumu gördüm.

O an çok ürkütücüydü; başıma gelen felaket konusundaki şüphelerim gerçekliğin umutsuzluğunda kaybolmuştu: Tiksindiğim kadar aşağılık bulduğum bir adamın elindeydim ve bu adam neye cesaret edebileceğini göstererek her şeyi yapabileceğini kanıtlamıştı."

"Ama bu adam kimdi?" diye sordu Felton.

"Gece yarısı lambanın sönmesiyle karanlıkta kalınca, sabaha kadar en ufak bir gürültüde irkilerek bir iskemlede oturdum. Ama gece hiçbir aksilik yaşanmadan geçti, sabah olduğunda masa ortadan kaybolmuştu, bıçak hâlâ elimdeydi.

Tek umudum o bıçaktı.

Bir an için bile uyumaya cesaret edemediğimden, yorgunluktan tükenmiştim, gözlerim uykusuzluktan yanıyordu: Gün ışığı içimi rahatlattı, yatağıma gidip, bıçağı yastığımın altına sakladım.

Uyandığımda yeni bir masa daha kurulmuştu.

Tüm korkularıma, endişelerime rağmen, dayanılmaz bir açlık hissediyordum, kırk sekiz saattir ağzıma bir şey koymamıştım: Ekmek ve meyve yedim; sonra içtiğim suya katılan uyuşturucuyu hatırlayıp masadaki sürahiye hiç dokunmadım, bardağımı tuvalet masasının üzerindeki mermere gömülmüş musluktan doldurdum.

Bu önleme rağmen bir süre daha büyük bir endişe yaşadım; ama bu kez korktuğum başıma gelmedi: Günü hiçbir aksilik yaşamadan geçirdim.

Şüphelendiğim anlaşılmasın diye sürahinin yarısını boşalttım.

Akşam olup hava karardığında, gözlerim karanlığa alışmaya başlamıştı, masanın zemine gömülerek gözden kaybolduğunu ve on beş dakika sonra, üzerinde yemeğimle birlikte yeniden belirdiğini seçebildim, biraz sonra aynı lamba sayesinde odam aydınlandı.

İçine uyku ilacı katılması mümkün olmayan iki yumurtayı ve birkaç meyveyi yedim; sonra koruyucu musluğumdan doldurduğum suyu içtim.

Birkaç yudum sonra tadının dün akşamkine benzemediğini fark ettim; içimi bir endişe kaplayınca içmekten vazgeçtim, yine de yarım bardak suyu içmiştim.

Geri kalanını döktüm, alnım ter içinde korkuyla bekledim.

Hiç kuşku yok ki, görünmez bir tanık bu musluktan su içtiğimi görmüş ve musluğa olan güvenimden yararlanarak beni yeniden bayıltmak için bu yola başvurmuştu.

Henüz yarım saat geçmemişti ki, aynı belirtiler ortaya çıkmaya başladı, ancak bu kez sadece yarım bardak içtiğim için daha uzun süre dayandım ve uykuya dalmak yerine, kendimi savunacak ya da kaçacak gücü elimden alsa da, etrafımda neler olup bittiğini fark etmeme izin veren bir uyuşukluk haline girdim.

Tek savunma aracım olan bıçağımı almak için yatağıma yürümeye çalıştım; ama başucuna ulaştığımda dizlerimin üzerine yığıldım, ellerimle yatağın ayaklarından birine tutunduğumda işimin bittiğini hissettim."

Yüzü bir ölü gibi solan Felton'ın bütün bedeni bir titremeyle sarsıldı.

"Ama daha da ürkütücü olan," diye devam etti sesi sanki o korkunç andaki endişeleri yeniden yaşıyormuş gibi değişen Milady, "bu kez beni tehdit eden tehlikenin bilincindeydim, bu kez uyuyan bedenim için nöbet tutan ruhum görüyor, duyuyordu: Her şey bir rüya gibi görünse de, bu durum başıma gelenleri daha da dehşet verici kılıyordu.

Lambanın beni yavaş yavaş karanlıkta bırakarak yükseldiğini gördüm; sonra yalnızca iki kez açılmış olsa da, iyi tanıdığım kapının sesini duydum.

İçgüdüsel olarak bana yaklaşıldığını hissettim, sanki Amerika çöllerinde kendisini kaybetmiş biri gibi bir yılanın yaklaştığını hissediyordum.

Hareket etmek, bağırmak istiyordum, inanılmaz bir kararlılıkla ayağa kalksam da yeniden olduğum yere yığıldım ve biraz sonra işkencecimin kolları arasındaydım."

"Bu adamın ismini söyler misiniz?" diye haykırdı genç subay.

Bir bakışta, her ayrıntının üzerinde duran Felton'da nasıl bir etki uyandırdığını fark eden Milady işkencesinden vazgeçmeye niyetli değildi. Yüreğini ne kadar derinden etkilerse, intikamı o kadar garanti olacaktı. Bu yüzden duymamış gibi ya da henüz yanıt vermenin zamanı gelmemiş gibi devam etti.

"Ancak bu kez alçağın karşısında hiçbir şey hissetmeyen hareketsiz bir ceset yoktu. Gücümü kullanmayı başaramasam da, beni bekleyen tehlikenin farkındaydım, bu yüzden ne kadar halsiz düşsem de elimden geldiğince direndim, hatta bir ara şöyle bağırdığını duydum:

'Sefil Püritenler, cellatlarını bezdirdiklerini bilirdim ama sevgililerine daha az sorun çıkarttıklarını sanıyordum.'

Ne yazık ki bu umutsuz direniş uzun sürmedi, gücümün tükendiğini hissetmeye başladım, o alçak bu kez bana uyurken değil, kendimden yarı geçmiş bir haldeyken sahip oldu."

Anlatılanları boğuk bir kükremeyi andıran bir ses çıkararak dinleyen Felton'ın alnında terler birikiyor, giysisinin altındaki eli göğsünü sıkıyordu.

"Kendime geldiğimde ilk yaptığım yastığın altındaki bıçağı almak oldu, onu kendimi savunmak için kullanamasam da, kefaretimi ödemek için kullanabilirdim.

Ama bıçağı elime aldığımda aklıma korkunç bir fikir geldi. Size her şeyi anlatacağıma yemin ettim ve bu sözümü de tutacağım; size gerçeği söyleyeceğime söz verdim, hayatıma mal olsa da gerçeği anlatacağım."

"Aklınıza o adamdan intikam almak geldi, öyle değil mi?"

"Evet!" dedi Milady: "Bir Hıristiyanın aklından böyle şeyler geçirmemesi gerektiğini biliyorum, hiç kuşkusuz ruhumuzun ebedi düşmanı olan o kükreyen aslan zihnime böyle davranmamı telkin ediyordu. Ne yapabilirdim Felton?" diye devam etti Milady kendisini suçlu gibi hisseden bir kadının ses tonuyla, "Bu düşünce bir daha aklımdan hiç çıkmadı. İşte şimdi ödediğim bedelin nedeni o ölümcül düşünceydi."

"Devam edin, devam edin," dedi Felton, "intikamınızı aldığınızı duymak istiyorum."

"Ah! Bu işi bir an önce halletmeye karar vermiştim, o gece yeniden geleceğinden hiç şüphe duymuyordum. Gündüz ise endişelenecek bir şey yoktu.

Bu yüzden, yemek saati geldiğinde yemeğimi yemekte hiç tereddüt etmedim: Akşam yemeğinde ise yermiş gibi yapacaktım, bu nedenle öğle yemeğiyle akşamın açlığına karşı koymam gerekecekti.

Yemek sırasında bir bardak suyu akşam için sakladım, kırk sekiz saat hiçbir şey yiyip içmediğimde en çok susuzluğun sıkıntısını çekmiştim.

Gün boyunca aldığım kararın doğruluğuna daha kesin bir şekilde inandım: Aklımdan geçenlerin yüzüme yansımaması için çok dikkatli davrandım, çünkü gözetlendiğimden emindim, hatta birçok kez dudaklarıma bir gülümsemenin yayıldığını hissettim Felton, ama benden korkabileceğiniz için bunu anlatmaya cesaret edemiyorum..."

"Devam edin, devam edin," dedi Felton, "sonunu öğrenmek için sabırsızlandığımı görüyorsunuz."

"Akşam olduğunda her zamanki olaylar tekrarlandı, hava kararınca yemeğim verildi, ardından lambanın yanmasıyla masaya oturdum.

Yalnızca birkaç meyve yedim, sürahideki suyu içer gibi yapıp, bardağımda sakladığım suyu içtim; değişikliği öyle hünerli bir şekilde yaptım ki, gözlemcilerim hiç şüphelenmediler.

Yemekten sonra, önceki akşamkine benzer şekilde kendimden geçiyormuş gibi yaptım; ama bu kez yorgunluğa yenik düşmüş ve tehlikeye alışmış gibi görünmek için yatağa doğru sürünüp uyur gibi yaptım.

Bu kez bıçağıma ulaşmıştım, uyuma taklidi yaparken, sapını hararetle sıkıyordum.

İki saat boyunca hiçbir şey olmadı: Bu kez, Tanrım! Bir gün önce buna kim inanırdı, yoksa gelmeyecek mi diye endişelenmeye başladım.

Nihayet lambanın yavaşça yükseldiğini ve tavanda kaybolduğunu gördüm, odam çok karanlık olduğu için bakışlarımla karanlığı delmek için çaba harcadım.

Yaklaşık on dakika boyunca kalbimin atışından başka hiçbir şey duymadım.

Gelmesi için Tanrı'ya yalvarıyordum.

Sonunda açılıp kapanan kapının tanıdık gıcırdamasını, halının kalınlığına rağmen parkeyi gıcırdatan adımların sesini duydum, karanlığa rağmen yatağıma yaklaşan bir gölgeyi seçebildim."

"Acele edin, acele edin!" dedi Felton, "Her sözünüzün erimiş kurşun gibi içimi yaktığını görmüyor musunuz?"

"O zaman bütün gücümü topladım, intikam ya da daha doğrusu adaletin saatinin çaldığını düşündüm, kendimi Judith gibi görüyordum, acı ve ümitsizlik dolu son bir çığlıkla elimdeki bıçağı kurbanını aramak için kolunu uzatmış olan o alçağın göğsüne sapladım.

Sefil! Her şeyin önlemini almıştı: Göğsünde bir zırh vardı, bıçak yamulmuştu.

‘Ah! Ah!' diye haykırdı kolumu kavrayıp işime yaramayan bıçağı alarak, ‘güzel Püritenim demek canıma kastetmek istediniz! Ama bu kinden de öte nankörlük anlamına gelir! Hadi hadi, sakin olun! Yumuşayacağınızı sanmıştım. Ben kadınları zorla alıkoyan zalimlerden değilim: Beni sevmiyorsunuz, her zamanki kibirliliğimle sevdiğinizi düşünmüştüm; şimdi ikna oldum. Yarın serbest bırakılacaksınız.'

Tek istediğim beni öldürmesiydi.

‘Dikkat edin,' dedim ona, ‘çünkü beni özgür bırakmak sizin onurunuzun kirlenmesi anlamına gelecektir. Evet, buradan çıkar çıkmaz her şeyi, bana uyguladığınız şiddeti anlatıp, tutsak olarak tutulduğumu açıklayacağım. Bu aşağılık saraydan herkese söz edeceğim; yüksek bir mevkide olduğunuz belli Milord, ama titreyin! Sizden yukarıda kral, ondan yukarıda da Tanrı var.'

İşkencecim kendisine ne kadar hâkim olsa da öfkelendiğini gizleyemedi. Yüz ifadesini göremesem de, elimin üzerinde duran kolunun titrediğini hissettim.

‘O zaman buradan çıkamayacaksınız,' dedi.

‘Güzel!' diye haykırdım, ‘bu durumda işkencehanem aynı zamanda mezarım olacak. Güzel! Burada öleceğim ve siz de suçlayan bir hayaletin tehdit eden bir canlıdan daha korkunç olacağını göreceksiniz!'

‘Yanınızda canınıza kastedebileceğiniz hiçbir şey bırakılmayacak.'

‘Ümitsizliğe kapılıp kullanma cesareti gösterildiğinde bunun için uygun bir yöntem vardır. Kendimi açlığa mahkûm ederek öldüreceğim.'

‘Hadi, hadi,' dedi sefil, ‘böyle savaş edeceğimize bir barış yapsak daha iyi olmaz mı? Sizi hemen şimdi serbest bırakıyorum, size bir unvan verip İngiltere'nin Lucretia'sı ilan ediyorum.'

‘Ben de sizin Sextus olduğunuz söyleyip, sizi Tanrı'ya ve insanlara şikâyet edeceğim ve gerekirse suçlamanın altını kanımla imzalayacağım.'

‘Ah! Şuraya bakın,' dedi düşmanım alaycı bir ifadeyle, ‘o zaman iş değişir. Yine de burada hiçbir şeyiniz eksik olmayacak, kendinizi açlıktan öldürürseniz bu sizin hatanız olacak.'

Bu sözlerden sonra çıktı, kapının açılıp kapandığını duyduğumda yıkılmıştım, intikamımı alamamamın utancı acımdan daha ağır basıyordu.

Verdiği sözü tuttu. O gün, o gece ve ertesi gün odama gelmedi. Ama ben de sözümü tutup hiçbir şey yiyip içmedim; ona söylediğim gibi kendimi açlıktan öldürmeye kararlıydım.

Tanrı'nın intiharımı bağışlayacağını umarak gece gündüz dua ediyordum.

İkinci gece gücüm tükenmiş bir halde parkenin üzerine uzanmışken kapı açıldı.

Bu gürültüyle bir elimin üzerinde doğruldum.

‘Evet,' dedi kulağıma hemen tanıdığım çınlayan bir sesle, ‘biraz sakinleştik mi, bir sessizlik anlaşması imzalayarak özgürlüğümüze kavuşacak mıyız? Bakın, ben hak bilir bir prensim ve Püritenleri sevmesem de, güzel olduklarında onlara karşı adil davranırım. Hadi bana haç üstüne yemin edin, sizden daha fazlasını istemiyorum.'

‘Haç üstüne öyle mi!' diye haykırdım bu iğrenç sesin verdiği güçle ayağa fırlayarak; ‘haç üstüne yemin ederim ki, hiçbir söz, hiçbir tehdit, hiçbir işkence ağzımı kapatamayacak; haç üstüne yemin ederim ki, her yerde sizin bir cani, bir onur hırsızı, bir alçak olduğunuzu söyleyeceğim, haç üstüne yemin ederim ki, buradan çıkmayı başarırsam, bütün insanlık adına sizden intikamımı alacağım.'

‘Kendinize dikkat edin!' dedi daha önce hiç duymadığım kadar tehdit edici bir ses tonuyla, ‘en son

çare olarak kullanacağım bir kozum var; ağzınızı kapatmaya yarayacak ya da en azından ağzınızdan çıkan tek bir sözcüğün bile ciddiye alınmamasını sağlayacak bir koz.'

Tüm gücümü toplayıp bir kahkahayla karşılık verdim.

O zaman aramızda hiç bitmeyecek olan ölümcül bir savaşın başladığını anladı.

‘Dinleyin,' dedi, ‘size yarına kadar süre tanıyorum; düşünün; size zenginlik, saygınlık ve unvanlar vaat ediyorum, ama konuşmakla tehdit etmeyi sürdürürseniz, sizi bir utanç lekesiyle damgalarım.'

‘Siz!' diye haykırdım, ‘siz!'

‘Sonsuza dek çıkmayacak bir leke!'

‘Siz!' diye tekrarladım. Ah! Felton, çıldırmış olduğunu sandım.

‘Evet, ben!' diye yanıtladı.

‘Ah! Beni yalnız bırakın,' dedim, ‘gözlerinizin önünde kafamı duvarlara vurup parçalamamı istemiyorsanız, çıkın!'

‘Nasıl isterseniz,' dedi, ‘yarın akşam görüşürüz!'

‘Yarın akşam,' diye yanıtladım, kendimi yere bırakıp öfkeden halıyı ısırarak..."

Milady şeytani bir sevinçle bir koltuğa yaslanmış olan Felton'ın gücünün hikâyenin sonunu dinlemeye yetmeyebileceğini gördü.

LVII

Klasik Bir Trajedi

Kendisini dinleyen genç subayı incelemekle geçirdiği bir sessizlik anından sonra Milady devam etti:

"Üç günden beri hiçbir şey yiyip içmediğimden çok acı çekiyordum: Bazen gözümün önünden geçen kara bulutlarla başım dönüyor, bazen de kendimden geçiyordum.

Akşam olduğunda, kendimi çok güçsüz hissediyordum, sık sık bayılıyor ve her bayıldığımda da ölmek üzere olduğum düşüncesiyle Tanrı'ya şükrediyordum.

Bu baygınlıklardan birinde kapının açıldığını duyunca korkuyla kendime geldim.

İşkencecim, arkasında duran adam gibi maske takmış olsa da, onu adımlarından ve şeytanın kendisine verdiği o etkileyici tavırlarından tanıdım.

'Evet, sizden istediğim yemini etmeye karar verdiniz mi?' diye sordu.

'Sizin de söylemiş olduğunuz gibi Püritenler sözlerinden dönmezler; benimkini duymuştunuz, sizi insanların ve Tanrı'nın adaleti önüne çıkana kadar izleyeceğim!'

'Demek ısrar ediyorsunuz?'

'Beni duyan Tanrı'nın önünde yemin ediyorum ki sizden intikamımı alana kadar sizi bütün dünyaya teşhir edeceğim.'

'Siz bir fahişesiniz,' dedi gök gürültüsünü andıran bir sesle, 've bir fahişe olmanın bedelini ödeyeceksiniz! Yardıma çağıracağınızı söylediğiniz insanların karşısına damgalanmış olarak çıktığınızda bir suçlu ya da bir çılgın olmadığınızı kanıtlamaya çalışacaksınız!'

Sonra yanındaki adama seslendi:

'Cellat, görevini yap.'"

"Ah! İsmi, ismi nedir?" diye haykırdı Felton, "İsmini söyleyin!"

"O zaman ölümden daha beter bir işkenceyle karşı karşıya olduğumu anlayıp çığlıklar atmaya, direnmeye başladım, cellat beni yakalayıp parkenin üzerine devirdikten sonra üzerime çullandı ve kendimi kaybetmiş bir halde hıçkırıklara boğularak, beni duymayan Tanrı'ya yakarırken acı ve utanç dolu korkunç bir çığlık attım; celladın kızgın demiri omzumu dağlamıştı."

Felton kükrer gibi sesler çıkardı.

"Bakın," dedi Milady bir kraliçenin heybetiyle ayağa kalkarak, "bakın Felton, bir alçağın kurbanı olan temiz bir genç kız için nasıl bir işkence icat ettiler. İnsanların yüreklerini okumayı öğrenin ve artık onların haksız intikamlarına aracı olurken daha dikkatli davranın."

Hızlı bir hareketle elbisesini açan Milady göğsünü kapatan patiskayı yırtıp, öfke ve utançtan kızarmış gibi yaparak genç adama böyle güzel bir omzu lekeleyen silinmez damgayı gösterdi.

"Ama," diye haykırdı Felton, "bu bir zambak!"

"İşte alçaklık tam da burada," diye karşılık verdi Milady. "İngiliz damgası!.. Buna hangi mahkemenin karar verdiğini bulmak için krallığın bütün mahkemelerine başvuracaktım; ama Fransız damgası... Ah! İş böyle olunca gerçekten de damgalanmış oluyordum."

Felton daha fazlasına dayanamayacaktı.

Solgun yüzü ve taş kesilmiş bedeniyle, bu korkunç gerçekle sarsılmış, göğsünü olağanüstü olarak nitelendirdiği bir işveyle açmış olan bu kadının insanüstü güzelliğiyle gözleri kamaşmış bir halde, tıpkı imparatorların emriyle gözünü kan bürümüş izleyicilerin önünde kutsal işkencelere maruz kalan ilk Hıristiyanlar gibi diz çöktü. Damga kaybolmuş, geriye yalnızca güzelliği kalmıştı.

"Affedin, affedin!" diye haykırdı Felton, "Bağışlayın beni!"

Milady, subayın gözlerinde parlayan aşk ateşini fark etti.

"Neyi bağışlayacakmışım?" diye sordu.

"İşkencecilerinizin suç ortağı olmamı."

Milady ona elini uzattı.

"Ne kadar güzel! Ne kadar genç!" diye haykırdı Felton bu eli öpücüklere boğarak.

Milady onu kölesine bakan bir kraliçe gibi süzdü.

Felton bir Püritendi: Kadının elini bırakıp ayaklarını öpmeye başladı.

Artık onu sevmiyor, ona tapıyordu.

Bu kendinden geçiş anı sona erip, Milady hiç kaybetmediği soğukkanlı ifadesine yeniden büründüğünde, bu aşk hazinelerinin daha şiddetli bir arzu hissettirecek şekilde yeniden örtüldüğünü gören Felton:

"Ah!" dedi, "Şimdi sizden tek bir şey istiyorum, gerçek celladınızın ismi nedir? Çünkü benim için tek bir cellat var; diğeri yalnızca bir aracıydı hepsi bu."

"Nasıl yani kardeşim!" diye haykırdı Milady, "Hâlâ ismini mi söylemem gerekiyor, tahmin edemedin mi?"

"Nasıl!" diye karşılık verdi Felton, "O!.. Yine o!.. Her zaman o!.. Demek gerçek suçlu o..."

"Gerçek suçlu," dedi Milady, "İngiltere'yi mahveden, gerçek dindarlara işkence eden, onca kadının onurunu lekeleyen, sapkın ruhundaki bir kapris yüzünden iki krallığı birbirine düşürüp kan akmasına neden olan, bugün Protestanları korur gibi görünse de yarın onlara ihanet edecek olan..."

"Buckingham! Demek Buckingham!" diye haykırdı Felton öfkeyle.

Milady bu ismin hatırlattığı utanca dayanamıyormuşçasına elleriyle yüzünü sakladı.

"Bu meleğin celladı Buckingham!" diye haykırdı Felton. "Ama onu cezalandırmadın Tanrım ve soylu, onurlu ve hepimizi yok edecek kadar güçlü olmasına izin verdin!"

"Tanrı kendini kötülüğe kaptıranları terk eder," dedi Milady.

"Demek lanetlilerin hak ettiği cezayı üzerine çekmek istiyor!" diye devam etti Felton giderek artan bir coşkuyla, "Demek insanoğlunun intikamının ilahi adaletten önce gerçekleşmesini istiyor!"

"İnsanlar ondan korktukları için bunu yapmaya cesaret edemiyorlar."

"Ah!" dedi Felton, "Ondan korkmuyorum ve buna cesaret edeceğim!.."

Milady ruhunun şeytani bir sevinçle yıkandığını hissetti.

"Ama koruyucum, babam Winter lordu bu işe nasıl karıştı?" diye sordu Felton.

"Dinleyin Felton," diye karşılık verdi Milady, "alçak ve iğrenç insanların yanı sıra, soylu ve yüce kişilikler de vardır. Beni seven ve benim de sevdiğim bir nişanlım vardı, yüreği, davranışları size benzerdi. Ona her şeyi anlattığımda, beni tanıdığı için bir an bile tereddüt etmedi. Buckingham'ın seviyesinde soylu bir beyefendiydi. Hiçbir şey söylemedi, kılıcını kuşanıp pelerinini giydikten sonra Buckingham sarayına gitti."

"Evet," dedi Felton, "anlıyorum, yine de bu tür adamlara karşı kılıç değil, hançer kullanmak gerek."

"Buckingham bir gün önce, o zaman henüz Galler prensi olan I. Charles için kralın kızını isteyeceği İspanya'ya elçi olarak gönderilmişti. Nişanlım geri geldi.

‘Dinleyin,' dedi bana, ‘bu adam dün yola çıktığı için şu an intikamımı alamayacağım. Ama o gelene kadar hayatımızı birleştirelim ve siz de Winter lordunun kendisinin ve karısının onurunu kurtaracağına inanın.'"

"Winter lordu!" diye haykırdı Felton.

"Evet," dedi Milady, "şimdi her şeyi anlıyorsunuz değil mi? Buckingham bir yıl boyunca geri dönmedi. Onun dönüşünden sekiz gün önce Winter lordu beni tek vârisi olarak bırakarak aniden öldü. Bu darbeyi indiren kimdi? Her şeyi bilen Tanrı bunun cevabını da biliyordu, ama ben kimseyi suçlayamam..."

"Ah ne büyük bir yıkım!" diye haykırdı Felton.

"Winter lordu kardeşine hiçbir şey söyleyemeden ölmüştü. O korkunç sır, suçlunun kafasında bir şimşek gibi patlayıncaya kadar herkesten saklanacaktı. Koruyucunuz kardeşinin hiçbir varlığı olmayan bir genç kızla evlenmesini şüpheyle karşılamıştı. Miras umutlarını yitirmiş bir adamdan hiçbir destek bekleyemeyeceğimi hissettim ve hayatımın geri kalanını geçirmek üzere Fransa'ya döndüm. Ama bütün servetim İngiltere'de olduğundan, savaş çıkınca bağlantıların kesilmesi nedeniyle sıkıntıya düşüp geri gelmek zorunda kaldım; altı gün önce Portsmouth'a geldim."

"Ya sonra?"

"Sonra, gelişimden haberdar olan Buckingham, Winter lorduna benim damgalanmış bir fahişe olduğumu söyledi. Kocamın soylu ve tok sesi artık beni savunmak üzere orada değildi. Winter lordu kendi çıkarlarını da düşünerek bütün söylenenlere kolayca inandı. Beni tutuklatıp sizin gözetiminiz altında buraya getirdi. Gerisini biliyorsunuz, öbür gün beni sürgüne, aşağılık sürgünlerin arasına gönderiyor. Ah! Oyun çok ustaca planlanmış! Onurum buna dayanamayacak. Anlayacağınız gibi

Felton, ölmem gerek, bana o bıçağı verin!"

Ve bu sözler üzerine, gücü tükenmiş gibi görünen Milady bitkin bir halde kendisini genç subayın kollarına bıraktı, aşktan, öfkeden ve şu ana dek yaşamadığı hazdan sarhoş olan Felton, o güzel ağızdan çıkan soluğun, o yürek hoplatan göğüslerin etkisiyle kendinden geçmiş bir halde onu kollarıyla sarıp göğsüne bastırdı.

"Hayır, hayır," dedi, "onurlu bir hayat sürdüreceksin, düşmanlarını bozguna uğratmak için yaşayacaksın."

Onu hafifçe iten Milady, yine de davetkâr bakışlarını gözlerinden ayırmıyordu; bunun üzerine Felton onu kolları arasına alarak bir tanrıçaymış gibi yakardı.

"Ah! Ölüm, ölüm!" dedi Milady gözlerini yumarken alçak bir sesle, "Ah! Felton, kardeşim, bu utanca katlanmaktansa ölmeyi tercih ederim, sana yalvarıyorum!"

"Hayır," diye haykırdı Felton, "yaşayıp intikamını alacaksın!"

"Felton, karşıma çıkan herkese felaket getiriyorum! Bırak beni Felton, bırak öleyim!"

"O zaman birlikte öleceğiz!" diye haykırdı dudaklarını tutsağın dudaklarına uzatan Felton.

Kapının birkaç kez vurulmasıyla, Milady, Felton'ı bu kez gerçekten itti.

"Dinle," dedi, "bizi duydular, işimiz bitti!"

"Hayır," dedi Felton, "nöbetçi bir devriyenin geldiğini haber veriyor."

"O zaman kapıyı açın."

Felton beynini, ruhunu ele geçirmiş olan bu kadına itaat etti.

Karşısında devriye birliğinin komutanı olan bir çavuş vardı.

"Evet, ne var?" diye sordu genç teğmen.

"Yardım isterseniz, kapıyı açmamı söylemiştiniz," dedi asker, "ama bana anahtarı vermeyi unutmuşsunuz, ne söylediğinizi anlamadımsa da bağırdığınızı duyup kapıyı açmak istedim, ama içeriden kilitli olduğu için çavuşu çağırdım."

"Ben de geldim," dedi çavuş.

Kafası karmakarışık olan Felton sessizce duruyordu.

Bu durumu kendi lehine çevirmeye çalışan Milady masaya koşup Felton'ın bıraktığı bıçağı aldı:

"Hangi hakla ölümüme engel olmaya çalışıyorsunuz?" dedi.

"Tanrım!" diye haykırdı elinde parlayan bıçağı gören Felton.

O sırada koridorda alaycı bir kahkaha yankılandı.

Gürültüyü duyan baron üzerinde robdöşambrı ve elinde kılıcıyla kapıda duruyordu.

"Ah! Ah! İşte Felton," dedi, "gördüğünüz gibi trajedinin son perdesi başladı, oyun size söylediğim bütün aşamalarla devam etti; ama içiniz rahat olsun, kan akmayacak."

Milady cesaretini Felton'a hemen kanıtlamazsa bütün güvenilirliğini yitireceğini anladı.

"Yanılıyorsunuz Milord, kan akacak ve bu kanı akıtanlar onun içinde boğulacaklar!"

Bir çığlık atan Felton ona doğru koşsa da geç kalmıştı, Milady bıçağı kendisine saplamıştı.

Ama çok şükür, bıçak usta bir hareketle o dönemde kadınların göğüslerini bir zırh gibi saran demir korse yastığına rast gelmiş, elbiseyi yırtarak etle kaburgalar arasına yanlamasına girmişti.

Milady'nin elbisesi bir anda kanlar içinde kaldı.

Sırtüstü yere yığılan Milady bayılmış gibi görünüyordu.

Felton bıçağı aldı.

"Görüyorsunuz Milord," dedi hüzünlü bir ifadeyle, "işte gözetimim altındaki bir kadın kendisini öldürdü!"

"İçiniz rahat olsun Felton," dedi Winter lordu, "ölmedi, şeytanlar bu kadar kolay ölmez, içiniz rahat olsun, beni odamda bekleyin."

"Ama Milord..."

"Hadi, size emrediyorum."

Üstünün talimatına itaat eden Felton, çıkarken bıçağı göğsüne sokuşturdu.

Milady'ye hizmet eden kadını çağırmakla yetinen Winter lorduna gelince, hâlâ baygın olan tutsağı ona emanet ederek dışarı çıktı.

Yine de bütün şüphelerine rağmen, yaranın ciddi olabileceğini düşünerek atlı bir adamını hemen doktor çağırmaya gönderdi.

LVIII

Kaçış

Winter lordunun da tahmin ettiği gibi yara ağır değildi; bu yüzden baronun çağırttığı kadın aceleyle üzerindekileri çıkarırken, onunla baş başa kaldığını anlayan Milady gözlerini açtı.

Yine de zayıf görünmesi, acı çekiyormuş gibi yapması gerekiyordu; bu da onun gibi usta bir oyuncu için hiç de zor değildi; bu yüzden zavallı kadın, bütün ısrarlarına rağmen gece boyunca başında nöbet tuttu.

Ama kadının varlığı Milady'nin düşüncelere dalmasına engel değildi.

Felton'ın ikna olduğuna hiç şüphe yoktu, Felton artık onundu. Genç adamın karşısına Milady'yi suçlayan bir melek çıksa, içinde bulunduğu ruh haliyle onu şeytanın gönderdiğini düşünebilirdi.

Milady bu düşünceyle gülümsedi, çünkü bundan böyle kurtuluşu için tek umudu Felton'dı.

Ama Winter lordu şüphelendiyse, onu da gözetim altında tutuyor olabilirdi.

Sabah dörde doğru geldiğinde Milady'nin yarasının kapanmış olduğunu gören doktor, yaranın yönü ve derinliği konusunda bir yorum yapamamış, yalnızca yaralının nabzından durumun o kadar ciddi olmadığını anlamıştı.

Sabah, bütün gece uyumadığını ve dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söyleyen Milady yanında bekleyen kadını gönderdi.

Felton'ın yemek saatinde geleceğini ümit ediyordu ama Felton gelmedi.

Korktuğu başına mı gelmişti? Baronun şüphelendiği Felton bu en zor anında yanında olmayacak mıydı? Winter lordu onu ayın 23'ünde göndereceğini söylemişti, bu durumda önünde yalnızca bir gün vardı.

Yine de akşam yemeğine kadar büyük bir sabırla bekledi.

Sabah hiçbir şey yememesine rağmen, yemek her zamanki saatinde geldi. Milady büyük bir dehşetle askerlerin üniformalarının değişmiş olduğunu fark etti.

Bunun üzerine Felton'a ne olduğunu sordu. Kendisine Felton'ın bir saat önce atla yola çıktığı söylendi.

Baronun şatoda olup olmadığını öğrenmek istediğinde, asker baronun odasında olduğunu ve tutsağın kendisiyle görüşmek isteyip istemediğini sorduğunu söyledi.

Milady şu an için kendisini çok halsiz hissettiğini ve tek isteğinin yalnız kalmak olduğunu söyledi.

Asker akşam yemeği servisini yaptıktan sonra çıktı.

Felton görevden uzaklaştırılmış, bahriye askerleri değişmişti, demek Felton'dan şüpheleniliyordu.

Bu tutsağa indirilen son darbeydi.

Yalnız kaldığında ayağa kalktı; ciddi bir şekilde yaralandığının düşünülmesi için terk etmediği bu yatak onu bir kor gibi yakıyordu. Kapıya bir göz attı: Baron kapının penceresine bir tahta çaktırmıştı; hiç kuşkusuz Milady'nin şeytani bir girişimle bu aralıktan nöbetçileri baştan çıkaracağını düşünüyordu.

Milady sevinçle güldü; demek işlerini gözetlenmeden yapabilecekti: Odada çılgın bir öfkenin ya da demir bir kafese kapatılmış bir dişi kaplanın coşkusuyla tur atıyordu. Bıçak kendisinde kalsa, hiç kuşku yok ki onu kendisini değil, baronu öldürmek için kullanacaktı.

Saat altıda odaya giren Winter lordu tepeden tırnağa zırh giymişti. Milady'nin o ana dek sadece ahmak bir soylu gözüyle baktığı bu adam şimdi muhteşem bir zindancı olmuştu: Her şeyi önceden biliyor, her şeyi tahmin edebiliyormuş gibi görünüyordu.

Bir bakışta Milady'nin içinden geçenleri anladı.

"Tamam," dedi, "ama beni bugün de öldüremeyeceksiniz; artık silahınız yok, zaten gözüm üzerinizde. Zavallı Felton'ın da aklını çelmeye başlamışsınız: Sizin şeytani etkiniz altına girmiş gibi görünüyordu, bu yüzden onu kurtarmak için sizi bir daha görmesini yasakladım. Valizlerinizi toplayın. Hareket gününüzü ayın 24'ü olarak kararlaştırmıştım, ama daha güvenli olması için bir gün öne aldım. Yarın öğlen saatlerinde Buckingham'ın imzaladığı sürgün emri elime geçecek. Gemiye binmeden önce kimseye bir şey söylerseniz, çavuş beyninizi dağıtacak, gemide kaptan izin vermeden tek bir şey söylerseniz, kaptan sizi denize atacak. Hoşça kalın, bugün için size söyleyeceklerim bu kadar. Yarın size elveda demek için uğrayacağım!"

Ve bu sözlerden sonra baron dışarı çıktı.

Milady bu tehdit dolu söylevi dudaklarında aşağılayıcı bir gülümseme ve yüreğinde öfkeyle dinlemişti.

Akşam yemeği servisi yapılmıştı; Milady gücünü toplaması gerektiğini hissetti, iri bulutların belirmeye başladığı, uzaktan gelen gök gürültülerinin bir fırtınayı haber verdiği bu gecenin nasıl geçeceğini bilemiyordu.

Gece ona doğru fırtına patladı. Milady doğanın, içindeki altüst oluşu paylaşmasıyla teselli buldu; gök içindeki öfkeyi yansıtırcasına gürlüyordu; dalları bükerek, yaprakları uçurarak esip geçen bora, sanki kaşlarını çatıyor; o da fırtına gibi uğulduyordu ve sesi ümitsizlikle inlermiş gibi görünen doğanın o güçlü sesi içinde kayboluyordu.

Aniden cama vurulduğunu duydu ve bir şimşeğin ışığında parmaklıkların arkasında beliren bir adamın yüzünü gördü.

Hemen koşup pencereyi açtı.

"Felton," diye haykırdı, "kurtuldum!"

"Evet," dedi Felton, "ama sessiz olun! Parmaklıkları kesecek zamana ihtiyacım var. Sizi kapı penceresinden görmemelerine dikkat edin."

"Ah! Tanrı da bizim yanımızda Felton," diye karşılık verdi Milady, "pencereyi bir tahtayla kapattılar."

"Güzel, Tanrı kafalarını karıştırmış!" dedi Felton.

"Ama ne yapmam gerekiyor?" diye sordu Milady.

"Hiçbir şey, yalnızca pencereyi kapatın. Yatın ya da en azından giysilerinizle birlikte yatakta kalın; işim bittiğinde haber vereceğim. Ama benimle gelebilecek misiniz?"

"Ah! Evet."

"Yaranız nasıl?"

"Acı veriyor, ama yürümeme engel değil."

"O zaman işaretimi bekleyin."

Pencereyi kapatan Milady ışığı söndürdükten sonra Felton'ın söylediği gibi yatağına girdi. Fırtınanın uğultusunun ortasında parmaklıkları kesen eğenin sesini duyuyor ve şimşeklerin aydınlığında Felton'ın siluetini görüyordu.

Bir saat boyunca hiç sesini çıkarmadan, soluk soluğa ve alnı ter içinde bekledi, koridordan gelen her seste yüreği korkunç bir endişeyle sıkışıyordu.

Bazen saatler bir yıl gibi geçerdi.

Bir saatin sonunda Felton yeniden cama vurdu.

Yatağından fırlayan Milady camı açtı. Kesilen iki parmaklık sayesinde insanın geçebileceği bir aralık oluşmuştu.

"Hazır mısınız?" diye sordu Felton.

"Evet. Yanıma bir şeyler almam gerekiyor mu?"

"Varsa altınlarınızı alın."

"Evet, çok şükür onları bana bıraktılar."

"Çok iyi, çünkü ben bütün paramı bir şalupa kiralamak için harcadım."

"Alın," dedi Milady altın dolu bir keseyi Felton'a uzatarak.

Felton aldığı altın kesesini duvarın dibine attı.

"Şimdi, beni izlemeye hazır mısınız?"

"Tabii."

Bir koltuğun üzerine çıkan Milady pencerenin aralığından geçti. Genç subay boşlukta bir ip merdivenin üzerinde duruyordu.

İçini kaplayan bir ürperti ona kadın olduğunu ilk kez hatırlattı.

Yükseklik onu korkutmuştu.

"Bunu tahmin etmiştim," dedi Felton.

"Önemli değil, önemli değil," dedi Milady, "gözlerimi kapatarak ineceğim."

"Bana güveniniz var mı?" diye sordu Felton.

"Bunu sormaya gerek duyuyor musunuz?"

"Ellerinizi kavuşturun, tamam."

Felton, Milady'nin iki bileğini önce mendili sonra da bir iple bağladı.

"Ne yapıyorsunuz?" diye sordu Milady şaşkınlıkla.

"Kollarınızı boynuma dolayın ve hiçbir şeyden endişelenmeyin."

"Ama dengenizi bozarsam, ikimiz de paramparça oluruz."

"İçiniz rahat olsun, ben denizciyim."

Kaybedilecek bir an bile yoktu; pencereden dışarı doğru süzülen Milady kollarını Felton'ın boynuna doladı.

Felton basamakları yavaş yavaş inmeye başladı. İki bedenin ağırlığına rağmen ip merdiven fırtınanın şiddetiyle sarsılıyordu.

Felton aniden durdu.

"Neler oluyor?" diye sordu Milady.

"Sessiz olun," dedi Felton, "ayak sesleri duyuyorum."

"Bizi fark ettiler!"

Birkaç saniyelik bir sessizlik oldu.

"Hayır," dedi Felton, "bu önemli değil."

"Ama bu gürültü nereden geliyor?"

"Devriye yolundan bir nöbetçi birliği geçiyor."

"Devriye yolu nerede?"

"Tam altımızda."

"Bizi fark edecekler."

"Hayır, şimşek çakmazsa bizi fark edemezler."

"Merdivenin ucuna çarpacaklar."

"Merdiven yerden altı ayak yükseklikte."

"Tanrım, işte geçiyorlar!"

"Sessiz olun!"

Yerden yirmi ayak yükseklikte, nefeslerini tutmuş bir halde hiç kımıldamadan beklediler; askerler gülerek ve sohbet ederek altlarından geçiyorlardı.

Kaçaklar korku dolu anlar yaşadılar.

Biraz sonra nöbetçilerin uzaklaşan adımlarının giderek azalan sesleri duyuldu.

"Kurtulduk," dedi Felton.

Derin bir iç çeken Milady bayıldı.

İnmeye devam eden Felton merdivenin ucuna varmayı başardı ve son basamağa geldiğinde, elleriyle merdivene tutunarak kendisini aşağı bıraktı. Eğilip altın kesesini aldı ve dişlerinin arasına sıkıştırdı.

Sonra Milady'yi kollarına alıp nöbetçilerin aksi istikametinde hızla uzaklaşmaya başladı. Biraz sonra devriye yolundan ayrılarak kayalıklardan aşağı inmeye başladı ve deniz kenarına ulaştığında düdüğünü çaldı.

Karşıdan da aynı şekilde yanıt geldi ve beş dakika sonra dört kişinin çektiği bir kayık belirdi.

Kıyının su seviyesi kayığın yanaşacağı kadar yüksek olmadığı için, yarı beline kadar suya giren Felton değerli yükünü kimseye bırakmadı.

Çok şükür, fırtına dinmeye başlamıştı, yine de deniz hâlâ çalkantılıydı; küçük kayık dalgaların üzerinde bir ceviz kabuğu gibi salınıyordu.

"Şalupaya," dedi Felton, "kürekleri hızlı çekin."

Dört adam küreklere asılsalar da, deniz hızla ilerleyemeyecekleri kadar dalgalıydı.

Yine de önemli olan şatodan uzaklaşmaktı. Gece çok karanlık olduğundan kayıktan kıyıyı dolayısıyla da kıyıdan kayığı seçebilmek mümkün değildi.

Denizin üzerinde siyah bir nokta salınıyordu.

Bu şalupaydı.

Kayık dört kürekçinin gayretiyle ilerlerken, Felton da Milady'nin ellerini bağlayan ipi ve mendili çözüyordu.

Bu işi hallettikten sonra denizden bir avuç su alıp yüzüne çarptı.

Milady iç çekerek gözlerini açtı.

"Neredeyim?" diye sordu.

"Kurtuldunuz," diye yanıtladı genç subay.

"Ah! Kurtuldum, kurtuldum!" diye haykırdı. "Evet, işte gökyüzü, işte deniz! Soluduğum bu hava özgürlüğün havası. Ah!.. Teşekkürler Felton, teşekkürler!"

Genç adam Milady'yi göğsüne bastırdı.

"Ama ellerime ne oldu?" diye sordu Milady, "sanki bir mengenede sıkışmış gibiler."

Gerçekten de Milady kollarını kaldırdığında bileklerinin ezilmiş olduğunu gördü.

"Çok yazık!" dedi bu güzel ellere bakarak başını hafifçe sallayan Felton.

"Ah! Önemli değil, önemli değil!" dedi Milady, "Şimdi hatırlıyorum!"

Milady bakışlarını etrafinda gezdirdi.

"Burada," dedi Felton altın kesesini ayağıyla iterek.

Şalupaya yaklaşılıyordu. Kayığa doğru seslenen nöbetçi tayfaya yanıt verildi.

"Bu gemi de nesi?" diye sordu Milady.

"Sizin için kiraladığım şalupa."

"Beni nereye götürecek?"

"Nereye isterseniz, yeter ki beni Portsmouth'ta bırakın."

"Portsmouth'da ne yapacaksınız?"

"Winter lordunun emirlerini yerine getireceğim," dedi Felton hüzünlü bir gülümsemeyle.

"Hangi emirleri?"

"Anlamıyor musunuz?" dedi Felton.

"Hayır, lütfen açıklar mısınız?"

"Bana güvenmediği için sizi kendisi gözetim altında tutmak istedi ve beni sürgün emrinizi imzalatmak üzere Buckingham'a gönderdi."

"Ama size güvenmiyorsa, bu emri size nasıl emanet etti?"

"Ne taşıdığımı bilmem mi gerekiyordu?"

"Bu doğru, demek Portsmouth'a gidiyorsunuz?"

"Kaybedecek hiç zamanım yok, yarın ayın 23'ü, Buckingham filosuyla birlikte yola çıkıyor."

"Yarın mı, ama nereye gidiyor?"

"La Rochelle'e."

"Oraya gitmemesi gerek!" diye haykırdı Milady her zamanki soğukkanlılığını kaybederek.

"İçiniz rahat olsun," diye karşılık verdi Felton, "oraya gitmeyecek."

Sevinçle titreyen Milady genç adamın yüreğinin derinliklerine büyük harflerle yazılan Buckingham'ın ölümünü okuyordu.

"Felton..." dedi, "siz Judas Maccabeus gibi soylu bir insansınız! Ölürseniz sizinle birlikte öleceğim, işte size söyleyebileceğim tek şey bu."

"Sessiz olun!" dedi Felton, "Şalupaya geldik."

Gerçekten de şalupaya yanaşılmıştı.

Merdivene ilk çıkan Felton, deniz çalkantılı olduğu için tayfaların alttan destekledikleri Milady'ye elini uzattı.

Biraz sonra güvertedeydiler.

"Kaptan," dedi Felton, "işte size sözünü ettiğim ve sağ salim Fransa'ya ulaştıracağınız kişi."

"Bin altın karşılığında," dedi kaptan.

"Size beş yüzünü vermiştim."

"Bu doğru," dedi kaptan.

"Ve işte geri kalan beş yüzü," dedi elini kesesine götüren Milady.

"Hayır," dedi kaptan, "bu genç adama kalan beş yüz altını Boulogne'a vardığımızda alacağıma söz verdim."

"Peki varabilecek miyiz?"

"Hiçbir aksilik yaşamadan," dedi kaptan, "bundan adımın Jack Buttler olduğu kadar eminim."

"Tamam o zaman," dedi Milady, "sözünüzde durursanız, size beş yüz değil, bin altın vereceğim."

"Hurra!" diye bağırdı kaptan, "Dilerim Tanrı hep sizin gibi cömert müşteriler gönderir!"

"Bu arada," dedi Felton, "beni Portsmouth önündeki küçük Chichester körfeze götürün; bu şekilde anlaştığımızı hatırlarsınız."

Kaptanın gerekli talimatları vermesi üzerine hareket eden şalupa sabah yedide adı geçen körfeze demir attı.

Bu yolculuk boyunca, Felton, Milady'ye nasıl geri geldiğini, duvarı taşların aralıklarına yerleştirdiği kancalar sayesinde nasıl tırmandığını, parmaklıklara ulaştığında ip merdiveni nasıl bağladığını anlattı.

Milady de kendi payına planlarını gerçekleştirmesi için Felton'ı yüreklendirmeye çalıştı, ama daha ağzından çıkan ilk sözcüklerde genç fanatiğin cesaretlendirilmeye değil, yatıştırılmaya ihtiyacı olduğunu anladı.

Milady'nin, Felton'ı saat ona kadar beklemesi ve o saatte gelmezse yola çıkması kararlaştırıldı.

O zaman işini yakalanmadan hallederse, onunla Fransa'da Carmélites de Béthune manastırında buluşacaktı.

LIX

23 Ağustos 1628 Günü Portsmouth'ta Yaşananlar

Felton, Milady'den, kız kardeşinin elini öperek sıradan bir gezintiye çıkacak bir ağabey gibi izin istedi.

Tüm kişiliğini her zamanki sakin tavırlarıyla dışa vuruyor, yalnızca bu kez gözleri yansıyan bir alev gibi parlıyordu, alnı her zamankinden daha solgun, dişleri sıkılıydı, kesik kesik sözcüklerle kurduğu kısa cümleler içinde bir fırtına koptuğunu belli ediyordu.

Kayıkla kıyıya doğru giderken yüzünü, gözlerini kendisinden ayırmayan Milady'ye dönmüştü. Her ikisi de izlenmediklerinden emindi. Milady'nin odasına sabah dokuzdan önce girilmiyordu ve şatodan Londra'ya ulaşmak için üç saat gerekiyordu.

Karaya çıkan Felton yalıyarın zirvesine doğru yükselen küçük tepeyi aştıktan sonra Milady'yi son bir kez selamlayarak şehre yöneldi.

Yüz adım sonra aşağı doğru inmeye başladığından şalupanın ancak direğini görebiliyordu.

Hemen yarım mil ötede sabah sisinin ortasında kuleleri ve evleriyle beliren Portsmouth'a doğru koşmaya başladı.

Portsmouth'un ötesinde deniz kışın yapraklarını dökmüş kavak ağacı kümeleri gibi rüzgarda direkleri yalpalayan gemilerle doluydu.

Felton, hızlı yürüyüşü sırasında, on yıldan beri zihnini kaplayan çileci düşüncelerini ve Püritenlerin arasında geçirdiği yıllar boyunca VI. Jacques ve I. Charles'ın gözdesine getirilen yerinde ve hatalı suçlamaları gözden geçiriyordu.

Felton, başbakanın kamuoyunun gözü önünde işlediği suçları Milady'nin anlattığı gizli ve bilinmeyen suçlamalarla kıyasladığında, Buckingham'ın bu iki farklı kişiliğinden bilinmeyeni suçluyordu. Bu yeni, garip, tutkulu aşkı Lady de Winter'ın hayali ve alçakça suçlamalarını büyüteçle bakıldığında korkunç bir canavara dönüşen bir karınca gibi büyütüyordu.

Hızlı hızlı yürürken yüreği daha da tutuşuyordu. Arkasında, sevdiği ya da daha doğrusu bir azize gibi taptığı ve korkunç bir tuzağa düşürülmüş kadını bıraktığı düşüncesinin yanı sıra, yaşadığı heyecanın yorgunluğu ruhunun insanüstü duygularla dolmasına neden oluyordu.

Sabah sekize doğru şehre girdiğinde bütün kent ayaktaydı; caddelerde ve limanda trampetler çalıyor, gemilere binecek birlikler denize doğru iniyorlardı.

Giysileri toz içinde kalan Felton terden sırılsıklam bir halde amirallik sarayına vardı; her zamanki solgun yüzü sıcaktan ve öfkeden kıpkırmızı olmuştu. Nöbetçi onu geri çevirmek istese de, nöbetçi subayını çağıran Felton cebinde taşıdığı mektubu çıkararak:

"Winter lordundan gelen acil bir mesajı iletmem gerek," dedi.

Ekselanslarıyla çok yakın ilişkileri olduğu bilinen Winter lordunun ismini duyan nöbetçi subayı, üzerinde zaten deniz subayı üniforması olan Felton'ın geçmesine izin verilmesini emretti.

Felton aceleyle saraya girdiğinde, kapıda dizleri üzerine çökmüş bir at bırakan, üstü başı toz içinde, soluk soluğa kalmış bir adam da içeri giriyordu.

Dükün oda hizmetçisi ve sırdaşı Patrick'in yanına aynı anda vardıklarında, Felton, Winter lordunun ismini söyledi, yabancı ise kimden haber getirdiğini ancak düke söyleyebileceğini belirtiyordu. Her ikisi de daha önce girmek için ısrar ediyorlardı.

Winter lordunun dükle olan dostluk ilişkisini iyi bilen Patrick tercihini Felton'dan yana kullandı. Beklemek zorunda kalan diğer habercinin bu gecikmeye ne kadar öfkelendiğini anlamak zor değildi.

Felton'ı Soubise prensinin getirdiği La Rochelle'li elçilerin bulunduğu büyük bir salondan geçiren Patrick onu Buckingham'ın çalışma odasına götürdü. Banyodan çıkmış olan dük tuvaletine her zamanki titizliğini gösteriyordu.

"Winter lordunun habercisi Teğmen Felton," dedi Patrick.

"Winter lordunun habercisi mi!" diye tekrarladı Buckingham, "İçeri gelsin."

Felton içeri girdiğinde, Buckingham altın işlemeli robdöşambrını bir koltuğun üstüne atıp incilerle süslenmiş mavi kadifeden hırkasını giymeye hazırlanıyordu.

"Baron kendisi neden gelmedi? Onu bu sabah bekliyordum."

"Ekselanslarına bu yüzden çok üzgün olduğunu bildirmemi istedi," diye karşılık verdi Felton, "şatodaki zorunlu gözetimi ona engel oldu."

"Evet, evet," dedi Buckingham, "bir tutsağı olduğunu biliyorum."

"Ben de ekselanslarına bu tutsaktan söz etmek istiyordum," dedi Felton.

"Peki o zaman konuşun."

"Söyleyeceklerimi yalnız sizin duymanız gerekiyor Milord."

"Bizi yalnız bırakın Patrick, ama kulağınız zilde olsun, birazdan sizi çağıracağım."

Patrick çıktı.

"Şimdi yalnızız," dedi Buckingham, "konuşun."

"Milord," dedi Felton, "Winter baronu önceki gün size Charlotte Backson adlı genç bir kadının sürgün emrini imzalamanız için yazmıştı."

"Evet mösyö, ona bu emri getirmesi ya da göndermesi için yazmıştım."

"Emir burada Milord."

"Verin," dedi dük.

Ve Felton'ın elinden aldığı belgeye şöyle bir göz attı. Sonra söz edilen belge olduğunu anlayıp masanın üzerine koydu ve imzalamak için bir kalem aldı.

"Bağışlayın Milord," dedi Felton araya girerek, "ama ekselansları bu genç kadının gerçek isminin

Charlotte Backson olmadığını biliyorlar mı?"

"Evet bayım, biliyorum," diye yanıtladı dük kalemini mürekkep hokkasına batırırken.

"O zaman ekselansları onun gerçek ismini biliyorlar?" dedi Felton.

"Biliyorum."

Dük kalemi kâğıda yaklaştırdı.

"Ve bu gerçek ismi bilmesine rağmen, monsenyör belgeyi imzalayacak mı?"

"Kuşkusuz," dedi Buckingham, "hatta bu yüzden iki kere imzalayacağım."

"Buna inanamıyorum," dedi Felton giderek kesik kesik gelen sesiyle, "ekselansları söz konusu kişinin Lady de Winter olduğunu..."

"Bunu çok iyi biliyorum, ama sizin bilmeniz beni biraz şaşırtıyor."

"Ekselansları bu belgeyi imzalarken vicdan azabı duymayacaklar mı?"

Buckingham genç adama küçümsercesine baktı.

"Ah bayım, bana yanıtları çok basit, garip sorular sorduğunuzun farkında mısınız?"

"Bu yanıtları ben de öğrenebilir miyim monsenyör?" dedi Felton, "Durum belki de sandığınızdan daha ciddidir."

Genç adamın Winter lordu tarafından gönderildiğini ve onun adına konuştuğunu düşünen Buckingham yumuşadı.

"Vicdan azabı duymayacağım," dedi, "baron da benim gibi Milady'nin büyük bir suçlu olduğunu ve onu sürgüne göndermekle yetinmenin ona merhamet etmek anlamına geldiğini bilir."

Dük kalemini kâğıda yaklaştırdı.

"Bu emri imzalamayacaksınız Milord!" dedi Felton düke doğru bir adım atarak.

"Bu emri imzalamayacak mıyım," dedi Buckingham, "ama neden?"

"Çünkü içinizdeki sesi dinleyip, Milady'ye karşı adil davranacaksınız."

"Onu Tyburn'e göndermekle adil davranmış olacağım," dedi Buckingham, "Milady alçağın biridir."

"Monsenyör, Milady'nin bir melek olduğunu iyi biliyorsunuz, sizden onu serbest bırakmanızı istiyorum."

"Ah, şuraya bakın," dedi Buckingham, "böyle konuştuğunuza göre çıldırmış olmalısınız."

"Milord, beni bağışlayın! Kendimi tutmama rağmen içimden geçenleri söylüyorum. Yine de önce ne yaptığınızı düşünün ve sınırı aşmamaya dikkat edin."

"Nasıl, anlayamadım?.. Bağışla beni Tanrım!" diye haykırdı Buckingham, "Sanırım beni tehdit ediyor!"

"Hayır Milord, hâlâ rica ediyorum ve size bir damla suyun bardağı taşıracağını söylüyorum, küçük bir hata işlediği onca suç karşılıksız kalmış birinin cezasını bulmasına yetebilir."

"Bay Felton," dedi Buckingham, "bu odadan çıkıp hemen nöbetçilere teslim olacaksınız."

"Beni sonuna kadar dinleyeceksiniz Milord. Bu genç kızı baştan çıkardınız, tecavüz edip onurunu kirlettiniz; ona karşı işlediğiniz suçları telafi etmek için özgürce gitmesine izin verin, sizden başka bir şey istemiyorum."

"Başka bir şey istemiyor musunuz?" dedi Buckingham, bu sözcükleri her hecenin üzerine basa basa söylediği sırada şaşkınlıkla Felton'a bakarak.

"Milord," diye devam etti konuştukça daha da heyecanlanan Felton, "Milord, kendinize dikkat edin, bütün İngiltere sizin alçaklıklarınızdan bıktı; hakkınız olmadan ele geçirdiğiniz kraliyet gücünü kötüye kullandınız; insanlar ve Tanrı sizden iğreniyor; Tanrı sizi daha sonra cezalandıracak, ama ben bu işi şimdi yapacağım."

"Ah! Bu kadarı da fazla!" diye bağırdı Buckingham kapıya doğru bir adım atarak.

Felton önünü kesti.

"Ben sizden yalnızca Lady de Winter'ın serbest bırakılması emrini imzalamanızı istiyorum; onu sizin lekelediğinizi unutmayın."

"Çıkıp gidin bayım," dedi Buckingham, "yoksa sizi zindana attırırım."

"Bunu yapamayacaksınız," dedi Felton, gümüş kakmalı yuvarlak masanın üzerinde duran zille dükün arasına girerek, "kendinize dikkat edin, Milord, artık Tanrı'nın ellerindesiniz."

"Sanırım şeytanın ellerinde demek istiyorsunuz," diye haykırdı doğrudan seslenmese de dikkati çekmek isteyen Buckingham.

"Lady de Winter'ı serbest bırakan belgeyi imzalayın," dedi Felton, düke bir kâğıt uzatarak.

"Demek zorla öyle mi! Benimle alay mı ediyorsunuz? Hey, Patrick!"

"İmzalayın Milord!"

"Asla!"

"Asla mı?"

"Yetişin!" diye bağırdı kılıcına doğru hamle yapan dük.

Ama Felton ona kılıcını çekecek zamanı vermedi, yeleğinin içinde Milady'nin kendini öldürmek istediği bıçağı hazır tutuyordu, bir anda dükün üzerine atıldı.

O sırada Patrick bağırarak içeri girdi.

"Milord, Fransa'dan bir mektup geldi!"

"Fransa'dan mı?" diye haykırdı bu mektubun kimden geldiğini düşünürken her şeyi unutan Buckingham.

Bu fırsattan yararlanan Felton bıçağı kabzasına kadar dükün bağrına sapladı.

"Ah hain!" diye bağırdı Buckingham, "beni öldürdün..."

"Suikast!" diye gürledi Patrick.

Kaçmak için etrafı gözden geçiren Felton, kapının açık olduğunu görünce, La Rochelle'li elçilerin beklediği yan odaya geçip hızla merdivenlere ilerledi; ama daha ilk basamakta Winter lorduyla karşılaştı, onu şaşkın, ölü gibi solmuş, elleri kanlı bir halde gören baron haykırarak üzerine atıldı:

"Biliyordum, bunu tahmin etmiştim, yalnızca bir dakika geç kaldım, ne bahtsızım!"

Winter lordu hiç direnmeyen Felton'ı yeni bir emre kadar denize bakan bir terasa götüren nöbetçilere teslim edip Buckingham'ın çalışma odasına yöneldi.

Dükün çığlığı ve Patrick'in çağrısı üzerine, Felton'ın bekleme odasında karşılaştığı haberci içeri girdi.

Dükü bir sedirin üzerinde kıvrılmış, ellerini yarasına bastırırken gördü.

"La Porte," dedi dük ölmek üzere olduğunu belli eden bir sesle, "La Porte, seni o mu gönderdi?"

"Evet monsenyör," diye karşılık verdi Anne d'Autriche'in sadık hizmetkârı, "ama belki de çok geç kaldım."

"Sessiz olun, La Porte! Sizi duyabilirler; Patrick kimsenin içeri girmesine izin vermeyin: Ah! Bana söylemek istediklerini öğrenemeyeceğim, ölüyorum!"

Ve dük bayıldı.

Bu arada, Winter lordu, La Rochelle'li elçiler, sefer komutanları, Buckingham'ın subayları odaya dolmuştu; her yanda umutsuz çığlıklar yankılanıyordu. Sarayı kaplayan inlemeler ve yakınmalar kısa süre içinde bütün şehre yayıldı.

Bir top ateşi yeni ve beklenmedik bir gelişme yaşandığını haber vermişti.

Winter lordu saçlarını yoluyordu.

"Bir dakika önce gelemedim!" diye haykırdı, "yalnızca bir dakika, Tanrım, ne bahtsızlık!"

Gerçekten de, sabah yedide kendisine şatonun pencerelerinden birinden bir ip merdivenin sarktığı haber verilmiş, o da hemen Milady'nin odasına koşmuştu, odanın boş, pencerenin açık, parmaklıkların kesilmiş olduğunu görünce, aklına d'Artagnan'ın kendisine habercisi aracılığıyla ilettiği uyarı gelmiş, dük için endişelenmişti. Hemen ahıra koşup, eyerlemek için vakit harcamadan ilk bulduğu ata binmiş, sarayın avlusuna kadar hiç durmadan dörtnala yol almıştı, ancak merdivenlere vardığında daha ilk basamakta Felton'la karşılaşmıştı.

Yine de dük ölmemişti, kendine gelip gözlerini açtığında yüreklere umut dolmuştu

"Beyler," dedi, "beni Patrick ve La Porte'la yalnız bırakın. Ah! Siz misiniz Winter! Bu sabah gönderdiğiniz çılgın bakın beni ne hale getirdi!"

"Milord!" diye haykırdı baron, "Kendimi asla affetmeyeceğim!"

"Bu doğru değil, sevgili dostum Winter," dedi Buckingham elini uzatarak, "bir başkası için ömrü boyunca yas tutacak birini tanımıyorum; ama sizden rica ediyorum, bizi yalnız bırakın."

Baron hıçkırarak dışarı çıktı.

Çalışma odasında yalnızca yaralı dük, La Porte ve Patrick kalmıştı.

Aranılan doktor hâlâ bulunamamıştı.

"Yaşayacaksınız Milord, yaşayacaksınız," diye tekrarlıyordu dükün uzanmış olduğu sedirin yanında diz çökmüş olan Anne d'Autriche'in habercisi.

"Bana ne yazmıştı?" dedi, kan kaybeden ve sevdiğinden söz etmek için büyük acılara katlanan Buckingham bitkin bir halde, "Bana ne yazmıştı? Mektubunu oku bana."

"Ah Milord!" dedi La Porte.

"İtaat et; kaybedecek zamanım olmadığını görmüyor musun?"

Mührü açan La Porte kâğıdı dükün gözlerinin önüne tuttu; ama Buckingham yazıyı okuyabilmek için boşuna uğraştı.

"Sen oku," dedi, "sen oku, artık gözlerim görmüyor, sen oku! Birazdan kulaklarım da duymayacak ve ne yazdığını öğrenemeden öleceğim."

Daha fazla zorluk çıkarmayan La Porte mektubu okudu:

> "Milord,
>
> Tanıdığım günden beri sizin için çok acı çektim, benim huzurlu olmamı istiyorsanız, yalvarırım, Fransa'ya karşı açtığınız ve yüksek sesle görünür nedeninin din olduğu söylense de alçak sesle gizli nedeninin bana olan aşkınız olduğu fısıldanan bu savaşa son verin. Bu savaş Fransa ve İngiltere'yi çok zor durumlara düşürmekle kalmayıp, sizin başınıza da beni büyük kederlere boğacak olan felaketler getirecek.
>
> Sizi bir düşman olarak görmediğimde benim için çok değerli olacak tehdit altındaki yaşamınıza dikkat edin.
>
> *Sizi seven Anne."*

Bu mektubu dinlerken bütün yaşamı gözlerinin önünden geçen Buckingham, büyük bir hayal kırıklığına uğramışçasına:

"Bana sözle ileteceğiniz başka bir şey yok mu La Porte?" diye sordu.

"Var monsenyör, kraliçe size bir suikast girişiminde bulunulacağını ve kendinize dikkat etmenizi iletti."

"Hepsi bu mu?" dedi Buckingham sabırsızlıkla.

"Sizi her zaman seveceğini söyledi."

"Ah!" dedi Buckingham, "Tanrı'ya şükür! Demek ölümümü bir yabancının ölümü gibi karşılamayacak!.."

La Porte gözyaşlarına boğuldu.

"Patrick," dedi dük, "bana elmasların kutusunu getirin."

Patrick istenen kutuyu getirdiğinde, La Porte onun kraliçeye ait olduğunu fark etti.

"Şimdi de numarası inciyle işlenmiş olan beyaz saten keseyi getirin."

Patrick yine söyleneni yaptı.

"Alın La Porte," dedi Buckingham, "işte ondan bana kalanlar, şu gümüş kutu ve iki mektup. Onları majestelerine ileteceksiniz ve son bir anı olarak... (değerli bir eşya seçebilmek için etrafına baktı) ona..."

Yeniden etrafına baktı, ama ölümün gölgesiyle kararan gözleri, Felton'ın elinden düşen ve üzerinde hâlâ pıhtılaşmamış kan bulunan bıçaktan başka bir şey göremedi.

"Ona bu bıçağı götüreceksiniz," dedi La Porte'un elini sıkarak.

La Porte'a daha fazla konuşamayacağını işaret ederek, keseyi ve bıçağı gümüş kutunun içine bıraktı; ardından bu sefer karşı koyamadığı son bir çırpınışla sedirden parke zeminin üzerine yuvarlandı.

Patrick korkunç bir çığlık attı.

Buckingham son bir kez daha gülmek istese de alnına bir aşk öpücüğü gibi konan ölüm buna izin vermemişti.

O sırada dükün doktoru şaşkına dönmüş bir halde içeri girdi. Amiral gemisine binmiş olduğundan oradan getirtilmişti.

Düke yaklaşıp elini bir süre elleri arasına aldı, sonra bıraktı.

"Yapılacak hiçbir şey yok," dedi, "ölmüş."

"Ölmüş mü?" diye haykırdı Patrick.

Bu çığlık üzerine kalabalık yeniden salona döndü, her yanı içler acısı haykırışlar kaplamıştı.

Buckingham'ın ölmüş olduğunu gören Winter lordu, hemen askerlerin hâlâ sarayın terasında beklettiği Felton'ın yanına koştu.

"Sefil!" dedi, Buckingham'ın ölümünden beri, hiçbir zaman kaybetmediği o sakin ve soğukkanlı ifadeye yeniden bürünen genç subaya, "Sefil, ne yaptın?"

"İntikamımı aldım," dedi.

"Sen o lanet kadının intikamı için bir araç oldun; ama sana yemin ediyorum, bu onun işlediği en son suç olacak."

"Ne demek istediğinizi anlamıyorum Milord," dedi Felton sakin bir ifadeyle, "Buckingham dükünü

yüzbaşılığa terfi etmemi iki kez geri çevirdiği için öldürdüm, onu adil davranmadığı için cezalandırdım, hepsi bu."

Şaşkına dönerek Felton'ın ellerini bağlayan askerlere bakan Winter lordu bu duyarsızlık karşısında ne yapacağını bilemiyordu.

Yine de Felton'ın temiz yüzüne gölge düşüren tek bir şey vardı. Saf Püriten her duyduğu gürültüde, Milady'nin adımlarının yaklaşacağını ve kendisinin de suçlu olduğunu itiraf ederek kollarına atılacağını umuyordu.

Aniden bakışları terasın tepeden hâkim olduğu denizdeki bir noktaya kilitlendiğinde, denizcinin kartal gözleriyle bir başkasının dalgaların üzerinde salınan iri bir martı sanacağı şalupanın Fransa kıyılarına doğru hareket ettiğini gördü.

Rengi soldu, elini yerinden çıkacakmış gibi atan yüreğinin üzerine götürdüğünde ihanete uğradığını anladı.

"Bana son bir iyilik yapar mısınız Milord?" dedi barona.

"Nedir?"

"Saat kaç?"

Baron saatini cebinden çıkardı.

"Dokuza on var."

Hareket saatini bir saat on dakika öne alan Milady, top sesinden o uğursuz olayın gerçekleştiğini anlayınca demir alınmasını emretmişti.

Mavi gökyüzünün altında süzülen şalupa kıyıdan epey uzaklaşmıştı.

"Tanrı böyle istedi," dedi Felton bir dindarın tevekkülüyle, yine de gözlerini güvertesinde hayatını uğruna feda ettiği o beyaz hayaleti görür gibi olduğu o yelkenliden alamıyordu.

Bakışlarını izleyen Winter, Felton'ın yüzündeki acıdan her şeyi tahmin etti.

"Önce cezanı tek başına çek sefil," dedi Winter lordu bakışlarını denizden alamayan Felton'a, "ama çok sevdiğim kardeşim üzerine yemin ediyorum ki suç ortağın kurtulamayacak."

Felton hiçbir şey söylemeden başını öne eğdi.

Winter lordu ise hızla merdivenleri inerek limana gitti.

LX

Fransa'da

Ölüm haberini alan İngiltere kralı I. Charles'ın ilk kaygısı, bu korkunç suikastın La Rochelle'lilerin cesaretini kırabileceği oldu; Richelieu'nün de anılarında belirttiği gibi, bu haberin onlara mümkün olduğunca geç ulaşması için bütün krallığın limanlarını kapatmaya, ordu yola çıkıncaya kadar hiçbir geminin İngiltere'den ayrılmamasına karar verdi. Buckingham'ın yokluğunda sefere kendisi komuta edecekti.

Bu emri, izin aldığı halde Danimarka elçisini ve kendi talimatıyla onarılan gemileri Birleşik Eyaletler'in Flessingue limanına götürecek olan Hollanda büyükelçisini İngiltere'de tutacak kadar katı bir şekilde uyguladı.

Ama bu emri olaydan beş saat sonra, yani öğleden sonra ikide verdiğinde, iki gemi limandan çoktan ayrılmıştı. Bu gemilerden ilki, bildiğimiz gibi, suikastın gerçekleştiğini tahmin eden ve amiral gemisinin direğine siyah bayrak çekildiğini gördüğünde de bu düşüncesinde haklı olduğunu anlayan Milady'yi götürüyordu.

İkinci gemiye gelince, kimi taşıdığını ve limandan nasıl ayrıldığını daha sonra anlatacağız.

Geçen bu süre zarfında, La Rochelle'deki ordugâhta hiçbir şey değişmemişti; yalnızca orada başka her yerde olabileceğinden daha çok sıkılan kral, Saint-Louis bayramını kimliğini gizleyerek Saint-Germain'de geçirmeye karar vermiş ve kardinalden kendisine eşlik edecek yirmi kişilik bir silahşor birliğinin hazırlanmasını istemişti. Bazen kralın sıkıntısı kendisine de bulaşan kardinal, 15 Eylül'de geri döneceğini söyleyen yardımcısı kralın bu isteğini büyük bir sevinçle yerine getirmişti.

Kardinal tarafından hareket emri alan Mösyö de Tréville nedenini bilmese de, Paris'e dönmek için büyük bir istekle yanıp tutuşan dostlarını krala eşlik edecek kafileye dahil etmişti.

Mösyö de Tréville ilk olarak kendileriyle görüştüğü için dört silahşor on beş dakika sonra durumdan haberdar olmuşlardı. O zaman d'Artagnan, kardinalin kendisini silahşorlar arasına katarak ne büyük bir iyilik yaptığını bir kez daha takdir etmişti; aksi takdirde arkadaşları yola çıktığında o ordugâhta kalacaktı.

Daha sonra görüleceği gibi Paris'e gitmekteki bu sabırsızlığın nedeni, Béthune manastırında ölümcül düşmanı Milady ile karşılaşacak olan Madam Bonacieux'yü tehdit eden tehlikeydi. Daha önce de söylediğimiz gibi Aramis, kraliçeden Madam Bonacieux'nün manastırdan çıkması ve Lorraine'e ya da Belçika'ya gitmesini sağlayacak bir izin belgesi alacak kadar iyi ilişkileri olan Tours'lu çamaşırcı Marie Mi-chon'a hemen bir mektup yazmıştı. Yanıt gecikmemiş, sekiz on gün sonra Aramis şu mektubu almıştı:

> "Sevgili kuzinim,
>
> İşte kız kardeşimin, tehlikede olduğunu düşündüğünüz hizmetçi kızımız için gönderdiği izin belgesi. Kraliçe size bu izin belgesini gönderdiği için çok mutlu, çünkü çok sevdiği bu genç kızdan gelecekte yararlanmayı umuyor.
>
> Sizi kucaklıyorum.

Marie Michon."

Bu mektuba bir izin belgesi eklenmişti:

"Béthune manastırı başrahibesi, manastırına benim talimatım ve himayemde giren genç kızı bu pusulayı getiren kişiye teslim edecek.

10 Ağustos 1628, Louvre

Anne."

Anlaşılacağı gibi, Aramis'le kraliçeye kız kardeşim diye hitap eden çamaşırcı kız arasındaki akrabalık ilişkisi genç silahşorları çok neşelendirmişti; ama Porthos'un eşek şakaları karşısında iki üç kez kıpkırmızı olan Aramis ağızlarından tek bir kelime daha çıkarsa, artık kuzinini bu tür işlere alet etmeyeceğini söyleyerek, arkadaşlarından bir daha bu konuyu açmamalarını istemişti.

Bunun üzerine, artık Madam Bonacieux'yü Béthune manastırından çıkarma emrini aldıkları için istekleri yerine gelmiş olan dört silahşor bir daha Marie Michon'dan hiç söz etmediler. Doğrusu bu ya bu izin belgesi Fransa'nın bir ucundaki La Rochelle'de bulundukları sürece pek işlerine yaramayacaktı; bu yüzden kralın yirmi silahşorla Paris'e gideceği ve dört silahşorun da bu kafilede yer alacakları haberi gelmese, d'Artagnan bütün iyi niyetiyle gidiş gerekçelerini açıklayıp Mösyö de Tréville'den izin isteyecekti.

Sevinçleri büyüktü. Uşaklar valizlerle birlikte önden gönderilip, 16 Ağustos sabahı yola çıkıldı.

Kardinal, majestelerini Surgeres'den Mauzé'ye kadar yolcu etti ve orada kral ve başbakanı büyük dostluk gösterileriyle birbirlerine veda ettiler.

Bununla birlikte, mümkün olduğunca hızlı yol alıp ayın 23'ünde Paris'te olmak isteyen kral, ara sıra oyalanmak için duruyor, bir zamanlar Luynes sayesinde edindiği en büyük zevklerinden biri olan saksağan avına çıkıyordu. Yirmi silahşordan on altısı bu keyifli molaları büyük bir neşeyle geçirirlerken, içlerinden dördü bildikleri bütün sövgüleri sıralıyorlardı. Özellikle böyle anlarda, d'Artagnan kulaklarının çınladığından şikâyet ediyor, Porthos ise bu durumu şöyle açıklıyordu:

"Çok soylu bir kadın, bunun bir yerlerde sizin hakkınızda konuşulduğunun belirtisi olduğunu söylemişti."

Nihayet kafile 23 Ağustos gecesi Paris'e ulaştı; Mösyö de Tréville'e teşekkür eden kral, ona silahşorlarına dörder gün izin verebileceğini, ancak uygunsuz yerlerde görülürlerse Bastille'e kapatılacaklarını söyledi.

Tahmin edilebileceği gibi ilk izinler dostlarımıza çıkmıştı. Dahası Athos bu izni dört günden altı güne çıkartmış ve bu altı güne bir de gece eklemişti, çünkü 24'ü akşamı beşte yola çıkmalarına rağmen, Mösyö de Tréville iznin başlangıç tarihini 25 Ağustos sabahı olarak imzalamıştı.

"Tanrım," diyordu hiçbir şeyi kendine sorun etmeyen d'Artagnan, "sanırım çok basit bir iş için canımızı sıkıyoruz: İki günde, iki üç atı çatlatarak –bu önemli değil, param var– Béthune'e varacağım, kraliçenin mektubunu başrahibeye verip, kıymetli hazineyi Lorraine'e ya da Belçika'ya değil, kardinalin La Rochelle'de bulunması nedeniyle daha iyi saklanabileceği Paris'e getireceğim. Sefer dönüşünde, biraz kuzininin, biraz da kişisel hizmetlerimizin karşılığı olarak kraliçenin yardımıyla ne yapacağımıza karar vereceğiz. Boşu boşuna yorulmanıza gerek yok, siz burada kalın, böyle basit bir yolculuğa Planchet ile birlikte çıkabiliriz."

Bunun üzerine Athos sakin bir ifadeyle karşılık verdi:

"Bizim de paramız var; henüz elmastan payıma düşenin hepsini içkiye yatırmadım, Porthos ve Aramis de paralarını bitirmediler. Biz de bir at yerine dördünü çatlatacağız. Şunu da unutmayın

d'Artagnan," diye ekledi genç adamın içini titreten kaygılı bir ses tonuyla, "Béthune, gittiği her yere felaketler götüren Milady'ye kardinalin randevu verdiği kentin adı. Dört erkekle hesaplaşacak olsaydınız, tek başınıza gitmenize izin verirdim, ama karşınızda bu kadın olduğuna göre dört kişi gidelim, dört uşağımızı da eklersek sayımız yeterli olacak!"

"Athos, beni korkutuyorsunuz," diye haykırdı d'Artagnan, "Tanrı aşkına, bu kadar kaygılanacak ne var?"

"Çok şey!" diye yanıtladı Athos.

Arkadaşlarını gözlemleyen d'Artagnan, Porthos ve Aramis'in yüzünde de Athos gibi derin bir endişenin izleri olduğunu fark etti ve bundan sonra tek bir söz bile edilmeden atlarla dörtnala yola çıkıldı.

25 Ağustos akşamı Arras'da Herse d'Or hanında bir kadeh şarap içmek için mola veren d'Artagnan, atını değiştirip avludan Paris yoluna doğru dörtnala çıkan bir süvariyle karşılaştı. Yola açılan büyük kapıdan geçtiği sırada, ağustos ayında olunmasına rağmen esen şiddetli rüzgârla pelerini havalanan bu yolcu kafasından hafifçe çıkan şapkasını yeniden gözlerinin üzerine indirdi.

Gözlerini bu adama dikmiş olan d'Artagnan'ın bir anda yüzü soldu, kadehi elinden düştü.

"Neyiniz var efendim?" dedi Planchet. "Ah! Koşun beyler, efendim çok kötü görünüyor!"

Oraya doğru koşan üç silahşor, d'Artagnan'ın kötü görünmek yerine atına doğru koştuğunu görüp, onu kapının eşiğinde durdular.

"Böyle çılgın gibi nereye gidiyorsun?" diye bağırdı Athos.

"Bu o!" diye haykırdı d'Artagnan öfkeden rengi solmuş, alnını ter basmış bir halde, "Bu o! Bırakın ona yetişeyim."

"Ama o kim?" diye sordu Athos.

"O adam!"

"Hangi adam?"

"Her karşılaştığımda başıma bir felaket getiren o adam; Meung'de ilk rastladığımda yanında o korkunç kadın olan, Athos'la tartıştığımızda peşinde olduğum, Madam Bonacieux'nün kaçırıldığı günün sabahı karşılaştığım o adam! Onu gördüm! Rüzgâr pelerinini havalandırdığı an onu tanıdım."

"Lanet olsun!" dedi düşüncelere dalan Athos.

"Atlara beyler, atlara, onu takip edelim, onu yakalayalım."

"Sevgili dostum," dedi Aramis, "şunu unutmayın ki, bizim gideceğimizin aksi yönde gidiyor ve dinlenmiş bir atı var, yorgun atlarımız ona yetişemeden çatlayacak. Adamı bırakalım, kadını kurtaralım."

"Hey mösyö!" diye haykırdı yabancının ardından koşan seyis çömezi, "Hey mösyö! Şapkanızdan bir kâğıt düştü! Hey mösyö!"

"Dostum," dedi d'Artagnan, "bu kâğıt için yarım altına ne dersin?"

"Elbette mösyö, memnuniyetle!"

Bu alışverişe çok sevinmiş gibi görünen seyis çömezi hanın avlusuna dönerken, d'Artagnan kâğıdı açtı.

"Ne yazıyor?" diye sordu etrafını çeviren arkadaşları.

"Yalnızca tek bir sözcük var!" dedi d'Artagnan.

"Evet," dedi Aramis, "bu bir şehir ya da köy ismi."

"Armentières," dedi Porthos, "bu ismi hiç duymadım!"

"Ve bu ismi kendi el yazısıyla yazmış!" diye haykırdı Athos.

"Tamam, bu kâğıdı özenle saklayalım," dedi d'Artagnan, "atlara dostlarım, atlara!"

Ve dört arkadaş Béthune yolunda dörtnala ilerlediler.

LXI

Carmélites De Béthune Manastırı

Büyük suçlular, Tanrı alçaklıklarından bıkıp, inançsız yaşamlarına bir son verene kadar, beraberlerinde engelleri aşmalarını, tehlikelerden uzak durmalarını sağlayan bir tür tılsım taşırlar.

Bu durum Milady için de geçerliydi. Her iki ülkenin savaş gemilerinin arasından geçmiş, hiçbir aksilik yaşanmadan Boulogne'a varmıştı.

Milady, Portsmouth'ta gemiden indiğinde, Fransızların baskısı yüzünden La Rochelle'den ayrılmış bir İngilizdi, iki günlük bir yolculuktan sonra, Boulogne'da karaya çıktığında ise, Portsmouth'ta Fransızlara diş bileyen İngilizlerin şüphelendiği bir Fransızdı.

Zaten Milady, güzelliği, soylu ifadesi ve dağıttığı altınlarla pasaportların en etkileyicisine sahipti. Gerekli işlemleri elini öpen yaşlı liman müdürünün tatlı gülümsemesi ve kibar yaklaşımlarıyla halletti, şu mektubu postaya verdikten hemen sonra Boulogne'dan ayrıldı:

> "Ekselansları Kardinal Richelieu'nün La Rochelle'deki karargâhına.
>
> Monsenyör, içiniz rahat olsun, Buckingham dükü Fransa'ya hareket edemeyecek.

Boulogne, 25 Ağustos akşamı.

Milady

> Not: Ekselanslarının isteği üzerine, emirlerini bekleyeceğim Carmélites de Béthune manastırına geçiyorum."

Gerçekten de aynı akşam yola çıkan Milady gece bastırdığında bir handa mola vermiş, ertesi sabah beşte yeniden hareket edip, üç saat sonra Béthune'e varmıştı.

Hemen yerini öğrendiği manastıra gitti.

Milady'yi karşılayan başrahibe kardinalin emrini okuduktan sonra, kendisine bir oda gösterip yemek servisi yaptırdı.

Geçmişte kalanların tamamını zihninden silip gözlerini geleceğe dikmiş olan bu kadın, ismi bu kanlı olaya hiçbir şekilde karışmadan istediğini elde eden kardinalin kendisine hazırlayacağı gösterişli hayattan başka bir şey düşünmüyordu. İçini yakıp kavuran yeni tutkular hayatına kâh laciverdi, kâh alev rengini, kâh kasırganın koyu siyahını yansıtarak gökyüzünde uçuşan ve dünyaya yıkımla ölümden başka bir şey getirmeyen şu bulutların görünümünü kazandırıyordu.

Yemekten sonra, başrahibe manastırda fazla iş olmadığı için yeni konuğuyla tanışmaya geldi.

Milady, başrahibenin üzerinde iyi bir izlenim bırakmak istiyordu, zaten bu üstün nitelikli insanı etkilemek o kadar zor değildi, sevimli görünmeye çalıştı, sohbetinin zenginliği ve bütün benliğine yayılan nezaketiyle temiz kalpli başrahibeyi etkiledi.

Soylu bir aileden gelen başrahibe kraliyet topraklarının bir ucundaki bu manastırın duvarlarını aşmakta güçlük çeken dünyevi haberlerden ve özellikle sarayla ilgili dedikodulardan çok hoşlanıyordu.

Soylular arasında geçirdiği beş altı yıl boyunca aristokratların entrikalarından fazlasıyla haberdar olan Milady, Fransız sarayındaki olaylardan, kralın aşırı tutuculuğundan, başrahibenin isimlerinden tanıdığı saraylı hanımlar ve beyefendilerin skandal dolu yaşamlarından ve biraz da kraliçe ile Buckingham arasındaki aşktan söz etti.

Ancak hiç karşılık vermeyen başrahibe yalnızca gülümsemek ve dinlemekle yetiniyordu. Bu arada sohbetinin onu eğlendirdiğini fark eden Milady sözü kardinale getirerek konuşmasına devam etti.

Ama başrahibenin kralcı mı, yoksa kardinalci mi olduğunu bilmediğinden işi hiç kolay değildi: Bunun üzerine dikkatli davranmaya karar verdi, başrahibe de kendi payına oldukça sakınımlı davranıyor, kardinalin ismini her duyuşunda yalnızca derin bir saygıyla başını öne eğmekle yetiniyordu.

Manastırda canının çok sıkılacağını düşünmeye başlayan Milady, karşısındakinin hangi taraftan olduğunu öğrenmeden hiçbir şeyi riske atmamaya karar verdi. Başrahibenin sessizliğini daha ne kadar koruyacağını öğrenmek isteyerek, önce kardinalin yanlış bir tutumunu üstü kapalı olarak, ardından da Madam Aiguillon, Marion de Lorme ve birkaç soylu kadınla yaşadığı aşk maceralarını bütün ayrıntılarıyla anlattı.

Daha büyük bir dikkatle dinlemeye başlayan başrahibe yavaş yavaş canlanıyor ve gülümsüyordu.

"Tamam," dedi Milady içinden, "sohbetim hoşuna gitti, kardinalci olsa bile bir fanatik değil."

Ardından, kardinalin düşmanlarına yaptığı işkenceleri anlattı. Başrahibe onaylayıp onaylamadığını belli etmeden haç çıkardı.

Bu hareket Milady'nin bu dindar kadının krala daha yakın olduğunu anlamasını sağladı.

"Bu konulardan hiç haberdar değilim," dedi başrahibe sonunda, "ama saraydan, dünyevi olaylardan ne kadar uzak olsak bile, burada da anlattığınız üzücü örneklere tanık oluyoruz, konuklarımızdan biri kardinalin işkencelerinden çok çekmiş."

"Konuklarınızdan bir mi?" dedi Milady, "Aman Tanrım! Zavallı kadın, ona çok acıdım."

"Bunda haklısınız, çünkü acınacak bir halde: Hapisler, tehditler, işkenceler, hepsini yaşamış. Ama belki de kardinalin böyle davranmak için haklı gerekçeleri vardır ve bir meleğe benzese de, her zaman yüz ifadesine kanmamak gerekir."

"İşte bu güzel!" dedi Milady içinden, "Bir şeyler öğreneceğim galiba, içime doğuyor!"

Ve yüzüne çok saf bir ifade verdi.

"Ne yazık!" dedi Milady, "İnsanların yüz ifadelerine inanmamak gerektiğini söylerler; ama Tanrı'nın bu en güzel yapıtına güvenilemezse neye güvenilecek? Belki de bütün hayatım boyunca yanılacağım, yine de yüzü sempati uyandıran herkese inanmaya devam edeceğim."

"Yani bu genç kadının suçsuz olduğuna inanabileceğinizi mi söylüyorsunuz?"

"Kardinal yalnızca suçları cezalandırmaz," diye karşılık verdi Milady, "bazı erdemleri en acımasız cinayetlerden daha sert bir şekilde cezalandırır."

"Şaşkınlığımı belirtmeme izin verir misiniz?" dedi başrahibe.

"Ama neden?" diye sordu Milady safça.

"Kullandığınız üslup beni şaşırtıyor."

"Üslubumda şaşılacak ne var?" diye sordu Milady gülümseyerek.

"Sizi buraya gönderdiğine göre, kardinalin dostu olmalısınız, yine de..."

"Yine de onun hakkında kötü şeyler söylüyorum," diye araya girdi başrahibenin cümlesini tamamlayan Milady.

"En azından iyi şeyler söylemiyorsunuz."

"Çünkü onun dostu değil, kurbanıyım," dedi içini çekerek.

"Ama sizin için bana yazdığı o mektup?.."

"O bir tür hapis emri, zamanı geldiğinde dalkavuklarından birini gönderip beni buradan çıkaracak."

"Ama o zaman neden kaçmadınız?"

"Nereye gidecektim ki? Kardinalin bu dünyada elini uzatma zahmetini gösterirse ulaşamayacağı bir

yer olduğunu mu sanıyorsunuz? Bir erkek olsam belki bu mümkün olabilirdi; ama bir kadın olarak ne yapabilirdim ki? O genç tutsağınız hiç kaçmayı denedi mi?"

"Hayır, ama onun başka bir derdi var, sanırım Fransa'da kalmasının nedeni bir aşk macerasına karışmış olması."

"Seviyorsa o kadar bahtsız sayılmaz," dedi Milady içini çekerek.

"Yani karşımda işkenceye maruz kalmış bir bahtsız daha mı var?" dedi Milady'ye giderek artan bir ilgiyle bakan başrahibe.

"Ne yazık ki öyle," dedi Milady.

Başrahibe bir an için aklına başka bir şey gelmiş gibi Milady'ye endişeyle baktı.

"Kutsal dinimizin düşmanı değilsiniz herhalde?" diye sordu kekeleyerek.

"Ben mi?" diye haykırdı Milady, "Ben Protestanım öyle mi? Ah! Hayır, bizi dinleyen Tanrı şahidimdir ki, tam tersine koyu bir Katolikim."

"O zaman madam, içiniz rahat olsun," dedi başrahibe, "içinde bulunduğunuz manastır sizin için bir hapishane olmayacak, tutsaklığınızı çekilir hale getirmek için elimizden geleni yapacağız. Ayrıca, hiç şüphesiz bir saray entrikası yüzünden işkence görmüş o genç kadın da burada olacak. Çok sevimli ve iyi yürekli biridir."

"İsmi nedir?"

"Çok yüksek mevkideki biri tarafından bana Ketty ismiyle emanet edildi. Diğer adını öğrenmeyi denemedim."

"Ketty!" diye haykırdı Milady, "Nasıl! Bundan emin misiniz?.."

"İsminin Ketty olduğundan mı? Elbette madam, onu tanıyor musunuz?"

Milady bu kadının eski oda hizmetçisi olduğunu düşünerek içinden güldü. Anısını öfkeyle hatırladığında intikam hissiyle altüst olan yüreğindeki duygular bir an için yüzüne yansısa da, bin bir suratlı bu kadın kendini hemen toplayarak yüzüne yeniden o sakin ve iyi niyetli ifadeyi verdi.

"Şimdiden sempati duyduğum bu genç hanımı ne zaman görebilirim?" diye sordu Milady.

"Bu akşam, hatta bugün," dedi başrahibe. "Ama dört günlük yoldan geldiğinizi söylemiştiniz, bu sabah da beşte kalkmışsınız, dinlenmeye ihtiyacınız olmalı. Yatıp uyuyun, akşam yemeği saatinde sizi uyandıracağız."

Entrikalara susamış olan yüreği bu yeni macerayla çarpmaya başlayan Milady uykusundan kolayca vazgeçebilirdi, yine de başrahibenin önerisini kabul etti, on beş günden beri birçok duygusal altüst oluş yaşamıştı, çelikten bedeni buna dayansa da, ruhunun dinlenmeye ihtiyacı vardı.

Başrahibeden izin isteyerek yattığında, Ketty isminin çağrıştırdığı tatlı intikam düşüncelerine daldı. Girişiminde başarılı olursa kardinalin verdiği neredeyse sınırsız vaatleri hatırladı. İşi başardığına göre, d'Artagnan'dan intikamını alabilecekti.

Milady'nin canın sıkan tek şey, öldüğünü ya da sürgüne gönderildiğini sandığı, ama karşısına d'Artagnan'ın en iyi dostu olarak çıkan kocası La Fère kontunun hatırasıydı.

Ama d'Artagnan'ın dostuysa, kraliçenin kardinalin planlarını bozan entrikalarında ona yardım etmiş olmalıydı, d'Artagnan'ın dostuysa kardinalin düşmanıydı ve hiç kuşku yok ki o da genç silahşoru boğacağı intikam örtüsünün kıvrımları arasında hak ettiği cezayı bulacaktı.

Kısa süre sonra bu tatlı umutlarla sarmalanmış bir halde uykuya daldı.

Yatağının ucunda yankılanan yumuşak bir sesle uyandı. Gözlerini açtığında, kendisine şefkat dolu bir merakla bakan sarı saçlı, yumuşak tenli genç bir kadının başrahibeye eşlik ettiğini gördü.

Genç kadının yüzünü daha önce hiç görmemişti; her ikisi de birbirlerini dikkatle inceleyerek, iltifat dolu sözcükler ettiler. Her ikisi de çok güzel olsalar da, güzellikleri oldukça farklıydı. Yine de Milady soylu havası ve aristokrat davranışlarıyla genç kadının üzerinde üstünlük kuracağını düşünerek gülümsedi. Genç kadının üzerindeki rahibe çömezi giysisinin bu tür bir mücadelede bir avantaj sağlamayacağı ortadaydı.

Başrahibe onları tanıştırdıktan sonra, kilisedeki işlerine dönmek üzere iki kadını yalnız bıraktı.

Milady'nin yattığını gören rahibe çömezi başrahibeyi izlese de, Milady onu durdurdu.

"Nasıl olur madam?" dedi, "Daha yeni tanışmamıza rağmen hemen ayrılmak istiyorsunuz, oysa itiraf edeyim ki burada kaldığım sürece yalnızlığımı sizinle paylaşacağımı düşünmüştüm."

"Hayır madam, yalnızca zamansız geldiğimi düşünmüştüm, yorgunsunuz, uyumanız gerek."

"Uyuyan insanlar ne umabilirler? Keyifli bir uyanış. Sayenizde böyle uyandım, bırakın tadını çıkarayım."

Ve elini tutup onu yatağının yanındaki bir koltuğa oturttu.

"Tanrım!" dedi rahibe çömezi, "Ne kadar bahtsızım! Burada bulunduğum altı ay boyunca kendimi oyalayacak hiçbir meşgale bulamadım, ve tam sizinle eşsiz bir dostluk kuracakken, bu manastırdan ayrılmak zorunda kalıyorum!"

"Nasıl?" dedi Milady, "Buradan ayrılıyor musunuz?"

"En azından öyle umuyorum," dedi rahibe çömezi saklamaya gerek duymadığı sevinçli bir ifadeyle.

"Kardinalden çok zulüm gördüğünüzü öğrendim," dedi Milady, "size karşı duyduğum sempatinin bir nedeni de bu."

"İyi yürekli annemiz bana sizin de o alçak kardinalin kurbanlarından biri olduğunuzu söyledi."

"Şişşt!" dedi Milady, "Burada bile onun hakkında böyle konuşmayalım; başıma gelen bütün felaketleri sizin gibi konuştuktan sonra yaşadım. Bir keresinde dostum sandığım bir kadın bana ihanet etmişti. Yoksa siz de bir ihanetin kurbanı mısınız?"

"Hayır," dedi rahibe çömezi, "benim bahtsızlığımın nedeni uğruna canımı vereceğim bir kadına olan sadakatim."

"Ve sizi ortada bıraktı, öyle mi?"

"Böyle düşünmekle haksızlık etmişim, iki üç gün önce bunun doğru olmadığını anlayıp Tanrı'ya şükrettim, beni unuttuğunu sanmakla ne büyük bir hata yapmış olduğuma karar verdim. Ama ya siz madam, sanırım özgürsünüz ve isteseydiniz kaçabilirdiniz."

"Dostum, param olmadan, Fransa'nın bu hiç bilmediğim bölgesinde nereye gidebilirdim ki?.."

"Ah!" diye haykırdı rahibe çömezi, "Bu iyi yürekliliğiniz ve güzelliğinizle her yerde dost edinebilirsiniz!"

"Bu, yalnız ve zulüm görmüş olmamı engelleyemiyor," dedi dudaklarındaki meleksi gülümsemesiyle Milady.

"Dinleyin," dedi rahibe çömezi, "Tanrı'dan umut kesmemek gerekiyor, yapılan iyilikler Tanrı katında her zaman karşılığını görür, bakın, ne kadar mütevazı ve güçsüz görünsem de belki de benimle tanışmanız şansınızı değiştirebilir; çünkü buradan çıkarsam, bana yardım eden güçlü dostlarımın size de yardım etmelerini sağlayabilirim."

"Ah! Yalnız olduğumu söylediğimde, yüksek mevkilerde dostlarım olmadığını kastetmedim," dedi Milady kendinden söz ederken genç kadını da konuşturmayı umarak, "ama bu dostlar da kardinalin önünde titriyorlar, kraliçe bile o korkunç başbakana karşı koymaya cesaret edemiyor, majestelerinin bütün iyi yürekliliğine rağmen, kendisine hizmet eden kişileri kardinalin öfkesinden koruyamadığını biliyorum."

"İnanın bana madam, görünüşe aldanmamak gerek, ne kadar acı çekerlerse, kraliçe onları daha fazla düşünüyor ve kendilerini unuttuğunu sandıkları anda yardımlarına koşuyor."

"Size inanıyorum," dedi Milady, "kraliçe çok iyi yürekli bir kadın."

"Ah! Böyle konuştuğunuza göre, demek o soylu ve güzel kraliçeyi tanıyorsunuz!" diye haykırdı rahibe çömezi coşkuyla.

"Şahsi olarak tanışma onuruna erişemedim," dedi Milady, "ama en yakın dostlarından birçoğunu tanıyorum; İngiltere'de Mösyö Dujart'la tanışmıştım, Mösyö de Putange'ı, Mösyö de Tréville'i tanırım."

"Mösyö de Tréville!" diye haykırdı rahibe çömezi, "Mösyö de Tréville'i tanıyor musunuz?"

"Elbette, hem de çok iyi tanırım."

"Kralın silahşor birliğinin komutanı?"

"Ta kendisi."

"Ah! Ama birazdan birçok ortak dostumuz olduğunu göreceksiniz; kendisini tanıyorsanız, onu ziyaret etmiş olmalısınız?"

"Sık sık!" dedi yalanının işe yaradığını anlayarak sonuna kadar devam etmeye karar veren Milady.

"Konağına gittiğinizde, silahşorlarından bazılarını görmüş olmalısınız?"

"Konağında bulunanların hepsini!" diye karşılık verdi sohbetin gitgide ilginçleştiğini fark ederek.

"Tanıdıklarınızdan bazılarının isimlerini söyleyin, onları benim de tanıdığımı göreceksiniz."

"Ama," dedi canı biraz sıkılmış gibi görünen Milady, "Mösyö de Louvigny'yi, Mösyö de Courticron'u, Mösyö de Férussac'ı tanırım."

Sözünü bitirmesini bekleyen rahibe çömezi durduğunu görünce:

"Athos adlı bir beyefendiyi tanımıyor musunuz?" diye sordu.

Yüzü üzerine uzandığı çarşaflar gibi beyazlaşan Milady, kendine hâkim olmaya çalışsa da, bir çığlık atmaktan kurtulamadı, konuştuğu kadının elini kavrayarak gözlerini ona dikti.

"Aman Tanrım! Neyiniz var?" diye sordu zavallı kadın, "Sizi üzecek bir şey mi söyledim?"

"Hayır, ama tanıdığım bir beyefendiyi çok yakından tanıyan biriyle karşılaşmak beni çok etkiledi."

"Evet, onu çok yakından tanırım, yalnızca onu değil, dostları Mösyö Porthos ve Mösyö Aramis'i de!"

"Gerçekten de onları ben de tanırım!" diye haykırdı içinin ürperdiğini hisseden Milady.

"Onları tanıyorsanız, ne kadar iyi yürekli ve içten dostlar olduklarını biliyorsunuzdur; neden onlardan yardım istemediniz?"

"Onları yardım isteyecek kadar iyi tanımıyorum," diye kekeledi Milady, "ancak dostları olan Mösyö d'Artagnan onlardan çok söz ederdi."

"D'Artagnan'ı tanıyor musunuz?" diye haykırdı rahibe çömezi, ellerini kavradığı Milady'ye gözlerini dikerek.

Sonra Milady'nin yüzündeki garip ifadeyi fark ederek:

"Bağışlayın madam," dedi, "onu hangi sıfatla tanıyorsunuz?"

"Ama," dedi canı sıkılmış gibi görünen Milady, "bir dost olarak."

"Doğru söylemiyorsunuz madam, siz onun sevgilisiydiniz."

"Sevgilisi olan asıl sizdiniz madam," diye haykırdı Milady.

"Ben!" dedi rahibe çömezi.

"Evet siz; şimdi sizi tanıdım, siz Madam Bonacieux'sünüz."

Dehşete kapılan genç kadın şaşkınlıkla geri çekildi.

"Ah! İnkâr etmeyin," dedi Milady.

"Evet madam!" dedi Madam Bonacieux, "Onu seviyorum, söylesenize yoksa rakibe miyiz?"

Milady'nin yüzü öylesine vahşi bir ateşle aydınlandı ki, kıskançlık krizine girmese, Madam Bonacieux bu yüz ifadesi karşısında dehşete kapılabilirdi.

"Hadi, söyleyin madam," dedi kendisinden beklenmeyen bir kararlılıkla, "onun sevgilisi oldunuz mu, yoksa hâlâ sevgilisi misiniz?"

"Ah, hayır!" diye haykırdı Milady gerçeği söylediğine şüphe bırakmayan bir ses tonuyla, "Asla! Asla!"

"Size inanıyorum," dedi Madam Bonacieux, "ama neden öyle çığlık attınız?"

"Nasıl, bunun nedenini anlayamıyor musunuz?" dedi şaşkınlığını atlatıp her zamanki soğukkanlılığını kazanmış olan Milady.

"Anlamamı nasıl beklersiniz? Bu konuyla ilgili hiçbir şey bilmiyorum."

"Mösyö d'Artagnan benim hem dostum, hem de sırdaşımdır."

"Gerçekten mi?"

"Her şeyi biliyorum, Saint-Germain'deki küçük evden kaçırılışınızı, onun ve dostlarının umutsuzluğunu, şu ana dek sizi boşuna bir çabayla aradıklarını! Adını sık sık birlikte andığımız, onun bütün yüreğiyle sevdiği, bana da daha tanışmadan sevdirdiği kişiyle karşılaştığımı anladığımda ne kadar şaşırdığımı anlamıyor musunuz? Ah! Sevgili Cons-tance, demek sonunda sizi bulabildim!"

Ve Milady kollarını, biraz önce kendisini rakibesi sanan, ama söylediklerinden sonra onu içten ve sadık bir dost olarak görmeye başlayan Madam Bonacieux'ye uzattı.

"Ah! Bağışlayın beni!" diye haykırdı Madam Bonacieux kendisini Milady'nin omuzlarına bırakarak, "Onu öyle çok seviyorum ki!"

İki kadın bir süre birbirlerine sarılmış halde kaldılar. Milady'nin kini gücüne yansısaydı, hiç kuşku yok ki Madam Bonacieux bu kucaklaşmadan sağ olarak kurtulamayacaktı. Ama onu boğamayınca gülümsemekle yetindi.

"Ah, sevgili güzel küçüğüm!" dedi Milady, "Sizi gördüğüme ne kadar sevindim! Bırakın size biraz bakayım." Ve bu sözleri söylerken Madam Bonacieux'yü bakışlarıyla adeta yiyordu. "Evet, sizsiniz. Ah! Bana anlattıklarından sizi çok iyi tanıyorum."

Zavallı kadın, o güzel alnın, ilgi ve merhametten başka bir şey göremediği o parıldayan gözlerin arkasında ne acımasız planlar olduğunu fark edemiyordu.

"Size anlattığına göre, ne kadar acı çektiğimi biliyor olmalısınız," dedi Madam Bonacieux, "ama onun için acı çekmek bir mutluluktu."

Aklı başka yerde olan Milady bir robot gibi tekrarladı:

"Evet, mutluluktu."

"Hem sonra, işkencem yarın, belki de bu akşam sona eriyor, onu yeniden gördüğümde artık geçmişi unutacağım."

"Bu akşam mı? Yarın mı?" diye haykırdı bu sözlerle daldığı düşüncelerden sıyrılan Milady, "Ne demek istiyorsunuz? Ondan bir haber mi bekliyorsunuz?"

"Kendisini bekliyorum."

"Kendisini mi? D'Artagnan buraya mı gelecek?"

"Evet."

"Ama bu imkânsız! O şimdi kardinalle birlikte La Rochelle kuşatmasında, Paris'e ancak şehir düştükten sonra gelebilir."

"Siz öyle düşünüyorsunuz, ama soylu ve yiğit d'Artagnan'ım için imkânsız diye bir şey olabilir mi?"

"Ah! Buna inanamıyorum!"

"O zaman, şunu okuyun!" dedi zavallı genç kadın, kibir ve sevinç içinde Milady'ye bir mektup uzattı.

"Madam de Chevreuse'ün yazısı!" dedi Milady içinden. "Onun bu işin içinde olduğundan emindim!"

Ve satırları hafizasına kazırcasına okudu.

"Sevgili çocuğum, hazır olun, dostumuz kısa süre sonra, sizi güvenliğiniz yüzünden saklanmak zorunda kaldığınız hapishaneden çıkarmak üzere gelecek.

Yakışıklı Gaskonyalımız bize her zamanki yürekliliğini ve sadakatini kanıtladı, birileri ona gönderdiği haberden dolayı minnet duyuyor."

"Evet, evet," dedi Milady, "bu mektup her şeyi kesin bir şekilde açıklıyor. Gönderdiği haberin ne olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, ama sanırım kraliçeyi, kardinalin yeni bir entrikasından haberdar etmiş olmalı."

"Evet, kuşkusuz öyle olmalı!" dedi mektubu Madam Bonacieux'ye geri verip, düşünceli başını göğsüne doğru eğerek.

O sırada dörtnala gelen bir at sesi duyuldu.

"Ah!" diye haykırdı pencereye yönelen Madam Bona-cieux, "Gelen o mu acaba?"

Milady yatağında şaşkınlıktan taşlaşmış bir halde kalakalmıştı; başına aniden beklemediği o kadar çok şey gelmişti ki, ilk kez kafasını toparlayamıyordu.

"O! O!" diye mırıldandı, "O olabilir mi?"

Milady yatağında sabit bakışlarla bekliyordu.

"Ne yazık ki hayır!" dedi Madam Bonacieux, "Tanımadığım bir adam, ama buraya doğru gelir gibi görünüyor, evet atını yavaşlattı, kapının önünde durdu, şimdi zili çalıyor."

Milady yatağından fırladı.

"O olmadığına emin misiniz?"

"Tabii! Elbette."

"Belki de onu tanıyamadınız."

"Onu şapkasının tüyünden, pelerininin ucundan tanırım!"

Milady giyinmeye devam ediyordu.

"O adamın buraya geldiğini mi söylemiştiniz?"

"Evet, içeri girdi."

"Ya sizin ya da benim için geldi."

"Aman Tanrım, ne kadar tedirgin görünüyorsunuz!"

"Evet, itiraf edeyim ki kendimi sizin kadar güvenlikte hissetmiyorum, kardinalden korkuyorum."

"Şişşt!" dedi Madam Bonacieux, "Buraya geliyorlar!"

Gerçekten de, kapının açılmasıyla içeri başrahibe girdi.

"Boulogne'dan mı geldiniz?" diye sordu Milady'ye.

"Evet," diye karşılık verdi Milady soğukkanlılığını korumaya çalışarak, "beni soran kim?"

"İsmini söylemeyen bir adam, kardinal tarafından gönderilmiş."

"Benimle görüşmek mi istiyor?"

"Boulogne'dan gelen kadınla görüşmek istiyor."

"O zaman, rica ederim içeri alın madam."

"Aman Tanrım! Tanrım!" dedi Madam Bonacieux, "Kötü bir haber mi?"

"Korkarım öyle."

"Sizi o adamla baş başa bırakacağım, ama gider gitmez, izin verirseniz yanınıza geleceğim."

"İzin vermek de ne demek! Rica ederim gelin."

Başrahibe ve Madam Bonacieux dışarı çıktılar.

Yalnız kalan Milady gözlerini kapıya dikti, biraz sonra merdivenlerde mahmuzların yankılanan gürültüsü duyuldu, sonra ayak sesleri yaklaştı, kapı açıldı ve bir adam belirdi.

Milady bir sevinç çığlığı attı: Bu adam kardinalin sağ kolu olan Rochefort kontundan başkası değildi.

LXII

Şeytanın İki Yüzü

"Ah!" diye haykırdılar bir ağızdan Rochefort ve Milady, "Sizsiniz!"

"Evet, benim."

"Nereden geliyorsunuz?" diye sordu Milady.

"La Rochelle'den, ya siz?"

"İngiltere'den."

"Buckingham nasıl?"

"Öldü ya da ağır bir şekilde yaralandı, yola çıktığım için bir fanatiğin onu öldürme teşebbüsünde bulunduğundan başka bir şey öğrenemedim."

"Ah!" dedi Rochefort gülerek, "İşte kardinali çok sevindirecek mutlu bir tesadüf! Onu bu gelişmeden haberdar ettiniz mi?"

"Boulogne'dan mektup gönderdim. Ama buraya nasıl geldiniz?"

"Endişelenen ekselansları, sizi aramak için beni gönderdi."

"Buraya dün geldim."

"Düne kadar ne yaptınız?"

"Zamanımı boşa harcamadım."

"Ah! Bundan eminim."

"Burada kime rastladığımı biliyor musunuz?"

"Hayır."

"Tahmin edin."

"Nereden bilebilirim ki?"

"Kraliçenin hapisten çıkarttığı o genç kadın."

"Küçük d'Artagnan'ın sevgilisi mi?"

"Evet, kardinalin nereye sığındığını bilemediği Madam Bonacieux."

"Bu güzel işte," dedi Rochefort, "mutlu bir tesadüf daha; ekselansları gerçekten de şanslı bir adam."

"O kadınla karşılaştığımda ne kadar şaşırdığımı biliyor musunuz?"

"Sizi tanıyor mu?"

"Hayır."

"O zaman sizi bir yabancı sanıyor."

Milady güldü.

"Onun en yakın dostuyum!"

"Sevgili kontes, şerefim üzerine yemin ederim ki, böyle mucizeleri sizden başkası başaramaz."

"Bana inandı şövalye," dedi Milady, "neler olup bittiğini biliyor musunuz?"

"Hayır."

"Yarın ya da öbür gün kraliçenin emriyle onu almaya gelecekler."

"Gerçekten mi? Kim gelecek?"

"D'Artagnan ve dostları."

"İşte onları Bastille'e göndermemiz için bir neden."

"Bu iş şimdiye kadar neden halledilmedi?"

"Bilemiyorum, kardinalin bu adamlara karşı anlayamadığım bir zaafı var."

"Gerçekten mi?"

"Evet."

"O zaman Rochefort, ona Colombier-Rouge hanındaki konuşmamızın bu dört adam tarafından dinlendiğini, kendisi handan ayrıldıktan sonra içlerinden birinin odama çıkarak elimdeki izin belgemi aldığını, Winter lorduna İngiltere'ye geleceğimi bildirdiklerini ve az kalsın bu yüzden tıpkı elmas olayında olduğu gibi görevimi başaramayacağımı, bu dört adam içinde en tehlikelilerin Athos ve d'Artagnan olduklarını, Madam de Chevreuse'ün sevgilisi Aramis'in ise ileride işimize yarayabileceği için kendi haline bırakılması gerektiğini, Porthos'a gelince onun uğraşılmaya değmeyecek bir budaladan, ahmaktan başka bir şey olmadığını söyleyeceksiniz."

"Ama bu adamların şu anda La Rochelle kuşatmasında olmaları gerekiyor."

"Ben de öyle sanıyordum, ama Madam Bonacieux'nün tedbirsizce davranarak bana gösterdiği Madam de Chevreuse'ün mektubuna göre bu dört adam onu almak üzere buraya geliyor."

"Lanet olsun! Nasıl yapmalı?"

"Kardinal size benim hakkımda ne söyledi?"

"Raporunuzu yazılı ya da sözlü olarak aldıktan sonra kendisine ileteceğim, neler yaptığınızı öğrendiğinde size gerekli talimatları gönderecek."

"Yani burada mı kalmam gerek?"

"Burada ya da bu civarlarda."

"Beni de birlikte götüremez misiniz?"

"Hayır, emirler kesin, ordugâhta tanınabilir ve özellikle orada olup bitenlerden sonra varlığınızla ekselanslarını tehlikeye atabilirsiniz. Bana yalnızca kardinalden gelecek haberleri nerede bekleyeceğinizi söyleyin, sizi nerede bulacağımı bilmem gerek."

"Dinleyin, burada kalmam mümkün görünmüyor."

"Neden?"

"Düşmanlarımın her an buraya gelebileceklerini unutuyorsunuz."

"Bu doğru, ama o zaman o kadın ekselanslarının elinden kurtulmuş olacak."

"Pöh!" dedi Milady kendine özgü bir gülümsemeyle, "Onun en yakın dostu olduğumu unutuyorsunuz."

"Evet, bu durumda kardinale kadın konusunda..."

"İçinin rahat olmasını söyleyin."

"Hepsi bu mu?"

"Ne demek istediğimi anlayacaktır."

"Şimdi, bakalım ne yapmam gerek?"

"Hemen yola çıkın; sanırım götüreceğiniz haber acele etmenize değer."

"Lillers'e girerken arabamın dingili kırıldı."

"Harika!"

"Nasıl, harika mı?"

"Evet, arabanıza ihtiyacım var."

"Ya ben nasıl gideceğim."

"Atla."

"Yüz seksen fersahı atla gitmek kolay mı sanıyorsunuz?"

"Çok mu zor?"

"Peki, sonra?"

"Sonra, Lillers'den geçerken uşağınızı arabayla birlikte bana göndereceksiniz."

"Tamam."

"Üzerinizde kardinalin yazılı bir emir var mı?"

"Beni her şeyi yapmaya yetkili kılan bir belge var."

"Onu başrahibeye gösterip, beni bugün ya da yarın almaya geleceklerini ve sizin adınıza gelen kişiyle birlikte gitmem gerektiğini söyleyeceksiniz."

"Çok güzel!"

"Başrahibe karşısında beni ağır bir şekilde suçlamayı ihmal etmeyin."

"Ama neden?"

"Ben kardinalin bir kurbanıyım. O zavallı Madam Bonacieux'nün güvenini kazanmam gerekiyor."

"Bu doğru. Şimdi bana olup bitenlerle ilgili bir rapor verebilir misiniz?"

"Ama size her şeyi anlattım, hafizanız güçlüdür, olayları size naklettiğim gibi anlatın, kâğıt kaybolabilir."

"Haklısınız; yalnızca sizi nerede bulabileceğimi öğreneyim, bu çevrede boş yere dolanmak istemem."

"Tamam, bekleyin."

"Harita ister misiniz?"

"Hayır, bu bölgeyi çok iyi bilirim."

"Siz mi? Ama buraya ne zaman geldiniz ki?"

"Ben burada büyüdüm."

"Gerçekten mi?"

"Görüyorsunuz ki bir yerlerde büyümek de bir işe yarıyormuş demek."

"O zaman beni nerede?.."

"Biraz düşünmeme izin verin; evet, Armentières'de."

"Armentières de neyin nesi?"

"Lys'te küçük bir şehir! Başka bir ülkeye geçmem için nehri aşmam yetecek."

"Mükemmel! Ama nehri yalnızca tehlikeli bir durumda geçeceksiniz."

"Anlaştık."

"Ve bu durumda, nerede olduğunuzu nasıl öğreneceğim?"

"Uşağınızı yanınıza almanız gerekiyor mu?"

"Hayır."

"Tekin bir adam mı?"

"Bunu kanıtlamıştır."

"Onu bana verin, kendisini kimse tanımıyor, kalacağım yerde ondan ayrılırım ve o da sizi bana getirir."

"Demek beni Argentières'de bekleyeceksiniz, öyle mi?"

"Armentières'de." diye düzeltti Milady.

"Şu ismi bir kâğıda yazın, unutabilirim, bir şehir ismi kimseyi şüphelendirmez, öyle değil mi?"

"Kim bilir? Neyse," dedi Milady ismi bir kâğıt parçasına yazarak.

"Tamam!" dedi Milady'den aldığı kâğıdı katlayıp şapkasının içine yerleştiren Rochefort, "Zaten içiniz rahat olsun, bu kâğıdı kaybedersem, tıpkı çocuklar gibi o ismi yol boyunca tekrarlayacağım. Hepsi bu mu?"

"Sanırım."

"O zaman bir daha tekrarlayalım: Buckingham öldü ya da ağır bir şekilde yaralandı; kardinalle görüşmeniz dört silahşor tarafından duyuldu; Winter lordu Portsmouth'a geleceğinizden haberdar edildi; d'Artagnan ve Athos Bastille'e gönderilecek; Aramis, Madam de Chevreuse'ün âşığı; Porthos bir ahmak; Madam Bonacieux bulundu; size uşağımla birlikte arabayı mümkün olduğunca çabuk göndereceğim; başrahibenin kuşkulanmaması için sizin kardinalin bir tutsağı olduğunuzu söyleyeceğim; Lys kıyılarındaki Armentières. Doğru mu?"

"Gerçekten de sevgili şövalyem güçlü bir hafizanız var. Bu arada bir şey daha ekleyin..."

"Nedir?"

"Manastırın bahçesinde çok güzel ağaçlar gördüm, ormanda gezinme iznim olduğunu söyleyin. Kim bilir, belki de buradan çıkmak için bir arka kapıya ihtiyacım olabilir."

"Her şeyi düşünüyorsunuz."

"Ama siz bir şeyi unutuyorsunuz..."

"Neyi?"

"Param olup olmadığını sormayı."

"Bu doğru, ne kadar istiyorsunuz?"

"Üzerinizdeki altının tamamını."

"Yaklaşık beş yüz altınım var."

"Bende de o kadar var, bin altınla her şeyin üstesinden gelinir; ceplerinizi boşaltın."

"İşte kontes."

"Güzel, sevgili kontum! Şimdi gidiyor musunuz?.."

"Bir saat içinde, bir şeyler yerken uşağımı dinlenmiş bir at getirmesi için göndereceğim."

"Mükemmel! Hoşça kalın şövalye!"

"Hoşça kalın kontes!"

"Beni kardinale övün," dedi Milady.

"Siz de beni şeytana övün," diye karşılık verdi Rochefort.

Milady ve Rochefort birbirlerine gülümseyerek ayrıldılar.

Bir saat sonra, atıyla dörtnala yola çıkan Rochefort beş saat sonra Arras'a vardı.

Okuyucularımızın hatırlayacağı gibi, d'Artagnan onu tanımış ve onu gördüklerinde endişelenen silahşorlar bir an önce manastıra varmak için acele etmişlerdi.

LXIII

Bir Su Damlası

Rochefort çıkar çıkmaz içeri giren Madam Bonacieux, Milady'nin yüzünün güldüğünü gördü.

"Korktuğunuz başınıza geldi," dedi, "sanırım bu akşam ya da yarın kardinal sizi buradan aldırıyor."

"Bunu size kim söyledi?" diye sordu Milady.

"Habercinin ağzından duydum."

"Gelin, yanıma oturun," dedi Milady.

"İşte geldim."

"Önce bizi kimsenin duyup duymadığından emin olalım."

"Bu önlemlere ne gerek var?"

"Bunu öğreneceksiniz."

Ayağa kalkıp kapıya giden Milady koridorda kimsenin olup olmadığına baktı, ardından geri dönüp Madam Bonacieux'nün yanına oturdu.

"Demek rolünü iyi oynadı."

"Kimden söz ediyorsunuz?"

"Başrahibeyle kardinal adına konuştuğunu söyleyen kişiden."

"Yani rol mü yapıyordu?"

"Evet."

"Yani o adam..."

"O adam," dedi Milady sesini alçaltarak, "benim kardeşimdi."

"Kardeşiniz!" diye haykırdı Madam Bonacieux.

"Bu sırrı yalnızca siz biliyorsunuz, bunu birine anlatırsanız mahvolurum ve belki benimle birlikte siz de."

"Aman Tanrım!"

"Dinleyin, gerekirse zor kullanarak beni buradan çıkarmaya gelen kardeşim yolda kardinalin beni almaya gelen adamına rastlayıp onu izlemiş. Yolun ıssız bir noktasında kılıcını çekerek adamdan taşıdığı belgeleri kendisine vermesini istemiş, haberci kendisini savunmaya kalkınca da onu öldürmüş."

"Ah!" dedi Madam Bonacieux ürpererek.

"Başka çaresi yokmuş. Ardından güç yerine zekâsını kullanmaya karar veren kardeşim belgeleri

alıp kendisini kardinalin adamı olarak tanıtmış ve bir iki saat içinde kardinalin gönderdiği bir araba beni almaya gelecek."

"Anlıyorum, bu arabayı kardeşiniz gönderecek."

"Doğru, ama hepsi bu değil, Madam de Chevreuse'den geldiğini sandığınız o mektup..."

"Evet?"

"Sahte."

"Ama nasıl olur?"

"Evet, sahte... Bu, sizi almaya geleceklere karşı direnmemeniz için hazırlanmış bir tuzak."

"Ama beni almaya d'Artagnan gelecek."

"Yanılıyorsunuz, d'Artagnan ve dostları La Rochelle'de."

"Bunu nereden biliyorsunuz?"

"Kardeşim yolda kardinalin silahşor giysili adamlarına rastlamış. Dostlarınızın geldiğini zannedip kapıya gideceksiniz ve sizi kaçırıp Paris'e götürecekler."

"Aman Tanrım! Bu alçaklıklar karşısında kafam karmakarışık oldu. Böyle giderse," diye devam etti elini alnına götüren Madam Bonacieux, "aklımı kaybedeceğim."

"Bir dakika..."

"Ne oldu?"

"Bir at sesi duyuyorum, bu yola çıkmaya hazırlanan kardeşim olmalı; gelin, ona son bir kez daha hoşça kal demek istiyorum."

Pencereyi açan Milady'nin işareti üzerine Madam Bonacieux yanına geldi.

Rochefort dörtnala gidiyordu.

"Hoşça kal kardeşim," diye haykırdı Milady.

Kafasını kaldırdığında iki kadını gören süvari Milady'yi eliyle dostça selamladı.

"İyi yürekli Georges!" dedi pencereyi kapatırken, şefkat ve keder dolu bir ifadeyle.

Ve yeniden yerine oturup kişisel düşüncelere dalmış gibi göründü.

"Sevgili hanımefendi!" dedi Madam Bonacieux, "düşüncelerinizi böldüğüm için beni bağışlayın! Ama ne yapmam gerek? Siz benden daha deneyimlisiniz, lütfen söyleyin, sizi dinliyorum."

"Öncelikle," dedi Milady, "yanılıyor olabilirim, belki de d'Artagnan ve arkadaşları gerçekten sizi kurtarmaya geliyorlardır."

"Ah! Bu ne büyük bir mutluluk olurdu!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Ama ben bunca mutlu olacak kadar şanslı değilim!"

"Anlayacağınız gibi bu sadece bir zaman meselesi, tıpkı bir yarışta olduğu gibi. Dostlarınız önce gelirse kurtulursunuz; kardinalin adamları gelirse işiniz bitik demektir."

"Ah! Evet, bana hiç acımayacaklardır! Ama ne yapmak gerek?"

"Bunun çok basit bir yolu var..."

"Nedir, söyleyin?"

"Bu yakınlarda gizlenip beklemek ve sizi almaya gelen kişilerin kim olduklarını öğrenmek."

"Ama nerede bekleyebilirim ki?"

"Ah! Bu hiç sorun değil, ben de kardeşimin beni almaya gelmesini buradan birkaç fersah ötede gizlenerek bekleyeceğim, sizi de yanımda götürürüm, gizlenip birlikte bekleriz."

"Ama burada neredeyse bir tutsak gibiyim, gitmeme izin vermezler."

"Kardinalin emriyle götürüldüğüm için benimle geleceğinizi düşünmezler."

"Sonra?"

"Araba kapıya yanaştığında, benimle vedalaşmak ve son kez kucaklaşmak için arabanın basamağına çıkacaksınız, kardeşimin uşağının arabacıya işaret etmesiyle dörtnala yola çıkacağız."

"Ama ya d'Artagnan gelirse?"

"Bundan haberdar olacağız."

"Ama nasıl?"

"Çok kolay. Güvenilir bir adam olan kardeşimin uşağını Béthune'e göndereceğiz, kılık değiştirip manastırın karşısında bekleyecek, kardinalin adamları gelirse hiçbir şey yapmayacak, d'Artagnan ve dostları gelirse, onları bizim yanımıza getirecek."

"Onları tanıyor mu?"

"Elbette, beni ziyarete geldiğinde, d'Artagnan'ı görmüştü."

"Ah! Evet, evet, haklısınız; böylece her şey yolunda gidecek, ama buradan fazla uzaklaşmayalım."

"En fazla yedi sekiz fersah, sınırın yakınlarında bekleyeceğiz ve herhangi bir aksilik olursa, Fransa'dan ayrılacağız."

"O zamana kadar ne yapacağız?"

"Bekleyeceğiz."

"Ama ya gelirlerse?"

"Kardeşimin arabası onlardan önce gelecek."

"Sizi almaya geldiklerinde yemekte ya da başka bir yerde olursam?"

"İyi yürekli başrahibeden benimle birlikte yemek yemek için izin alın."

"Buna izin verir mi?"

"Bunda ne sakınca görebilir ki?"

"Ah! Çok iyi, böylece birbirimizden hiç ayrılmayacağız!"

"Tamam o zaman, şimdi aşağıya inip ondan izin alın! Başımın ağırlaştığını hissediyorum, bahçede biraz dolaşacağım."

"Sizinle nerede buluşacağız?"

"Bir saat sonra, burada."

"Bir saat sonra, burada. Ah! Teşekkür ederim, çok iyisiniz."

"Size yardımcı olmayacağımı nasıl düşünürsünüz? Güzel ve çekici olmasaydınız bile, en yakın dostlarımdan birinin dostusunuz!"

"Sevgili d'Artagnan, ah! O da size minnet duyacak!"

"Umarım. Hadi! Şimdi kararlaştırdığımız gibi aşağı inelim."

"Bahçeye mi çıkıyorsunuz?"

"Evet."

"Bu koridoru izleyin, önünüze çıkan merdivenden aşağı inin."

"Harika! Teşekkürler."

Ve iki kadın birbirlerine gülümseyerek ayrıldılar.

Milady kafasının ağırlaştığı konusunda doğruyu söylemişti; çünkü zihnindeki düşünceler karmakarışıktı. Planlarını sağlıklı bir şekilde hazırlaması için yalnız kalması gerekiyordu. Geleceği belli belirsiz görüyor, düşüncelerini düzene sokmak için sessizliğe ve sükûnete ihtiyaç duyuyordu.

İlk yapılması gereken Madam Bonacieux'yü güvenli bir yere götürmek ve gerektiğinde onu rehine olarak kullanmaktı. Milady, düşmanlarının da en az kendi kadar önem verdikleri bu çifte düellonun sonuçlarından endişelenmeye başlıyordu.

Zaten sonuçları çok tehlikeli olan bir fırtınanın yaklaşmakta olduğunu hissediyordu.

Onun için en önemlisi, söylediğimiz gibi, Madam Bonacieux'yü elinde tutmaktı. Madam Bonacieux, d'Artagnan için hayatından daha önemliydi, o sevdiği kadındı, işler yolunda gitmezse, onun sayesinde pazarlık yapabilirdi.

Bu konuda düşünceleri netleşmişti: Madam Bonacieux hiç şüphelenmeden kendisini izleyecekti; onunla birlikte Armentières'de saklandığında, d'Artagnan'ın Béthune'e gelmediğine inanmasını sağlamak zor olmayacaktı. On beş gün sonra Rochefort gelecekti ve bu on beş gün boyunca dört silahşordan intikam almak için ne yapması gerektiğine karar verecekti. Canı sıkılmayacaktı, Tanrı'ya şükür ki onun kişiliğindeki bir kadına hoşça vakit geçirtecek işleri olacak, mükemmel bir intikam

planı hazırlayacaktı.

Düşüncelerini bir düzene sokarken, aynı zamanda bahçenin haritasını zihnine kazıyan Milady, hem zaferi hem de bozgunu öngören ve savaşın gidişatına göre saldırmaya ya da geri çekilmeye hazır olan deneyimli bir generale benziyordu.

Bir saat sonra, Madam Bonacieux'nün kendisini çağıran yumuşak sesini duydu. İyi yürekli başrahibe her şeyi kabul etmişti, başlangıç olarak birlikte yemek yiyeceklerdi.

Avluya vardıklarında, kapıda duran bir arabanın gürültüsünü duydular.

"Duyuyor musunuz?"

"Evet, bir araba sesi."

"Kardeşimin gönderdiği olmalı."

"Ah Tanrım!"

"Hadi, biraz cesaret!"

Manastırın kapısı çalındığında, Milady yanılmadığını anladı.

"Odanıza çıkın," dedi Madam Bonacieux'ye, "yanınıza almak istediğiniz mücevherleriniz olmalı."

"Onun mektupları var."

"Tamam o zaman, onları alıp benim odama gelin, gücümüzü toplamak için hemen bir şeyler atıştırırız."

"Ulu Tanrım!" dedi Madam Bonacieux, elini göğsünün üzerine koyarak, "Yüreğim daralıyor, kendimde yürüyecek gücü bulamıyorum."

"Hadi, cesaretinizi toplayın! On beş dakika sonra kurtulmuş olacağınızı ve her şeyi onun için yaptığınızı düşünün."

"Ah! Evet, her şeyi onun için yapacağım. Tek bir sözcüğünüz beni cesaretlendirmeye yetti, tamam, birazdan geliyorum."

Hızla odasına çıkan Milady, kendisini bekleyen Rochefort'un uşağına talimatlar verdi.

Kapıda bekleyecekti, silahşorlar gelirse dörtnala yola koyulacak, manastırın etrafını dolaşıp ormanın diğer tarafındaki küçük köyde Milady'yi bekleyecekti. Bu durumda, Milady bahçeyi aşıp, köye yürüyerek gidecekti; önceden de söylediğimiz gibi Milady Fransa'nın bu bölgesini çok iyi biliyordu.

Silahşorlar gelmezse, her şey kararlaştırıldığı gibi olacaktı: Madam Bonacieux vedalaşma bahanesiyle basamaklara çıkacak ve araba dörtnala uzaklaşacaktı.

Madam Bonacieux içeri girdiğinde, Milady eğer varsa şüphelerini gidermek için uşağa talimatlarının ikinci bölümünü tekrarladı.

Milady arabayla ilgili birkaç sorusuna, üç atın koşulduğu arabayı bir arabacının süreceği yanıtını

aldı, Rochefort'un uşağı önden gidecekti.

Madam Bonacieux'nün hâlâ şüpheleri olabileceğini düşünen Milady yanılmıştı: Zavallı genç kadın, bir hemcinsinin böyle bir alçaklık planlayabileceğini düşünemeyecek kadar saftı. Zaten başrahibeden öğrendiği Winter kontesi ismini ilk kez duyuyor ve başına gelen felaketlerde bu kadının ne büyük bir pay sahibi olduğunu bilmiyordu.

"Gördüğünüz gibi her şey hazır," dedi Milady uşak dışarı çıkar çıkmaz. "Hiçbir şeyden şüphelenmeyen başrahibe beni kardinalin adamlarının almaya geldiğini sanıyor. Bu adam son talimatları verecek, biraz bir şeyler atıştırıp, bir kadeh şarap içelim, sonra yola çıkarız."

"Evet," dedi Madam Bonacieux bir robot gibi, "evet yola çıkalım."

Karşısına oturmasını işaret eden Milady, bardağına biraz İspanyol şarabı koyup, biraz tavuk eti verdi.

"Bakın," dedi, "her şey bizden yana görünüyor, işte hava kararıyor, sabaha karşı sığınağımıza varmış olacağız ve kimse nerede olduğumuzu bilemeyecek. Hadi, cesaret, biraz bir şeyler yiyin."

Kendinden geçmiş bir halde birkaç lokma yiyen Madam Bonacieux bardağıyla dudaklarını ıslattı.

"Hadi ama," dedi Milady, kadehini dudaklarına götürerek, "siz de benim gibi yapın."

Ama o anda kadehi tutan eli havada asılı kaldı: Yoldan dörtnala gelen bir atlı grubunun yaklaşan sesleri ve at kişnemeleri duyuluyordu.

Bu gürültü güzel bir düşün ortasında patlayan bir fırtına gibi onu mutlu düşüncelerinden uzaklaştırdı; rengi solmuş bir halde pencereye koşarken, titreyerek ayağa fırlayan Madam Bonacieux düşmemek için iskemlesine tutundu.

Henüz hiçbir şey görünmüyor, yalnızca dörtnala gelen atların yaklaşan sesleri duyuluyordu.

"Aman Tanrım," dedi Madam Bonacieux, "bu gürültü de ne?"

"Dostlarımız ya da düşmanlarımız geliyor," dedi Milady büyük bir soğukkanlılıkla "olduğunuz yerde kalın, size kim olduklarını söyleyeceğim."

Bir heykel gibi hareketsiz ve sessiz duran Madam Bonacieux'nün yüzü bir ölü gibi solmuştu.

Gürültü giderek artıyordu, atlar en fazla yüz elli adım ötede olmalıydılar, hâlâ görülmemelerinin nedeni yolun o noktada dirsek yapmasıydı. Yine de sesler öyle net geliyordu ki, nalların kesik kesik gürültülerinden atların sayısı anlaşılabilirdi.

Milady bütün dikkatini toplamış bir halde bakıyordu; hava henüz gelenleri tanıyamayacağı kadar kararmamıştı.

Aniden yolun dönemecinde parıldayan sırmalı şapkaları ve uçuşan tüylerini gördü; önce iki, sonra beş, sonra da sekiz süvari saydı; baştaki diğerlerinden iki at boyu önde gidiyordu.

Milady boğuk bir kükremeyi andıran bir ses çıkardı. En öndeki d'Artagnan'dı.

"Aman Tanrım! Tanrım!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Neler oluyor?"

"Kardinal muhafızlarının üniformaları, kaybedilecek bir an bile yok!" diye haykırdı Milady. "Kaçalım, kaçalım!"

"Evet, evet, kaçalım," diye tekrarladı Madam Bonacieux, ama korkudan olduğu yere çivilenmiş gibi adım atamadı.

Pencerenin altından geçen süvarilerin sesleri duyuluyordu.

"Hadi gelin ama!" diye haykırıyordu genç kadını kolundan çekmeye çalışan Milady. "Bahçeden kaçabiliriz, bende anahtar var, ama acele edelim, çünkü beş dakika sonra çok geç olacak."

Yürümeye çalışan Madam Bonacieux iki adım attıktan sonra dizlerinin üzerine yığıldı.

Milady onu kaldırmaya çalışsa da başaramadı.

O sırada, silahşorları görünce dörtnala hareket eden arabanın arkasından üç dört el ateş edildiği duyuldu.

"Son kez soruyorum, geliyor musunuz?" diye haykırdı Milady.

"Aman Tanrım! Tanrım! Gördüğünüz gibi kendimde yürüyecek gücü bulamıyorum, siz tek başınıza kaçın."

"Tek başıma kaçıp, sizi burada bırakacağım, öyle mi? Hayır, asla," diye haykırdı Milady.

Aniden gözlerinde soluk bir parıltı belirdi; kendini kaybetmiş bir halde masaya koşup, Madam Bonacieux'nün kadehine inanılmaz bir çabuklukla açtığı yüzük taşının içindekileri döktü.

Bu hemen eriyen kırmızımtırak bir tozdu.

Sonra kadehi kararlı bir ifadeyle kaldırdı:

"Bunu için, bu şarap size güç verecektir, için," dedi.

Ve genç kadın dudaklarına uzatılan kadehi kendini bilmez bir şekilde içti.

"Ah! İntikamımı böyle almak istemezdim," dedi kadehi şeytani bir gülümseme ile masanın üzerine bırakan Milady, "ama insan ancak elinden geleni yapabiliyor."

Ve odadan dışarı fırladı. Madam Bonacieux onun kaçtığını görse de arkasından gidemedi; rüyalarında peşlerinden gelenlerden kaçmak isteyen ama ayakları bağlanan kişilere benziyordu.

Birkaç dakika sonra kapıda korkunç bir gürültü yankılandı, Madam Bonacieux her an için Milady'nin geri dönmesini bekliyor, ama Milady ortalıkta görünmüyordu.

Birçok kez korkuyla yanan alnını soğuk terler basmıştı.

Nihayet açılan parmaklıkların gıcırtısını, çizmelerin ve mahmuzların merdivenlerde yankılanan gürültüsünü duydu, yaklaşan seslerin uğultusu artıyor, arada bir kendi ismini duyar gibi oluyordu.

Aniden d'Artagnan'ın sesini tanıyarak bir sevinç çığlığıyla kapıya koştu.

"D'Artagnan! D'Artagnan!" diye haykırdı, "Siz misiniz? Buradayım, buradayım."

"Constance! Constance!" diye karşılık verdi d'Artagnan, "Tanrı aşkına, neredesiniz?"

Aynı anda kapının sarsılarak açılmasıyla silahşorlar içeri doldu; Madam Bonacieux hareketsiz bir halde koltuğa yığılmıştı.

D'Artagnan hâlâ dumanı tüten tabancasını bir kenara atıp sevgilisinin önünde diz çöktü, Athos tabancasını beline sokarken, Porthos ve Aramis ellerindeki kılıçları kınlarına yerleştirdiler.

"Ah! D'Artagnan! Sevgili d'Artagnan! Sonunda geldin, bana doğruyu söylemişsin, işte buradasın!"

"Evet, evet, Constance, nihayet bir aradayız!"

"Ah! O istediği kadar gelmeyeceğini söylemiş olsun, içimdeki ümidi hiç kaybetmemiştim; kaçmamakla ne iyi yapmışım, ne kadar mutluyum!"

Sakin bir şekilde oturan Athos söylemişti sözcüğü üzerine ayağa fırladı.

"Gelmeyeceğimizi kim söylemişti?" diye sordu d'Artagnan.

"Arkadaşım; bana duyduğu dostluk nedeniyle beni işkencecilerimin elinden kurtarmak istiyordu, sizi kardinalin muhafızları sanınca kaçtı."

"Arkadaşınız," diye haykırdı yüzü sevgilisinin peçesinden daha beyaz hale gelen d'Artagnan, "kimden söz ediyorsunuz?"

"Arabası kapıda duran, dostunuz olduğu için her şeyi anlattığınız kadın."

"İsmi, ismi nedir?" diye haykırdı d'Artagnan, "Tanrım! İsmini bilmiyor musunuz?"

"Biliyorum, söylenmişti; bekleyin... ama çok garip... Ah! Tanrım! Başım dönüyor, etrafımı göremiyorum."

"Buraya gelin dostlarım, buraya gelin! Elleri buz gibi," diye haykırdı d'Artagnan, "hiç iyi görünmüyor; ulu Tanrım! Bilincini kaybediyor!"

Porthos gür sesiyle yardım isterken, bir bardak su için masaya koşan Aramis, masanın önünde yüzü allak bullak olmuş, saçları dikilmiş, gözlerini şaşkınlıkla kadehlerden birine dikmiş olan Athos'un endişeli ifadesini fark ederek durdu.

"Ah!" diyordu Athos, "Ah! Hayır, Tanrı böyle bir suça izin veremez."

"Su, su," diye bağırıyordu d'Artagnan.

"Ah, zavallı kadın, zavallı kadın," diye mırıldanıyordu Athos yıkılmış bir sesle.

Madam Bonacieux, d'Artagnan'ın öpücükleriyle gözlerini yeniden açtı.

"Kendine geliyor!" diye haykırdı genç adam. "Aman Tanrım, Tanrım! Sana şükürler olsun!"

"Madam," dedi Athos, "Tanrı aşkına söyleyin! Bu boş kadeh kimin?"

"Benim mösyö," diye yanıtladı genç kadın ölmek üzere olduğunu belli eden bir sesle.

"Ama bu kadehteki şarabı size kim verdi?"

"O."

"Ama, o kim?"

"Ah! Şimdi hatırlıyorum," dedi Madam Bonacieux, "Winter kontesi..."

Aynı anda çığlık atan dört arkadaştan sesi en gür çıkan Athos olmuştu.

O sırada yüzü bembeyaz olan ve bedeni acılar içinde kıvranan Madam Bonacieux, soluğu kesilmiş bir halde Porthos ve Aramis'in kolları arasına yığıldı.

D'Artagnan tarif edilemez bir endişeyle Athos'un ellerini kavradı.

"Neler oluyor?" dedi, "Yoksa..."

Bir anda hıçkırıklara boğuldu.

"Sanırım öyle," dedi Athos dudaklarını kan gelinceye kadar ısırarak.

"D'Artagnan, d'Artagnan!" diye haykırdı Madam Bonacieux, "Neredesin, beni terk etme, ölmek üzere olduğumu görüyorsun."

D'Artagnan, hâlâ kasılmış elleri arasında tuttuğu Athos'un ellerini bırakarak sevgilisine doğru koştu.

O güzel yüzü allak bullak olmuş, parlayan gözlerini donuk bir bakış kaplamıştı, bedeni titremelerle sarsılıyor, alnını ter basıyordu.

"Tanrı aşkına! Yardım çağırın, Porthos, Aramis, yardım çağırın!"

"Faydası yok," dedi Athos, "panzehiri olmayan bir zehir kullanılmış."

"Evet, evet, yardım çağırın!" diye mırıldandı Madam Bonacieux.

Sonra bütün gücünü toplayarak, sevgilisinin başını iki elinin arasına aldı, ona bir an için bütün yüreğiyle baktıktan sonra hıçkırıklara boğularak dudaklarını dudaklarına götürdü.

"Constance! Constance!" diye haykırdı d'Artagnan.

Madam Bonacieux'nün dudaklarından yayılarak d'Artagnan'ınkine karışan soluğu bu iffetli ve temiz ruhun gökyüzüne yükselişiydi.

Şimdi d'Artagnan'ın kollarının arasında tuttuğu bir cesetten başka bir şey değildi.

Çığlık atan genç adam sevgilisinin yanına yığıldı, yüzü en az onun kadar solgun ve ifadesizdi.

Porthos ağlarken, Aramis sıkılı yumruğunu gökyüzüne doğru kaldırıyor, Athos ise haç çıkarıyordu.

O sırada kapıda yüzü içeridekilerin yüzü kadar solgun bir adam belirdi, etrafına baktığında, ölmüş olan Madam Bonacieux'yü ve bayılmış olan d'Artagnan'ı gördü.

Büyük felaketleri izleyen o şaşkınlık anını yaşıyor gibiydi.

"Yanılmamışım," dedi, "işte Mösyö d'Artagnan ve sizler de üç dostu Mösyö Athos, Mösyö Porthos ve Mösyö Aramis'siniz."

İsimleri sayılanlar yabancıya şaşkınlıkla bakıyor ve onu bir yerden tanıdıklarını düşünüyorlardı.

"Beyler," diye devam etti, "buraya tıpkı benim gibi bir kadını aramaya geldiniz," ve korkunç bir gülümsemeyle ekledi: "Ortada bir ceset olduğuna göre bu kadın buradan geçmiş olmalı!"

Üç silahşor sessiz kaldılar, bu adamın sesi de yüzü kadar tanıdık gelse bile, onunla nerede karşılaştıklarını hatırlayamıyorlardı.

"Beyler," diye devam etti yabancı, "size hayatını iki kere borçlu olan bir adamı tanımamış gibi görünseniz de, ben size kendimi tanıtayım; ben bu kadının kayınbiraderi olan Winter lordu."

Üç silahşor hayret dolu bir çığlık attılar.

Athos ayağa kalkıp elini sıktı.

"Hoş geldiniz Milord," dedi, "siz de bizdensiniz."

"Ondan beş saat sonra Portsmouth'tan ayrıldım," dedi Winter lordu, "ondan üç saat sonra da Boulogne'a vardım, Saint-Omer'de yirmi dakikalık bir gecikmeyle onu elimden kaçırdım ve Lillers'de izini kaybettim. Önüme her çıkana onu görüp görmediğini sorarak ilerlerken, sizin dörtnala geçtiğinizi fark ettim, d'Artagnan'ı tanıyıp size seslendim ama beni duymadınız, takip etmek istesem de atım sizinkiler gibi hızlı gidemeyecek kadar yorgundu. Yine de onca aceleye rağmen geç kalmış gibi görünüyorsunuz!"

"Gördüğünüz gibi," dedi Athos, Winter lorduna Madam Bonacieux'nün cansız bedenini ve Porthos ile Aramis'in ayıltmaya çalıştıkları d'Artagnan'ı göstererek.

"İkisi de öldüler mi?" diye sordu Winter lordu.

"Hayır, çok şükür d'Artagnan yalnızca bayıldı," diye yanıtladı Athos.

"Ah! Bu çok iyi!" dedi Winter lordu.

Gerçekten de o anda d'Artagnan gözlerini açtı.

Porthos ve Aramis'in kollarının arasından kurtulup çılgın gibi sevgilisinin üzerine atıldı.

Ayağa kalkıp ağır ve heybetli adımlarla dostuna doğru ilerleyen Athos onu şefkatle kucakladı, ardından hıçkırıklara boğulan genç adama soylu ve ikna edici ses tonuyla seslendi:

"Dostum, erkek ol, ölüler için kadınlar ağlar, erkekler ise intikam alır."

"Ah evet!" dedi d'Artagnan, "Evet! İntikam için seni izlemeye hazırım."

Athos intikam ümidinin bahtsız dostuna verdiği bu canlılık anından yararlanarak Porthos ve Aramis'e başrahibeyi bulmalarını işaret etti.

İki silahşor koridorda, yaşanan olaylar karşısında şaşırmış ve sarsılmış görünen başrahibeyle karşılaştılar; manastır kurallarına aykırı olsa da, başrahibe birkaç rahibeyi beş adamın bulunduğu odaya çağırdı.

"Madam," dedi d'Artagnan'ın koluna giren Athos, "bu zavallı kadını bedeninin dini kurallara uygun

bir şekilde toprağa verilmesi için size emanet ediyoruz. Yeryüzünde de gökyüzünde olduğu gibi bir melekti. Ona bir kız kardeşinizmiş gibi davranın, bir gün dua etmek için mezarına geleceğiz."

Yüzünü Athos'un göğsüne bastıran d'Artagnan hıçkırıklara boğuldu.

"Ağla," dedi Athos, "aşk, gençlik ve yaşam dolu yüreğinle ağla! Ne yazık! Senin gibi ağlayabilmek isterdim!"

Ve çok acı çekmiş soylu bir adamın ifadesiyle, baba şefkatiyle yaklaştığı dostunu bir rahip gibi teselli ederek odadan dışarı çıkardı.

Atlarını dizginlerinden tutan uşaklarının önünden giden beş adam, dış mahallesi belirmeye başlayan Béthune'e doğru ilerleyerek önlerine ilk çıkan handa durdular.

"Ama," dedi d'Artagnan, "o kadının peşinden gitmeyecek miyiz?"

"Daha sonra," dedi Athos, "bazı önlemler almam lazım."

"Elimizden kaçacak," diye karşılık verdi genç adam, "elimizden kaçacak ve bu da senin hatan yüzünden olacak."

"Kaçamayacağından eminim," dedi Athos.

Dostunun sözüne büyük bir güveni olan d'Artagnan başını öne eğip hiç yanıt vermeden hana girdi.

Athos'un kendine olan bu güveninden hiçbir şey anlamayan Porthos ve Aramis birbirlerine bakıyorlardı.

Winter lordu, d'Artagnan'ın acısını yatıştırmak için onun böyle konuştuğunu düşünüyordu.

"Şimdi beyler," dedi handa beş boş oda bulunduğunu öğrenen Athos, "hepimiz odalarımıza çekilelim; d'Artagnan'ın yalnız kalıp ağlamaya, sizlerin de uykuya ihtiyacınız var. İçiniz rahat olsun, ben her şeyle ilgileneceğim."

"Sanırım, kontesle ilgili bazı önlemler almak gerek," dedi Winter lordu, "yengem olduğuna göre, bu işle benim ilgilenmem gerekir."

"Benimse karım olur," dedi Athos.

Titreyen d'Artagnan, böyle bir sırrı açığa vurduğuna göre Athos'un intikamından emin olduğunu anladı; Porthos ve Aramis yüzleri solmuş bir halde birbirlerine bakarlarken, Winter lordu Athos'un aklını kaybettiğini düşündü.

"Odalarınıza çekilin," dedi Athos, "ve bu işi bana bırakın. Kocası olarak onunla benim ilgilenmem gerekiyor. D'Artagnan, kaybetmediyseniz, üzerinde şehrin ismi yazılı olan o kâğıdı bana verin."

"Ah!" dedi d'Artagnan, "Anlıyorum, el yazısıyla yazdığı o isim..."

"Görüyorsun ya," dedi Athos, "gökyüzünde bir Tanrı var!"

LXIV

Kırmızı Pelerinli Adam

Athos'un umutsuzluğunun yerini derin bir kederin alması onun zihinsel yeteneklerini daha iyi kullanmasını sağlıyordu.

Kafasında verdiği sözü ve üstlendiği sorumluluğu yerine getirmekten başka bir düşünce olmaksızın odasına çekilip, hancıdan kendisine bölgenin bir haritasını getirmesini istedi; incelemelerinde Béthune'den Armentières'e giden dört yol olduğunu saptayınca hemen uşakları çağırttı.

Planchet, Grimaud, Mousqueton ve Bazin, Athos'tan açık, kesin ve önemli talimatlar aldılar.

Gündoğumunda yola çıkıp her biri farklı yolları izleyerek Armentières'e gideceklerdi. İçlerinde en zekileri olan Planchet, dört silahşorun ateş açtığı ve Rochefort'un uşağının eşlik ettiği arabanın izlediği yoldan gidecekti.

Athos'un öncelikle uşakları göndermesinin nedeni, bu adamların kendisinin ve dostlarının hizmetine girdikleri günden beri farklı ve kayda değer özelliklerini gözlemlemiş olmasıydı.

Hem uşaklar efendilerinden daha az şüphe çekip, danıştıkları kişilerde daha fazla sempati uyandıracaklardı.

Üstelik Milady efendileri tanısa da uşakları tanımıyordu, oysa uşaklar kendisini çok iyi tanıyorlardı.

Uşaklar ertesi gün saat on birde belirlenen bir noktada buluşacaklardı, Milady'nin saklandığı yeri bulurlarsa, üçü orada nöbet tutacak, biri de dört silahşora rehberlik etmek üzere Béthune'e gelecekti.

Bu talimatları aldıktan sonra dört uşak da odalarına çekildiler.

O zaman, ayağa kalkıp kılıcını kuşanan Athos pelerinini giydikten sonra handan çıktı; saat gece ona yaklaştığından, bu taşra kentinde sokaklar boştu. Athos adres sormak için yoldan geçecek birini arıyordu. Sonunda geç kalmış bir yolcuya yaklaşarak ona bir şeyler söyledi; soruyu yönelttiği kişi korku içinde geri çekilse de, silahşora parmağıyla bir yeri gösterdi. Athos adama kendisine eşlik etmesi için yarım altın önerdi, ama adam bu teklifi geri çevirdi.

Athos gösterilen caddeye girdi, ama bir kavşağa vardığında ne yöne gideceğini bilemedi. Yine de kavşakta birilerine rastlama olasılığı daha fazla olduğu için orada bekledi. Gerçekten de biraz sonra bir gece bekçisine rastladı. Ona ilk yolcuya sorduğu soruyu yönelttiğinde, gece bekçisi de korkuyla geri çekilip ona eşlik etmeyi reddetti, sadece eliyle izlemesi gereken yolu işaret etti.

Gösterilen yönde ilerleyen Athos, kente girdikleri noktanın zıt yönündeki mahalleye vardı. Burada yeniden endişeli ve canı sıkkın bir halde bir kez daha durdu.

O sırada yanından geçen bir dilenci sadaka istemek için Athos'a yaklaştı. Athos gittiği yere kadar kendisine eşlik etmesi için ona bir ekü önerdi. Bir an için tereddüt eden dilenci, karanlıkta parıldayan gümüş parayı görünce Athos'a yolu göstermeye karar verdi.

Bir caddenin köşesine vardıklarında, ona uzaktan ıssız ve kasvetli bir evi gösterdi; parasını alan

dilenci koşarak uzaklaşırken, Athos eve doğru ilerledi.

Athos kırmızı boyalı bu evin kapısına yanaşmadan önce bir tur attı; bir mezar kadar sessiz ve karanlık görünen bu evin pencere kanatlarından ışık sızmıyor, içeriden en ufak bir gürültü gelmiyordu.

Athos kapıyı üç kere vursa da, içerden hiçbir yanıt gelmedi. Biraz sonra yaklaşan ayak sesleri duyuldu; kapı açıldığında uzun boylu, soluk benizli, saçları ve sakalları siyah bir adam belirdi.

Athos'un söylediği birkaç söz üzerine uzun boylu adam silahşora girmesi için işaret etti. Hemen içeri giren Athos kapıyı arkasından kapattı.

Athos'un bulmak için o kadar uzaktan gelip, onca zahmete katlandığı bu adam onu bir iskeletin tıkırdayan kemiklerini demir tellerle birbirlerine tutturduğu laboratuarına aldı. İskeletin gövde kemikleri birbirlerine eklenmiş, masanın üzerinde yalnızca kafatası kalmıştı.

Laboratuvarın görünümünden ev sahibinin doğa bilimleri konusunda araştırmalar yaptığı anlaşılıyordu. Her yanda üzerinde türlerinin isimleri yazılı yılan dolu kavanozlar, siyah tahta çerçevelerin içinde zümrüt gibi parlayan kertenkeleler vardı; odanın köşelerinde tavandan sıradan insanların ne işe yaradıklarını bilemeyeceği hoş kokulu yabani ot demetleri sarkıyordu.

Bir ailesi ve hizmetkârları olmayan uzun boylu adam bu evde yalnız oturuyordu.

Soğuk ve kayıtsız bakışlarla etrafını gözden geçiren Athos ev sahibinin daveti üzerine bir iskemleye oturdu.

O zaman ona gelişinin nedenini ve ondan ne istediğini anlattı, ama daha sözlerini tamamlamadan önünde ayakta duran adam dehşetle geri çekilerek teklifini reddetti. Bunun üzerine, Athos cebinden üzerinde iki satırlık bir yazı, bir imza ve bir mühür bulunan küçük bir kâğıt çıkarıp isteksizlik belirtilerini biraz erken göstermiş olan adama uzattı. İki satırlık yazıyı okuyup, imzayı ve mührü tanıyan uzun boylu adam hiçbir itirazı olmadığını ve istenileni yerine getirmeye hazır olduğunu belirtircesine öne doğru eğildi.

Başka bir şey istemeyen Athos ayağa kalkıp selam verdikten sonra dışarı çıktı, geldiği yoldan hana geri dönüp odasına çekildi.

Sabah gün ışırken, odasına gelen d'Artagnan ne yapmak gerektiğini sordu.

"Bekleyeceğiz," diye karşılık verdi Athos.

Biraz sonra manastırın başrahibesi silahşorlara Madam Bonacieux'nün öğle üzeri toprağa verileceği haberini gönderdi. Milady'ye gelince ondan bir haber alınamamıştı; ancak bahçedeki kumlu zeminin üzerinde ayak izlerine rastlanmış ve arka kapının kapalı olduğu görülmüştü, anahtar ise ortadan kaybolmuştu.

Winter lordu ve dört silahşor belirlenen saatte manastırda bir araya geldiklerinde çanlar çalıyordu, kilise açık, koronun bulunduğu bölmenin parmaklıkları kapalıydı. Koronun bulunduğu bölmenin ortasındaki tabutta kurbanın rahibe çömezi giysileri içindeki bedeni vardı. Koronun bulunduğu bölmenin ve manastıra açılan parmaklıkların arkasındaki rahibeler, rahipler tarafından görülmeden ve onları görmeden kutsal ayine şarkılarıyla eşlik ediyorlardı.

D'Artagnan kilisenin kapısında cesaretini yeniden kaybettiğini hissetti; Athos'u aramak için geri döndüğünde, onun ortadan kaybolduğunu fark etti.

İntikam görevine sadık olan Athos bahçeyi incelemek istemiş, geçtiği her yerde acı izler bırakan kadının kumun üzerindeki hafif adımlarının izini takip etmişti, ormana açılan kapıya vardığında kapıyı açtırarak dışarı çıktı.

O zaman öngörülerinde haklı olduğunu anladı: Arabanın gözden kaybolduğu yol ormanın çevresinden dolaşıyordu. Athos gözlerini zeminden ayırmadan yolu bir süre daha izledi; arabaya eşlik eden adamın ya da atlardan birinin aldığı yaradan aktığı anlaşılan küçük kan lekeleri görülüyordu. Yaklaşık üç kilometre ötede, Festubert'e elli adım kala, atların çiğnemiş olduğu zeminde daha geniş bir kan lekesi vardı. Ormanla çiğnenmiş toprağın biraz gerisindeki bu noktanın arasında yeniden bahçedeki küçük ayak izlerine rastlanıyordu; araba durmuştu.

Milady bu noktada ormandan çıkıp arabaya binmişti.

Kuşkularını doğrulayan bu saptamalardan sonra hana dönen Athos, orada kendisini sabırsızlıkla bekleyen Planchet ile karşılaştı.

Her şey Athos'un tahmin ettiği gibiydi.

Yolu izleyen Planchet, Athos gibi kan lekelerini fark etmiş ve atların durduğu noktayı bulmuştu; ama Athos'tan daha ileri giderek, Festubert köyünde içmek için bir hana oturmuş, soru sormasına gerek kalmadan, önceki akşam sekiz buçukta arabayla yolculuk eden bir kadına eşlik eden yaralı bir adamın daha ileri gidemeyecek halde olduğu için burada durmak zorunda kaldığını öğrenmişti. Ormanda hırsızların saldırısına uğradıklarını söyleyen yaralı yolcu köyde kalmış, kadın ise atını değiştirerek yoluna devam etmişti.

Arabayı süren arabacıyı araştıran Planchet, ondan, Fromelles'e kadar götürdüğü kadının oradan Armentières'e doğru yola çıktığı bilgisini almıştı.

Orada tek bir han vardı. Kendini iş aramaya gelen bir uşak olarak tanıtan Planchet, on dakikalık bir sohbetin sonunda handakilerden gece on birde yalnız bir kadının gelip bir oda istediğini, han sahibini çağırtarak bir süre burada kalacağını söylediğini öğrenmişti.

Planchet'nin daha fazla bilgiye ihtiyacı yoktu. Randevu yerine gelip, üç uşağı hanın her çıkışına yerleştirdikten sonra Athos'un yanına koşmuştu. Athos'un Planchet'den aldığı tekmil sona erdiğinde, üç arkadaşı yanına geldi.

Aramis'in sevimli yüzü de dahil olmak üzere bütün yüzler kederli ve gergindi.

"Ne yapmak gerek?" diye sordu d'Artagnan.

"Beklemek," diye yanıtladı Athos.

Herkes yeniden odasına çekildi.

Akşam sekizde, atların eyerlenmesi talimatını veren Athos, Winter lordu ve arkadaşlarına yola çıkmaya hazır olmalarını söyledi.

Biraz sonra herkes hazırdı. Hepsi silahlarını kontrol etti. Aşağıya ilk inen Athos, d'Artagnan'ın

şimdiden atının üzerinde sabırsızlıkla beklediğini gördü.

"Sabredin," dedi Athos, "bir kişinin gelmesi daha gerekiyor."

Gelmesi gereken kişinin kim olduğunu bilmeyen dört süvari şaşkınlıkla etraflarına baktılar.

Athos, Planchet'nin getirdiği atına atladı.

"Beni bekleyin," dedi, "birazdan geleceğim."

Ve dörtnala yola koyuldu.

On beş dakika sonra, yüzüne maske geçirmiş kırmızı pelerinli bir adamla geri döndü.

Winter lordu ve üç silahşor sorgulayan bakışlarla birbirlerini süzüyorlardı. Hiçbiri bu adamı tanımadığı için ötekilere bir açıklama yapamıyordu. Yine de bu işi Athos planladığına göre böyle olması gerektiğini düşündüler.

Saat dokuzda, Planchet'nin rehberliğindeki küçük kafile arabanın izlediği yolda ilerlemeye başladı.

Düşüncelere dalmış bir halde sessizce yol alan bu altı adamın yüzlerinde kedere bağlı bir kasvet, verecekleri cezaya dair kararlı bir ifade vardı.

LXV

Yargılama

İri bulutların yıldızların ışıltısını gizleyerek gökyüzünü kapladığı bu gecede ayın gece yarısından önce çıkmayacağı anlaşılıyordu.

Bazen ufukta çakan bir şimşeğin parıltısında beyaz ve ıssız yol beliriyor, ışık yitip gittiğinde her şey tekrar karanlığa gömülüyordu.

Athos sürekli olarak, küçük kafilenin önünden giden d'Artagnan'a yerine geçmesini söylüyor, ama bir saniye sonra yeniden öne çıkan genç adamın aklından yalnızca çabuk yetişmek geçiyordu.

Yaralı uşağın kaldığı Festubert köyünü sessizce geçtikten sonra Richebourg ormanı boyunca yola devam ettiler, Herlies'ye varıldığında önden giden Planchet sola döndü.

Winter lordu, Porthos ve Aramis birçok kez kırmızı pelerinli adamla konuşmak isteseler de, o hiç yanıt vermeden başını öne eğmişti. O zaman yabancının sessizliğini korumak için haklı bir gerekçesi olduğunu anlayan yolcular onunla konuşmaya çalışmaktan vazgeçmişlerdi.

Zaten fırtına giderek şiddetleniyordu, şimşek giderek daha sık çakmaya başlıyor, gök gürültüleri kulakları sağır ediyor ve kasırganın habercisi olan rüzgâr süvarilerin şapkalarının tüylerini dalgalandırarak şiddetle esiyordu.

Kafile tırısa kalktı.

Şapkasını çıkaran ve pelerinini giymeyen d'Artagnan yanan alnından ve ateşli ürpertilerle titreyen bedeninden akan sulardan zevk alıyor gibiydi.

Küçük kafile Goskal'ı geride bırakıp hana varmak üzereyken, bir adam karanlıkta bütünleşmiş gibi göründüğü ağacın gövdesinden ayrılıp, parmağını dudaklarına götürerek yolun ortasına ilerledi.

Athos, Grimaud'yu tanımıştı.

"Ne var?" diye haykırdı d'Artagnan, "Armentières'den ayrıldı mı?"

Grimaud'nun başını onaylarcasına sallaması üzerine, d'Artagnan dişlerini gıcırdattı.

"Susun d'Artagnan," dedi Athos, "her şeyi ben planladığıma göre, Grimaud'ya soruları benim sormam gerek."

"Nerede?" diye sordu Athos.

Grimaud elini Lys'e doğru uzattı.

"Buradan uzak mı?"

Grimaud işaret parmağını bükerek karşılık verdi.

"Yalnız mı?"

Grimaud evet anlamında başını salladı.

"Beyler," dedi Athos, "buradan nehir yönünde yarım fersah uzaklıkta yalnız başına bulunuyor."

"Güzel," dedi d'Artagnan, "bizi oraya götür Grimaud."

Grimaud tarlalara girerek küçük kafileye rehberlik etti.

Yaklaşık beş yüz adım sonra önlerine çıkan dereyi sığ yerinden geçtiler.

Bir şimşeğin ışığında Erquinghem köyünü fark ettiler.

"Orada mı?" diye sordu d'Artagnan.

Grimaud başını hayır anlamında salladı.

"Susun!" dedi Athos.

Ve kafile yoluna devam etti.

Bir şimşek daha çaktığında Grimaud yılan gibi kıvrılan ışığın mavi aydınlığında, nehrin kıyısındaki salın yüz adım uzağında bulunan küçük bir evi gösterdi. Bir pencerede ışık vardı.

"Geldik," dedi Athos.

O sırada, bir çukurun içine yatmış bir adam ayağa kalkıp, eliyle ışık sızan pencereyi işaret etti. Bu Mousqueton'dan başkası değildi.

"Orada," dedi.

"Ya Bazin nerede?"

"Ben pencereyi gözlerken o da kapıyı bekliyordu."

"Güzel," dedi Athos, "sizler sadık hizmetkârlarsınız."

Atından aşağı atlayan Athos dizgini Grimaud'ya verdi, kafilenin geri kalanına kapıya yönelmelerini işaret ederek pencereye doğru ilerledi.

Küçük evi çevreleyen iki üç ayak yüksekliğindeki çiti aşan Athos, kanatları olmayan, ama bir perdeyle yarısına kadar örtülmüş olan pencereye ulaştı.

Perdenin üzerinden içeriyi görebilmek için bir taşın üzerine çıktı.

Lambanın ışığında, sönmek üzere olan ateşin yanındaki taburede oturan koyu renk elbiseli bir kadın gördü, dirseklerini kırık dökük bir masaya yaslamış, başını fildişi gibi beyaz ellerinin arasına almıştı.

Yüzü görünmese de, Athos'un dudaklarında ürkütücü bir gülümseme belirdi; yanılması mümkün değildi, aradığı kadın buydu.

O sırada, bir atın kişnemesiyle başını kaldıran Milady, Athos'un pencereye yapışan solgun yüzünü görünce çığlık attı.

Tanındığını anlayan Athos, pencereyi dizleri ve elleriyle iterek camları kırdı.

Ve bir intikam hayaleti gibi odaya atladı.

Koşup kapıyı açan Milady, karşısında yüzü Athos'tan daha solgun ve tehditkâr olan d'Artagnan'ı buldu.

Milady bir çığlık atarak gerilediğinde, ellerinden kaçabileceğinden endişelenen d'Artagnan belindeki tabancayı çekti, ama Athos elini kaldırdı.

"O silahı yerine koy d'Artagnan," dedi, "bu kadının öldürülmesi değil, yargılanması gerekiyor. Biraz daha bekle, istediğine kavuşacaksın. Girin beyler."

D'Artagnan, Athos'un etkileyici sesi ve Tanrı tarafından gönderilmiş bir yargıcı andıran tavırları karşısında itaat etti. D'Artagnan'ın ardından, Porthos, Aramis, Winter lordu ve kırmızı pelerinli adam da içeri girdiler.

Dört uşak kapıda ve pencerede nöbet bekliyorlardı.

Bu korkunç görüntünün bir kâbus olduğuna inanmak istercesine bir iskemleye yığılıp kollarını iki yana sarkıtan Milady kayınbiraderini karşısında görünce korkunç bir çığlık attı.

"Benden ne istiyorsunuz?" diye haykırdı Milady.

"Biz önce La Fère kontesi, sonra da Lady de Winter, Sheffield Baronesi adlarını alan Charlotte Backson'la görüşmek istiyoruz," dedi Athos.

"Evet benim!" diye mırıldandı dehşet içinde, "Benden ne istiyorsunuz?"

"Sizi işlediğiniz suçlardan dolayı yargılamak istiyoruz," dedi Athos, "becerebilirseniz kendinizi savunmakta özgürsünüz, sizi ilk olarak Mösyö d'Artagnan suçlayacak."

D'Artagnan öne çıktı.

"Tanrı ve insanlar önünde bu kadını dün gece Constance Bonacieux'yü zehirlemekle suçluyorum."

İki silahşor bir ağızdan "Biz de tanığız," dedi.

D'Artagnan devam etti.

"Tanrı ve insanlar önünde bu kadını dostlarımdan geliyormuş gibi yazdığı sahte bir mektup ekleyerek Villeroi'dan gönderdiği şarapla beni de zehirlemeye teşebbüsle suçluyorum. Tanrı beni kurtardı; ama benim yerime Brisemont isimli bir adam öldü."

"Biz de tanığız," dedi Porthos ve Aramis.

"Tanrı ve insanlar önünde bu kadını, beni Wardes kontunu öldürmeye teşvik etmekle suçluyorum; ve buna kimse tanık olmadığı için, tanık bizzat benim."

Ve d'Artagnan odanın diğer tarafındaki Porthos ve Aramis'in yanına geçti.

"Sıra sizde Milord!" dedi Athos.

Baron öne çıktı.

"Tanrı ve insanlar önünde," dedi, "bu kadını Buckingham dükünü öldürtmekle suçluyorum."

"Buckingham dükü öldü mü?" diye haykırdı odada bulunan herkes.

"Evet," dedi baron, "öldürüldü! Bana gönderdiğiniz uyarı mektubu üzerine, bu kadını tutuklatmış ve başına işine sadık bir nöbetçi dikmiştim; ama o adamı baştan çıkarıp, eline bir hançer vererek dükü öldürttü ve belki de Felton da şu an bu çılgınlığının bedelini kellesiyle ödüyor."

Bu bilinmeyen suçlar ortaya çıkınca yargıçların içini bir ürperti kapladı.

"Hepsi bu değil," diye devam etti Winter lordu, "mirasçısı olduğunuz kardeşim, üç saat içinde vücudunda soluk lekeler bırakan garip bir hastalıktan öldü. Yengeciğim, kocanızın ölümünü nasıl açıklayacaksınız?"

"Dehşet verici!" diye haykırdılar Porthos ve Aramis.

"Buckingham'ın, Felton'ın, kardeşimin katili, size hak ettiğiniz cezanın verilmesini talep ediyorum, aksi takdirde bunu kendi ellerimle yapacağım."

Ve Winter lordu meydanı bir başka suçlayıcıya bırakarak d'Artagnan'ın yanına geçti.

Başını iki elinin arasına bırakan Milady ölümcül bir baş dönmesiyle altüst olan düşüncelerini toplamaya çalışıyordu.

"Kendi payıma," dedi Athos, kendini tutmaya çalışmasına rağmen yılan görmüş bir aslan gibi titreyerek, "bu kadın bir genç kızken ailemi karşıma alarak onunla evlenmiştim; ona servetimi, ismimi verdim, ama bir gün bu kadının sol omzunda bir zambak damgası olduğunu fark ettim."

"Ah!" dedi Milady ayağa kalkarak, "Bu alçakça hükmü veren mahkemenin ve celladının bulunmasını istiyorum."

"Susun," dedi bir ses, "buna benim yanıt vermem gerek!"

Ve kırmızı pelerinli adam da kendi payına öne çıktı.

"Bu adam da kim?" diye haykırdı korkudan soluğu kesilen ve çözülmüş saçları canlıymışlar gibi solgun yüzünün üzerinde dikilen Milady.

Tüm gözler Athos'un dışında kimsenin tanımadığı adama çevrildi.

Athos bile ona şaşkınlıkla bakıyordu, çünkü şu anda çözümlenmekte olan bu korkunç drama nasıl karışmış olabileceğini tahmin edemiyordu.

Milady'ye aralarında yalnızca masa kalıncaya dek ağır ve heybetli adımlarla yaklaşan bu meçhul adam yüzündeki maskeyi çıkardı.

Siyah saçlar ve favorilerle çevrelenmiş, soğukkanlılık dışında bir ifadenin okunmadığı bu solgun yüze giderek artan bir dehşetle bakan Milady birden:

"Ah! Hayır, hayır!" dedi ayağa kalkıp duvara kadar geri çekilerek, "Hayır, hayır, bu şeytani bir kâbus! Bu o değil! Yardım edin! Yardım edin!" diye haykırdı sanki elleriyle bir çıkış yolu açacakmış gibi çabaladığı duvara dönerken.

"Ama söylesenize siz kimsiniz?" dediler hep bir ağızdan bu sahnenin tanıkları.

"Bu kadına sorun," dedi kırmızı pelerinli adam, "çünkü gördüğünüz gibi beni tanıdı."

"Lille celladı, Lille celladı!" diye haykırdı çılgınca bir korkuya kapılan ve yere yığılmamak için duvara tutunmaya çalışan Milady.

Herkes kenara çekilince kırmızı pelerinli adam odanın ortasında tek başına kaldı.

"Ah! Merhamet! Merhamet! Bağışlayın!" diye haykırdı sefil kadın, dizlerinin üzerine düşerek.

Yabancı sessizliğin geri gelmesini bekledi.

"Beni tanıdığını söylemiştim!" diye devam etti. "Evet ben Lille şehrinin celladıyım, işte hikâyem."

Bütün gözler, anlatacakları büyük bir endişeyle beklenen bu adama çevrilmişti.

"Bu genç kadın bir zamanlar en az bugünkü kadar güzel bir genç kızdı. Aziz Benoit tarikatının Templemar manastırında rahibeydi. Bu manastırın kilisesinde görev yapan temiz yürekli ve inançlı bir rahibi baştan çıkarmayı denedi ve başardı, bir din adamını baştan çıkarmıştı.

İstekleri kilise açısından kabul edilebilecek türden değildi; uzun süremeyecek olan bu ilişkileri her ikisinin başına da felaket getirebilirdi. Rahibi oradan ayrılmaya ikna etti, ama birlikte kaçıp Fransa'nın tanınmadıkları için huzurlu bir şekilde yaşayacakları bir başka bölgesine gidecek paraya ihtiyaçları vardı ve ikisinde de para yoktu. Bunun üzerine rahip kutsal kapları çalıp sattı; ama birlikte yola çıkmaya hazırlanırken yakalandılar.

Sekiz gün sonra, zindancının oğlunu baştan çıkarıp kaçmayı başardı. Genç rahip on yıl kürek cezasına ve damgalanmaya mahkûm edildi. Bu kadının da söylediği gibi Lille şehrinin celladı olduğum için suçluyu damgalamak zorunda kaldım ve bu suçlu, beyler, benim kardeşimdi!

O zaman kardeşimi suça teşvik ettiği için suç ortağı olan bu kadını da aynı şekilde cezalandırmaya yemin ettim. Nerede saklandığını bilmesem de, onu takip ettim, yakalayıp elini kolunu bağladım ve onu da tıpkı kardeşim gibi damgaladım.

Lille'e dönüşümün ertesi günü kardeşim de hapishaneden kaçtı, onun suç ortağı olduğumu iddia edip geri dönene kadar onun yerine benim hapiste kalmama karar verdiler. Bunu bilmeyen zavallı kardeşim bu kadınla buluştu, birlikte gittikleri Berry'de küçük bir kilisenin papazı oldu. Bu kadın onun kız kardeşi olarak tanınıyordu.

Kilisenin bulunduğu toprakların sahibi bu sözde kız kardeşi görüp âşık oldu ve bu aşk ona evlenme teklif edecek kadar güçlüydü. Bunun üzerine mahvettiği erkeği terk edip mahvedeceği erkeğe gitti ve La Fère kontesi oldu..."

Tüm gözler gerçek ismi öğrenilen Athos'a çevrildi, o da başıyla celladın bütün söylediklerini onayladı.

"O zaman umutsuzlukla çılgına dönen, onur ve mutluluk adına her şeyini kaybettiği bu yaşamdan kurtulmak isteyen zavallı kardeşim Lille'e döndü. Onun yerine benim tutuklandığımı öğrenince teslim oldu ve o akşam hücresinde kendini astı.

Haklarını vermek gerekir ki, beni mahkûm edenler sözlerini tuttular. Cesedin kimliği tespit edilir edilmez beni serbest bıraktılar.

İşte onu suçlamamın, onu damgalamamın nedeni bu."

"Mösyö d'Artagnan, bu kadın için uygun gördüğünüz ceza nedir?" diye sordu Athos.

"Ölüm cezası," diye yanıtladı d'Artagnan.

"Milord," diye devam etti Athos, "bu kadın için uygun gördüğünüz ceza nedir?"

"Ölüm cezası," diye karşılık verdi Winter lordu.

"Mösyö Porthos ve Mösyö Aramis, sizler de burada yargıç olarak bulunduğunuza göre, bu kadın için uygun gördüğünüz ceza nedir?"

"Ölüm cezası," diye yanıtladı iki silahşor boğuk bir sesle.

Milady ürkütücü bir sesle inledi, yargıçlarına doğru birkaç adım atıp dizleri üzerine çöktü.

Athos elini ona doğru uzattı.

"Anne de Breuil, La Fère kontesi, Milady de Winter," dedi, "suçlarınız bu dünyada insanları, gökyüzünde Tanrı'yı bezdirdi. Bildiğiniz birkaç dua varsa okuyun, çünkü ölüme mahkûm edildiniz."

Bu sözler üzerine bütün umutlarını kaybeden Milady ayağa kalkarak konuşmak istedi, ama buna gücü yetmedi; güçlü ve acımasız bir elin saçlarını kavrayarak kendisini insanoğlunun en son gideceği yere sürüklediğini hissetti; bunun üzerine karşı koymaya bile kalkmadı ve kulübeden çıktı.

Winter lordu, d'Artagnan, Athos, Porthos ve Aramis de arkasından çıktılar. Uşakların da efendilerini izlemeleriyle, gaz lambasının masanın üzerinde hüzünlü bir şekilde yanmaya devam ettiği kulübe penceresi kırılmış, kapısı açık bırakılmış bir halde yeniden ıssızlığa gömüldü.

LXVI

İnfaz

Neredeyse gece yarısı olmuştu, fırtınanın son izleriyle kızıla boyanmış yeniay küçük Armentières şehrinin arkasında yükselirken solgun ışıklarıyla evlerin ve yüksek çan kulesinin karanlık siluetlerini aydınlatıyordu. Karşıda Lys'in erimiş kalaydan bir nehri andıran suları akıyor, nehrin diğer kıyısında, gecenin ortasında bir tür alacakaranlık oluşturan bakır rengi iri bulutlarla kaplı fırtınalı gökyüzüne doğru uzanan siyah bir ağaç kitlesi görülüyordu. Solda, yıkık, eski bir değirmenin hareketsiz kanatlarının arasından bir gece kuşunun düzenli aralıklarla yankılanan tiz ve tekdüze sesi duyuluyordu. Ovadaki yolun sağında ve solunda beliren bodur ağaçlar, bu iç karartıcı kafileyi gözetleyen şekilsiz cüceler gibi görünüyorlardı.

Ara sıra, ufku bütün enginliğiyle aydınlatan güçlü bir şimşek siyah ağaç kitlelerinin üzerinde bir yılan gibi süzüldükten sonra, gökyüzünü ve suları ikiye yaran ürkütücü bir pala gibi alçalıyordu. Bu ağır atmosferi serinletecek tek bir esinti bile yoktu. Doğayı bir ölüm sessizliği kaplamıştı; zemin yağan yağmurla nemli ve kaygandı, canlanan otlar en güzel kokularını yayıyorlardı.

Önde giden iki uşak kollarına girdikleri Milady'yi götürürken, cellat arkalarından geliyor, onu da Winter lordu, d'Artagnan, Athos, Porthos ve Aramis izliyorlardı.

Planchet ve Bazin en geriden geliyorlardı.

İki uşağın nehre doğru götürdükleri Milady ağzını hiç açmıyor, ama kendisine bakanları yalvaran bakışlarla süzen gözleri tasvir edilemez bir anlam taşıyordu. Birkaç adım önden gittikleri sırada uşaklara şunları söyledi:

"Kaçmama yardım ederseniz, her birinize bin altın vereceğim, ama beni efendilerinizin ellerine bırakırsanız, çok yakında ölümümü size pahalıya ödetecek kişilerin karşısında olacaksınız."

Grimaud tereddüt ediyor, Mousqueton ise tir tir titriyordu.

Athos, Winter lordu ile birlikte sesini duyduğu Milady'ye yaklaştı.

"Bu uşaklar çekilsin, kendileriyle konuştuğuna göre artık onlara güvenemeyiz," dedi.

Grimaud ve Mousqueton'un yerini Planchet ve Bazin aldı.

Suyun kenarına varıldığında, cellat Milady'nin ellerini ve ayaklarını bağladı.

O zaman haykırarak sessizliği bozdu:

"Alçaklar, sefiller, katiller, bir kadını boğazlamak için on kişi bir araya geliyorsunuz, kendinizi kollayın, yardımıma yetişemeseler de intikamımı alacaklardır."

"Siz bir kadın değilsiniz," dedi Athos buz gibi bir sesle, "dahası insan türüne de ait değilsiniz, siz geldiğiniz cehenneme geri göndereceğimiz bir şeytansınız."

"Ah erdemli beyefendiler!" dedi Milady, "Saçımın bir teline dokunacak kişinin katil olarak suçlanacağını unutmayın."

"Cellat öldürürse katil sayılmaz madam," dedi kırmızı pelerinli adam kalın kılıcına vurarak, "o Almanların *nach-richter* dedikleri gibi son yargıçtır."

Ve bu sözleri söylerken ellerini bağladığı Milady, karanlığa karışan ve ormanın derinliklerinde kaybolan çığlıklar attı.

"Ama söylediğiniz suçları işlediysem," diye inledi, "beni mahkemeye çıkarın, sizin beni yargılamaya hakkınız yok."

"Size Tyburn'ü önermiştim," dedi Winter lordu, "neden kabul etmediniz?"

"Ölmek istemiyorum!" diye haykırdı Milady çırpınarak, "Çünkü ölmek için çok gencim!"

"Béthune'de zehirlediğiniz kadın sizden daha da gençti," dedi d'Artagnan.

"Bir manastıra kapanıp kendimi dine adayacağım," dedi Milady.

"Zaten bir manastırdaydınız," dedi cellat, "ama kardeşimi mahvetmek için oradan ayrıldınız."

Dehşet dolu bir çığlık atan Milady dizlerinin üzerine yığıldı.

Onu kollarından tutup kaldıran cellat kayığa doğru sürükledi.

"Aman Tanrım!" diye haykırdı, "Tanrım! Beni suda mı boğacaksınız?"

Bu çığlıklar öyle yürek parçalayıcıydı ki, Milady'nin peşindeki en amansız takipçi olan d'Artagnan, başını bir ağacın gövdesine doğru eğip kulaklarını elleriyle kapattı, yine de tehditleri ve çığlıkları duymaya devam ediyordu.

D'Artagnan içlerinde en gençleriydi ve yüreği onu yanıltıyordu.

"Ah! Bu korkunç sahneye tahammül edemeyeceğim! Bu kadının bu şekilde ölmesine razı olamam!"

Bu sözleri işiten Milady'nin içinde bir ümit ışığı doğmuştu.

"D'Artagnan! D'Artagnan!" diye bağırdı, "Seni sevmiştim, hatırlasana!"

Ayağa kalkan genç adam ona doğru bir adım attı.

Ama hemen kılıcını çeken Athos önünü kesti.

"Bir adım daha atarsanız, kılıcıma karşılık vermeniz gerekecek."

Dizlerinin üzerine yığılan d'Artagnan yalvarmaya başladı.

"Haydi cellat, görevini yap," dedi Athos.

"Seve seve monsenyör," dedi cellat, "iyi bir Katolik olduğum için bu kadına cezasını vererek son derece adil davranmış olacağımı düşünüyorum."

"Güzel."

Athos, Milady'ye doğru bir adım attı.

"Bana yaptığınız kötülüklere, mahvettiğiniz geleceğime, lekelediğiniz onuruma ve beni sonsuza dek ittiğiniz umutsuzluk çemberine rağmen sizi bağışlıyorum. Huzur içinde ölün."

Winter lordu da kendi payına ona doğru ilerledi.

"Kardeşimi zehirlemenize, Buckingham dükünü öldürtmenize, zavallı Felton'ın ölümüne neden olmanıza, şahsıma karşı işlediğiniz suçlara rağmen sizi bağışlıyorum. Huzur içinde ölün."

"Bir beyefendiye yakışmayacak çılgınlıklar yaparak öfkenizi üzerime çektiğim için beni bağışlayın," dedi d'Artagnan, "bunların karşılığında ben de zavallı sevgilimi öldürmenizi, bana karşı hazırladığınız acımasız intikam planlarını bağışlıyor ve sizin için ağlıyorum. Huzur içinde ölün."

"*I am lost*!" diye mırıldandı Milady İngilizce, "*I must die*."

O zaman ayağa kalkıp alevli gözlerinden kıvılcımlar saçan bakışlarla etrafını süzdü.

Hiçbir şey görmedi.

Hiçbir şey duymadı.

Etrafında yalnızca düşmanları vardı.

"Nerede öleceğim?" dedi.

"Karşı kıyıda," diye yanıtladı cellat onu kayığa doğru götürürken.

"Alın," dedi Athos kayığa bineceği sırada cellada, "bu infazın bedeli, yargıçlar gibi davrandığımız belli olsun."

"Bu kadının şimdi mesleğimi değil, görevimi yaptığımı anlaması gerek," dedi cellat.

Ve parayı nehre attı.

Suçluyu ve celladı karşı kıyıya götüren kayık Lys'nin sol kıyısına doğru uzaklaşırken, diğerleri sağ kıyıda dizleri üzerine çökmüş bekliyorlardı.

Kayık nehre yansıyan solgun bir bulutun gölgesinde yavaşça ilerliyordu.

Kızılımtırak ufukta karşı kıyıya çıkan siyah siluetler görüldü.

Kayık yolculuğu sırasında ayağındaki bağları çözmeyi başaran Milady karaya doğru hafifçe sıçrayarak kaçmaya başladı.

Ama toprak nemli olduğu için bir tepeciğe vardığında kayıp dizlerinin üzerine düştü.

O anda batıl bir inançla Tanrı'nın kendisine yardım etmek istemediğini düşünüp başını eğmiş, ellerini birleştirmiş bir halde olduğu yerde kaldı.

Karşı kıyıdakiler celladın iki kolunu ağır ağır kaldırdığını, ay ışığının geniş kılıcına yansıdığını gördüler, ardından iki kol aşağı inerken kılıcın ıslığı, kurbanın çığlığı ve bir anda yere düşen bir başın tok sesi duyuldu.

Bunun üzerine, cellat çıkardığı kırmızı pelerini yere serip, bedeni ve başı üzerine yerleştirdi,

ardından yükünü omzuna alıp kayığa doğru ilerledi.

Lys'in ortasına vardığında kayığı durdurup yükünü nehre doğru indirdi.

"Onu Tanrı'nın adaletine teslim edin," diye bağırdı yüksek sesle.

Ve cesedi üzerine kapanan suların derinliklerine bıraktı.

Üç gün sonra, izinleri sona ererken Paris'e ulaşan dört silahşor aynı akşam Mösyö de Tréville'i ziyarete gittiler.

"Evet beyler, yolculuğunuz eğlenceli geçti mi?" diye sordu yürekli komutan.

"Hem de nasıl," diye karşılık verdi Athos dişlerini sıkarak.

LXVII

Sonuç

6 Eylül günü, kardinale Paris'ten La Rochelle'e geri döneceğine dair söz vermiş olan kral, Buckingham'ın öldürülmüş olduğu haberiyle afallamış bir halde başkentten ayrılıyordu.

Çok sevdiği dükü bu tehlikeye karşı uyarmış olduğu için bu habere inanmak istemeyen kraliçe tedbirsizce davranarak haykırmıştı:

"Bu yalan!"

Ama ertesi sabah, Kral I. Charles'ın emri üzerine İngiltere'den bir süre için ayrılamamış olan La Porte'un, Buckingham'ın son ve ölümcül armağanını getirmesiyle bu korkunç habere inanması gerekmişti.

Kral doruğu ulaşan coşkusunu kraliçeden gizlememişti. XIII. Louis bütün ezik yürekler gibi intikamını alıyordu.

Ama kaşları uzun zaman çatılmayanlardan olmadığı için, kısa süre sonra yeniden eski karamsar ruh haline döndü, ordugâhtaki köleliğine geri dönmek istemese de dönüyordu.

Kendisini bir kuşa, kardinali de daldan dala konup kaçmaya çalışsa da etkisinden kurtulamadığı büyücü yılana benzetiyordu.

Bu yüzden, La Rochelle'e geri dönüş oldukça hüzünlü geçmişti. Özellikle karamsar bakışları ve önlerine eğdikleri başlarıyla birbirlerinden hiç ayrılmadan yolculuk eden dört silahşor herkesi şaşırtıyordu. Yalnızca ara sıra dudaklarında acı bir gülümseme beliren Athos, geniş alnını kaldırıyor, sonra tıpkı arkadaşları gibi derin düşüncelere dalıyordu.

Bir şehre varınca, kralı karargâhına yerleştirdikten sonra, tenha bir meyhaneye çekilen dört silahşor içki ve kumardan uzak durup, etrafta kendilerini dinleyen kimse olup olmadığını gözlemliyor sonra alçak sesle konuşuyorlardı.

Bir gün kral saksağan avı için mola verip, dört arkadaş her zamanki gibi anayoldaki bir meyhaneye çekildiklerinde, La Rochelle'den gelen bir atlı bir kadeh şarap içmek için kapıda durdu ve bakışlarını dört arkadaşın oturdukları meyhanenin içine yöneltti.

"Hey! Mösyö d'Artagnan!" dedi, "bu gördüğüm siz değil misiniz?"

Başını kaldıran d'Artagnan bir sevinç çığlığı attı. Hayaleti olarak gördüğü bu adam, Meung'de, Fossoyeurs caddesinde, Arras'ta karşılaştığı kişiden başkası değildi. Kılıcını çekip kapıya fırladı.

Ama yabancı bu kez kaçmak yerine atından inip d'Artagnan'a doğru ilerledi.

"Ah mösyö," dedi genç adam, "sonunda sizi buldum, bu kez elimden kaçamayacaksınız."

"Böyle bir niyetim yok mösyö, çünkü ben de sizi arıyordum, sizi kral adına tutukluyorum, hiç karşı koymadan kılıcınızı verin, aksi takdirde sizi uyarıyorum, kelleniz gider."

"Siz de kimsiniz?" diye sordu aşağı doğru eğse de kılıcını teslim etmeyen d'Artagnan.

"Ben Kardinal Richelieu'nün yardımcısı şövalye Rochefort'um," diye karşılık verdi yabancı, "sizi ekselanslarına teslim etmek için emir aldım."

"Biz de ekselanslarının yanına gidiyoruz sayın şövalye," dedi ona doğru ilerleyen Athos, "ve La Rochelle'e giden Mösyö d'Artagnan'ın sözüne güveneceksiniz."

"Onu ordugâha götürecek olan muhafızlara teslim etmeliyim."

"Soylu beyefendiler olarak kendisine bizzat eşlik edeceğimize söz veriyoruz," diye karşılık verdi Athos, "ama yine soylu beyefendiler olarak söylüyoruz ki, Mösyö d'Artagnan bizden ayrılmayacak."

Arkasına bir göz atan Rochefort, Porthos ve Aramis'in kapıyı tutmuş olduklarını görüp, bu dört silahşorun ellerine düştüğünü anladı.

"Beyler," dedi, "Mösyö d'Artagnan kılıcını teslim edip aynı sözü verirse, onu ekselanslarının yanına götürme önerinizi kabul edeceğim."

"Söz veriyorum mösyö," dedi d'Artagnan, "işte kılıcım."

"Doğrusu bu benim de işime gelir," dedi Rochefort, "böylece yoluma devam etmiş olurum."

"Milady'nin yanına gidiyorsanız," dedi Athos soğuk bir ifadeyle, "boşuna zahmet etmeyin, onu bulamayacaksınız."

"Ama neden?" diye sordu Rochefort heyecanla.

"Ordugâha gelin, orada öğreneceksiniz."

Bir an için duraksayan Rochefort, kardinalin kralı karşılayacağı Surgere'e bir günlük mesafede olduğunu düşünüp Athos'un tavsiyesini dinledi.

Zaten bu şekilde tutsağını da gözetim altında tutmuş olacaktı.

Bunun üzerine yola koyuldular.

Ertesi gün, öğleden sonra üçte, kardinalin kralı beklediği Surgeres'e varıldı. Birbirlerine iltifatlar yağdıran kral ve başbakan, Avrupa'yı Fransa'ya karşı ayaklandıran o amansız düşmandan kurtuldukları için birbirlerini tebrik ettiler. Ardından, Rochefort'dan d'Artagnan'ın tutuklandığını öğrenen ve onu görmek için acele eden kardinal ertesi gün mendirekle ilgili son çalışmaları görmeye davet ettiği kraldan izin istedi.

Akşam La Pierre köprüsündeki karargâhına geldiğinde, kapının önünde kılıcını teslim etmiş olarak bekleyen d'Artagnan'ı ve silahlı üç silahşoru buldu.

Bu kez güç kendisinde olduğu için onlara sertçe bakarak, d'Artagnan'a kendisini izlemesini işaret etti.

D'Artagnan itaat etti.

"Seni bekliyoruz d'Artagnan," dedi Athos, kardinalin de duyabileceği kadar yüksek bir sesle.

Kaşları çatılan kardinal bir an için dursa da, hiçbir şey söylemeden yoluna devam etti.

Kardinalin arkasından içeri giren d'Artagnan'ı Rochefort izliyordu.

Çalışma odasına giren kardinal, Rochefort'a genç silahşoru getirmesini işaret etti.

Rochefort emri yerine getirdikten sonra çekildi.

D'Artagnan şimdi kardinalin karşısında yalnızdı; bu onunla ikinci görüşmesiydi ve bunun sonuncu olacağını düşünüyordu.

Şömineye yaslanan Richelieu ayakta duruyordu, d'Artagnan'la arasında bir masa vardı.

"Mösyö," dedi kardinal, "tutuklanma emrinizi ben verdim."

"Bu bana iletildi monsenyör."

"Nedenini biliyor musunuz?"

"Hayır monsenyör; çünkü tutuklanmamı gerektirecek tek nedeni henüz ekselansları bilmiyorlar."

Richelieu bakışlarını genç adama dikti.

"Ah! Şuraya bakın, bu ne anlama geliyor?"

"Monsenyör önce hakkımdaki suçlamaları açıklarlarsa, ben de yaptıklarımı kendisine anlatacağım."

"Boyunuzu aşan işlere kalkışmakla suçlanıyorsunuz mösyö!" dedi kardinal.

"Ne gibi monsenyör?" diye sordu d'Artagnan, kardinali bile şaşırtan bir soğukkanlılıkla.

"Krallığın düşmanlarıyla ilişki kurmakla, devlet sırlarını açıklamakla ve komutanlarınızın planlarını boşa çıkarmaya çalışmakla suçlanıyorsunuz."

"Beni suçlayan kim monsenyör?" dedi suçlamanın Milady'den geldiğini düşünen d'Artagnan. "Adaletin damgaladığı, Fransa'da ve İngiltere'de birer kocası olan, ikinci kocasını zehirleyen ve beni de zehirlemeye kalkışan bir kadın mı?"

"Siz neler söylüyorsunuz mösyö?" diye haykırdı şaşkına dönen kardinal, "Hangi kadından söz ediyorsunuz?"

"Milady de Winter'dan," diye karşılık verdi d'Artagnan, "evet, Milady de Winter'dan; kuşkusuz ekselansları güvendiği bu kişinin işlediği suçlardan haberdar değildi."

"Mösyö," dedi kardinal, "Milady sözünü ettiğiniz bu suçları işlemişse cezalandırılacaktır."

"Cezalandırıldı monsenyör."

"Onu kim cezalandırdı?"

"Biz."

"Hapiste mi?"

"Öldü."

"Öldü!" diye tekrarladı duyduklarına inanamayan kardinal, "Öldü! Öldüğünü mü söylediniz?"

"Beni üç kere öldürmeye teşebbüs etse de onu bağışladım, ama sevdiğim kadını öldürünce, dostlarım ve ben onu yakalayıp yargıladık ve mahkûm ettik."

Bunun üzerine d'Artagnan, Madam Bonacieux'nün Carmélites de Béthune manastırında zehirlenmesini, ıssız evdeki yargılamayı ve Lys kıyısındaki infazı anlattı.

Kolayca ürpermeyen kardinalin bütün bedenini bir ürperti kapladı.

Ama aniden karamsar yüz ifadesi sessiz bir düşünceden etkilenmişçesine her zamanki soğukkanlı halini aldı.

"Yani," dedi sesinin yumuşaklığı seçtiği sözcüklerin sertliğiyle tezat oluştururken, "cezalandırma yetkisi olmadan cezalandıranların katil sayılacaklarını düşünmeden kendinizi yargıç yerine koydunuz!"

"Monsenyör, size yemin ederim ki kellemi kurtarmayı hiç düşünmedim. Ekselanslarının uygun göreceği cezaya hazırım. Hayata ölümden korkacak kadar bağlı değilim."

"Evet, bunu biliyorum, yürekli bir adamsınız mösyö," dedi kardinal neredeyse şefkat dolu bir ses tonuyla, "size şimdiden yargılanacağınızı, hatta mahkûm olacağınızı söyleyebilirim."

"Bir başkası olsa, ekselanslarına cebinde bir af emri olduğunu söyleyebilirdi; ama ben size yalnızca 'Emredin monsenyör, hazırım,' demekle yetineceğim."

"Af emri mi?" dedi şaşıran kardinal.

"Evet monsenyör," diye yanıtladı d'Artagnan.

"Kim tarafından imzalanmış? Yoksa kral mı?"

Kardinal bu sözleri ilginç bir küçümseme ifadesiyle söylemişti.

"Hayır, ekselansları tarafından."

"Ben mi? Çıldırdınız mı mösyö?"

"Monsenyör, hiç kuşkusuz kendi el yazısını tanıyacaktır."

Ve d'Artagnan, Athos'un Milady'den alıp, hayatının bağışlanması için kendisine verdiği o değerli kâğıdı kardinale uzattı.

Kâğıdı alan kardinal her hecenin üzerine basa basa yavaşça okudu:

"Mektubu taşıyan kişi, Fransa'nın çıkarı için benim talimatımla gerekeni yapmıştır

La Rochelle, 5 Ağustos 1628.

Richelieu."

Bu iki satır yazıyı okuyan kardinal derin düşüncelere daldı, ama kâğıdı d'Artagnan'a geri vermedi.

"Beni nasıl bir işkenceyle öldürteceğini düşünüyor," dedi d'Artagnan içinden, "tamam o zaman, soylu bir beyefendinin nasıl öleceğini görecek."

Genç silahşor işkenceye kahramanca direnerek ölmeye hazırdı.

Richelieu elindeki kâğıdı yuvarlayarak düşünmeye devam ediyordu. Sonunda başını kaldırıp kartal bakışlarını bu zeki, özverili ve içtenlikli yüze diktiğinde, gözlerinin çevresinde bir ay boyunca çektiği acılardan kaynaklanan halkaları fark etti ve yirmi bir yaşındaki bu çocuğun cesaretinin, zekâsının usta bir el tarafından yönetilmesi halinde nasıl bir gelecek vaat ettiğini düşündü.

Diğer yanda Milady'nin kendisini ürküten suçları, gücü ve şeytani bir zekâsı vardı. Bu tehlikeli suç ortağından ebediyen kurtulduğu için gizli bir sevinç duyuyordu.

D'Artagnan'ın kendisine cömertçe uzattığı kâğıdı yavaşça yırttı.

"İşim bitti," dedi d'Artagnan kendi kendine.

Ve "efendim, emriniz neyse o olur," dercesine derin bir saygıyla eğildi.

Masaya yaklaşan kardinal üçte ikisi önceden doldurulmuş olan bir kâğıda bir şeyler yazıp mührünü bastı.

"Bu benim ölüm fermanım," dedi d'Artagnan içinden, "beni Bastille'in ve ağır bir yargılamanın sıkıntısından kurtarmak istiyor. Yine de düşünceli bir davranış."

"Alın mösyö" dedi kardinal, "elinizden aldığım açık çekin yerine bir başkasını veriyorum. Üzerinde isim yok, o boşluğu siz dolduracaksınız."

D'Artagnan tereddüt ederek aldığı kâğıda baktı.

Bu silahşorlar birliğinde teğmenliğe terfi ettiğinin belgesiydi.

D'Artagnan kardinalin ayaklarına kapandı.

"Monsenyör," dedi, "hayatım size ait, ne zaman isterseniz sizin için feda etmeye hazırım; ama bana bahşettiğiniz bu mutluluğu hak etmiyorum: Benden daha değerli üç dostum var..."

"Siz yürekli bir gençsiniz, d'Artagnan," diye araya girdi kardinal, omzuna içtenlikle dokunurken, bu isyankar kişiliği dize getirdiği için kendisiyle gurur duyarak. "Bu belgeyi istediğiniz gibi doldurun. Yalnız, isim bölümü boş olsa da onu size verdiğimi unutmayın."

"Bunu asla unutmayacağım," diye yanıtladı d'Artagnan, "ekselansları bundan emin olabilirler."

Kardinal arkasını dönüp seslendi:

"Rochefort!"

Kapının arkasında bekleyen şövalye hemen içeri girdi.

"Rochefort," dedi kardinal, "Mösyö d'Artagnan'ı dostlarımın arasına alıyorum, bu yüzden kucaklaşın ve kellenizin gitmesini istemiyorsanız, bundan böyle iyi geçinin."

Rochefort ve d'Artagnan, kardinalin dikkatli bakışları altında birbirlerini yalandan öpüp dışarı çıktılar.

"Yeniden karşılaşacağız, öyle değil mi mösyö?"

"Ne zaman isterseniz," dedi d'Artagnan.

"Fırsatlar çıkacaktır," diye karşılık verdi Rochefort.

"Hey?" dedi kapıyı açan Richelieu.

Gülümseyen iki adam el sıkışarak kardinali selamladılar.

"Sabırsızlanmaya başlamıştık," dedi Athos.

"İşte buradayım dostlarım," dedi d'Artagnan, "yalnızca özgürlüğümü değil, bir de terfi kazandım."

"Bize anlatacak mısınız?"

"Bu akşam."

Gerçekten de, hemen o akşam Athos'a giden d'Artagnan, onu her gece dini bir vecibe gibi yerine getirdiği işi yaparken, yani İspanyol şarabını yudumlarken buldu.

Kardinalle arasında geçenleri anlattıktan sonra belgeyi cebinden çıkardı.

"Alın sevgili dostum Athos," dedi, "işte bu rütbe size yakışır."

Athos'un dudaklarında tatlı ve çekici bir gülümseme belirdi.

"Dostum," dedi, "bu, Athos için çok fazla, La Fère kontu içinse çok önemsiz. Onu kendiniz kullanın. Tanrım! Onun için neleri göze aldınız."

D'Artagnan, Athos'un odasından çıkıp, Porthos'un odasına girdi.

Onu göz alıcı işlemelerle süslü şık bir elbise giymiş, kendini aynada hayranlıkla izlerken buldu.

"Ah! Ah!" dedi Porthos, "Siz misiniz sevgili dostum! Bu elbise yakışmış mı?"

"Harika," dedi d'Artagnan, "ama size daha çok yakışacak bir giysi biliyorum."

"Hangisi?"

Porthos'a kardinalle görüşmesini anlatan d'Artagnan cebinden belgeyi çıkardı.

"Alın sevgili dostum, üzerine isminizi yazıp komutanım olun."

Porthos bir göz attığı belgeyi d'Artagnan'ın şaşkın bakışları arasında geri verdi.

"Evet," dedi, "bu gururumu çok okşayacaktı, ama bu üniformayı uzun süre taşıyamayacağım. Béthune yolculuğumuz sırasında düşesimin kocası öldü, anlayacağınız merhum eşinin kasası kollarını

açmış beni bekliyor, dul kadınla evleniyorum. Düğünde giyeceğim elbiseyi deniyordum, teğmenlik sizin olsun."

Genç adam Aramis'in odasına girdi.

Onu dua iskemlesinin önünde diz çökmüş, alnını açık bir dua kitabına yaslamış bir halde buldu.

Kardinalle görüşmesini anlatıp, belgeyi üçüncü kez cebinden çıkardı.

"Siz, dostum," dedi, "ışığımız, görünmez koruyucumuz, bu belgeyi kabul edin, aklınız ve bizi her zaman mutlu sona ulaştıran tavsiyelerinizle bunu herkesten çok hak ettiniz."

"Ne yazık ki sevgili dostum," dedi Aramis, "son maceralarımız beni silahşorluktan tiksindirdi. Bu kez kararım kesin, kuşatmadan sonra Lazaristlere katılacağım. Bu belgeyi kendiniz için kullanın, silahşorluk size uygun bir meslek, yürekli ve maceracı bir komutan olacaksınız."

D'Artagnan gözleri minnetle nemlenmiş, sevinçle parlamış bir halde Athos'un yanına döndüğünde, onu hâlâ lambanın ışığında Malaga şarabını hayranlıkla izlerken buldu.

"Evet," dedi, "onlar da kabul etmediler."

"Çünkü sevgili dostum, kimse bunu sizin kadar hak etmedi."

Bir kalem alıp belgenin üzerine d'Artagnan ismini yazdı.

"Artık hiç dostum olmayacak," dedi genç adam, "ne yazık! Bundan böyle yalnızca acı hatıralarım olacak."

Ve başını iki elinin arasına aldığında, yanaklarından yaşlar süzülüyordu.

"Daha gençsiniz," diye karşılık verdi Athos, "acı hatıralarınız zamanla tatlı anılara dönüşecek!"

Son Deyiş

İngiliz donanmasından ve Buckingham'ın göndereceği takviye birliklerden yoksun kalan La Rochelle'in bir yıllık bir kuşatmanın ardından 28 Ekim günü teslim olmasıyla anlaşma imzalandı.

Aynı yılın 23 Aralık akşamı Paris'e Saint-Jacques mahallesindeki yeşil taklar altından giren kral sanki Fransızları değil de düşmanı yenmiş gibi karşılandı.

D'Artagnan teğmen üniformasını giyerken, ertesi yıl Madam Coquenard ile evlenen Porthos, onca özlemini çektiği kasanın içinde sekiz yüz bin lira buldu.

Göz alıcı bir uşak üniformasına kavuşan Mousqueton, hayatı boyunca arzuladığı gibi yaldızlı bir arabanın arkasına çıkma mutluluğunu yaşadı.

Lorraine'e yaptığı bir yolculuktan sonra ortadan kaybolan Aramis arkadaşlarına yazmaktan vazgeçti. Daha sonra, Madam de Chevreuse'ün âşıklarından öğrenildiğine göre, Nancy'de bir manastıra kapanmıştı.

Bazin de rahip oldu.

1633'e kadar, d'Artagnan'ın komutasında silahşorluğa devam eden Athos, bu tarihte Touraine'e yaptığı bir yolculuktan sonra, Roussillon'da kendisine küçük bir miras kaldığını bahane ederek görevinden ayrıldı.

Grimaud da Athos'la gitti.

D'Artagnan üç düelloda Rochefort'u üç kere yaraladı.

"Dördüncüde muhtemelen sizi öldüreceğim," dedi d'Artagnan, ayağa kalkması için elini uzatırken.

"İkimiz için de en iyisi, bu işe burada bir son vermek," diye yanıtladı yaralı. "Şu işe bakın! Ben sandığınızdan çok daha yakın bir dostunuzum, çünkü ilk karşılaştığımızda, kardinale sizinle ilgili tek bir söz etseydim boynunuz vurulurdu."

Bu kez hiçbir art niyetleri olmadan içtenlikle kucaklaştılar.

Planchet, Rochefort'un muhafiz birliğinde çavuş oldu.

Karısının başına ne geldiğini bilmeyen ve bununla pek fazla ilgilenmeyen Mösyö Bonacieux huzurlu bir hayat sürüyordu. Bir gün bir tedbirsiz davranıp kardinale kendisini hatırlatmaya kalkıştı; kardinal de ona bundan böyle hiçbir şeyi eksik olmadan yaşayabileceği olanakları sunacağını bildirdi.

Gerçekten de, ertesi akşam yedide Louvre'a gitmek üzere evinden çıkan Mösyö Bonacieux, bir daha Fossoyeurs caddesinde asla görünmedi; bazı kulağı deliklere göre cömert kardinalin talimatlarıyla krallığın şatolarından birine yerleştirilmişti.